Kelleigh Greenberg-.Jephcott
Cântecul lebedelor

**Traducere din limba engleză şi note**
**EMANUELA TEGLA**
**Editura Litera**
Bucureşti 202

0*Swan Song*

Kelleigh Greenberg-Jephcott


43 „

*Carte Pentru Toţi* este parte

a Grupului Editorial Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, Bucureşti, România

tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777

*Cântecul lebedelor*

Kelleigh Greenberg-Jephcott



Editor: Vidraşcu şi fiii

Redactor: Monica Grecu

Corector: Ionel Palade

Copertă: Flori Zahiu

Tehnoredactare şi prepress:

Ofelia Coşman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a

României GREENBERG-JEPHCOTT, KELLEIGH

Cântecul lebedelor / Kelleigh Greenberg-Jephcott; trad, din Ib. engleză: Emanuela Tegla. - Bucureşti: Litera, 202

0ISBN 978-606-33-4518-0 ISBN EPUB 978-606-

33-4733-7 I. Tegla, Emanuela (trad.) 821.111

**Kelleigh Greenberg-Jephcott** s-a născut şi a crescut în Houston, Texas, după care s- a mutat mai întâi la Los Angeles, apoi la Londra. Şi-a luat licenţa în arte teatrale (regie) de la Carnegie Mellon University şi a studiat scenaristica la University of Southern California. în 2006, Kelleigh a primit o bursă din partea Abroad Writers' Conference, datorită căreia a călătorit în Provence, unde s-a născut ideea unei cărţi despre felul în care Truman Capote le-a trădat pe femeile din viaţa lui, cele pe care le numea lebedele sale. Astfel, după zece ani de cercetare, Kelleigh a scris primul ei roman, *Cântecul lebedelor (Swan Song,* 2018).

*Părinţilor mei, Les şi Marty, care mi-au îngrijit dragostea pentru cuvinte, fără de care nu ar fi existat această carte*

*Şi lui Dominic, pentru că a citit fiecare silabă de zece ori*

Paradoxal, cuvintele nu sunt destule atunci când trebuie sămi arăt recunoştinţa

.Ne spunem unii altora poveşti ca să putem trăi. Prinţesa e captivă în consulat. Vânzătorul de dulciuri îi va ademeni pe copii spre mare. Femeia goală de pe pervazul ferestrei de la etajul al 16-lea este victima unei stări de

apatie sau femeia goală este o exhibiţionistă şi ar fi „interesant” să aflăm care e adevărul despre ea. Ne spunem că e o mare diferenţă dacă femeia goală e pe cale să comită un păcat de moarte sau să facă un protest politic sau, ca într-o piesă de Aristofan, să fie trasă înapoi în condiţia umană de pompierul deghizat în haine de preot care se iţeşte de la fereastra din spatele ei, cel care zâmbeşte la teleobiectiv. Căutăm predica din suicid, căutăm lecţia socială sau morală din crima celor cinci. Interpretăm ce vedem, selectăm cele mai fezabile dintre multiplele

alegeri posibile. Trăim pe de-a-ntregul, mai ales dacă suntem scriitori, într-o linie narativă impusă peste imagini disparate, între nişte „idei” cu care am învăţat să încremenim fantasmagoria care este, de fapt, existenţa noastră reală.

Sau cel puţin asta facem o vreme.

Joan Didion

*The White Album*

## UNU. 1974. TEMA

Pentru prima dată în viaţa lui, cuvintele refuză să vină. Stă întins pe pat, rezemat de o grămadă de perne de creton, al căror imprimeu încâlcit, cu trandafiri căţărători, aminteşte vag de salonul de primire al unei mari cucoane din sud.

Fiecare dintre noi s-a gândit, la un moment dat, că undeva, sub exteriorul său de pitic cocoşat, se ascunde o matroană rafinată din New Orleans, ruşinată de grosolănia trupului gazdei sale.

Privirea îi e pironită pe foaia de hârtie din faţa lui, dar gândurile îi sunt în altă parte. La termene-limită pe care nu le-a onorat, la sume primite în avans, deja cheltuite. La prespapierul Faberge pe care tocmai l-a achiziţionat la o licitaţie, şi care îşi schimbă nuanţa când lumina trece prin el, tonurile de citrin amintindu-i de legumele miniaturale ale lui Babe, acei morcovi minusculi, adorabili, care nu cresc prea mult.

La cele opt sute de pagini de minciuni pe care le-a spus sau nu, depinde de persoana pe care o întrebi. Depinde de ceea ce a spus şi cui.

Cu toate lăudăroşeniile lui, hârtia - răsucită în jurul tamburului de la maşina de scris Smith Corona, aşezată pe burta lui proeminentă - e stearpă. Mormanul de foi liniate, de un galben luminos, acoperite neglijent cu mâzgălelile lui ca de păianjen, e tot o dovadă a unei încercări eşuate. întinde mâna după o scrumieră plină cu ţigări fumate pe jumătate şi îşi ia pachetul de True - marcă al cărei nume jură că a fost inspirat de el. Tremură în timp ce îşi aprinde una, astfel că flacăra pâlpâie înainte ca el să tragă nicotină în plămâni. îşi trece o mână prin părul fin, un gest din vremuri apuse, când un ciuf de păr des şi blond precum mătasea de porumb îi cădea pe frunte. Bretonul, la fel ca multe alte lucruri, a

dispărut de mult; a rămas doar gestul reflex care să ne amintească de băiatul cu păr bălai pe care l-am adorat cândva. Un băiat răsfăţat, căruia şi acum, după ce a trecut de mult de vârsta mijlocie, i se face pe plac, graţie geniului său de necontestat.

în pijamaua lui în carouri madras şi jerseul roz jerpelit, copilul-minune, acum îmbătrânit, nu prea mai seamănă cu o celebritate literară, şi mai puţin cu un rechin social, aşa cum este perceput de public. Singur în camera întunecată, lipsit de acea vervă ostentativă, el arată exact aşa cum este de fapt - „doar un ţânc demn de dispreţ din Monroeville, Alabama, care face pe el de frică, la fel ca întotdeauna”. (Cuvintele lui, nu ale noastre.) în multe privinţe, Tiny Terror[1] este acelaşi băieţaş care plângea în hohote când Mama lui îl lăsa încuiat în moteluri mizere, în timp ce ea ieşea pe furiş cu iubiţii. Lillie Mae, cea care şi-a schimbat numele ei provincial şi insignifiant cu unul mai exotic, „Nina”-- încă un gest de distanţare faţă de rolul pe care nu şi l-a dorit niciodată: acela de mamă pentru copilul ăla liliputan, bizar, cu păr ca de zăpadă, faţă respingătoare şi voce de fetişcană, copilul a cărui ciudăţenie îi repugna. Stătea, ne-a povestit el, pe „Marele-Pat”, cu degetele dolofane lipicioase de la zahărul din

punga de gogoşi pe care o primise ca să tacă. în timp ce mesteca, o privea cercetător cu ochii lui mari reliefaţi pe chipul angelic. Ea însăşi era doar o copilă[3] şi, cum stătea el aşa în fund, rezemat de perne, dacă n-ar fi molfăit din acea bucată de aluat prăjit, ar fi putut fi luat drept păpuşa ei - şi nu ceea ce era de fapt, adică monumentala ei greşeală. Un prunc viu, pe care nu şi l-a dorit niciodată şi de care voia să scape măcar pentru câteva ore, în încercarea de a salva ce se mai putea din *dezastrul* ăsta care devenise *viaţa ei.*
îi spusese toate astea pe un ton dulce, melodios, de parcă ar fi fost un cântec de leagăn, ceea ce-l făcu să creadă că e un lucru bun, mai ales că-i zâmbea în timp ce-l legăna strâns la piept.
Era frumuseţe şi lumină. întregul lui mic univers.
O studiase în timp ce stătea la măsuţa cu oglindă, în furoul ei negru, transparent, aranjându-şi o buclă blondă rebelă, prinsă într-o agrafă. Se uitase la ea în timp ce răsucea un tub de ruj - roşu precum maşina de pompieri de jucărie pe care un bărbat pe nume Tati i-o dăduse cândva. îşi ţuguie buzele în oglindă. în celălalt capăt al camerei, copilul o imită, împrăştiind zahăr lipicios cu buzele lui subţiri. Pe faţa ei a apărut un zâmbet larg, iar el chicoti.

Luă o altă gogoaşă din pungă, în timp ce ea, cu mişcări mlădioase, îmbrăcă rochia de mătase verde-gri, ca muşchiul spaniol. îi spusese că aşa se numeşte chestia aia care atârnă din copaci, acele picioare de păianjen care se mişcă în bătaia brizei şi care îl speriaseră cândva, dar al căror foşnet a ajuns să-l asocieze cu sentimentul de „acasă”.
Se duse la plita din colţ. El o urmări cu privirea, fascinat de luminile colorate care străluceau prin fereastră pe faţa ei, licărind roşu-verde-albastru, roşu-verde-albastru - ca un pom de Crăciun. Prin fereastra deschisă se auzea tânguirea unei trompete, încăierându-se cu vibraţiile pianolei care veneau dintr-o altă încăpere. Ea îşi legăna şoldurile pe ritmurile de jazz ale acesteia din urmă, în timp ce amesteca într-o oală cu lapte, turnând o porţie sănătoasă din sticla cu „Mama-juice”- pe care o ţinea întotdeauna pe noptieră. Băiatului îi plăcea foarte mult să se uite la acea sticlă, cu lichidul ei gălbui, care scânteia la lumină chiar şi atunci când nu mai rămânea în ea decât foarte puţin.
Ea turnă un cocktail din lapte cald şi Mama-juice într-o cană de tinichea şi i-o întinse. îl mângâie pe păr, spunându-i că e un băiat tare bun, în timp ce el sorbea, simţind focul alunecându-i în jos pe gât.

Se cuibări lângă ea, inhalându-i parfumul. îi amintea de mirosul de iasomie din holul prin care treceau în fiecare zi, furişându-se pe lângă bărbatul gras din spatele biroului de la intrare, care o tot întreba, ca o bandă stricată, când avea de gând să plătească. Ea transformase acest incident într-un joc - fugi, *fugi!* i-a spus, iar picioruşele lui dolofane se chinuiau să ţină pasul cu ea.

Stând pe Marele-Pat, îi mângâie smocul de păr blond ca paiul din vârful capului, căldura coapsei ei fiind ultimul lucru pe care şi-l aminti înainte de a cădea într-un somn adânc.

Când se trezi, în cameră era întuneric. întinse mâna după ea, dar ea nu mai era acolo.

Se ridică în capul oaselor, ameţit, simţindu-se de parcă cineva îi turnase sirop prin creier. Culorile neonului de Crăciun, care pătrundeau prin fereastră, continuau să pâlpâie în încăpere. încă se auzea sunetul slab al pianolei, înecat de răcnetele fanfarei. Se ridică din Marele-Pat, cu picioarele atârnându-i pe margine, şi căzu cu o bufnitură pe podea. Merse cu paşi nesiguri către uşă, întinzând mâna în sus spre mânerul sferic de alamă. îl întoarse - într-o parte, apoi în cealaltă. Nu voia să cedeze. îşi puse obrazul pe crăpătură şi strigă: „Mama...?”

Nici un răspuns.

Strigă din nou: „Mama?! *Mama!!”*

Doar muzică şi chiote de plăcere de la etajul inferior.

Cuprins de spaimă, a început să urle cu disperare, sperând că cineva îl va auzi. îi era teamă că ea plecase definitiv şi uitase de el. Bătea cu pumnii lui mici în uşă, dar ţipetele îi erau înăbuşite de învălmăşeala de jazz, râsete şi alte zgomote pe care le făceau adulţii şi pe care el nu le înţelegea. Se prăbuşi pe podea şi plânse în hohote până la epuizare.

Adormise plângând până când s-a întors ea. îl luă în braţe şi-l azvârli pe un fotoliu jerpelit. Se trezi puţin - şi, în extenuarea lui, pe jumătate adormit, putu distinge, cu greu, bărbatul pe care ea îl adusese în cameră. Un bărbat într-un costum alb, elegant. Au sorbit amândoi dintr-un pahar de Mama-juice şi s-au sărutat violent, înainte de a se prăbuşi pe Marele-Pat, strivindu-i punga cu gogoşi, îndesată între perne.

Uneori detaliile se schimbă, fireşte...

Culoarea rochiei ei. Gogoşi sau prăjituri, jazz sau blues. Identitatea bărbatului. Culoarea limpede sau gălbuie a băuturii Mama-juice. Dacă-i instruise pe angajaţii motelului să-i ignore ţipetele sau nu.

El este întotdeauna lăsat în urmă, încuiat înăuntru. Singur. Abandonat. Terifiat.

*Aceasta* este partea importantă, chiar dacă

povestea e spusă de nenumărate ori.

Singur. Abandonat. Terifiat.

Detaliile sunt, în fond şi la urma urmei,

interşanjabile.

îi cunoaştem foarte bine poveştile, doar i le-am

ascultat de sute de ori.

Acestea erau cărţile de joc ale lui Truman. Cum să nu ne stârnească compasiunea? Cum să nu-i întoarcem favoarea, oferindu-i propriile noastre poveşti tragice, fiecare dintre noi crezând că avem un avantaj faţă de celelalte...? Fiecare dintre noi se crede Preferata lui.

în definitiv, l-am iubit. L-am primit în casele noastre - în numeroasele noastre case -, în piscinele şi în iahturile şi în avioanele noastre. L-am acceptat în familiile noastre celebre. Paley. Guinness. Guest şi Keith. Agnelli şi Bouvier. Unde domneau vitalitatea şi pielea bronzată, florile proaspăt tăiate şi căţeluşii de rasă pură. Cu banii noştri şi cu eleganţa noastră, ne-am ocupat de cheltuielile lui şi i-am sporit statutul. L-am făcut distins.

Noi am fost soţiile pe care nu le-a cunoscut niciodată. Mamele pe care şi-ar fi dorit să le fi avut. L-am iubit aşa cum ne-am iubit propriile noastre odrasle - poate chiar mai mult. Nimeni n-ar fi îndrăznit să-l lase pe Truman în grija vreunei bone. Zelul lui copilăros şi umorul lui grobian s-au dovedit a fi un cocktail prea puternic, l-a sedus până şi pe soţi. Pe acei masculi alfa care întemeiau reţele şi imperii, care s-au trezit făcându-i confidenţe spiriduşului nostru androgin în moduri în care nu ni se puteau confesa nouă. Ne-a sedus pe toţi cu cuvinte - iar Truman e perfect conştient de puterea cuvintelor lui. Ele îi sunt scut şi armă în acelaşi timp, unicul lucru de care e sigur. Doar ele nu l-au dezamăgit niciodată, lirismul lor lăsând să se înţeleagă că exista o frumuseţe blocată în acel trup mărunt, ca să nu mai vorbim despre sufletul lui chinuit de tot felul de conflicte.
Dar acum muzele au amuţit. Pentru prima dată de când şi-a instalat un birou spartan în dormitorul copilăriei lui, înarmat cu un caiet de însemnări şi nişte whisky, muzele refuză să-i vorbească. De parcă a orbit şi nu mai e capabil să vadă firele străvezii, subtile, din care, pe vremuri, crea ţesături narative atât de complexe. A surzit şi nu mai percepe echilibrul delicat al tonalităţilor pe

care, cândva, îl obţinea fără prea mare efort. E lipsit de acel dar unic de a găsi exact cuvântul potrivit pentru a face o expresie să reverbereze. în vreme ce cuvintele potrivite îi scapă, cele *greşite* sunt o cu totul altă chestiune. Tot mai multe aiureli şi răutăţi curg printre buzele lui din ce în ce mai subţiri - gânduri pe jumătate cumpănite, insulte facile. Doamne, cât se mai *laaaaudăl*

- Scumpo, eu m-am *născut* pentru a scrie cartea asta. Sunt *singurul* care o poate scrie. Să recunoaştem, nimeni altcineva nu îndrăzneşte să spună ceea ce sunt dispus eu să spun. Am experienţă directă cu monştri răzgâiaţi, iubito, şi nu-s deloc simpatici. *Crede-* mă, această poveste este singurul adevăr pe care-l cunosc.

L-am auzit rostind acest crez faţă de oricine e dispus să-l asculte. Editorialişti. Moderatori de emisiuni de dezbateri. Prieteni, străini. Duşmani, lingăi - îl predică oricui. O scrie de o veşnicie. Ne-a spus tuturor că asta face. Ne tachinează stârnindu-ne curiozitatea, unora dintre noi ne citeşte fragmente, altora le citează câteva rânduri, şi tot discută şi analizează intriga. De ani de zile ne avertizează Truman că e foarte probabil să ne regăsim în ea. A conceput special pentru fiecare dintre noi nişte sicrie gravate manual.

- Se numeşte *Rugăciuni împlinite*Şi, dacă totul merge bine, această carte va fi răspunsul la rugăciunea mea.

Au existat tot felul de zvonuri, s-a vorbit *foaaarte* mult despre ea. Dar începe să devină vorbărie răsuflată, de doi lei. Rahat pe băţ prezentat drept foie gras pe un platou Tiffany de argint...

- E de-a dreptul spectaculoasă treaba la care meşteresc. Toţi cei pe care i-am cunoscut vreodată. Tot ce am *văzut.* Construiesc cartea asta ca pe o armă. Are mâner, trăgaci, ţeavă şi, la sfârşit, glonţ. Şi, când se va declanşa, va ţâşni cu o viteză şi o putere cum n- aţi mai văzut: *BANG!*

Şi totuşi, acum cuvintele îi scapă printre degete, ca nişte fulgi de zăpadă într-o zi caldă, care se evaporă înainte să-i poată prinde. Fără cuvintele lui iubite, el nu există. E panicat.

Şi când Truman e cuprins de panică...

Se ridică în capul oaselor, aruncă o privire furişă către ceas. Nouă şi jumătate. E ora cinci undeva în lumea asta. Mută maşina de scris de pe burta lui umflată şi se dă jos din pat, târându-şi cu greutate trupul sfrijit, putrezit, păşind cu grijă pe terenul minat al gândurilor lui.

Picioarele goale i se mişcă cu greu prin covorul gros, stufos, firele de lână ieşindu-i printre degete. Merge în camera de zi, unde, prin pereţii de sticlă,

se vede un peisaj pustiu, dezolant. E îmbrăcat în chiloţi de baie şi un halat din prosop, care atârnă neglijent pe trupul lui minuscul. Ochelarii de soare supradismensionaţi ascund ochelarii de vedere cu rame de baga. Părul rar îi e pitit sub o pălărie panama şi, dacă n-ar fi burdihanul acela de bărbat ajuns la vârsta mijlocie, ar putea trece drept un băietan de zece ani care înoată în hainele alea mari, de adulţi.

Deschide o uşă transparentă, mijindu-şi ochii din cauza luminii orbitoare a soarelui.

Pe verandă zace nemişcat un buldog englez, Maggie, cu balele picurându-i de pe limba care-i atârnă în afară. Truman păşeşte peste ea şi se duce direct la măsuţa cu băuturi. Zăboveşte în dreptul minifrigiderului, neştiind ce să aleagă.

Strigă către maldărul păros şi adormit:

- Ce să fie, Mag-pie...? Un Bloody-Blood sau obişnuita mea *Orange* Drink...?

Maldărul acela de grăsime canină nu răspunde decât printr-un gâfâit letargic, nepăsător.

- Aşa mă gândeam şi eu... OJ să fie atunci.

întinde mâna după cutia de carton cu suc concentrat, la din congelator sticla de Stoli, de 50 de grade. Toarnă votca într-un pahar înalt, umplându-l pe jumătate, apoi adaugă o cantitate infimă de suc. Savurează câteva înghiţituri cu sfială prefăcută - apoi umple paharul de tot.

- *Na zdorovie*[§], zice în glumă într-un dialect rusesc cu accent puternic, ridicând paharul în cinstea lui Mag cea bătrână şi leneşă când trece pe lângă ea. Truman ia un telefon de culoarea caisei, dotat cu un cablu neobişnuit de lung, care îl leagă de casă ca şi cum ar fi un cordon ombilical spiralat. Sub dogoarea soarelui, se îndreaptă către un şezlong şi se întinde pe el, cu paharul de Orange Drink în mână. Ia o înghiţitură zdravănă, apoi scoate un carneţel negru din buzunarul halatului său voluminos. Găseşte numărul dorit. Îl formează. Şi, adoptând acea voce plângăcioasă, de adolescentă, pe care toţi o recunoaştem de la prima silabă, zice cu nonşalanţă în receptor:

- Bună, scumpo. Cu domnul Don Erickson, *s'il vous plaît*[1]. Apoi, surprins de aparenta ignoranţă a recepţionerei: Asta-i bună ! Dragă, eu sunt, domnul Truman Streckfus Persons Capote, în caz că nu ştiai.

Ca să nu-i cadă telefonul de pe umăr, se răsuceşte ca un contorsionist, dându-şi jos halatul cu mişcări legănate şi recuperându-şi paharul cu o dexteritate surprinzătoare.

De la celălalt capăt al firului, se aude o voce

încordată.

- Domnul Capote?

- Donny. Saluturi şi salutări.

- Asemenea, domnule Capote.

- Spune-mi Truman, doar nu sunt tac-tu, ce naiba!

- Domnule... Truman. Aş dori să vă mulţumesc că ne-aţi sunat înapoi. Ne bucură foarte mult, şi aş vrea să subliniez, dacă se poate, *foarte* mult, perspectiva de a publica povestirile dumneavoastră...

- Capitole, îl corectează Truman. Primele *capitole* din capodopera mea. Capitole aşteptate de *muuuuult* timp. De aproape cincisprezece ani. Consideră-le ca pe o introducere la ce va urma... Câteva capitole care să menţină interesul treaz.

- Da. Capitole. Aş dori să vă transmit, în numele personalului de la *Esquire...*

- Să trecem la chestiunea care ne interesează, ce zici? *New Yorker* mi-a oferit douăzeci de mii. Aţi fi dispuşi să măriţi miza...?

Telefonul amuţeşte. Truman se încruntă, tamponând transpiraţia care i se adună în bazinul dintre piept şi burtă. „Ţâţele lui de bărbat”, după cum ne-a informat, amuzat, când făceam plajă pe iahtul *Agneta,* plutind pe ape de culoarea albastrului de cobalt, lângă Coasta Amalfi, iar el

ungea pielea de porţelan a scumpei lui Babe cu miraculosul unt de shea.

Toate i-am spus, bineînţeles, că vorbeşte prostii, că e mult prea prepubescent să aibă orice fel de ţâţe.

- Donnn-eeee...? Ţi-a mâncat pisica limba? se aventurează Truman, adoptând ofensiva cu şarmul lui caracteristic, o combinaţie între tors de pisică şi mârâit ameninţător.

La celălalt capăt al firului, dezamăgire palpabilă.

- Ne gândiserăm să îţi oferim cel mult şaisprezece. îmi pare rău, Truman. Am face orice să rămânem în joc. Ne dăm seama cât de importantă va fi...

- De *faaaapt,* eu nu cred că vă daţi seama!

- Ba da! Doar că suntem o companie mai mică decât...

- Ascultă, scumpule, habar n-ai cât de importantă o să fie cartea asta.

Truman se ridică, trăgând după el cablul de telefon lung de o milă pe lângă Maggie, care îşi saltă capul când îi atinge spatele dolofan. Se duce la bar şi îşi prepară încă un pahar de Orange Drink, sticla de votcă rece ca gheaţa cu ceva timp în urmă fiind acum aburită de la căldură.

- Ne dăm seama. Ne-am dat seama şi când a fost vorba de *Breakfast,* nu-i aşa? Dar pur şi simplu nu avem resurse, oricât am încerca, să oferim mai mult decât *New Yorker.*

Truman îşi toarnă încă un păhărel de Stoli şi îl dă pe gât.

- Dă-mi un singur motiv întemeiat pentru care ar trebui să continui colaborarea cu *Esquire* pentru o sumă cu patru mii mai mică. Ai şaizeci de secunde, băiete. Convinge- mă!

Donny inspiră adânc şi spune:

- Cine ai vrea să fie cititorii tăi?

Truman ezită.

- *Păi...* Nu vreau să dea ortu' popii la jumătatea lecturii. *Presupuuun* că aş vrea ca cititorii mei să fie mai tineri. Pe care să-i doară în cot de reguli.
- Bine. Din punct de vedere demografic, ştii ce meserii au cei care formează procentajul cel mai mare de abonaţi la *New Yorker?*

-Nu.

- Dentişti.
- Dentişti?
- Da, *dentişti.* Cei pentru care cărţile reprezintă, cum zicem noi, Literatură de Anticameră, lată care ar fi cititorii tăi. Nişte

nenorociţi încuiaţi la minte, cu dureri de dinţi, aşteptând o obturaţie de canal.
Truman mestecă un cub de gheaţă, îl înghite, bătând darabana cu ghearele lui pe paharul cel înalt.

- O să am anumite *pretenţii* la care nu renunţ.

- Orice.

- Vreau să mi se ceară părerea pentru copertă.

- S-a făcut.

- Şi nu puteţi schimba nici măcar *un cuvânt* din

text. Vorbesc serios! Nici o s/'/abă!

- Bine...
- Merg cu avionul la Yucatán s-o văd pe Lee - o ştii pe Lee Radziwill? E *absolut* divină. *Mult* mai fermecătoare decât sora ei... Adică, eu o *iubesc* pe Jackie, să nu mă înţelegi greşit. La vremea ei, a fost o tânără tare deşteaptă - surprinzător de cultă, dar uneori e atât de serioasă, nu ţi se pare? Toată rutina asta de văduvă îndurerată... Nici un bărbat nu ar atinge aşa ceva nici cu un vârf de deget. Şi-apoi, trebuie să recunoaştem, uneori seamănă puţin cu un travestit cu perle, din anumite unghiuri. Ari, desigur... Mă rog. *Nici el* nu-i tocmai arătos. S-a culcat mai întâi cu Lee, e adevărat... dar asta-i altă poveste. în fiiine. Merg

s-o văd pe Lee în Mexic, şi de acolo mai departe în Key West, unde am descoperit cel mai fermecător motel kitsch de pe litoral. Nu am decât un singur exemplar al cărţii mele. Există unul singur în întreaga lume. Va trebui să vii şi să iei manuscrisul. Personal.

- S-a făcut.

Truman aruncă ultimul cub de gheaţă în pahar.

- *Atuuuunci...* ne-am înţeles, dragule. *Esquire* rămâne. Acestea fiind zise, o să ţopăi de bucurie şi o să-mi torn un ultim pahar din această băutură, să sărbătoresc...

îşi mai toarnă câţiva stropi de suc de portocale peste votcă. Cu paharul şi telefonul în mâini, Truman se îndreaptă, clătinându-se, spre piscină. Maggie se trezeşte pe jumătate şi se rostogoleşte iritată din calea lui.

în receptor se aude o voce care acum e triumfătoare.

- Truman, asta-i o veste extraordinară pentru noi!
- Mă bucur, Don. Sunt pur şi simplu în *al nouălea cer.*

Pune telefonul pe marginea piscinei, cufundându-şi degetul de la picior în apa cu clor.

- Dar Donny... te avertizez. Truman face o pauză, intrând până la brâu în apa caldă, savurând momentul. Am de gând să provoc o explozie de proporţii.

- întotdeauna faci aşa. Sunt sigur că nu va fi nimic diferit de data asta.

- Ooo, ba da, *va fi.* încă n-au văzut nimic...

- Mă rog. Te asigur... nu vei regreta decizia asta.

- Nuuuuu, zice Truman, pe gânduri, nu cred. Dar poate că *tu* vei regreta.

Cu un aer mulţumit, pune receptorul înapoi în furcă.

Abia perceptibil...

*Dar tu, Truman, nu crezi că vei regreta ce ai de gând să faci?*

Truman îşi termină băutura, pune paharul lângă telefon.

*Nu eşti deloc îngrijorat de ceea ce vom spune când vom afla...?*

Se încruntă. Vocea noastră nu e tocmai cea a Calliopei, pe care îşi doreşte s-o audă.

întorcându-se la gimnastica lui de dimineaţă, Truman înoată până la capătul piscinei, ţinându-şi capul şi pălăria deasupra apei. Ajuns acolo, se

întoarce şi vâsleşte cu mâinile înapoi până la capătul cu apa mai puţin adâncă.

*Ştii, există un singur lucru care nu poate fi iertat... Trădarea, în negru pe alb.*

- încetează, spune Truman cu voce tare, fără să se adreseze cuiva anume. Maggie îşi ridică capul la auzul acestei expresii familiare. Truman râde. Nu tu, Mags.

*Vorbe urâte, care ucid, tipărite cu Century Expandecfi. Eşti sigur că n-o să-ţi pară rău...?*

Ţinându-şi respiraţia, se cufundă cu totul în apă. E senin. Linişte. Dar, în singurătatea aceea amniotică, în care se aude doar gâlgâitul apei, o voce, vocea Noastră, continuă...

*De regulă, pe oameni îi răneşte mult mai tare ceea ce citesc decât ceea ce aud.*

Truman se scufundă cu toată greutatea în apă, în timp ce pălăria panama pluteşte uşor pe suprafaţa lucioasă a apei.

O săptămână mai târziu, o limuzină opreşte în faţa modestului refugiu al lui Capote din deşert. Un şofer îi ia bagajul: două genţi Vuitton uzate, decorate cu etichete.

- Genţile mele au fost absolut peste tot, spune Truman adesea cu mândrie. Au călătorit *de două ori* mai mult decât mine. Nu e vina mea... Au propriile lor picioruşe care o iau la fugă înainte!

în timp ce încuie uşa cu grijă - ni s-a spus că au avut loc spargeri în absenţa lui -, şoferul se

întoarce după ultimul bagaj. Un pachet gros, dreptunghiular, învelit cu grijă în hârtie maro de măcelărie, legat cu sfoară de bucătărie. Când se întinde după pachet, Truman se năpusteşte în faţa lui, împiedicându-l.

- Nuuuu, mulţumesc, domnule Hauptmann. Puiul ăsta nu pleacă de lângă Tati Tru- bergh!

Şoferul, un bărbat mediteranean corpolent, dă

înapoi. Truman râde cu poftă.

- Doamne! Sunt ca un bătrân câine vagabond!

Drăguţul de tine! Cu cine am plăcerea...?

- Mă numesc Vincent, domnule.
- Vi-cen-teee... Truman răsuceşte numele în jurul limbii. Ei bine, va trebui să-mi povesteşti *totul* despre tine...

Truman se aşază pe bancheta din spate a limuzinei, cu pachetul la loc de cinste lângă el. Bate uşor în geamul despărţitor. Zâmbeşte larg în oglinda retrovizoare.

- Ia spune, Vicente... Te deranjează dacă deschid această minunată sticlă de şampanie? Ştiu că e foarte *necuviincios* să bei în maşină, dar dacă nu te superi *prea tare...'?*
- Nu, domnule. Beţi liniştit.
- E în scop terapeutic. Pur şi simplu trebuie să fac să alunece aceste pastille minuscule, care-s

întotdeauna *mult* mai plăcute în compania vechiului meu prieten Dominic P.
Truman se întinde nerăbdător să ia sticla rece de Dom Perignon, chicotind când dopul ţâşneşte cu zgomot, vesel ca un copil cu o petardă de Crăciun. Scoate din buzunar o tabacheră smălţuită, în stil victorian, şi ia o pastilă de Metacualon, una turcoaz, apoi una verde jad, care, împreună, formează o grămăjoară veselă, colorată, ca o coadă de păun.

- Vincente şi mai cum?

- Angelotti.

- Angelotti. *Quel* superb! Eşti *italian,* bănuiesc.

- Da, domnule.

- Ce exotic, să fii italian! Şi de unde ziceai că

eşti?

- Familia mea se trage din Sicilia, dar eu am

crescut în Hoboken.

- Ce coincidenţă nemaipomenită! Prietenul meu Francis e din Hoboken. E cântăreţ... Poate-l cunoşti? Rânjetul ca de acordeon al lui Truman devine mai larg. Ca întotdeauna, seînfioară de plăcere când e vorba despre vreo celebritate. Francis...? Francis *Sinatra...?* Priveşte cum ochii

şoferului se măresc. Ştii, a vrut să cumpere drepturile de ecranizare pentru cartea mea. Acuma, drept să spun, oricât de drag mi-ar fi mie Francis, se ştie că e *îngrozitor* de zgârcit, aşa că Big Mama - adică Slim, prietena mea *foarte* apropiată -, care era agentul meu la acea vreme, mi-a zis să refuz până nu primesc un milion.

- Sinatra, bâiguie şoferul. îl cunoaşteţi pe *Frank* Sinatra?

- Vinny, eu cunosc pe toată lumea. Deci Slim a fost măritată cu Howard Hawks, apoi l-a părăsit pentru Leland Hayward, care a părăsit-o pe ea pentru curva aia, Pam Churchill - acelaşi nume ca al lui Winston, iar Pam a pus mâna pe fiul lui, Randolph (... aşa cum a făcut cu tot ce mişcă!). în fine, l-am cunoscut pe Howard prin Bogart, care a întâlnit-o pe scumpa lui soţie, Betty, prin Slim, care a descoperit-o, *literalmente.* E drept că şobolanul ăla misogin, Hawks, nu ar recunoaşte nici în ruptul capului meritele cuiva şi...

- L-aţi cunoscut şi pe Bogie...?

- Dacă l-am *cunoscut*? îmi spunea Caposey. L-am învins la skandenberg. De trei ori. Am câştigat două sute de dolari de pe urma lui, care erau parale serioase pe vremea aia. Dar, când l-am trântit la pământ pe Bogie - mă provocase, ce puteam să fac! - şi l-am scos din funcţiune pentru trei zile, Marele John Huston n-a fost tocmai

încântat de Bătrânu' Caposey, îţi spun eu! Unde rămăsesem? A, da. înapoi la Slim...

Când maşina trage în dreptul faţadei ştiinţifico-fantastice a aeroportului LAX două ore mai târziu, Vincent e la curent cu viaţa şi aventurile amoroase ale aproape tuturor celor din cercul nostru. Şoferul a ascultat cu oarecare suspiciune, neştiind dacă acest povestitor pitic spune adevărul sau e pur şi simplu nebun de legat. Obosit după acel cocktail ameţitor de bârfe, pastile şi şampanie, Truman se lasă pe spatele banchetei şi trage un pui de somn. Vincent ia bagajul din portbagaj şi îl aşază lângă bordura trotuarului. Deschide uşa din spate şi-l scutură uşor pe pasagerul său, care sforăie. Cu sticla de şampanie goală pe genunchi, Truman face un efort să se trezească. Se uită cu ochii întredeschişi la uşa deschisă, unde stă şoferul, cu soarele bătându-i în spate, astfel că pare înconjurat de o aureolă de lumină, care-i estompează trăsăturile.

- Domnule *Angel-otti...* am ajuns în oraşul semenilor tăi[â]?

- Bine aţi venit în Los Angeles, domnule Capote.

- Dă-mi braţul tău, scump înger, şi ajută-mă să zbor.

Şoferul îl ridică pe Truman în picioare - o treabă nu tocmai uşoară, corpul acela mic fiind greu ca plumbul din cauza oboselii. în timp ce apar portarii să ducă valizele înăuntru, Truman îşi dă jos ceasul. O chestie stridentă, de la Cartier. îl pune cu o uşoară apăsare în mâna lui Vincent, care se holbează la cadou, mut de uimire.

- Pentru tine, Vicente.

- Dar, domnule, n-aş putea nici în ruptul capului...

- Nu mă jigni, Angel. Bogie a avut unul, Francés

are unul, eu am o duzină.

Protestele lui Vincent încetează când Truman îi ridică şoferului mâneca uniformei şi îi pune cu grijă cureaua ceasului în jurul încheieturii. Apoi îl bate prieteneşte pe braţ.

- *Bellissimo.*

îşi pune ochelarii uriaşi de soare la ochi şi porneşte în urma hamalilor înspre terminal.

Doar după ce se strecoară printre călătorii grăbiţi, înotând apatic împotriva şuvoiului forfotitor, în urma genţilor lui care, într-adevăr, au astăzi propriile lor picioare (întodeauna am susţinut cu tărie că, în general, există un sâmbure de adevăr în ceea ce spune Truman...).

Doar după ce a ajuns la ghişeul Aeroméxico, fără să-i pese de nimic, şi i s-au verificat actele, iar o

señorita cu ochi de căprioară şi cu o pălărie mică, şic, pe cap i-a dat biletul. („Exact cum obişnuia să poarte Jackie”, i-o fi spus cu siguranţă, „până în acea zi teribilă, când pălărioara de culoare roz ca Pepto-Bismol-ul a fost mânjită cu sângele lui Jack...”)
Doar după ce a bolborosit un ultim *,¿|dios, amiga”,* făcând o pauză pentru a reflecta că versiunea masculină a acelui salut - după cum ne-a informat cu lacrimi în ochi -a fost folosită de Perry Smith înainte de a fi spânzurat, când ucigaşul, apropiindu-se, şchiopătând, de Truman, l-a sărutat pe obraz şi i-a şoptit la ureche *,fimigo”...* în depozitul îngheţat, a simţit respiraţia caldă a lui Perry, a observat cum expira, într-un ritm tot mai accelerat, pe măsură ce urca treptele către eşafod, unde i s-a legat o mască neagră, fină, peste ochi. Respiraţie vizibilă - la fel ca aceea a oamenilor legii şi a jurnaliştilor care priveau. O ultimă suflare a creat iluzia unui scurt răgaz, dar tocmai atunci i s-a tras platforma de sub picioare şi respiraţia i s-a oprit pe vecie. A fost prea târziu când Truman şi-a dat seama că nu va fi niciodată în stare să-şi şteargă din memorie acele imagini cu gâturile fragile ale lui Perry şi Dick frângându-se cu un trosnet sau cele cu focurile de armă pe care le plătiseră - patru împuşcături care

au nimicit clanul Clutter, oameni de treabă, potrivit opiniei generale, într-o singură noapte sângeroasă. Nu putea să scape de senzaţia că înmormântarea lor a fost şi a lui, şi că băiatul cu breton a murit odată cu ei în acel depozit îngheţat, lăsând în locul lui doar umbra celui ce fusese.

Doar după ce, simţindu-se ameţit, îşi îngăduie un moment de autocompătimire, din cauza tuturor pierderilor pe care le-a suferit, din cauza preţului pe care a trebuit să-l plătească pentru arta sa...

Doar *atunci* îşi aminteşte Truman...

Se uită în jurul lui, îngrozit, orbecăind după pachetul maro, gândindu-se că *trebuie* să fi fost aruncat în vreuna dintre valize. Se repede la ele, le deschide larg, le scotoceşte frenetic, scoţând fiecare lucruşor ascuns în buzunarele interioare. Foi acoperite cu mâzgălelile lui Truman. Maşina de scris Smith Corona, grea, ascunsă în husa ei de piele. Un costum de baie cu imprimeu în linii şerpuite. Pijamale de mătase neagră. Eşarfe de lungimi imposibile. Tricouri. Pantaloni de catifea. Blănuri...

Blănuri? în Yucatán? Noi întotdeauna am fost de părere că nu-i în stare să-şi pună ce trebuie în bagaje. Doar i-am făcut noi bagajele de atâtea ori, i-am aranjat frumos cele necesare vreunei excursii

în ţinuturi îndepărtate, i-am scos lucrurile total nepotrivite sau inutile, pe care întotdeauna reuşea să le strecoare înapoi în ultima clipă.... în timp ce el, copilul răsfăţat, stătea ghemuit la piciorul patului, jumătate paşă, jumătate pechinez, urmărind cu atenţie eforturile noastre, îngânând: „Vai, draga mea, ce *frumos* le aranjezi”, minunat de eforturile pe care le făceam pentru el.

La picioarele acelor señoritas, angajate ale companiei Aeroméxico, neobişnuite cu astfel de manifestări, Truman azvârle în stânga şi-n dreapta scumpele lui comori, căutând în zadar singurul lucru care contează cu adevărat.

- O, Doamne, o, Doamne, *o, DOAMNE* - se tânguie el, scoţând nişte ţipete ca de păun, cam ca ale unei muieri. (Dacă ar fi fost în deplinătatea aptitudinilor sale, ar fi apreciat acest detaliu, doar ne-a atras atenţia de mai multe ori, când eram la Central Park Zoo, că poliţia oraşului New York a fost deseori solicitată să investigheze zona, din cauza ţipetelor scoase de vreun păun din specia Pavo.)

- Nu pot să cred... Cincisprezece ani din viaţa mea - *cincisprezece ANI*\

Domnişoarele de la Aeroméxico schimbă priviri stânjenite.

- Nu pot - nu voi fi *niciodată* în stare să rescriu...!

întinde mâna până în fundul ultimei valize, apoi se aşază pe jos, acolo, în mijlocul obiectelor împrăştiate în jurul lui, formând o imagine penibilă. (Atât de penibilă, încât *aproape* că ne e milă de el...) îşi vede ultima şansă dispărând în neant, ceea ce e şi mai înspăimântător decât Groaza cu care se luptase. îşi dă seama că incidentul ăsta ar putea fi sfârşitul. Nu are tăria de a o lua de la capăt.

*Dar Hemingway a reuşit, când a păţit aşa ceva,* încercam noi să-l liniştim.

- îl urăsc pe băşinosul ăla încrezut, spunea el, parcă recitând dintr-un scenariu. Un idiot homofob, cu pretenţii de macho. O *JIGODIE.* îl mai contraziceam, cele care îl cunoscuserăm pe Papa-, iar Truman, cu ghearele scoase, se răstea negreşit: Păi, era practic un *copil* pe atunci - Domnul Servesc-mitralieră-la-micul-dejun nu prea ar fi în stare de multe *acum*\

Simţindu-se frustrat, îşi chirceşte corpul acela de elf. Umerii osoşi încep să-i tremure, urmaţi de şira spinării cea ordonată şi bine definită, ca un şirag de perle de apă dulce.

Apare un señor îngrijorat, administratorul ghişeului, care se oferă, amabil, să telefoneze la hotelul „tânărului”. Truman refuză clătinând din

cap, pe care şi-l ţine în mâinile lui scheletice, perfect conştient de faptul că totul e pierdut.

Vocile, vocea *Noastră* - de soliste, suprapunându-se acum...

*Ar fi trebuit să-ţi dai seama, Truman, că e sub demnitatea ta.*

*Să dezgropi secretele noastre şi să le faci publice...*

Să *scoţi nenumăratele rufe murdare în văzul tuturor!*

*Şi să ne laşi cu sufletul zdrobit de durere, după ce încrederea noastră a fost trădată într- un mod atât de cumplit de către prietenul nostru cel mai apropiat...*

- *Nuuuuuu!* se tânguie Truman.

Senorul de la Aeroméxico se retrage, înţelegând în mod eronat că protestul îl viza pe el.

*Ne putem imagina titlurile - „Capote ucide cu sânge rece. Doamnele cu care lua prânzul - eviscerate în cel mai şic restaurant din Manhattan de către cel mai bun prieten al lor?! „*

- N-am vrut să... *N-am vrut...*

*Prietenul nostru cel mai bun...*

Angajatul de la Aeroméxico a chemat portarii.

- De unde a venit? întreabă managerul, confuz.

- A fost adus cu maşina, domnule. O limuzină mare şi neagră.

*Tu - cel cu care am băut Cristal şi în faţa căruia ne-am deschis sufletele. Am împărtăşit cu tine bârfe picante la o porţie de Soufflé Furstenberg, am clevetit împreună despre ultimele mizerii din înalta societate în timp ce mâneam desertul cu gălbenuşurile de ouă ce se prelingeau în şarlota lăptoasă. Ţi-am destăinuit secretele noastre cele mai intime, în timpul acelor tête-à-tête în care ne chercheieam, iar tu ascultai cu atenţia pe care nu ne-o acordau propriii noştri soţi.*

*Pitic meschin şi nerecunoscător ce eşti! Parvenit ordinar!*

- întotdeauna aţi făcut greşeala asta în ceea ce mă priveşte! Eram un artist! întotdeauna am fost un artist!

Domnul manager vorbeşte acum la telefon cu firmele de închiriat maşini, cere întăriri. S- a format o coadă de bogătaşi la ghişeu. Majoritatea ignoră spectacolul, refuzând să accepte faptul că astfel de scene melodramatice, de duzină, pot avea loc într-un spaţiu public, şi încă într-unui atât de minunat precum *aeroportul.*

O fetiţă care stă la rând ţinând-o strâns de mână pe mama ei se uită la Truman cu o privire fixă,

speriată. Truman o priveşte şi-i spune cu o voce rugătoare, înlăcrimată:

- Cine au crezut că...? Ce au crezut că *sunt...?*\|\|

- Mamă... Fata se retrage după fusta mamei.

Apoi, o altă voce, din celălalt capăt al încăperii...

- Domnule Capote...?

Vocea unui înger care pluteşte spre el.
Truman se uită la el şi vede lumina fulgerătoare a unei aripi de aur - un accesoriu de la Cartier.
Şi iată-l pe Sfântul Vincent Angelotti stând aplecat deasupra lui, întinzându-i obiectul sacru... Opt sute de pagini, învelite în hârtie maro, legate atent cu sfoară - un pachet care parcă semăna cu Pruncul Isus în scutece.
- îmi pare rău, domnule. Am venit de îndată ce l-am observat. Aţi uitat pachetul acesta pe bancheta din spate.
Truman se întinde după el şi astfel reintră în posesia propriului destin, pe care îl ţine acum strâns la piept.
- Ooooooo, *grazie,* Angel! *Grazie*\|
Şi dintr-o dată îşi dă seama, în mod irevocabil - indiferent de rezultat - că uneori cuvintele greşite sunt preferabile absenţei totale a cuvintelor.

Tiny Terror [Mica teroare / Piticul terorist] - expresie deseori asociată cu Truman Capote, pentru a sugera contrastul dintre statura măruntă şi personalitatea sa impetuoasă.

Părinţii lui Truman au divorţat când acesta avea patru ani, iar el a fost trimis la rudele din partea mamei. Lillie Mae, mama lui Truman, a revenit în viaţa fiului ei în 1932, cu numele de „Nina”, când el avea şapte ani.
Mama lui Truman Capote avea 17 ani cand l-a născut.
Marcă americană de băuturi din fructe organice presate la rece, special create de către dieteticieni pentru a regla nivelul de energie şi de fier, precum şi echilibrul hormonal al femeilor după naştere. în argou american, se referă la o băutură alcoolică (bere, lichior etc.), pe care o consumă o mamă sătulă de îndatoririle ei, pentru a se relaxa *Answered Prayers [Rugăciuni împlinite]* - ultima carte, neterminată, a lui Truman Capote, în care autorul oferă, cu o francheţe necruţătoare, o descriere a aristocraţiei americane, în special a femeilor din înalta societate care-i fuseseră prietene şi pe care le numea „lebedele” lui. Publicarea în Esquire a unor fragmente din această carte, sub titlul „La Cote Basque”, a dus la prăbuşirea socială a lui Capote, care, căzut în dizgraţie, s-a retras din viaţa socială.

„Sănătate / noroc” (in limba rusă în original)

„Vă rog” (in limba franceză în original)

Tip de caractere preferat de publicaţiile din America

# Aluzie la „angel” = „înger”, parte a numelui şoferului, care coincide cu numele oraşului, Los Angeles Porecla lui Ernest Hemingwa

yDOI. 1975. VARIAŢI UN EA NR. 1

Lady Slim Keith - fosta doamnă Leland Hayward, care fusese odinioară doamna Howard Hawks, iar înainte de asta, Nancy Gross, slăbănoaga din Salinas, California - tresare la auzul telefonului, cu puţin înainte de ora opt. E în pat, citind ziarele de dimineaţă - rutina ei din ultima vreme. Aşa fac

femeile divorţate, îşi spune ea - chiar şi cele care nu simt nici o tragere de inimă, dar se văd nevoite să-şi creeze noi ritualuri, întotdeauna a fost o persoană matinală, sculându-se odată cu răsăritul soarelui şi savurând orele leneşe care o despărţeau de momentul în care se trezea restul lumii să i se alăture. Cu toate acestea, telefonul acesta neaşteptat o nelinişteşte.

*Nimeni* nu sună înainte de zece. Pur şi simplu nu se face.

îi trec tot felul de gânduri prin cap... Să fie de la azil? Oare Billy a încercat din nou să evadeze? Dacă-i aşa, oare ar trebui să-l contacteze pe Leland sau să aştepte...? El şi curva aia odioasă de Pam l-au cam lăsat în voia sorţii pe Billy. Ea a încercat să intervină, dar asta, după cum i-am reamintit noi, nu e responsabilitatea ei; nu mai e fiul ei, chiar admiţând că un fiu vitreg poate fi vreodată considerat astfel.

Când telefonul se opreşte, se simte uşurată, de parcă i s-ar fi amânat o pedeapsă. O fi fost vreo iscoadă din Londra care n-a avut bunul-simţ să verifice cât e ceasul.

Apoi - telefonul sună din nou, bruscând tăcerea.

*Sigur* e Billy. Sau Bridget? Neamul Hayward a luat-o pe arătură. N-ar fi pentru prima dată şi, bănuieşte Slim, nici pentru ultima. Are o senzaţie acută de nelinişte, aşa cum a simţit cu câţiva ani

în urmă când a sunat telefonul la răsăritul soarelui, pentru a-i da cumplitele veşti despre Papa. Ernest nu se simţise bine. „M-am săturat de toate, domnişoară Slimsky”, îi spusese el ultima dată la plecarea din Havana, şi nu exagerase. Fuseseră la o vânătoare de porumbei pentru ultima dată, confirmă ea mai târziu, exact cu puşca pe care a folosit-o ca să...
*Dumnezeule.* Nu şi Billy...
Pregătindu-se pentru ce-i mai rău, Slim întinde mâna după receptor. înainte să apuce să răspundă, aude vocea lui Babe - nu dulce, perfectă, ca de obicei, ci mai subţire, tensionată.

- L-ai citit?

Slavă Domnului - e doar Babe.

Răsuflând uşurată, Slim se întinde după ziare.

- Unde a apărut, în *Times* sau în *Post?*

Deja a răsfoit, cu câteva ore înainte, editorialele de ştiri mondene ale lui Suzy şi Charlotte, a aruncat o privire peste articole despre scandaluri insignifiante. Aceleaşi vedete neroade, îmbulzindu-se pentru a avea prioritate să vadă şi să fie văzute, în eterna cursă pentru notorietate. După cum era de aşteptat. Face parte din joc. Nu apar soţii Paley. Sau Hayward. Nimic care să justifice un telefon la ora 8 dimineaţa.

- Capitolul din cartea lui Truman, l-au publicat în *Esquire,* spune Babe, cu o voce grăbită, care nu-i e deloc caracteristică. L-ai citit...?

-în*Esquire...?* Nu.

- Atunci citeşte-l acum şi sună-mă înapoi. Clic.

Clic? Din partea Reginei Bunelor Maniere? *Foarte* neobişnuit pentru Babe... Ce ar fi putut să...?

Slim o cheamă pe menajeră, îi dă ceva mărunţiş din sertarul de la măsuţa de toaletă şi o trimite să meargă în grabă la standul de ziare din colţ.

O oră mai târziu, Slim stă la masa din bucătărie, bând încet dintr-o sticlă de whisky, cu paginile din *Esquire* răsfirate dinaintea ei, faţă în faţă cu doppelgänger-ul ei fictiv.

Lady Slim Keith, faceţi cunoştinţă cu Lady Ina Coolbirth...

Amândouă din California, lipsite de griji, cu trei divorţuri la activ. Amândouă al naibii de frumoase. Fete aparent obişnuite, dar fermecătoare, a căror atitudine încrezătoare şi relaxată face ca până şi hainele cele mai banale să pară atractive. Amândouă genul tipic de fată care corespunde perfect idealului de femeie al unui bărbat de bărbat. O femeie care bea vârtos şi trăieşte pe picior mare, care pescuieşte, călăreşte şi vânează animale mari. Care va spune tot felul de poveşti picante de îndată ce încep să curgă cocktailurile...

Problema e că băutura şi poveştile merg mână în mână.
Şi iată-le pe toate aici, negru pe alb. Scumpele noastre secrete, ţinute ascunse cu atâta sârg. împărtăşite în şoaptă între membrii cercului nostru, date peste gard ca nişte mingi de tenis în cluburile noastre cele mai exclusiviste. Pălăvrăgeli de pe teren, de lângă piscine. Destul de inofensive. Dar păzite cu vigilenţă feroce de orice intruziune din *afară.*
Ne-a inclus pe toate. Distribuţia e completă. Unele dintre noi apar cu numele reale - Babe şi Betsey, Jackie şi Lee; altele, sub pseudonime nu tocmai subtile. Toate la mesele noastre obişnuite de la restaurantul La Cote Basque, dând glas, fără să ştim, insultelor usturătoare ale fictivei Lady Ina... care e, *evident,* Slim, vorbind despre cele mai obscene mizerii cu un gigolo întreţinut de femei, pe nume „Jonesy”... Truman, desigur.

Dar nu din gura lui „Jonesy” ies toate aceste calomnii... Ci dintr-a *ei.*

Slim simte un fior rece străbătându-i corpul... fiorul de gheaţă al ororii.

*Oh, Truheart. Ticălos afurisit. Ce mama naibii ai făcut?!*

Asta, înainte de a citi partea cea mai gravă... Când ajunge la partea cu aşternuturile pătate de sânge, caută, năucită, telefonul. Babe răspunde după primul apel.

- *Deci?* Ce zici?

- Mă simt de parcă cineva tocmai mi-a tras un

pumn în stomac.

- Da, mă rog, dar ce *părere ai...?*
- Nişte mizerii, pur şi simplu. Porcării răutăcioase, perfide, zice Slim răspicat, fără ezitare. încearcă să pară indiferentă, ca şi cum cele scrise sunt pură ficţiune insignifiantă, dar amândouă ştiu că nu e adevărat.

E o declaraţie de război.

- Povestea asta... Babe şovăie. Crezi că e

adevărată?

Slim îşi tine respiraţia, ştiind *exact* la ce se referă

Babe...

La povestea cu aşternuturile.
Slim nu îndrăzneşte să-i spună. Cu cancerul ei... şi cu tratamentele. Noi *toţi* ştim de aventurile lui Bill. Dar, având în vedere că Babe trebuie să lupte cu

moartea în fiecare zi, să *vorbeşti* despre aşa ceva pare de o cruzime ieşită din comun.

- Truman e un fantezist, inventează. întotdeauna am fost de părerea asta. *Nu pot să-l spun... Nu pot...*
- Da' de fiecare dată există un sâmbure de adevăr în ceea ce spune, insistă Babe. E clar că „Ann Hopkins” e Ann Woodward. Aparentul intrus, soţul mort...
- Da, mă rog, partea aia e adevărată. O, Doamne,

să răscolească toată treaba asta...

- Ce-o fi fost în capul lui?
- Dumnezeule. Sper că Ann e bine...

Slim nu ştie încă, dar Ann *nu* e bine. Cineva i-a adus pe ascuns o copie a articolului lui Truman cu câteva zile înainte. Se înţelege, Ann Woodward a fost îngrozită de ideea de a- şi vedea demonii de mult îngropaţi scoşi la lumină, scârbită de gândul că va fi târâtă prin noroi, stigmatizată drept „BIGAMĂ” şi „UCIGAŞĂ” în litere stacojii, din nou.— întodeauna a recunoscut că şi-a împuşcat soţul, pentru că l-a confundat cu un hoţ. De la ea a pornit ideea, cu siguranţă, Tâlharul[12] fiind singurul subiect de conversaţie al familiei Woodward la cina în cinstea Ducesei de Windsor la care au participat exact în noaptea cu pricina - în special

Ann a tot trăncănit pe tema asta. Se temuseră de spargeri în sătucul lor, Oyster Bay. începuseră chiar să doarmă cu puşca lângă pat. Dar nu au menţionat dormitoarele separate - într-atât de destrămată era căsnicia lor, care atârna, în perioada aceea, de un fir de aţă. Ann a auzit că era cineva în casă şi a tras fără să se uite. Dar exista ceva dubios în poziţia corpului gol al soţului când a ajuns poliţia, ca răspuns la apelul ei disperat.

Pe Truman îl încânta obscenitatea întâmplării şi adăuga câte un nou detaliu de fiecare dată când o povestea comesenilor săi, la prânz, de parcă se uita regulat, pe ascuns, în dosarele poliţiei din Oyster Bay.

- Ea aşa *zice,* că a apucat puşca *-ă la* Annie Oakley-- şi a descărcat drăcovenia aia în beznă totală. *Bang! Bang!* povestea Truman, cu mare vervă. Apoi a aprins lumina şi pe *cine* vede - *quelle surprise!— -,* pe scumpul ei soţ, răposatul Billy, efectiv ciuruit de gloanţe. Ghinionistul soţ zăcea flasc în hol, întins între cele două dormitoare ale lor. Când a sosit şeriful, a găsit-o pe domnişorica Oakley deasupra cadavrului - o poziţie pe care a ocupat-o de atâtea ori în viaţă (ii plăcea lui să adauge, cu un rânjet dispreţuitor). Plângea cu suspine şi cu lacrimi de crocodil, având

încă pe ea cămăşuţa de noapte, distrusă, împroşcată cu sânge ca un Jackson Pollock purpuriu. „Eu sunt vinovata! Eu l-am ucis! Era întuneric - n-am văzut nimic!” La o amărâtă de distanţă de şase metri?! Ha! Ei bine, nu a fost nevoie de un mare efort mental din partea poliţiştilor să elimine într-o clipită această variantă. Faza cu holul a fost o poveste bună - foarte bună. îi dau lui Annie un zece pentru efort. Cu excepţia unui mic detaliu: nu *acolo* fusese ucis...

Când l-am întrebat pe Tru cum putea fi atât de sigur, el ne oferea, cu zel de criminalist, amănunte picante care nu fuseseră făcute publice:

- Scumpa mea, poliţia a găsit cadavrul într-o cabină de duş din sticlă. *Gol-puşcă,* pentru numele lui Dumnezeu! Apa curgea încă, iar uşa era spulberată de gloanţe. Acuma spune- mi *tu...?* Cum a murit...?

Apoi sorbea satisfăcut o lingură de supă sau dădea pe gât un pahar de martini.

Spre exasperarea lui Tru, scandalul s-a estompat, încheindu-se cu achitarea lui Ann, soacra ei, Elsie, refuzând să depună plângere. Era un vestigiu al Epocii de aur[15], a clanurilor Astor şi Vanderbilt, de pe vremea când un nume de familie era sfânt, nu se dezonora cu ceva ruşinos, chiar dacă asta însemna să laşi o criminală să scape basma

curată. Elsie Woodward era de părere că se cade să-ţi vezi numele în presă de două ori - o dată la naştere şi o dată la deces (nici măcar căsătoria nu merita, în opinia ei, acest privilegiu, având în vedere că speranţa ei de viaţă e atât de scurtă.) în orice caz, pentru Truman, cu cât mai multă cerneală, cu atât mai bine. Pentru el, o poveste bună nu murea niciodată, aşa că a aşteptat cu răbdarea lui Iov să readucă la viaţă *această* nestemată de intrigă. Truman e nemaipomenit de ranchiunos, iar Ann a fost în capul listei lui de aproape două decenii.

- Uită-te la Capote, nenorocitul ăla poponar, afurisitul, ne-a povestit el cum Ann s-a dezlănţuit în injurii la o petrecere în St. Moritz în anii cincizeci. Alteori, ne povestea cum a întâlnit-o accidental pe ringul de dans aglomerat de la El Morocco şi a călcat-o pe degetele ei de ţopârlană, fiind pe jumătate beat şi prins în frenezia dansului.
- Fii atent, *poponarule...,* şuierase ea printre dinţi.
- Ba *tu* să fii atentă, Bang-Bang, a ripostat el, după cum ne-a povestit.

Oricare ar fi fost varianta reală, malefică sau nu, ea şi-a primit pedeapsa binemeritată prin vârful de pumnal al stiloului lui. Ea reprezintă principala atracţie în spectacolul lui din *Esquire,* producţia fiind efectiv impregnată cu răutatea lui Truman. Apare sub numele de „Ann Hopkins”, o văduvă cu

părul roşu ca focul care poartă un costum Mainbocher negru şi văl, stând lângă un preot care bea cu lăcomie cocktailuri Gibson şi care o consolează pentru moartea soţului ei, botezat în text „David”.

- Ann era mai degrabă o dansatoare-prostituată de două parale, îi spune Lady Ina lui Jonesy în povestea lui Truman, afundându-şi lingura în bolul cu Soufflé Furstenberg. Căutând întotdeauna cu disperare să iasă în evidenţă, Ann şi-a găsit un protector în persoana lui David Hopkins Senior, înainte de a trece la Junior, care a luat-o de nevastă pentru... talentele ei. Dar, când David a aflat că Tati i-o luase înainte, căsătoria lor s-a deteriorat rapid... David voia să scape, dar fără să plătească sumele substanţiale aferente, aşa că a angajat un excelent detectiv particular, ca să afle ce alte secrete mai ascunde Ann. Şi, în foarte scurt timp, a obţinut fotografii care dovedeau că Ann călărea fiecare membru al clubului de polo Piping Rock (unul-câte-unul-câte-unul, apoi întreaga echipă, *tous ensemble*Destul ca să garanteze un arest, ca să nu mai vorbim de divorţ! Dar, printr-o ciudată răsturnare de situaţie, detectivul Dick cel isteţ a decis să-şi bage nasul mai adânc şi să investigheze vechea fermă a lui Ann.

- Le-a intervievat pe rudele ei ştirbe, care nu o ştiau în rolul pompos de Doamna David Hopkins - Lady Ina savurează această secvenţă cu o plăcere deosebită -, ci doar sub numele de Angeline Luciile Crumb, răsfăţata cea băieţoasă a unei matroane de la staţia de taxi, care îşi conducea afacerile în toaleta bărbaţilor din cinematograful din oraşul ăla al ei de rahat, din Midwest. Micuţa „Angie” s-a cuplat repede, să scape din casa mamei - astfel că a devenit mireasa-copil a unui anume Joe-Bob Barnes, un mocofan de puşcaş marin, şi expediată fără întârziere la Okinawa. Dar, de îndată ce echipajul lui Joe-Bob a pornit la drum, Angie a părăsit scena, făcându-şi apariţia în Manhattan, reambalată sub numele de „Ann Eden”. După mulţi ani, Dick cel isteţ a răscolit toate aceste amănunte, l-a scos la iveală pe numitul Joe-Bob Barnes şi l-a convins să depună mărturie că se căsătorise cu o femeie pe nume Angelina Crumb, de care nu a divorţat niciodată, deci, logic, ea era încă soţia lui.
Billy s-a atacat când a aflat secretul cel murdar al lui Ann, care făcea ca mariajul *lor* să devină nul şi neavenit. A ameninţat-o că o s-o lase pradă ruşinii; i-ar fi luat pe copii. Ea se chinuise prea mult pentru ca acum să piardă totul, să ajungă, din nou, printre cei mai ordinari oameni de rând.

Ăsta trebuie să fi fost motivul... încolţită, cu bigamia demascată: prima ei treaptă pe scara lungă de un kilometru pe care trebuia să urce ca să iasă din mocirla moştenită. Ce altceva putea să facă Ann decât să-l împuşte? *La matadora,* aşa a poreclit-o presa - ucigaşa. Un destin pe care nu l-a putut controla, biata de ea, unul stabilit prin fatalitatea de a se fi născut în sărăcie; prin însăşi firea ei, era un amestec distrugător de mizerii şi ambiţii, o curvă neruşinată, ahtiată după bani.

- Dar eu nici măcar nu l-am întâlnit vreodată pe Truman Capote, şi nici el nu m-a cunoscut pe mine! insistase Ann când i s-a spus despre articol. Oricare ar fi fost adevărul, după ce a citit sordida poveste a lui Tru în *Esquire,* Ann a marcat data publicării lui în jurnalul de buzunar. S-a retras în temniţa ei de pe Fifth Avenue şi a tras draperiile, le-a povestit Miss Reever, menajera ei, menajerelor noastre, l-a cerut lui Reever să o ţină de mână şi să se roage împreună cu ea.

în noaptea aceea, într-o cămaşă de noapte cu flori albastre, Ann a scos din noptieră un carneţel, cu antetul „NU UITA”, şi-a notat numele de Anne Woodward şi l-a pus lângă telefonul ei bej Bakelite. în locul măştii hidratante pe care o folosea de obicei seara, Ann, care a rămas aceeaşi animatoare din tinereţe, a început să se machieze,

aplicând pudră, roşu în obraji şi rimei verde din belşug, de parcă ar fi fost pe cale să păşească pe scenă pentru o ultimă reprezentaţie grotescă. Apoi, luptându-se cu fantomele trecutului ei complicat şi măcinat de vinovăţie, Ann s-a pus în pat, a luat o doză letală de Seconal şi nu s-a mai trezit niciodată. (Acelaşi medicament care a ucis-o pe Lillie-Mae-Nina-Capote, ne vom aminti una alteia mai târziu, şocate de această ironie.) Pedepsită pentru o insultă pe care a împroşcat-o cu optsprezece ani înainte, Ann este prima victimă a lui Truman.
O pauză la celălalt capăt al firului. Respiraţia uşor greoaie a lui Babe. Cei patruzeci de ani de L&M îşi spun, în sfârşit, cuvântul. Când vorbeşte din nou, o face cu precauţie...

- Povestea aia... Cu aşternuturile de pat. La cine crezi că se referă...?

- Cine ştie. Ar putea fi oricine, răspunde Slim în glumă, puţin prea repede.

încă o pauză, respiraţie uşor greoaie, apoi:

- Nu pot să-mi dau seama cine e femeia, dar cred că ştiu cine ar putea fi *bărbatul...*

Slim îşi termină băutura... începe tragedia.

Babe ezită, apoi, cu prudenţă:

- Slim... crezi că ar putea fi Bill?

Slim, cu convingere simulată:

- Asta-i ficţiune, Babe. Şi încă una imatură, insuficient gândită. Nu-ţi mai pierde timpul cu ea. Apoi, schimbând subiectul: Unde să luăm prânzul? Quo Vadis?

- Dar e evreu, acest „Sidney Dillon”...

- Asta e valabil pentru jumătate din Manhattan.

în receptor, Babe respiră mai calm.

- E imposibil. Truman nu ar face aşa ceva... Nu *mie.* Nu nouă. Gândul ăsta pare s-o liniştească.

La St. Pierre, Slim îşi toarnă încă un pahar de whisky. Ar vrea să poată fi de acord.

Dementul ăla nenorocit o să plătească! O să plătească pentru că ne-a vândut secretele ca un proxenet de rând, care bântuie alei lăturalnice. Pentru că a făcut-o pe ea purtătorul *lui* de cuvânt, personajul care dă glas tuturor resentimentelor şi cruzimilor *lui.*

- Cum am zis întotdeauna: Truman îşi vede de propriile interese.

- Dar tu-l *iubeşti* pe Truman.

- îl iubesc. însă n-am avut niciodată încredere în el.

Oh, dar Slim *avusese.* Nu asta fusese intenţia ei, dar Truman se pricepea să te facă să vorbeşti. Să te facă să bei şi să te facă să pălăvrăgeşti în neştire despre vrute şi nevrute. Slim se chinuie să separe faptele de ficţiune. Oare ea i-a zis lui Truman despre zvonul potrivit căruia Bill a încercat să se culce cu soţia Guvernatorului când Babe era plecată din oraş, ca să aibă parte doar de sângele menstrual al doamnei respective pe aşternuturile maritale ale soţilor Paley? Când a sunat Babe să anunţe că se întoarce mai repede, Bill, într-un gest de umor negru şi ieftin, a tras repede aşternuturile de pe pat şi, cuprins de panică, le-a aruncat în cadă. Imaginea marelui Bill Paley, mogulul de la CBS, stând în patru labe şi frecând pe marginea vanei petele de pe bumbacul egiptean, ca o bătrână spălătoreasă din Rusia, păruse amuzantă pe moment, atât timp cât nu ştia Babe. Şi mai amuzantă a fost teama lui Bill - după ce a epuizat numeroase bucăţi de săpun *Fleures des Alpes* de la Guerlain, destinate musafirilor - că s-ar putea ca cearşaful să nu se usuce la timp. Mult-lăudatul spălător a îndesat lenjeria albă în cuptor, până când devenit o ţesătură de culoarea vaniliei.

Cu siguranţă *Tru* a fost cel care îi povestise toată tărăşenia lui *Slim* - sau să fi fost invers? O, *Doamne*... „Lady Ina” regretă nespus că nu-şi aminteşte.
Şi-au împărtăşit multe cei doi, şi-au spus poveşti peste poveşti, cu zel competitiv, de aceea totul părea să se potrivească perfect.
Doamne, cât au putut povesti! în timpul sutelor de prânzuri luate împreună în cei peste douăzeci de ani, de când se cunosc. în timp ce mâncau tocana de pui cu coniac la Oak Bar la Hotelul Piaza. Sau homar Thermidor şi boeuf â la mode la Colony. Când, îmbrăcaţi în mătăsuri de culoarea pietrelor preţioase, treceau pe lângă jocheii de grădină din fier forjat, în drum spre 21. La mesele deasupra cărora plutea un fum dens, la Stork Club. La dineuri, peste aspicul tremurând. La gale, ignorând biletele de intrare. Pe şezlonguri, sorbind cockteiluri Gimlet, pe terasele de lângă piscine sau lângă pupa vreunui vapor. Au povestit în taxiuri, când erau blocaţi în trafic. Pe Vespa, mergând ca vântul prin Madrid. în avioane, în timp ce zburau peste ocean, la zece mii de kilometri înălţime, fumând la bar ca să le treacă timpul. în trenuri îngheţate care treceau prin peisaje pustii din Rusia, agăţându-se unul de altul să se încălzească.

Doar după ce au petrecut împreună câteva zile de-a dreptul suprarealiste în Moscova - după o călătorie cu trenul spre Leningrad, în timpul căreia au băut pahar după pahar de vodcă, înfăşuraţi în mai multe rânduri de haine ca să se apere de frigul acela feroce, cântând cântece populare pe care le învăţaseră de la localnicii cu care se împrietenise Truman, toastând *„Na zdorovie”* de fiecare dată, savurând senzaţia pe care le-o dădea Mama-juice când se prelingea ca lava pe gâtlejurile lor - doar atunci i s-a năzărit lui Truman. Şi-a înclinat brusc capul şi s-a uitat lung la Slim:

- Tu niciodată nu-mi faci confidenţe, Big Mama, reflectă el, cu o voce care trăda o oarecare jignire.

- Truheart, ie *rog.* Vorbim tot timpul! îţi spun *totul.*

- Da... Dar niciodată nu-mi faci *confidenţe.* Despre *tine.*

Slim zâmbi.

- Nu, aşa e, ai dreptate, dragul meu.

- De ce nu mi te destăinui? insistă el, băutura dispersând, precum un diluant de vopsea, obişnuitele mecanisme de defensivă.

- Păi, Truman, îngăimă ea, e foarte simplu. N-am încredere în tine.

Papa i-a spus întotdeauna: „Domnişoară Slimsky, dumneavoastră aveţi un detector de porcării şi minciuni de primă clasă". Şi Slim a simţit imediat că Truman era un maestru al artei de a emite vrăjeli. A depistat, în scurt timp, ceea ce noi toate, aproape, refuzam să recunoaştem: dacă Truman eîn stare să umble în stânga şi-n dreapta, flecărind cu fiecare dintre noi despre celelalte - *„în cea mai deplină confidenţialitate, scumpa mea!" -,* atunci era destul de clar că vorbea despre noi cu oricine, într-un hăţiş de pălăvrăgeli fără sfârşit. Noi am fost creaţiile lui, pe care le-a plăsmuit fie prin viu grai, fie în scris. Domnişoarele Golightly nu au fost mai puţin reale decât doamnele din familiile Paley sau Guinness sau Keith - şi viceversa. Detaliile vieţilor noastre au furnizat metalul de bază pentru poveştile lui pe care, printr-un ciudat proces de alchimie, le-a transformat în aur narativ, sclipitor, în care s-au amestecat diverse teme şi genuri. Am detectat nuanţe din noi însene în scrierile lui; nimic precis, care să poată fi identificat - n-am fi acceptat aşa ceva însă ceea ce domina textele lui era însăşi *esenţa* noastră, ca fiinţe. Ne-am perindat în acele texte sub diverse deghizări... Babe a plutit în derivă prin basmele lui fade. Trecutul ascuns al Gloriei i-a bântuit romanele de groază. Cadenţa

exotică a Marellei i-a marcat libretele. îndelung reprimata invidie a lui Lee a mocnit sub rivalităţile lui. Frâiele şi aranjamentele florale din viaţa de sportivă a lui C.Z. i-au străbătut pastoralele. Slim a dat naştere unor eroine în westernuri gotice austere, în care se îmbinau sărăcia lucie, în stilul lui Steinbeck, cu motivul fetiţei rătăcite.

- Big Mama a avut un frate care arăta *exact* ca mine. Acelaşi păr blond, aceeaşi faţă angelică. Copia *fidelă.* îl chema Edward (după tatăl lor - un tip solid care deţinea jumătate din fabricile de conserve de sardine din Cannery Row), dar lumea întotdeauna i-a zis lui Ed Junior doar „Buddy” - exact acelaşi nume cu care mă striga verişoara mea Sook când eram mic... *Buddy.*

Toate am avut ocazia, de nenumărate ori, să-l ascultăm pe Truman, să vedem cum transformă trauma din copilăria lui Slim în legende, aşa cum făcuse cu fiecare dintre noi.

- A fost mumificat - efectiv *mumificat,* aidoma acelor suflete nefericite din Pompeii. Bietul Buddy. Ce trist. Acel copil mărunţel, într-o cămaşă de noapte de om mare, el, care nu va apuca niciodată să crească atât cât să-i vină bine. Flăcările împresurându-l de parcă ar fi fost o mie de limbi de şarpe. Slim a încercat să-l salveze - pe atunci o chema Nancy, iar Nancy era o fată foarte

curajoasă şi îl adora pe fratele ei mai mic. Aveau un limbaj secret, aşa cum şi *eu* am, cu Slim. Ajuns în acest punct dureros, făcea o pauză, uneori dându-şi jos ochelarii de dragul efectului.

- întotdeauna m-am simţit *extrem* de apropiat de Slim - ciudat de mult. Din momentul în care ne-am cunoscut, în camera de zi a doamnei Vreeland, o cameră atât de *roşie,* încât puteai să auzi pereţii sfârâind. M-am trântit pe canapeaua cu modele purpurii şi i-am spus: „Draga mea, sunt *sigur* că ne-am mai întâlnit - într-o altă viaţă". *Am recunoscut-o,* înţelegeţi...? A fost ca şi cum am găsit bucata lipsă a sinelui meu rătăcit. Suntem suflete bătrâne, eu şi Slim - am văzut destule, cu greu ne mai surprinde ceva. De-asta zic, poate că eu sunt Buddy reîncarnat! (Această ultimă idee ni s-a părut multora dintre noi oarecum prostească, i-am şi spus-o - dar, în rest, *aproape* că i-am înţeles punctul de vedere.)

Rămâne discutabil dacă Slim s-a născut un suflet bătrân sau, prin forţa circumstanţelor, a devenit aşa, pe parcurs. Cert e că suferinţele şi doliul au privat-o de copilărie, căci tinereţea ei a fost incinerată odată cu trupul lui Buddy, pe vremea când încă era micuţa Nancy din Salinas. A renăscut aşa cum o ştim *noi* în Death Valley, unde fusese trimisă pentru a-şi vindeca petele la

plămâni - era pe-atunci o copilă pricăjită de şaptesprezece ani. O ironie să-ţi începi viaţa într-un loc cu numele ăsta, dar ea asta a făcut, când Bill Powell a cules-o de la un motel din Mojave şi a botezat-o „Prinţesa Slim”, prenumele Slim persistând mult după ce nimeni nu-i mai zicea „Prinţesă”.

Chiar şi acum, câteva zeci de ani mai târziu, Slim ne-a povestit că *încă* se trezeşte scăldată în sudoare îngheţată, după coşmaruri în care a simţit pârjolul nimicitor al furnalului. îşi revine în simţiri, se rostogoleşte în pat, încercând cu disperare să înăbuşe flăcările care au cuprins marginea cămăşii de noapte a lui Buddy; flăcări care s-au înteţit cu sălbăticie printre fibrele de bumbac.

Mai târziu, când membrii supravieţuitori ai familiei Gross stăteau la cimitir şi se uitau cum trupul copilului e îngropat în cavoul pe care tatăl ei l-a cumpărat cu amărăciune în suflet, Nancy a observat că erau doar patru plăci, iar ei erau cinci. în acea zi neobişnuit de rece pentru zona de vale din California, Nancy s-a întrebat pe cine învinovăţea tatăl ei pentru moartea lui Buddy şi îi nega dreptul de a fi înmormântat în acelaşi loc cu restul familiei. La scurt timp, a hotărât că acela era ultimul loc din lume unde ar fi vrut să

sfârşească şi a jurat, discret, să cedeze locul ei celui rămas pe dinafară.
începând cu acea zi, fiecare bărbat pe care şi l-a ales a fost, în felul lui, tatăl pe care nu l-a avut niciodată. Şirul ei de soţi şi de amanţi - în fiecare a căutat figura tatălui.
- Big Mama e la vânătoare, în căutarea unui Big Daddy, pentru că cel real a fost atât de absent în viaţa ei, observa Truman. Nu i-a păsat decât de Buddy, iar când el s-a dus, s-a dus şi domnul Gross. Nu-ţi mai revii niciodată, după ce ai fost lăsat în urmă... Acesta era momentul în care îşi înlocuia ochelarii, cu obişnuita-i schimbare de ton. Vedeţi voi, eu *ştiu* asta, pentru că şi *eu* am avut părinţi absenţi.
l-au tot căutat de atunci. Modele de psihanaliză tipice, amândoi. Visul murdar al lui Freud, bătrânul pervers - Slim căutându-şi Tăticul, iar Truman pe Mami. Căutând cu disperare ocazia de a o înlocui pe Nina cu o fiinţă graţioasă ca o lebădă, care să-l iubească cu devotament neclintit. Ne avea pe noi acum, *en masse.* Iar Slim şi-a dat seama, mai ales când au fost amândoi în Rusia, câtă nevoie avea Truman de dragostea pe care Nina nu i-a oferit-o niciodată.
Abia în timpul unei călătorii şi mai lungi, la Copenhaga, după ce s-au cazat la Hotel

d'Angleterre şi s-au lăfăit în luxul cu care erau obişnuiţi, Slim a avut ocazia să-l vadă pe Truman lepădându-şi armura. Şi doar în acel moment l-a înţeles. Sau, cel puţin, aşa a crezut.
Au avut parte de o zi idilică, au devorat un prânz extrem de gustos cu hering marinat şi rachiu, urmate de un platou uriaş de *smorrebrod* - deşi, au conchis ei, orice le-ar fi părut delicios după săptămâni întregi de borş îngheţat. Până şi nişte simple sandvişuri cu nume daneze pretenţioase, ciudate.
în drum spre hotel, Slim s-a oprit să fotografieze un grup de copii localnici care aruncau monede într-o fântână. Când şi-a întors capul, Truman dispăruse. Slim a intrat într-un şir de magazine, căutându-l. Nici urmă de Tru. Şi-a continuat drumul spre hotel, când, fără să bage de seamă, s-a trezit cu el lângă ea. A strecurat o cutiuţă împachetată în buzunarul ei de la haină.
- Pentru tine, Big Mama. Pentru că vreau să ai lucruri la fel de frumoase ca tine.
Slim a deschis cutia în care era un inel splendid, în stil clasic: nişte pietre preţioase superbe, de culoarea canarului, legate printr-o fâşie delicată de aur. Aşadar, în timp ce ea se plimba, Truman s-a strecurat într-un magazin şi a reuşit să găsească un cadou care era exact pe gustul ei, performanţă de care nici unul dintre soţii şi amanţii ei nu

fusese în stare. Când avea chef, Truman ştia să fie cea mai atentă şi drăguţă fiinţă din lume. Ne *cunoştea* foarte bine. Acesta a fost unul dintre nenumăratele motive pentru care îl iubeam, iar Slim, în ciuda cinismului pe care-l afişa, nu era imună la farmecele lui.

în fiecare seară, în timpul călătoriilor lor, stăteau de poveşti la un pahar, înainte de culcare, apoi Truman o conducea pe Slim în camera ei, o săruta de noapte bună şi se retrăgea într-a lui. în ultima lor seară în Danemarca, au repetat ritualul, doar că, de data asta, Truman s-a oprit la uşa ei.

- Vin să o învelesc pe Big Mama înainte de culcare, atât de mult o iubesc, a insistat Truman, pe un ton ciudat, şoptit.

Slim a deschis uşa, iar Truman a urmat-o în apartament. S-a aşezat pe marginea patului, urmărind-o cu privirea în timp ce se dezbrăca, studiindu-i corpul acela lung, cu ochi mari. Apoi, complet dezbrăcată, de parcă ar fi fost în prezenţa unui copil, Slim s-a dus la baie. Relaxată, fără pic de jenă. S-a întors, purtând un halat subţire de mătase.

- Fă ce faci tu de obicei, apoi eu te învelesc de culcare, a spus el, pe un ton aproape melodios.

Slim s-a instalat în faţa măsuţei cu oglindă, şi şi-a început obişnuitul ritual de frumuseţe din fiecare

seară. Truman o urmărea absorbit, fascinat, în timp ce ea îşi îndepărta machiajul, de parcă ar fi fost martor la dansul celor şapte voaluri.[11] Slim a lepădat, pe rând, câte un strat de machiaj, cu un aer de promisiune ispititoare, până când a scos la iveală propria-i piele. El i-a studiat atent faţa în starea ei naturală, cu primele riduri fine, ca nişte raze de soare, care începeau să i se formeze în jurul ochilor.

- Admirabil, a suspinat el. Razele de soare din jurul ochilor ei au devenit şi mai vizibile când i-a zâmbit în oglindă, aşa cum făcuse şi Lillie Mae, cu o viaţă de om în urmă, când el o privea în oglindă, mestecând gogoşile cu zahăr.

A urmărit-o, fascinat, cu privirea, în timp ce ea aplica un strat de cremă. Şi-a desfăcut părul, care i-a căzut pe umeri - un păr blond vopsit, mai închis decât fusese cândva, culoarea grâului de iarnă. Cu o perie moale, din păr de mistreţ, şi-a periat fiecare parte a capului, de exact cincizeci de ori. în sfârşit, Slim s-a ridicat, a mers la pat şi şi-a dat jos halatul. Ca un amant tandru, ca un tată copilăros, sau poate o combinaţie între ele, Truman a ridicat pătura. Slim s-a strecurat lin sub ea, iar el a învelit-o cu blândeţe.

- Fac toate astea, Big Mama, pentru că te iubesc. Te iubesc foarte mult. Ochii lui i-au întâlnit pe ai ei, copleşiţi de sinceritate.
- Şi eu te iubesc, Truman.
- Nu, nu mă iubeşti, s-a încruntat el, ferindu-şi privirea.
- Bineînţeles că te iubesc! a insistat ea, întinzându-şi braţul să-i mângâie spatele uşor cocoşat.
- Nu, *NU MĂ IUBEŞTI*\ S-a tras brusc înapoi, cu putere.

Slim s-a ridicat în capul oaselor, nedumerită, l-a întors faţa, care căpătase culoarea cireşelor putrede, spre ea. Dinţii îi erau încleştaţi, iar lacrimile îi curgeau pe obrajii fierbinţi, buhăiţi.

- Truman, ce se întâmplă?
- *Nimeni* nu mă iubeşte.
- Nu e adevărat. *Eu* te iubesc. Şi Babe te iubeşte.

Şi Jack.

- *Nu-iadevărat, nu* mă iubiţi. Nici unul. Mă rog, *poate* Jack..., a ezitat el. Pentru că Jack mă vede exact aşa cum sunt.

Slim a vrut să-i atingă braţul şi, în acel moment, el a izbucnit. Ca un animal sălbatic, feroce, prins în cuşcă. Protejându-şi singurul lucru pe care-l avea: cunoaşterea.

- Crezi că *nu ştiu*? Crezi că nu ştiu ce impresie face înfăţişarea mea? Sau vocea mea? Crezi că nu văd cum se strâmbă oamenii, în silă, când mă întâlnesc? Sau cum se crispează când mă aud vorbind? Se frecă la ochi. Sunt un ciudat. Sunt un pitic ciudat şi monstrous şi toată lumea crede asta.

Slim a încercat să protesteze, dar el i-a retezat-o scurt.

- A, desigur, oamenii ajung să se obişnuiască cu mine. Se adaptează. Dar de fiecare dată când mă văd sau mă aud, trebuie să o ia din nou de la început, să se *obişnuiască* iar cu mine - să treacă peste exteriorul meu de bâlci şi să redescopere tot ce e ascuns înăuntru. Fii sinceră, Big Mama. Nu te preface că nu ştii la ce mă refer.

Slim a continuat să tacă. Chiar dacă nu-i plăcea să recunoască, *ştia* la ce se referea. Observase şi ea lucrul ăsta, de nenumărate ori - ca noi toate, de altfel. Observase cum o întreagă încăpere era nevoită să se adapteze la ciudăţeniile lui. A simţit-o pe pielea ei - şi nu o dată, ci, fie şi într-o măsură foarte mică, de fiecare dată când îl vedea, înainte de a fi acaparată de delicioasele lui extravaganţe.

*Ştia,* într-adevăr, iar el ştia că ea îl înţelege.

Şi-a lăsat capul greu în piept, suspinând tăcut.

- Nu pot fi iubit. Nimeni nu m-ar putea iubi vreodată aşa cum îmi doresc să fiu iubit.

Cu un avânt de căldură şi afecţiune, Slim l-a îmbrăţişat strâns, încercând astfel să înăbuşe flăcările suferinţei lui Truman, la fel cum încercase, cândva, să înăbuşe flăcările care cuprindeau cămaşa de noapte a lui Buddy. Adevărul e că Truman o avertizase în legătură cu bomba din *Esquire* cu câteva săptămâni înainte, în Ceainăria Rusească, unde le plăcea să povestească cu nostalgie despre aventura lor din Moscova. îi amuza teribil discrepanţa dintre speluncile ruseşti, fără pic de ornamente, în care au avut curajul să intre, şi sala în care se aflau, cu pereţii de un verde jad şi cu decoraţiunile din frunze aurite ce păreau să se năpustească peste oamenii Manhattan-ului care pălăvrăgeau la mese. Slim arăta de două ori mai strălucitoare în localul acela, scăldată în lumina caldă care se reflecta din tavanul de douăzeci şi trei de carate, lumină care proiecta până şi asupra lui Truman o aură ciudat măgulitoare, chiar dacă uşor gălbuie.

- Şi tu apari în ea, Big Mama, zâmbise el în timp ce se cuibăreau unul lângă altul pe o banchetă circulară, sorbind din borşul de sfeclă murată, de un roşu aprins, şi savurând un rând de Black

Russians, urmat de un rând de White. Ţine-te bine, urmează o mare surpriză...! Slim nici nu s-a mai gândit la episodul acela. Se aşteptase să apară în descrierea lapidară a vreunui personaj secundar - nu să aibă rolul principal, fir-ar să fie!

în fine. Farmecul lui n-o să-l ajute să scape din *această* mizerie, vipera naibii.

Slim îşi aminteşte brusc de cele două cobre împăiate din apartamentul lui Truman de la hotelul United Nations Piaza. Erau împreună când le-au găsit într-un magazin de antichităţi din Madrid, li se păruseră bizare şi caraghioase. Două corpuri solzoase, împăiate în poziţie verticală, ridicate ca pentru atac; gurile căscate, în care se vedeau mici colţi ascuţiţi, gata să se înfigă, pe neaşteptate, în carne vie. Truman s-a prăpădit de râs, precum Br'er Rabbit în ascunzătoarea lui, când noi am observat două reptile care păreau vii şi ne-am năpustit asupra lor.

*Vai, o să fie război în toată regula.*

Slim aude în receptor clicul brichetei Ronson a lui Babe şi şi-o imaginează ducându-şi la gură, cu unghiile ei perfecte, următoarea ţigară din lungul şir de L&M-uri.

Toate ne-o imaginăm pe Babe, răsucind pe un deget o şuviţă rebelă de păr, cum face ea când e agitată - bucata aceea de păr care e deja atinsă,

prematur, de nuanţe argintii, de obicei ascunsă în freza ei bufantă, aranjată cu grijă.

- Slim. Fii sinceră cu mine. Doar eşti prietena

mea. Dacă ştii, spune-mi... E Bill? Slim răspunde

cu grijă, nici prea repede, nici prea încet.

- Nu e Bill.

Dă pe gât cel de-al treilea pahar de whisky, după ce a spus prima minciună în dimineaţa aceea.
încă nu e ora 10.

Aluzie la romanul *Litera stacojie (The Scarlet Lettei)* al scriitorului american Nathaniel Hawthorne, în care personajul principal, Hester Prynne, comite adulter şi este aspru judecat de societatea puritană din Bostonul secolului al XVII-lea, cerându-i-se să poarte în piept litera „A" (prima literă a cuvântului „adulter"), de culoare stacojie, în semn de recunoaştere a păcatului comis

Aluzie la personajul de benzi desenate *The Prowler* (Tâlharul), creat de Stan Lee - soţul lui Joan Lee, una dintre „lebedele" lui Truman - şi publicat pentru prima oară în 1969

Personaj al showului lui Buffalo Bill, din vestul Sălbatic

„Ce surpriză" (in limba franceză în original)

Perioada din istoria americană de la sfârşitul secolului XIX şi începutul

secolului XX, caracterizată printr-o dezvoltare

economică majoră „Toţi împreună/deodată" (in limba franceză în original)

Aluzie la interpretarea lui Oscar Wilde a episodului biblic, în care Salome dansează lasciv în faţa lui Irod Antip

ATREI. 1932-?. VARIAŢIUNEA NR. 2

Băiatul are opt, poate nouă ani, ni s-a spus.
E o zi toridă în Monroeville, o căldură înăbuşitoare care face şopârlele să sfârâie pe trotuar, care frige perniţele labelor câinilor.
Stă întins pe terasă, apatic, privind cum se topeşte un cub de gheaţă pe pieptul lui, picături străvezii prelingându-i-se printre coastele proeminente.
E una dintre acele zile în care zăpuşeala îţi pătrunde în creier, de parcă îi dă foc. în care trebuie să faci ceva ca să agiţi puţin lucrurile, altfel rişti să-ţi pierzi minţile, gata să explodeze de la căldură.
Face un efort să se ridice de la umbră, îşi încheie cămaşa cu gesturi molatice, apoi merge repede, cu paşi mărunţi, până în vecini, la casa lui Nelle. Bate în rama de la uşa de protecţie împotriva insectelor, aşteptându-şi prietena.
Apare domnul Lee, într-un costum de bumbac organic, o ţesătură rară care se presupune că permite aerului să circule prin ea, asta, în cazul în care aerul ar binevoi să coopereze.
- Hei, Truman, salut, spune el, cu vocea lui de bariton. Voce de avocat, instruit să ţină pledoarii în faţa unui număr de doisprezece oameni devotaţi adevărului - în faţa întregului oraş, de fapt. E cel mai stilat bărbat pe care l-a întâlnit

băiatul vreodată, o emblemă a ceea ce el consideră a fi „justiţie”, aşa cum e predicată de cei care n-ar recunoaşte-o nici dacă le-ar fi trântită în faţă. Profesori şi predicatori, toţi proşti ca noaptea.

- Bună, domnule Lee. Oare Nellie are timp să se joace? Se înclină ceremonios, un peţitor liliputan, îndepărtându-şi bretonul de pe fruntea scăldată în sudoare.

- Nelle, scumpo, te caută Truman! strigă domnul Lee, punându-şi servieta zgâriată lângă uşă. întinde mâna şi-şi ia pieptenele şi pălăria panama, apoi se întoarce către oglinda din bucătărie, în timp ce băiatul se duce către leagănul de pe verandă, întrebându-se cum o fi să-ţi aştepţi acolo iubita.

Cu picioarele atârnându-i în aer, se leagănă înainte şi înapoi, amuzându-se pe seama scârţâitului lanţurilor de metal, care-i aminteşte de orăcăitul neregulat al broaştelor-bou de la locul lor de scăldat. Prin fereastra deschisă aude o voce care bâzâie ca un tăun, probabil la telefon, poposind pentru scurt timp asupra unui subiect înainte de a trece, bâzâind enervant, la următorul.

- ... Şi tocmai i-am zis să facă bine să-şi împacheteze lucrurile şi să plece. Da' ce, crezi că ascultă? La ce te poţi aştepta de la un bărbat ca

ăsta, care şi-o bagă în tot ce mişcă de aici până la Mobile, şi asta, înainte să ajungă tortul de nuntă în frigider? Şi atunci cine-o poate *învinovăţi* pe Itty că a fugit cu Scrub Mangram? Şi încă tocmai la N'awlins! Dar *asta* a făcut - Esther Reaben i-a *văzut* când s-au cazat! Jur pe un teac de Biblii! La Hotelul Pontchartrain de pe St. Charles. îţi zic *eu,* Esther i-a *văzut* la Bayou Bar! Deh, Itty ar face bine să aibă grijă sau o să sfârşească precum vecina de *colo* - cu burta la gură şi săracă lipită pământului, înainte de-a fi destul de mare ca să-şi poată comanda singură un cocktail. Să-şi lase copilul cu adunătura aia de fete bătrâne... Ascultă ce-ţi spun eu - băiatul ăla va ajunge un escroc de bărbat ca taică-su, dacă poţi şi pe ăla să-l numeşti bărbat, iar pe *ăsta,* băiat.

- Nellll-eeeeeeee, ţipă băiatul, disperat, pe tonul lui cel mai piţigăiat.

Vrea ca vocea de la telefon să ştie. A *auzit-o.* El *ascultă.* întotdeauna ascultă...

- Dă târcoale peste tot şi ascultă, a auzit-o pe guraliva aia băgăreaţă spunând despre el. Bătrâna doamnă Lee, Băgăreaţa. Cum e posibil ca un bărbat atât de drăguţ, cum e domnul Lee, să-şi fi ales aşa o scorpie? Cum a putut tipa aia să o nască pe scumpa de Nelle, care tocmai iese pe uşă...

Forma aceea jucăuşă care apare ca o săgeată pe verandă nu prea seamănă cu o iubită, aşa cum nici băiatul nu arată tocmai ca un crai. Ea e partea masculină care completează partea lui feminină, cu tunsoarea ei în formă de castron, blugi îndoiţi şi tenişi Keds în picioare, ca să poată alerga în voie. Ea este singura lui prietenă adevărată, iar el e prietenul ei.
Se aşază lângă el pe balansoar şi încep să se legene tot mai sus, bucurându-se de sunetele regulate, scârţâite, ale mişcărilor înainte şi înapoi...

La o fereastră de la etaj, bâzâitul de muscă se amplifică, devine bâzâit de drujbă.

- *Nelle...?* Să nu cumva să *îndrăzneşti* să pleci de acasă cu fătălăul ăla mic!

Când iese, domnul Lee le zâmbeşte scurt, obosit.

- Mai bine plecaţi, până nu vă prinde!

Opreşte balansoarul şi o mângâie scurt pe fetişcana cea năzdrăvană înainte de a merge în grabă la birou, să scape de furia nevestei.
Nelle şi băiatul schimbă priviri şi sar deodată din balansoar, alergând de pe verandă cu viteza unui uragan. La ţanc, pentru că femeia - absurd de

durdulie pentru o insectă - este deja în uşă, iar bâzâitul ei a degenerat în lătrat de câine turbat.

- Nelle Harper Lee! Vino-ncoace *în clipa* asia! Ai oră de balet la două şi jumătate!

Dar ei sunt deja plecaţi, aflându-şi scăparea pe câmpii. Pe drumurile murdare din afara oraşului. în căsuţele din copaci sau sub terase, ascultând voci care habar n-aveau de prezenţa lor acolo, pe care apoi le imitau şi pe care, mult mai târziu, le vor include, într-o formă sau alta, în scrierile lor. Uneori băiatul o pune pe Nelle să scrie ce-i dictează, născocind tot felul de picanterii în poveştile pe care i le spune. Alteori el bate la maşina de scris Remington, veche, cu taste care se înţepenesc şi pe care a găsit-o în podul casei verişorilor lui. în noaptea asta, în timp ce bate, înverşunat, la maşină - fereastra deschisă oferindu-i slabă alinare în liniştea aceea lipicioasă, umedă -, îşi savurează răzbunarea pe bătrâna doamnă Băgăreaţa.

O să vadă ea. O s-o înveţe el minte să mai vorbească aşa despre...

Băiatul are nouă sau zece ani, ne povesteşte el - nu mai mult, *sigur.* E o zi sufocant de caldă în Monroeville. Şopârlele sfârâie pe trotuar. Câinii îşi ard pernuţele labelor.

El şi Nelle hoinăresc de-a lungul căii ferate, făcând echilibristică pe şine, întrebându-se cam cât i-ar

trebui conductorului să observe un corp care ar fi legat de şine şi dacă frânele ar putea opri trenul îndeajuns de repede ca să nu-l lovească. într-un depou vechi, părăsit, aflat la intersecţie, spionează doi vagabonzi. Oameni de-ai locului, „care au fost, cândva, oameni de treabă, de casă”, avertizează predicatorii, „până când au dat în patima băuturii”.
Unul pare că doarme, faţa îi e acoperită cu o pălărie Stetson - sau poate că e un cadavru, târât de pe şine. Celălalt, un individ fără cămaşă, doar piele şi os, trage o duşcă dintr-o sticlă de Wild Turkey în timp ce îl bate la cap pe amicul său care, dacă nu e mort deja, poate că îşi *doreşte* să fi fost, având în vedere muştruluiala de care are parte. Băiatul îşi duce un deget la buze, făcându-i semn lui Nelle să-l urmeze în spatele clădirii dărăpănate. Stau întinşi pe iarba înaltă, atât de fierbinte, încât firele par nişte flăcări care le cuprind gleznele goale. Trăgând cu urechea...
- Afurisiţii ăia de predicatori o să-ţi zică altceva, da' nu-i nimic în neregulă cu bordelul Faffy Bixter de lângă drum, pe cuvântu' meu, îl asigură Piele-şi-Os pe prietenul său leşinat. Alea îs numa' nişte fătuci cinstite, care fac un ban cinstit... Mai ia o duşcă, clătindu-şi gura ştirbă înainte de a înghiţi. Mi-aş târî şi io trupul ăsta ramolit până acolo în

clipa asta, dacă nu mi-aş fi dat şi ultimul ban pe luptele de cocoşi... Aş fi putut să prăjesc amărâtu' ăla de cocoş într-o tigaie şi să-l halesc io - *încă* fierb de nervi! Mai dă pe gât o gură de Turkey, uitându-se cu ciudă la etichetă.
Băiatul şi Nelle râd pe înfundate ascultând discursul violent şi răutăcios, îmbibat cu whisky, al lui Piele-şi-Os, când...
Băiatul tocmai a împlinit zece ani. Ştie asta pentru că ziua lui de naştere a fost săptămâna trecută. Drept cadouri, a primit un costum de culoarea oului de raţă, cu model în zig-zag (trimis prin poştă de Mama), o praştie (de la Nelle) şi o panglică pentru maşina de scris (de la domnul Lee). îşi dorise un câine, iar tatăl lui îi promisese... O să-i aducă unul când mai vine în vizită.
Fiind septembrie, cu doar o zi înainte de începutul lui octombrie, băiatul e convins că deja copacii îşi pierd frunzele.
în perioada asta chiuleşte de două ori pe săptămână de la şcoală, cam de câte ori îi iese figura fără să fie trimis la un cămin pentru băieţi răi. îşi ia un teanc de cărţi de la bibliotecă, aşteaptă până când adulţii din familia Faulk pleacă la muncă şi rămân doar el şi verişoara Sook în casa aceea mare şi rece. Scumpa de Sook - care are undeva între şaisprezece şi şaizeci de ani, şi

despre care oamenii spun că e înceată şi ciudată, ca şi băiatul, de altfel. îi aduce căni cu ciocolată caldă la patul în care stă sprijinit de perne şi evadează din atmosfera cenuşie a acelui orăşel anost prin lectura marilor poveşti ale lumii, populându-şi încăperea minusculă cu eroi precum Huck Finn sau Oliver Twist, băieţi care nu au pe nimeni, ca el, şi care trăiesc din plin, cu îndrăzneală, într-o lume colorată în culori primare. Sook îi mai aduce băiatului şi ziarul de dimineaţă, el fiind singura fiinţă din acea casă plină cu verişoare bătrâne care e câtuşi de puţin interesat de ştiri. îi citeşte cu voce tare anunţurile mortuare. Fetei îi place să le asculte, să afle despre oameni care au murit şi despre toţi cei care îşi vor vedea de viaţă fără ei.
în timp ce Sook se face comodă în balansoar, iar băiatul răsfoieşte ziarul, ochii lui se plimbă peste pagina Sunshine dedicată copiilor. De obicei o ignoră - în fond, sunt chestii pentru puşti. Dar atenţia îi e atrasă de fotografia unui pui de beagle, deasupra căreia e scris cuvântul CONCURS. îndoind cu grijă pagina la secţiunea cu pricina, băiatul o citeşte cu voce tare în timp ce Sook se leagănă uşor în balansoarul vechi, care scârţâie când coboară. Ea zâmbeşte şi aprobă din cap, cârpind o pereche de izmene lungi şi

bucurându-se de pagina Sunshine la fel de mult ca de cea cu necrologurile. Ceea ce îndrăgeşte ea, de fapt, este vocea băiatului, subţire, melodioasă.

- Mobile Press Register e *interesat să primească nuvele scrise de copii sub vârsta de doisprezece ani. Orice temă. Cinci sute de cuvinte. Premiul întâi, publicarea poveştii câştigătoare şi... un* CĂŢELUŞ BEAGLE!

Tocmai a terminat de citit *Â la recherche du temps perdu*[15] - la vârsta de zece ani, cum îi plăcea să se laude mai târziu - şi, în mod ciudat, i s-a părut... familiară. A citit ceea ce se numeşte un *roman-â-clef,* care lui îi pare doar un cuvânt franţuzesc pretenţios pentru răspândirea de zvonuri. Se gândeşte că ar putea să-şi încerce norocul scriind o poveste în stilul gotic, caracteristic sudului. E adevărat că nu se întâmplă multe în Monroeville, dar bârfe *există* din belşug. Ele condimentează fiecare sporovăială de aici până în Mobile. Şi cine e mai potrivit pentru aurul ăsta narativ local, dacă nu reporterii de scandal din oraş - care să servească bârfele despre doamna Lee şi despre Piele-şi-Os drept ficţiune, aşa cum a făcut şi bătrânul Marcel? Şi-a notat deja o grămadă de minciuni pe care doamna Lee le-a scos pe gură. Aşa-i trebuie, dacă vorbeşte tot felul de tâmpenii despre lucruri care nu o privesc.

Până la sârşitul după-amiezii, băiatul a scris cu grijă, la maşină, pe hârtie albă, curată, un exemplar din povestea căreia i-a dat titlul „Doamna Băgăreaţa”, a pus-o într-un plic Manila maro, pe care l-a sigilat şi i l-a dat personal domnişoarei Bee McGhee de la poştă.

- Este foarte important ca acest plic să nu se piardă pe drum, îi dă el instrucţiuni pe un ton grav şi plăteşte bănuţul în plus pentru expediere rapidă.

în fiecare după-amiază băiatul fuge acasă şi cercetează căsuţa poştală. în fiecare zi citeşte cu sfinţenie pagina Sunshine şi scotoceşte printre facturile şi plicurile din poştă, căutând unul cu numele lui. Când primeşte o scrisoare cu aspect oficial, o ţine în buzunar timp de o zi şi jumătate înainte de a-şi lua inima în dinţi s-o desfacă.

*Domnul Truman Streckfus Persons, avem plăcerea de a vă informa că...*

*Plăcerea?!* Băiatul nu-şi mai încape în piele de bucurie. Niciodată nu a câştigat nimic, nimeni nu i-a spus vreodată că ar fi bun la ceva, cu excepţia lui Sook (ea i-a spus că e grozav de priceput la înălţatul zmeielor artizanale). Face tumbe pe iarbă până la casa lui Nelle, strigându-şi victoria îndeajuns de tare ca să-l audă doamna Lee.

Dar bucuria lui nu va dura mult. Povestea lui trebuia să fie publicată în trei părţi în ziarul *Mobile Press Register,* semnată chiar cu numele lui care, spun cei de la ziar, e numele său oficial de *autor.* în duminica aceea, băiatul şi Nelle aşteaptă ca ziarul să fie aruncat peste gardul aproape prăbuşit al familiei Faulk. în secunda în care aterizează, după ce a fost azvârlit fără nici un menajament de un puşti indolent care pedala *mult* prea încet o bicicletă roşie, cei doi îl iau repede şi o zbughesc în camera băiatului, să se bucure nestingheriţi de poveste, acum tipărită negru pe alb, să vadă toată lumea.

Pentru prima dată în viaţă se simte ca şi cum ar avea un fel de putere.

Exact în aceeaşi clipă, domnul şi doamna Lee se aşază înaintea unor farfurii cu bacon, terci şi ouă, citindu-şi propriul lor *Register* de duminică. Domnul Lee e cel care o observă primul (după cum va relata mai târziu Val, bucătăreasa familiei Lee) şi începe să râdă în felu-i caracteristic, sincer şi cu poftă.

\- Măi, să fiu al naibii. Micuţul Truman a reuşit să apară în ziar. îl împătureşte la pagina Sunshine, îşi drege vocea şi începe să citească cu voce tare:

\- *„Doamna Băgăreaţa" - de Truman Streckfus Persons. Doamna Băgăreaţă bâzâia ca un tăun la*

*telefon, abia trăgându-şi sufletul după ce termina de pălăvrăgit despre vreun subiect înainte de a zumzăi enervant despre următorul... „Ce să zic, Itty ar face bine să fie mai cu băgare de seamă...” Bâzâitul ei de albină se amplifică, devine un huruit de drujbă, în timp ce ea-şi continuă tânguirea: „... sau va sfârşi ca asta de lângă noi - cu burta la gură şi săracă lipită pământului, înainte de-a fi destul de mare ca să-şi poată comanda singură un cocktail!”*

Pe la a treia propoziţie, doamna Lee are destulă judecată să se recunoască pe sine în personaj şi, clocotind de furie, merge direct la casa familiei Faulk, să le spună verişoarelor nemăritate ale băiatului ce crede ea despre el. îl sună chiar ea pe redactorul ziarului, cerându-i imperios ca următoarele două foiletoane să nu fie tipărite. Le cere tuturor prietenelor ei să trimită scrisori în care ameninţă că-şi vor anula abonamentele. Băiatul trimite şi el scrisori, despre frumuseţea artei şi despre efectele sinistre ale cenzurii, dar nu-şi mai vede niciodată numele de autor în *Mobile Press Register* - cel puţin nu înainte de a fi ieşit din crisalida prepubescenţei pline de complexe şi de a-şi pune propria amprentă asupra lumii.

Tot la vârsta de zece ani, băiatul le scrie celor de la *Mobile Press Register* în legătură cu câinele pe care îl promiseseră câştigătorului, dar nu primeşte răspuns. îi sună din biroul domnului Lee din oraş, în care el şi Nelle se strecuraseră anume cu acest scop. I se spune că cererea lui va fi „analizată”. Ba chiar îşi economiseşte banii de buzunar, chiuleşte de la şcoală şi ia autobuzul Greyhound până la Mobile. Ajuns acolo, merge cu paşi hotărâţi direct la biroul *Press Register,* unde de-abia vede peste biroul de la recepţie. Secretara de acolo, care purta ochelari cu ramă de baga, se preface că nu ştie la ce se referă.
A câştigat concursul lor în mod cinstit, dar nu a primit niciodată acel Beagle pe care îl promiseseră. Sau cel pe care i-l promisese Tati. A reuşit să aibă unul doar după ce a crescut şi s-a mutat în oraşul în care nimănui nu-i pasă ce...
Băiatul are opt ani, dar el *ţine minte* că toate astea s-au întâmplat la nouă ani. E tot toamnă, dar mai e puţin până la Halloween. îşi aminteşte foarte limpede costumul pe care plănuia să-l poarte: Fu Manchu, o mantie lungă şi o mustaţă subţire, care-i atârnă până mai jos de colţurile buzelor.
Se laudă de multe ori cu ideea de a săpa un tunel din Monroeville până în China, a şi recrutat nişte

matahale de prin partea locului care să sape grădina de legume a verişoarei Jenny, promiţându-le să-i plătească în comori orientale de îndată ce ajung la celălalt capăt.

De data asta nu uită să ascundă identitatea personajului său, scriind despre doamna Lee, dar punându-i cuvintele în gura lui Piele-şi-Os, boschetarul de la căile ferate.

- *„.. .Şi io tocmai i-am spus să facă bine să-şi împacheteze lucrurile şi să plece!”,* îl pune băiatul pe Piele-şi-Os să vocifereze cu îngâmfare către tovarăşul lui beat criţă, leşinat lângă el în depoul ăla lăsat în paragină. în noua poveste, obiectul bârfelor e soţia lui Piele-şi-Os, o femeie greu de ţinut în frâu şi care a fugit cu un comis-voiajor, *„...care şi-o bagă în tot ce mişcă de aici până la Mobile, şi asta, înainte să ajungă tortul de nuntă în frigider... au fugit la N'awlins, fără nici un ban... cu burta la gură înainte de-a fi destul de mare ca să-şi poată comanda singură un pahar de whisky...”*

Piele-şi-Os-de-pe-Hârtie mai trage o duşcă de Wild Turkey, pentru emfază. Băiatul se simte tare isteţ că i-a venit ideea cu amalgamarea, o deghizare care, desigur, va fi îndeajuns de iscusită încât să-i scape oricărui adult care ar putea suspecta

adevărata lui sursă şi care i-ar putea zădărnici eforturile.
îşi îngăduie chiar să urzească o continuare a poveştii, în care doamna Lee le şochează pe cucoanele din Monroeville la salonul de frumuseţe cu polologhia lui Piele-şi-Os despre lupte de cocoşi şi jocuri de noroc şi despre localuri rău famate, încercând să le convingă că şi lucrurile astea au anumite virtuţi. Gândul că îi aduce doamnei Lee o dublă ofensă - prin faptul că a desemnat un vagabond ramolit să-i rostească propriile cuvinte şi prin faptul că gura ei pioasă e forţată să folosească acele cuvinte obscene ale vagabondului - îi face o imensă plăcere băiatului. Până la sfârşitul după-amiezii a bătut cu grijă la maşină prima lui poveste - căreia acum îi dă titlul „Domnul Băgăreţ” - pe hârtie albă, curată, a sigilat plicul maro şi i l-a predat domnişoarei Bee McGhee de la poştă, insistând, cu un aer grav, pe tonul lui piţigăiat, să aibă mare grijă de el şi plătind în plus pentru livrare rapidă.
Premiul oferit de *Mobile Press Register* este un ponei Shetland, pe care copilul şi-l doreşte cu ardoare. Parcă Tati i-a promis să-i aducă unul într-o bună zi.
îşi aminteşte cum a câştigat premiul întâi, prima parte a poveştii sale fiind tipărită sub propriul lui

nume. Dar verişoara Jenny se întoarce devreme acasă de la magazinul de haine, îl aude pe băiat citind istorisirea lui Sook şi lui Nelle în bucătăria din acea casă rece, şi recunoaşte bârfele doamnei Lee. îl sună chiar ea pe redactorul ziarului şi îi spune să nu tipărească următoarele două părţi ale poveştii. Ba chiar îl forţează pe băiat să scrie o scrisoare în care să-şi ceară scuze pentru minciunile pe care le-a răspândit. Speră, în ciuda tuturor evidenţelor, că poate o să primească, totuşi, poneiul şi o să poată galopa liber, la apusul soarelui, sau măcar o să călărească departe, până în oraş, acolo unde copiii talentaţi pot spune ce gândesc fără să stârnească un tămbălău.

Poneiul niciodată...

Băiatul are doisprezece ani. Nu e sigur dacă soarele arde sau dacă frunzele cad, dar are senzaţia că e mai bătrân. De data aceasta a adăugat epitetul peiorativ „Bătrânul” la „Băgăreţ”, apoi uită dacă era vorba despre „Bătrâna doamnă” sau „Bătrânul domn” şi ezită între cele două variante, neştiind pe care s-o aleagă.

în această versiune, prima parte e tipărită în *Mobile Press Register* sub semnătura lui, pentru că el e câştigătorul premiului Sunshine Club.

în săptămâna următoare, a doua parte e gata de tipar, dar publicarea ei este anulată în ultima

clipă, după ce, la sediul ziarului *Mobile Press Register,* semnalele luminoase de la centrala telefonică se aprind continuu, ca un foc de artificii, din cauza apelurilor.
Cu cât băiatul insistă mai mult să spună povestea, cu atât devin oamenii mai turbaţi, de parcă sunt pe punctul de a se dezlănţui într-o adevărată răzmeriţă în Monroeville din cauza unei amărâte de povestioare de pe pagina pentru copii Sunshine.
Premiul este „un beagle *şi* un ponei Shetland” - uneori chiar şi o bicicletă, pentru orice eventualitate. Verişoara Jenny oricum nu-l va lăsa să se dea cu bicicleta, pretextând că are o constituţie prea fragilă. După ce nici câinele, nici poneiul nu se materializează, băiatul dezvoltă o teorie a conspiraţiei şi începe să le scrie altor câştigători de concursuri pentru copii din ţară, întrebându-i dacă ei şi-au primit premiile, şi o pune pe Nelle să facă acelaşi lucru. După cincizeci de scrisori, simţindu-şi limbile amorţite din cauza timbrelor pe care le-au lins, nici unul dintre ei nu reuşeşte să găsească măcar un copil care să fi primit un câine sau o bicicletă sau un ponei.
Băiatul e bărbat când ne povesteşte, pentru prima dată, diversele versiuni.

Era în toiul iernii - i-a povestit el lui Babe -, când copacii emaciaţi de frig vuiau în vântul îngheţat. Şi el tremura de frig într-o geacă jerpelită, primită de la cineva - chiar dacă temperatura medie în decembrie în Alabama se menţine la zece grade.
Le-a povestit lui Lee, lui C.Z. şi Marellei că era primăvară, când azaleele începuseră să înflorească peste rămăşiţele din anotimpul precedent, în acea scurtă durată de viaţă pe care o au ele, între Paşte şi 1 Mai.
Cu Slim şi Gloria revine la acea vară înăbuşitoare de demult. Şopârlele care sfârâie. Labele căţeluşului beagle, arse - pe care el le-ar fi bandajat cu mare grijă, dacă i s-ar fi dat unul. Gloriei îi oferă varianta de vară, pentru că i se pare că se potriveşte mai bine cu temperamentul ei latin, iar lui Slim, pentru că nu se îndură să-i povestească o scenă în care nu e soare.
Atât Gloria, cât şi Slim sunt prea perspicace ca să dea crezare poveştilor lui. Dar Gloria, ea însăşi o maestră a manipulării prin vorbe, apreciază detaliul cu căldura înăbuşitoare, în timp ce Slim îl ia ca pe un motiv în plus să nu aibă încredere în el.
Doar Nelle - niciodată una dintre noi, căci ea e înarmată cu prea multă cunoaştere şi prea puţină frumuseţe - ştie adevărul. Şi tocmai din acest

motiv a ţinut-o el la distanţă de turma noastră, de teamă că ar putea face cunoscută varianta adevărată, definitorie.

*în căutarea timpului pierdut,* romanul în şapte volume al lui Marcel Prous

TPATRU. 1975/1955. VARIAŢI UN EA NR. 3

Fireşte că ne prefacem că nu ştim nimic despre povestea cu Aşternuturile de Pat, în afară de ceea ce am citit.

Când devine subiectul principal de conversaţie la mesele noastre de la Vadis sau Cirque - sau chiar de la omonimul La Côte Basque - simulăm indignarea.

Ne prefacem nu doar că nu ştim - aşa cum a făcut Slim - că Sidney Dillon e Bill Paley sau că soţia guvernatorului e Marie Harriman, ci şi că povestea în sine e o noutate pentru noi.

Ne prefacem cât putem de convingător că suntem ofensate, că suntem consternate în special de detalii pe care facem un efort comun să nu ne dăm de gol că le ştim dinainte, în cele din urmă, vom susţine că toată treaba asta pare absurdă - de un umor atât de ieftin, încât nu poate fi decât ficţiune. Nu-i aşa că autorul ei e un ticălos, dacă a putut inventa aşa ceva? De unde a scos

asemenea obscenităţi, descrise atât de grafic, dementul naibii?
în timp ce ne jucăm rolul în această dramă şi ne rostim replicile cu o atitudine care, sperăm noi, pare naturală - reglându-ne timbrul vocii pentru a sugera îngrijorare, şoc, folosind invective doar atât cât e necesar -, simţim privirea *ei* insistentă zăbovind pe feţele noastre, înainte de a trece la alte subiecte. Mai târziu, când ne consultăm între noi la telefon, suntem aproape sigure că am scos-o la capăt, că nu ne-am dat de gol.
*Bineînţeles* că auziserăm povestea aceea ridicolă despre aşternuturile de pat. Mai mult decât atât, e foarte probabil că noi ştiam mai multe despre căsnicia familiei Paley decât însăşi Babe, doar detaliile din interiorul ei ne-au captivat ani de zile în timpul întâlnirilor noastre de prânz. Informaţiile au fost obţinute printr-o persoană care a fost martor direct: fiul lor favorit, care se aşeza la picioarele paturilor lor în fiecare seară, făcând schimb de confidenţe când cu soţia, când cu soţul şi care ar fi putut la fel de bine să se cuibărească în pat cu oricare dintre ei, într-atât era de ataşat de ei. Şi când spunem fiu, nu ne referim la Tony Mortimer, băiatul lui Babe din prima căsătorie, sau la Billy Paley, fiul lor pe care I- au lăsat în Kiluna cu o întreagă suită de bone. Ne referim la fiul lor

cel *ales,* fără de care soţii Paley, după cum am observat, nu au călătorit niciodată în ultimele două decenii - indiferent de destinaţie, de la Jamaica sau Veneţia sau Lyford Cay, până la Paris, Londra sau Timbuktu. L-au luat cu ei peste tot şi a devenit la fel de indispensabil şi de comod precum o pereche favorită de papuci; demn de încredere şi loial (cel puţin aşa credeam noi...) precum cel mai devotat animal de companie. Confesor, confident, consilier, încă din ziua aceea fatidică în care a câştigat inima frântă a lui Babe Paley.

Când David i-a întrebat, în timp ce mâncau *pots de crème,* dacă el şi Jennifer vor să-l invite şi pe Truman, bineînţeles că au zis da. Nici nu se punea problema. Pur şi simplu nu puteai refuza.

- Te rog, invită-l! a spus Babe, cu zâmbetul ei fermecător, caracteristic.

- Plăcerea va fi de partea noastră, ne-a asigurat Bill, răzuind pereţii vasului ramekin şi lingând ultimele particule de ciocolată rămase pe lingură.

*Plăcerea noastră,* s-a gândit Babe, cu un râs mut, ştiind prea bine că doar ea va avea de suferit. Ce era pentru Bill încă o persoană în plus? Mai ales una renumită.

Bill adora să aibă musafiri de vază - cu cât mai importanţi, cu atât mai bine. Ce altă formă mai bună de a da lovitura decât să ai ca invitat un fost şef de stat?

Mai erau doar două zile până la Round Hill. Şi acum va trebui să facă o schimbare de protocol. Babe a început să treacă în revistă, mental, cele mai mărunte detalii.
Oare tocana de pui cu smântână e prea banală? Oare Harry Truman o să bea Jamaican Muie? Oare Harry Truman consumă alcool...?
Pentru Babe, un oaspete în plus nu însemna nimic altceva decât încă o listă care trebuie verificată minuţios. încă o serie de aranjamente, atent regizate, cu care îi va însărcina pe alţii. A planificat excursiile lor în Caraibe ca un general care porneşte la luptă. A luat în calcul tot felul de situaţii neprevăzute. S-a pregătit pentru orice eventualitate. A analizat toate aspectele ce ţin de confort. A organizat totul în aşa fel încât să aibă parte de plăcerile culinare oferite de vânzătorii de specialităţi gourmet din New York: somon afumat, trufe rare, de calitate; cireşe negre înmuiate în vin; cinci feluri de roşii de grădină - chiar şase, dacă găsea; vin franţuzesc - Pouilly-Fumé, ambalat în gheaţă şi transportat cu un avion CBS. Gazdă desăvârşită, Babe ştia, dacă era cazul, să dea o serată elegantă chiar şi în aer, la mii de kilometri înălţime; de altfel, Babe ar fi fost în stare să organizeze o întâlnire unică şi pe lună. Asta era meseria ei: să-l facă pe Bill fericit.

Personalul de la Round Hill se ocupa de luxul la care se aşteptau toţi. Despachetatul bagajelor, hainele luate rapid şi discret pentru a fi călcate şi împăturite cu dibăcie în şifonierele invitaţilor, fără ca ei să-şi dea seama că lipseau. Familia Paley era renumită pentru răsfăţul oferit, graţie abilităţii incredibile a lui Babe de a anticipa dorinţele şi nevoile musafirilor. Atenţia ei aproape obsesivă faţă de detalii le-a cimentat de mult faima de amfitrioni fără egal.

Avea grijă să fie fructe şi flori în apartamentul fiecărui musafir, să aibă săpunuri împachetate şi uleiuri de baie, făcând fiecare alegere estetică în funcţie de persoana care ocupa camera respectivă. Selecta cu mâna ei cărţile pentru fiecare invitat; se asigura că sunt trei ziare pentru fiecare persoană, aranjate frumos la uşă, lângă o cană cu cafea proaspăt prăjită, în fiecare dimineaţă.

De primă clasă, din toate punctele de vedere, soţii Paley. Exact cum îi plăcea lui Bill.

Fireşte că toţi cei care cunosc familia Cushing (şi doar cine a putut evita asta?) ştiu că Babe a învăţat secretele meseriei de la o vârstă şocant de fragedă. A fost crescută în spiritul perfecţiunii, într-o familie în care excelenţa era o ţintă modestă. Cine altcineva avea un tată neurochirurg, care a revoluţionat operaţiile pe

creier, care a predat la Harvard, şi care a scris, în timpul lui liber şi fără prea mare efort, o biografie care i-a adus Premiul Pulitzer? Cine altcineva avea două rivale permanente în cele două surori mai mari, aproape identice? Şi ce trio de femei frumoase alcătuiau ele, a căror mamă fusese o femeie ambiţioasă, de o inteligenţă ascuţită şi care, precum împărătesele văduve din trecut, şi-a crescut fiicele să se mărite cu bărbaţi de viţă nobilă. într-adevăr, Gogsie Cushing lua în calcul doar tronuri şi dinastii pentru fiicele ei cu siluete încântătoare... Dar regatele pe care căuta să le cucerească erau guvernate de moştenitorii industriei americane. Familia Vanderbilt. Astor. Whitney şi Roosevelt.
- Măritaţi-vă cu cineva de rang superior, a fost mesajul pe care l-a inoculat în capetele lor perfect coafate încă din copilărie. Aşa că, asemenea curtezanelor de familie, au învăţat să le facă celorlalţi pe plac. Din copilărie li s-au transmis secretele meseriei. Cum să organizeze un dineu impecabil: homari Thermidor cu legume miniaturale sau un soufflé cu brânză, crescut exact atât cât trebuie. Cum să aranjeze fără cusur o masă în funcţie de ocazie - de la o cină relaxată, lipsită de formalităţi, până la un bal al debutantelor. Să decoreze o încăpere cu o

combinaţie adecvată de mobilă nouă, în stil New Elegance, şi piese din vremurile de demult - preferabil din Franţa -, în aşa fel încât mireasma de bogăţie şi prosperitate să poată fi simţită discret, iar eleganţa lor arhaică să confirme descendenţa aleasă a stăpânilor. Să-şi îmbrace silueta cu graţie naturală, în hainele cele mai moderne şi elegante, pe care să le poarte cu aplomb. Le-a impus lecţii de conduită, purtare şi bune maniere. Cum să vorbească, cum să stea jos, cum să fumeze... cum să se facă plăcute. Aspectul elegant era cheia unei ţinute reuşite. O fată poate să poarte aceeaşi rochie neagră la zece ocazii şi să-şi păcălească criticii prin schimbări subtile de accesorii, îngrijirea era totul. Mergi la coafor de cel puţin două ori pe săptămână. Ocupă-te de manichiură cu sârguinţă. Niciodată să nu mergi la culcare fără să aplici un strat gros de cremă hidratantă pe faţă, pentru a-i menţine aspectul tânăr. Şi niciodată, dar absolut *niciodată,* să nu fii văzută fără machiaj.

De la vârsta de cinsprezece ani, Babe Paley, fostă Mortimer, născută Cushing, nu a fost văzută nici măcar o dată fără ca buzele şi obrajii să-i fie atent machiate, fără genele aplicate cu grijă, toate astea sporindu-i frumuseţea unică a trăsăturilor - chiar dacă asta însemna să-şi aplice machiajul în

oglinda de la măsuţa din dormitor, în semiîntuneric, pentru ca apoi să se strecoare repede în pat lângă vreun partener care sforăia. Sau să se trezească în zori înaintea vreunuia dintre numeroşii musafiri.
Oaspeţi, amanţi... nici chiar propriul soţ nu ar trebui vreodată să aibă parte de altceva decât de perfecţiunea radiantă a unei femei fabuloase din familia Cushing.
Spre cinstea ei, planurile ambiţioase ale lui Gogs au dat roade din belşug. Trei fiice, două căsătorii fiecare. Betsey: cu un Roosevelt şi un Astor. Minnie: cu un Whitney şi un Fosburgh. Gogsie era cât se poate de mulţumită. Cât despre Barbara... Babe a ei... orice era posibil, nu-i stătea nimic în calea succesului. Avea cele mai mari şi mai arzătoare speranţe pentru fiica ei cea mică, frumuseţea supremă printre celelalte frumuseţi, fata aceea graţioasă ca o sirenă, care moştenise înălţimea tatălui şi trăsăturile delicate, rafinate, ale mamei - Babe, cu aerul ei aristocratic şi şarmul lipsit de afectare. Ea, care deţinea puterea involuntară de a atrage privirile în orice încăpere se nimerea să intre. Faptul că era amabilă şi inteligentă era doar un bonus. Babe va satisface, cu siguranţă, ultima ambiţie a lui Gogsie: să se căsătorească cu un bărbat de viţă regală. Fireşte

că mama lui Babe era îngrijorată că stagiul ei ca redactor la *Vogue* ar putea să-i aducă porecla de Fată de Birou, dar, pe de altă parte, e adevărat că astfel avea acces la ofertele vestimentare cu care o copleşeau croitorii de lux, care contribuiau la dezvoltarea statutului ei de simbol al modei, demn de urmat. Deşi nu era de acord cu eticheta de carieristă care ameninţa să-i fie aplicată, Gogsie a fost cea dintâi care a apreciat recompensele pe care o poziţie influentă le poate avea pentru fermecătoarea ei fiică.

A fost uşor dezamăgită când Babe a ales să se căsătorească cu moştenitorul unei averi câştigate din exploatarea petrolului, Stanley Grafton Mortimer, Junior. Era destul de bogat, din familie bună. Gogs a luat-o ca pe un început decent, pentru o primă căsătorie. Doi copii în şase ani - un băiat şi o fată; apoi căsnicia s-a destrămat (războiul... Stan a început să bea), aşa că Gogsie a redevenit vigilentă. Imaginaţi-vă şocul ei când Babe, exemplarul pursânge din galeria ei de odrasle splendide, a ales să se mărite cu un bărbat de *rang inferior.*

Babe a ignorat comentariile. Zvonurile. întrebările politicoase, mascate în preocupare sinceră: „Şi Bill la ce *club* e membru...? Ah... prea ocupat la muncă...? Vai de mine - ce ambiţios e!” A ignorat

comentariile WASP^-ilor, care şuşoteau când treceau printre mese la restaurantul Colony... „E *evreu,* înţelegeţi...” A trecut cu vederea şi remarca ironică, arogantă: „Ce... *exotici”*
în schimb, ea s-a lepădat de snobismul familiilor pentru care bogăţia era o tradiţie şi a acceptat fără reţineri noua specie de putere a lui Bill. în care Noua Avuţie s-a născut din ingeniozitate. în care un tânăr ambiţios putea scoate profituri serioase din afacerea cu trabucuri a familiei sale de imigranţi, apoi din achiziţionarea unei reţele de radio şi să ajungă, în cele din urmă, un titan în domeniul încă fraged al radiodifuziunii.
S-a îndrăgostit nebuneşte de pofta de viaţă a lui Bill Paley. Entuziasmul lui era contagios. îşi dorea cu atâta ardoare să-şi găsească un loc printre acele familii avute, cu tradiţie, încât a devenit un ucenic tenace; o corcitură adulmecând şi săpând în jurul javrelor de rasă, care au avut toată viaţa totul pe tavă. în ochii lui Babe, aviditatea lui era înduioşătoare. Pasiunea lui pentru frumuseţe - emoţionantă, adorabilă. Era perfect conştientă de faptul că ea reprezenta realizarea lui cea mai râvnită. Ea devenise obiectul perfect pe care el pusese ochii, cu lăcomie. Tot ceea ce şi-a dorit toată viaţa Bill Paley, un intrus - care nu avusese acces la şcolile potrivite, la cluburile potrivite. Pe

cât era de măgulitor, pe atât era de demoralizant. Ea crezuse că, după ce o va avea pe ea, se va simţi împlinit, aşezat. Iar ea se va simţi în siguranţă, având iubirea unui bărbat care depindea de ea pentru a fi acceptat în regatul exclusivist şi grandios al celor înstăriţi. El va savura faptul că soţia lui era întruchiparea eleganţei desăvârşite, studiată şi admirată de toţi, dar aparţinându-i doar lui.

Va deveni perfectă pentru el. Capodopera pe care şi-a însuşit-o cu propriile-i puteri. Vor cuceri imperii. împreună. Soţii Paley. Cuplul Perfect.

Dar asta a fost înainte de a-şi da seama că Bill nu căuta să achiziţioneze o capodoperă...

El îşi dorea o colecţie.

- Ne trebuie stridii! le-a spus Bill, cu convingere, soţilor Selznick, aruncându-i lui Babe o privire scurtă şi aspră.

Babe şi-a înăbuşit un oftat inhalând din ţigara ei L&M.

Era ianuarie acum în Manhattan, iar Babe ştia că acea remarcă aparent indiferentă a lui Bill însemna că va trebui să-şi schimbe programul din acea zi. Pentru dimineaţa următoare îşi planificase să meargă la Kenneth's. Părul ei trebuia vopsit, unghiile retuşate. Dar planurile ei s-au dus pe apa sâmbetei. Trebuia, în schimb, să se târască prin

noroi la pescăria din Chinatown, ca să nu-l dezamăgească.

Şi-a scuturat scrumul, apoi şi-a ajustat port-ţigaretul lung, de aur, de care nu se dezlipea niciodată. Bill iubea fructele de mare - stridiile în special - cu o pasiune ieşită din comun. Mama lui gătise doar mâncare cuşer. Poate că acest lucru explica, parţial, pofta lui insaţiabilă de mâncare, entuziasmul lui nestăvilit pentru tot ce ţinea de gastronomie (în special crustaceele şi produsele din carne de porc). într-o singură zi, Bill Paley era în stare să mănânce opt mese. Faptul că a reuşit să-şi menţină silueta atletică fără a ridica nici o greutate în afară de furculiţă era un afront adus celor care se chinuie să ţină diete.

- Stridii Kumamoto, a zis Bill, entuziasmat. Reci ca gheaţa. Aroma este inegalabilă. Japonezii au început să le importe chiar după război. Sunt cele mai consistente şi mai dulci alimente pe care le-ai gustat vreodată! Noi le-am descoperit în L.A., dacă stau bine să mă gândesc. La Dave Chasen's. Apropo... Se aplecă în faţă către comesenii săi, devenind şi mai însufleţit.

- ... Ai mâncat vreodată chilii de la ei? a spus Bill, aproape lingându-se pe buze.

- Divin, gânguri Jennifer, cu o privire visătoare. Mi-aş da *braţul stâng* să pot mânca o lingură acum.

După masa cu cinci feluri pe care tocmai au terminat-o - creveţi în aspic, salată de crabi, supă cremă de porumb, costiţe de miel şi boluri cu budincă de ciocolată -, Babe se îndoia că Jennifer îşi doreşte altceva în afară de un somn adânc. Dar Bill... dragul de Bill. Pasiunea lui pentru mâncare - fie că era vorba de a o consuma sau de a vorbi despre ea - era fără margini.

- Cred că se poate rezolva! Baby, draga mea, ce zici? N-ar putea Dave să ne trimită la Round Hill nişte chilii la gheaţă? întreabă el, şterpelind bolul cu budincă al lui Babe, neatinsă, şi începând să mănânce din ea.

Babe s-a întins după mini-carneţelul cu marginile aurite de lângă farfuria ei, care era însoţit de un mini-creion aurit, pe care le păstra la îndemână tot timpul, ca să poată lua notiţe amănunţite despre treburile excentrice pe care trebuia să le facă pentru a menţine vie şi nevătămată legenda soţilor Paley. Şi-a pus întrebarea dacă va reuşi să rezolve totul la timp, dacă va avea răgaz să se oprească puţin pe la salon...

Pe când derula în minte conversaţia, Bill a uitat, din fericire, de meniul de la Chasen's înainte să-i vină alte idei la fel de inspirate.

- Truman e o figură, a spus David, cu emfază. O persoană extrem de originală.

Babe s-a lăsat, pentru o clipă, în voia imaginaţiei, închipuindu-şi portretul sobru al unui democrat-liberal anost, căruia îi lipsea şarmul lui Franklin Delano Roosevelt. Bietul Harry Truman arăta la fel de original precum un bancher plicticos, cu buze atât de subţiri încât păreau inexistente.
Babe şi-a întors privirea spre Jennifer care spunea „... e de-a dreptul fermecător, Babe. încântător. îl vei *adora* pur şi simplu.”
Babe a zâmbit, cu masca de neutralitate la locul ei. Dar divina doamnă Paley deja revenise, în mintea ei, la ceea ce o preocupa, adică la listele ei, întrebându-se ce fel de fructe, cărţi sau flori i-ar plăcea unui fost preşedinte, şi cum să facă să transporte chilii din California în Jamaica în mai puţin de două zile.
Formau un cuplu de-a dreptul orbitor domnul şi doamna William S. Paley, în timp ce se urcau la bordul unui avion CBS în acea dimineaţă geroasă de ianuarie. El, în costumul lui Savile Row. Ea, într-o haină subţire de culoare bleumarin, cu o eşarfă Hermès *Harnais* care-i proteja coafura de vânt.
Au arborat zâmbetele lor de o mie de waţi, salutându-l mai întâi pe pilot, apoi şi restul personalului. Bill i-a oferit lui Babe braţul, ajutând-o galant să urce scările rulante. Un gest inutil, dar

cât de drăguţ din partea lui! Cât de grijuliu era el! Ce încântată părea ea!
Cine ar fi putut ghici că soţii Paley se certaseră? în avion, Babe s-a aşezat în scaunul ei, răsfoind absentă revista *Women's Wear Daily,* în timp ce Bill îi servea o porţie de tăcere încăpăţânată. El rareori îşi ieşea din fire; pur şi simplu o ignora, o trata cu răceală, lăsând-o să se perpelească de una singură până când îi recâştiga bunăvoinţa. Babe ar fi preferat să înfrunte furia oricui decât *dezamăgirea* lui Bill. O ducea la disperare.
- Ce doreşti? Bill, cu indiferenţă politicoasă.
- Pouilly, te rog, a răspuns Babe, fără să-şi ridice privirea din revistă.

Domnul Paley o chemă pe stewardesă în timp ce doamna Paley îşi concentră atenţia asupra articolului „Noua siluetă”.
După cum s-a dovedit mai târziu, Babe eşuase. Pentru ea, eşecul era ceva imposibil de acceptat, aşa că, sub masca aceea de seninătate şi calm, era într-o stare de spirit foarte proastă.
A reuşit să obţină chilii, dar nu a găsit nicăieri stridii Kumamoto. Dave Chasen a asigurat-o că nimeni nu izbutea să dea de ele. Se pare că, în California, crescătorii de stridii au oprit aprovizionarea din Japonia când au descoperit că pot creşte ei înşişi stridii Kumamoto. Dar Chasen jura că varianta locală era diferită, l-a recomandat

soiurile din Europa, stridiile franţuzeşti de Belon, din Bretania. A încredinţat-o că acestea aveau un gust minunat, mineral, puternic, de alge şi o consistenţă cărnoasă... Erau aproape crocante.
A fost în expediţie la trei magazine, în căutarea sosului barbecue care-i plăcea lui Bill, aşa că a ajuns târziu la Kenneth. Nu mai avea timp pentru vopsit, doar pentru un aranjat. La patruzeci de ani, în părul castaniu al lui Babe începuseră să apară primele şuviţe argintii, iar ea suferea cumplit pentru că nu ştia ce să facă cu ele. îşi pusese în gând să acopere urmele de gri în ziua aceea, dar, cu alergătura după stridii şi chilii şi sos...
Babe stătea sub uscătorul bombat în timp ce unghiile îi erau rotunjite şi date cu un lac lucios, roşu-sângeriu - îşi făcea unghiile de două ori pe săptămână, deoarece, din cauza uzurii, şi ele ar putea să se tocească şi, în cele din urmă, să se rupă ca orice altceva.
Când Bill a aflat că stridiile Kumamoto erau imposibil de obţinut, a strâns din dinţi şi şi-a făcut un sandviş. A fierăstruit o franzelă de secară, aşezând metodic feliile de mezeluri, vizibil dezamăgit.
- Chasen a zis că pur şi simplu nu-s de găsit, dragule. Nimeni nu le poate cumpăra, îi explică

Babe. Tăcere. Bill a scos un borcan cu murături din frigider. E din cauza crescătorilor de stridii..., a continuat ea, cu voce stinsă, apoi a încercat din nou: Chasen a zis că cele din Europa au un gust divin. Cu arome subtile de alge şi minerale - de apă sărată.

- Nu-mi place gustul de apă sărată.

Babe s-a afundat în scaunul de la masa din bucătărie. S-a frecat la tâmple, simţind că începe să o doară capul. Bill şi-a tăiat sandvişul în două. Apoi l-a mâncat stând în picioare lângă blat, cu spatele la ea.

- Dragul meu, chiar m-am străduit, a zis Babe, simţindu-se înfrântă.

- Bănuiesc că soţii Selznick nu vor şti ce gust au stridiile Kumamoto până nu se întorc în California. Apoi, pe acelaşi ton: Ar fi fost frumos dacă ne-am fi putut ţine de cuvânt.

Maşina soţilor Selznick s-a oprit în dreptul avionului la câteva minute după ora stabilită a decolării. Cu ochii în revistă, Babe l-a simţit pe Bill uitându-se la ceas, fără a se strădui prea mult să-şi ascundă iritarea *Detesta* să plece târziu.

- Dă peste cap întregul program, zicea el, fierbând de nervi.

Babe s-a încordat, ştiind că Bill Paley nu aşteaptă după nimeni. Nici măcar după un fost preşedinte.

Şi totuşi, *unde era* ilustrul musafir? Nu cu David şi Jennifer, a observat ea, uitându-se pe fereastră. în timp ce David a luat geanta din portbagaj, lângă el a apărut un omuleţ ciudat - şoferul, probabil - care se chinuia să ridice o valiză de două ori mai mare decât el. Eforturile lui erau îngreunate de eşarfa extraordinar de lungă pe care o purta la gât şi care flutura în vântul rece ca gheaţa, făcându-l să se încurce în întinderea aceea de material de lână, în dungi. Ce şofer ciudat, s-a gândit Babe în timp ce se ridica de pe scaun, pregătindu-se să-i întâmpine pe invitaţi. Jovialii soţi Solznick s-au urcat în avion, amândoi numai zâmbete şi sărutări, cu omuleţul ciudat în urma lor, ca un terrier zelos.
Acesta din urmă a zâmbit larg către Babe şi s-a luminat la faţă de parcă soarele însuşi explodase. Când a deschis gura, s-a auzit vocea unei fetiţe de doisprezece ani care îşi exprima încântarea, pe un ton ascuţit şi strident.
- Pe cinstea mea, eşti cea mai uluitoare fiinţă de pe pământ. Sunt *copleşit*! S-a uitat la Bill, care îl privea încruntat, nedumerit de prezenţa acelui personaj bizar în avion. Terrierul i-a întins laba de om şi i-a strâns mâna lui Bill surprinzător de tare. O strângere de om puternic. Sigur de sine. Ca un

personaj principal masculin într-un film cu Bogart. în contrast izbitor cu restul persoanei sale.

- Domnul Paley - pot să-ţi spun Bill? Bill, eşti cel mai norocos bărbat din lume. Soţia ta e, într-adevăr, de o frumuseţe *desăvârşită.* O zeiţă, cu Z mare! Trebuie să recunosc, n-am mai întâlnit aşa un cuplu frumos în viaţa mea! Apoi, către soţii Selznick: Da' nici cu voi nu mi-e ruşine, îngeraşilor!

Jennifer şi David au izbucnit în râs. Bill se holba cu gura căscată.

Terrierul l-a împins uşor la o parte şi a luat-o pe Babe de braţ, cu un aer confidenţial. De parcă ar fi fost prieteni de-o viaţă şi-şi împărtăşeau secrete de viaţă şi de moarte.

- Aşadar, doamnă P... O să-ţi spun Babyling. Jenny spune că eşti o gazdă perfectă. Ce- ar fi să bem o gură de ceva şi să stăm frumos la taclale...?

Babe nu şi-a putut reprima zâmbetul care-i apăruse pe chip. Te copleşea cu căldura lui omuleţul ăsta, căţeluşul ăsta. Era dezarmant. Era magnetic. Nu mai întâlnise o astfel de persoană. Cât ai clipi, s-au aşezat comod unul lângă altul în colţul avionului, chicotind, bând şampanie - erau atât de absorbiţi, încât uitaseră de ceilalţi.

Bill a comandat un rând de băuturi pentru David şi Jennifer şi încă un whisky pentru el. S-a uitat din

nou la ceas. în cele din urmă i s-a adresat scurt şi răspicat lui David:

- Cât mai trebuie să aşteptăm?

-Hmmm?

- Va sosi în curând?

- *Cine* să sosească în curând?

- *Harry Truman,* ce naiba!

David a zâmbit larg către Jennifer, care a izbucnit în hohote de râs.

- Bill... *acela*-i Truman !

Confuz, Bill şi-a întins gâtul să-l studieze pe terrierul care sporovăia cu nevasta lui.

- Am crezut că ai spus că Harry Truman...?!

- Am zis *Truman.* Era vorba de *Capote.* Am crezut că ştii!

Bill s-a încruntat.

- Cine naiba e Truman Capote...?

în celălalt capăt al avionului, Babe şi Truman se îndrăgostiseră deja unul de altul, nebuneşte, platonic.

Chiar în acel moment, el îi spunea:

- Trebuie să mergem într-o excursie împreună, draga mea - doar noi doi. Ştiu! Hai să dăm o fugă la Tanger. Au acolo cel mai *fabulos* hotel la care am stat vreodată...

Pe când aterizau în Jamaica, Truman şi Babe au epuizat treizeci de ani de istorie în patru ore. Arborii genealogici (al ei - ilustru, al lui - incult). Studiile, sau lipsa lor (ea nu prea făcuse şcoală, în afară de regulile ce ţin de etichetă şi de bunele maniere; el nu-şi luase examenele de liceu, în afară de engleză). Preferinţele în domeniul artelor, al muzicii şi al literaturii (Renoir, Bach, Proust). Sus, în înaltul cerului, deasuprea Atlanticului, şi-au creat un un mod de a comunica schematic, aproape telepatic. Se înţelegeau de parcă se cunoşteau de-o viaţă. Şi nu doar datorită şarmului obişnuit al lui Truman, pe care-l adopta când avea nevoie. Această întâlnire era o comuniune de suflete.

- Ştii, Babyling, i-a destăinuit el în avion, aplecându-se spre ea, o să-ţi spun ceva ce n- am mai spus *nimănui.* Absolut nimănui. Ştiu că abia ne-am cunoscut, dar am senzaţia că pot să am încredere în tine... Am dreptate? Pot să am încredere în tine, draga mea?

- *Bineînţeles!*

S-a apropiat şi mai mult de ea şi i-a şoptit la ureche.

- Mama mea a murit anul trecut!

- Ce trist! îmi pare *atât* de rău...

Apoi el a continuat, vorbind foarte încet, aproape în şoaptă.

- Da... Dar n-a murit de cancer sau în vreun accident, cum le spun eu celor care mă întreabă. Mama mea s-a sinucis cu o butelie de Seconal, urmată de o sticlă de whisky.

- Oh, Truman! Expresia feţei lui Babe s-a întunecat. Cât de *greu* trebuie să-ţi fie!

- Şi ştii care-i partea cea mai nasoală, Babyling?

- Care?

El a ezitat, precaut.

- *Chiar* pot să am încredere în tine?

- Da, *bineînţeles* că poţi avea încredere în mine.

- Eu am iubit-o foarte mult, înţelegi, dar ştiu că ea nu m-a iubit. De aceea mă tot părăsea. Mi-a spus odată că a făcut un avort pentru că nu suporta gândul că ar putea să aibă încă un copil ca mine. Mă considera grotesc. Ochii începuseră

să i se umple de lacrimi. Am crezut că, dacă mă străduiesc îndeajuns, mă va iubi. Dacă scriu îndeajuns, dacă devin cunoscut, de succes. Am crezut că, dacă am destule reuşite, nu va avea de ales şi se va răzgândi. Dar adevărul e că nu-i eram *eu* îndeajuns. A dat pe gât sticluţa aceea de pastile şi m-a părăsit din nou, ca atunci când se îndepărta cu maşina pe drumul acela lung şi murdar, doar că acum a fost pentru totdeauna. întocmai cum a făcut de sute de ori înainte, când eram doar un băieţel în Monroeville. M-a lăsat de atâtea ori... Cu verişoarele mele nemăritate. Sau încuiat în vreo cameră de hotel. Degeaba am adorat-o, nu m-a putut iubi aşa cum îmi doream să fiu iubit!

Şi-a şters repede lacrimile cu dosul palmei, iar faţa i s-a înseninat când a văzut expresia ei serioasă, plină de compasiune.

- Dumnezeule, cât eşti de frumoasă! Cred că eşti cea mai frumoasă fiinţă pe care am văzut-o vreodată. Şi se vede că eşti frumoasă şi în *interior* - şi asta contează cu adevărat.

Babe i-a ascultat confesiunea, aşteptînd să-l ia în braţe şi să-l iubească aşa cum Mama lui n-o făcuse niciodată. L-a urmărit cu privirea în timp ce-şi termina băutura (trecuseră la martini dry) şi

mesteca măslina, pierdut într-un ocean de gânduri.
A simţit brusc impulsul de a-i mărturisi şi ea, la rândul ei, un adevăr secret.

- Dar eu, eu pot să am încredere în tine? a întrebat din senin, surprinsă la auzul acestor cuvinte pronunţate de ea însăşi.

Babe era întotdeauna precaută, nu-şi deschidea sufletul *niciodată.* Mai ales când era vorba despre chestiuni personale. Mama Gogsie şi-a dresat fetele să fie stoice. Nu aveai voie să te plângi, mergeai înainte. Nu aveai voie să-ţi dezvălui suferinţele vreunui bărbat pe care l-ai cucerit - asta ar strica tot „misterul”. Nu aveai voie să le arăţi prietenelor tale toate atuurile, pentru că, oricât de apropiate (inclusiv surorile), ele tot rivalele tale erau. Dar Gogs sigur nu s-a gândit că Babe îl va întâlni pe acest spiriduş simpatic - sau ce-o fi fost el. Nu a avertizat-o deloc în legătură cu o astfel de persoană, care nu prea putea fi încadrată în vreo categorie clară. Nefiind nici un bărbat pe care încerca să-l impresioneze, nici prietenă, acest sufleţel părea un refugiu sigur. Pentru prima dată în viaţa ei, Babe simţea că se poate destăinui - fie chiar şi în legătură cu o bucată minusculă din puzzle-ul vieţii ei. Băiatul-elf se aplecă spre ea, cu un aer înţelegător.

- Da, Babyling - mie poţi să-mi spui orice. N-aş dezvălui nimănui nici măcar o silabă, *jur.* (Ne va spune acelaşi lucru fiecăreia dintre noi; era, poate, cea mai convingătoare dintre reprezentaţiile sale, căci noi chiar l-am crezut.) Să mor eu!

Şi-a dus mâna la inimă, cu acel gest din copilărie, pe care l-a făcut de atâtea ori cu Nelle.

Ea s-a uitat în celălalt capăt al avionului către Bill, care tot flecărea cu David, în timp ce Jennifer se prefăcea că răsfoieşte *Women's Wear,* aruncând priviri geloase în jur. Babe s- a aplecat spre urechea lui Truman şi i-a şoptit propria-i confesiune.

- Nu cred că soţul meu mă iubeşte.

- *Imposibil!* a răspuns el, tot în şoaptă. *Uită-te* la tine - eşti perfecţiunea întruchipată! Cum ar putea cineva să nu preţuiască o asemenea splendoare?

Babe a continuat, mai încrezătoare, după ce a

reuşit să exprime pentru prima dată...

- Ştiu că Bill nu mă iubeşte.

- Aşa ceva *nu se poate...*

- îi sunt *de folos.* Mă încadrez perfect în imaginea pe care vrea s-o creeze. Mă apreciază de la distanţă - ca pe un obiect aşezat frumos deasupra şemineului. Dar nu mă iubeşte. Cum

spuneai şi tu.... nu aşa cum mi-aş *dori* să fiu iubită.
Drăcuşorul de Truman asculta cu atenţie, iar ea era convinsă că o înţelegea.
- O, Babyling. Cunosc *perfect* sentimentul ăsta, biata de tine.
Acela a fost momentul în care şi-a întins mâna aceea minusculă şi a atins-o pentru prima dată. Şi-a îngăduit să-şi treacă uşor degetele peste bărbia ei sculpturală.
Când pielea lui a atins-o pe a ei, Babe şi-a amintit cum stătea, cu ani în urmă, în întuneric, într-o sală de bal. Se întorsese după o eşarfă sau o poşetă sau un cercel pierdut, după ce musafirii au plecat. A auzit un clinchet bizar în candelabrul care lumina slab. S-a uitat în sus şi a văzut un fluture zbătându-se în colivia de cristal, formată din globuri mici de Baccarat. Aripile sale subţiri, gri, se loveau de sticlă. Babe şi-a ţinut respiraţia, uitându-se în sus la candelabru şi ascultând zgomotul fin al bătăilor de aripi - inutilitatea efortului lor. Nu suporta să vadă nimic captiv, mai ales ceva atât de fragil. Inima i-a stat în loc când fluturele a dispărut sub rândul de cristale de jos; apoi a a început să zboare, liber, prin sala de bal. Alegându-şi următorul loc de aterizare la întâmplare, fluturele a zburat spre ea, atingându-i uşor obrazul, apoi gâtul.

A stat perfect nemişcată când a aterizat pe umărul ei. După ce a poposit acolo o clipă, a zburat din nou şi mai jos, aşezându-se tocmai în decolteul rochiei ei de seară.
Babe şi-a ţinut respiraţia, neîndrăznind să se mişte, în timp ce fluturele bătea din aripile sale delicate pe inima ei - sau pe sânul ei, nu-şi amintea cu precizie.

Ceva erotic şi cast, totodată.

Ceva ce n-a mai simţit de când...

Până când degetele tremurânde ale lui Truman i-

au mângâiat conturul feţei.
S-a uitat în ochii lui şi a fost sigură că şi el simţea la fel - o senzaţie pentru care nu exista un alt cuvânt în afară de comuniune spirituală. Atât băieţelul simpatic din Alabama, cât şi soţia dezamagită a magnatului au văzut ceva special, esenţial, în celălalt. A fost ca şi cum fiecare a recuperat o bucată lipsă din ei înşişi.
După ce au coborât din avion în zăpuşeala de pe insulă, în timp ce mergeau pe pistă în briza cu parfum de flori, Truman a luat-o de braţ pe Babe şi i-a şoptit la ureche:

- Acum suntem prieteni. Un prieten e acea persoană cu care nu trebuie să-ţi termini propoziţiile.

White Anglo-Saxon Protestant, grup social de albi din Statele Unite, din familii bogate şi renumite, preponderent cu

# descendenţă britanic

ĂCINCI. 1933/1966. VARIAŢIUNEA NR. 4

**DOMNUL TRUMAN STRECKFUS PERSONS**

ARE PLĂCEREA DE A VĂ INVITA LA PETRECEREA DE RĂMAS-BUN, DE

HALLOWEEN, VINERI, 28 OCTOMBRIE 1933, LA ORA 7 (SEARA), ÎN CURTEA

DIN SPATELE REŞEDINŢEI FAMILIEI FAULK COSTUMAŢIILE SUNT OBLIGATORII

- ALTFEL VI SE VA REFUZA INTRAREA!!!

Băiatul *nu-şi mai încape în piele* de bucurie, cocoţat pe masa din bucătăria răcoroasă de la fermă, în timp ce bate prima invitaţie la maşina de scris Remington, cu tastele ei care se blochează, după ce a schimbat cu grijă panglica, anume pentru această ocazie.

- Pur şi simplu nu mai pot de *bucurie,* le spune el, extaziat, lui Nelle, lui Sook şi, practic, oricui e dispus să-l asculte. Sunt în culmea fericirii!

O să le ofere el celor din orăşelul Monroeville o noapte pe care n-o vor uita degrabă. Chiar şi la mult timp după ce se va fi mutat în marele oraş, tot se va vorbi despre el, ca despre o legendă vie.

Da, domnule, o să-şi amintească ei de el după ce pleacă, dacă-şi pune în aplicare planul. S-a dus până la bazar anume pentru a-şi cumpăra un caieţel nou-nouţ, pe care a dat trei cenţi: model pe negru cu puncte albe, care-i aminteşte de placa de granit din curtea de piatră.

De mai bine de două săptămâni îşi notează în el, cu mare grijă, numele fiecărui copil din orăşelul lor. A cântărit cu atenţie propriile-i sentimente faţă de fiecare dintre ei şi a desenat o stea în dreptul numelui sau a tras o linie peste.

El e şi judecător, şi jurat. Poate alege să fie mărinimos - nu i-a tăiat el numele lui Summer Clewett săptămâna trecută, când n-a vrut să-l lase să sară coarda, pentru ca, mai apoi, să i-l rescrie după ce fata a împărţit cu el porţia de stridii din prânzul ei? La fel de bine poate şi să se răzbune, aşa că l-a şters pe Chipper Daniels după ce a râs de vocea lui în clasă.

Băiatul îşi ia carneţelul cu el peste tot. La terenul de joacă. La locul lor de scăldat, unde se ţine la distanţă de tărăboi, sus, pe malul acoperit cu muşchi, protejându-şi preţioasele pagini de stropii nedoriţi. Carneţelul acela în alb şi negru este tovarăşul lui permanent.

Copiii îl privesc curioşi cum îşi mâzgăleşte secretele pe foile cu linii. Nu e precum ceilalţi, în

costumul lui de baie cu model marinăresc şi jacheta de in, elegantă, pe care Mama i-a trimis-o prin poştă. Dar toţi au descoperit că e un fel de magician - un „Merlin de buzunar”, cum îi zice Nelle - care întotdeauna are vreo idee în zilele în care nu au nimic de făcut, iar timpul pare că trece mai încet decât dacă s-ar uita cum se formează smântână pe laptele de anul trecut. Fie că e vorba despre planificarea de la zero a unui spectacol în şopronul verişoarei lui, Jenny, despre jocul de-a Generalul Tom Degeţel, Cel Mai Mic Om din Lume, sau despre părul de cal pe care-l lipeşte pe bărbia lui Nelle, cu lipici, transformând-o în Doamna cu Barbă, sau chiar despre a-i convinge pe cei doi muncitori de la fermă, Lucian Cole şi John White, să interpreteze rolul de gemeni siamezi, siluetele lor separate fiind ascunse de un cuier de pălării îmbrăcat în costum - băiatul putea cere favoruri, pentru că era în relaţii prieteneşti cu *toată lumea* din oraş: negri, albi sau roşii.

Copiii mai ştiu şi că e în stare să devină foarte arţăgos, aşa că s-au învăţat să păstreze distanţa când e în vreo dispoziţie bătăioasă. Băiatului îi face plăcere să vadă panica ce se
citeşte pe feţele lor insipide când taie vreun nume de pe listă şi apoi păstrează pagina respectivă la piept.

Fiecare copil se teme că numele *lui* a fost tăiat de pe listă, aşa că toţi îi aduc batoane de Snickers şi gumă de mestecat şi licurici pe care i-au prins în borcane pentru a i le da ca ofrandă.

- O, mersi, scumpule, se extaziază el, mâzgălind ceva în registrul lui. *Poate* că va trebui totuşi să te invit şi pe tine la petrecerea mea...

Adulţii zic că a luat-o razna. E prea plin de sine, insistă ei, de când nebuna de maică-sa l-a chemat la New York.

- Şi-a găsit un *yankeu* şi s-a măritat. Doamne fereşte!
- Şi încă unu' vorbitor de *spaniolă...*

Astea sunt discuţiile care predomină în clubul de cărţi pe alocuri citite ale doamnei Lee. Cucoanele mai în vârstă din Monroeville, îmbrăcate în hainele lor cele mai bune, stau tolănite pe verandă, răcorindu-se cu evantaie făcute din revistele *Fomm,* cu paginile îndoite la colţuri în dreptul povestirii „Un trandafir pentru Emily" a domnului Faulkner. Din puţinul pe care l-au citit, le place eroina din casa aceea mare în care tot timpul e curent, al cărei logodnic, „într-o bună zi, *dispare*". Seamănă cu o mulţime de scorpii pe care le cunosc. în special cu adunătura aia de fete bătrâne care locuiesc în vecini.

- Pun pariu pe o sută de dolari şi pe primul meu copil că bătrâna verişoară Jenny are şi un cadavru

care putrezeşte pe undeva în cocina aia, cotcodăceşte doamna Lee cu răutate, iar celelalte se hlizesc ca un cârd de găini satisfăcute. Băiatului nu-i mai pasă de ce spun ele. I-au crescut deja aripi şi poate zbura sus, departe de bârfele şi preocupările lor de prost gust.
- Ştiţi ceva, eu sunt primul din Monroeville care trece linia Mason-Dixon^, se laudă el copiilor adunaţi la docul de lângă râu. Primul, adică după Mama sa, care s-a întors după el, după cum promisese, cu o viaţă nou-nouţă şi un nume nou-nouţ. E cubaneză acum - şi-a schimbat numele ăla ţărănos, Faulk, şi cel sudic, Persons, cu unul mai exotic, Capote. Şi băiatul e pe punctul de a deveni cubanez. Le promite că le va aduce, când va veni în vizită, cutii de trabucuri fine, acesta fiind singurul lucru despre care e sigur că e specific cubanez.
Oamenii nu-l cred. Sigur toată tărăşenia asta e doar o născocire doar aparent verosimilă, ca multe altele pe care le spune băiatul. Şi totuşi, când îl văd pe bietul copil atât de fericit, nu pot decât să se bucure pentru el. Băiatul ştie asta de la Nelle, cea care stă totdeauna în umbră, acesta fiind, poate, cel mai mare talent al ei.
A aşteptat de mult timp momentul acesta. De când a fost părăsit pentru prima dată, când a

urmărit-o cu privirea pe Mama sa îndepărtându-se de el în decapotabila Silver Bullet, după ce a ieşit cu spatele din parcarea din faţa casei familiei Faulk - conducând cu viteză pe drumul acela lung şi murdar, lăsând în urma ei nori de fum roşu. Băiatul fugise după ea, dar zgomotul motorului i-a acoperit ţipetele. O implorase să-l ia cu el, îi promisese că va fi un copil *atât de bun,* încât nici nu va şti că există. A fugit ca un ogar bătrân după maşina ei până când i s-au tăiat picioarele şi s-a prăbuşit la pământ, nemaiavând putere să fugă mai departe. Un căţeluş de curse, abandonat, pe care-l usturau muşchii din cauza efortului. (Pentru a obţine un efect suplimentar, vrea să fie sigur că ştim că un câine de cursă care aleargă prea încet este fie împuşcat în cap, fie lăsat pe câmp să moară de foame, nemaifiind de nici un folos.)
Ne-a spus că, prima dată când ea a plecat cu maşina, a adormit plângând. A doua oară, i-a furat o sticlă de parfum - Shalimar - şi a băut-o pe toată, până la ultima picătură,
de parcă ar fi fost o sticlă de Mama-juice, o parte din el sperând să înghită frumuseţea ei şi s-o păstreze înlăuntrul lui, o altă parte sperând să moară de supradoza din otrava ei rânceDă,
bucurându-se la gândul că ea va plânge amar când micul lui trup va fi aşezat la firma de Pompe

Funebre Johnson, cu picioarele lui slăbănoage abia ajungând până la jumătatea sicriului, acoperit cu sute de cale superbe...
Dar toate astea ţin de trecut. A fost *chemat.*
Taman la New York.
A mai fost acolo, să fie clar.
- Am fost *dus* acolo, ne reaminteşte el adeseori, pe baza propriilor mele merite speciale. Fusese dus acolo de o echipă de cercetători îmbrăcaţi în haine şifonate de la Mobile Works and Progress Administration, care aduseseră cu ei cutia cu teste IQ la mica şcoală de ţară.
A obţinut un rezultat atât de mare, încât oamenii aceia s-au încruntat şi l-au pus să mai facă o dată testul. Şi din nou băiatul a obţinut un punctaj perfect de 215. Nu a mai existat un copil în SUA care să fi obţinut un punctaj atât de mare la un test IQ, ne-a asigurat el. Cercetătorii au fost atât de uluiţi, încât l-au luat cu ei la New York, unde doar au confirmat ceea ce băiatul ştia deja - că era un adevărat geniu, fapt dovedit ştiinţific.
Şi acum a fost chemat, de către ea. Va deveni cubanez, la fel ca ea, poate îşi va schimba numele în *Juan...* îşi va vopsi în negru bretonul acela alb şi va începe o nouă viaţă de geniu în oraşul în care băieţii exotici şi talentaţi pot să spună ce gândesc fără să provoace un mare tam-tam.

Dar, înainte de asta, vrea să se asigure că Monroeville nu-l va uita niciodată. Aşa i-a venit ideea... să dea o petrecere cum nu s-a mai văzut în orăşelul ăla provincial, de ţărani, şi nici nu se va mai vedea vreodată. O petrecere în care să se laude cu inteligenţa lui ieşită din comun şi cu norocul lui. Are momente în care îi vine să se îmbrăţişeze singur, *într-atât* de incredibil i se pare norocul care a dat peste el. E mai bine decât o *haită* de câini beagle şi decât o *herghelie* de ponei Shetland (pe care e sigur că le-a câştigat din plin, pentru poveştile pe care le-a scris).

Dintr-un impuls îndrăzneţ, a insistat ca petrecerea să aibă loc noaptea, deşi majoritatea copiilor sub zece ani nu prea au stat pe-afară mult după apusul soarelui. S-a decis asupra sfârşitului de săptămână în care e Halloween-ul, ca să confere un plus de dramă evenimentului. Adoră balurile mascate.

Păi, nu? Ai putea fi practic oricine în spatele unei măşti...

DOMNUL TRUMAN CAPOTE ARE PLĂCEREA DE A VĂ INVITA LA PETRECEREA SA IN ALB ŞI NEGRU LUNI, DOUĂZECI ŞI OPT NOIEMBRIE 0 MIE NOUĂ SUTE ŞAIZECI ŞI ŞASE,

LA ORA ZECE SAU MARE DE BAL, HOTELUL PLAZA CONFIRMAREA PREZENŢEI: DOAMNA ELIZABETH DAVIS 465 PARK AVENUE

ŢINUTA:

DOMNII: SMOCHING, MASCĂ DOAMNELE: ROCHIE ALBĂ SAU NEAGRĂ, MASCĂ

Truman nu mai poate de nervi când ridică cutia cu invitaţiile frumos decorate de la Tiffany's. E pur şi simplu furibund când vede hârtia tipărită, proaspăt scoasă de la tipografie, l-a pierit entuziasmul.

- Dragul meu, îl informează el, grav, pe managerul departamentului de papetărie, tonul prietenos pe care-l avusese cu câteva minute înainte dispărând aproape cu desăvârşire, se pare că lipseşte un „E” din numele domnişoarei Davies, iar cel care locuieşte la numărul patru-opf-cinci va fi *très*[21] surprins să primească felicitările de confirmare de la cinci *sute* dintre prietenii mei apropiaţi, în timp ce editorul meu, domnul Cerf, care stă la patru-şase-cinci, va asculta ţârâitul greierilor.

Vânzătorul de la Tiffany îşi pune ochelarii şi studiază invitaţia. La prima vedere, pare exact ce a comandat clientul său. O invitaţie clasică, modelul Emily Post, albă, elegant decorată, cu marginile de culoarea răsăritului, după cum ceruse, glumeţ, Truman, şi cu dungi fine, aurii şi portocalii, care încadrează perimetrul. Totuşi, întorcându-se către lista cu numele celor care trebuie să trimită confirmarea prezenţei, observă

că numele secretarei e, într-adevăr, scris greşit, iar numărul străzii, la fel.

- Acum, zău aşa, având în vedere publicitatea gratuită pe care v-am făcut-o, voi ar trebui să-mi faceţi mie cinste cu micul dejun - plus un set Tiffany, de argint! înainte ca Domnul Manager să apuce să se ploconească de-adevăratelea în faţa lui, Truman a şi înşfăcat cutia şi a părăsit furios magazinul, consolându-se cu gândul că va profita de această gafă mai târziu, când va cere o reducere. Adevărul e că deja se hotărâse să corecteze invitaţiile de mână.

l-a venit brusc inspiraţia pentru o *pièce de résistance^...* un Invitat de Onoare. Bineînţeles că acelea dintre noi care îl cunoaştem cu adevărat ştim că e doar o încercare de a epata. Să fim serioşi: Truman dă o petrecere în cinstea lui Truman.

Cu toate acestea, şi-a notat numele noastre şi ne-a evaluat pe fiecare dintre noi ca posibile candidate. Babe este alegerea evidentă; dacă aceasta este versiunea lui Tru pentru o nuntă, ea se apropie cel mai mult de rolul de mireasă. Ştie totuşi că asta se şi *aşteaptă* din partea lui, iar el nu doreşte să fie previzibil. O ia în calcul pe Slim, dar ea, din păcate, eîn Londra, cu Soţul Numărul Trei. Gloria s-ar considera superioară lui Babe. Lee

ar face ca atenţia să se concentreze asupra familiei Kennedy, lucru absolut inacceptabil. C.Z., prea puţin stilată pentru planul lui. Marella, prea *europeană* pentru un local atât de ancorat în tradiţia americană.

Truman a ales, bineînţeles, restaurantul de la Piaza pentru dramoleta lui. A fost refugiul lui încă de pe vremea când făcea muncă necalificată la *New Yorker,* când devora mâncarea de la Oak Bar în pauzele de prânz, inhalând cu nesaţ specialitatea locului, tocana de pui cu coniac - o versiune mai scumpă a mâncărurilor gătite acasă de Sook. Se uita lung, gânditor, la opulenţa discretă din Marea Sală de Bal, înainte de a se întoarce grăbit la birou, unde întârzierile lui erau cronometrate cu oarecare regularitate de superiorii lui exasperaţi. încă de pe vremea când nu era decât un nimeni cu gura mare, îşi imaginase scene grandioase în acea sală, oameni dansând pe muzica unor orchestre celebre. Ştiuse dintotdeauna că, pentru el, *aceasta* era Shangri-La. „Este ultima sală de bal măreaţă din Manhattan”, ne tot spune de atunci. Cu strălucirea ei care persistă şi acum, şi cu aerul acela mistic, de vremuri apuse, Piaza rămâne un simbol incandescent al celor mai îndrăgite ambiţii ale lui Truman, în stilul lui Gatsby.

în final, nu reuşim să ne calificăm pentru rolul de invitat de onoare. Ştim, desigur, care sunt *adevăratele* motive pentru care nici una dintre noi nu e aleasă. Truman cunoaşte femeile şi e îndeajuns de perspicace să-şi dea seama că, dacă selectează una din corul lui, celelalte cu siguranţă se vor simţi ofensate. Mai mult decât atât - nici una dintre noi *nu are nevoie* de o poveste de basm. Celebra noastră graţie ar umbri laurii după care tânjeşte

Tru, l-ar priva de glorie, care e apanajul unui artist. îşi plănuieşte petrecerea cu atenţia pe care, în mod normal, o dedică ficţiunii. Eroina lui din viaţa reală va fi o moştenire la fel de importantă precum personajul său fictiv, Holly Golightly. Ca orice dramaturg talentat, Truman e conştient de faptul că are nevoie de iluzia trasformării. O Răţuşcă Urâtă, gata de metamorfoză.

Iar Truman ştie *exact* cine o să fie raţa cea urâtă...

- Kay, scumpo, Tru-baby la telefon, spune el tărăgănat, stând la biroul din noul lui apartament roşu, de la United Nations Piaza - o adresă impresionantă, după cum se spune, cumpărată cu paralele pentru care a muncit din greu. Carneţelul lui cu adrese stă deschis la litera G, unde a desenat o steluţă în dreptul numelui *GRAHAM, Kay.*

- Truman! răspunde Kay, bucuroasă că-l aude.

Cu un stilou albastru, Truman corectează cu grijă numărul străzii de pe invitaţiile din primul teanc, ţinând receptorul telefonului între bărbie şi umăr.

- Mi-a fost dor de scumpa mea Kay-Kay!
- Şi mie, de dragul meu Tru-babe.
- Ascultă, draga mea. Trebe să vorbim. Am ajuns la concluzia că eşti deprimată şi am de gând să te înveselesc. O să dau o mică petrecere în cinstea ta, să te scot din starea asta.

în biroul ei de la *Washington Post,* copleşită sub presiunea unui termen-limită, Kay pare mai degrabă nedumerită decât bucuroasă.

- Dar nu sunt deprimată.
- Ba da, eşti, scumpo. Eşti deprimată şi ai nevoie de ceva care să te înveselească şi exact asta am să fac. Mi-a venit ideea asta, cu... un *bal masqué. O mare* de negru şi alb, iar *tu* vei fi frumoasa balului.

îmbrăcată într-un costum cuminte, practic, cu freza ei cuminte şi practică, Kay râde zgomotos la auzul unei asemenea absurdităţi.

O ştim pe Kay, bineînţeles, unele dintre noi mai bine decât altele.

Babe i-a făcut cunoştinţă cu Tru cu un an în urmă şi, aşa cum se întâmplă întotdeauna când e vorba de Truman, Kay a fost de la început fascinată. în ceea ce priveşte îmbrăcămintea, e cam lipsită de stil pentru pretenţiile grandomane ale lui Truman,

dar are ochi blânzi şi o inteligenţă ascuţită, lucruri pe care el le admiră. Ca editor al ziarului *Washington Post,* Kay e un adaos impresionant la grupul de femei al lui Truman, chiar dacă nu e ea prea şlefuită.

Anul trecut, în august, a luat-o cu el pe iahtul *Agneta,* ca „partenera lui specială”, într-o croazieră în jurul insulelor greceşti şi turceşti. Excursia a părut sortită eşecului de la bun început, după ce Marella şi Gianni s-au trezit cu toxiinfecţie alimentară - de la o porţie de stridii stricate. Cu toate acestea, au insistat ca Tru şi Kay să ia iahtul, după cum plănuiseră.

Lui Truman i-a plăcut de Kay din prima clipă, doar el adoră tragediile.

Amândoi încercau, de fapt, să nu se mai gândească la moarte. El tocmai asistase la spânzurarea lui Dick Hickock şi a lui Perry Smith în Kansas, pentru că cei doi ucigaşi au cerut ca „Prietenul Truman” să fie prezent la execuţia lor. Deşi noi înţelegeam durerea lui Truman - am observat că porţia lui de martiri de la prânz s-a triplat în câteva luni -, ne era *extrem de milă* de Kay... Philip Graham, soţul ei şi director de ziar la *Post* - un bărbat *odios,* maniaco-depresiv -, s-a dus la o casă de nebuni în Washington, apoi i-a convins pe doctori să-l lase acasă la un sfârşit de săptămână. întors la ferma lor din Virginia, Phil a

sărutat-o pe Kay de noapte bună, a ieşit din cameră şi s-a apucat să-şi zboare creierii cu o carabină Winchester de calibru douăzeci şi opt. După această tragedie greu de imaginat, Kay şi-a reprimat suferinţa şi a preluat funcţia de director de ziar cu o graţie plină de demnitate.
în timpul croazierei, Truman a retrezit în Kay simţul plăcerii, stând la plajă pe apele Mării Egee şi ale altor mări din jurul Turciei. Au băut Retsina rece şi au mâncat peşti proaspăt prinşi, prăjiţi şi serviţi cu un platou de aperitive cu brânză sărată şi pepene dulce. în tot acest timp, Tru i-a citit lui Kay din strădaniile lui la romanul *Cu sânge rece.* în scena finală, detectivul Dewey o întâlneşte în cimitir, vizitând mormintele, pe prietena cea mai bună a fetei Clutter care fusese ucisă. A venit acasă de la facultate. E în floare. îşi aminteşte cum ea şi Nancy au visat să plece la şcoală împreună şi să fie colege de cameră la Universitatea din Kansas. La despărţire, omul legii o urmăreşte pe fată cu privirea, gândindu-se la toate lucrurile pe care Nancy le-ar fi putut realiza dacă acel căpşor fermecător al ei ar fi fost preocupat cu cărţi şi băieţi, şi nu s-ar fi întâlnit cu plumbul din puşca lui Perry. Apoi detectivul Dewey se întoarce spre casă, la cină, închipuindu-şi că

aude, fâşâind prin grâu în adierea uşoară, vocile celor din familia Clutter, acum reduşi la tăcere. închizând cartea cu fler de dramaturg, Tru se uită la public, aşteptând reacţiile.

- Truman, e extraordinar. Absolut extraordinar, a spus Kay, ştergându-şi lacrimile. Tru a ezitat, apoi s-a aplecat spre ea.
- Pot să-ţi spun un secret, Kay-Kay...? în adâncul sufletului meu, cred că ştiu... Aceasta e capodopera mea, am scris-o, în sfârşit. Şi lucrul ăsta mă sperie de moarte.
- Dar de ce...?
- Ce mi-a mai rămas? a întrebat el, cu un aer nenorocit. Mă sperie de moarte gândul că nu voi mai fi în stare să scriu ceva care să fie măcar *aproape* la fel de bun şi că acesta e începutul sfârşitului.

Kay spune că a respins ideea aceasta absurdă, totuşi, undeva, în străfundul sufletului, Truman ştia că avea dreptate.

Noaptea au fumat haşiş furnizat de băştinaşii în turbane şi s-au prăbuşit ameţiţi pe puntea plină cu perne, chicotind cu poftă pentru prima dată de când au făcut cunoştinţă cu moartea. Au stat mult timp aşa, ţinându-se în braţe şi uitându-se la cerul plin de stele.

în partea de sus a invitaţiei, Truman scrie frumos, cu cerneală albastră: „în onoarea doamnei

Katharine Graham", apoi mută receptorul telefonului pe celălalt umăr în timp ce o strecoară în plic.

- Tocmai sigilez plicul - e prea târziu să refuzi.
- Truman, nu sunt deprimată. N-am nevoie de...
- Hai, Kay-Kay, nici nu vreau să aud. O să ai un

bal în cinstea ta şi cu asta, basta.

Pune receptorul în furcă, întrerupând convorbirea fără nici o jenă înainte ca oaspetele său de onoare să apuce să obiecteze. Satisfăcut, îşi concentrează atenţia şi stiloul pe următoarea invitaţie, pregătit să clarifice de încă patru sute nouăzeci şi nouă de ori, cu scrisul lui îngrijit, că această serată nu are *nici o legătură* cu romanul său *Cu sânge rece* sau cu propriu-i succes. Dar cei care-l *cunosc* nu pot fi prostiţi.

După cum spuneam, Truman dă o petrecere în cinstea lui însuşi.

Da, domnule, o să dea o petrecere pe care Manhattan-ul nu o va uita prea curând.

S-a dus la Woolworth anume pentru a cumpăra un carneţel nou-nouţ, cu zece cenţi, acel tip de carneţel pe care-l foloseşte pentru scrisul lui, negru cu alb şi cu picăţele confetti, modelul acesta amintindu-i de podeauna de marmură din vestibulul soţilor Paley. A scris doar un cuvânt - SERATĂ - pe copertă şi a notat cu grijă, timp de

peste trei luni, numele tuturor celor pe care-i cunoştea. Scriitori. Vedete de cinema. Politicieni. Intelectuali. A cântărit cu atenţie propriile-i sentimente faţă de fiecare dintre ei şi a desenat o stea în dreptul numelui sau a tras o linie peste. A savurat procesul de selecţie a distribuţiei perfecte, de parcă era un zeu care dădea o petrecere pe Câmpiile Elizee.

A fost mărinimos - nu l-a ascultat el, cu bunăvoinţă şi înţelegere, pe bărbatul acela pe care-l cunoştea şi care l-a sunat să-i spună că soţia lui nu mai voia să se ridice din pat, într-atât era de afectată pentru că nu a fost inclusă pe lista de invitaţi? Ceva din demnitatea tristă a soţului l-a mişcat pe Truman. Ceva din disperarea soţiei i-a amintit de Lillie-Mae-Nina-Capote. Aşa că le-a bandajat mândria rănită, spunând că omisiunea a fost o greşeală.

-Vai, dragul meu, nu aţi primit invitaţia? Dumnezeule. S-o fi rătăcit la poştă. O să-i spun secretarei să vă trimită alta imediat. Mi-ar face *maaaare* plăcere să veniţi la petrecerea mea.

în egală măsură, s-a folosit de lista lui pentru a regla nişte conturi vechi, adăugând numele lui Ann „Bang-Bang” Woodward doar pentru plăcerea de a-i tăia numele, pentru că l-a numit „un afurisit de poponar odios” la restaurantul El Morocco, cu

ani în urmă. Doar o linie uşoară deocamdată... păstrează armamentul greu pentru mai târziu.
îşi ia carneţelul cu el peste tot. La Colony. La Cote Basque. La 21, unde evită să se aşeze la masa lui preferată şi alege un separeu din colţ, unde ţine întâlniri pe şoptite, ascunzându-şi preţioasele pagini de ochi curioşi. îl ia cu el ca pe un animal de companie premiat, la diversele noastre piscine, în toate acele luni umede de vară.
- Lee, oare s-o invităm şi pe Jackie, sau face pe „Văduva îndurerată” toată luna lui noiembrie...?
Toate ştim că poate fi o jigodie uneori şi ne-am învăţat să-l lăsăm în pace când îl apucă metehnele. Ne dăm seama că se joacă cu noi, ca un motan cu o găleată plină cu şoareci. Bucurându-se de panica ce ne străbate feţele atent machiate când vedem că taie încă un nume de pe listă. Având în vedere că facem parte din cercul său *intim,* nu prea ne vine a crede că ne va tăia, dar cu Truman *nu se ştie* niciodată.
Cunoştinţele lui, care nu fac parte din cercul nostru, se dau efectiv peste cap să-i intre pe sub piele. îi trimit stilouri Mont Blanc şi bilete la teatru şi cecuri de cinci cifre ca ofrandă.
- Vai, mulţumesc, dragă, spune el, zâmbind, dar petrecerea mea e doar pentru prietenii mei

*apropiaaaţi...* plus că eu nu-mi pierd vremea cu oamenii pe care nu-i admir.

Devenit un bărbat înstărit şi influent, băiatul nu mai poate fi mituit.

Ziarele scriu că lucrurile au scăpat de sub control. De când Truman şi-a trimis invitaţiile, oraşul New York a fost lovit de febra combinaţiei Alb-cu-Negru.

- într-o singură zi mi-am făcut cinci sute de prieteni şi cinci *mii* de duşmani! spune el presei, savurând din plin gustul victoriei. Lista lui Truman cu „prieteni apropiaţi" include ceea ce se poate numi „noua aristocraţie" - Sinatra, Mailer, Warhol, Bacall. SALA DE JUDECATĂ A LUI CAPOTE - O LISTĂ INTERNAŢIONALĂ PENTRU GHILOTINĂ! Aşa arată furajul care alimentează titlurile, în cele şase cotidiane, plus *Vogue, Bazaar* şi *Esquire.* Până şi cei de la *New Yorker,* care l-au concediat cândva pe băieţaşul neîndemânatic cu idei mari, vor acum să fie incluşi în horă.

De mult timp aşteaptă acest moment, încă de când a sosit pentru prima dată în ţinutul pustiu al Kansasului, împrietenindu-se cu detectivi şi ucigaşi deopotrivă, el având rarul dar de a şti să jongleze sforile delicate ale loialităţilor, l-a invitat la petrecerea lui pe prietenii lui *foarte* apropiaţi din Kansas - adică pe cei care sunt încă în viaţă -, prieteni imortalizaţi, după şase ani lungi, ca

personaje în capodopera lui. Iar acum ei sunt cei chemaţi tocmai la New York.
- Am fost adus la Piaza pentru prima dată, le va reaminti el după ce se vor fi cazat în marele hotel şi-şi vor fi luat prânzul la Oak Bar, nu de Nina sau de Tati - ci de bărbaţii în costume, cu testele lor de IQ. Acum o viaţă de om, când copiii stăteau la rând pentru cutii chinezeşti şi ca să prindă cu gura merele din butoiul cu apă din curtea familiei Faulk din Monroeville, activităţi orchestrate de o piticanie ciudată, care se ascundea în spatele unei mustăţi Fu Manchu.
Băiatul-devenit-bărbat a aşteptat o *veşnicie* să-şi sărbătorească răsunătorul succes. Să le arate tuturor, fiecărui idiot de profesor, fiecărui coleg care şi-a bătut joc de el, fiecărei persoane care s-a îndoit vreodată de el, cât de tare s-au înşelat.
S-a metamorfozat în Truman Capote, Marele Scriitor American. Şi a ajuns aici pe propriile sale merite. Fapt ce a confirmat ceea ce el ştia deja, ceea ce tot repeta oricui era dispus să-l asculte: el e un geniu autentic, lucru dovedit ştiinţific de mult.

Linie imaginară care constituie graniţa a patru state: Pennsylvania, Maryland,

Delaware şi West Virginia. în Războiul de Secesiune (1860-1865), linia de demarcaţie între statele din Nord şi cele din Sud „Foarte” (in limba franceză în original) Elementul-surpriză, de mare efect (in limba franceză în original

)ŞASE . 1970/1974/1975. DUETE

Gândindu-se retrospectiv, Marella a simţit că se apropie furtuna.

De aceea n-a mai vorbit cu el de câteva luni.

Lebăda europeană Numero Uno - cum a botezat-o Truman cu mult timp în urmă - are noroc că Manhattan-ul nu e mediul ei natural. Merge în vizită pe acolo, bineînţeles, dar faptul că se află pe un iaht, în mijlocul oceanului, e scuza perfectă pentru a scăpa de invitaţiile la prânz cu care Truman continuă să ne bombardeze.

S-a întâmplat la bordul iahtului *Agneta* în ultimele zile ale lui august, în timp ce făceau plajă pe puntea lustruită, sorbind din paharele cu prosecco rece şi ciugulind antipasti.

- Uno, trebuie să citeşti neapărat ultimul capitol pe care l-am scris. Adusese un teanc de foi din

cabina lui. Marella era entuziasmată, l-a citit opera cu mult înainte de a-l cunoaşte personal şi i s-a părut genială. A fost admiratoarea lui înainte de a-i deveni prietenă, după ce a devorat traducerile romanelor lui, *Mic dejun...* şi *Alte voci...* înainte ca el să se fi infiltrat în sfera ei. Aşa cum făcuse şi cu noi, i-a citit fragmente din *Cu sânge rece* înainte de a fi publicat, iar ea l-a ascultat, impresionată de frumuseţea prozei lui.

- *Bellissimo,* Truman. *Sei* Michelangelo, a spus ea, considerându-l un maestru modern al scrisului. Noi am fi fost tare încântate să avem ocazia să citim o bucată din mult- aşteptatul lui volum, *Rugăciuni împlinite,* dar Marella îşi lua rolul în serios, ca o persoană din familia Medici asistând la crearea sculpturii *Pietâ.* Aşa că a început să citească acel ultim capitol, în care acţiunea nu avea loc nici în sudul gotic al copilăriei sale, nici în câmpiile aride din Kansas, ci în mijlocul meselor înghesuite de la La Cote Basque. După primele zece pagini, Marella a început să se îndoiască de abilităţile ei de a citi. Engleza nu era limba ei maternă. Poate a înţeles greşit...? Cineva pe nume Lady Ina părea să împroaşte cu injurii la adresa tuturor celor pe care-i cunoşteam. Marella s-a văzut nevoită să se întrebe dacă nu cumva i-a scăpat ei ceva, oare...? Părea un episod din seria

bârfelor perfide ale lui Truman. Ba chiar mai rău. (Noi toate am observat că Truman se comporta oarecum mai frumos în preajma Marellei. O fi din cauza statutului ei de prinţesă.)
întinsă pe burtă, pe un şezlong, cu acea curbă graţioasă a spatelui expusă la soare, Marella făcea eforturi să citească textul, de parcă ar fi fost o şcolăriţă corigentă, chinuindu-se să prindă nuanţele unei limbi străine. Dar chiar şi aşa... Asta nu era literatură.
S-a întors către autor, care mesteca o felie de prosciutto în timp ce îşi răsfoia creaţia de calitate îndoielnică.

- Truman, *stai scherzando?—*

- Cum adică, Uno?

Ea a venit lângă el la masă.

- E o glumă? Unde-i romanul tău?

El a rânjit larg, apoi a luat o măslină.

- în faţa ta.

Marella s-a încruntat.

- Nu ştiu ce să zic, poate engleza mea nu e

destul de bună...
- O, da, desigur, scumpa mea... Stilul e *molto* colocvial. Uite. Şi-a şters degetele pline de

grăsime pe faţa de masă, întinzând nerăbdător palma. Lasă-mă să-ţi citesc eu.
A înşfăcat paginile de pe genunchii Marellei. Apoi, dintr-un implus, le-a aruncat deoparte.
- De fapt, n-am nici un motiv să fac asta. E totul aici, în mintea mea sclipitoare, a spus el, lovindu-se uşor cu degetul în tâmplă.
Acestea fiind zis, şi-a dres vocea şi, pe tonul acela înalt şi melodios pe care prinţesa a ajuns să-l iubească, Truman a început:
- *„Bill”* - ups! Adică *Dill...,* i-a făcut el cu ochiul ostentativ Marellei, „nu reuşea să ejaculeze. în ciuda entuziasmului său în pat, pentru care era renumit (defectele de metodă le compensa prin ambiţie...) nu şi-o putea ţine sculată. Părea că se îneacă într-un vid înşelător, dens. Nimic din persoana soţiei guvernatorului nu putea fi descris drept «ferm», cu excepţia buzelor, poate, pe care le strângea tare în timp ce îi suporta eforturile cu un amestec de dispreţ şi plictiseală. Dacă ar reuşi să trezească la viaţă forma aceea inertă, cadaverică... îşi scoase şarpele flasc din gaura lui, mişcându-se în jos, între picioarele ei. Asta a stârnit-o, într-adevăr, dar nu în felul în care sperase el.
- OPREŞTE-TE! îi ordonă ea, trăgându-l de păr ca de nişte hăţuri subţiri.

- Eşti sigură că nu vrei o partidă bună de lins? se oferi Dill, cu solicitudine, ca un vânzător de îngheţată Good Humor care-ţi dă şi un con.
- NICI VORBĂ! se răsti ea. El se ridică şi îi spuse:
- Păi, atunci, poate vrei să mi-o sugi şi dup-aia o lăsăm baltă...?”

Pe când a ajuns majordomul cu prânzul, Truman se găsea la acel moment din naraţiune în care soţia guvernatorului s-a ridicat să se îmbrace, lăsând în urma ei, drept cadou de rămas-bun, povestea el vesel, o pată de sânge de mărimea Sumatrei, în mijlocul acelui ocean de cearşafuri fine, albastre.

- Ohhhhh, dar e nemaipomenit! se entuziasmă Truman, în timp ce capacele cloche erau ridicate pentru a scoate la iveală farfurii aburinde cu spaghete Puttanesca. Pastele *Târfei*-l Marellei îi trecuse de mult pofta de mâncare.
- Nu-i aşa că-i grozav...? a râs el, începând să mănânce din sosul picant.Vezi tu, Dill o *vrea* pe mototoala aia cu sânge albastru numai pentru a dovedi că o poate avea. Pentru că nu i-a inclus şi pe idişi în petrecerile lor de strângeri de fonduri sau cluburile lor selecte... O ironie, când te gândeşti că, foarte probabil, e singurul evreu ateu din Manhattan!

Se uita la el cu repulsie, ne-a povestit apoi Marella, când a întrebat-o între două îmbucături lacome:

- Deci, Uno... ce părere ai despre povestioara mea...?
- Mie mi se pare de-a dreptul dezgustătoare, Truman. *Pettegolezzo*

*Atunci* Marele Scriitor, care nu era obişnuit cu înţepătura criticii, a decis că trebuie s-o pună la punct. Marella ne-a povestit apoi că a fost ca şi cum ceva s-a rupt şi a transformat căţeluşul blând într-un Rottwiler care-şi arăta colţii - că s-a transformat instantaneu din căţel de jucărie în dulău de măcelar, crescut pentru a scoate carne pe piaţă.

- Tu n-ai de unde să ştii. Nici măcar nu vorbeşti afurisita asta de limbă!
- Am citit ce ai scris până acum, iar asta mi se pare nedem de tine.
- Ce naiba ştii tu! Eşti doar o prinţesă plătită. Principesa *Puttana,* a râs el. O să dăruiesc Americii ceea ce Proust a oferit Franţei. E de-a dreptul genial - e o chestie îndrăzneaţă, care cere curaj. *Tu* n-ai recunoaşte ceva genial nici dacă te-ar lovi în facc/'a[22]!

Pe Marella a cuprins-o ameţeala. A continuat să se uite în farfurie, să nu-i vadă grimasa.

Cum de nu i-a observat până acum dinţii, gingia bolnavă, felul în care caninii i s-au subţiat şi au devenit nişte colţişori ascuţiţi? Şi-a pus şerveţelul

peste spaghetele de care nici nu s-a atins, acoperind băltoaca de sos de tomate, în timp ce chelnerii din Kalamata se uitau nedumeriţi la ea. Marginile paginilor manuscrisului lui Truman fluturau în briza mării, sub cuţitul ei pentru unt.

- Şi ce anume nu-ţi place la el? a întrebat el imperios. Fii mai *precisă.*

Ea s-a întins după o pagină şi a început să citească rar, cu accentuai ei italian, puternic.

- „De ce ar alege un evreu bine făcut, parvenit, narcisist şi bătrâior o namilă de femeie, care tot timpul poartă catifele, jersee şi pantofi de golf cu crampoane şi duhneşte a tuberoze şi a pudră de ta-talc?”
- Pudră de taaa-taaaa-taaalllc..., a luat-o în râs Truman, maimuţărindu-i accentul. Marella a continuat să citească, ignorându-l.
- „Mai ales dacă soţia lui e Cleo Dillon, cel mai grozav exemplar de perfecţiune feminină care a existat vreodată pe lumea asta?”

A lăsat pagina jos şi s-a uitat ţintă în ochii lui Truman.

- Ce crezi că va zice Babe...?

Truman a privit-o şi el în ochi, apoi şi-a întors privirea, lăsând întrebarea să plutească în aer.

- Astea-s bârfe. Vorbărie răutăcioasă, meschină. Truman... ie *rog,* nu face asta.

Pentru o clipă, ochii lui au devenit sticloşi, apoi s-au umezit. O briză sărată de mare l-a făcut să clipească, apoi o lacrimă i-a alunecat pe obraz.

- Babe nu e Babe când scriu. S-a frecat la ochi cu putere, întinzându-se după sticla de prosecco. Va înţelege.

Marella s-a aplecat peste masă şi l-a apucat de braţ, încercând să-l facă să *priceapă.*

- Truman... nu cred că va înţelege.

El i-a ascultat cuvintele, apoi s-a eliberat din strânsoarea ei şi şi-a golit paharul.

- Mă rog, ce ştii tu. *Nori capisci un cazzo* - eşti proastă ca bâta.

Truman s-a ridicat, şi-a luat manuscrisul şi l-a băgat cu grijă sub prosopul de plajă.

Şi-a îndreptat atenţia spre Gianni, care înota în apa din jurul iahtului ancorat, cu pielea lui arămie ca o castană. Pielea bronzată a celor cu bani.

- *Miele,* Gianni e atât de bogat, încât îşi cumpără un iaht nou de fiecare dată când cel de dinainte se udă!

Când era binedispus, lui Truman îi plăcea să facă astfel de glume.

Moştenitor al vastei averi Fiat, Gianni nu a pierdut nici un moment, se pare, şi a testat sute de modele ale afurisitei mărci, plimbând cu maşina jumătate din populaţia de sex feminin din Europa înainte de a fi nevoit să se însoare şi să se aşeze la casa lui. Urmaşul unui industriaş italian şi al unei moştenitoare din America - cu care Marella semăna, oarecum -, Gianni s-a conformat. Dar nu fără a opune rezistenţă.
îi plăcea ca iubitele lui să aibă mai mult sex appeal, dar faimoasa Pam Churchill i-a cântat în strună şi i-a făcut toate poftele de aproape zece ani. Cu entuziasmul ei legendar, şi-a croit cu tenacitate drum prin frăţiile bărbaţilor sofisticaţi şi bogaţi ai vremii, care au trecut prin multe şi care, deşi îi apreciau prestaţiile, au refuzat s-o ia de nevastă. Nefiind o fire care să se dea bătută uşor, Pam a pus ochii pe Gianni; s-a convertit la catolicism, s-a înscris la un curs intensiv la Berlitz şi a învăţat singură limba italiană. (Nu se putea zice despre ea că a precupeţit vreun efort.)
- Pe toţi dracii, a învăţat până şi să facă chiftele cum făcea *norma*[21] lui! exclamase Truman.
Asta, până când cei din *famiglia* lui Gianni au ameninţat că se vor arunca de pe vreun pod din pitoreasca zonă a Piemontului dacă l-ar bate vreodată gândul să facă aşa ceva. După ce s-a

izbit cu noul său Fiat Otto Vu '53 de un camion (după o ceartă aprinsă cu Pam, trebuie precizat, pentru că fusese prins în flagrant cu una dintre multele lui amante), s-a văzut nevoit să-şi încetinească ritmul din cauza oaselor rupte şi a statului forţat la pat. Surorile lui au luat toate măsurile ca Pam să nu aibă voie să-l viziteze, în timp ce Marella a aşteptat la porţile spitalului. Cele două *sorelle* dominatoare şi-au unit forţele şi au hotărât că trebuie să i se dea întâietate prinţesei-din-vecini, de parcă ar fi pus la cale o căsătorie de proporţiile celor din familia Borgia.

- îţi dai seama de ce, nu-i aşa? Marella emană bogăţie şi bunăstare prin toţi porii. Dacă ea şi Babe ar fi în vitrina de la Tiffany, şi-a imaginat Truman adesea, poate că Babe ar fi mai elegantă, dar Marella ar fi mai *scumpă.*

într-adevăr, cu profilul ei acvilin, cu gâtul ăla lung cât o zi de vară şi cu un pedigree pe măsură, Prinţesa Marella Caracciolo di Castagneto s-a dovedit a fi o opţiune matrimonială mai potrivită decât uşuraticele care au încălzit scaunele din maşinile puternice ale lui Gianni.

Trebuie remarcat faptul că pe Truman nu l-a interesat niciodată viteza. Starea lui de letargie din timpul copilăriei petrecute în sud încă îi persista în sânge, curgându-i încet prin vene ca

smoala printr-un şanţ. Nu va fi niciodată iute ca playboy-ul acela, cu mişcările lui rapide şi puternice, tăind cu braţele-i vânjoase apa oceanului, nici la fel de şmecher... decât când era vorba de cuvinte. Acesta era domeniul în care Tru îi întrecea pe ceilalţi, velocitatea lui verbală depăşind-o pe cea a braţelor lui Gianni când înota sau conducea maşini de cursă sau bărci cu motor. Ca întotdeauna, Truman îşi găsea alinare în cuvinte, care mereu i-au vindecat mândria rănită.
*Scut şi armă...*
întorcându-se pentru a merge în cabina lui, Truman i-a aplicat o ultimă lovitură. S-a aplecat şi i-a şoptit Marellei la ureche:
- Apropo de... soţia guvernatorului. *Şi Gianni* i-a tras-o.
Apoi, atingându-i uşor lobul urechii cu buzele lui reci de la prosecco, Truman a dispărut.
Noi am observat, bineînţeles, că se schimbase ceva între ei.
Marella, care ţinuse atât de mult la Truman, care i-a preferat compania, el fiind însoţitorul ei special în călătorii *(„Draaa*-gă, eu şi Marella suntem singurii care am navigat de-a lungul Coastei Amalfi, nu o dată, nu de două ori, ci de *trei* ori...!”), a păstrat o tăcere de sfinx pe tema lui *piccoio Vero* al ei.
Şi mai ciudat e faptul că acum pare efectiv îngrozită de el.

*Dar ce* s-a *întâmplat între voi? o* vom întreba când ne vom întâlni, încercând să prindem detalii ca nişte *pescatori* încăpăţânaţi. *Ceva teribil?*

- S-a cherchelit şi s-a comportat ca un dobitoc? o întreabă Lee pe Marella când iau prânzul împreună, în timp ce dă pe gât, la rândul ei, un pahar de scotch. (Al treilea rând de băuturi pentru Lee, observăm noi repede, de la mesele alăturate.)

Marella scutură din cap şi nu suflă o vorbă despre groaza ei.

Cel mult va spune: „Mi-a zis ceva foarte urât - despre o persoană pe care o iubesc - anume ca să mă rănească. Ceva... impardonabil.”

- *Dar ce? Ce ţi-a spus?!*

Cu siguranţă că numeroasele cuceriri din *dolce vita* a lui Gianni nu o mai şochează acum pe Marella, chiar dacă, oficial, refuză să accepte realitatea.

Oare ce ar putea fi *atât de* rău...?

- Nu îndrăznesc să spun, răspunde Marella, fermă pe poziţie, de teamă că, poate, cuvintele meschine ale lui Truman conţin vreun sâmbure de adevăr sau că, dacă le repetă, poate se vor împlini.

Incidentul cu Marella a pregătit terenul.

S-a petrecut într-un magazin de antichităţi din Genova, povesteşte ea acelora dintre noi care o

tot tragem de limbă. Era o zi de toamnă, în afara sezonului, o zi cu ceaţă lăptoasă. Prima zi a anotimpului, care te dă peste cap. Tocmai începuse să plouă.
Marella şi Truman au intrat în magazin, ţinându-şi hainele sus, deasupra capetelor, să se ferească de picurii reci ca gheaţa. Era unul dintre cele mai frumoase *magazine de antichităţi* din Europa, al cărui proprietar era un bătrânel care şchiopăta. Un loc cavernos - plin de praf, ticsit cu fel de fel de lucruri rare.
Au hoinărit printre splendidele obiecte lustruite şi stivuite până la tavan, farmecul vremurilor de demult persistând încă în fibrele lor.
Truman ţipa ca un băieţel într-un magazin de jucării de fiecare dată când vedea vreun bufet lăcuit în roşu, cu gravuri minuţios lucrate sau când privirea îi cădea pe vreo pereche de fotolii în stil rococo.
- Uno, uită-te la minunăţia asta! N-ar arăta divin în sufrageria mea, sub tabloul ăla plicticos de Fosburgh? E atât de lipsit de viaţă, de culoare!
Marella confirmă că, într-adevăr, acel bufet ar arăta sublim sub portretul lui Tru realizat de Jimmy, cumnatul lui Babe, care l-a surprins în acea stare efemeră, undeva între Băiatul Minune şi *Enfant Terrible,* arătând neobişnuit de serios.

Truman l-a chemat pe proprietar, „care a venit târşâindu-şi picioarele cu energia unui leneş cu trei degete", după spusele potenţialului lui cumpărător, care a început, extaziat, procesul de târguială.

Când am auzit povestioara asta, ne-am dat ochii peste cap şi am izbucnit în râs, fiecare dintre noi având în minte propriu-i canon de poveşti avându-l ca protagonist pe Truman în căutare de chilipiruri. Canapeaua din era victoriană, cu umplutura care ieşea în grămăjoare de pufuri de bumbac, pe care el şi Babe o cumpăraseră la un preţ de nimic - şi pe care ea l-a ajutat, cu mare drag, să o retapiţeze cu un brocart superb, de culoarea şerbetului de lămâie. Obiectele chinezeşti pe care le-a găsit cu Lee pe când cutreierau prin târguri săteşti în Franţa, pentru a o ajuta să-şi lanseze afacerea cu decoraţiuni, încă în fază incipientă. Cobrele împăiate ale lui Slim, împachetate şi livrate din Spania taman până la uşa lui Truman.

Era nemilos ca un cămătar din vremurile de demult şi avea darul de a păcăli şi manipula când era vorba să obţină o scădere de preţ.

Adoptând un limbaj ciudat - o combinaţie între pidgin şi pantomimă -, Tru l-a întrebat pe bătrân în legătură cu bufetul:

- Cât costă?

La rândul lui, leneşul a luat-o şi el frumos pe îndelete, scoţând o pereche de ochelari groşi ca fundul de sifon şi atât de uzaţi, încât păreau ei înşişi o relicvă Chippendale. Vorbind într-un dialect neinteligibil, bătrânul i-a dat un preţ care, oricât ar fi fost, era inacceptabil pentru Tru, doar din principiu.

- *Grazie,* Signore Sloth! Dar e *molto* scump!

Bătrânul a mormăit, a ridicat din umeri şi a rămas pe poziţia lui cea lacomă.

- Uno, nu ţi se pare că prietenul nostru e cam *zgârcit*? Truman se lăsă în patru labe să verifice dacă dulăpiorul are vreun defect. Culmea ironiei e că el nici măcar nu apreciază frumuseţea acestui giuvaier, aşa cum am face-o noi. El doar vrea să facă un *dollaro* rapid.

- *Si, si... doiiaros...* Bătrânul îşi miji ochii prin ochelari.

- *Si, si...* Truman îi imită, în derâdere, accentul, aşa cum făcuse cu Marella. Ştii, *miele...,* continuă Truman, cu ochii tot pe dulăpior, aruncând numere către vânzător, ofertele lui prăbuşindu-se ca valoare, spre disperarea prunei uscate şi zbârcite, el e ca orice mascul din Europa - cea mai mârşavă dintre specii.

Marella s-a uitat la Truman care aproape că a săltat de bucurie, după ce a descoperit un defect minuscul pe lacul vechi de secole - acel tip de

defect pe care experţii l-ar fi considerat nostalgic, dovada vieţii şi a istoriei. Truman însă s-a apropiat de proprietar, arătând cu degetul către cusur.

- Ce zici de asta, a/c/'? a întrebat el, cu mâinile de american în şolduri.

Apoi, întorcându-se spre Marella, şi-a continuat observaţia, adresându-i-se doar ei:

- Adică, adevărul e că bărbaţii din Europa - ca trib, dacă vrei - îndeosebi speciile astea orientate spre *profit* - sunt nişte imbecili. Nişte imbecili cu toţii.

Signore Sloth a scârţâit din încheieturi până s-a aplecat să cerceteze suprafaţa cu pricina prin lentilele lui de geamgiu, în timp ce Truman continua să vorbească într-o limbă pe care, spre uşurarea Marellei, bătrânul n-o înţelegea.

- Fie nu-şi dau seama de adevărata valoare a ceea ce au, fie supraestimează ceva de prost gust. Tru a bătut nerăbdător cu unghia în dulăpiorul lucios.

- *Piu economico,* a cerut el. Apoi, răspicat, în engleză: Mai ieftin.

Signore a cedat în cele din urmă, s-a gândit Marella, mai mult ca să scape de omuleţul ăla zgârcit şi impertinent. Şi, în timp ce îl urmau spre casa de marcat, pentru a plăti, Truman, scoţându-şi un teanc de bancnote din buzunar, a început să reflecteze:

- Singura specie mai rea decât ei sunt *femeeeile* din Europa, care îşi îngăduie să fie cumpărate şi vândute, de parcă ar fi nişte fraiere biciuite, într-un spectacol cu animale.

- *Asta a fost? Asta a zis, de te-a făcut să-l renegi?* insistăm noi, după ce am scos cu cleştele toată povestea asta de la Marella.

Neagă din nou, dând din cap.

- A fost mai rău. Un lucru plin de cruzime, doar atât pot spune. Ceva... *letal.* Avea o privire de criminal... Ca şi cum, la fel ca acel *amico* al lui, Perry Smith, Truman ar putea tăia felii beregata oricăreia dintre noi fără să aibă pic de remuşcare. Când încă erau pe iahtul *Agneta,* l-a ignorat timp de trei zile; şi-a petrecut restul călătoriei ascunsă în cabina ei. în cele din urmă, chiar în minutele dinaintea debarcării în ultimul port, în timp ce privea, uşurată, siguranţa uscatului apropiindu-se tot mai mult, s-a aşezat lângă el pe provă.

- De ce mi-ai spus...? l-a întrebat, neputând să se abţină. El a privit-o lung, cu ochii goi. De ce mi-ai zis lucrurile alea...?

- Am crezut că ar trebui să ştii, a spus el simplu. Toată lumea ştia, *în afară de* tine... Apoi, cu o rămăşiţă din vechea blândeţe, s-a întins să o mângâie pe obrazul ei de alabastru.

- Te iubesc şi m-am gândit că trebuie să ştii.

După aceste cuvinte, Marella rămâne iar tăcută, dar expresia de căprioară hăituită persistă în jurul ochilor ei. Oricât am încerca, nu reuşim să o convingem să se descarce, să aibă încredere în noi şi să ne spună orice temere, ameninţare sau insultă i-a adresat Truman în mijlocul acelor comori din magazinul de antichităţi.

Tot ce ştim sigur este că, acum, pe Marella o trec fiori reci de fiecare dată când îi aude numele.

Marella nu e singura care are ocazia de a întrezări mocirla în care Truman e pe cale să se scufunde.

Lee e următoarea căreia i se oferă acces.

Lee, protejata lui, iubita lui.

Lee, cea care se ascunde în spatele unei măşti de indiferenţă - în spatele costumelor Cassini şi a buclelor şatene, ea, care are o personalitate perversă, pe măsura lui Truman. Lee, cea care a fost propulsată în societate şi a ajuns faimoasă pe baza relaţiilor şi nu pe merit. Lee, care nutreşte furii profunde şi mocnite în colţurile întunecate ale sufletului - aşa cum poate doar Truman mai are -, provocate de invidia ei pe o soră care i-a furat locul în istorie, lăsându-i micuţei Lee doar cutiile înguste cu nisip ale societăţii, în care să se joace. Lee are încredere în foarte puţine persoane - şi *cu certitudine* nu în noi. Cu aproape zece ani mai tânără decât Truman şi lipsindu-i siguranţa noastră, Lee e rezervată. Sora i-a fost confidentă

până când i-a luat prea mult din ce-i aparţinea, iar Lee nu a mai putut suporta. Acesta este motivul pentru care ţine atât de mult la Truman.
El, în schimb, are propriile motive, bineînţeles. A fost, mai întâi, prietenul apropiat al lui Jackie - pe vremea când Jack era, după spusele lui Tru, „doar un senator tăios, cu ochii de contrabandist ai lui taică-su fixaţi pe premiul cel mare - Casa Albă”. Fusese mândru de legătura lui cu Jackie; faptul că a reuşit să câştige prietenia Primei Doamne a fost, într-adevăr, o mare reuşită. Iar lui Truman îi plăcea la nebunie să le spună oamenilor cât de apropiaţi îi erau. Se zice că atunci când bebeluşul lui Jackie, Patrick, a murit, Tru i-a scris o scrisoare atât de profundă, încât ea a păstrat-o până în ziua de azi.
- Jackie are încredere în mine, trăncănea el în faţa jurnaliştilor. îmi spune orice. Absolut orice.
La vremea respectivă, ne-am întrebat dacă Jackie a adus vreodată vorba despre „scumpa prietenă” a lui Truman, Marilyn, care - după ce şi-a cimentat reputaţia de Cealaltă Femeie cu urarea „La Mulţi Ani, Domnule Preşşşedinte”, rostită cu o voce răguşită, de drogată - cu siguranţă a plâns pe umărul lui Truman. („De ce oare, Norma Jean, nu te-au iubit băieţii Kennedy?”, parcă-l auzim întrebând.) - Jackie ştia ce pune la cale Jack - după cum spuneau, nu e proastă. Dar Jackie nu e genul

de fată de care să te poţi descotorosi aşa, cu una, cu două. Jackie e de rasă pură, destinul ei e să epateze şi să se reproducă.
Acela a fost momentul în care Truman a înţeles - sau nu a reuşit să înţeleagă - lecţia care l-ar fi putut salva.
Regula de bază *numerus unus* - niciodată, dar *niciodată* să nu vorbeşti despre lucruri care nu te privesc şi pe care nu le cunoşti decât parţial. Abaterea a fost, în acest caz, relativ inofensivă - nimic altceva, de fapt, decât recunoaşterea legăturii dintre ei. Dar în momentul în care el a început să vorbească vrute şi nevrute în public, Jackie s-a distanţat de el, nici nu-i mai răspundea la telefoane. Poate că a simţit pericolul cu mult înaintea noastră, de aceea s-a retras, refuzându-i lui Truman favorurile regale cu aceeaşi indiferenţă confuză cu care i le conferise.
Câţiva ani mai târziu, când lui Tru i s-a făcut cunoştinţă cu Lee, ne-am întrebat dacă nu cumva fervoarea lui nu era motivată de dispreţul surorii ei.
Primul lor prânz împreună, o întâlnire de patru ore la restaurantul La Grenouille, s-a transformat rapid într-un bairam de defăimare a lui Jackie de proporţii epice. Lee s-a eliberat de toată furia pe

care o acumulase pe parcursul anilor - o adevărată revărsare de ciudă reprimată.
Dintre cele două, ea era cea inteligentă, îl asigură ea.
Lee era cea care avea fler pentru stil, pentru eleganţă, pentru bun-gust. Lee era cea care iubea cărţile, care avea suflet de artist. Lee era cea care se pricepea să decoreze o încăpere; Lee era cea care avusese simţ estetic când fuseseră mici, nu Jackie, cu caii ei cu tot! îi venea să urle de nervi când o vedea pe Jackie conducând vreo echipă TV prin Casa Albă, lăudându-se, cu vocea ei infectă, cu renovările pe care le făcuse, de parcă revenirea la stilul rococo francez ar fi fost meritul ei!
Lee era scriitoarea; Lee era actriţa; Lee era femeia fatală pe care bărbaţii o adorau - şi nu doar de la distanţă. Lee era geniul, Lee ar fi trebuit să fie sub lumina reflectoarelor - nu să fie condamnată la o viaţă petrecută în umbra rece a lui Jackie, să fie asociată pentru totdeauna cu o fiinţă inferioară.
Şi totuşi, în mod ciudat, Truman a recunoscut în invectivele ei acide un spirit înrudit.
El coboară din avionul Aeroméxico în Yucatán cu încredere reînnoită.
Acum, că şi-a pierdut - şi găsit - preţioasele pagini, e convins că asta s-a întâmplat dintr-un motiv anume, ascuns. De atunci e în al nouălea cer, debordând de recunoştinţă faţă de forţe nevăzute. Această stare transcendentală se dovedeşte a fi

un narcotic mai puternic decât toate pastilele pe care le cară cu el peste tot în trusa lui medicală neagră.
în drum spre staţiunea îndepărtată, şoferul îi povesteşte că „Yucatán” derivă dintr-un cuvânt din cultura maya, care înseamnă limbaj. O vacanţă în ţinutul limbii i se pare un semn.
Mai mult decât atât - peisajul din acel ţinut rezonează cu sufletul lui Truman. întinderea aceea netedă, cu stânci, şi copacii aceia pitici, la fel de mici şi rezistenţi cum, după părerea lui, este el însuşi. îl încântă nuanţele ruginii, stacojii, apusurile lente, în culori de tequila. Seamănă cu Palm Springs, doar că fără suferinţă. Fără zile cu pagini goale, petrecute în singurătate... în teroare. „Capătul speranţei”, aşa numise Jack deşertul californian şi acela a fost locul în care speranţele lui Truman s-au prăbuşit.
Şi totuşi, aici, întins pe o plajă privată de pe riviera Maya, cu încântătoarea Lee lângă el, purtând amândoi ochelari mari care se asortează şi ascultând valurile spărgându-se de plajă cu mişcări ritmice - e fericit. Chiar euforic. Pentru că e convins (sau cel puţin aşa crede...) că acel lucru în legătură cu care avusese tot felul de îndoieli nu-l va mai chinui.

Să publice sau să nu publice, asta a fost întrebarea care l-a chinuit. Cel puţin acum ştie că nu are de ales. Povara deciziei i-a fost îndepărtată; soarta a ales pentru el.

în timp ce el şi Lee stau la soare lângă apele limpezi, de culoarea turcoazului, sorbind din piña coladas spumoase, Truman o întreabă pe tovarăşa lui:

- Scumpa mea prinţesă (aşa îi spune el lui Lee), n-ai vrea să asculţi puţintel din capitolele mele...?

Fără să se deranjeze să facă vreo mişcare, Lee mormăie leneş:

- Mmmmmmmm.

- Să înţeleg că da. îşi drege vocea, apoi începe să recite: „La Côte Basque, templul acela de bucătărie franceză fără egal, este un local din centrul Manhattan-ului, situat la est de Strada 55, exact vizavi de Hotelul St. Regis. Şi-a deschis uşile în 1940, sub cârmuirea venerabilului Henri Soulé, un Leonardo al dineurilor, faimos pentru lansarea restaurantului Le Pavilion de la interseţia dintre 57 şi Park, frecventat pentru faimosul caviar Beluga şi pentru întâlnirile private la care se servea şampanie rosé Louis Roederer. Decesul domnului Soulé va surveni în toaleta bărbaţilor de la Basque (un atac cerebral, cel mai probabil, căci marele patron era corpolent, ca să nu zic mai rău...) şi a

fost găsit de către angajaţii de la curăţenie, chiar în dimineaţa urmă...”

- Stai puţin, îl întrerupe Lee, întorcându-şi capul doar cât să-l poată vedea. Tu nu citeşti... Doar vorbeşti.
- Scumpo - am o memorie aproape perfectă, ţin minte în proporţie de nouăzeci şi nouă la sută. E un adevăr *ştiinţific.* Truman arată către capul lui imens. E totul aici - toată cartea! Toate cele opt sute de pagini, întipărite în tărtăcuţa mea. Unde rămăsesem...? Aaaaa, *stai* aşa! Mi-a venit o idee extraordinaaaară! O să adaug câteva personaje, să vedem dacă ghiceşti cine sunt.

Lee schiţează un zâmbet din colţurile gurii, expresia cea mai apropiată de entuziasm pe care poţi spera să o obţii din partea ei.

- De acord.
- Super! Ce grozav! Truman face o pauză, năucit de câte variante îi trec prin cap.
- Bun, eşti gata? Spune-mi cine este *aceasta:* Soţioara *numéro deux* a unui bufon ce prezintă o emisiune nocturnă, „Jane Baxter” este nesigură pe ea şi cerşeşte tot timpul afecţiune. A fost dată afară până şi de psihologi, pentru că le-a făcut capul calendar, lăsându-i traumatizaţi pe viaţă. Iar „Bobby Baxter” este un Marchiz de Sade modernist, ascunzându-se în spatele unui costum din poliester în trei piese! Având în vedere cum se

învârte *el* prin oraş, biata Janie s-a pricopsit cu un afurist de sifilis, plus gonoree.

- Joanne şi Johnny Carson! chicoteşte Lee. Truman, *nu ai dreptul* să spui aşa ceva.

- Să încercăm cu un alt personaj!... Fostă soţie a guvernatorului din New York - din fericire, decedată. O creatură porcină din toate punctele de vedere, cu picioarele ei ca nişte trunchiuri de copaci, care, bănuiesc, purta chiloţi din serj şi arăta de parcă era pe punctul de a-ţi da una cu crosa de fier...

- Marie Harriman? Nu poate fi decât ea.

- Corect din nou. Da' ce zici de asta: notele de plată ale Ducesei, lungi cât părul ei, pe care le acoperă şleahta ei de linguşitoare - muieri putred de bogate pe care Urâţenia Sa poate oricând conta să scoată din buzunare sumele exorbitante de care are nevoie...

- Uşor - Wallis Simpson.

- O zgârcită notorie! Mă întreb dacă a onorat

vreodată o notă de plată.

- *Tu* vorbeşti?

Sorbind cu paiul din băutura rece atât de repede, încât simte că îl săgeată până-n creier, Truman îşi duce mâna la frunte. Se întoarce cu faţa spre Lee, cu o licărire răutăcioasă în ochi.

- Să vedem dacă *asta* îţi este mai familiară. Lady Ina Coolbirth - adică Slim, apropo - raportează... SPAŢIU LIBER şi sora ei SPAŢIU LIBER intră în restaurantul La Cote Basque. Se vede de la o poştă că aceste două fete au avut parte, la vremea lor, de destule cuceriri notabile. Mai toţi cei pe care îi cunosc nu le suportă pe nici una dintre ele - se uită la Lee, care ascultă cu faţa lipsită de orice expresie -, în general, alte femei, lucru pe care-l înţeleg, având în vedere că cele două surori dispreţuiesc femeile şi nu spun niciodată lucruri plăcute despre vreuna, doar despre ele însele, surorile Bouvier.

Lee se uită atentă la el cum soarbe timid din pina colada, care e pe sfârşite.

- Mi se pare corect, admite ea, care aprecia întotdeauna sinceritatea.

- Ah, dar ce senzaţii magice stârnesc ele în bărbaţi! îşi ţes vrăjile asupra flăcăilor ca două vrăjitoare, ca şi cum, cu ajutorul vreunui procedeu voodoo bizar, ar putea să pună farmece pe pretendenţii lor bogaţi şi să se facă indispensabile.

La auzul acestor cuvinte, Lee ridică dintr-o sprânceană.

Truman ridică din umeri, trecând la partea pe care abia aştepta să i-o spună prin intermediul personajului Lady Ina, o parte din adevărata faţă a sufletului său, o scrisoare de dragoste:

- Dacă aş trece în tabăra cealaltă, aş fi îndrăgostit până peste cap de Lee. Are un corp perfect, ca o statuie grecească... o faţă strălucitoare, cu păr şaten-auriu şi cu voce caldă, şoptită, uşor vibrantă...

La auzul acestor cuvinte, Lee zâmbeşte de-adevăratelea, satisfăcută.

Truman, prin Lady Ina, continuă:

- „Jackie - nu e de acelaşi calibru. Da, reuşeşte să iasă al naibii de bine în poze, dar *în persoană* nu e deloc plăcută la vedere. Trăsăturile alea, atât de... *severe.* Seamănă cu un travestit care se dă drept doamna Kennedy.” Truman îşi întrerupe personajul şi îi spune, ca o paranteză, lui Lee: *Ştii* că e preferata lor, nu-i aşa? Am cunoscut un travestit senzaţional la The Anvil, căruia i se spune „Jackie Uh-Oh...”

Zâmbetul lui Lee se lărgeşte într-un rânjet. îi place la nebunie să-l audă pe Truman împroşcând-o cu noroi pe Jackie. Bine că există *cineva* care e în stare de asta. Cineva care, din fericire, nu o vede ca pe o văduvă mult-ridicată-în-slăvi, nici ca pe o madonă îndurerată, ci aşa cum e, o scârbă intrigantă care i-a furat dragostea tatei - şi pe Ari la fel, cu mult timp în urmă, şi multe alte tâlhării pe care i le-a făcut.

Truman îi zâmbeşte şi el larg, cu un aer conspirativ.

- Deeeci, draga mea, cum ţi se pare ce am scris despre tine...?

Lee se ridică să soarbă din băutură, aruncându-şi pe spate părul şaten-auriu.

- Sinceră să fiu, prea puţin îmi pasă. (O minciună, bănuim noi - deşi ea îi va spune mai târziu Marellei că a fost sinceră.)
- în fine. Cam asta-i esenţa capitolului. Mai am, bineînţeles, câteva bucăţi de-a dreptul fabuloase, pe care nu le-ai auzit încă: despre Cole Porter - mai ţii minte când şi-a fluturat scula către administratorul ăla de vinuri din Portugalia? Şi, *evident,* despre Ann Woodward... Cine ar putea rezista unei asemenea tentaţii? Şi Bill, fireşte.

-Bill...?

- Bill Paley.
- Pa/ey...? Ce-i cu el?

Expresia lui Tru se întunecă, sugerând răzbunare.

- Trebuie să se înveţe minte. Trebuie să aprecieze ce are... (Nerostit: ştim că se referă la Babe.)

Lee se întinde după o revistă, îşi face, apatică, vânt cu ea, masca de neutralitate la locul ei.

- Truman, nu-mi pasă nici cât negru sub unghie ce spui despre noi... dar te-ai gândit ce rişti să pierzi...?

- Ştiu ce risc să *câştig.*

- Te-ai gândit cât de furioşi o să fie? Şi ce vor face, ca să te rănească?

- O, scumpa mea - asta-i artă. E ceva frumos... e Proust! Doar nu le-am folosit numele.

- Le-ai folosit, în cazul unora. Iar în cazul celorlalţi - totul e extrem de limpede.

- Hmmm, nu cred... Sunt prea tâmpiţi. Nu s-ar recunoaşte nici pe ei înşişi.

Lee îşi pune pălăria cu boruri largi pe faţă şi zice prin ţesătura cu găuri:

- Vom vedea. Dar, dacă se *recunosc,* n-o să se bucure.

La umbră, într-un foişor din curtea unei vile din West Palm Beach, Gloria şi C.Z. stau pe două fotolii de nuiele, cu resturile de la prânz şi o carafă cu ceai rece între ele.

Sunt un exemplu perfect de extreme.
Părul Gloriei e negru ca pana corbului, iar al lui C.Z. - cea mai palidă nuanţă de blond- argintiu. Bruneta, într-o rochie neagră, petrecută; blonda, la fel, dar de culoarea fildeşului. Cea dintâi, ten măsliniu, plin de culoare şi viaţă. Cealaltă, irizată, aproape sidefie. Cea cu sânge latin, temperamentală şi aprinsă, o ascultă pe bostonianca cea rece ca gheaţa prezentând o evaluare a daunelor, răsfoind un exemplar din *Esquire.*

- Thumnezeeeuleee, intonează C.Z., în stilul ei brahmanic, lungind vocalele. O descrie pe această „Lady Ina” ca pe o beţivă ordinară, disperată şi îmbătrânită... în timpul unui zbor transatlantic soţul îi dă papucii, iar ea-i nevoită să stea lângă afurisitu' ăla lipsit de inimă încă şase ore, drace.

- D/os *mio!* Gloria face ochii mari.

- Stai aşa! Mai încolo e şi mai grav... C.Z. sare peste câteva rânduri, asimilând textul.

- Ce zice? întreabă prietena ei aplecându-se înainte, nerăbdătoare.

- Oo, e pur şi simplu îngozitoooor...

- Spune!

- Nu phot.
- *Trebuie!*
- Uhh, bine... Autorul *insinuează* că Coolbirth nu mai e în floarea vârstei - la doar *patruzeci* de ani - cu trei divorţuri la activ, şi că o aşteaptă perioada criminală de Femeie- în-Plus... Gloria ridică din sprâncene, de parcă e vorba despre un concept al cărui înţeles îi scapă.
- Cum adică, „în plus”...?
- O, dhagă, ştii tu. Cea care e în plus. Cea pentru care gazdele se simt obligate, la dihneuri, să găsească un Bărbat-de-Rezervă, ca să-i ţină companie. Gazdele care acordă importanţă unor astfel de tâmpenii... De aceea *eu* înthotdeauna prefer o masă drăguţă cu bufet suedez.
- Da' de ce nu poate „Coolbirth” asta să-şi

găsească un alt bărbat?

- Sunt puţine phartide bune.
- N-ar putea să-l împrumute pe al alteia...?
- Nu putem fi toate ca *tine,* dhaga mea.

După ce mai citeşte câteva rânduri, C.Z. îi

comunică:

- Thoamne... Se încheie cum ea zîmbeşte fals, cu ochii în soufflé... Lasă revista jos, soarbe din

ceai şi pronunţă verdictul. Ghhroaaaznic... dar de efect.

Gloria râde, dând din cap dezaprobator.

- *Él tiene cojones, Diablito...*

- Ce zici, dhagă?

- Are tupeu Truman al nostru.

- Dar de ce bârfele astea - când ar putea scrie orice?

C.Z. ridică din umeri.

- Scriitorii scriu. Nu te phoţi mira că scriu despre ceea ce ştiu.

- Săraca Bebé. Şi Slim!

- Mda, da' acum serios vorbind. Ce-o fi fost în capul lor?

Gloria se încruntă:

- Ce vrei să spui?
- Toate ştiam cum era el în realitate. Ar fi trebuit să vorbească cu psihologul lor, nu cu un scriitor. Ce *credeau* că o să facă? *Bineînţeles* că avea de gând să folosească tot acel mahterial, la un moment dat. C.Z. se întinde după carafă şi reumple paharele. De aceea eu nu i-am povestit

niciodată ceva îndeajuns de interesant încât să *mhherite* să apară în vreo carte.

- Hmmm. Gloria nu zice nimic, fapt ce sugerează că poate ea nu a fost atât de înţeleaptă.
- Nu zice explicit că la ei se referă, încearcă C.Z.
- Da' cine altcineva ar putea fi această „Coolbirth”? E clar că „Dill” e Bill...
- Truman mi-a spus povestea aia cu *ani* în urmă - de fapt, şi pe celelalte, aproape pe toate.

Palmierii foşnesc deasupra capului lor şi se aude un bubuit înfundat de tunet.

- *Bueno,* zice Gloria, respirând adânc. Sunt pregătită.
- Pentru ce, dhaga mea?
- Sari până ajungi la partea în care vorbeşte despre *noi.*

C.Z. răsfoieşte înainte, în timp ce Gloria aşteaptă, cu o expresie ce sugerează, speră ea, scepticism - dar care se va dovedi mai târziu a fi, de fapt, mai degrabă *poftă...*

Ajungând la sfârşit, C.Z. îşi ridică privirea şi aruncă revista pe masă.

- Nimic.

- Cum adică, *nimic...?!*
- Nada. Nimicuţa. Se pare că am fost scutite de scandalul ăsta de rahat. Gloria înhaţă revista, plimbându-şi rapid privirea peste coloanele înguste.
- Cum e posibil...?
- Ar trebui să mulţumim *ceeeemlui* că am scăpat ca prin urechile acului.

Gloria e de altă părere, nu-i vine a crede.

Răsfoieşte paginile înapoi.

Picături mari de ploaie încep să cadă, mai întâi doar câteva, apoi se aude un ropot, lovind cu ricoşeu în masă. C.Z. se ridică să deschidă umbrela de deasupra lor, căci e o adevărată ploaie de toamnă.

Glumeşti? (in limba italiană în original)

Referire la tipul de spaghete pe care îl mâncau (puttanesca) - în limba italiană, derivat de la „puttana” = „târfă, prostituată”

„Bârfe, zvonuri” (in limba

italiană în original) „Faţă” (in limba italiană în original) „Bunica” (in limba italiană în original

)ŞAPTE. 1976. VARIAŢI UN EA NR. 5

i »

- De fapt, să-l ia naiba pe Paley, împroaşcă Babe, savurând scârba ascunsă în aceste cuvinte pe care le pronunţă în timp ce trage adânc în piept fumul de ţigară. înjurătura e ceva nou, care o desfată, de parcă ar fi o adolescentă răzvrătită.

Am observat asta în ultimele luni, în timpul vizitelor la patul lui Babe, când noi sorbim din cocktailuri Manhattan, iar Babe

fumează îndrăgitele ei L&M-uri una după alta, considerând că acum nu mai contează, răul s-a produs deja.
Babe s-a schimbat în ultimele săptămâni. E sleită de puteri şi totuşi, în mod bizar, plină de viaţă.
Cele care o cunosc bine îşi dau seama că acum este ea însăşi mai mult decât oricând.
Cancerul i-a confiscat vanităţile care persistau în sufletul ei, după ce a lăsat-o fără părul ei lucios şi fără energia debordantă, de puştoaică. Şi totuşi, deşi i-a răpit multe, i-a şi dat ceva ce, de foarte mult timp, şi-a refuzat sie însăşi.

O voce. Nu vocea aceea suavă, manierată, pe care o folosea. Acum iese la iveală personalitatea necenzurată a lui Babe.
A descoperit că moartea nu e nici pe departe un musafir amabil. Nu există nici un loc anume, unde să poţi sta şi să sporovăieşti vesel. Nici un loc care să-i facă plăcere, nici un fel de mâncare aleasă care să-i satisfacă apetitul vorace. Şi, ca orice musafir de coşmar, refuză să plece. A avut chiar tupeul să se mute în dormitorul ei, unde stă la capătul saltelei acoperite cu puf.

îi urmăreşte somnul intermitent, distrus de durere, o salută dimineaţa când se trezeşte,

pustiită. Nu are parte de nici o clipă de intimitate, nici măcar în dormitorul ei cu pereţii tapetaţi cu model de viţă-de-vie din Maroc, pe care l-a ales în ciuda avertismentelor că ar putea să dea senzaţia de claustrofobie. Are timp berechet zilele acestea să-i studieze liniile şerpuite, încurcate. Complexitatea lor o calmează.

Se aventurează de câteva ori pe zi să coboare la parter şi să se alăture celor vii, dar şi acolo o însoţeşte parfumul de putrefacţie al vizitatorului nedorit. Ca orice gazdă bună, a încercat să ignore această insolenţă. S-a învăţat să adopte o atitudine ciudat de

calmă când e vorba despre prezenţa care o urmează peste tot. Chiar îi vorbeşte, adresându-i-se cu „Cealaltă”, ca apoi să-şi dea seama că vorbeşte singură.

Babe spune acum mult mai multe decât în trecut. Vocea aceasta nouă, străină, care gâlgâie din gâtul ei alungit, a apărut odată cu micile izbucniri de nervi. Când vede vreo mâncare adusă pe o tavă de argint pe care trebuie s-o respingă, pentru că nu poate nici în ruptul capului să o mănânce. Sau când vreun asistent cu mâinile transpirate îi înjunghie braţul veştejit, într-o încercare zadarnică de a-i găsi o venă. De

îndată ce începe să-şi folosească propria voce - cea adevărată, guturală, care nu mai caută să facă pe plac nimănui -, descoperă că îi place cum sună. îşi dă seama că e o entitate separată, cu totul diferită de ea. Păstrează o porţie specială de invective zilnice pentru Truman, pe care continuă să-l deteste de la distanţă şi pe care-l urăşte cu atât mai mult cu cât ştie că e singura persoană care ar fi putut s-o înveselească.

Dar furia cea mai intensă îi e rezervată omului din cauza căruia l-a pierdut pe dragul ei Truheart.

- Păi, nu-i aşa? Dacă Paley nu şi-ar fi băgat scula în tot ce mişcă

şi poartă fustă, s-ar mai fi deranjat Truman să scrie toate porcăriile alea?

îi spune „Paley” acum, sau „nemernicul ăla bătrân” - niciodată „Bill”. Niciodată. A pierdut privilegiul de care s-a bucurat până acum, acela al intimităţii. La fel şi autorul.

- De parcă ar conta câtuşi de puţin dacă Nemernicul de Paley a mâncat piftie sau budincă aerată. Skippy sau Jif. Moi sau bine prăjite.

îşi întoarce privirea tăioasă către Slim, cea care mai totdeauna e descrisă ca fiind

aurie. Bronzată. *Senină,* degajată...

- Babe, nu e corect. Tu *chiar ai vrut* să-i faci tot timpul pe plac, îndrăzneşte să spună Slim, aşezată pe marginea patului, cu un pahar de manhattan în mână, fiindcă era rândul ei să-i facă o vizită. Babe se uită lung la ea, cu o expresie ciudată, de parcă tocmai i-a desemnat rolul de ticăloasă celei mai bune prietene. Nu Slim a fost cea care a insistat, împreună cu Bill, ca ea să nu mai vorbească niciodată cu Truman?

S-a întâmplat la Quo Vadis, la şase luni de la ruptură. Fiecare dintre noi a rămas în memorie cu

o versiune oarecum diferită a întâlnirii. Unele ne amintim că Babe şi Slim stăteau la o masă centrală, în văzul tuturor.

Toată lumea ştie exact care e locul fiecăruia în ierarhia socială din Manhattan în funcţie de masa la care stă.

Separeurile cele mai comode, care încadrează perimetrele restaurantelor Vadis sau Basque sau Cirque, cele care oferă un minimum de intimitate, sunt fatale. Dacă eşti condus la o banchetă comodă, laterală, e clar că eşti un nimeni.

Cele ca Jackie, Babe sau Slim stau la mesele infernal de

incomode din centrul restaurantului. Cu cât masa e mai aproape de uşă, cu atât mai bine. Nu contează că intră câte o rafală îngheţată de fiecare dată când portarul deschide uşa unor noi clienţi. La fel şi scaunele, sunt tari, cu spătar drept, de parcă ar fi dintr-o şcoală primară de pe vremea Puritanismului. Acestea sunt mesele importante la care oamenii pot fi văzuţi - de către obişnuiţii casei, de către paparazzi care stau tot timpul la pândă sau, şi mai bine, de către ceilalţi din local. Dar divagăm.

Am făcut un pact să nu mai vorbim cu el. *Niciodată.* A fost

exclus. *Persona non grata.* Fireşte că Slim şi Babe - cele mai profund afectate dintre noi toate de capitolul din *Esquire* - au fost cele mai înverşunate. Dar povestea nu se încheie aici, ne-a avertizat el dintotdeauna. Cine ştie când ne vine şi nouă rândul. Aşa că ne adunăm în public, în semn de solidaritate.

Departe de ochii lumii însă, fiecare dintre noi se comportă oarecum diferit.

Lee se întâlneşte cu el, statutul ei o scuteşte de necesitatea de a urma turma. Fiind cumnata unui preşedinte ucis, şi de viţă regală prin căsătorie, Lee poate face tot

ce o taie capul. A continuat legătura cu Tru, deşi entuziasmul ei se estompează.

C.Z. i-a fost alături, dar asta, pentru că Truman nu a făcut, în articolul acela, nici o aluzie la personalitatea ei calmă, imperturbabilă, â la Hitchcock. Sentimentul de *schadenfreude* care o încearcă pe Gloria la vederea umilirii lui Babe şi a lui Slim a fost temperat de teama crescândă că ea urmează. Nu a rupt-o complet cu Tru, dar invitaţiile ei la Gemini au încetat; Loel le-a interzis. Oricât de mult i-ar fi lui dor de compania lui Truman, face parte dintr-o lume

înverşunată, în care fiecare îşi apără habotnic ce-i aparţine, prin strângeri de mâini uleioase între titani. Bill e un prieten prea apropiat (sau un aliat în afaceri prea important) ca să rişte, acceptându-l din nou pe Truman.

Marella a fost nevoită să stea lângă el la o cină la Lee, cină â *trois* - un gest răutăcios din partea lui Lee, de fapt. A fost încercarea ei de a încropi o reconciliere, la insistenţele de căţeluş spăsit ale lui Truman, cu siguranţă. Cei trei au avut o cină perfect civilizată, cocoţaţi pe pernele Fez din apartamentul lui Lee, pe care îl folosea doar

ocazional, şi ciugulind din tocana de miel cu prune uscate. La sfârşitul cinei, Truman a insistat s-o conducă pe Marella acasă. Ea a înjurat-o în gând pe Lee în timp ce, neavând de ales, l-a lăsat pe piticul otrăvit să-i ţină haina din blană falsă, să o ia de braţ cu un aer de intimitate forţată şi să iasă cu ea din casa lui Lee în viscolul de afară.

în taxi, ne-a povestit apoi, Truman s-a cuibărit lângă ea, sprijinindu-şi bărbia de umărul ei îmblănit.

- De ce nu ne-am mai văzut, *miele*? Micului Tru i-a fost dor de Numero Uno a lui.

- Nu m-am îndurat să-i spun că am văzut ceva putred şi întunecat în sufletul lui în acea ultimă zi în Genova. în schimb, m-am mulţumit să-i spun: O, Truman, tu locuieşti aici, eu în Europa. E destul de greu.

El i-a luat mânaîntr-a lui, bătând-o uşor.

După ce taxiul a tras în faţa hotelului ei, Truman a coborât, galant, şi a condus-o până la uşă. I-a întins obrazul lui rumen, ne-a povestit ea, care aducea a reptilă. în acel moment, Marella a simţit prin toţi porii că este o prinţesă din Italia captivă într-un basm nebun, pervers, în care sărută broasca râioasă, cu un orăcăit

strident, într-o scenă pe care nici Central Casting nu ar fi putut-o orchestra mai bine. Ochii holbaţi ai lui Truman au căutat într-ai ei un semn - de respingere, de iertare. Marella a zâmbit cu o politeţe desăvârşită. Nu şi-a putut da seama dacă vocea lui tremura când a întrebat-o, sau a fost doar un detaliu pe care şi l-a închipuit după, când el s-a întors să plece:

- O să mă suni, Uno? Să ne întâlnim la prânz?
- Da, Truman. O să te sun.

în timp ce grăbea pasul să ajungă cât mai repede în sanctuarul din holul de la Ritz, Marella a ştiut că nu-l va mai suna niciodată pe Truman.

Unele dintre noi încă au vie în memorie acea după- amiază de la Quo Vadis, când Babe stătea la o masă centrală, lângă uşă, aşteptând să sosească partenera ei de prânz.

Altele îşi amintesc că Babe şi Slim începuseră de ceva vreme să mănânce când s-a întâmplat totul. Un alt grup îşi aduce aminte că Truman a sosit primul şi a stat cu ochii pe bar.

Lee îşi aminteşte că Tru era în centrul atenţiei, la o masă ultracentrală, Babe fiind nevoită să treacă pe lângă el pentru a ajunge la întâlnirea ei de prânz.

Majoritatea are câştig de cauză, deci legenda a urmat, în mare parte, ruta Slim-şi-Babe: Truman mergând direct la bar şi comandând un martini dublu. După câteva înghiţituri fortifiante, a înaintat, uşor şi unduitor ca o briză, până la masa unde se aflau Babe şi Slim, aparent fără să-i pese de nimic. Slim a refuzat să-şi ridice privirea din *Langue du Boeuf,* înfigând cu furie furculiţa în limba de pe farfurie. Babe bea încet din paharul cu Pouilly-Fume, ridicându-şi puţin ochii de căprioară, incapabilă să reziste tentaţiei de a-i arunca o privire

rapidă. Truman i-a zâmbit larg, de parcă nu se întâmplase nimic.

- Bună, Babyling, ciripi el.

Luată prin surprindere şi reacţionând după vechile obiceiuri, a răspuns fără să vrea:

- Bună, Truman.

Babe a simţit un junghi de durere când Slim a lovit-o puternic pe sub masă. Şi-a întors repede privirea spre farfuria cu quiche din faţa ei, mărunţind crusta şi luând câte o bucăţică cu furculiţa, reuşind să se mai uite o dată la el... Atitudinea lui era veselă, dar era ceva în ochii lui care spunea adevărul. Ochii aceia, ascunşi în spatele ochelarilor... ochii unui

băieţaş care încă speră cu disperare că va fi invitat să se joace cu ceilalţi.

Privirea ei a întâlnit-o pe a lui şi, preţ de o clipă, s-au uitat fix unul la celălalt.

*Te rog,* aproape că-l auzea spunând. *Te rog, iartă-mă.*

Babe a avut o strângere de inimă la fel de dureroasă ca lovitura cu piciorul primită de la Slim. Ce tare îşi dorea să se sfârşească toate astea! Ce mult i-ar fi plăcut să-l vadă pe Truman trăgându-şi un scaun şi revenind la relaţia lor dinainte! Prânzul acesta insipid s-ar însufleţi imediat, sub influenţa lui magică.

Ar fi total absorbite în conversaţie, rupte de restul lumii, râzând în hohote la auzul vorbelor lui de duh.

Avea atât de multe să-i spună... Despre Kate, care s-a înscris într-o sectă religioasă. Despre Bill, care a fost prins cu droguri. Despre divorţul Amandei. Numai dezamăgiri în jurul ei. (întotdeauna a avut teama asta, că e o mamă de rahat.) Dar, mai mult decât orice, despre pasiunea renăscută a lui Bill...

De când a primit diagnosticul, s-a întâmplat cel mai ciudat lucru cu putinţă. Bill Paley, acel Don Juan nestăpânit, cuceritorul prin

excelenţă, s-a îndrăgostit de soţia lui. Ca şi cum pericolul de a o pierde a deschis porţile până atunci ferecate ale iubirii. A fost silit să recunoască ce avusese dintotdeauna, dar nu ştiuse să aprecieze.

A încercat să o seducă din nou, să facă dragoste cu ea în fiecare zi, lucru care nu s-a mai întâmplat de ani de zile - de când s-a născut Billy, la insistenţele lui Bill. Nu voise ca perfecţiunea ei să fie viciată de poftele trupeşti. Pentru asta existau alte femei.

Babe a fost distrusă când Bill s-a mutat în altă cameră şi n-au mai dormit împreună în patul

matrimonial. într-o noapte s-a dus pe furiş prin holul scufundat în întuneric în dormitorul lui. Şi-a lăsat halatul să-i alunece de pe umeri şi a stat goală în faţa lui. Tremurând. Vulnerabilă. Bill s-a uitat lung la ea, de parcă ar fi studiat o statuie într-o galerie şi i s-ar fi părut plăcută din punct de vedere estetic. Dar, când i-a luat mâna şi a încercat să i- o ducă între picioarele ei, atingându-şi uşor cu ea smocul de păr, Bill a dat înapoi. A mângâiat-o pe obraz şi s-a retras în biroul lui, răsfoind rapoartele săptămânale de audienţă ale reţelei sale şi

ciugulind din resturile unui sandviş.

Fără să scoată un cuvânt, Babe şi-a recuperat de jos halatul, s-a întors în dormitorul ei cu labirintul de viţă-de- vie marocană pe pereţi, şi-a afundat capul într-o pernă cu model de porumbei îndrăgostiţi şi a început să plângă. A iubit-o cândva. Apoi a încetat s-o iubească, după ce a transformat-o în doamna Bill Paley. Apoi, pe neaşteptate, a început s-o iubească din nou. Iar lui Babe îi era al naibii de ciudă pe el.

Stând acolo, lângă Slim, la masa de la Quo Vadis, cu privirea lui

Truman aţintită asupra ei, implorând iertare, Babe şi-ar fi dorit foarte mult să-i poată spune totul.
El ar fi fost singura persoană care ar fi înţeles - dacă îţi doreşti un lucru şi aştepţi prea mult timp să se împlinească, în cele din urmă dorinţa de a-l obţine moare.
Babe s-a rupt de privirea insistentă a lui Truman şi s-a uitat în farfurie.
El şi-a revenit rapid şi şi-a îndreptat atenţia spre Slim, spunându-i voios:
- Salut, Big Mama... Ştii ce? M-am hotărât să te iert.

Negăsind cuvintele lui amuzante, Slim a dat pe gât paharul de whisky şi i-a aruncat o privire rece, absentă, de parcă Truman ar fi fost invizibil.

- Măi să fie, se pare că trebuie să-mi reumplu paharul. Mă întorc într-o clipită.

A reuşit să pară optimist, vesel, şi s-a îndreptat spre bar, nu înainte de a ne a zâmbit fiecăreia dintre noi.

Privind retragerea aparent voioasă a lui Truman, Babe ar fi vrut să alerge după el, să-şi descarce inima frântă care, în starea în care se afla, putea la fel de bine să fie şi ea îndepărtată, odată cu

plămânul înnegrit. Dar Bill şi Slim îi interziseseră

.OPT. 1970/1962. MARELLA. DRAMA GIOCOSO

Ca trib, migrăm des şi rapid - în general pentru că putem.

Ne amintim cu vagă nostalgie plăcerile unei călătorii de vară cu vreuna dintre minunatele nave Cunard, când plecam din New York şi ajungeam în Europa într-o săptămână, perioadă care ne încânta la fel de mult ca gândul la destinaţie, dar asta a fost înainte, înainte să se deschidă cerurile şi să-şi dezvăluie potenţialul. înainte ca viteza aripilor de metal să ne ofere luxul agitaţiei. înainte ca presiunea timpului să primeze, silindu-ne să compensăm pentru anii pe care i-am pierdut din cauza războiului. înainte ca adrenalina să ne infecteze ceasurile biologice, tentaţi de gândul aerului rarefiat şi al ochilor astrali şi al băuturilor exotice în baruri din îndepărtatul Bombay. Pentru că acum e atât de uşor, ne-a venit dorul de ducă. Cine ar concepe, în ziua de azi, să piardă o săptămână, sau chiar o zi, la bordul unei nave care merge cu viteza unei broaşte ţestoase, când poate să zboare la Paris pentru o după-amiază de cumpărături - sau la Veneţia, pentru a lua masa? Iar dacă ai prieteni apropiaţi care te pot duce oriunde ţi se primeşte paşaportul, de ce oare - ne-

am întrebat noi, când această opţiune a apărut pentru prima dată - ne-am limita orizontul de mişcare?

*Babe şi Bill au fost atât de drăguţi - s-au oferit să mă lase în Roma, în drumul lor spre Sardinia. Au un avion adorabil, comod şi plăcut - ai zburat vreodată cu ei?*

Draga mea, te superi dacă reprogramăm prânzul de joi? Vreau să dau o fugă până la Acapulco cu Gloria şi Loel - doar câteva zile, să stau la soare. Trebuie neapărat să mă bronzez.

Ceea ce la început a fost o noutate a devenit un stil de viaţă. Ne-am transformat, printr- o combinaţie ameţitoare de tehnologie şi resurse financiare, într-un grup migrator. Nomazi. Călători prin lume. Internaţionalişti. Ne animă pulsul mişcării, dorinţa frenetică de a ţine pasul cu semenii noştri; disperaţi să fim cu o distanţă respectabilă înaintea rivalilor noştri. Astfel, ne petrecem zilele într-o continuă stare de flux, lipsiţi de rădăcini, ceea ce ne convine.

Cercul nostru s-a extins de la un grup de prieteni la o armată de *cunoştinţe.* Cum altfel poţi să te asiguri că ai parte de ospitalitate în fiecare port? întrezărim dinainte unde ne va fi următoarea destinaţie - acolo unde am putea găsi restul turmei. Ştim care sunt cele mai mondene luni în

fiecare loc, dar adoptăm un aer de dispreţ studiat când vreunul devine prea popular.
Călătorim pentru nunţi - deşi, în mod curios, nu şi pentru înmormântări, pentru că există pericolul să ne încetinim ritmul dacă începem să ne gîndim la propria noastră mortalitate. Călătorim pentru partide de vânătoare, curse de maşini şi evenimente sportive pe care nu le putem rata. Pentru licitaţii, expoziţii şi lansări de modă. Zburăm către pârtiile din St. Moritz când zăpada e bună şi către plajele din St. Tropez când soarele e la apogeu. Traversăm continente pentru premierele din fiecare metropolă - şi suntem cu atât mai satisfăcuţi dacă reuşim să ne-o luăm înainte unii altora.
Chiar şi cei mai afoni dintre noi consideră că trebuie neapărat să participe la festivalul din Salzburg, mai ales dacă dirijează Herbert von Karajan, având în vedere că suntem prieteni cu cea de-a treia soţie a lui, Eliette, spuma modei franceze într-o vreme. Şi până şi cel mai înverşunat duşman al operei şi-ar vinde un plămân să o audă pe Maria Callas cântând oriunde - deşi nu ne-am putut abţine să nu râdem pe seama lui Gianni Agnelli, care a zis că cele două ore în care a ascultat-o pe Callas cântând *Medea* au fost „tortură curată”.

Ne place asta la Gianni - nu are timp de subterfugii. De fapt, Gianni ar putea fi simbolul cultural al comunităţii noastre, reprezentând velocitatea epocii. Se ştie că Gianni se trezeşte în Torino, stă o oră la biroul lui de la Fiat, zboară la Roma să ia prânzul, apoi spre vârfurile acoperite de zăpadă ale Alpilor - unde îl lasă elicopterul, căci nu are răbdare să ia telescaunul, încheindu-şi ziua în sudul Franţei, unde, se zvoneşte, sare din avionul lui direct în piscină. Rareori termină vreo carte sau vreun film şi nu suportă să zăbovească la masa de cină. îi plac conversaţiile scurte, plăcute şi la obiect (se pare că - şi am auzit asta de la surse *de încredere* - are aceleaşi preferinţe şi când face dragoste).
Dacă există cineva care, dimpotrivă, ne face să întrezărim o epocă mai plină de graţie, aceea e, în mod ironic, Marella. Deşi e cu nouă ani mai tânără decât el, în spatele calmului ei regal, neperturbat, se ascunde un suflet clasic, de modă veche.
Ne vin astfel de gânduri într-o seară răcoroasă de vară în Salzburg, în timp ce ne aşezăm la locurile noastre. Aşa cum era de aşteptat (având în vedere prezenţa noastră), Karajan dirijează - şi, slavă Domnului, ne scuteşte de data asta de ţipetele Valkyriilor. (I- am spus lui Eliette pe şleau că încă o tură de *Götterdämmerung* şi o să fim

„ocupaţi” cu alte treburi, tăindu-ne venele în seara deschiderii.) Din dorinţa de a ne face pe plac, probabil, a reintrodus în program rezerva din sezonul anterior: *Don Giovanni*. E a treia reluare în ultimii opt ani a acestei puneri în scenă, deci, cu aerul celor care au trecut deja prin experienţa asta, ne îndreptăm atenţia spre scena înconjurătoare, opera devenind, astfel, o muzică plăcută de fundal pentru dramele din mijlocul nostru. îi înghiontim pe cei din scaunele vecine, tuşim delicat, facem semne cu capul către cei recent divorţaţi, care sunt însoţiţi, de probă, de noi modele; către fostele soţii, aflate la doar câteva rânduri distanţă, ţinându-şi de braţ însoţitorii tineri, zeloşi. Zărim adunătura obişnuită de vedete, alături de regizori la fel de celebri. Proporţia normală de aristocraţi şi de membri ai elitei, care tocmai au coborât din avioanele proprii, în care au căscat şi moţăit.

După ce trecem în revistă o astfel de mulţime, cum să nu ne zăbovească privirea asupra Marellei?

Aflată într-o lojă chiar deasupra scenei, seamănă cu o pasăre exotică. Nu cu o lebădă, cum le numeşte Truman pe prietenele lui - ci cu ceva mai ascuţit. Cu gâtul ei subţire şi gulerul înalt, Pucci, care-i atinge uşor buclele castanii, seamănă mai

degrabă cu o egretă. Există, într-adevăr, în felul în care-şi înclină capul, ceva care te face să te gândeşti la o pasăre, iar nasul ei acvilin seamănă cu un cioc fin.
Lângă ea, Gianni, în costumul lui Battistoni, croit la perfecţie. Cu detaliile care-l definesc, cravata aranjată lejer în jurul unei cămăşi Brooks Brothers, descheiată la guler, sugerând nonşalanţa studiată a unui şcolar rebel. Stă picior peste picior, cu glezna pe genunchi şi bocancii ieşind din pantalonii de lână fină. Scuturându-şi uşor piciorul. Nerăbdare evidentă. Personificarea ideii felliniene de viaţă frumoasă. Playboy neliniştiţi, în costume elegante, bălăcindu-se romantic în fântâni arteziene, gonind în maşini rapide pe lângă paparazzi înghesuiţi, nopţi petrecute în cluburi, cu multe pahare de Negroni, ruine şi pasi-uni nesăbuite.
Ne dăm seama de paralela asta undeva pe la mijlocul primului act. E chiar acolo, sub nasul nostru - dacă ar fi fost una dintre cobrele lui Truman, ne-ar fi muşcat. Se pare că Mozart a avut, într-adevăr, darul profeţiei. Ce bine seamănă fustangiul de pe scenă, care cântă acum celebra Champagne Aria, cu Rake-ul Rivierei, porecla lui Gianni în acele zile de plăceri sălbatice de după război... Culmea e că până şi numele e acelaşi,

numele de botez al lui Gianni fiind Giovanni, după bunicul său, marele director de la Fiat. E drept că lumea îi spune lui Gianni *L'Awocato, o* şicană afectuoasă din cauza diplomei lui în drept, la care a renunţat fără să practice deloc. Nu era el un seducător incorigibil? Ca s-o zicem pe şleau, nu erau celebre aventurile lui amoroase? Erau prea multe pentru a ţine evidenţa, numărul lor rivalizând cu cele detaliate de Mozart.
Şi desigur! Dumnezeule - *desigur. Tocmai* ne-am dat seama că există încă o asemănare.
Donna Elvira! Soţia stoică, statornică, cea care îndură trădările lui Giovanni. Oare Marella a observat şi ea asta? Cum ar putea să-i scape? De când ne-a picat fisa asta în actul întâi, ne uităm insistent, cu neruşinare, ca nişte vulturi lascivi, la Donna Marella şi Don Gianni. La zece minute după ce a început al doilea act - adică la scurt timp după ce Giovanni fredonează *Deh, vierii alia finestra—,* acompaniat (în mod sugestiv, se va şopti mai târziu) de o mandolină -, îl vedem pe Gianni uitându-se la Rolexul lui, legat, după cum îi e obiceiul, peste manşetă (a declarat presei că e prea ocupat să-şi tot tragă mâneca să vadă cât e ceasul).
Urmăreşte serenada, foindu-se nerăbdător în scaun.

Ne ia puţin prin surpindere, *trebuie* să recunoaştem, când Gianni se ridică brusc de pe scaun, în mijlocul ariei. îl privim fascinaţi cum se apleacă spre Marella şi-i şopteşte ceva la ureche. Ea dă vag din cap fără să-şi ia privirea de la ce se întâmplă pe scenă, în timp ce el se întoarce şi se strecoară afară din lojă. Ne chinuim să vedem dacă ieşirea are vreun efect asupra ei, dar trăsăturile ei rămân impasibile, de parcă ar fi sculptate din frumoasa marmură italiană.
Abia spre finalul zbuciumat al ariei Donnei Elvira, *Mi tradi queii' aima ingrata*credem că observăm o mişcare fină a gâtului ei de egretă, ceva ce denotă, credem noi, melancolie. Câţiva dintre noi am fost siguri că am văzut o lacrimă alunecându-i pe obraz.
Marella era hotărâtă - după cele ce i-a zis Truman în *Antiquariato di Sioth* cu câteva luni în urmă - să nu spună nimănui ce se întâmplase acolo.
A jurat că nu va repeta niciodată, dar *absolut niciodată,* vorbele lui abjecte, nici măcar în minte. Adevărul e că nu-i mai pasă dacă ceea ce a spus e adevărat sau fals - ceea ce contează e că i-a zis acele lucruri şi, din acel moment, el a încetat să mai existe pentru ea.
Amintirea acelei zile fatale e fragmentară. Hainele umede. Şuieratul plitei pe care Signore Sloth a pus

ceainicul să fiarbă. Şirurile de volume vechi, cu pielea decolorată, şi degetele lui Truman mângâindu-le uşor când a trecut pe lângă ele. L-a privit cum s-a oprit şi s-a uitat lung, cu jind, la tomurile vechi de secole, cu o puritate în ochi pe care rareori i-a observat-o în interacţiunea cu vreo fiinţă vie. Deşi aprecierea lui iniţială părea mai mult pentru felul în care lucrările erau grupate, faţa i s-a luminat când privirea i-a căzut pe un volum anume. A început să zâmbească enigmatic - un zâmbet care sugera spiritul acela poznaş, pus pe şotii, care Marellei i se păruse, cândva, irezistibil şi care acum îi făcea greaţă. L-a luat de pe raft, lăsând un gol în colecţie. A mers în grabă spre casa de marcat, să-l înfrunte încă o dată pe proprietar, în timp ce Marella a reuşit să iasă pe furiş din magazin, înainte să înceapă o nouă rundă de tocmeli.

Au luat un taxi înapoi spre port, iar Truman a râs pe înfundate tot drumul, răsucind în mâini pachetul învelit în hârtie. Doar când se apropiau de locul de ancorare, i l-a dat.

- Pentru tine, Uno. *Un regalo.*

Marella s-a uitat cu suspiciune la cadou. A reuşit să zâmbească puţin, în timp ce refuza din cap.

- *Grazie,* Truman, *ma no, grazie.*

- *Ceeeeeee?* Mulţumesc, dar nu, mulţumesc? S-a prefăcut ofensat. îmi refuzi darul, *miele?*

- *Si,* Truman. Nu, mulţumesc.
- Dar, Uno, *trebuie* să-l accepţi. L-am luat *special* pentru tine. I-a pus pachetul pe genunchi, ignorându-i împotrivirea. Doar nu pot să-l dau *altcuiva.* La mine place să fiu precis în alegerile mele, iar asta chiar ţi se potriveşte perfect. Hai... Deschide-l.

Expresia feţei lui era atât de gravă, încât ea a început să se întrebe dacă nu cumva era, într-adevăr, o ofrandă de reconciliere. Un gest prin care-şi cere scuze pentru perfidia lui de neînţeles. Fără să zică nimic, a desfăcut ambalajul şi a găsit un mic volum, legat în piele albă, crăpată, cu paginile îngălbenite de vreme.

Pe copertă era inscripţionat în aur scorojit: *DON JUAN.*

- E *Byron, miele.* Bineînţeles că n-o să fii în stare să înţelegi nici cinci silabe, nu e în /'- *taliană...* Dar cred că *Gianni* e bărbatul care rezumă perfect intriga.

Marella şi-a trecut uşor degetele peste litere, observând că îi rămăseseră pe piele urme foarte fine de aur şi de praf.

- Iniţial am *vrut,* fireşte, să-ţi iau *Heroidele* lui Ovidiu. Este vorba despre nişte eroine înşelate, povestea lor fiind spusă sub forma unor poeme epistolare şi adresate bărbaţilor care le-au trădat. Ştii ce înseamnă „epistolar”? Mă îndoiesc. Se

referă la scrisori. Scrisorile acelor biete neveste ale căror soţi le-au abandonat. Penelopa către Ulise, Medeea către lason. Poate că *L'Awocato* ar reuşi s-o lămurească şi p-asta? lat-o din nou pe chipul lui. Grimasa aceea de om îngâmfat, mulţumit de sine.

- Ulise s-a întors. La Penelopa. *Soţia* lui. Marella l-a privit drept în ochi, ridicându-şi bărbia regală în semn de sfidare, exact ca el.

El a ridicat din umeri, dând o notă de nepăsare răutăţii.

- Uneori se întorc, alteori nu. Trebuie să recunoaştem, pentru cei putred de bogaţi, căsătoria e precum călătoriile în ziua de azi... fiecare rămâne atât cât îl ţine interesul, apoi el - sau ea -, dar, să nu ne amăgim, de obicei e un *el* - trece la următorul port. Apoi, apăsat: Uneori nici nu ştim că suntem pe punctul de a pierde.

Şi-au continuat drumul în tăcere. în clipa în care taxiul a oprit pe marginea cheiului, Marella a sărit din maşină şi deja era la jumătatea pasarelei când tovarăşul ei s-a aplecat să-şi adune comorile decolorate.

Ajunsă înapoi pe iahtul *Agneta,* Marella s-a închis în cabina ei, unde avea de gând să se autoexileze până la sfârşitul călătoriei. S-a perindat prin cabina principală, pe care n-o împărţea cu Gianni, preferând să doarmă în cabina de oaspeţi, pentru

ca el să poată veni şi pleca după bunul-plac. Era, fireşte, o celulă luxoasă, cu şemineu din marmură de Carrara şi opere de artă modernă de valoare inestimabilă, cu tablouri de Rothko şi Bacon atârnând pe pereţi. Totuşi, Marellei îi era ciudă că parşivul ei invitat dădea tonul pe navă, în timp ce ea se perpelea la subsol.

Cum a îndrăznit, bestia! El, urâtul şi mincinosul! Şi toate astea... de ce? Pentru că a avut îndrăzneala să-i critice opera. Doar pentru că s-a nimerit să fie ea sibila care-i prezice prăbuşirea, asta înseamnă că el trebuie să ignore avertismentul oracolului? îi era clar ce soartă-l aştepta după ce Babe va fi citit mârşăviile pe care le-a debitat pe punte. Şi abia atunci a înţeles că, deşi îl iubea pe Truman-Artistul, şi încă îi respecta talentul, nici nu mai voia să audă de Truman-Omul. S-a ruşinat că a confundat cele două identităţi. Poate pentru că i-a povestit atât de multe. Despre căsnicia ei. Despre Gianni. Despre afurisita aia de femeie Churchill. Despre doamna John Fitzgerald Kennedy, în legătură cu care încă avea bănuieli, l-a spus lui Truman toate aceste poveşti şi încă multe altele. întotdeauna i-a împărtăşit lui *Piccolo Vero* al ei cele mai profunde, cele mai intime temeri.

Marella se plimba prin cabina principală, amintindu-şi un incident de acum şapte ani care i

se părea înfiorător de asemănător. O reluare a unui cor anterior. O variaţiune pe o temă, repetată la nesfârşit, cu amestecul ei specific de farsă şi tragedie.
S-a petrecut în august 1962, când Lee şi Stas se aflau într-o vilă din Ravello.
Lee a depus eforturi uriaşe - chinuindu-se în legătură cu cele mai mici detalii, după cum i-a mărturisit Marellei - să fie o gazdă bună pentru sora ei, Jackie, care căuta cu disperare să scape de nebunia de la Washington în perioada de apogeu a preşedinţiei lui Kennedy. Aceasta urma să fie aventura italiană a doamnei Kennedy, care avea să înceapă cu Lee la Roma şi să continue apoi pe Coasta Amalfi. Formau un grup vesel, plin de viaţă, care includea şi prieteni comuni invitaţi de soţii Radziwill. Au fost incluşi pe listă şi fotograful Benno Graziani cu soţia lui, Nicole, avocatul Sandro D'Urso cu agentul său de bursă, Mărio, deci cum ar fi putut soţii Agnelli să refuze? Tocmai se întorceau dintr-o croazieră la Amalfi oricum. A fost o alegere firească să îndrepte iahtul *Agneta* spre micul port pescăresc.
S-a dovedit a fi un loc încântător. Până şi Gianni şi-a încetinit ritmul obişnuit îndeajuns cât să savureze parfumul care emana din lămâii de pe stânci şi verbinele care fluturau în vânt, făcând comentarii pe marginea florei din acea regiune -

lucru pe care nu prea l-a făcut, în toţi aceşti ani de când îl cunoştea Marella. în fiecare dimineaţă, micul grup începea să coboare cele trei sute de trepte până la plajă, sub privirea vigilentă a celor de la Serviciile Secrete. Ce penibil arăta bietul agent Hill, cu pistolul băgat în slipul de baie şi cu picioarele lui foarte albe, ca nişte scobitori, care nu prea au văzut lumina zilei!
Marella nu putea înţelege cum reuşea Jackie să suporte povara unui asemenea anturaj, l-a admirat graţia calmă când s-au cunoscut prin intermediul soţilor Roosevelt cu câţiva ani în urmă, recunoscând în soţia politicianului ceva din masca pe care ea însăşi o adopta în situaţii publice. Când soţii Kennedy au găzduit o cină oficială la Casa Albă pentru soţii Agnelli şi Radziwill în toamna precedentă, Marella a fost impresionată de atenţia la detalii a Primei Doamne. Signora Agnelli era îmbrăcată în negru şi purta diamante. Aproape că n- a observat privirea lui Jack Kennedy fixată asupra gâtului ei lung, ocupată cum era cu Gianni, care era de-a dreptul hipnotizat de Jackie.
Fireşte, Marella a învăţat, de-a lungul anilor, să fie atentă la ce se întâmplă în jurul ei, dar să-şi păstreze întotdeauna calmul şi prezenţa de spirit - nimic nu i se părea lui Gianni mai odios decât un

„scandal”. Aşa a fost crescut, să-şi controleze emoţiile. în parte, era o chestiune de temperament, restul ţinea de autodisciplină, pe care, bănuia ea, şi-a dezvoltat-o după ce i-au murit ambii părinţi când el avea paisprezece ani, în accidente, din cauza vitezei - tatăl a intrat cu avionul într-o stâncă, iar frumosul gât al mamei s-a rupt într-un accident de maşină, pe când gonea pe drumurile şerpuite de deasupra Rivierei. Pentru Gianni, a-ţi exprima sentimentele - sau şi mai rău, a da dovadă de lipsă de autocontrol - nu era un simplu semn de slăbiciune; era cea mai mare greşeală pe care o putea comite cineva.

Era *lipsit de eleganţă.*

Nu-şi făcea nici o iluzie că soţul ei îi era fidel, dar îl considera loial. Poate că toate acele femeiuşti se bucurau de atenţia lui fermecătoare pentru o perioadă, dar se debarasa repede de ele şi tot e/îi era devotat. Ştiuse despre cuceririle lui cu mult timp înainte de a-l lua de soţ - doar citise şi ea tabloidele care ţineau evidenţa isprăvilor lui. Surorile lui o avertizaseră, încă de pe vremea când Marella era doar o şcolăriţă, cu mult înainte să înceapă relaţia lor. După ce i s-a făcut cunoştinţă cu *L'Awocato* în timpul unei petreceri în Roma, cele două *sorelle* Agnelli au întrebat-o:

- Te-a băgat în seamă?

- Nu prea, recunoscu ea. De fapt, chiar deloc.

- Atunci fugi! Fugi cât poţi de repede! *Veloce!*

Marella a zâmbit cu ochii împăienjeniţi de îndrăgostirea visătoare a unei fete de optsprezece ani.

- Dar e un bărbat nemaipomenit, nu-i aşa?

Cele două *sorelle* au râs cu indulgenţă afectuoasă şi s-au lansat în inventarierea cuceririlor lui:

-*Ascolta,* Marella. Nu eşti prima şi nu vei fi nici ultima! Are aventuri amoroase în fiecare oraş, în fiecare regiune, în fiecare ţară. în Italia, cu sutele; în Anglia, Spania şi Franţa - pe Riviera cel puţin o mie. Iarna îi plac femeile grase, vara cele slabe. înalte sau scunde. Tinere sau bătrâne. Nu contează dacă e bogată sau săracă, urâtă sau frumoasă; dacă poartă fustă, nu-i greu de ghicit ce va face!

Exagerau, de dragul efectului... deşi nu foarte mult. Şi tot ele aveau s-o încurajeze pe Marella, când va veni momentul, să se căsătorească cu iubitul lor *fratello.*

Marella a încercat să ia în serios avertismentul lor. S-a mutat la Paris pentru a face stagiul la o şcoală de artă, apoi la New York, unde a fost recrutată pentru a fi model pentru *Vogue,* corpul ei suplu, graţios, fiind perfect pentru hainele de ultimă modă. S-a dovedit a fi o activitate care o plictisea

de moarte, până când marele Erwin Blumenfeld a încurajat-o să păşească *în spatele* aparatului foto. I-a dat un Rolleiflex cu obiectiv dublu, iar ea a început să înveţe cu sârguinţă tehnicile suprarealiste pe care le folosea el. A învăţat-o despre expunere dublă; despre imprimare combinată şi solarizare. Despre surprinderea fragmentată a frumosului şi refacerea lui într- un tot unitar - subiectul devenind cu atât mai atrăgător la final cu cât era mai dezlânat la început.
A citit ziarele, în căutare de ştiri despre Gianni - majoritatea dintre ele, bârfe. în legătură cu chefurile de la Villa Leopolda de pe Coasta de Azur, la care erau invitate vedete de cinema, aristocraţi şi tot felul de cuceriri de-o noapte. Trăind departe de el, în lumea ei, Marella era mulţumită să-şi petreacă timpul aşteptând într-o încăpere întunecată să apară imagini din acele băi chimice cu miros înţepător.
Povestea lor de dragoste a început, în sfârşit, să înflorească doar când cei din clanul Agnelli au chemat-o pe Marella la căpătâiul patului lui *Awocato* al lor, unde era imobilizat pentru că piciorul aproape amputat îl împiedicase să ia avionul. Deşi şi-ar fi dorit să fi fost altfel, Marella nu prea avea iluzii în legătură cu fidelitatea lui

când a cerut-o în căsătorie. Gianni avea *obiceiurile* lui. în sinea ei, s-a temut întotdeauna că el o iubise pe intriganta Pam Churchill şi nu pe ea, când s-au căsătorit, şi că ea a câştigat premiul matrimonial doar pentru că cele două *sorelle* l-au forţat s-o ceară. Sau pentru că deja purta în pântece viitorul moştenitor al lui Gianni.
Ziua nunţii a fost blestemată cu ploaie, dar ea a refuzat să vadă în asta un semn de rău augur. A ieşit din biserică în rochia ei de dantelă Balenciaga, la braţul lui Gianni. Era şic în haina aceea cu croială strâmtă şi cu gardenia parfumată la rever. Şi totuşi, pozele - făcute de Robert Doisneau, pe care îl angajaseră cei de la *Vogue* să surprindă în imagini evenimentul - nu au putut ascunde cele două bastoane pe care se sprijinea chipeşul mire pe parcursul ceremoniei. Ar fi vrut să scape, până la nuntă, de cârjele care-i deveniseră indispensabile de când cu accidentul care s-a petrecut în timp ce fugea de iubita lui Pam Churchill. Bastoanele aveau vârful din aur şi puteau fi luate drept o excentricitate vestimentară, dar pentru Marella nu erau altceva decât nişte anexe groteşti - care aminteau de Pam, taman în ziua *ei* specială, sau cel puţin aşa se presupunea. Se simţea de parcă rivala ei ar fi

fost acolo, o fantomă care bântuia splendoarea acelui eveniment.

în acea primă noapte împreună, pe terasă, Marella şi-a luat inima în dinţi şi i-a adresat proaspătului ei soţ întrebarea care o măcina cumplit încă de când începuse oficial relaţia lor.

- *Amore mio... eşti* îndrăgostit de mine, nu-i aşa?

Inima îi bătea să-i iasă din piept de emoţie. Drept răspuns, Gianni i-a oferit râsul lui sănătos, binevoitor.

- *îndrăgostit? Angeio,* dar asta-i pentru valeţi şi cameriste, nu?

A sărutat-o pe frunte, de parcă ar fi fost sora lui mai mică, dar nu i-a spus niciodată - nici înainte, nici atunci, nici mai târziu - că era îndrăgostit de ea.

Cu timpul a învăţat să-i ghicească aventurile. Intuia când se grăbea la vreun rendez- vous şi şi-a dezvoltat metode prin care să-şi facă simţită prezenţa, umplându-i apartamentul din Roma cu destule semne ale existenţei ei cât să-i atenueze libidoul. Un pat livrat la apartamentul lui de burlac, aşternuturi brodate cu iniţialele lor. Room service aşteptându-i sosirea în vreun apartament de hotel cu mâncare atent aleasă, pentru a-i trezi amintiri. Un telefon dat la momentul oportun unor prieteni comuni, pe care ea îi bănuia că-l ajută în escapadele lui - fiiindcă îşi deschideau porţile

casei şi ofereau spaghete pentru acele *maggiorate* ale lui Gianni, fetele voluptoase care, pentru bărbaţii italieni, reprezentau idealul feminin.
Cu toate acestea, Marella nu era îngrijorată. A ajuns să considere infidelităţile lui o formă de expresie - dorinţa lui de a poseda o femeie frumoasă nu era cu nimic diferită faţă de dorinţa de a avea o sculptură sau un tablou. Chestii ce ţin de estetică, nu de emoţii. Chiar şi cele mai fermecătoare dintre ele, sirenele de la Cinecittâ - Anita Ekberg şi altele de teapa ei - în general îşi făceau intrarea şi ieşirea fără a lăsa ceva schimbat în urma lor. Se consola cu gândul că ea fusese cea aleasă. Era Donna Marella Agnelli. *Soţia* lui Gianni. Erau un cuplu - cu timpul nu va putea nimeni să vorbească despre *L'Awocato* fără să o pomenească şi pe Marella în aceeaşi propoziţie. Formau o unitate în ochii familiilor lor, în ochii lui Dumnezeu.
Şi totuşi, a fost nevoie doar de un incident ca să-i zdruncine această convingere din temelii.
Era însărcinată în luna a şasea cu al doilea copil al lor, când i-a trecut prin minte că, în ciuda devoţiunii lui excentrice, Gianni era, fără îndoială, o persoană ciudată, l-au mai trebuit Marellei încă zece ani, în timpul unui prânz plictisitor cu

Truman, în mijlocul agitaţiei din Piazza Navona, până să încerce să exprime în cuvinte acest concept.

- Ştii, Vero, observă ea, răsucind gânditoare un fir de linguineîn jurul furculiţei, Gianni nu a zis niciodată „noi”. Doar „eu”.

- în ce sens, *miele?*

- N-a spus nici măcar o dată „noi mergem la schi” sau „noi mergem cu vaporul”. Doar „eu”. La singular. Niciodată la plural. Se opri, lăsând jos furculiţa. Schiem împreună, călătorim cu vaporul împreună, dar când vorbeşte despre una sau alta... despre ce e corect sau greşit, e evident că se referă la ce consideră *el* corect. înţelegi ce vreau să spun?

Faţa lui Truman s-a înseninat, ştia la ce se referă.

- Bineînţeles. E o chestiune ce ţine de perspectivă. Gianni e, fără discuţie, un narator de persoana întâi, singular.

Marella şi-a pus mâna pe braţul lui, recunoscătoare că exista cineva care o înţelegea, Iată de ce Truman îi era atât de indispensabil.

După cum i-a spus mai departe lui *Piccolo Vero* al ei, în perioada în care era însărcinată a simţit că ceva nu era în regulă cu soţul ei. Gianni nu era afemeiatul obişnuit, care să se dea de gol prin semne tipice. Din contră. De data aceasta însă, s-

a întâmplat ceva cu totul neobişnuit... Şi-a *încetinit* ritmul.
Nu mai observase niciodată această letargie la el. Chiar şi când fusese ţintuit la pat din cauza piciorului rănit, tot era agitat, în stilu-i caracteristic. Acum, în schimb, nu se grăbea. Stătea ore întregi într-un loc, cu o expresie de satisfacţie pe chip. Termina de mâncat un fel şi le aştepta pe celelalte, nu mai grăbea pe toată lumea, cum îi era obiceiul. Părea să emane acea stare visătoare pe care o ştia prea bine, căci la fel se simţise şi ea când începuse să se îndrăgostească de el.
Nu i-a trebuit mult timp Marellei să identifice obiectul afecţiunii lui Gianni. Câteva telefoane către prieteni comuni, ca să-i întrebe cine îl însoţise la cluburile de noapte din Via Veneto, la centrul *Il Boom,* punctul fierbinte de întâlnire al celor din lumea bună din Roma. Iar dovada concretă a găsit-o în timp ce răsfoia tabloidele - *Momento-sera,* mai precis. în acea imagine, surprinsă de un paparazzo, Gianni şoptea ceva la urechea unei femei extraordinar de frumoase. Femeia asta nu era o simplă actriţă, care ar fi putut fi dată la o parte cu nonşalanţă. Nu era vreo copilă răsfăţată, bogată, care trăia în stil nomad şi putea fi în următorul avion către Monte Carlo.

Aceasta era o femeie pe care o cunoştea. O femeie cu un nume - dar nu *orice* nume. Unul la fel de aristocratic şi de respectat ca al Marellei. Prinţesa Laudomia Hercolani. „Domietta”, cum îi spuneau prietenii, sau „Dom”, pentru cei foarte apropiaţi. Fotografia scotea în evidenţă profilul ei de aristocrată. Păr blond-cenuşiu, cu nuanţe de fagure. Cu ţigara atârnându-i între degetele nefiresc de lungi, Prinţesa Dom era o rivală de proporţii mitice. Scenografa lui Visconti, inspiraţie pentru idealul feminin al lui Ian Fleming. Pasională, încăpăţânată, de o vivacitate pe măsura lui Gianni, Prinţesa Hercolani era mai mult decât egala Marellei. Era o adevărată ameninţare. L'AWOCATO URMEAZĂ SĂ SE CĂSĂTOREASCĂ CU HERCOLANI, scria în tabloid, sub poza cu pricina. Grosolănia acelor cuvinte a rănit-o. Să se căsătorească? Dar el *era* deja căsătorit! Poate a fost din cauza stării pe care i-o provoca sarcina, cert e că Marella şi-a luat în grabă haina, l-a sărutat pe micuţul Edoardo, pe care l-a lăsat în grija bonei, a pus mâna pe una dintre multele maşini Fiat pe care le avea la dispoziţie, şi a gonit de la Torino la Roma. în timp ce conducea, tot felul de gânduri i se învolburau în minte, tema predominantă fiind invidia şi furia... *Astea sunt tertipurile la care se dedă ca să mă trădeze? Asta este răsplata pentru*

*loialitatea şi pentru dragostea mea? Trebuie să-l opresc, înainte să scape, s-o taie... Trebuie să-l opresc...* tot învârtea ea aceleaşi gânduri în cap, zgândărind focul mocnit al mâniei care o cuprinsese.

l-a găsit în al treilea club. Nefiind obişnuită cu localurile din Via Veneto, s-a luat după haita de fotografi.

Cu părul încâlcit de vânt sub o eşarfă de mătase şi purtând un impermeabil care-i ascundea burta, s-a strecurat înăuntru fără a fi observată. Când i-a găsit pe cei doi la o masă, împreună cu câţiva prieteni de-ai lui Gianni, nu s-a mai putut controla.

- Giovanni? a strigat ea, nevenindu-i să-şi creadă ochilor. De parcă nu s-ar fi aşteptat să aibă dreptate.
- Marella, draga mea.

L-a privit pe Gianni cum îşi ia mâna de pe cea a Domiettei în timp ce se ridica în picioare. Zâmbet larg. Braţele deschise, s-o îmbrăţişeze, de parcă nimic nu era nelalocul lui.

- Monstrule. Criminalule...
- Haide, scumpa mea, calmează-te...
- O grămadă de minciuni! Marella s-a uitat la rivala ei, care o studia cu detaşare rece în timp ce-şi aprindea o ţigară.
- Superbe insulte, i s-a părut că o aude pe Domietta spunându-le amicilor lui Gianni. îl

cunoaşte bine. A expirat fumul cu putere, de parcă scena din faţa ei o plictisea la culme.

*-Angelo,* încercă Gianni din nou, lasă-mă să vorbesc...

Marella a scuturat din cap, simţind cum i se umplu ochii de lacrimi.

- Ce mai poţi spune, după o astfel de trădare? Ai reuşit să mă seduci. Te-ai furişat în inima mea cu promisiunile şi minciunile tale... M-am îndrăgostit de tine şi m-ai luat de soţie. Ţi-am dăruit un copil, iar acum, când al doilea e pe drum, mă *abandonezi*? Pleci, mă laşi pradă regretelor şi lacrimilor? Asta este pedeapsa mea pentru că te-am iubit prea mult?

Vocea ei, la început melodioasă, a sfârşit prin a deveni stridentă. La mesele învecinate oamenii vorbeau în şoaptă, dornici să audă ce zice.

Gianni îşi păstră calmul de gheaţă.

- Am avut motivele mele să vin la Roma.
- Şi care au fost acelea, dacă nu să mă înşeli pe mine? Bine măcar că te-am găsit aici. Cel puţin acum *ştiu...*
- Dar, draga mea, Domietta e doar o *prietenă.*
- E clar că-i mai mult decât atât!
- Te dai în spectacol. Tonul lui era neutru, deşi privirea îi era foarte grăitoare, la loc lângă noi, dacă doreşti - sau, dacă nu te simţi bine, îi zic lui Mărio să te ducă acasă cu maşina. L-a indicat cu

capul pe un tânăr cu sprâncene negre, groase, care s-au ridicat, înţelegătoare, către Marella.

- Asta e tot ce poţi spune, după tot ce ai făcut?

- Femeie dragă, nu înţelegi că vreau să mă simt bine?

- Să te simţi bine?! Ştiu eu cum te „simţi bine” tu!

Spectatorii a început să chicotească.

Gianni, calm:

- Devii enervantă. Nu am făcut nimic. Dacă nu mă crezi, întreabă-i pe domnii aceştia. A făcut un gest cu capul către cei din anturajul său, expresiile lor variind de la amuzament la mâhnire.

Domietta şi-a dat o şuviţă blondă după ureche.

Marella i-a întâlnit privirea.

- Să nu-l crezi pe perfidul ăsta! M-a trădat. Te va trăda şi pe tine.

Gianni a râs slab:

- Biata mea soţie e obosită, prieteni. Starea ei e de vină... o face... emotivă. Când femeile sunt însărcinate, li se iartă orice comportament nebunesc.

Marella şi-a strâns haina de ploaie în jurul dovezii „stării” ei.

- Trădătorule, a zis ea cu patimă, printre dinţi. *Trădătorule!*

Gianni a luat-o de braţ şi a condus-o afară.

*-Angelo.* O să ne *vorbească* lumea. Ai grijă să nu devii subiect de bârfă.

Marella a râs cu amărăciune.

- Nu te gândi că mă convingi cu argumentul ăsta. Mi-am pierdut simţul demnităţii! Poate să afle întreaga Romă despre faptele tale reprobabile, nu-mi pasă.

Apoi, aruncându-i o ultimă privire prinţesei-rivale, care avusese neobrăzarea să se uite la ea cu o vagă expresie de milă, Marella s-a întors şi a părăsit clubul, pregătită pentru a fi întâmpinată de inevitabila explozie de lumini de la bliţurile paparazzilor care aşteptau afară.

Marella ştia că nu se comportase tocmai cum trebuie şi că l-a dezamăgit pe Gianni, dar nu-i păsa. El era *al ei* şi s-a luptat pentru el. Au ajuns la un *armistizio* în perioada ritualurilor de Crăciun, când toată familia era de faţă, dar animozitatea continua să mocnească în spatele aparenţei de

placiditate. în noaptea de Revelion, a ridicat receptorul la miezul nopţii şi l-a surprins pe Gianni vorbind cu Domietta Hercolani. Marella a făcut un mare scandal, în care Gianni a refuzat să se implice. A stat tăcut, suportându-i lacrimile şi urletele - chestiuni ce ţin de tragedia romană. Contribuţia lui la întreaga scenă a constat într-un singur cuvânt: „nedemn”.
în zilele următoare, Marella a cerut sfatul celor două *sorelle* Agnelli. Le-a împărtăşit pe rând povara care o apăsa pe suflet, ca să descopere că şi ele erau, mai mult sau mai puţin, de aceeaşi părere.

- *Cara,* a spus una dintre ele, uneori se întâmplă

ca un pătrat să nu fie cerc, asta-i viaţa.

- Ce vrei să spui? a întrebat Marella, confuză.

- Că nu ar trebui să încerci să potriveşti un cui

pătrat într-o gaură rotundă.

Cealaltă:

- *L'Awocato...* el e devotat, nu fidel.

înainte să se aşeze cu Suni, cea mare, pe terasa impunătoarei lor case din Argentina, Marella şi-a împachetat şi despachetat lucrurile de mai multe ori. Le-a explicat, printre lacrimi, în ce *situazione* se afla şi a dat glas temerii ei cele mai cumplite:

- O să se însoare cu femeia asta.

Suni i-a luat mâinile într-ale ei şi i-a spus direct, fără menajamente, în stilul lui Gianni:

- *Ascoltami.* Nu o să se însoare cu ea. Niciodată. Tu eşti soţia lui. Nu te va părăsi niciodată. De ce să pună în pericol totul de dragul unui lucru atât de neînsemnat?

Marella a ascultat-o cu atenţie şi a învăţat să-şi ascundă teama. Era pur şi simplu o chestiune de disciplină. Şi-a împachetat lucrurile pentru ultima dată şi s-a întors la Torino cu un ciudat sentiment de calm, sigură că, deşi Gianni pleacă şi vine, întotdeauna se va întoarce la ea.

Astfel că, în acel august din 1962, Marella a fost bucuroasă să petreacă timpul cu surorile Bouvier, care, între timp, făcuseră nişte căsătorii avantajoase. Pe Lee o ştia bine şi avea încredere în ea. Iar Jackie, deşi reprezenta, încă, o enigmă, cu vocea ei subţire şi pauzele şovăielnice, era o companie plăcută din care emana strălucirea de Camelot a lui Kennedy.

Au existat, bineînţeles, şi complicaţii, care păreau incompatibile cu acea insulă paradiziacă în care domnea un calm somnolent. Ofiţerii de la Serviciul Secret, omniprezenţi, urmărindu-le îndeaproape din bărcile cu motor. Ochii iscoditori ai paparazzilor, cu lentilele lor telescopice. Dar dacă reuşeai să ignori astfel de intruziuni şi pur şi

simplu să ie *bucuri de viaţă* - pentru că asta părea că-şi doreşte Jackie cel mai mult -, totul era chiar minunat.
în după-amiezile călduroase au plutit pe apele limpezi. Au tăiat arici de mare de pe stâncile aflate în apă, despicându-i şi sorbind din cochilii măruntaiele cremoase. Au explorat grotele de smarald, unde, cu secole în urmă, romanii venerau nimfele mării - şi care, a insistat Sandro, încă erau bântuite de spiritele damnate ale marinarilor, ale vrăjitoarelor mării şi ale zeilor de mult dispăruţi. După ce mâncau spaghete cu calamar proaspăt, cutreierau prin oraş, oprindu-se să cumpere saronguri din magazinele locale, care afişaseră la intrare o pancartă cu cuvintele „WELCOME JACQUELINE!”. Aceste escapade, deşi plăcute, creau o adevărată frenezie crescândă printre fotografi, care urmăreau micul grup peste tot. O oprire la o cafenea din Piazza Duomo pentru un *aperitivo* avea puterea să stârnească aproape o răzmeriţă, toţi se chinuiau să-şi obţină fotografiile.
- Eh, Jackie! *Sorriso,* Jackie! îşi arătau dinţii pătaţi de nicotină să le încurajeze şi pe ele să zâmbească.
- *Di „formaggio”,* Jackie! Marella văzu teroare în ochii lui Jackie în timp ce se chinuia să schiţeze un

zâmbet cu o jumătate de gură, şi întorcându-se să se asigure că agentul Hill era la îndemână. Sub aparenţa de maleabilitate şi supunere - panica unei vulpi înfruntând câinii de vânătoare.
Agitaţi, dar nevătămaţi, membrii grupului Radziwill se întorceau apoi acasă, unde dispăreau să facă băi lungi sau să doarmă sau să citească pe terasă, reunindu-se după ora zece pentru cină, pe care o luau admirând luminile din golf şi ascultând serenadele pescarilor ancoraţi în larg. Uneori dormeau până la prânz, pentru că se culcau după ora trei. Apoi reîncepea rutina relaxantă, cu cafea şi fructe coapte, pe care le savurau în timp ce răsfoiau ziarele internaţionale de a căror livrare se ocupaseră dinainte soţii Radziwill. Până în cea de-a şasea zi a şederii lor, paginile erau pline de fotografii cu doamna Kennedy, însoţită de anturajul ei, plimbându-se prin sat - ceea ce era de aşteptat. Apoi s- a petrecut un lucru curios, a avut loc o schimbare. în poze nu mai apăreau doamna Kennedy şi însoţitorii ei... cu excepţia lui *L'Awocato.*
**ESCAPADA ROM ANTICĂ A LUI GIANNI ŞL JACKIE, SChaU titlurile. FUZIUNEA KENNEDY-FIAT.**
O mulţime de variante pe această temă, traduse în nenumărate limbi; în fotografii apărea Jackie, relaxată, în pantaloni albi şi bluze în V în culori pastelate, cu părul castaniu acoperit cu o eşarfă.

Plimbându-se cu Gianni - *singură.* Râzând - alcătuind imaginea perfectă a unui cuplu de îndrăgostiţi în vacanţă.
Marella a studiat cu atenţie pozele: Jackie uitându-se la Gianni, cu dorinţă în priviri. Gianni turnând o băutură pentru Jackie. Gianni ajutând-o pe Jackie să urce în barca cu motor, mâna lui odihnindu-se la baza spatelui ei. Una dintre poze îi înfăţişa într-o ipostază deosebit de provocatoare: Jackie ţinând un flacon cu ulei de protecţie solară, Gianni apucând-o de mână. Capul lui odihnindu-se pe braţul ei, cu şuviţele lui de păr cărunt, ondulat, atingându-i pielea goală.
în fundal: o femeie aplecată în faţă. Ochelarii de soare protejând o miriadă de secrete. Poate că urmărea intimitatea cuplului din faţa ei. Poate era oarbă la ce se întâmpla în jurul ei. Marella s-a uitat cu atenţie şi i s-a părut că acea femeie ar putea fi ea, dar figura nu era foarte clară.
Când Jackie a ieşit din cabana ei, purtând o rochie de plajă peste costumul de baie, somnul încă îi zăbovea pe la colţurile ochilor. Lee i-a dat un teanc de ziare.

- Ai face bine să-l suni pe Jack.

Jackie a început să le răsfoiască; nu putea să-şi creadă ochilor.

- Dar... cum au *reuşit* să facă asta?

Cei de la masă au primit şi ei, la rândul lor, ziarele, pe care le-au examinat cu atenţie, chipurile lor căpătând expresii grave.

Doar Gianni părea amuzat, râzând pe înfundate pe seama titlurilor. Satisfăcut de cucerirea lui imaginară.

- Asta-i chiar o idee bună, de fapt. Kennedy şi Agnelli - ar fi o fuziune excelentă, nu? Şi adăugă: Din punct de vedere financiar, bineînţeles. Poate că ar trebui să vorbesc cu Jack - şi vom lua în calcul această variantă.

Marella aproape că nu-l auzea, preocupată cum era de imaginea neclară din poza cu încheietura mâinii.

- Ne-au tăiat pe noi din imagine ca să-şi poată vinde povestea, a spus Benno Graziani, expert în astfel de treburi. Cea mai veche şmecherie în domeniu. Tu ştii asta, Jackie.

Ea a aprobat din cap cu mişcări automate. Cei doi au devenit apropiaţi de pe vremea când lucrau ca fotojurnalişti pentru un ziar din Washington - *Times Herald* -, înainte ca Benno să înceapă lucrul la *Paris Match* şi Jackie să renunţe total la carieră. Şi Marella cunoştea, desigur, toate subterfugiile prin care se putea măslui o imagine, de pe vremea când lucrase la *Vogue* cu Blumenfeld.

Raţional, era perfect conştientă că era doar un truc. Dar intuiţia îi spunea altceva...

- Am fost *împreună* toţi - tot *timpul*\ a zis Jackie, pe un ton în care începea să se facă simţită îngrijorarea. Pur şi simplu nu înţeleg cum au reuşit asta.

- E vorba de unghiuri, a spus Benno, uitându-se peste umărul ei.

Lee li s-a alăturat.

- Uite... aici se vede marginea cămăşii mele!

într-una dintre versiunile plimbării lui Jackie cu Gianni prin piaţă, se vedea o fâşie de culoarea lămâii din tunica în dungi a lui Lee.

- Şi Marella, uite, aici se vede umbra ta.

Lângă Gianni se putea observa umbra unei siluete, separată de imagine, în spatele unei reflectări ceţoase, de parcă acea persoană ieşise intenţionat din cadru.

- Au apărut în *The Times*? a întrebat Jackie.

Stas s-a uitat prin ziare.

- Mda. Apoi, după ce l-a verificat pe următorul din teanc: Şi în *Post.*

Jackie s-a lăsat pe spătarul scaunului, descumpănită.

- Poate că nu ar trebui să mergem în oraş.

- *Senza senso!*[32] a zis Gianni, cu dispreţ. Rosa! a strigat el către femeia pe care Lee o angajase ca bucătăreasă şi care venise să adune farfuriile. Adu-ne şampania!

Lee a început să râdă:

- Şampanie? La micul dejun?

Marella a zâmbit. Asta era încă o excentricitate a celor din familia Agnelli. După moartea tatălui, cele trei vlăstare Agnelli, aflate la vârsta adolescenţei, au fost lăsate în plata Domnului de către mama lor, care era la fel de nestăvilită ca ei. Astfel că şampania şi sucul de ananas au devenit hrana lor zilnică la micul dejun. Acestui ritual i s-au adus obiecţii doar după ce bunica lor i-a descoperit pe jumătate dezbrăcaţi pe şezlongurile de lângă piscina de la vila Cap-Martin a familiei. Gianni a răspuns nedumeririi lui Lee aşa cum Marella se aştepta deja - cu aceleaşi cuvinte pe care le foloseau tinerii Agnelli când *nonna* îi lua la întrebări:

- De ce nu? E bună.

Marella era foarte încântată că îl cunoştea atât de bine. Putea anticipa ce avea să zică înainte să deschidă gura. El era marea ei iubire - unica ei iubire. într-un fel, dădea dovadă de înţelepciune când era vorba de Gianni. Simţea ceva anume în

el, exact în acel moment, ceva extrem de viu. Agitându-se... trezind în Marella acea veche îndoială pe care o crezuse suprimată de mult. Sentimentul pe care-l îmblânzise cu ani în urmă, odată cu ieşirea din scenă a Domiettei Hercolani. Pentru prima dată de atunci simţea că piedestalul solid pe care încercase să-şi menţină echilibrul se cutremura, amintindu-i de efemeritatea lui.

Când a reapărut Rosa, Gianni i-a luat sticla din mână şi a deschis-o triumfător.

- *Nu* le vom permite hienelor ălora să ne strice plăcerile! declară el, făcând înconjurul mesei şi turnând în pahare. Haideţi să mergem cu barca la Capri! Şi la Positano - şi peste tot între cele două! Bem vin până ni se învârte capul - şi ne împrietenim cu *bella gente* din pieţe! Apoi ne luăm după ei, mergem în cluburi de noapte şi ne dezlănţuim! Dansăm rumba şi cha-cha şi twist! Haideţi să dansăm şi să cântăm şi să flirtăm cu tot ce ne iese în cale!

I-a sărutat scurt pe obraz pe Jackie, pe Lee şi apoi pe Benno. Toată lumea râdea acum, dispoziţia sumbră dinainte transformându-se în poftă de distracţie. Marella radia, astfel de transformări îi erau perfect familiare. Era un vrăjitor *L'Awocato.* într-un fel foarte diferit, semăna mult cu Truman. Debordând de dorinţa de a face năzdrăvănii. Molipsindu-i pe cei din jurul lui cu fiorul posibilului.

Gianni şi-a ridicat paharul:

- Pentru *la bella vita|*

Ceilalţi i-au urmat exemplul: *La bella vita|*
A dat paharul pe gât şi - râzând cu poftă, în spiritul excesului - l-a aruncat pe stâncile antice, unde s-a spart într-o mie de splendide bucăţi. Iahtul *Agneta,* cu pânzele lui bordo fluturând în vânt, era regatul lui Gianni. Aici era, fără putinţă de tăgadă, // /ie[21], iar legea lui era una a excesului. îşi îmbrăţişă musafirii de bun venit - soţii Radziwill, soţii Graziani, D'Urso şi pe cele două doamne care veniseră neînsoţite, Kennedy şi Jacqueline (Caroline rămăsese la Villa Episcopo cu Serviciile Secrete, care făceau pe bonele).

- Noi îi spunem Negroni, a zis Gianni, întinzându-i lui Jackie un pahar, de parcă ar fi dat o ofrandă zeilor. Pe tăvi de argint se aflau pahare cu lichid de un roşu aprins, gheaţă şi felii de portocale.
- Ce-i în el? a întrebat ea, ducând paharul la gură.
- Campari - de la Milano -, vermut de Torino din Piemont, de la poalele Alpilor... şi *uno spruzzo di* gin. Rânjetul lui sugera că s-a adăugat mai mult decât câteva picături de gin.

Negroni e mai mult decât o băutură; e un mod de viaţă.

Pasagerii au băut fără reţinere paharele cu bitter şi tincturi botanice, care aveau asupra lor un efect asemănător cu al unui opium uşor, făcându-i să se simtă moleşiţi. Soţii Graziani s-au întins - Nicole odihnindu-şi căpşorul palid pe coastele lui Benno; apoi şi-au schimbat poziţia, Benno folosind fesele ei frumos curbate pe post de pernă. Sandro şi Mărio au jucat şah ore în şir. Jackie a citit o vreme - apoi a adormit cu cartea pe piept, paginile la care rămăsese umezindu-se de la uleiul de protecţie solară şi transpiraţie.
Marella nu era absolut sigură, dar oare nu l-a auzit pe Gianni exprimându-şi admiraţia faţă de silueta atletică a lui Jackie, în timp ce ea făcea plajă în acel modest costum de baie întreg (Preşedintele i-a interzis să poarte bikini, de teama vreunui scandal)? A fost doar în închipuirea ei sau degetele lor s-au atins *intenţionat,* nu accidental, când şi-au schimbat poziţiile, având în vedere că şezlongurile lor erau unul lângă celălalt? A respins rapid gândurile acestea, căci îşi amintea foarte bine ce păţise în trecut...
Şi totuşi, era doar o întâmplare că cei doi păreau a fi tot timpul unul lângă altul, fie că stăteau pe scaun, fie că se plimbau? E adevărat, fotografii pot face tot felul de şmecherii ca să-şi promoveze poveştile inventate, dar nu pot crea apropierea

asta. O fotografie poate fi falsificată, dar la fel de bine poate surprinde adevăruri ascunse.
Lee desena până se plictisea, apoi îşi găsea altceva de făcut. în cea de-a doua după- amiază a lor pe mare, au observat o barcă cu motor îndreptându-se către ei. Jackie s-a trezit din starea de semi-amorţeală, de teamă că ar putea fi vreo haită de paparazzi care aflaseră unde erau. Marellei i se păru mai probabil să fie una dintre flotilele Serviciilor Secrete, plasată la distanţă strategică, pentru a nu fi observată, de către agentul Hill. Zgomotul motorului se auzea tot mai tare, deşi vasul arăta de parcă pe el se aflau nu insecte, nici monştri marini, ci păsări cocoţate pe provă. Se vedeau nişte aripi negre, imense, care fluturau în vânt - un corb negru, în contrast cu apa atât de verde şi cu cerul atât de albastru care păreau că se unesc şi formează un soare de o lumină splendidă, orbitoare. Apropiindu-se mai mult, corbul luă forma unei persoane în haine preoţeşti, ţinându-se de capătul bărcii care mergea cu viteză.
- Cred că e pentru mine, s-a înseninat la faţă Lee. Sfas! Soţul ei, care dormea la umbră, s-a trezit, iar cei doi Radziwilli s-au dus spre pupă, unde au început să-i facă cu mâna celui care se apropia.

întinsă la plajă lângă Jackie, Marella privea această scenă ciudată. întorcându-se pe cealaltă parte a şezlongului, Jackie a explicat, relaxată:

- E un emisar de la Vatican.
- De la *Vatican...?* s-a încruntat Marella.
- Da. Am fost cu Lee să-l vedem pe Papă când eram la Roma. Oficial, eram doar eu, dar de fapt ne-am dus amândouă. Apoi, cu entuziasmul celui care împărtăşeşte un secret, vocea lui Jackie deveni şi mai gâfâită decât de obicei. Ştii, Lee vrea anularea căsătoriei.
- Vrea să se despartă de Stas?
- O, nu, nici vorbă! chicoti Jackie. Vrea să divorţeze de primul soţ. Michael Canfield. Englez. Moştenitor în publicistică. Apoi a adăugat cu dispreţ: O căsătorie de tinereţe. Să scape de sub papucul mamei - sau să mi-o ia mie înainte. Cine ştie. în fine, vrea să se căsătorească cu Stas...
- Credeam că deja...
- La starea civilă, da. Dar vor cu disperare să se căsătorească aşa cum trebuie. Să uite de eşecul dezastruos al primei căsnicii. Nu s-ar zice, dar eu mă gândesc la... situaţia noastră. Jack e catolic, primul preşedinte catolic... Ce să zic, am tras şi eu nişte sfori mai delicate, dar ce să faci? Lee e parte din familie.

Marella a privit de la distanţă cum preotul a coborât din barca cu motor şi s-a urcat pe puntea

*Agnetei,* mişcându-se nesigur, ca un beţiv care încearcă să iasă dintr-o barcă cu vâsle. Mai auzise de astfel de aranjamente, bineînţeles. în Italia, unde divorţul era ilegal, anulările erau singura cale prin care puteai scăpa de un soţ, ca să te poţi căsători cu un alt bărbat. Nonşalanţa cu care erau tratate anulările, precum şi frecvenţa lor i se păreau alarmante. Cunoştea cel puţin o duzină de femei de care soţii lor s-au descotorosit în grabă pentru a se putea însura cu altele. Fără să vrea, i-a venit în minte linia de asamblare de la fabrica Fiat din Lingotto, la capătul căreia ieşeau Coupe-urile - pentru noii cumpărători de maşini, care voiau să renunţe la cele vechi pentru un model nou. Ce fragil e totul în secolul ăsta; schimbarea e etosul timpurilor! Gândirea Marellei era atât de diferită... pentru că îi plăcea ceva cu atât mai mult cu cât valoarea îi era confirmată de trecerea timpului. O piesă din Antichitate, un tablou renascentist. O căsnicie...
De fapt, asta a speriat-o când Gianni a flirtat în felul acela cu Domietta Hercolani. Iar acum, ascultând-o pe Lee, care stătea relaxată în bikini pe şezlong şi-i povestea toate detaliile înţelegerii ei cu trimişii de la Vatican, Marellei i se părea că totul frizează absurdul.

A apărut Gianni, înfăşurat într-un prosop şi cu un pahar în mână. Gazdă atentă ca întotdeauna, l-a servit pe preotul transpirat cu un Negroni. Apoi, dându-şi jos prosopul fără nici cea mai măruntă urmă de jenă, a sărit în pielea goală în apă. Bronzat. Divin.

- Ce să zic…, a rânjit Nicole Graziani cu subînţeles, ridicându-şi ochelarii să evalueze mai bine priveliştea. Cine le are pe toate chiar că le are *pe toate.*

Zilele au trecut lin una după alta, plăcerea estompând graniţele dintre experienţe.

Au făcut turul ruinelor greco-romane din Paestum, au cutreierat prin templele Herei şi ale lui Poseidon. Gianni a aranjat să ancoreze iahtul în larg şi să ia o barcă cu motor până la o plajă din Praiano unde se construise recent un club de noapte - Africana Famous -, în nişte grote naturale cu faţa spre mare. Grupul lor de opt membri a intrat în acel loc slab luminat, aşteptând să li se obişnuiască ochii cu strălucirea liliachie a candelabrelor care atârnau printre stalactite. S-au înghesuit în separeul circular tăiat în stânci, alăturându-se altor petrecăreţi celebri care, în costumele lor negre, fumau neîncetat. Privind cu detaşare un spectacol de scenă scandalos - dansatori africani vopsiţi tradiţional, în culori de război, răsucindu-se pe ritmurile primitive ale

tobelor, unul dintre ei chinuind o femeie în costum mulat cu model de blană de leopard. S-a întins supusă sub scuturile şi suliţele lor. Clienţii continuau să privească, sorbind şampanie în caverna plină de fum şi care pulsa din cauza lovirii repetate a instrumentelor de percuţie şi a vaietelor înfocate ale saxofonului.
Marella a simţit cum o trage Gianni mai aproape de el, îmbrăţişând-o strâns, în timp ce dansau pe muzica lentă de bossa nova. Geaca lui mirosea vag a ulei de protecţie solară. Ritmul s-a accelerat, iar Marella s-a trezit învârtită în braţele lui Mărio pentru un cha-cha, apoi într-ale lui Benno pentru un mambo. S-a uitat atentă peste umerii lor cum Gianni schimba partenerele de dans, mai întâi Lee, apoi Nicole, apoi s-a aşezat la masă lângă Jackie să fumeze o ţigară. Când a început o melodie rock-and-roll în italiană, a tras-o pe doamna Kennedy înapoi pe ringul de dans şi au dansat twist, răsucindu-şi şoldurile şi emanând o atracţie subtilă. Locul era aglomerat până la refuz. Ameţitor. Ei continuau să danseze în acel ritm năucitor, schimbând cu rapiditate partenerele până când acestea s- au prăbuşit pe scaunele de la o masă tăiată în stâncă, să-şi revină. La patru şi un sfert au coborât scările spre plajă, unde s-au

îngrămădit în barca ce aştepta să-i ducă înapoi pe *Agneta,* cântând:

- *Volare! Ooooo-oooo! Cantare, oo-oo-ooo-oooooo!* - în noaptea senină. Cerul părea mitic, nesfârşit, în pragul zilei.

în dimineaţa următoare, una dintre bărcile de

pază le-a adus teancul de ziare.

JACKIE ŞI L'AWOCATO: NOAPTE SĂLBATICĂ tN PEŞTERA PIRAŢILOR!

- O, Doamne, a suspinat Jackie.

Clubul de noapte plin cu fum. Dansul de scenă african. Trupuri dansând strâns pe ringul de dans. Grupul lor intrând şi ieşind din Africana Famous.

- Dar *unde* erau? a întrebat Marella, nedumerită.

Benno a studiat fotografiile.

- Trebuie să fi fost în club. Şi pe terasă.

- Eu nu i-am observat.

- Au ei metodele lor. Lentile telescopice. Camere ascunse. Ataşate de rever sau de serviete. Sau ascunse chiar de complicele lor.

- Bănuiesc - a început Jackie, apoi s-a oprit, în stilul ei caracteristic, de nu ştiai niciodată dacă afirmaţia ei se încheiase sau nu - că asta e. Ar trebui să ne întoarcem la Ravello.

Gianni a apucat un alt ziar - **GIANNI E JACQUELINE IN ANIORE** - şi l-a mototolit în pumn.

- Naiba să le ia pe hienele astea! *Nu* ne vom schimba planurile! Vom merge cu iahtul la Capri, aşa cum am plănuit. Apoi, către Jackie: Vrei să-l vizitezi, nu?

- Ce să zic... *chiar* mi-am dorit asta. Şi poate să-mi iau o pereche de pantaloni din ăia foarte largi, divini...îţi *admir* alegerea, Marella. Tare mi-ar plăcea să iau cu mine acasă o pereche.

Marella a zâmbit.

- Sunt sigură că va fi încântată Contesa.

Contesa, adică scumpa lor prietenă Irene Galitzine. Chanel de Rusia. Pantalonii aceia largi, tip pijama, *facevano furore*[32] peste tot în Europa. Contesa Galitzine trăia într-o vilă închiriată ce aparţinuse familiei Medici, pe insula Capri.

Gianni se ridică hotărât.

- Deci aşa rămâne. Mergem cu iahtul. Să încerce numai să ne oprească. în timp ce se îndrepta să aranjeze plecarea, a sosit şalupa agentului Hill. Gianni i-a făcut cu mâna.

Hill se îndreptă spre galerie, unde ceilalţi

zăboveau la o ceaşcă de cafea.

- Bună dimineaţa, domnule Hill. Poftiţi. Nu doriţi

nişte pâine prăjită?

- Mulţumesc, am mâncat deja, doamnă Kennedy.

I-a înmânat lui Jackie o telegramă.

- A sosit azi-dimineaţă pentru dumneavoastră.

De la Casa Albă.

Jackie radia când a deschis plicul, în timp ce ceilalţi din grup au început să vorbească despre planurile pentru acea dimineaţă.

- Marella, a zis Benno, abia aştept să fotografiez stâncile Faraglioni când ajungem în Capri. Vrei să mă însoţeşti?

S-a format o legătură între ei în ultima săptămână, după ce Marella i-a reamintit lui Benno cât de mult îi plăcea fotografia experimentală, care nu implica manipulări imagistice ordinare, de dragul banilor; iar Benno i-a adus aminte Marellei de o lume cu care nu mai intrase în contact de vreo nouă ani.

Nicole discuta cu soţii Radziwill:

- Ştiu că *am fost* la Green, dar n-am putea

încerca la Blue Grotto...?

- Jackie...? a spus Lee, observând expresia de pe

chipul surorii ei. E totul în regulă?

într-adevăr, Jackie pălise. S-a uitat la Lee şi i-a

întins telegrama.

- De la Jack.

S-a ridicat şi a plecat de la masă. Lee a citit mesajul, apoi a pus foaia jos şi s-a grăbit s- o urmeze pe Jackie. Stas a luat-o şi a citit-o cu voce tare.

Câteva cuvinte, cu un mesaj clar:

**MAI MULT CU CAROLINE. MAI PUŢIN CU GIANNI.**

Marella a pregătit un picnic (terină de pui, cu aspic din lămâie de Amalfi) în timp ce Benno a adunat echipamentul de fotografiat. Nicole, pe cel de snorkeling. Când au plecat, pe la amiază, soţii Radziwill erau deja întinşi la soare. Sandro şi Mărio erau la tabla de şah, continuând o partidă pe care o întrerupseseră în după-amiaza precedentă. Jackie nu era nicăieri, îşi petrecuse dimineaţa în cabină.

în timp ce Marella, Nicole şi Benno se urcau în barca auxiliară şi au pornit motorul, Gianni, care plutea la o mică distanţă d*eAgneta,* a înotat spre ei să-i salute.

- Ultima şansă, *Awocato*l

- Nu, *grazie,* Benno. Mi-a ajuns de câţi fotografi am avut parte. Apoi, rânjind, către Marella: *Divertiti, angeio.* l-a trimis o bezea şi a început să înoate pe spate spre iaht.

Pe barcă, soţii Graziani şi Marella admirau apa care era atât de albastră, încât cerul părea violet prin comparaţie. în faţa lor se vedeau trei

formaţiuni stâncoase, sculpturale, în forme neregulate, ieşind măreţe din mare. Stâncile Faraglioni.

- Au şi nume, a spus Marella, pentru care acele stânci reprezentau ceva magic încă din copilărie. Cea mare e Stella, stea. Cea mai mică, Mezzo. Iar între ele, Fuori. Unii spun că acestea au fost exact stâncile de pe care au cântat sirenele când i-au ispitit pe Ulise şi pe oamenii lui.

Benno a fluierat încet.

- Ce să zic... nu e greu de înţeles ce l-a atras pe bietul om!

După ce s-au mai apropiat, Nicole s-a dezbrăcat de rochia de plajă şi s-a băgat în apă. Marella şi Benno s-au întins după aparatele foto. Fuori părea că se mişcă, deşi, dacă te uitai mai atent, observai că erau doar şopârlele de culoarea lapisului care se târau pe suprafaţa stâncoasă. Marella ţinea cutia cu Rolleiflex-ul ei la nivelul taliei, uitându-se în jos la imaginea din cadru. A poziţionat-o într-un unghi în care silueta neregulată aducea cu sânul unei femei, apa devorând forma stâncoasă ca o gură înfometată.

S-au întors după-amiaza târziu, Nicole epuizată după atâta înot, Marella şi Benno satisfăcuţi de acea ieşire artistică. Exact la timp pentru un cocktail.

- Regatul meu pentru un Negroni..., a zis Benno cu entuziasm, trântindu-se pe bancheta de pe punte, lângă Lee.

- Va trebui să ţi-l faci tu, atunci. Gianni nu s-a

întors încă.

Marella şi-a dat jos sandalele şi li s-a alăturat,

aruncând o privire mării.

- S-a dus din nou să înoate? Nu l-am văzut când

am venit.

Lee a căscat.

- S-a dus pe ţărm.
-Ah.
- Cu Jackie. Şi Mărio.
- Fără noi...?
- Păi, Gianni s-a gândit că i-ar face bine lui Jackie să iasă puţin. Voia să-şi cumpere o pereche de pantaloni largi, ca ai tăi, aşa că a dus-o la magazinul Contesei Galitzine.
- Credeam că ne-am înţeles că mergem *toţi trei* la Villa Vivara, a zis Marella, silindu-se să zâmbească. Fac eu Negroni. Pornind să aducă cele necesare pentru băutură, s-a întors şi a întrebat, cu un calm studiat:

- Au zis la ce oră se vor întoarce...?

- Bănuiesc că la cină.

Ora cocktailurilor a sosit şi a trecut. Nici urmă de

Gianni. Sau de Jackie. Sau de Mărio.
Marella ştia că cel de-al treilea membru al expediţiei avea rolul de a da absenţei lor aparenţa de nevinovăţie. Se lăsase întunericul şi cei trei călători încă nu se întorseseră. Cei de pe iaht deveneau neliniştiţi. Plănuiseră se meargă cu toţii la cină pe insulă. Şi acum... Cum să facă să se întâlnească?

- Oare să mâncăm aici? a zis Marella, după ce Lee şi Nicole s-au plâns de dureri de stomac din cauza foamei, deşi goliseră o tavă de aperitive.
- *Nuuuuu!* au răspuns toţi în cor, pe un ton smiorcăit. *Vreau* să mergem pe ţărm! Ce ziceţi?

S-au propus diverse variante. Să ia barca de rezervă. Să stea o noapte la Quisisana, hotelul la modă în acel moment. Existau şanse mari să-i găsească pe cei trei într-o enclavă atât de mică, nu? Sau măcar să pornească în căutarea lor la Villa Vivara a Contesei Galitzine înainte de micul dejun? Elementul de surpriză al acestui plan le făcea mare plăcere, mai ales lui Lee şi lui Benno, care începuseră să şuşotească între ei, de parcă puneau la cale ceva de proporţii. Apoi au dispărut în cabinele lor să-şi ia genţile pentru noapte, în

timp ce Marella a rămas pe punte, uitându-se visătoare la stele.

- Dar, Marella dragă, tu nu vii? au întrebat ei, în timp ce Stas şi Benno îl trimiseseră pe majordom să pornească *motoscafo.* A refuzat din cap, silindu-se, cu curaj, să zâmbească, aşa cum mai făcuse de atâtea ori până atunci.

- Cred că eu rămân aici. Sigur o să se-ntoarcă în scurt timp şi n-aş vrea să se îngrijoreze Gianni, a zis ea, încercând să pună capăt protestelor lor. Şi-apoi, mă doare puţin capul de la atâta stat în soare. Chiar vreau să rămân aici.

- Nu! au obiectat ei. Trebuie să vii cu noi! s-au rugat de ea pe un ton linguşitor.

Dar ea n-a cedat, aşa că grupul a urcat în mica barcă şi a pornit spre luminile de pe insula Capri, iar Marella a rămas pe puntea lustruită a *Agnetei,* făcându-le cu mâna.

S-a dus în bucătărie, pustie acum, pentru că-i trimisese de mult pe angajaţi în cabinele lor. Şi-a făcut o porţie simplă de paste, dar a descoperit apoi - stând singură în salon - că nu avea deloc poftă de mâncare. Şi-a turnat un pahar din carafa cu vin lăsat să respire în mijlocul mesei pregătite pentru nouă persoane. Şi-a privit ceasul de la mână - trecuse de mult de miezul nopţii. Şi-a luat paharul şi a mers înapoi pe punte să aştepte; s-a

întins pe un şezlong şi, după o vreme, a căzut într-un somn agitat.
Visa că era pe o mare întunecată, într-o barcă cu vâsle, mânată de un curent puternic. Privind cu atenţie, a văzut silueta unei prinţese italiene cu păr de culoarea fagurelui, ademenind-o către prima dintre cele trei stânci crestate. O voce joasă, melodică, ademenea barca Marellei tot mai aproape. I s-a alăturat o a doua voce, care venea de pe a doua stâncă, pe care şopârlele de culoarea lapisului se târau peste forma unei zeiţe imense de piatră. De pe a treia s-a auzit o voce gâfâită - întreruptă, nerăbdătoare. Unindu-se într-un cântec de sirenă, o ispiteau pe Marella tot mai aproape de stâncile periculoase...
S-a trezit tresărind. Singură. Vechea panică spintecându-i inima ca un pumnal. S-a uitat din nou la ceas: trecut de ora două. A început să se plimbe pe punte, vorbind în şoaptă cu ea însăşi, cu stelele nemiloase.
- Nefericită Marella! De ce suspini? Chinul ăsta! *Iar* m-a trădat. M-a luat de proastă. Soţia cea loială care aşteaptă, care iartă. Şi totuşi...
Şi-a amintit de liniile din jurul ochilor lui când zâmbea, de parcă radiau din două puncte simetrice. De fâşiile cărunte în marea de păr negru. De nonşalanţa cu care se bucura de

frumuseţea lui fizică, de pielea aceea aurie, bronzată. Delicioasa convingere pe care o avea de fiecare dată când intra într-o încăpere, că totul e posibil, şi care persista mult timp după ce pleca.
Şi, ca întotdeauna, furia i s-a estompat. I s-au trezit iar sentimentele de afecţiune şi dragostea pentru el şi, ca de fiecare dată, a simţit că el nu poate greşi.
S-a retras în cabina ei, unde s-a dezbrăcat şi s-a strecurat între cearşafurile din bumbac egiptean, brodate cu iniţialele ei, încolăcite între cele ale lui Gianni. Ştia că îl va ierta. în ciuda durerii surde, în ciuda dorinţei arzătoare de a se răzbuna. Toate astea cântăreau prea puţin în faţa unui simplu adevăr. Când se uita la chipul lui, inima încă îi tresărea.
Era cu mult trecut de ora patru când a auzit hârâitul bărcii cu motor care creştea pe măsură ce se apropia.
Sunetul lui *L'Awocato* care se întorcea.
Inima dădea să-i iasă din pieptul de egretă, bătând în ritm cu motorul, chiar lângă hublou.
Apoi... tăcere. S-au auzit paşi deasupra - două perechi? trei? -, urmaţi de sunete slabe de... corzi? Ciupireaîn stil baroc a corzilor de... oare era o lăută?

Marella şi-a luat halatul pe ea şi a ieşit în vârful picioarelor pe scările care duceau spre punte. A rămas ascunsă, urmărind din umbră.
Un singur muzician, care stătea la proră, ciupind dintr-o mandolină.
Cei doi erau la câţiva metri distanţă, îmbrăţişaţi în lumina lunii. Gianni, ţinând-o strâns pe Jackie. în picioarele goale pe puntea lustruită, dansând pe acordurile blânde ale mandolinei. Jackie purta o pereche de pantaloni largi de la Contessa Galitzine, de mătase, de un verde-palid, care strălucea precum coada unei sirene în lumina reflectată de marea scăldată în lumina lunii.
Gianni i-a şoptit ceva la ureche lui Jackie, dar Marella nu putea fi sigură ce îi spusese, chiar dacă şi-a ţinut respiraţia. I s-a părut că Jackie aprobă din cap, dar la fel de bine se poate să-şi fi aruncat părul ei castaniu peste umăr, unul dintre gesturile pe care îi plăcea ei să le facă, aşa cum îi plăcea să folosească vocea aceea de copil sau să facă pauze când vorbea. Marellei i s-a părut că mandolinistul a privit-o în ochi, de la distanţă, cu o expresie care *putea* fi luată drept compasiune.
Marella i-a lăsat acolo, pe punte, dansând sub pânzele bordo ale *Agnetei* care fluturau cu graţie în briza mării.
în dimineaţa următoare l-a găsit pe Gianni singur pe punte, mâncând restul pastelor pe care le

pregătise ea în seara anterioară. Gianni i-a zâmbit... apoi, văzând că nu-i răspunde la fel, şi-a reluat masa.
Marella s-a apropiat şi s-a aşezat lângă el.

- Bănuiesc că eşti furioasă.

Drept răspuns, ea a negat din cap.

- Am dus-o pe Jackie la Contesă - să-şi cumpere afurisiţii ăia de pantaloni.

Ea a încuviinţat.

- Apoi am vrut să vedem clubul de noapte Number Two, aşa că am mers toţi acolo - Contesa, Mărio, Jackie şi cu mine -, cu gândul că nu stăm mult. Dar ştii cum îs localurile astea. Pe când am plecat, apa era prea agitată să luăm barca. Era periculos...

Ea a continuat doar să-l privească în ochi.

- O, fir-ar să fie! Spune ceva!

Marella a ezitat, apoi s-a aplecat şi şi-a pus, preţ de o clipă, capul pe genunchii lui. El i-a mângâiat buclele scurte. Ea s-a uitat la el cu ochi rugători.

- Dragostea mea, pot să-ţi cer ceva?
- Ştiam eu. Eşti nervoasă. Ai de gând să faci scandal.
- Dragul meu, nu mai sunt nervoasă. Tot ce simt e milă. Nu-mi mai pasă unde eşti, cu cine. Nu contează. Nu mă mai gândesc la minciunile tale. Vreau doar să-ţi cer o favoare.

- Ce vrei - o lesă de aur cu care să mă ţii aproape de tine?
- Nu mă lua în derâdere.
- în derâdere? Pentru ce! Ce vrei de la mine, *angelo?*
- Să te schimbi. Să o laşi mai moale.

Era prima dată când îi cerea ceva într-un mod serios. Fără plânsete, fără ţipete. Doar îi cerea. Gianni s-a uitat lung la ea, surprins. Apoi a început să râdă - un râs sfidător, nestăpânit.

- Bravo, *mio amore*| Vrei să mă controlezi!
- Nu râde, ie *rog.*
- Bravo ţie! Şi-a lăsat capul pe spate, râzând vesel.
- Sunt îngrijorată...
- Suntem bine, *angelo.*
- Nu - sunt îngrijorată... pentru *tine.*

Peste chipul lui a trecut umbra unei pânze de culoarea sângelui. A rămas acolo fără să zică nimic. Marella s-a ridicat şi - un gest total neaşteptat - Gianni a apucat-o de mână. A dus-o în dreptul inimii şi a ţinut-o acolo. în acel moment,

el i s-a părut Marellei foarte tânăr şi foarte bătrân în acelaşi timp. A privit-o cu expresia aceea de băiat pierdut, care a rămas orfan din cauza vitezei; frumosul satir, sărutat de buzele lui Dionysos; un bărbat foarte bătrân, pentru care iadul înseamnă să moară singur. Cu mâna pe pieptul lui, a simţit ce îi face inima să bată.
*Velocitâ! La bella vita! Măreţia umanităţii!*
Şi, în acel moment, a înţeles. Să-l schimbe ar fi însemnat să ştirbească exact lucrul pe care-l iubea cel mai mult la el.
A suspinat încet, aproape imperceptibil. A stat aşa un moment lung, simţindu-i bătăile inimii, mâna lui ţinându-i-o pe a ei. în cele din urmă i-a strâns-o uşor şi i-a dat drumul.
- Haide, lasă-mă să mănânc acum. Poţi mânca cu mine, dacă vrei. A ridicat furculiţa, răsucind pastele în jurul ei, şi i-a întins-o.
Marella s-a aşezat din nou lângă el. A luat furculiţa şi a turnat două pahare de vin. Au stat aşa, fără să mai schimbe o vorbă. Doar împărţind o farfurie cu paste şi privind creasta soarelui răsărind la orizont.

## CODA

La scurt timp, au început să apară tot felul de zvonuri - bârfe obscene, indecente.
Nu ne face plăcere să le repetăm, dacă o facem e doar pentru a le combate, pentru că, fireşte - să

fim bine înţelese -, ele nu reflectă în nici un fel propriile noastre păreri *personale.*
Zvonuri legate de un mesager căruia Agnelli i-a cerut să se întoarcă la Washington după steriletul lui Jackie. Sau ziceau oare că a fost trimis direct, prin Air Force One?
Bârfe şoptite de-a lungul anilor pe la colţuri, extrem de răutăcioase, de cei mai înverşunaţi scandalagii. Că John-John seamănă mai mult cu Gianni decât cu Jack Kennedy. (Ne cuprinde ruşinea când ne amintim că şi noi am numărat lunile de sarcină şi am răsuflat uşurate când am descoperit că datele nu se potriveau.)
Cei din grupul Radziwill au negat cu vehemenţă că s-ar fi întâmplat ceva indecent.
- Jackie îi era devotată lui Jack, a insistat Benno. în acea excursie s-a ocupat doar de Caroline. Au făcut schi pe apă. Au gătit spaghete. Chestii de-astea, materne.
- Lui Gianni nu-i plac complicaţiile, a zis şi Mărio, care cunoştea bine obiceiurile lui *L'Awocato.* Iar *asta* ar fi fost complicat.
- E strigător la cer, a spus Lee, aprinzându-şi o ţigară, într-un gest defensiv, când am luat-o la întrebări în timpul prânzului. Pe de altă parte, toţi ştiam că Lee a mai trunchiat destule adevăruri în viaţa ei, mai ales când era vorba despre sora ei.

Desigur, zvonurile cele mai periculoase au fost declanşate de Truman, care e singurul, în afară de Lee, care-i cunoştea bine pe toţi cei implicaţi şi, astfel, putea să susţină că vorbeşte în cunoştinţă de cauză.

- O, *credeţi*-mă, spunea Truman, după câteva pahare de Negroni - modul lui de a aborda astfel de indiscreţii -, eu *ştiu* ce s-a-ntâmplat în acel august pe Insula Capri! Nu eram acolo, e drept... dar ştiu tot ce s-a-ntâmplat din surse *foarte* sigure.

Când a fost întrebat de sursele cu pricina, şi-a fluturat genele blonde.

- Nuuuu! Io nu-s turnător - io păstrez secretul surselor mele!

Când părea că renunţăm - *Bine, bine, dar spune-ne odată!* -, îşi cobora glasul până devenea aproape o şoaptă, atât de secrete erau informaţiile lui.

- Păăăi, vă pot spune doar că exaaact înainte de ivirea zorilor, în data de treisprezece august, doamna Kennedy a primit o *cerere.*

- *O cerere în căsătorie?* întrebam noi, nedumerite.

- Păi, *bineînţeles,* dragă. Nu mi-aş strica povestea cu altfel de cereri.

- *Dar amândoi erau deja căsătoriţi!*

Truman pescuia felia de portocală - „bucata sănătoasă” - din paharul de Negroni, insistând:

- *Lee* era în mijlocul unei anulări a căsătoriei... V-am spus despre Papa, care era în şalupă şi în faţa căruia Gianni şi-a dezgolit, pentru o fracţiune de secundă, organele din dotare.

*Fusese un preot - nu Papa.*

- Poate că un *alt* Barnacle Bouvier încerca să obţină ceva de la serviciile Vaticanului.

*Dar Jack Kennedy era în viaţă atunci\ Era încă Preşedintele!*

Rânjea, sugând din felia de portocală.

- Nici n-aş îndrăzni să fac speculaţii. Io ştiu ce mi se *spune.*

în ciuda eforturilor lui Truman, seria de scandaluri care ne amuzau pe noi la culme a luat o întorsătură neaşteptată.

în anul următor, JFK a făcut o vizită prezidenţială în Italia.

Precum Jackie înaintea lui, i-a fermecat pe toţi, de la lideri locali până la oameni obişnuiţi; l-a vizitat pe Papă, stârnind o adevărată frenezie printre paparazzi. Şi totuşi, în perioada vizitei, a existat o noapte în legătură cu care nu există nici un fel de

date oficiale. Se ştie doar că a închiriat o vilă impresionantă la poalele Alpilor, lângă Lacul Como... la scurtă distanţă de Torino.
Se spune că le-a dat liber angajaţilor, pentru că aştepta un musafir strict confidenţial.
Oamenii locului încă vorbesc, pe un ton grav, în şoaptă, despre o maşină Fiat care a intrat în curtea vilei şi la volanul căreia era o femeie ce semăna cu o egretă, pentru că avea un gât neobişnuit de lung.
O femeie care semăna foarte bine cu Donna Marella Caracciolo di Castagneto Agnelli.
Când am întrebat-o, mulţi ani mai târziu, dacă fusese ea, dacă petrecuse o noapte cu Preşedintele Kennedy, Marella a ridicat din umeri, enigmatică.
- Poate că da. Poate că nu. Nu mai ţin minte.

„Haide, vino la fereastră” (in limba italiană în original) „M-a trădat sufletul acela ingrat” (in limba italiană în original) „Prostii / Nici vorbă” (in limba italiană în original) „Regele” (in limba italiană în original)

# „Făceau furori” (in limba italiană în original

)NOUĂ. 1975. VARIAŢI UN EA NR. 6

Se zvoneşte că Tru a avut grijă să-i trimită prin poştă lui Babe un exemplar din *Esquire* cu o zi înainte să apară la chioşcurile de ziare.

îl pune într-un plic maro Manila şi—I trimite cu livrare specială, pentru care a plătit în plus. A strecurat un bilet înăuntru, scris cu stiloul pe hârtie Tiffany, pe care Babe l-a ajutat s-o aleagă: nişte cartonaşe pentru corespondenţă, de culoarea cojii de ou, cu o monogramă elegantă de culoare bleumarin.

*Pentru Frumoasa Mea Babyling, muza mea dintotdeauna. Al tău, Tru.*

Plicul rămâne nedeschis, rătăcit într-un teanc de scrisori, în timp ce Babe îşi petrece dimineaţa la Sloan Kettering - pentru o cură de înţepături cu ace şi tot felul de chimicale -, apoi, după-amiaza, la Kenneth, pentru tratament facial, pensarea sprâncenelor şi lăcuirea unghiilor, în încercarea de a continua să se simtă umană. Sare peste partea cu coaforul; în perioada asta îşi ascunde puful de raţă ce i-a mai rămas sub nişte turbane şic, de mătase - sau sub peruci făcute la comandă,

stilizate cu măiestrie, şi pe care le poartă cu atâta graţie, încât unui străin i-ar veni greu să creadă că este ceva în neregulă.
în seara aceea îşi adună puterile pentru a juca rolul de gazdă perfectă pentru soţii Guinness, dar oboseşte înainte de a fi servită masa şi se retrage în dormitor.
Aşa că descoperă plicul abia a doua zi dimineaţă, când începe să trieze corespondenţa din ziua precedentă. Când dă peste scurta scrisoare de la Truman, e foarte încântată de gestul lui şi faţa i se luminează de mândrie, ca de fiecare dată când îi trimite vreun text scris de el. O ia şi se duce în sufrageria tapetată cu lemn de stejar, o deschide la pagina la care el a pus, cu grijă, agrafa aurie şi începe să citească, în timp ce ia puţin din grepfrutul tăiat felii şi din cafeaua espresso, pentru că mai mult nu poate mânca.
La început, e amuzată de isteţimea lui, râde când citeşte că pe ea şi pe Bets le- a plasat lângă Jackie şi Lee şi alte figuri recognoscibile, într-un context pe care-l ştim atât de bine. La Côte Basque. Frecventat *de rigueur*. Ce nostim e să primeşti un rol activ, chiar şi unul contextual.

Şi totuşi, pe măsură ce înaintează cu lectura, simte o strângere de inimă din ce în ce mai puternică... grepfrutul îi rămâne în gât. Babe îşi dă seama că ceva nu e în regulă de la al doilea paragraf. Spectacolul de ventriloc al lui Tru devine din ce în ce mai serios, păpuşa lui, pe nume Lady Ina, primeşte replici de-ale lui Slim. Regurgitează cadenţele ei. îi sunt atribuite detaliile care o definesc - până şi mâncarea ei preferată la prânz, Soufflé Furstenberg, spanac, cremă de ouă, cu gălbenuşurile pregătite într-un mod anume.
E evident că Jonesy este o versiune idealizată a lui Truman, luat prin surprindere de Lady Ina şi forţat să cineze şi să stea la taclale cu ea - după ce Ducesa de Windsor nu a onorat-o cu prezenţa. Ceilalţi sunt uşor de ghicit, există ceva ciudat, sinistru, în deghizările lor străvezii: feţe acoperite cu măşti ieftine, de duzină, care ar putea cădea printr-o simplă mişcare a sforilor. Partea cu Ann Woodward, în special, i se pare lui Babe extrem de răutăcioasă, dar tot nu se compară cu sentimentul de groază care o cuprinde pe Babe când citeşte atacurile neruşinate la adresa lui Slim. Slim, pe care Truman o adoră!

Slim - în realitate despărţită recent de Soţul Numărul Trei, înălţimea Sa Kenneth Keith. Babe ştia cât de profund ura Slim toată situaţia aceea tipic englezească, în care nu se regăsea. Pur şi simplu nu se potriveau deloc. Keith era insipid, insipid, insipid. Opusul lui Slim. Toate am comentat pe tema asta - *„Cum suporta?”* (Lucrurile rămase nespuse sunt, de fapt, tocmai cele pe care Truman le-a evidenţiat în scris... Era clar pentru toată lumea de ce a răbdat Slim atât de mult timp - *Cel puţin nu era singură.)*
Babe e şocată când citeşte că Tru o prezintă pe „Lady Ina” ca pe o epavă de femeie care bea şampanie pe rupte până la sfârşitul prânzului ei cu Jonesy, plângând în hohote în timp ce mănâncă souffle-ul şi mărturisindu-i teama ei că îmbătrâneşte şi că o să moară singură. Are înălţimea şi vivacitatea lui Slim. Poartă cu ea o pudrieră Bulgari, la fel ca Slim. Vorbeşte despre Papa Hemingway, care, după cum ştim cu toţii, a fost apropiatul lui Slim. Asemănarea e incredibilă. Apoi apar persiflările legate de vârsta lui Coolbirth ca fiind „în jur de patruzeci” şi călătoria ei în Mexic, pentru a

pune capăt *încă* unei căsnicii. Mai grav, îl descrie pe domnul Coolbirth ca fiind un ticălos de englez mătăhălos, iar soţia lui o americancă bătută în cap - doi oameni care de-abia se suportă, a căror despărţire e provocată de Lord Cool, care o respinge pe Lady Ina în timpul unui zbor transatlantic, când ea nu avea cum să scape de lângă el şi era plină până la saturaţie de alcool şi Thorazine. Cel mai dureros e că Truman o înfăţişează într-o stare de totală vulnerabilitate.

Sigur Slim i-o fi mărturisit toate aceste nelinişti, după cele întâmplate cu Leland... şi după ce a ţinut totul secret ani de zile (în timp ce le dădea în vileag pe ale noastre, remarcăm noi, lăsându-ne în voia unui moment de ciudă şi amărăciune).

Dar să o portretizeze Truman pe Slim în halul ăsta, în ajunul divorţului, ca fiind o femeie disperată după afecţiune, să o compare cu laptele acru, trecut de termenul de valabilitate... Trădarea i se pare lui Babe de neconceput.

Cum a putut Truman să scrie toate lucrurile astea?

Până şi stilul naraţiunii, observă Babe, pe măsură ce citeşte, e vulgar, obscen. Gata cu proza aceea dulce, scrisă pe îndelete, gata cu orăcăielile şi chiţăiturile şi cu sunetele monotone de cicadă. Au dispărut vocile acestor lucruri care îl inspiră când scrie, muzica ce i-a modelat proza până acum.

Truman a avut dintotdeauna o parte lascivă, dar textul *ăsta* e de-a dreptul pornografic. E menţionat şi un fost iubit de-al Inei, avea o poză cu el în cartea *Departe de Africa* de Dinesen, o autoare pe care Babe ştia că Slim o adoră, căci a cunoscut-o prin intermediul lui Truman în timpul celebrei excursii la Copenhaga. Imaginea îl prezintă pe respectivul iubit cu organul la vedere, pozând în faţa aparatului. Pe spatele fotografiei, Ina a scris, cu afecţiune, numele de „Dill”.

Şi-apoi mai e şi povestea cu aşternuturile. Simte că e vorba despre Bill de îndată ce începe să citească. în ciuda eforturilor ei de a părea Soţia Perfectă, *ştie* cum e Bill. Mai mult decât lasă să se vadă. Mult mai mult decât crede Bill...

Cu ani în urmă, Babe a descoperit dovada unei legături amoroase - nu o aventură insignifiantă, cu vreo muieruşcă apetisantă, cum îi era obiceiul, ci o relaţie bazată pe sentimente. Au fost, bineînţeles, şi altele, cu zecile, dar Babe a descoperit-o doar pe aceasta, în timp ce răscolea după ceva prin biroul lui Bill. A găsit chitanţe pentru bijuterii. Note de plată de la hoteluri. De o banalitate înfiorătoare. Păreau dovezi într-un film prost.
Erau acolo şi scrisori de la fată, care, evident, crezuse că ocupă un loc mult mai important în viaţa lui. Când s-a încheiat - Bill temându-se că devenea prea ataşată de el -, fata s-a aruncat de la etajul al nouăsprezecelea al unui hotel de mâna a treia, lăsând un mesaj pentru el, în care îi mulţumea pentru generozitatea lui şi care era lipsit de orice umbră de sarcasm.
Citind aceste rânduri, Babe a fost cuprinsă de amărăciune. Aflase despre fată din ziare, căci reuşise, într-un context nefericit, să ajungă ştire de prima pagină, deşi numele domnului Paley nu a fost menţionat în rapoarte, şi nici de cei de la poliţia din New York. (Se zvonea că editorii şi şefii de secţie au primit „donaţii”

generoase, oficial din partea reţelei de televiziune.)

Bineînţeles că Babe l-a sunat pe Truman imediat. Acesta a sosit în mai puţin de o oră. A găsit-o fumând L&M-uri una după alta şi punând haine atent împăturite în trei valize deschise pe pat.

I-a fost de ajuns să se uite o singură dată la ochii ei înroşiţi ca să-şi dea seama.

(De fapt, Truman ştiuse toate astea dinainte... El îi făcuse cunoştinţă lui Bill cu domnişoara respectivă, el l-a ajutat să se întâlnească la hoteluri sau chiar să aleagă bijuteriile pe care i le făcea cadou. Ne-a povestit nouă, nenorocitul naibii, ticălos cu două feţe... Babe nu ştie nimic despre asta, fireşte... Ar ucide-o dacă ar afla.)

- O, Babyling, ce faci?
- Plec. Nu mai pot rămâne în situaţia asta. Pur şi simplu nu mai pot. Merit ceva mai bun. Merit mai mult.
- Scumpo, tu meriţi întreaga lume pe un băţ de aur masiv. Şi ştii ceva? O ai.

Tru a făcut un gest larg cu mâna, ca un măscărici din Renaştere, arătându-i palatul de pe Park Avenue în care se aflau.

Babe a scuturat din cap şi a inspirat adânc fumul de ţigară, aruncând o eşarfă în cea mai apropiată valiză. O şuviţă de păr rebelă îi ieşise din coafură. A dat-o la o parte din ochii care păreau neobişnuit de obosiţi.

- Nu am nimic.

- Păi, scumpa mea, tu ai totul. Tot ce se poate

avea.

- Nu am iubire. Iar iubirea e tot ce contează.

- Dar, draga mea, ai! Mă ai pe mine.

Confesorul şi confidentul ei şi-a deschis braţele lui miniaturale, iar ea s-a prăbuşit în ele şi a început să-i plângă pe umăr. Truman a mângâiat-o pe păr, aranjându-i şuviţa argintie.

- Ascultă-mă... Eu te iubesc, Barbara Paley. Te iubesc mai mult decât iubesc viaţa însăşi. S-a întins şi a sărutat-o pe frunte cu o tandreţe desăvârşită.

Cât de mult ar fi vrut ea ca asta să fie destul pentru o căsnicie... Dacă l-ar iubi pe Bill măcar jumătate cât îl iubeşte pe Truman... Dacă Bill ar iubi-o câtuşi de puţin.

- Babyling. Ascultă-mă cu atenţie. Tu, îngerul meu, ai reuşit să te ridici sus de tot, deasupra tuturor. Şi acolo o să rămâi. Indiferent de ce se va întâmpla.

Babe se uita cu ochii mari la el, seriozitatea lui impunându-i să-l asculte cu atenţie.

- Tu eşti doamna William S. Paley - o zeiţă. Nu Bill a creat-o. Ci *tu.* Eşti o operă de artă superbă. Şi te iubesc. Te voi iubi mereu. Babe s-a cufundat înapoi în braţele lui fără un cuvânt, în timp ce el a continuat să-i mângâie părul. Draga mea, gândeşte-te la statutul de doamna William S. Paley ca la un loc de muncă. Cel mai minunat loc de muncă din întreaga lume. Şi nu uita - ai un lucru care e mai valoros decât iubirea...

Babe a întors capul să-l poată privi în ochi.

- Adică?

Buzele lui subţiri s-au arcuit într-un zâmbet

contagios.

- Putere.

După convorbirea matinală cu Slim (încălcarea regulilor fiind acceptabilă într-o situaţie de

criză), îl sună pe Bill la birou, lucru pe care nu-l face mai niciodată. O salută pe centralista de la CBS, spunându-i pe nume şi întrebând de sănătatea copiilor - apoi aşteaptă să răspundă Bill, suportând cu stoicism sunetele anesteziante, o interpretare în stil muzak a melodiei „Satisfaction”.

Apoi se aude în receptor vocea lui tăioasă:

- Paley.

- Dragul meu.

- O, salut, Baby. Totul în regulă?

- Da, sigur... Pauză, timp în care Babe atinge

uşor paginile lucioase.

- Orice ar fi, n-ar putea aştepta până diseară? E o zi infernală aici, încerc să-i dau de capăt programului ăstuia şi...

- Ţi-a spus cineva ceva azi..., îl întrerupe Babe, lucru pe care nu-l face mai niciodată... în legătură cu Truman?

Tăcere.

Şi-l imaginează stând pe scaunul acela rotativ cu spătar înalt pe care i l-a ales ea pentru birou, un Eames pentru Herman Miller, făcând

o pauză ca să citească vreo notă sau să deschidă vreun plic. (*Sau* să primească favoruri orale de la stagiarele din birou, cel puţin aşa se zvoneşte...) Tipic pentru Bill. Jonglând întotdeauna cu zece lucruri deodată. Rareori s-a întâmplat să-i acorde întreaga lui atenţie.

Fără a se lăsa descurajată, Babe reia

întrebarea:

- *Truman.* A zis cineva ceva de el?

- Ce? Nu. Scumpo, nu putem lăsa pe mai

târziu?

- Te-a întrebat cineva astăzi... despre

*aşternuturi de pat?*

Se lasă o tăcere de rău augur. Aude ceva zgomote în fundal, un cuţit de desfăcut scrisori care taie un plic. Apoi:

- Habar n-am despre ce vorbeşti, Babe. De ce să mă întrebe cineva despre Truman sau despre aşternuturi de pat? Şi încă în aceeaşi propoziţie. Pare cam neverosimil, nu ţi se pare? Râde, dar râsul lui sună fals.

- Dar despre *Esquire?* Vorbeşte cineva despre asta?

Bill, iritat acum:

- Ascultă, Babe, am o groază de lucruri de făcut, nu am timp de jocuri de-a ghicitul la telefon. Ne vedem acasă. Să fii cuminte.

Se aude tonul.

„Fii cuminte”, se gândeşte Babe. Dacă e cineva care ar trebui să fie „cuminte”, acela e Bill, el are nevoie de un avertisment asupra propriului comportament.

Când Bill ajunge acasă devreme în seara aceea, cu un buchet de flori (ceva ce nu-i trece niciodată prin cap să facă), Babe îşi dă seama că Bill nu numai că a citit articolul lui Truman, dar că e - fără doar şi poate - modelul care a stat la baza personajului Sidney Dillon.

Şi dacă Bill e Dill, iar Slim e, fără îndoială, Ina... oare şi partea aceea e adevărată? Oare întreaga ei viaţă a fost o farsă? După lectura a doar nouă pagini, Babe începe să aibă îndoieli cu privire la cele trei persoane pe care le-a iubit cel mai mult şi în care a avut încredere în ultimii douăzeci de ani.

Pe măsură ce începe să înţeleagă adevărul tot mai clar, nu se poate hotărî pe care dintre ei e mai furioasă - pe Bill, pentru trădare, pe

Truman, pentru că a scris despre ea, sau pe Slim, pentru că ştia şi nu i-a spus.

După cum vom afla mai târziu, Truman a trimis un exemplar cu povestea din *Esquire* şi la biroul lui Bill, în care a pus semn, cu aceeaşi agrafă aurie, la capitolul „Aşternuturile”.

Bill a deschis plicul şi s-a uitat peste text în timp ce Babe era la telefon, îi va povesti el mai târziu lui Slim în timp ce se lamentează unul altuia la un pahar de whisky într-un bar ascuns, undeva pe strada St. Regis.

„Lady Ina” şi „Sidney Dillon” sunt, într-adevăr, prieteni vechi.

I-a legat dintotdeauna o anumită camaraderie, de fapt, i-au legat mult mai multe... Dar treaba asta cu Truman a reînnodat vechea lor legătură pe care, din lipsă de timp, au neglijat-o de ani de zile.

- Nu pot să cred că nenorocitul ăla a avut îndrăzneala să facă asta, bombăne Bill către Slim, într-un separeu izolat.

- Nu pot să cred că m-a folosit pe *mine* drept purtătorul lui de cuvânt, ticălosul.

Bill tace, tocmai băuse două pahare.

- *Eu* i-am spus afurisita aia de poveste sau tu? se gândeşte dintr-odată să întrebe.

- Cine naiba mai ştie acum? Slim scutură din cap, total incapabilă să-şi amintească. Jur că n-o să mai vorbesc niciodată cu el.
Un legământ. Ferm.

- O, *eu* n-o să las lucrurile aşa, o asigură Bill. Există mai multe modalităţi de a jupui un şarpe.

Slim dă băutura pe gât.

- Să-ţi spun un lucru - dacă ar fi îmbibat în benzină şi i-ar da cineva foc, aşa cum a păţit dragul meu Buddy, nu m-aş deranja nici să mă piş pe el. E mort pentru mine.

Truman - care era plecat în Los Angeles, după ce şi-a aranjat evadarea temporară - încearcă să vorbească cu Babe de pe Coasta de Vest, dar i se răspunde că „nu e acasă” de fiecare dată când o sună.

Apoi încearcă să o sune pe Slim, care pur şi simplu îi închide în nas în clipa în care îi aude vocea de fetişcană.

îşi face curaj şi-l sună pe Bill la birou şi e extrem de surprins când i se face legătura.

- Paley.

- Bill...? Vocea lui Truman e mai ezitantă decât plănuise.

- Truman. Nici prietenos, nici nervos - *perfect* neutru.

Neputând să-i ghicească poziţia, Truman începe să sondeze terenul.

- Am sunat doar să te salut şi să-ţi spun că mi-e dor de voi.

- Salut, Truman.

Apoi tăcere.

- Ce mai face Babyling...?

- Bine.

- O, mă bucur. îmi făceam griji - cum n-am mai avut nici o veste de la ea...

Tăcere.

- Aşadaaar, eram curios să văd dacă ai primit povestea pe care ţi-am trimis- *0...7*
- Da. Cred că da.
- V-am trimis câte un exemplar amândurora, să aveţi fiecare câte unul.

Iarăşi tăcere.

- Ai citit-o?

- Nu, Truman, încă n-am apucat.

Lui Truman nu-i vine să-şi creadă urechilor. Acesta e ultimul lucru la care s-ar fi aşteptat. Se leagănă înainte şi înapoi, ţopăie de nerăbdare în camera lui de zi, un Rumpelstiltskin postmodern. în scurt timp - suntem sigure - se va repezi la măsuţa cu băuturi.

- Şi... când crezi că o s-o citeşti...? întreabă, cu o voce în care i se distinge disperarea.

- De fapt, Truman, cred că cineva a aruncat-o la gunoi.

- Păi, pot să vă dau alte exemplare -personal!

Ţopăie de nerăbdare în pauza chinuitor de lungă pe care o face Bill înainte de a-i aplica lovitura de graţie...

- Truman, soţia mea e foarte bolnavă. Chiar n-avem timp pentru astfel de nimicuri.

Zbang! Ca o suliţă înfiptă în piept, rănindu-l cu indiferenţă.

- *Soţia* ta? Adică *Babylingl* Bill... doar vorbeşti cu *mine,* ce sărăcie!

Satisfacţia lui Bill pare că ţipă şi urlă, atât de grăitoare e tăcerea lui. (Slim va recunoaşte mai

târziu că planul lui Bill de a refuza să-i acorde atenţia care nenorocitul ăla credea că i se cuvine a fost *genial.)*

într-un final:

- Truman, chiar trebuie să te las. Mă aşteaptă

o convorbire foarte importantă.

Clic.

Linia e moartă, făcându-l pe marele scriitor să

se simtă extrem de neînsemnat.

îi scrie lui Babe o scrisoare lungă. E în rulota lui, pe platoul de filmare al unui film de mâna a treia, având ca distribuţie doar celebrităţi. Spre disperarea lui, descoperă că nu reuşeşte să-şi joace propriul rol, pentru care a fost angajat. (E, într-adevăr, groaznic, vom aproba noi în timp ce vom viziona rezultatele de toată jena câteva luni mai târziu.) îşi formulează cu grijă pledoaria, prin care îi explică povestea, motivul care a dus la scrierea ei, comparând-o cu Proust (a cărui operă i-a prezentat-o lui Babe în vremurile bune), dar scrisoarea lui rămâne fără răspuns.

îi mai scrie una, invitând-o la prânz. Din nou, nici un răspuns.

Cea de-a treia e retrimisă expeditorului, nedeschisă, iar conţinutul ei nu-l putem şti, din păcate.

Tăcere asurzitoare.

Nemaiîndrăznind să sune după convorbirea cu Bill, îl roagă pe scumpul lui prieten Jack să o sune pe Babe în numele lui.

Babe a avut întotdeauna o afecţiune specială pentru Jack, la fel şi Jack pentru Babe - lucru de care Truman e perfect conştient. Ea îi admiră calmul neclintit, cu care, de două decenii, îl aduce pe Truman cu picioarele pe pământ sau calmează furtuni - angoasa, arta; ceilalţi bărbaţi toxici, cu care Babe *nu* a fost de acord, întotdeauna a empatizat cu Jack , ştiind că până şi cel mai stabil partener n-ar putea să ţină în frâu neastâmpărul lui Truman. Nu poate nimeni nega că Jack s-a străduit din răsputeri...

Aşa că, atunci când servitoarea ei îi spune că o caută domnul Dunphy, Babe răspunde la telefon.

- Babe, te rog eu - fă-o pentru mine. Te rog. *Te rog,* vorbeşte cu Truman.

- O, Jack, o tresărire în voce. îmi pare extrem de rău... îl iubesc pe Truman. îl iubesc cu toată fiinţa mea. Dar, după ceea ce a făcut... Eu şi Bill... pur şi simplu nu putem.
- A crezut că e *artă,* Babe. La fel ca în cartea *Cu sânge rece.* Reportaj sub formă de ficţiune.
- Aici e vorba despre *vieţile* oamenilor, Jack... Oameni care au avut încredere în el.
- E scriitor! *Ştiai* asta. Scriitorii scriu despre ceea ce ştiu. Iar el te ştie mai bine decât oricine.

Babe nu zice nimic. I se pare că aude ceva zgomot în fundal.

- Te implor. Jack inspiră adânc şi mai face o ultimă încercare. Tu eşti iubirea vieţii lui, Babe. Nimeni nu poate contesta asta. Ea ştie că Jack are dreptate. Ştim amândoi că asta-l va duce la pierzanie.

Urmează o pauză lungă, timp în care Babe plânge pe muteşte, încercând să se calmeze... Nu vrea ca Jack să-şi dea seama de slăbiciunea ei. *Nu vreau să ştie cât de tare m-a afectat.* în cele din urmă, străduindu-se să vorbească pe un ton neutru:

- O, nu ştiu ce să zic, Jack. O să discut cu Bill despre asta.

După ce ea închide, Jack rămâne cu privirea în zare, urmărind cum lumina zilei lasă loc întunericului, încercând să-şi facă curaj să-i spună lui Truman că tentativa de reconciliere a eşuat.
Jack e extrem de furios când Slim renunţă la băiat.
Aşa că Truman apelează la unul dintre amorezii lui insipizi şi toxici (... amorezi cu care am refuzat să avem de-a face - chiar şi în vremurile bune. Amorezi care I- au lovit şi rănit pe băiat; amorezi care sunt nedemni de talentul lui şi de compania noastră) să acţioneze în calitate de intermediar.
Când primeşte un telefon de la unul dintre aceşti domni, Slim, cu francheţea-i caracteristică, îi spune răspicat că nu are nici un rost să insiste.
- Tocmai ies în oraş. Ce vrei?
- Ascultă-mă, Slim. Truman a-nţeles că eşti foarte supărată.
- Truman a-nţeles foarte bine.
- A crezut că ţi se va părea nostim.
- Ei bine, s-a înşelat.

- Chiar crezi că Lady Ina eşti tu?
- Cred că e exact cine se presupune că e.

Dintr-odată, Slim aude respiraţia unei a treia persoane, care ascultă. Adresându-i-se direct lui:

- Truman...?

Nu se aude nimic, pentru că vinovatul îşi ţine respiraţia.

- Da, Big Mama?
- Nu eşti iertat.

Şi, cu aceste trei cuvinte, ultimele pe care i le va adresa vreodată, Slim închide telefonul, încheind astfel conversaţia cu îndrăgitul ei Truheart, îndepărtându-l din viaţa ei ca pe o tumoare nedorită, ceea ce, de altfel, şi devenise

## .ZECE. 1958. SLIM. FANDANGO

Manhattan-ul n-a mai fost atât de captivat de un scandal domestic de pe vremea când Billy Wood a fost împuşcat de propria lui mireasă-trofeu, în Oyster Bay.

La urma urmei, drame de o asemenea anvergură nu apar în fiecare zi. Obişnuitele aventuri - plictiseală. Despărţirile sezonului - ridicat din umeri. Dar o tragedie cu distribuţie de cinci stele, care se întinde în cinci oraşe din trei ţări - şi toată această efervescenţă doar din cauza a trei persoane! Această disproporţie e de-ajuns să te ţină cu sufletul la gură.

Cine poate şti ce anume atinge vreun punct sensibil într-o comunitate? Ce i-ar putea determina pe locuitorii oraşului New York, de obicei atât de apatici, de blazaţi, să iasă din pasivitatea lor de spectatori inactivi şi să ia partea vreuneia dintre echipe? S-au ales tabere, s-au făcut pariuri, preferaţii au fost aprig susţinuţi. Majoritatea dintre noi ne declarăm „slimite” - un termen inventat, fireşte, de Truman. A găsit un nume şi pentru această experienţă dureroasă, sătul de expresiile obişnuite, folosite de atâtea ori în cercurile mondene, care vorbesc despre nefericita serie de evenimente sub denumirea de „Chestiunea A”.

Porecla dată de Truman e mult mai interesantă: „Fandangoul Hayward - Churchill”. O/e/ Cu atât mai nimerită, convenim noi, cu cât Slim era în Spania, evident, când a avut loc furtul.
în absenţa ei, Tru a numit-o pe Babe conducătoarea Slimitelor, care avea, astfel, o poziţie fruntaşă în demersul de apărare a lui Slim. în fond, Babe era cea mai bună prietenă a lui Slim... plus că sentimentul de vinovăţie o chinuia cumplit. Adevărul e că toată această chestiune urâtă, mizerabilă, a creat o *situaţie* complexă între surorile Cushing. Mai precis, între Babe şi Betsey, pentru că Minnie a avut înţelepciunea să nu se implice în încurcăturile surorilor ei mai mici.
Dar să n-o confundăm pe sora lui Babe, *Betsey,* cu prietena lui Slim, *Betty,* pe care o cheamă Bacall, ca pe vedeta de cinema, cu numele de scenă Lauren. Cunoscută drept doamna Bogart. Doamna Bogart, cea care a rămas, nu demult, *văduvă...*
în acest şir de evenimente, atât Bet-sey, cât şi Bet-*ty* au fost catalizatoare involuntare, ambele prin acţiuni pe de-a-ntregul nevinovate.
Dacă Betsey nu ar fi promis s-o găzduiască pe fosta doamnă Churchill. Dacă nu i-ar fi pasat această obligaţie lui Babe. Dacă... Dacă... O mulţime de factori ar fi putut schimba deznodământul.

Dacă Truman ar fi fost în oraş în acea noapte, nu s-ar fi întâmplat nimic nepotrivit (şi cât de des putem spune *asta* despre Truman?!).
- Ştiaţi, se înflăcăra Truman, încântat de propria-i isteţime în găsirea unui nume pentru întreaga poveste, că, *pe lângă* faptul că era dansul suprem, care se bucura de o popularitate extraordinară în rândul aristocraţilor din acea vreme, *Fandango* are şi un sens figurativ? E considerat sinonim pentru: A. ceartă, B. mare tărăboi, sau C. un dans genial. Nu-i aşa că toate *trei o* caracterizează perfect pe Big Mama...? Rânjetul lui îngâmfat se lărgea şi mai tare, iar el continua să-şi bea sangria, satisfăcut. (Trebuie să recunoaştem că e o expresie care se potriveşte de minune, mai ales partea cu „mare tărăboi"...)
Dacă Slim s-ar fi concentrat doar pe ceea ce-şi dorea, dacă şi-ar fi văzut de propriile interese... Dar a încercat să fie o prietenă bună. Aşa e ea, Slim. Ca sarea în bucate. Ajută prietenii la nevoie, fără să pună întrebări. Prin urmare, când Betty a hotărât, la un an după moartea lui Bogie, că e timpul să se desprindă de terasa de gresie şi să trăiască din nou, cine altcineva ar fi putut orchestra reînvierea ei mai bine decât Slim? Slim, cea care i-a creat imaginea publică de la bun început.

- Trebuie să mergi, Nan, încuviinţase Leland.

Leland nu-i zicea niciodată lui Slim „Slim”, aşa cum făcuse Howard. Era „bunicuţa” lui Leland.[32] O relicvă din acea Nancy pe care a lăsat-o de mult în urmă, în ţărâna copilăriei ei din Salinas.

- Având în vedere prin câte a trecut, Betty nici nu cere prea multe.

Slim i-a luat faţa în mâini şi l-a sărutat intens. Tocmai se întorsese din excursia ei de patru săptămâni prin Rusia, cu Truman. Şi uite-l pe Leland, cât e de drăguţ şi înţelegător, nu se supără că, deşi s-a întors acasă de puţin timp, vrea să plece din nou. întotdeauna Leland a fost un domn când a fost vorba de astfel de lucruri. Majoritatea bărbaţilor preferă lese mai scurte.

- E doar pentru o săptămână. Ne putem întâlni în Paris şi de-acolo mergem la Berlin împreună.

Aşa se face că Slim se afla în Spania, cu Betty şi Papa, când a început Fandangoul. Şi pe când au ajuns la urechile ei sunetul ritmic al castanelor şi zarva tamburinelor, dansatorii implicaţi erau deja prinşi într-un iureş în care nu mai putea interveni şi din care nu înţelegea mare lucru.

Telefonul a sunat la zece şi cincizeci şi cinci, ca de obicei. Ţinând în braţe o grămadă de haine din dulap, pe care voia să le inspecteze, Slim a ridicat receptorul din furca de bachelită.

- 'Neaţa, Truheart, a zis ea, fără să se deranjeze să mai întrebe cine e.

Zece şi cincizeci şi cinci - telefonul lui Truman, când lua o pauză de la scrisul de dimineaţă.

- Azi iei prânzul cu mine, Big Mama.
- Nu pot. Şi-a pus o rochie de vară, de in, peste silueta ei de Saluki, nuanţa de unt a materialului potrivindu-se aproape perfect cu şuviţele ei blonde.
- De ce *nu?*
- împachetez. Ton ferm.
- Orice fată trebe să mănânce.
- Am o întâlnire la prânz.
- Cu *cine?*
- Cu nefericitu' de Kelly.
- Păi, anulează.
- Nu pot. Am stabilit întâlnirea asta de câteva săptămâni
- Sigur că *poţi,* Big Mama. Şi aşa vei şi *face.*

Slim a râs fără să vrea. Atitudinea lui autoritară era, de cele mai multe ori, adorabilă. S-a obişnuit cu ea în timpul acelor lungi săptămâni petrecute în trenuri prin Siberia, când au ajuns să se

comporte ca un cuplu cu mulţi ani de căsătorie în spate.

- Şi de ce, mă rog, l-a provocat ea, aş face un lucru atât de josnic?

- O să contramandezi pentru că scumpul tău Truheart vrea să îţi vadă chipul ăla luminos. Şi-apoi, ştii doar că te vei distra mult mai bine cu mine decât cu distrusul ăla de Kelly, care te plictiseşte de moarte!

- Ştii ceva, tu chiar *eşti* diavolul întruchipat.

- Cu coarne şi furcă, scumpa mea! Da' serios acum, Big Mama, *ştii* că am dreptate! Un insipid cuminte sau un demon interesant... pe cine alegi?

- Unde? (Lăsându-seînduplecată...)

- La restaurantul 21. Pur şi simplu tânjesc după o tocăniţă de-aia nemaipomenită de la ei. Mergem incognito... o să stăm la un separeu în sala de lângă bar, ascuns undeva în colţ. Nu va şti nimeni că suntem acolo.

- Bine.

- Bun.

Slim aproape că i-a *auzit* zâmbetul.

- Trădătorule.

Slim a pus receptorul la loc. Se simţea uşor vinovată în timp ce căuta, în carneţelul din sertarul de sub măsuţă, numărul nefericitului K, pregătindu-se să tuşească şi să se simtă bolnavă.

După ce s-a aşezat lângă Truman, în separeul de la barul 21, Slim era foarte bucuroasă că şi-a schimbat planurile. Au şuşotit pe sub talmeş-balmeşul de jucării antice care atârnau precar din tavan, mâncând tocană şi bând mojito cu paiul.

- Aşa că i-am sugerat Madridul. Are nevoie doar de o doză bună de distracţie.

- Şi vreun matador sau doi pe lângă, poate...?

- Ghidul lui Big Mama pentru a lua taurul de coarne.

- Sau de orice altă protuberanţă e la îndemână...

- Până la fund!

- Să sperăm..., a rânjit Truman cu subînţeles. Apoi, ridicându-şi paharul şi făcându-i semn bătrânului chelner să le mai aducă un rând: O, domnule *Weisssss...*

Luându-i-o înainte lui Weiss (pasul lui de broască ţestoasă fiind o trăsătură distinctivă a localului), a apărut Babe, care s-a îndreptat cu paşi uşori spre masa lor, îmbrăcată într-o pelerină deschisă la culoare şi scuturându-şi stropii de ploaie de pe umbrelă.

- Salutare, Babyling! a zis Truman, zâmbind larg, fericit. Apoi, adresându-se servitorului: Adu trei, domnule Weiss!

S-au sărutat scurt pe obraz, apoi Babe şi-a dat jos eşarfa, legând-o, cu un aer absent, în jurul mânerului de la poşetă. A alunecat pe locul de lângă Slim, uitându-se fix la ea cu ochii rugători.

- Slim, draga mea, sunt într-o încurcătură nemaipomenită - şi tu eşti *singura* care mă poate ajuta. Ştiu că-ţi cer cam mult, dar aş putea să-ţi împrumut bărbatul pentru o noapte...?

- Poftim? Slim a reuşit cu greu să-şi ascundă zâmbetul.

Weiss a ajuns la ţanc cu paharele de mojito. Truman a ridicat un pahar de pe tavă şi a tras o duşcă zdravănă.

- Măi să fie, prânzul ăsta tocmai a luat o turnură mult mai interesantă... I-a făcut lui Slim cu ochiul. Ei, ce zici, ai fi avut parte de aşa *ceva* cu Nefericitu' Kelly? La ce te-ai gândit, Babyling? La un *ménage à trois,* sau chiar să faceţi un schimb, efectiv?

Babe l-a lovit pe Truman cu meniul.

- Nu pentru *mine.* De fapt, bănuiesc că e pentru mine, într-un fel... şi pentru Betsey. Şi-a dat ochii peste cap, un gest pe care îl făcea de obicei când venea vorba despre Betsey.

- Şi incest, pe deasupra?! Baby, nu te-aş fi crezut în stare! Deşi trebuie să recunosc, n- aş fi zis că *Betsey* e genul tău.
- Truman, te rog să-ţi scoţi din cap astfel de mizerii. întorcându-se spre Slim: *Practic,* e pentru Pam. Churchill.
- Pam Churchill? se încruntă Slim nedumerită.
- Se pare că ea şi Jack au fost prieteni apropiaţi în Londra în timpul războiului...
- Bineînţeles că au fost, o întrerupse iute Tru, vesel. La fel ca domnii Onasis şi Agnelli... şi domnii Harriman, Kahn şi Rothschild - o! şi Eddie R. Murrow...
- Ed e doar un zvon, l-a corectat rapid Babe (Tru şi Slim au schimbat o privire care spunea contrariul.)
- Dar ce naiba avem *noi* cu ea?
- Păi, acum, că Betsey şi Jack se joacă de-a ambasadorii peste Ocean, se pare că şi-au reînnoit vechea prietenie. Cică a venit vorba în timpul unei cine că lui Pam i-ar plăcea *foarte mult* să meargă în vacanţă în New York.
- *Bineînţeles.*
- Iar Betsey s-a oferit s-o găzduiască, ştiind foarte bine că n-avea de gând să vină acasă. Aşa că ghici cui îi revine sarcina...
- Surorii ei mai mici. O, Doamne, ce pacoste.

Babe a scormonit cu paiul în grămada de mentă din mojito, iritată.

- *Este,* într-adevăr, o bătaie de cap, în special când e vorba de *europeni.* Cei din ultima tranşă pe care i-am primit voiau aşternuturi călcate. Călcate de mână! în fine. I-am spus lui Bets că sunt de acord - adică, ce altceva puteam spune?
- *NU!* au ripostat Slim şi Tru la unison.

Babe a zâmbit.

- Dar ştim foarte bine că n-aş fi în stare de aşa ceva, nu-i aşa? Şi-a scos tabachera, a aprins două L&M-uri şi i-a întins una lui Slim. Am fost de acord cu un *minim* de lucruri. O să-i ofer o cină la Kiluna vineri, apoi o să fac rost de bilete la teatru pentru sâmbătă, când, sper, apari *tu,* a dat ea din cap către Slim. Iar duminică e pe cont propriu.
- O să-i zic lui Leland să îţi dea invitaţii. Ce preferi, *Regele şi cu mine* sau *Pacificul de Sud?*
- Oricare. Mă gândeam că, având în vedere că tu vei fi în Spania cu Betty, iar Tru în Verbier cu Jack, poate Leland ar fi de acord să se alăture grupului nostru şi să fie perechea lui Pam? Doar sâmbătă, la piesa de teatru - nici măcar n-aş *îndrăzni* să-i cer să îndure cina aia îngrozitoare! Ştiu că e cam neplăcut, da' ce să fac, trebuie să găsesc pe cineva care să stea cu ea cele două ore între ridicarea şi lăsarea cortinei, apoi o expediez înapoi de unde a venit.
- Pe Leland nu l-ar deranja.

- Eşti *sigură*? Ştiu că va fi groaznic de plictisitor.

- Orice pentru o prietenă, a spus Slim, după cum îi era firea.

- Când pleacă Leland? Să se întâlnească cu tine?

- Eu şi Betty ne întâlnim cu Papa în Madrid, *avec* mireasa *número cuatro...*

- Ooo, *fii* serioasă! a mârâit Truman. Ăla e un mare poponar, pe ascuns.

Slim a continuat, ignorându-l:

- Apoi mergem la Paris. Betty va pleca la Londra pentru filmări, iar eu şi cu Leland la München, să ne întâlnim cu Baroneasa.
- Care Baroneasă?
- Von Trapp. Călugăriţa-devenită-bonă. A pus mâna pe tată şi a fugit de nazişti. A scris 0 carte de memorii despre copiii lor, care cântau îmbrăcaţi în pantaloni de piele. Leland e de părere că se poate face un musical din asta. Mergem să negociem drepturile pe viaţă.
- întotdeauna mi s-a părut că băieţaşii ăia de la SS ar putea fi biciuiţi până ar forma un cor *nemaipomenit,* a afirmat Truman, înţepând două chifle cu cuţitul şi furculiţa şi oferindu-le propria-i versiune a dansului chiflelor lui Chaplin, din *Goana după aur* - „picioarele” de aluat, care

semănau cu nişte labe de gâscă, săreau în sus, într-o transpunere vioaie a imnului „Deutschland über alles”.

- O, Tru. Slim a clătinat din cap, ideea aceasta năstruşnică făcând-o să chicotească.

- Asta chiar că-i prea de tot, a zis Babe, acoperindu-şi ochii cu mâna. Au continuat să bea mojito cu paiul, lăsându-seîn voia unui hohot de râs vinovat..

Slim a simţit că o cuprinde un val de căldură când a intrat în apartamentul ei de la Hotelul Ritz din Madrid. O senzaţie care îi amintea, în mod curios, de şocul pe care l-a simţit când a făcut surf pe Matador Beach, iar pielea ei neacoperită se izbea de acele valuri sărate minunate. O „amintire involuntară”, după cum ar spune Truman, lansându-se apoi într-una dintre discuţiile lui obişnuite despre Proust şi madlene.

Oricare ar fi fost cauza declanşatoare, cert e că amestecul de şoc şi încântare au teleportat-o pe Slim, pentru o clipă, de la Hotelul Ritz din Madrid pe o plajă din Malibu. S- a desfătat cu senzaţia de furnicături care, ştia prea bine, îi va rămâne pe piele - o senzaţie secretă, senzuală, pe care o simţea mult timp după ce pielea se uscase. Parfumul uşor de apă de mare pe sub rochia ei de seară.

Gustul acela sărat, care persista pe pielea ei ca un secret ispititor, îi aducea aminte de Leland. Poate că din cauza parfumului a început să se gândească la Hay, care apoi i-a trezit un şir nesfârşit de amintiri.

Parfumul le ademenea într-acolo încă dinainte ca ea şi Betty să intre în încăpere. Nu mireasma tainică, oceanică, din memorie, ci una dulce, florală, care adia în hol, pătrunzând până şi printre cele mai mărunte crăpături. Slim a împins uşa şi a descoperit o cameră plină cu flori albe. Orhidee sculpturale. Frezii. Magnolii grandiflora, preferatele lui Truman, mireasma întregului sud în şapte petale ceroase.

Tru a fost cel care i le-a arătat lui Leland pentru prima dată, la Florăria lui Petrov de pe Sixth Avenue, spunându-i extaziat:

- Uite, Big Daddy, *trebuie* să cumperi una dintr-astea pentru Big Mama. Sunt florile supreme. *Miroase-ie...*

Adoptând atitudinea unui expert în vinuri, Leland s-a aplecat şi a inspirat adânc mireasma bobocilor alburii. Discretă. Aromată. Divină.

Truman, căruia îi plăcea la nebunie să epateze, era celebru pentru gusturile sale, pe care
1 le apreciau mai ales bărbaţii de bun-gust.

- Şi ia şi o grămadă din frunzele alea! îs exact ca nişte flori! A atins suprafaţa tare, de un verde

închis, a unei frunze: fină ca pielea, lucioasă - cea mai divină combinaţie de tare şi moale. Exact ca Big Mama. A mângâiat cu nostalgie partea inferioară. Ştiai că magnoliile Little Gem sunt printre primii arbuşti care ridică vălul iernii? Nina avea dintr-astea oriunde locuia, în ghivece mici, chiar şi în cămăruţa aia cât o cutie de chibrituri, când încă îşi mai zicea Lillie Mae, înainte să-l cunoască pe Joe. Le iubea pentru că florile lor apăreau primele, ca să înfrumuseţeze crengile goale ale primăverii timpurii, a adăugat el, zâmbind cu tristeţe. Au un început timid, dar apoi se fac mari ca grandiflora... doar că le ia un pic mai mult timp.
Receptiv ca întotdeauna la lucruri noi, Leland i-a făcut un semn florarului şi a cerut o duzină.
- Nuuuuu, Big Daddy - ai nevoie doar de *un fir,* interveni Truman. Sunt foarte preţioase. Big Mama poate să şi-l pună în păr... ar arăta excelent albul ăla de hârtie în părul ei blond, nu-i aşa? Apoi să o pui să plutească într-un bol plin pe jumătate cu apă. Crede-mă, Big Daddy, se întâmplă ceva magic când se udă. Nimic nu se compară cu parfumul de magnolie udă.
Leland i-a spus toate aceste lucruri lui Slim după ce i-a dat floarea, în acea seară, împachetată în folia de plastic. A înţeles perfect ardoarea din

privirea lui Truman, care avea o sclipire deosebită, şi, râzând, a scos portofelul.

- Truman - ajunge. M-ai convins.

Mai multe vaze cu flori umpleau acum camera de hotel, încercând să-şi facă loc prin mulţimea de petale albe.

Slim şi Betty şi-au trântit poşetele pe canapeaua de lângă uşă, admirând, încântate, priveliştea. Pe masa ovală, încrustată, de lângă intrare se afla un bilet. Betty l-a luat şi şi-a scos ochelarii cu ramele groase, negre, din buzunar. O senzaţie deconcertantă, se gândea Slim de fiecare dată, să o vezi pe zeiţa filmului cu ochelarii aceia de tocilară, lăsând la o parte calmul rece care ascundea căldura ei adevărată şi astfel amintindu-le celor care o cunoşteau de mult de Betty Joan Perske, fata aceea stângace care fusese înainte să devină „Lauren Bacall” (Betty fiind un nume prea comun, iar Perske sunând prea evreiesc).

Slim a fost cea care a observat-o în timp ce stătea la rând la un magazin în Santa Monica, în martie 1943. Slim a fost total captivată de imaginea acelei fete care semăna cu ea. O slăbănoagă înaltă, blondă. Cu privirea severă, directă, care, în combinaţie cu o frumuseţe sălbatică, putea fi intimidantă. De pe copertă, fata se uita fix la ea. Aşteptând...

în prim-plan, purtând un costum elegant, albastru închis, cuvântul BAZAAR inscripţionat deasupra capului. în spatele ei, o uşă din sticlă mată, cu o cruce roşie pe ea - se distingea vag umbra unei asistente care trecea pe sub geam ca printr-un tifon. Fata părea că aşteaptă într-un hol de spital. Mesajul era clar - Donaţi Sânge, Ajutaţi Crucea Roşie, aşa vă puteţi demonstra patriotismul...
Da, da, s-a gândit Slim, nefiind în stare să-şi ia ochii de pe chipul acela care atrăgea atenţia tuturor. Nimeni nu se gândeşte la sânge sau la război - sau la altceva, doar la ochii aceia. Pătrunzători, gravi, dezminţindu-i vârsta. Exprimând îndrăzneală, sfidare. Emanând o strălucire curată, sănătoasă, dar sugerând, vag, prezenţa unei pantere care stătea la pândă, ascunsă. Slim a avut senzaţia că se uita în oglindă.

- Am găsit-o pe fata ta, i-a spus lui Hawks în acea seară la cină.

- Care fată...? a întrebat el neliniştit. Deşi erau căsătoriţi de scurt timp, el tot un afemeiat rămăsese, nu se potolise deloc. Slim a ghicit că el se temea că a descoperit-o pe fata de la cantină, de care ştia de luni de zile. Sau pe Dolores Moran, pipiţa aceea căreia Howard i-a dat un rol obscur într-un film obscur. Slim îşi imagina cam în ce consta rolul acela, iar când aventura lor a devenit

cunoscută în oraş, multe mese de la Derby au râs cu lacrimi de felul în care o imita pe amanta soţului ei şi de porecla pe care i-o dăduse - schimbă
Dolores Moran cu „Dollar-ass Moron”[34]. Asta era mottoul lui Slim - fă-i să râdă oricât de mult, plângi când nu te vede nimeni.

- Pe *fata* ta. Pentru filmul cu Bogart.

A scos revista de modă din geantă şi i-a întins-o lui Hawk, la sfârşitul unei alte mese condimentate cu minciunile lui. Deşi reacţia lui iniţială a fost una de indiferenţă, în clipa în care a văzut ochii aceia care se uitau fix la el, a apucat revista şi a început să-i studieze îndeaproape. Slim şi-a aprins o ţigară, savurându-şi isteţimea.

- Am sunat-o pe doamna Vreeland. Am aflat cine

e. O anume Betty Joan Perske.

Howard a strâmbat din nasul lui de uliu.

- De numele ăsta va *trebui* să scăpăm.

- Hmm, nu ştiu ce să zic... Mie îmi place.

în timp ce scutura scrumul şi îşi reumplea paharul cu cocktail Manhattan, Slim s-a uitat atent la Howard, să vadă dacă observă şi el acelaşi lucru.

- Cerule mare! Seamănă perfect cu f/ne!

- Pe cine *credeai* că am găsit?

Howard şi-a ridicat privirea de pe pagina lucioasă,

pregătit să se apere.

-Ascultă, Slim, habar n-am ce...

Plictisită, Slim s-a aplecat spre el, ca un animal de pradă, şi l-a sărutat pe buze, măcar să oprească torentul de minciuni care, inevitabil, ar fi urmat. Howard s-a tras înapoi, mirat. Nu se mai sărutaseră aşa de foarte mult timp. Nu mai fusese de mult aşa de dură cu el. Slim a descoperit repede ce îl excita pe Howard - violenţa. Să te baţi şi apoi să ţi-o tragi. Ăsta era fetişul lui. Era un lucru evident şi în filmele lui, nu? N-ar fi trebuit oare să vadă mai multe înainte de a-şi lega viaţa de a lui? Tachinări, o palmă, un pumn, apoi protagoniştii se prăbuşesc pe pat. Asta înţelegea Howard prin seducţie.

Păi, atunci dă-le ce-şi doresc.

INTERIORUL CASEI FAMILIEI HAWKS - SUFRAGERIE - ZIUA

Slim îşi bagă limba şi mai adânc în gura lui, TI muşcă tare de buza de jos, apoi iese. Howard o trage înapoi, ducându-şi şerveţelul la buze, bumbacul alb, curat, murdărindu-se de sângele lui.

HAWKS De ce ai făcut asta?

SLIM

Voiam să văd dacă-mi place.

HAWKS Şi? Care-i verdictul?

SLIM

Nu mă pot pronunţa încă... (se sărută din nou) E chiar mai bine când te

implici şi tu. Se îndepărtează de el şi îşi recuperează ţigara aprinsă, trăgând

cu sete un fum, să scape de gustul de cotlet bine-prăjit pe care l-a mâncat Howard la cină.

SLIM (CONT.)

Sunt afară, în spate. Dacă ai nevoie de mine, fluieră.

HAWKS

Slim..

.SLIM

Ştii să fluieri, nu-i aşa, Hawks? Ea schiţează un zâmbet şiret din colţurile buzelor SLIM (CONT.) îţi uneşti buzele... şi sufli

.întorcându-se să plece, aproape că vedea cum Hawks modifică, în minte, scena, pentru a-i include pe Bogie şi pe domnişoara Perske cea-cu-privirea-tăioasă, care, în acel moment, se afla cu mama ei într-un apartament dintr-un bloc fără lift, în Bronx, la masa de Formica pe care se afla un sandviş cu pastramă afumată, şi care habar n-avea că viaţa ei era pe cale să se schimbe dramatic.

Slim a deschis uşa din spate a încăperii pe care o decorase ea însăşi, după cadrul filmului lui Hawks, *Leopardul Suzanei.* Doamne, cât de mult îi plăcuse lui Slim acea casă falsă! în primele lor zile de

căsnicie, pline de planuri şi iluzii, a crezut că, dacă ar reproduce acel cadru pe un canion din Bel Air, ar pregăti terenul pentru a trăi împreună fericiţi până la adânci bătrâneţi. Mai ales dacă era o casă care-i hrănea lui Howard vanitatea, una reconstruită chiar de scenografii lui, care au avut îndrăzneala să includă şi un gărduleţ alb, clişeu care ascundea atâtea speranţe...
Slim a privit faţada sufocant de tradiţionalistă a casei pe care a ajuns s-o iubească cu atât mai mult cu cât ştia că era căminul ei temporar. Ştia care va fi următoarea intrigă în scenariul ei. Şi îl va obţine în timp ce Howard era preocupat, conform planului, cu filmul *A avea sau a nu avea - o* poveste cu care l-a ajutat şi ea, convingându-l pe Papa s-o aleagă.
Ernest protestase, insistând asupra cărţii *Pentru cine bat clopotele.* Dar Hawks nu a înţeles mare lucru din ea.
- Dă-mi cea mai proastă lucrare a ta - cea care e un fiasco total. Rescrisă, şi cu Bogart în distribuţie, o transform într-un succes! se lăudase el faţă de Papa, în timp ce vânau fazani în Sun Valley.
Aşezaţi lângă focul de tabără, Slim şi Papa s-au uitat unul la altul. Ea şi-a dat ochii peste cap, iar Papa a izbucnit în râs. Slim considera cartea *Clopotele* a lui Papa cea mai bună lucrare a lui de

până atunci. Aşa i-a şi spus lui Howard. Problema era că Howard rareori o asculta pe Slim.
Ca şi Leland, de altfel...
Leland, „Hay” al lui Slim. Eroul ei din actul doi, aşteptând în culise să intre pe scenă, oferind braţe întregi de flori palide.
Da, Slim ştia, momentul era perfect. Howard va fi total absorbit de doppelgănger-ul ei, domnişoara Perske, pe care Slim i-a recrutat-o cu atâta generozitate. El o va seduce, evident, cu eterna scuză a regizorului-care-îi-arată-vedetei-cum-să-joace-într-o- anumită- scenă.
Slim n-avea cum să ştie că alesese la întâmplare o femeie pe gustul ei. După cum s-a văzut mai târziu, Betty nu s-a jucat de-a instrucţia-pe-canapea cu Howard, ci a avut îndrăzneala să se îndrăgostească nebuneşte de partenerul ei de film. Dacă ar fi ştiut asta înainte, Howard ar fi ales o altă ingenuă.
Fără să bănuiască, Slim şi-a ales o prietenă pe viaţă de pe standul acela de lângă magazinul din Santa Monica. N-avea cum să ştie că Betty Perske-devenită-Bacall va fi iubita lui Bogie, că va fi lângă ea când va naşte şi pe care, zece ani mai târziu, o va ţine de mână, când Bogie se va fi stins din viaţă, curajos şi elegant până în ultimul moment.
Timp de câteva luni a luat unicul lift, destinat

transportului mâncării (neavând puterea de a coborî pe scări), pentru a bea cocktailuri cu ea şi Leland, cu vechea pasiune a lui Leland, Kate, şi cu cel mai bun prieten al lui Bogie, Spence. Grupul exclusivist, singurii cărora li s- a îngăduit să fie martori la procesul de degradare fizică a lui Bogie. Slim n-avea cum să ştie că se va ţine cu disperare de braţul lui Betty la câteva momente după ce respiraţia greoaie a lui Bogie se va fi oprit, acea strângere sugerând tot ce pătimiseră împreună. Stând acolo, în penumbră, singurul ei gând era că a sosit momentul perfect să-şi încheie rolul de doamna Howard Hawks.
în timp ce-şi stingea ţigara cu călcâiul espadrilei, Slim şi-a dat seama că singurul ei regret era că nu i s-a recunoscut niciodată contribuţia la acele dialoguri.
„Pentru cele două flori exotice ale mele - cu drag, Leland.” Betty a citit bileţelul cu voce tare, în apartamentul de la Hotelul Ritz din Spania.

- Scumpul meu Hay, a zâmbit Slim cu mândrie.
- Un adevărat prinţ, a flatat-o Betty.
- Da, un adevărat prinţ, a încuviinţat Slim.

Slim a dispărut în camera ei să despacheteze, să-l sune pe Papa ca să stabilească la ce oră se întâlnesc pentru a bea sangria înainte de coridă,

aceasta fiind pasiunea supremă a lui Papa, apoi i s-a alăturat din nou lui Betty în salon.

A găsit-o lângă fereastră, pe unul dintre cele două fotolii, lumina slabă de dinaintea serii căzând pe profilul ei sever exact din unghiul potrivit.

Betty stătea cu un buchet de crini imperiali în mână, cu privirea pierdută în zare.

Slim s-a apropiat de ea şi a lovit-o uşor peste gambă, trântindu-se pe fotoliul de lângă ea.

Betty i-a zâmbit, continuând să ţină în braţe crinii, iar ochii i s-au umezit.

Slim s-a uitat cu subînţeles la florile graţioase, înţelegându-le semnificaţia.

- Crini imperiali albi... înţelegi...? Leland e încântător, nu-i aşa? Zicând acestea, Betty şi-a pierdut stăpânirea de sine şi a început să plângă, ascunzându-şi faţa în mâneca pelerinei pe care încă nu o dăduse jos.

Slim a luat-o în braţe, a strâns-o tare şi nu i-a mai dat drumul până când nu s-a oprit din plâns.

Se rezolvă totul cu un pahar, a asigurat-o Slim.

Eh, poate cu vreo două...

în fond, erau în vacanţă - şi nu orice vacanţă. Asta era o reînviere. Pe când a sosit Papa, ele erau deja ameţite bine după o carafă de sangria pe care au băut-o la masa dinspre piaţa măturată de nisip. Fructele erau zbârcite, iar vinul prea tare, dar le-a căzut foarte bine.

Betty se uita la Slim cu aceeaşi privire de fată de nouăsprezece ani pe care o avusese când s-au cunoscut - sau poate şi mai puţin, după cum arăta, cu părul ei blond-caramel prins într-o coadă ştrengărească la spate, dezvelindu-i faţa în întregime, fapt ce-i scotea în evidenţă năsucul plin de pistrui de la soare. Pentru prima dată de la evenimentul fatal, când a simţit că lumea se prăbuşeşte în jurul ei, Betty arăta fericită. De mult n-au mai râs aşa, doar din plăcerea de a râde. Când s-a apropiat Papa, însoţit de matadori, a strigat-o pe Slim din celălalt capăt al pieţei: MISS SLIMMMMSKY! Ea a zâmbit, privindu-l cum îşi făcea drum spre ea. l-a sărutat mâna, iar ea a simţit că mustaţa lui îi gâdila pielea de pe dosul palmei ca nişte peri fini de arici alb.

- Ce mai faci, Pap...?

- Scumpa mea Slimsky.

A mângâiat-o afectuos pe păr. Ea s-a întors spre

Betty:
- Faceţi cunoştinţă. Prietena mea.
Papa şi-a fixat privirea tulbure pe faţa arsă de soare a lui Betty Bacall. Pentru prima dată de când se cunoşteau, Slim l-a văzut luându-şi privirea de la ea şi îndreptând-o spre o alta. El s-a uitat la Betty şi s-a îndrăgostit pe loc, profund, de

ea, aşa cum numai Papa putea. Şi aproape toată după-amiaza aceea a iubit-o cu o dăruire totală.

- Doamnă Bogart.
- Domnule Hemingway. Spuneţi-mi Betty, a zis ea cu vocea ei guturală, care contrasta puternic cu înfăţişarea de fetiţă.
- Ernesto, a răspuns el, cu un zâmbet grotesc de ştrengăresc pe faţa lui arsă de soare, plină de riduri. Ne întâlnim în sfârşit.
- Am senzaţia că ne ştim deja. Cărticica ta mi-a schimbat viaţa. Cuvintele tale au ieşit deja de pe buzele mele.

Aşa cum se întâmpla de fiecare dată, din cauza vocii ei până şi cele mai inocente cuvinte păreau să vibreze cu insinuări indecente. Slim urmărea cu satisfacţie această scenă, în care Betty se deschidea şi înflorea precum un crin alb.

Papa a chicotit.

- Oricât de mult mi-aş dori să fie cuvintele mele în frumoasa ta gură, mă tem că nu e meritul meu. E al domnişoarei Slimsky. în întregime. Şi-a aruncat privirea pătrunzătoare către Slim şi i-a făcut cu ochiul, cu o expresie conspirativă. Slimsky, iartă-mă. Doar ştim amândoi că ne e scris să fim, în cele din urmă, împreună...
- Luată. Slim a ridicat mâna stângă, arătându-i inelul delicat pe care Leland i l-a strecurat pe deget în timpul modestei ceremonii ţinute în

grădina din spatele casei soţilor Paley din Kiluna, cu aproape zece ani în urmă. Babe aranjase un dineu foarte drăguţ, cu supă de legume, salată de crab şi carne de vită rece, în saramură. Au mâncat toţi al fresco, la acea masă de opt persoane, cei câţiva nuntaşi ţinând toasturi pentru proaspăt căsătoriţii Hayward cu cocktailuri de şampanie. Drept răspuns, Papa şi-a arătat propria verighetă, de parcă ar fi vrut să-i spună că acesta nu era un argument valid.

- Nu vei fi căsătorită pentru mult timp… Cam zece ani durează, de obicei, la tine, nu?

- La tine şi mai puţin, a zis Slim, îmbrâncindu-l în glumă. El tras-o spre el şi i-a dat un sărut frăţesc, care a ţinut o clipă mai mult decât era confortabil pentru ea. Slim l-a împins înapoi cu blândeţe, iar Papa şi-a dres vocea.

- După cum spuneam, noi doi vom îmbătrâni şi vom muri împreună, doar că tu încă nu-ţi dai seama. Dar, între timp, sunt sigur că-mi vei ierta infidelitatea, căci fiinţa asta care a fost neglijată până acum are mare nevoie de atenţie.

S-a întors iar către Betty:

- Doamnă Bogart, aţi stat vreodată în faţa unui taur fioros?

Betty a zâmbit ştrengăreşte:

- Nu, din câte îmi amintesc.
- Eu, da. Hai să-ţi povestesc cum e, ce înseamnă

să-ţi priveşti propria moarte în ochi.
Şi, luând-o de braţ, Papa a început să-i explice, cu amănunte, despre coridă şi ritualurile ei, despre asocierea *mano a mano* dintre Luis Miguel Dominguin şi Antonio Ordonez, cei doi mari toreadori ai vremii, despre care scria - şi uite aşa, s-a gândit Slim, subiectul de conversaţie a revenit asupra lui Papa.
- *Quelle* afurisită de *surprise,* şi l-a imaginat pe Truman bombănind - şi a zâmbit, amuzată.
în Plaza de Toros li s-a alăturat şi doamna H *número cuatro:* domnişoara Mary, căreia niciodată nu-i plăcuse de Slim. Se pare că Mary nu a putut-o ierta pentru faptul că, fie sub numele de doamna Hawks, fie sub cel de doamna Hayward, Slim i-a luat-o înainte, a rezistat mai mult decât soţii şi iubite, ceea ce însemna că avea un loc special în inima lui Ernest. l-a strâns mâna lui Slim cu răceală, măsurându-i cu privirea înălţimea şi talia subţire şi părul acela de culoarea razelor de soare, înnebunitor de frumos - culoare cu care soţul ei a forţat-o să-şi vopsească părul.
Papa n-a făcut nimic pentru a detensiona atmosfera, dimpotrivă, a insistat să se aşeze în

tribună între Slim şi Betty, având în stânga şi-n dreapta sa câte un exemplar superb de păr blond, de parcă ar fi fost două trofee în vreun joc exotic: o pereche de pantere blond- caramel, încolăcite de-o parte şi de alta a coapselor lui groase, de urs. Deloc încântată de acest aranjament, domnişoara Mary a încercat să se înghesuie lângă Slim, însă Papa a început să urle la ea:

- Ce-ai de gând să faci, femeie?

Mary a bolborosit ceva în legătură cu scaunul ei şi că nu vedea prea bine. A clipit repede din ochi, reţinându-şi lacrimile când el a izgonit-o în celălalt capăt al rândului. S-a aşezat mai departe; buzele ei mici, strânse, tremurau cu indignarea unei victime, l-a aruncat lui Slim o privire plină de reproş, ascuţită ca vârful suliţei cu care toreadorii străpungeau carnea taurului în arena din faţa lor, lăsând corpul plin de tăieturi largi ca nişte guri deschise.

Dacă Slim voise ca Betty să bea vârtos, dorinţa i s-a împlinit în stil mare, căci au băut toţi trei rachiu de cireşe din flaconul învelit în piele de căprioară, până la ultima picătură. Cu cât curgea mai mult rachiu, cu atât se relaxa Betty mai mult, sprijinindu-se de braţul puternic al lui Papa. în tot acest timp, domnişoara Mary stătea atât de rigidă, încât Slim se temea că cea de-a patra doamnă

Hemingway avea să explodeze într-o mie de cioburi letale.
Au zăbovit apoi la restaurant, în faţa farfuriilor aburinde de paella, aroma de şofran îmbinându-se cu cea de crustacee în saramură. Spre încântarea lui Slim, Papa şi-a concentrat atenţia asupra lui Betty aproape tot timpul, aplecându-se să-i şoptească la ureche, în timp ce ea râdea gutural de eforturile lui.
Slim a fost reţinută de Luis Miguel Dominguín, care încerca să-şi descarce sufletul tulburat într-un amestec de spaniolă şi engleză - ceva despre o relaţie nereuşită cu Ava Gardner, pe care o cunoscuse când jucase rolul matadorului Romero în *Fiesta.* Cuvintele „zbuciumat” şi „pătimaş” au fost rostite de mai multe ori, în ambele limbi, lucru care n-a surprins-o deloc pe Slim. Luis Miguel nu era primul matador al Avei, dar *era* primul ei matador în calitate de doamna Sinatra.
Slim ştia din surse sigure - Frank însuşi i-a spus, în timp ce împărţeau o ţigară în patul de hotel cu aşternuturile în dezordine, în acel weekend pe care l-au petrecut împreună în deşert, când Leland era plecat din oraş. Trei nopţi furate, pline de transpiraţie... Slim nu era mândră de ce făcuse, dar se împăcase cu gândul. îl considera un

eveniment izolat. în zece ani de căsnicie, cu siguranţă că şi Leland a făcut la fel...

Ascultând pe jumătate atentă poveştile despre Ava şi *tempestuosas* şi *ardientes,* Slim o observa pe domnişoara Mary - din nou izgonită taman la capătul mesei - ridicându-se, profitând de faptul că Papa se ridicase să meargă la baie sau să se bată, sau ambele.

Mary s-a îndreptat calmă spre Betty şi s-a aşezat pe locul de lângă ea, pe care înainte îl ocupase Papa. Ameţită de băutură, cu mintea absentă, îndrăgostită din nou de lumea din jurul ei, Betty a întâmpinat-o bucuroasă. Cu un zâmbet crispat, scurt, domnişoara Mary şi-a întins braţele cu pumnii strânşi.

- Doamnă Bogart, am ceva pentru dvs.

- O, Mary, s-a răsfăţat Betty, ce drăguţ din partea ta.

Arătând spre pumni, domnişoara Betty a îndemnat-o:

- Haide. Alege. Stângul sau dreptul?

Faţa lui Betty a căpătat o expresie de încântare copilărească. După ce a ezitat o clipă, a arătat spre mâna dreaptă şi a aşteptat cu nerăbdare.

Buzele domnişoarei Mary s-au răsucit, ridicându-se la colţuri şi formând astfel o semilună. Şi-a desfăcut degetele, scoţând la iveală un glonţ argintiu, lucios. Slim şi Betty s-au holbat la el; le-a trecut beţia instantaneu şi nu le venea să-şi creadă ochilor. Mary s-a aplecat spre ea...

- Asta o să primeşti dacă pui vreodată mâna pe soţul meu.

- Betty, a zis Slim, ridicându-se protectoare.

Domnişoara Mary s-a răsucit cu violenţă sălbatică spre ea.

- Vrei să vezi ce-i în celălalt pumn, domnişoară *Slimsky...?*

Din pumnul stâng, a lăsat să cadă pe farfuria lui Slim un glonţ identic, care a făcut un zgomot surd când a lovit grămada de scoici.

Pe când au ajuns să treacă pragul de la Ritz - în Paris, de data aceasta -, Slim şi Betty se săturaseră să tot tragă la măsea rachiu din tărtăcuţe soioase. Se săturaseră de marele joc şi de bărbaţi macho, de cozi de taur tăiate şi de *tormentas* şi *incendios.* Erau fericite că puteau să se lepede de pielea de panteră şi să-şi reia înfăţişarea de doamne - recunoscătoare pentru perle şi săruri de baie şi pahare curate.

Aşa că erau fericite când au reintrat în confortul din sala de recepţie, de marmură. Le-au dat bacşiş hamalilor cu şepci roşii care le-au cărat bagajele. Şi-au luat cheile şi s-au întors spre lift - continuând să râdă pe seama nebuniei de a fi fost aproape împuşcate, jupuite şi coapte la proţap de domnişoara Mary, poveste pe care au înflorit-o cu tot felul de detalii în timpul zborului spre Paris - când au fost acostate de un recepţioner cu monoclu, care flutura o bucată de hârtie.

- *Pardon...* Doamna 'Ayward? a zis el, înmânându-i lui Slim bileţelul roz. Voiam doar să vă aduc la cunoştinţă - maşina doamnei Churchill aşteaptă afară.

Slim s-a încruntat.

- Trebuie să fie o neînţelegere. Noi nu am

închiriat nici o maşină.

- *Oui.* Dar doamna Churchill a pus la dispoziţie

maşina dânsei pentru doamna 'Ayward.

După schimbul inevitabil de mere/'-uri, recepţionerul s-a îndepărtat. Slim şi Betty s-au privit nedumerite.

- Pam Churchill? Betty a ridicat dintr-o sprânceană. Pam din grupul lui Aly Khan şi Stavros

Nicharos şi Elie de Rothschild şi Averell Harriman, acea Pam Churchill?

Slim a încuviinţat din cap, plictisită:

- Şi a lui Ari Onasis şi Jock Whitney şi Gianni

Agnelli...

- Nu ştiam că tu şi Leland o cunoaşteţi pe Pam.
- Ne-am întâlnit doar o dată, acasă la Babe. Trebuie să recunosc că n-am înţeles de unde atâta agitaţie în ce o priveşte.
- Mă mir că Babe a vrut s-o primească... *ştii* tu. în prezenţa lui Bill.
- Pam şi-a încercat norocul cu Paley cu ani în urmă, a răspuns Slim, respingând ideea. Apoi zise, de parcă tocmai îi trecuse prin minte:
- Truman o ştie pe Pam.
- Truman ştie pe toată lumea. Uneori ia prânzul cu ea - doar ca să culeagă cele mai picante bârfe, cred.
- Cum ar fi...?
- Săptămâna trecută, la Colony, era la o masă mare, plină - Slim a zâmbit maliţios amintindu-şi -, şi le-a povestit cu amănunte despre histerectomia lui Pam, susţinând că doctorul ei a numit procedura o formă de contracepţie.
- Nu se poate!
- Ba da! Bineînţeles că Tru a început să-l imite pe Dr. Uter, care, se pare, după ce s-a încheiat

procedura, a zis: „Ei bine, scumpă doamnă, v-am scos căruciorul de bebeluşi... dar v-am lăsat ţarcul de joacă intact!”

- Numai Truman putea zice aşa ceva, a chicotit Betty. Săraca Pam!

- Da, săraca Pam, a repetat Slim, fără să-i pese prea mult.

în acea seară, Slim şi Betty s-au aşezat confortabil la masa curbată de la barul Ritz Cambon şi au comandat două pahare de gimlet.

La scurt timp, a apărut recepţionerul cu un teanc de mesaje pe acelaşi tip de hârtie, de culoarea unui ruj roz, şi apoi s-a retras, făcând o abia perceptibilă plecăciune.

- Ce mama naibii...? a zâmbit Slim, aruncându-le pe bar şi continuând să bea cu paiul din cocktail. Betty şi-a scos ochelarii de vedere din poşeta de seară şi s-a concentrat pe prima fiţuică roz.

*„Doamna Churchill îi cere doamnei Hayward să o sune. Numărul în cartea de telefon*”. A trecut la următorul. *„Doamna Churchill doreşte să o invite pe doamna Hayward şi pe prietena ei*” - asta sunt eu, bănuiesc - *„la apartamentul ei, unde organizează un dineu intim.'*[1]

- O, Doamne! Sari la ultimul...

- *„Doamna Churchill îşi doreşte foarte mult să le aibă ca invitate la cină pe doamna Hayward şi*

*pe prietena ei - se solicită răspuns*”. Betty şi-a dat jos ochelarii şi a mai luat o gură de cocktail. Se pare că *cineva* are un admirator.

- Ce-i cu interesul ăsta faţă de „doamna Hayward”? O cunosc foarte puţin pe femeia asta! a râs Slim. Adică, *bănuiesc* că vrea să-şi arate recunoştinţa pentru că i l-am împrumutat pe Leland pentru o seară...
- Ce-ai făcut?
- Babe m-a întrebat dacă Leland poate face rost de locuri la teatrul *Pacific* şi dacă ar putea merge cu grupul lor, să o plimbe pe nefericita aia prin New York într-o seară. Tru era în Verbier cu Jack, iar Babe s-a trezit într-un impas... Leland a acceptat, ca o favoare pentru mine, iar eu am făcut-o ca o favoare pentru Babe, care a făcut-o ca o favoare pentru Betsey...

Betty a chicotit:

- A' naibii, câte favoruri.
- Păi, ce poţi să faci cu o Femeie-în-Plus? Slim i-a făcut semn barmanului să le mai aducă un rând. E o mare bătaie de cap când Tru nu e pe-aici să facă onorurile.

Betty a băut restul de cocktail în linişte.

Slim a atins-o pe braţ.

- Nimic nou, m-am mai gândit la asta. Ochii ei s-au umezit în timp ce scotea o Lucky Strike din tabacheră, pe care apoi a bătut-o uşor pe suprafaţa metalică. Am fost întotdeauna într-o

relaţie de când aveam nouăsprezece ani. Acum, că Bogie nu mai e, sunt *şi eu* o Femeie-în-Plus...? A tras adânc în piept din ţigara pe care o ţinea între degete molâi, aşa cum obişnuia Bogie.

- Nu mai vorbi prostii. Tu vei fi întotdeauna iubita lui Bogie. Şi vei depăşi momentul ăsta, când te vei simţi pregătită, apoi vei deveni doamna Cutărică. Dacă vrei, doamna Cum-îl- Cheamă.

- Nu voi fi doamna Nimeni-Altcineva, voi rămâne doamna Bogart.

- Pentru că l-ai ales pe Bogie, iar el te-a ales pe tine. Eram *acolo,* ai uitat? Şi-au zâmbit cu nostalgie. Slim a stat puţin pe gânduri. Groaza de a fi o Femeie-în-Plus constă în faptul că nimeni nu te-a *ales* pe tine.

- Aşa cum a păţit Pam Churchill.

- Exact. Slim a smuls o ţigară din tabachera lui Betty şi a aprins-o. Se joacă cu ea. O susţin. Dar ascultă ce zic eu - nimeni nu se *căsătoreşte* cu Pam Churchill.

Barmanul a pus în faţa lor încă un rând de gimleturi şi un telefon, al cărui fir era prins în perete.

- Mă scuzaţi, *mesdames.* Dar doamna Churchill e la telefon şi doreşte să vorbească cu doamna *'Ay*-ward.

Slim a zâmbit maliţios către Betty:

- Povestea asta devine ridicolă.

în seara următoare, Slim şi Betty au ajuns la ora fixată la apartamentul doamnei Churchill de pe malul stâng al Senei, după cum li se precizase. Cele două pantere de culoare blond-caramel arătau impecabil - Slim într-o rochie albă tricotată, livrată de la atelierul lui Grès, iar Betty într-o rochie Dior neagră.
Când a deschis uşa să-şi întâmpine musafirele, asemănarea dintre Pam Churchill şi o bucată de carne din vitrina unei măcelării, *uşor* trecută de perioada de glorie, i s-a părut izbitoare lui Slim. Avea ceva de matroană îmbătrânită înainte de vreme, ceva prăfuit, stătut. Părul ei înfoiat părea că s-ar fi potrivit unei persoane de două ori mai în vârstă decât ea, iar rochia aceea insipidă, de mătase creponată, aducea cu o zdreanţă din epoca Blitz. Era greu să ţi-o imaginezi pe femeia asta domoală, cu obrajii roşii plesnind de sănătate, în postura de seducătoare, cum fusese cândva, dar cine ştie ce fetişuri satisfăcea ea în spatele uşilor închise. Poate că Pam a jucat rolul unei guvernante îmbrăcate doar într-un sutien delicat şi un şorţ de grădiniţă şi i-a lovit la fund pe ce-mai- puternici-bărbaţi-din-lume, pedepsindu-i pentru poftele lor perverse. Slim de-abia se putea abţine să nu pufnească în râs de câte ori se uita la Pam - iar să se uite în ochii lui Betty, nici vorbă.

- Doamnă Hayward! a zis Pam cu entuziasm, trăgând-o pe Slim, care nu se aştepta deloc la aşa ceva, în braţele ei.

- Doamnă Churchill... Slim a îmbrăţişat-o şi ea, dar doar din curtoazie. A observat că palmele Pamelei erau calde şi puţin umede. Aceasta este scumpa mea prietenă Betty Bac...

- Da, desigur - doamna *Bogart,* a întrerupt-o Pam, luând-o pe Betty de braţ cu solicitudine. îmi pare *nespus* de rău pentru pierderea dumneavoastră. Intraţi, vă rog, şi povestiţi-mi tot. Pam le-a condus printr-un hol în care trona un imens aranjament de flori albe, pe care avusese grijă să-l comande. Florile scoteau în evidenţă contrastul izbitor dintre decorul strident, de prost gust, şi simplitatea şi puritatea lor - singurul lucru din acel bordel împopoţonat care putea destinde privirea.

După ce s-au aşezat la o măsuţă de trei persoane, o *femme de ménage*[35] cu un aer oprimat le-a servit primul fel - vichyssoise, ciudată alegere pentru o zi de toamnă, abia se putea mânca. Subiectul conversaţiei a alunecat de la cunoştinţe comune la pălăvrăgeli pe teme generale - despre Paris, Londra, New York. Astfel, s-a aflat că Pam pur şi simplu *adorase* piesa lui Leland. O *adorase* pe Mary Martin - iar Leland a fost *atât de* drăguţ şi

le- a dus în culise. După teatru, grupul lor a dat o fugă la Sardi, iar Leland a fost *atât de* atent şi i-a făcut lui Pam cunoştinţă cu domnii Rodgers şi Hammerstein - şi chiar cu Yul Brynner! Trebuie *neapărat* să vadă *Regele şi cu mine* când va mai merge în oraş.

- Mă bucur tare mult că v-aţi simţit bine, a spus Slim, în timp ce farfuria de vichyssoise, de care nu se atinsese, îi era luată din faţă şi înlocuită cu o felie de *saumon au gratin.* Şi-a dat seama imediat că fusese copt prea mult - Leland ar fi detestat profund asta! Rareori comandau somon când mâncau în oraş, tocmai pentru a evita această greşeală des întâlnită.

Leland era un bucătar senzaţional - mai priceput decât majoritatea bucătarilor de restaurante, îi plăcea lui Slim să se laude. Obişnuia să gătească ceva pentru cină seara târziu, doar pentru ei doi, după ce se întorceau acasă de la inevitabilele cine la Sardi, la El Morocco, la Stork sau oriunde altundeva mergeau după ce se lăsa cortina în seara respectivă. Ajungeau acasă, deseori foarte târziu, pe la trei dimineaţa, şi Leland îşi punea şorţul şi se apuca entuziasmat să gătească preparatele lui rafinate, desăvârşite, servite pe farfurii albe, curate, cu şerveţele albe, curate, şi cu lumânări albe, curate, pe masă. Uitându-se la

porţelanul de Rothschild al lui Pam, cu modele cu păsări şi insecte şi încâlceli de plante care se întindeau printre bucăţile de mâncare de parcă s-ar fi luat la întrecere pentru a ocupa cât mai mult spaţiu, lui Slim i s-a făcut dor de simplitatea farfuriilor lui Leland, fără nici un model pe ele.
S-a auzit un telefon din cealaltă încăpere... Continua să sune. Neînduplecat. în cele din urmă, după ce s-a prefăcut că ignoră această întrerupere, Pam s-a adresat, cu părere de rău, invitatelor ei:

- Vă rog să mă scuzaţi, doamnelor. *Chiar* aştept

un telefon de peste Ocean.

- Sigur, nici o problemă, a spus Slim.

- Revin într-o clipă.

- Nu te grăbi, a liniştit-o Betty.

De îndată ce gazda lor a părăsit încăperea, Slim s-a uitat la Betty şi au început amândouă să râdă pe înfundate, ţinând şervetele la gură, să nu se audă; urâtă treabă: ţesătură cu model persan.
- Cine credem că e? Gianni?
- Nu! El e în Roma, cu Marella.
- Am înţeles... Elie de Rothschild?
- Posibil. Foarte posibil.

Cele două prietene au încercat apoi, şuşotind ca nişte şcolăriţe neastâmpărate, să ghicească cine

ar putea fi persoana care o sunase pe Pam, reuşind să reducă lista de candidaţi la exact trei magnaţi. După o scurtă absenţă, Pam s-a întors la masă, roşie în obrajii ăia rotunzi, cu un aer de profundă mulţumire de sine.

- Scuze.
- Nu e nici o problemă, au răspuns Slim şi Betty la unison.
- E nemaipomenit, a zis Pam, ştergându-şi buza de sus cu şervetul, cât de *clare* pot fi convorbirile telefonice în ziua de azi! Vorbeşti cu cineva din New York, de exemplu, şi se aude atât de clar, de parcă persoana respectivă ar fi în camera alăturată!

Betty i-a aruncat o privire amuzată şi satisfăcută lui Slim, doar ea pariase pe un moştenitor al vreunui bancher de pe Wall Street.

- Unde rămăsesem...? a zis Pam. A, da! Babe! Babe e tare drăguţă. Ce suflet minunat. Fragil... dar minunat. în schimb, Bill... A râs scurt, de parcă ştia ceva. Ce să zic, Bill e cu siguranţă un bărbat care-ţi dă multe *bătăi de cap...* Nu cred că o *astfel* de căsnicie e uşoară.

Era ceva în tonul ei care nu i-a plăcut lui Slim. Nu ar fi putut spune cu precizie ce anume, dar se întreba dacă descurcăreaţă doamnă Churchill a avut, într-adevăr, o a doua întâlnire cu Bill Paley. Poate că Babe a simţit asta, de aceea a insistat ca

Leland să se alăture grupului lor - ca măsură de precauţie împotriva unei invazii totale din partea lui Churchill?

Fiind întotdeauna gata să ia apărarea unei prietene, Slim i-a zâmbit politicos lui Pam şi a refuzat să alimenteze speculaţiile ei despre Babe, începând să vorbească despre căsnicie în general.

- Bănuiesc că orice căsnicie îşi are greutăţile ei.

- Tu ai o căsnicie fericită?

Pam s-a aplecat, părând şi mai fascinată decât înainte.

Slim a sorbit din paharul cu vin, reflectând. De ce i-ar povesti unei străine despre greutăţile pe care le întâmpini în zece ani de până-moartea-ne-va-despărţi? Despre viaţa unei soţii de impresar de teatru, care ajunge acasă foarte târziu. Despre cum nu reuşeau să fie niciodată doar ei doi, chiar atunci când ieşeau în oraş împreună. Despre sporadicele ocazii în care reuşeau să ia o cină împreună la ora trei dimineaţa, singurele momente în care, cu oareşce noroc, poate reuşeai să-i captezi atenţia. Dar chiar şi atunci, vorbeau despre munca de la birou... Cutărică actor. Cutare compozitor. Din afară, căsnicia lor părea, într-adevăr, minunată, dar perspectiva eşecului era palpabilă.

De ce i-ar spune unei străine că de multe ori se simţea ca o dădacă prost plătită, înhămată cum era la creşterea a trei copii vitregi nebuni? Că de fiecare dată când auzea telefonul simţea o străfulgerare în piept, întrebându-se dacă e ospiciul, care o suna în legătură cu Billy, sau spitalul, s-o informeze că Bridget a încercat din nou să se sinucidă, crizele convulsive făcându-i viaţa insuportabilă. De ce să-i spui unei străine, reflectă Slim, că propriul ei pântece otrăvit a reuşit să piardă făt după făt, ca într-un film de groază prost, pe care ambii ei soţi ar fi refuzat să-l producă...? Că tot ce-şi dorea cu adevărat era să-i ofere lui Leland un copil - un copil *normal,* care să compenseze pentru cei cu defecte pe care-i aveau şi pe care abia-i putea privi în ochi. Slim n-avea deloc de gând să îi spună lui Pam Churchill - femeia asta cu părul ei umflat şi farfuriile cu modele stridente - nişte adevăruri atât de complexe.

în schimb, a răspuns simplu:

- Bănuiesc că nici o căsnicie nu e perfectă.

Pam a privit-o curioasă de parcă asista la cea mai *fascinantă* interpretare a unui rol, în speranţa că va reuşi să afle ceva din el.

- Ce vrei să spui?

- Păi, bănuiesc că oricine ar putea găsi avantaje în a trăi singur. Lipsit de responsabilităţi. Şi de greutăţile care apar în traiul în comun.
Pam a zâmbit şi a răspuns pe un ton în care se simţea o urmă de înţelegere:
- Da. Există şi avantaje în a fi Femeia-în-Plus.
în ora care a urmat, Slim şi Betty s-au chinuit să îndure desertul (tartă cu mere, cumpărată din magazin) şi - când s-a servit coniac - s-au prefăcut că sunt foarte obosite, invocând diferenţa de fus orar şi căscând graţios exact cât trebuie, astfel că au reuşit să pună capăt, în sfârşit, acelei cine neplăcute. S-au ridicat de la masă, exprimându-şi zgomotos mulţumirile pentru gazdă, într-un efort disperat de a-şi ascunde plictiseala. Pam le-a răspuns la fel, întorcându-se mai întâi spre Betty cu un zâmbet special, rezervat văduvelor, unul care ascundea o combinaţie respingătoare de compasiune şi condescendenţă.
- Doamnă Bogart, *bon courage*\ Dacă vă mai pot fi de folos cu ceva cât mai staţi în Paris, vă rog, nu ezitaţi. Noi, Femeile-în-Plus, trebuie să ne ajutăm reciproc.
- Mulţumesc, dar mâine plec spre Londra.
- Ah! Afaceri sau plăcere?
- Filmări.
- Vai, ce grozav.

- Trebuie să şi muncim, ce să facem.

- Păcat că n-o să mai avem ocazia să ne vedem, a zis Pam.

- Data viitoare, a promis Betty, deşi Slim o cunoştea îndeajuns de bine să-şi dea seama că asta se va întâmpla când vor zbura porcii.

Apoi, Pam şi-a fixat privirea aceea intensă asupra lui Slim şi a luat-o de braţ cu un aer conspirativ, conducând-o pe hol:

- Iar dumnevoastră, doamnă Hayward? Vă pot ajuta cu ceva?

Slim făcu o mişcare abia perceptibilă de a se retrage din strânsoare, deşi nu destul de clară să observe Pam.

- Nu, mulţumesc. Foarte drăguţ din partea dumneavoastră, dar mâine vine Leland.

Pam a dat din cap, ca şi cum informaţia era de la sine înţeleasă.

- Da, desigur. Sper că nu vă supăraţi, dar mi-am permis să prepar o mică cină în cinstea dumneavoastră şi a lui Leland... Sper din tot sufletul că veţi veni. Doar câţiva prieteni apropiaţi. O cină intimă.

Slim s-a forţat să-şi mişte colţurile buzelor în sus şi a reuşit să le oblige să schiţeze un zâmbet politicos, de parcă ar fi fost trase de sfori

invizibile. însă, deşi buzele erau cooperante, cuvintele refuzau să facă la fel.

- Şi după aceea am bilete la o piesă de teatru care cred că i-ar plăcea lui Leland. înainte ca Slim să poată răspunde, Pam a adăugat repede: în semn de mulţumire pentru generozitatea pe care mi-a arătat-o în New York. încă visez la *South Pacific*| A început să fredoneze câteva acorduri din „O seară fermecată”, în timp ce Slim se holba la ea, înmărmurită.

- Trebuie să-l întreb pe Leland, bineînţeles.

- Bineînţeles. îi sunt profund îndatorată lui Leland - şi lui Bill... şi lui Babe, a adăugat ea, de parcă şi-a amintit doar ulterior de ea. Şi dumneavoastră, bineînţeles, pentru că mi l-aţi împrumutat pe soţul dumneavoastră.

- Da. Mă rog. Plăcerea a fost de partea noastră, a spus Slim şi, alături de Betty, s-a îndreptat spre ieşire.

Doamna Churchill cea săritoare şi atentă le-a adus hainele şi le-a ajutat să se îmbrace.

Doar după ce şi-au urat noapte bună a observat Slim floarea, aşezată pe o masă chiar lângă uşă... Un singur fir de magnolia grandiflora, plutind într-o vază, umedă şi parfumată, aşa cum îi promisese Truman lui Leland că va fi, cu aproape zece ani în urmă.

- Fir-ai tu să fii de ticălos mincinos, Hay... Trădătorul naibii!

în taxi, Slim a izbucnit într-o diatribă de înjurături, un torent fierbinte de frici combinate cu insulte. Betty a râs pur şi simplu:

- *Leland?* Cu grasa aia insipidă? Când te are pe *tine?*

- Şi nenorocita aia de *magnolie*? a întrebat Slim, furioasă.

- Coincidenţă.

- *Serios?!*

Betty a stat puţin pe gânduri, apoi a respins o explicaţie mai sinistră.

- Absolut. Dacă ar fi să ne luăm după aparenţe, ea doar încerca să te impresioneze. A organizat toată seara asta afurisită pe gustul tău! Flori albe, lumânări albe.

- Dar nu şi farfurii albe, nu s-a putut abţine Slim. Cerule mare, nu-i aşa că porţelanul ăla era de-a dreptul respingător?

- Complet lipsit de bun-gust.

- Mi-a tăiat toată pofta de mâncare!

- De parcă mâncarea ar fi avut nevoie de ajutor pentru asta! Au izbucnit în râs, amintindu-şi de acea vichyssoise lipsită de gust, insuficient

răcită. De somonul care nu fusese îndeajuns de cald, deşi petrecuse timp berechet în tigaie, lăsând în urmă solzi uscaţi.

- Ce *dispreţ* i-ar fi stârnit lui Leland aşa ceva!
- Exact. Ar dispreţui-o şi pe ea - şi întreaga ei rutină searbădă, insipidă, de trandafir englezesc pe cale de ofilire! Trebuie să fi fost un coşmar pentru el să o plimbe pe *fiinţa aia* prin New York.
- Aşa crezi?
- Leland e un gentleman. Un bărbat cu gust - cu simţul *dramei.* La tine găseşte tot ce doreşte. încântare, sclipire, frumuseţe.

Slim i-a zâmbit cu recunoştinţă.

- Pam Churchill, a continuat Betty, n-ar recunoaşte sclipirea frumuseţii autentice nici dacă ar lovi-o în mutră!

Au început să râdă, imaginându-şi scena, şi, pentru prima dată în ultimele ore, Slim a reuşit să respire cu mai multă uşurinţă.

Când a sosit Leland în dimineaţa următoare, la o oră după ce Betty a plecat la aeroport, Slim a răsuflat uşurată, era acelaşi bărbat încântător dintotdeauna. Atât de adorabil, de fapt, încât şi-a alungat din minte şi ultimele fărâme de îndoieli legate de magnolia grandiflora.

Ochii aceia surâzători, limpezi şi albaştri precum cerul de vară. Liniile de expresie de la colţurile lor. Tunsoarea lui de student, tinerească, în ciuda

firelor cărunte. Cu un zâmbet larg pe faţă şi cu peste treizeci de trandafiri albi ca hârtia în braţe - o altă preferinţă florală de-a lui.
Nu orice trandafiri... Bourbon Boule de Neige, un soi special.
După ce s-au stabilit în Manhasset, pe malul de nord din Long Island, au plantat straturi cu astfel de trandafiri sub fiecare fereastră. Au urmărit cu încântare cum li se formau mugurii, pentru a erupe apoi în bulgării aceia albi, ireal de frumoşi în perioada de căldură mare din august. Două flori dintr-o singură tulpină, deschizându-se împreună.
- Oh, *Hay*! Ochii lui Slim s-au umplut de lacrimi.
L-a strâns cu putere în braţe, strivind trandafirii între ei, şi l-a sărutat pe buze.
- Să nu-mi spui că Nan a mea a devenit sentimentală - a zis el cu vocea lui răguşită de la atâtea ţigări, l-a sărutat obrajii umezi, apoi lacrimile care încă îi atârnau de gene.
- Ce se întâmplă, de ce plângi?
Slim a râs printre lacrimi, simţind o bucurie profundă că îl avea lângă ea. Braţele lui erau căminul ei - de parcă pereţii apartamentului de hotel dispăruseră şi, odată cu ei, toate lunile (ba chiar *anii,* dac-ar fi să spună adevărul) de tensiune şi nelinişte. Dispăruseră şi ospiciile în care Billy şi Bridget Hayward se atrofiau, irosindu-şi copilăria într-un şir nesfârşit de pastile şi şocuri şi crize. Dispăruseră şi saloanele de spital care deveniseră

un punct fix în căsnicia lor, şi în care Slim a petrecut ani întregi, jelind după bebeluşi pe jumătate formaţi, interminabile hemoragii şi pansamente şi speranţă.
Ce greu i-a fost... Slim a înfruntat aceste tragedii singură, în timp ce Leland a trebuit să facă faţă propriilor lui probleme. Sub aparenţa lui de veteran imperturbabil, perfect stăpân pe sine, mocnea nesiguranţa. După ce a împlinit cincizeci de ani, Leland s-a văzut pus în faţa unui lucru foarte rar în cariera lui: eşecul.
înainte de recenta serie de succese, a avut parte de un şir egal de rateuri, urmat de o perioadă seacă la fel ca seceta din Deşertul Mojave.
- Valorezi cât ultimul tău succes, Nan, obişnuia să-i spună când ea încerca să-i ridice moralul. A încercat să-l susţină, să-l asculte, dar Leland, din instinct, avea obiceiul să se retragă în colţul lui şi să-şi lingă rănile în singurătate, lucru care o scotea din minţi pe Slim. Avusese grijă de el într-un mod superficial... Dar adevărul era că nu putea suferi starea aceea a lui. De aceea a petrecut acel sfârşit de săptămână cu Frank... şi poate altele câteva la fel. Nu a fost întotdeauna atât de „sclipitoare”, după cum, cu generozitate, o descrise Betty. Depărtarea de Leland pe o perioadă de aproape şase luni - mai întâi în

pustiurile îngheţate din Rusia, cu Tru, apoi cu Betty în Paris şi Madrid - a făcut-o pe Slim să reflecteze. Ce s-ar face ea fără Hay al ei? Nu au avut ei parte de cele mai violente furtuni posibile şi le-au supravieţuit? Nu erau ei oare încă prinşi de aceeaşi tulpină, epuizaţi, somnolenţi chiar, dar meniţi să înflorească din nou, de fiecare dată? Nu exista nimic în afară de Leland. Vor avea parte de actul al doilea, doar al lor, după acest interval nefericit - cu puţin noroc, chiar şi un al treilea.

Şi-a ridicat faţa plină de urmele lacrimilor spre el, radiind.

- Sunt atât de fericită să te văd.

L-a sărutat şi s-au prăbuşit pe canapea, lăsând florile şi petalele strivite să cadă între ei, devenind doar mâini şi picioare şi guri, devorându-se unul pe celălalt, aşa cum făcuseră pe vremea când erau cu zece ani mai tineri şi cu zece ani mai dornici.

Apoi au stat aşa, îmbrăţişaţi, cu braţele şi picioarele încolăcite şi cu halatele de baie de la Ritz înfăşurate în jurul goliciunii lor. Leland a râs când Slim i-a povestit, la un pahar de whisky, despre bizara ei întrevedere cu amabila doamnă Churchill. Ca întotdeauna, Slim a imitat-o perfect pe gazda ei exagerat de binevoitoare şi săritoare, iar când l-a informat despre cea de-a doua invitaţie, a fost uşor surprinsă că el nu s-a

împotrivit cu mai multă convingere. Ajunşi la al doilea pahar, el chiar a lansat ideea că ar putea fi „distractiv” să meargă.

- în ce sens, distractiv...?

- Păi, ştii şi tu. Se va da în spectacol, asta-i sigur.

- Ce impresie ţi-a făcut în New York?

- Ce să zic, e o figură, a răspuns Leland, de parcă îi dezvăluia o glumă pe care doar ei doi o puteau gusta.

Slim a răsuflat oarecum uşurată. Şi-a lăsat capul pe pieptul lui gol, lat, mângâindu-i firele de păr cărunte pe alocuri.

- Chiar a fost groaznic, dragul meu...?

- Un adevărat coşmar. Leland s-a întins după pahar, în spatele ei. Ea a adăugat o mână de gheaţă din frapieră şi a luat o înghiţitură după el. Buzele lor s-au întâlnit din nou, împărţind astfel gustul înţepător al băuturii. El a îndepărtat printr-o mângâiere o şuviţă de păr care-i cădea pe faţă, aşezându-i-o cu tandreţe după ureche.

- Ştii că am făcut-o doar pentru că mi-ai cerut-o tu.

- Da, ştiu. Eşti un adevărat prinţ.

S-a cuibărit şi mai bine în braţele lui, inspirându-i parfumul în care predomina combinaţia de arbore de ceară şi tutun -mai ameţitor pentru Slim decât

o mie de trandafiri Boule de Neige şi magnolia grandiflora la un loc.

în seara aceea, când au ajuns în apartamentul doamnei Churchill, Slim a descoperit că „cina intimă” a lui Pam era orice, numai intimă nu. Erau acolo vreo douăzeci de invitaţi care doreau pur şi simplu să-i cunoască pe celebrii soţi Hayward, aranjaţi la mese de câte zece persoane, pe care se aflau odioasa veselă Rothschild şi cartonaşe cu distribuirea locurilor, plasate în piscurile unor raţe sălbatice aurii în dreptul fiecărui scaun.

Slim se îndreptă împreună cu soţul ei către masa gazdei, dar Pam interveni repede, dirijând-o în glumă spre o alta.

- Slim, draga mea, oricât de mult mi-aş dori să am exclusivitatea companiei tale, nu pot să-i refuz pe prietenii mei, care ar fi încântaţi de prezenţa ta. Te superi dacă te aşezi în capul celei de-a doua mese?

Ce putea să facă Slim? Doar să accepte. Astfel că a făcut cunoştinţă cu un poet francez şi cu un pictor francez şi-apoi cu un politician francez, fiecare cu soţia lui franţuzoaică, toate părând variantele franţuzeşti ale lui Madame Churchill. în timp ce se lupta cu un sufleu aproape necomestibil, îndurând cu stoicism felurile de mâncare ce se succedau de la rău la mai rău, cu

fripturi de vită, cenuşii, bine prăjite, Slim - arborând zâmbetul acela larg, pe care-l adopta ca o marionetă în astfel de situaţii - a făcut tot posibilul să dea vina pe bariera lingvistică pentru conversaţia incredibil de searbădă.

-Aşadar, doamnă 'Aaaay-ward..., a început poetul la care, observă Slim, absenţa literei H din Hay era şi mai pronunţată decât la un franţuz obişnuit. Pamela ne-a spus că sunteţi, cum s'zic... *une femme indépendante.*

Slim, pricepând esenţa, a răspuns:

- A, da... bănuiesc că sunt.

Soţia unui politician, îmbrăcată în ceva stofă bouclé şi cu o freză înfoiată în sus, precum un coif, ca a Pamelei, poate puţin mai ordonată, a rânjit dispreţuitor.

- Dar ce părere are *Monsieur* 'Ayward despre asta? *Il dois se sentir seul, n'est-ce pas?—*

Din nou, Slim a reuşit să zâmbească politicos, în timp ce tăia cu greutate halca de carne din faţa ei.

- Domnul 'Ayward este *très heureux®-...* E pur şi simplu euforic. S-a aplecat mai aproape de politician şi de pictorul din spatele lui: *Je suce sa queue,* i-a informat ea eu drăgălăşenie.

Doamnele Pâte-à-Choux[32] au tresărit de groază, oripilate, spre amuzamentul tăcut al lui Slim, care învăţase expresia obscenă în toate limbile exact pentru momente ca acesta. A învăţat de la

scumpul ei Truman - dacă nu cumva ştia deja - utilitatea practică a aplicării unui şoc-surpriză.

- Big Mama, îi spusese Truman în repetate rânduri, trebuie să ştii cum să „sugi o sculă” în orice limbă. Franceză şi germană şi spaniolă şi italiană... Crede-mă, draga mea. E o expresie extrem de utilă! Hai să le mai zicem o dată. Repetă după mine: *Je suce sa queue... Ich seinen Schwanz lutschen... Me chupan la polla...*

în timp ce matroanele franţuzoaice încercau să-şi revină din oripilare, Slim s-a uitat spre celălalt capăt al încăperii, sperând să poată schimba privirea *am-o-poveste-pentru-tine- mai-târziu* cu Leland.

Dar Leland părea captivat de cine ştie ce istorisire cu care Madame Churchill îi delecta pe invitaţii de sex masculin de la masa ei, în timp ce soţiile acestora ciuguleau ursuze legume fierte prea mult.

Mai târziu, Slim va susţine că s-a comportat onorabil la cină.

în mod sigur a împiedicat discuţiile despre căsnicia soţilor 'Ayward să ia amploare. Şi totuşi, simţea, fără voia ei, că ceilalţi invitaţi ştiau mai multe despre treburile ei familiale decât ar fi vrut să recunoască. După ce au mâncat o cremă de ciocolată uşoară, musafirii s-au pregătit să plece la teatru. Spre disperarea lui Slim, soţii Hayward şi

Madame Churchill nu erau singurii care urmau să vadă piesa de la Théâtre Hébertot...
Mergea toată gloata aia nesuferită. Toţi cei douăzeci de prieteni apropiaţi. *Vingt amis.* Se înţelege, a explicat Pam, pe un ton de scuză, cercul lor va trebui să se spargă în grupuri mai mici, deoarece era imposibil să faci rost de locuri alăturate pentru *atâtea* persoane.
Aşa cum zici, un grup mare, s-a gândit Slim. Nu doar „prieteni intimi”, nu-i aşa, Madam Trădătoare?
Pe când intrau în foaier, Slim a descoperit, îngrozită, ce piesă urmau să vadă: *Lungul drum al zilei către noapte. En français.*
Fir-ar să fie, ce ghinion, piesa asta a fost o tortură şi în engleză!
Şi-a adunat puterile să reziste cu calm la cele *quatre heures* de plictiseală, consolându- se cu gândul că va putea cel puţin să-şi dea jos pantofii şi să-şi plimbe degetele de la picioare pe coapsa lui Leland. Să-l ţină de mână pe sub programul piesei şi să-i simtă, în întuneric, degetele lungi, mângâindu-i palma...
- Să ne organizăm atunci. Slim, tu *sigur* vei avea nevoie de un traducător, iar *Pierre* a insistat să facă el onorurile.
Jurnalistul de la masa ei - singurul care a privit-o cu apreciere după ce a lansat bomba cu *„queue”*-

i-a zâmbit, dezgolind un şir de dinţi pătaţi de nicotină.

- Iar *eu* voi traduce pentru Leland, a decretat Pam. Va fi foarte interesant pentru tine, Leland, să vezi cum e traducerea. L-a luat de braţ (de fapt, l-a *apucat* de braţ, practic), în timp ce Pierre i l-a oferit lui Slim pe al lui. A reuşit să-i întâlnească privirea lui Leland în timp ce acesta se îndepărta cu doamna Churchill. El a ridicat din umeri către Slim şi i-a făcut cu ochiul. Slabă consolare pentru patru ore de O'Neill în condiţii de separare forţată, dar n-avea ce face.

Luminile din sală pâlpâiau. Plasatoarele îi conduceau pe clienţi la locurile lor cu lanterne, în timp ce Slim era îndrumată către rândul ei, a observat o undă paralelă de lumină, fapt ce sugera că locurile doamnei Churchill şi al domnului 'Ayward erau cu exact trei rânduri în spatele ei. După ce s-a aşezat, aşteptând să se stingă luminile, a auzit râsul strident al lui Pam, un ecou distonant, ascuţit, ca tânguirea unei sirene. Asta şi era La Churchill, o sirenă... Slim nu mai avea nici o îndoială acum. Jumătate femeie, jumătate pasăre de pradă, ademenind impresari creduli spre propria lor pieire cu interpretări uşor false ale melodiei „O seară fermecată”, cu scopul

precis de a măguli egoul fragil al bărbaţilor care au produs cântecelele în cauză.
Acum, că a reuşit să identifice cu ce fel de animal avea de-a face, Slim şi-a jurat că nu va mai lăsa niciodată garda jos. S-a forţat să privească înainte, fără să se mişte, la spaţiul din faţa ei, conştientă, cu fiecare respiraţie, de furtul care avea loc la doar trei rânduri în spatele ei.
Cu sau fără Pulitzer, *Drumul* te aducea la capătul răbdării.
Slim sperase să poată ieşi rapid de îndată ce avea să-l reîntâlnească pe Leland, însă, când gazda lor a propus o *scuuurtă* excursie la un club de noapte, Leland a apăsat-o uşor pe mână, în semn că o înţelegea şi era de acord cu ea, dar a acceptat politicos oferta. în taxi, Pam s-a înghesuit între ei, insistând că fiecare dintre ei trebuie să aibă o fereastră prin care să vadă luminile Parisului. Slim începea să înţeleagă cum opera şireata doamnă Churchill.
A observat cu câtă grijă atingea Pam cotul lui Leland când voia să-i arate puncte de interes. Cu vocea ei bâiguită, ton invariabil, ca de elevă care tocmai a terminat şcoala, întreruptă - cu regularitate uimitoare - de râsete sonore. Atât cât să-i pară muzicale unui bărbat, dar false unei femei.

Cât despre Slim, ea nu-şi putea lua ochii de la buza superioară a lui Pam, care se împiedica de acea pereche nefericită de canini, în care se tot agăţa. Şi totuşi, după fiecare propoziţie rostită, perseverenta buză reuşea să se elibereze, la timp pentru următoarea. Ce chin, cu buza aia şi cu zâmbetele forţate, mieroase, biata femeie trebuie să fie epuizată la sfârşitul serii. Trebuia să-i recunoşti meritele, te făcea, *într-adevăr,* să te uiţi la ea. Poate că în asta consta viclenia doamnei Churchill - fă-i să-şi concentreze atenţia asupra gurii, apoi devorează-i cu totul.
Leland şi Slim stăteau îmbrăţişaţi la o masă din colţ într-un club de noapte, urmărind o dansatoare de burlesque. Ea se delecta cu degetele lui puternice, care le ţineau pe ale ei, şi cu respiraţia lui pe gât, în timp ce-i şoptea la ureche - vorbind mai mult despre costurile producţiei, după cum era de aşteptat, decât despre caracterul aţâţător al spectacolului. Alcoolul şi prezenţa lui Leland, atât de aproape de ea, au făcut-o pe Slim să se simtă mai generoasă faţă de *compagnon*-ii ei de pahar. Tânjea după răsfăţul aşternuturilor de mătase de la Ritz, îi era dor de plăcerea cu care se strecura în ele *avec* Leland, simţindu-i degetele de la picioare gâdilindu-le pe ale ei, povestindu-şi evenimentele din seara respectivă până îi

cuprindea somnul. Şi să se trezească în dimineaţa următoare cu tăvile de room service lângă ei şi să o ia de la început.

Pentru că Leland s-a tot gudurat pe lângă ea, a acceptat să danseze cu el un cha-cha, după care s-a retras la bar. începea să resimtă oboseala după piesa lui O'Neill şi, dacă tot nu putea merge la culcare, era hotărâtă ca măcar să bea ceva bun. Cei câţiva *amis* francezi deţineau rezerve nelimitate de entuziasm pentru samba şi rumba. Când Leland a invitat-o pe Slim la *încă* un cha-cha, ea a scuturat din cap.

- îmi pare rău, amice. Mă retrag. Şi-a dat jos pantofii cu tocuri şi şi-a ridicat picioarele pe scaunul din faţa ei, mişcându-şi degetele ca să şi le dezmorţească. La naiba, nu putem lua un taxi, să plecăm?

- Scumpa mea, doar nu vrei să dăm impresia că

suntem nerecunoscători.

Slim a îngăimat în şoaptă:

- Rahat, cât de recunoscători trebuie să fim...?

Exact în acel moment, ca la comandă, a apărut doamna Churchill cu încă două pahare de martini. Printr-o mişcare ce părea coregrafiată, Pam a aşezat cu o mână băuturile pe masa lui Slim, iar pe cealaltă i-a oferit-o lui Leland.

- Domnule Hayward, întrucât soţia dumneavoastră ia o pauză, poate reuşesc *eu* să vă atrag spre ringul de dans? a întrebat ea, trăgându-l uşor, încurajator, spre ea. Leland a sărutat-o scurt pe Slim pe obraz şi a urmat-o pe Pam în marea de trupuri care dansau.

*Da, sigur,* s-a gândit Slim. *Nu poate să o refuze, trebuie să fie curtenitor, nu?*

I-a venit brusc în mintea înceţoşată de votcă ce îi spusese Truman cândva, după ce luase prânzul cu Pamela la restaurantul La Cote Basque, în primăvara anului trecut. Truman i-a povestit că a întrebat-o pe Pam care e secretul ei - era nemaipomenit de bună la pat?

- *Scumpo,* povestea Tru, ce le faci *bărbaţilor* ăstora? Ştii ceva ce *eu* nu ştiu...? A adăugat apoi că Pam a negat din cap, cu un aer plin de înţelepciune.

- Nu e vorba despre asta, l-a asigurat ea. Uite, cunosc un bărbat. Mă aşez lângă el. Îl *ascult.* Iar în ziua următoare, dacă simt că e doritor, merg la Cartier şi cumpăr o tabacheră, pe care cer să se graveze în interior un mesaj personal, pe baza conversaţiei avute cu el. I-o trimit şi atunci ce poate să facă? *Trebuie* să răspundă.

Când i-a povestit, nici că i-a păsat, aşa că a stocat această informaţie în cotloanele prăfuite din creier. Poate că ar fi trebuit să fie mai atentă... Şi-

a amintit că Truman fusese impresionat nu atât de gestul în sine, ci de preţ.

- *Cartier,* Big Mama! a zis el, entuziasmat. Cine crezi că plăteşte nota a/a?

Stând în pâcla aceea de fum de Gitane şi de oameni care dansau samba cu foc, lui Slim i-a trecut prin minte că trebuie să verifice mâine buzunarele lui Leland, să caute vreo tabacheră gravată cu „O seară fermecată”. A dat pe gât încă un pahar şi s-a uitat la mulţime, încercând să distingă coafura aceea umflată, pufoasă. A zărit-o repede pe Pam, incandescentă şi impunătoare în acelaşi timp, cu bărbia dublă ridicată spre Leland. Hay, bărbatul lui Slim, dansa tango cu Madam Churchill, mâna lui era pe partea superioară a spatelui ei gras, vânjos, iar ea râdea, cu râsul ăla al ei de sirenă, printre incisivii albi, peste care se balansa cu bucurie precară buza de sus.

Totul se estompase până devenise un vis uşor tulburător când soţii Hayward au ajuns în München.

Aşteptau cu nerăbdare să se întâlnească cu baroneasa von Trapp, ale cărei poveşti erau întotdeauna un succes. Poate că totul a început cu soţii Hawk, cu atâţia ani în urmă, dar, după doi soţi care munceau în lumea spectacolului, după ce a dărăcit zeci de scenarii şi a studiat nenumărate platouri de filmare, costume şi bugete, Slim a

dobândit, fără să vrea sau fără să ştie, cunoştinţe solide, ca un adevărat profesionist. De-a lungul anilor s-a dovedit cu atât mai valoroasă cu cât singurul ei interes era exclusiv bunul-gust; opinii dictate de intuiţie. De la bun început a ştiut că povestea cu von Trapp va fi mijlocul prin care se putea resuscita cariera lui Leland (înainte ca *Pacific* şi *Regele şi cu mine* să o devanseze dramatic). Acum părea un lux, să fii în plină glorie şi tot să-ţi doreşti mai mult. Asta ar marca sfârşitul grijilor lor şi începutul pensionării. Nu că Leland se va *pensiona* vreodată - nu avea aşa ceva în sânge. Dar s-ar putea ca munca lui să izvorască din dorinţă, nu din nevoie. Acum, că nu mai trebuia să dovedească nimic, acum, că toţi copiii erau mari, se puteau în sfârşit ocupa de fericirea lor, pe care Slim se hotărâse s-o considere o prioritate majoră. Cu gândul la aceste zile de Walhalla care îi aşteptau, s-a străduit să fie de două ori mai fermecătoare decât de obicei cu baroneasa von Trapp, care i-a servit cu ceai şi *stollen*
Leland i-a prezentat oferta modificată, cu o cotă-parte de zece la sută din producţie, iar baroneasa a dispărut într-o altă încăpere. Leland a privit-o pe Slim, care continua să ciugulească din prăjitură, şi a ridicat o sprânceană presărată cu fire albe. Baroneasa a revenit şi a dispărut de mai multe ori,

până când, la un moment dat, Leland s-a aplecat spre Slim şi i-a şoptit:

- Oare are o întreagă echipă de avocaţi acolo sau îi sună pe fiecare dintre cei şapte copii von Trapp?

Slim s-a abţinut să nu râdă când s-a întors Baroneasa, cu o expresie serioasă pe faţă. Leland s-a ridicat, a scos contractele din servietă şi s-a aşezat pe scaunul de lângă ea.

- Baroneasă. Unde rămăseserăm...?
- Mai doriţi ceai, Frau Hayward? a întrebat baroneasa.

Leland şi Slim au aşteptat cu răbdare ca baroneasa să le umple ceştile, în timp ce fredona un lied de Schubert pe un ton limpede, melodic. După ce i-a servit cu încă o farfurie de *stollen,* Leland şi-a continuat demersul:

- Domnii Rodgers şi Hammerstein sunt de acord. Lindsay şi Crouse vor scrie cartea. Iar Mary Martin, una dintre cele mai bune artiste de comedie muzicală pe care le avem, doreşte să vă aducă la cunoştinţă că ar fi foarte onorată să joace rolul dumneavoastră. Ea... S-a întrerupt când baroneasa, calmă, a ridicat mâna. Leland şi Slim au aşteptat în tăcere, ca doi copii mustraţi în biserică de Sora Maria.

- Herr Hayward. După cum spuneam, eu nu fac nimic fără a consulta Duhul Sfânt mai întâi.

Amuzată, Slim a privit chipul lui Leland, care şi-a menţinut expresia neutră.

-Şi...?

- Ei bine, am vorbit cu el şi acum spune că e de acord cu zece la sută.

Slim a observat zâmbetul reţinut al lui Leland formându-se la colţurile buzelor. Sfântul Duh îşi va primi procentajul, iar soţii Hayward vor avea un film de succes. Mai târziu, Slim va recunoaşte că a admirat tactica îndrăzneaţă a Sfântului Duh, adăugând că acesta fusese, de fapt, mai priceput în arta negocierii decât majoritatea veteranilor din teatru.

Când s-au întors acasă triumfători, abia a atins avionul pista din Idlewild, că scumpa lor Jerry Robbins i-a şi bombardat cu un alt proiect pe care să-l adauge la lista lor de hituri: *Gypsy,* bazat pe memoriile artistei de striptease Gypsy Rose Lee. Leland nu putea refuza. Va fi ocupat, desigur - până peste cap. Dar lui Leland îi plăcea să muncească mult şi avea rezultate excelente când era sub presiunea haosului aparent.

Şi astfel, soţii Hayward şi-au reluat obişnuita rutină de lucru, primind musafiri şi mergând şi ei în vizite. Nopţile de sâmbătă îi aparţineau lui

Babe. întruniri oficiale. Rochii de seară şi smoching. Muzică în surdină şi patru feluri la mâncare. Duminicile erau ale lui Slim - grătare şi peşti prăjiţi. Torţe tiki, albume de relaxare, rochii de vară şi pantaloni trei sferturi. După-amiezi ameţite de alcool, cu crochet pe dezbrăcate - un articol de îmbrăcăminte pierdut după fiecare lovitură greşită.
Slim şi Babe s-au înţeles asupra acestui program cu mult timp în urmă, pentru a evita invitaţii suprapuse, şi acest lucru le-a consolidat prietenia.
Cu Leland ocupat la muncă şi călătoriile încheiate, Slim şi-a rezervat pe calendar o săptămână, să tragă o fugă la centrul spa Mâine Chance din Tempe şi să slăbească nişte kilograme. Mâncatul în voie din perioada Crăciunului, după alimentele bogate în calorii din Europa, şi-a lăsat amprenta. Nu poţi să-ţi păstrezi porecla de Slim şi să nu te ridici la standardele impuse de aceasta.
Leland a apucat cei câţiva centimetri în plus cu mâna şi a muşcat-o, plin de dorinţă, de coapsă.

- Te accept sub orice formă, Nan Hayward.
- Vrei să zici că ţi-ar plăcea o soţie grasă?
- Tu eşti soarele şi luna şi stelele. Asta-i tot ce

ştiu, a replicat el.

A sunat-o de trei ori pe zi cât a stat la Mâine Chance, îndurând aburii şi foamea, I-a spus cât de dor îi era de ea, cât de pustie era casa fără ea. La celălalt capăt al firului, Slim a zâmbit şi i-a spus că se vor vedea în scurt timp. Sub cerul acela infinit din deşert, Slim simţea că Leland era centrul vital al micului ei univers. Voia să-i spună - direct, faţă în faţă, uitându-se în ochii lui blânzi, albaştri - că şi el era, pentru ea, soarele şi luna şi stelele, constelaţia în jurul căreia se învârtea.
Slim şi-a anulat tradiţionalul grătar de duminică în ziua de dinainte de a se întoarce la Manhasset. Fusese prea greu, chiar şi pentru micile ei petreceri fără pretenţii, să organizeze ceva din Tempe. Şi apoi, abia aştepta să petreacă seara acasă, cu Hay. Vor deschide o sticlă de Château d'Yquem - „vinul care nu dă niciodată greş şi le convinge pe femei să se culce cu un bărbat”, după cum chicotea Leland adeseori. Vor pune pe tavă o baghetă cu brânză şi şuncă sărată de Parma şi castraveţi muraţi - Doamne, ce bine va fi să *mănânce* din nou! Vor gusta cina rece şi vinul răcoros. Vor vorbi şi se vor săruta şi vor râde, iar ea îi va povesti la ce a reflectat acolo, în deşert. Că nu avea de gând - acum, că erau din nou împreună - să plece nicăieri. Nici cu Tru. Nici cu Papa. Nici cu Betty. Era doar a *lui.* Că nu voia să

existe un „eu” fără un „noi”. Că ei, celebrii Hayward, formau o pereche superbă.

A intrat în casă şi i-a strigat numele. A mers prin hol către dormitorul lor, desfăcându-şi nasturii de la bluza de mătase şi renunţând şi la fustă. L-a găsit stând pe pat şi vorbind la telefon. El s-a uitat în sus la ea, i-a zâmbit şi a tras-o spre el. Scumpul meu Hay, s-a gândit ea, bucuroasă şi emoţionată să-i revadă chipul familiar. S-a târât ca o panteră pe cearşaf, cuibărindu-se în poala lui. l-a studiat faţa, întinzând mâna să-i mângâie bărbia.

- Da, e bine aşa, a zis Leland, încheind convorbirea. Da. La ora şapte. Ne vedem atunci.

A pus telefonul deoparte şi s-a aplecat s-o sărute pe Slim. Ea a suspinat fericită şi a închis ochii. El a îmbrâncit-o uşor:

- Hei, puştoaico. Unde-ţi sunt hainele?

Slim a ridicat o mână molatică şi a arătat spre hol.

- Nu am nevoie de ele în următoarele zile. Nu cred c-o să mă mişc de aici - doar până la bucătărie şi înapoi. Şi poate o să mă aventurez, dacă mă simt îndeajuns de ambiţioasă, până în grădină, să stau acolo goală-puşcă.

l-a tras capul înapoi spre ea. El a sărutat-o scurt pe obraz, îmbrâncind-o uşor în sus.

- Din păcate, oricât de mult mi-aş dori asta, trebuie să ne mişcăm.

- De ce?
- Mergem în oraş la cină.

-Cum...? De ce?

El s-a ridicat şi a spus:

- îţi pregătesc cada pentru baie.

Slim s-a ridicat şi ea, mormăind:

- Dar abia am ajuns! Şi e duminică! *Noi* avem rezervate duminicile pentru cină! Care hoţ îndrăzneşte să se bage în programul nostru?

Leland era deja în debaraua lui Slim:

- Rochia Mainbocher albă sau cea galbenă?
- Nici una.
- Nan. Te rog.
- Despre ce e vorba? Soţii von Trapp sau *Gypsyl*

L-a urmat în dressing.

- Cum adică?
- Bănuiesc că o cină obligatorie în Manhattan are legătură cu ceva criză de afaceri. Cu Slippery Strippers sau Loose Lederhosen? a glumit ea, punând un deget de la picior în apă.
- Cu nici unul dintre ei, de fapt. Cu Pam Churchill.

Slim s-a holbat la el, confuză.

-Ce?

- Pam Churchill e în New York, stă la Carlyle şi ne-a invitat la cină.

- De ce?

- Bănuiesc că vrea să sărbătorească reîntoarcerea ta?

- Cred că mai degrabă vrea să sărbătorească faptul că e ea aici.

Simţind brusc un fior rece, Slim s-a întins după un capot şi şi-a acoperit cu el trupul gol, conştientă că Leland nu a zis nimic de cele patru kilograme şi jumătate de care a reuşit să scape.

- Sun-o şi anulează.

-Nu.

- De ce?

- Pentru că ne-a invitat şi e un grup mic şi am spus că vom merge, a insistat Leland.

- Nici nu mă gândesc să merg acum în oraş şi să iau cina cu Pam Churchill, a răbufnit Slim, pierzându-şi faimosul ei calm. Abia am ajuns acasă - n-am pus nimic în gură de câteva zile. N-

am nici un chef de carnea ei gri şi sufleul de cauciuc! Vreau să stau cu tine acasă, să ne plimbăm în grădină şi să mănânc ce pregăteşti *tu.*
Leland a ezitat puţin, apoi s-a retras în dressingul lui şi a revenit cu o cravată. Slim s-a încruntat, privindu-l cum şi-o leagă.

- Ce faci?

- Păi, dacă tu nu vii, bănuiesc că va trebui să

merg singur.

în acea clipă Slim a ştiut că nu avea de ales.
S-a dus în dressingul ei şi a revenit câteva minute mai târziu într-un costum cu pantaloni negru, cu voaluri, cu părul adunat într-un coc - părea îmbrăcată mai degrabă pentru o înmormântare decât pentru o cină. Şi-a aplicat puţin parfum după urechi şi a trecut pe lângă Leland, lăsând neatinsă cada, unde robinetul picura în apa aburindă.
în timp ce aştepta, împreună cu Leland, să li se deschidă uşa de la apartamentul luxos al lui La Churchill, Slim se întreba care anume dintre numeroşii binefăcători ai lui Pam suporta prezentele cheltuieli. (Se zvonea că mai încercase o dată cu Elie de Rothschild. Care, z/'ce-se, i-a dat apartamentul acela imens din Paris după prima lor despărţire - deşi alţii susţin că fusese Gianni. Că

*amândoi* au lăsat-o cu ochii în soare după ce ea le-a dat ultimatumuri. Dar aceştia erau doar suspecţii obişnuiţi. E posibil ca oricare dintr-un număr considerabil de bărbaţi să-i fi plătit chiria pentru apartamentul acesta.)
Indignată, Slim n-a scos nici un cuvânt în taxi - din cauza lui Leland reîntâlnirea lor era distrusă. Nici n-a apucat să-i spună despre grozava ei surpriză. în Tempe a decis că aveau nevoie, meritau, o a doua lună de miere. Nu un pelerinaj cu prietenii, nu o călătorie de afaceri. Nu de vreo vizită la azil să vadă vreo progenitură din familia Hayward sau la spital să piardă o alta. Doar o lună, doar ei doi. Slim şi Hay. Fără întreruperi. S-a gândit la toate detaliile. Mai întâi, să zboare la Paris, să stea puţin în Madrid şi apoi să petreacă restul verii în Veneţia. A şi trimis o telegramă să închirieze pe o lună un apartament din Gritti Palace. Marea ei surpriză va trebui să aştepte, din cauza...
Slim efectiv s-a crispat când a văzut faţa înflăcărată a doamnei Churchill, de cum le-a deschis uşa. într-un nou habitat, dar aproape aceeaşi matroană pe care Slim a cunoscut- o în Paris - poate puţin mai dolofană, puţin mai roşie în obraji, cu braţele ei zdravene, a căror grăsime se aduna în jurul tivului de la rochia fără mâneci, pe care nici n-ar fi trebuit s-o poarte.

- Slim! Lasă-mă să mă uit puţin la tine. Pam a făcut un pas înapoi şi a măsurat-o cu privirea, de parcă ar fi fost o copilă care tocmai se întorsese din tabăra de vară.

A strâns-o într-o îmbrăţişare sufocantă şi atunci a observat Slim, peste umărul ei, că tot holul era plin până în tavan cu trandafiri albi.

Şi nu orice fel de trandafiri albi.

Trandafiri speciali. Rari.

Trandafirii *ei.*

Trandafiri Bourbon „Boule de Neiges” în valoare de cel puţin cinci sute de dolari.

Slim a mers şi a atins unul, de parcă ar fi vrut să se asigure că petalele catifelate erau reale şi nu parte dintr-o halucinaţie de coşmar indusă de şapte zile de înfometare petrecute în câmpiile uscate, scorojite, din deşert.

S-a întors spre Pam şi a privit-o direct în ochii ei stupizi, de bovină:

- De unde îi ai?

Pam a zâmbit, iar buza superioară i s-a răsucit, trădându-i satisfacţia:

- O, nu mai ştiu. Mi i-a trimis cineva, cred.

Slim şi-a îndreptat privirea spre Leland, care zâmbea inocent.

Pam intră în rolul de gazdă.

- Slim, pot să-ţi ofer un cocktail, după atâta abstinenţă? Leland mi-a spus că a fost *îngrozitor* pentru tine. L-a mângâiat uşor pe rever în drum spre camera principală. Şi-i a zis lui Leland, în treacăt, cu vocea aceea sclifosită a ei, de trandafir englezesc, învelită în familiaritate...

- Leland, ştii unde este frapiera. Fii drăguţ şi umple-o din nou, te rog.

Slim l-a privit pe Leland, clătinând din cap. A făcut un pas spre ea.

- Nan...

- Ticălosule!

Apoi, ca orice profesionistă cu experienţă, Slim a intrat în sala unde se servea cina şi şi- a jucat rolul perfect.

I-a evitat privirea pe tot parcursul serii.

A fost perfect civilizată, de o politeţe desăvârşită. Nimeni n-ar fi avut ce să-i reproşeze din acest punct de vedere. La sfârşitul unei cine total lipsite, în mod surprinzător, de evenimente şi care a constat în ruladă de pui cu orez - nişte rulouri de-o insipiditate perfect acceptabilă -, Slim i-a mulţumit gazdei şi a pornit cu Leland spre lift.

Doar după ce au chemat un taxi din faţa hotelului Carlyle şi după ce au mers o jumătate bună de oră în tăcere, Leland şi-a dres vocea.

INT. TAXI-NOAPTEA Vocea lui Leland, hotărâtă, întrerupând liniştea: LELAND

Nan, cred că ar fi mai bine să-ţi spun eu, înainte s-o facă Truman sau să

auzi cine ştie ce afurisite de bârfe... (o bătaie de tobe, apoi...)

Am ieşit cu Pam Churchill de câteva ori cât ai fost plecată.

Nu a fost mare scofală.

SLIM Aşa deci. (un zâmbet amar) Cu *asta* ar fi trebuit să începi. LELAND

Zău aşa, Nan. Ştii că eşti singura femeie pe care am iubit-o vreodată.

Vrea să o ia de mână, dar Slim îi întoarce spatele. Se uită pe geam cu privirea pierdută cum trec cu repeziciune, caîntr- o ceaţă, luminile din Manhattan.

Exact patruzeci şi opt de minute şi cincizeci şi şapte de secunde mai târziu, taxiul a opri în faţa reşedinţei Hayward din Manhasset. Slim a aşteptat până când Leland l-a plătit pe şofer şi au intrat împreună înăuntru. A aşteptat până a traversat ca o somnambulă holul, dându-şi jos costumul negru cu pantaloni, lăsându-l inert pe covor, de parcă ar fi fost pielea unui cadavru dispărut.

A aşteptat până când a păşit în cada pe care i-o pregătise Leland, în care apa era acum la fel de rece precum cea din iazul din spatele grădinii.

A aşteptat până când el i-a spus, după cum mai făcuse şi înainte, că iese să ia un pic de aer - până la telefonul public de la magazinul de pe colţ, bănuia ea, să o sune pe hoţomana de doamnă

Churchill. Apoi, lăsându-se pe spate în apa rece ca gheaţa, Slim a început să plângă în hohote, fără să scoată un sunet, să n-o audă nimeni, deşi casa era goală.
După o oră a ieşit din cadă cu pielea încreţită, s-a şters cu prosopul, gata să oblojească rana larg deschisă care era acum viitorul ei.
CODA
Bineînţeles că noi toate am zărit-o pe Pam în diverse buticuri, uitându-se relaxată la porţelanuri pentru proaspăt căsătoriţi.
Luam prânzul la restaurantul Le Petit Jardin, aşezaţi într-un separeu circular, urmărindu-l pe şeful de sală cum flamba salate de spanac cu coniac pe un cărucior cu roţi în capul mesei noastre şi aplaudând în momentul în care alcoolul s-a aprins într-o explozie impresionantă de flăcări. Sala restaurantului era o adaptare încântătoare a unei grădini mediteraneene, cu lumini care-şi schimbau nuanţa şi intensitatea, pentru a simula durata unei zile în spaţiul botanic închis. La un prânz servit devreme, era de un albastru deschis, ca al cerului, nuanţă care devenea, cu trecerea orelor, tot mai închisă, până când ajungea la culoarea vie a apusului de soare. Toată lumea era de părere că avea un efect deosebit şi ne-am trezit de multe ori că ne prelungim prânzul,

gustând mai multe feluri, doar pentru a ne bucura de schimbările atmosferei.
Acela a fost momentul în care am zărit-o pe Pam traversând sala şi având în mână o cutie imensă de pălării de la magazinul Bergdorf. Plus câteva plase de la Tiffany. Nu puteam, fireşte, decât să ne imaginăm ce avea în a/ea...

- îţi *dai seama*? Ce tupeu.

- Să se afişeze aşa, când încă nici nu s-a răcit cadavrul?

- E imposibil ca Leland să o prefere pe asia...! Lui *Slim?*

- Păi, toţi ştim de ce-i în stare *doamna* Churchill.

- Şi de ce-s şi e/în stare. (Subînţeles: bărbaţii căsătoriţi.)

- Ce ştim sigur e că ocheşte inelul de alamă de fiecare dată.

- Bărbaţii ăştia, cum le place lor spectacolul ăsta englezesc, tot numai piersici-şi-frişcă.

- Fetişul cu guvernanta...

- Poate că *Sunetul muzicii* i-a afectat prea tare creierul lui Leland...

- Aia cu *siguranţă* e Balenciaga... Cea albă... care era în vitrine, pe strada Cincizeci şi opt...? E singura pălărie care are nevoie de o cutie atât de mare.
- Mai ţineţi minte ce ignorantă era mai demult? *înainte.* Nici n-ar fi ştiut diferenţa dintre o Balenciaga şi o Barbour, la naiba!
- îmi aduc aminte că am văzut-o în Capri chiar înainte de război. în loc să poarte, ştiţi, pantaloni şi espadrile potrivite - ea purta o pereche de pantofi oribili, ţărăneşti, din piele de şopârlă şi o rochie cloş, strânsă la mijloc, în ce/e *mai ţipătoare* culori posibile... Habar n-avea de stil! La un an după ce l-a cunoscut pe Gianni, apare brusc îmbrăcată doar în Chanel şi Dior şi cele mai superbe bijuterii...?
- Păi, da, desigur! E singura femeie cu care Gianni a cheltuit vreodată bani.
- Şi asta, fără să mai punem la socoteală cadourile de *despărţire.* Apartamentul ăla exorbitant din Paris - să nu *cumva* să-i spuneţi Marellei!
- Să nu uităm de *Bentiey.*
- Nici nu ajungea să-i dea un F/ai!

Am chicotit toate pe seama acestei idei, poate puţin prea tare. Prea... la *unison.* Pam şi- a întors capul şi s-a uitat din celălalt capăt al încăperii la masa noastră, cu o expresie nedumerită pe faţă.

- O, fir-ar - ne-a observat.

- *Bineînţeles* că ne-a observat.

- La naiba. Ne face cu mâna.

- Zâmbiţi şi faceţi-i şi voi cu mâna.

Aşa am făcut, ne-am silit să-i zâmbim femeii pe care o dispreţuiam profund şi să-i facem cu mâna. Unele dintre noi chiar şi-au forţat norocul trimiţându-i cu ipocrizie o bezea.

- Târfă. Cuvânt pronunţat printre dinţii strânşi

într-un zâmbet fals.

- Nu poate veni aici. Nu este loc.

- Ar putea să-şi tragă un scaun.

- în cazul ăsta va trebui să cerem încă un

cărucior, să păstrăm accesul blocat.

Ne-am uitat la şeful de sală, care ne punea salatele în farfurii pe masă şi spunea „Poftă bună, doamnă” fiecăreia dintre noi.

- Şi adu-ne, te rog, şi şase porţii de fettuccine

carbonara - porţii de copii.

- îngraşă atât de tare! Nu putem!

- Dar măcar ţinem căruciorul aici...

- *Eu* am auzit că a chemat-o casa Christie's să evalueze colecţia familiei Hayward.

- Nu poate face asta! înţelegerea nici nu-i încheiată încă - sincer vorbind, a fost mai aproape de a face pasul ăsta cu Gianni.

- Chiar dacă Leland ar fi atât de idiot, ea *nu poate* să se năpustească aşa, pur şi simplu, şi să ia din lucrurile lui Slim!

- Legea din New York. împărţirea egală a bunurilor.

- Ei bine, bucătăreasa mea a auzit de la bucătăreasa lui Slim, lucru confirmat de Dolores, care e prietenă cu Brook. Ele *zic* că Pam a stat în casa din Manhasset toată perioada în care Slim a fost plecată.

- *Nu se* poaie! Cât timp?

- De când cu afurisita aia de piesă *South Pacific,* cu Bill şi Babe.

- Slim ştie asta?

- Bineînţeles că nu ştie! Crezi că şi-ar ţine gura când e vorba de aşa ceva? Pamela Churchill - să locuiască în casa *ei?*

- N-ar fi trebuit să meargă în Europa s-o ajute pe Betty.

- Cum adică? S-a comportat ca o prietenă adevărată.

- Draga de Slim!

- Bună ca sarea în bucate.

- întotdeauna săritoare să-şi ajute prietenii.

- Vreţi să ştiţi partea cea mai *nasoală?*

- Spune!

- Trebuie să-mi *promiteţi* că nu suflaţi o vorbă nimănui...

Am jurat toate solemn. (O promisiune pe care o vom ţine până la următoarea întâlnire de prânz, când îi vom face pe alţii să promită acelaşi lucru. Ne amăgeam cu gândul că eram în stare să păstrăm un secret. Oricât încercam, întotdeauna apărea cineva căruia simţeam nevoia să-i povestim.)

- Bucătăreasa zice că Pam a umblat prin toată casa, ţinând foi cu etichete roşii în mână - ştiţi bulinele alea pe care scrie „vândut” şi care sunt folosite la licitaţiile de binefacere? Ei bine, bucătăreasa soţilor Hayward zice că Pam a făcut

turul casei şi a lipit etichetele pe fiecare obiect pe care voia ca Leland să-l păstreze după divorţ.

- *Nu se poate*\|
- Mobile, tablouri, tot.
- E de-a dreptul mârşavă femeia asta, nu?
- Ticăloasa!
- Biata Slim!
- Ce i-aş trage una lui Leland în mutră!
- Mie întotdeauna mi-a *plăcut* atât de mult de

Leland...

- Acum nu ne mai place.
- Aşa e.
- Şi totuşi... încă nu e nimic definitiv. Toate

nutream această slabă speranţă.

- în fond, *nimeni nu se căsătoreşte* cu Pam

Churchill.

Şi astfel, în timp ce şeful de sală s-a întors să ne prepare porţiile de carbonara pe care, de fapt, nici nu le voiam şi pe care le-am comandat doar pentru a o împiedica pe doamna Churchill să vină la masa noastră, ne-am uitat la lumina care devenea cu o nuanţă mai închisă în grădinile

simulate de la Le Petit Jardin, am reflectat asupra genului de femeie care pune etichete roşii pe comorile unei alte femei şi am răsuflat uşurate, ştiind prea bine că şi bunurile fiecăreia dintre noi au fost la un pas de a avea aceeaşi soartă.

în limba engleză, „Nan” înseamnă „bunicuţă”.
Joc de cuvinte prin care numele iniţial, Dolores Moran, devine forma ofensivă „Dollar-ass Moron” = imbecilă ahtiată după

bani, care îşi foloseşte atuurile fizice pentru a obţine avantaje materiale

„Servitoare, femeie în casă” (in limba franceză în original) „Bănuiesc că se simte singur, nu-i aşa?” (in limba franceză în original) „Foarte fericit” (in limba franceză în original)

Aluat pentru gogoşi pufoase, aluzie la înfăţişarea mai puţin atrăgătoare a doamnelor respectiv

eChec cu fructe uscate (in limba germană în original)

## UNSPREZECE, i960, SEPTET

A avut loc o ultimă răsturnare de situaţie în fandangoul în care eram implicaţi toţi.

Slim era în pat, lăsându-se în voia suferinţei. De fapt, în voia dorului de Leland, dacă e să spunem

adevărul. Trecuse puţin timp de la despărţire, încă nu reuşise să accepte noua realitate în întregime.

Telefonul a sunat chiar înainte de ora nouă, lucru care se întâmplă rareori în cercurile noastre. Inima îi bătea cu putere când s-a întins după receptor - oare-i *Leland?*

- Saluuuuut, Big Mama, s-a auzit un ciripit.

Truman. Era fericită să-i audă vocea. Dacă tot nu o suna dragul ei Hay, măcar era Tru, pe care îl prefera oricui altcuiva.

- 'Neaţa, Truheart. Cum de suni aşa de devreme?

- Păăăăi, am pus la cale pentru tine un prânz *foarte* special azi şi

trebuia să vorbesc cu tine, să mă *asigur* că poţi veni.

- Unde?
- La Colony. Ai încredere în mine, Big Mama - nu-ţi pot spune mai mult, dar, după părerea *mea,* cred că am avut o idee absolut specială şi genială.

Mai târziu am aflat că ne-a spus fiecăreia o altă oră, ca să decaleze sosirile.

Slim a fost prima, conform aranjamentelor lui Truman.

A intrat în anticameră, fiind salută cu căldură de proprietari, Gene şi George. Dintre toate localurile pe care le frecventam noi la prânz, cei de la Colony aveau cele mai bune servicii şi, deşi era un loc

pentru întâlniri de afaceri foarte popular în rândul domnilor, George şi Gene ştiau *foarte bine* de unde le venea profitul substanţial. De la ora unu încolo, după-amiaza aparţinea Stupului, iar „Reginele Albinelor” puneau stăpânire pe local.

- Bună ziua, domnişoara Sliiim. E superb Diorul cu care sunteţi îmbrăcată azi. George a sărutat-o pe ambii obraji, după moda europeană. Slim arăta, într-adevăr, splendid, într-un costum din material alb creponat, cu pantaloni şi decolteu larg.
- Mersi, George. Mă întâlnesc cu...

- Dooomnul Truman - da, vă aşteaptă. A plănuit ceva cât se poate de special pentru dumneavoastră. Cred că vă va face plăcere tuturor.

-Tuturor...?

- El zice că e pentru toate

Lebedele *luuui.*

-Ah. Şi cam câte „Lebede” a

invitat...?

- Oh, nu vă pot spune - asta este surpriza dooomnului Truman. E la bar, vă aşteaptă.

A indicat spre uşa în stil maur din stânga anticamerei, pe care Gene o ţinea deschisă pentru Slim.

Gene i-a făcut o plecăciune discretă, el fiind mai puţin european decât George.

- Bună ziua, doamnă Hayward.

încă o durea să audă acel nume, care nu mai era al ei.

Au intrat în bar, unde o aştepta Truman, arătând *très* motanul-care-a-mâncat-canarul. Zâmbea larg când s-a apropiat de el.

- Poftim, draga mea. Ţi-am comandat deja ceva. Marco ţi-a pregătit un Colony Special...

I-a împins uşor un pahar de martini în faţă.

- Bine, Truheart. Care-i faza? S-a cocoţat pe scaunul de lângă el, studiindu-i cu atenţie expresia feţei. Sunt *sigură* că pui la cale

ceva. Eşti *mult* prea mulţumit de tine însuţi ca să nu fie aşa.

El a fluturat din gene, adoptând un accent sudist.

- Vai, doamnă Slimsky, n-am nici cea mai vagă idee de ce *sugeraţi* aşa ceva.

- Cine mai vine? George şi-a dat deja drumul la gură şi mi-a spus că nu vom fi doar noi doi - lucru care mă irită teribil, apropo. Abia m-am ridicat din pat, şi asta, pentru a fi cu *tine.* N-am nevoie de un grup.

- Vine şi Babe.

-A, păi, atunci eîn regulă. Dacă

mai vine doar Babe.

- Şi poate alte *câteva* persoane...
- Mmm. Mâncăm aici? A arătat spre bar, în care se aflau aranjate vreo douăzeci şi ceva de mese. De când Ducele de Windsor a declarat că, de fapt, el *preferă* să mănânce la bar, a devenit o modă.
- Doamne fereşte, nici vorbă. Am pregătit anume o masă. în încăperea *principală.* Ăsta-i un prânz *oficial.* Truman şi-a verificat ceasul Cartier de la mână. Vai, cât e ceasul! Ia-ţi paharul cu tine. Putem merge înăuntru, cred. Nu vrem să ratăm nimic...

A luat-o pe Slim de braţ, gudurându-se pe lângă ea în timp ce o conducea înapoi în hol. George a deschis uşa cea mare spre o încăpere lungă, pătrată, cu pereţi roşu aprins şi crem, luminată de candelabre din sticlă ornamentală şi lumânări înalte, pâlpâitoare. Sala era în tumult, vibrând de sporovăielile mesenilor...

Cu toate acestea, în momentul în care au intrat Slim şi Truman, întreaga mulţime a tăcut. Toţi ochii s-au întors ca să-i evalueze pe cei doi nou-veniţi. Zgomotul conversaţiilor şi al tacâmurilor deopotrivă a fost suspendat şi,

pentru o fracţiune de secundă, a părut că timpul s-a oprit în loc - un ritual care se va repeta, mai mult sau mai puţin, de fiecare dată când intra încă o persoană din grupul lor. Mesenii se uitau cu deosebit interes la George, care îi conducea pe cei doi la o masă rotundă, plasată anume într-o poziţie centrală. Aranjată pentru douăsprezece persoane, spre disperarea lui Slim.

- Ia uite, draga mea, i-a zis Tru lui Slim cu entuziasm. Locul ales. Cel mai bun dintre cele mai bune.
- La naiba, Truman! Avem măcar atâtea *cunoştinţe?*
- Calmează-te, Big Mama, e bine să fii *sociabilă.*

A tras scaunul de lângă el pentru Slim. Masa era aranjată într-un stil desăvârşit, cu cele mai bune feţe şi şerveţele, cu farfurii albe, simple, şi tacâmuri de argint, în faţa fiecărui loc fuseseră plasate meniuri scrise de mână, iar în dreptul a şase dintre cele douăsprezece locuri se afla câte un bol mic, în care plutea câte o gardenie proaspăt culeasă.
Slim s-a uitat la gazdă şi a ridicat din sprâncene.
- Fără grandiflora azi?
- Nah - am vrut să fac ceva diferit. Lady Day a purtat gardenii în păr şi, crede-mă, au un parfum *divin.*

în clipa aceea, ca la comandă, a intrat Babe. Acelaşi ritual: s-a lăsat tăcerea printre meseni, care au măsurat- o cu privirea. Murmure de admiraţie.

Ignorându-i complet, Babe a ajuns la masă şi i-a sărutat scurt pe obraji pe Slim, apoi pe Tru.

- Oh, Tru, *chiar* că e minunat. Uitându-se mai îndeaproape la meniuri: Ooo, prepeliţe Colony! Preferatele mele. Şi uite, Slim! Supă de crab, ce-ţi place ţie!

- De ce crezi că apar acolo, Babyling? Am ales *toate* felurile voastre preferate. Aşadar, Big Mama, vrei să-ţi prind gardenia în

păr? Albul pur întotdeauna arată perfect pe fond auriu.

Atunci s-a deschis din nou uşa, în care a apărut Marella. Truman a strigat-o din cealaltă parte a sălii:

- *Benvenuta,* Uno!

Marella a fost mirată să le vadă pe Slim şi pe Babe. Era clar că a înţeles şi ea greşit, invitaţia nu era, de fapt, pentru un prânz â *deux.* în următoarele zece minute grupul s-a mărit, odată cu sosirea Gloriei şi apoi a lui C.Z. De fiecare dată, Truman exalta.

Au început să vorbească despre nimicuri. Tru le-a povestit Marellei şi Gloriei despre Verbier, unde au fost zărite domnişoare cu

instructori voinici cum schiau în afara pistei, în spatele muntelui Mont Fort. Babe a tot pălăvrăgit despre ceva îngrăşământ special pe care l-a cumpărat pentru straturile ei din Kiluna. C.Z. i-a sugerat o altă variantă - bălegar de elefant, de care a făcut rost de la îngrijitorii de animale când a fost Circul Barnum & Bailey în oraş. Doar Slim tăcea, nu putea să şi-l scoată din minte pe Leland. în cele din urmă, Marella s-a aplecat spre Truman şi l-a întrebat:

- Vero, de ce suntem şase persoane la o masă aranjată pentru douăsprezece?

*-Pazienza,* Uno... *pazienza!* Zicând acestea, s-a uitat din nou la ceas şi apoi la uşa de la intrare. Nu mai e mult...

- Nu mai e mult până ce?

- Până când sosesc invitaţii noştri de onoare...

- Credeam că *eu* sunt invitata de onoare, a spus Slim.

- Nu chiar. Tu eşti invitata cea mai *importantă,* dar nu „de onoare”. Hai să zicem că-i vorba despre o onoare mai *dubioasă* în cazul ăsta...

Noi - inclusiv Slim - ne-am uitat lung la scaunele goale, apoi din nou la uşă.
Acesta a fost momentul când am observat că zâmbetul răutăcios al lui Truman se lărgeşte când uşa s-a deschis, iar mesenii au înmărmurit, furculiţele, cuţitele şi conversaţiile fiind toate suspendate...
Şi iat-o în uşă. Nimeni alta decât doamna Churchill. Infama Pam Churchill. Proaspăt căsătorita doamnă Leland Hayward. Doamna Leland Hayward care *nu era Slim.* Pamela Digby Churchill Hayward, cea-care-s-a- culcat-cu-toţi-soţii-

noştri, purtând pe cap pălăria albă Balenciaga.

Nu mai ţinem minte care dintre noi a zis, şoptit: *Oh, Trumanl*

Care dintre noi a zis: *Cum ai putut?*

Din partea Marellei, o înjurătură printre dinţi, în italiană.

Ce ştim sigur e că Slim a stat dreaptă şi i-a aruncat lui Pam o privire care ar fi putut să îngheţe Sahara. Ştim că ne-am simţit stăpâne pe noi şi pe situaţie - un grup puternic. Unite prin solidaritate. Babe i-a strâns mâna lui Slim pe sub masă.

Ne amintim vag faţa lui Truman, roşie de încântare - uitându-se în stânga şi în dreapta,

ca un spectator la un meci de tenis, când la soţiile înşelate, când la vânătoarea-de-soţi.

Dar amintirea noastră cea mai vie este expresia de panică totală de pe chipul lui Pam, când s-a văzut nevoită - nu doar în faţa *noastră,* ci a altor cincizeci de mese, la care erau cele mai importante personaje din Manhattan - să aleagă între a se retrage sau a parcurge, ruşinată pentru că toţi ochii erau aţintiţi spre ea, distanţa până la masă, într-o linişte absolută, în care nu se auzea nici musca.

Până când a ajuns la masa noastră şi s-a aşezat la locul care-i

fusese desemnat, avea deja picături de sudoare la rădăcina părului ei care semăna cu vata pe băţ şi pe buza de sus, deasupra acelor canini lamentabili.

Pentru majoritatea agitatorilor cărora le plăcea să împrăştie cu bârfe şi noroi, asta ar fi fost de-ajuns, dar, având în vedere talentul lui Truman pentru umiliri în public, nimeni nu a fost surprins (cu excepţia, poate, a Marellei) când au sosit ultimii invitaţi.

Soţii noştri. Aliaţii trădători ai doamnei Churchill.

Au sosit unul câte unul, Loel Guinness, Bill Paley şi Gianni Agnelli. Toţi s-au văzut siliţi să treacă prin interminabilul

purgatoriu al privirilor curioase din Colony. S-au oprit să strângă câteva mâini importante în drum spre masa noastră. Conştienţi că se aflau sub observaţie, se mişcau cu fudulie studiată. Ne-au sărutat pe obraz pe aproape toate - excepţiile notabile fiind Truman şi Pam, ale căror priviri le-au evitat cu grijă. Au râs ostentativ şi au vorbit cu entuziasm pronunţat, *tot timpul* uitându-se la ceasuri şi gândindu-se cum să facă să scape mai repede. Fiecare dintre ei a stat cele cinci minute necesare, înainte de a se scuza că trebuie să se întoarcă la diversele lor treburi.

în tot acest timp, Truman a făcut pe gazda volubilă, pălăvrăgind despre tot felul de lucruri, într-o vagă încercare de a-şi ascunde adevăratul plan... acela de a o expune pe Pam Churchill oprobriului celor mai alese feţe din Manhattan şi de a o stigmatiza cu un mare A stacojiu, de femeie-care-fură-soţii-altora, în piaţa din Colony.

Lovitura de graţie a fost când Slim - după ce soţii s-au scuzat şi au părăsit masa unul câte unul, arătând destul de plouaţi, chiar dacă erau îmbrăcaţi în costume elegante - i s-a adresat lui Pam cu răceală:

- Deci. Leland nu vine...?

Tru a intrat în vorbă şi i-a spus:

- O, Big Mama, *crede-mă* - l-am

invitat şi pe el.

Pam, plângând cu picături de transpiraţie sub privirile noastre aţintite toate asupra ei, a răspuns cu o voce stinsă:

- Leland a decis să nu vină.

Slim, pe tonul acela nostim, de Betty Bacall, tonul pe care Betty îl luase, de fapt, de la Slim:

- Ce să zic? Asta pare să fie singura decizie inteligentă pe care a luat-o Leland în ultima vreme.

Se înţelege că Pam a fost cea care a plecat prima. Noi ne-am împărţit

în perechi, Babe şi Marella îndreptându- se spre Kenneth's pe East 54, C.Z. şi Gloria spre Erno Laszlo pe West Broadway, în speranţa că vor reuşi să ajungă la timp.

La barul de la Colony, Slim şi Truman savurau victoria post-mortem, la un pahar de Martini special servit de Marco, trăncănelile fiindu-le stimulate de absint şi gin şi de senzaţia triumfului. Au râs cu poftă când şi-au amintit feţele nestatornicilor soţi şi chiar au încercat să-şi imagineze cum ar fi reacţionat Leland - şi ce va spune când va afla ce se întâmplase.

- Truheart, a zis Slim printre hohote, cu siguranţă că există un loc special în iad, rezervat pentru suflete ca tine...
- Da, dar important e că... te-a amuzat teribil să vezi cum transpiră în faţa ta, nu-i aşa?

Slim şi-a dat seama că, pentru prima dată în ultimele săptămâni, se distrase.

Au râs atât de mult, încurajaţi de martini şi de starea de veselie în care se aflau, încât Slim aproape că a uitat, pentru câteva momente, că doamna Churchill Hayward, care fusese făcută de ruşine, avea lucrul pe care şi-l dorea cel mai mult pe lume şi pe

care nu-l va putea recupera niciodată.

Pe scumpul, dragul ei Hay, pe care îl iubea în continuare.

Noi am considerat acest mic episod de la Colony doar un pic de distracţie răutăcioasă, nimic mai mult - ceva care să-i ridice moralul lui Slim, ceva care să pună capăt bătăliei care se dădea în New York de când a început toată această tevatură ridicolă pe ritm de fandango între Hayward şi Churchill. *Marella,* în schimb, a văzut în această întâmplare ceva sinistru.

- Poate că de vină e engleza mea, dar când Truman îmi

spunea, în toţi aceşti ani, că eu sunt lebăda lui *Numero* L/no... Nu ştiam că ne spune tuturor la fel.

- Cum adică, draga mea? a întrebat-o Babe, în timp ce aşteptau un taxi.
- A zis că e din cauza gâtului meu - care e atât de lung. Am crezut că doar *mie* îmi spune aşa. Nu m-am gândit că e doar un cuvânt pe care-l foloseşte... despre noi toate.
- Nu cred că asta are vreo importanţă.
- *Cigni... Troppi cigni.* Prea multe lebede.

„Răbdare” (in limba italiană în original

)DOISPREZECE. 1954. LAMENTAŢIE

Băiatul are douăzeci şi nouă de ani când Mama lui îl părăseşte pentru totdeauna.

A mai încercat ea să dea bir cu fugiţii şi înainte, de fapt a plecat şi s-a întors de atâtea ori, încât acum, când îşi dă seama că e plecată de-a binelea, crede că e doar o altă păcăleală de-a ei. Au trecut patru zile de la Anul Nou, iar confetti au fost îndepărtate din canalele de pe umedele Champs-Elysees - unde panglicile sunt călcate în picioare, lipindu-se de tocuri ca nişte fâşii de alge îmbibate cu apă.

E în Paris, cu Jack.

Jack *al lui.*

E îndrăgostit - nebuneşte.

După atâtea căutări, nici că-ţi vine să crezi că dragostea poate fi un lucru atât de puţin complicat, atât de natural, de constant...

îi vine să se ciupească, să se asigure că nu visează, într-atât i se pare de incredibil norocul care a dat peste el. Se abţine totuşi, de teamă că ar putea influenţa lucrurile - că perfecţiunea ar putea dispărea brusc.

Tocmai au plecat din Sicilia, unde au închiriat o casă pe o stâncă abruptă şi unde şi-au petrecut dimineţile scriind, după care au hoinărit, cel mai adesea fiecare singur, până jos la ocean, să facă o baie. Mergeau cu rândul la piaţă, în timp ce celălalt stătea întins pe plajă. Se reîntâlneau la

amiază şi pregăteau prânzuri simple, cu măsline, roşii coapte şi bibani de mare proaspăt fripţi la grătar.
- Când două persoane sunt atât de apropiate cum suntem *noi,* va povesti mai târziu băiatul, nu trebuie să stea tot timpul împreună. Sunt împreună chiar şi atunci când nu sunt.
După-amiezile erau dedicate scrisului - Jack lucra la o piesă de teatru; băiatul tocmai începuse să inventeze o fată pe nume Holiday Golightly. Era o parte Nina, o parte Bang- Bang Woodward - un amestec format din fetele pe care le ştia, vreo zece-douăsprezece. Caracterizarea cea mai aproape de adevăr ar fi că Holly este geamăna siameză a creatorului ei. Cele care-l cunoaştem vom descoperi că nu putem citi replicile ei fără să-l auzim pe el, recitându-i dialogul cu vocea lui ascuţită, stridentă, de sudist, de provincial excentric. Un personaj realmente fals - o imitaţie proastă, chinuindu-se la periferia vieţii, care, precum autorul însuşi, vizitează des magazinul Tiffany, în încercarea de a scăpa de ceea ce amândoi numesc Nesuferita Roşeaţă.
Nesuferita Roşeaţă e infinit mai chinuitoare decât cenuşiul tristeţii, lucrul ăsta îl ştie băiatul foarte bine - deşi Jack l-a vindecat de boala asta aproape complet. Vocea lui gravă, pieptul gol şi încrederea

cu care păşeşte, uşor târşâit - toate astea au înlocuit seturile de mic dejun din argint şi portofelele din piele de crocodil, ele îl tonifiază acum.
Băiatul se dedică ficţiunii din nou, după ce tocmai a terminat de scris scenariul pentru *Mai puternic decât diavolul,* filmul cu Bogart - sau, mai bine zis, l-a *salvat,* acest Merlin de buzunar, căci Nelle i-a dibuit devreme poate cel mai mare talent al lui. Marele John Huston i-a cerut să-şi folosească magia cu un film fără scenariu, care se zbătea să obţină o producţie. Scribul cu păr blond şi ciufulit era trimis în camera lui monastică în fiecare seară, să creeze scenele pentru ziua următoare de la zero. A reuşit asta fără nici o bătaie de cap - deşi noi îi spunem mai târziu că expresia sună fals, având în vedere că el e prea prepuber ca să aibă dureri de cap de vreun fel.
A fost o chestie pe care n-a putut-o refuza, căci îl plăteau destul ca să-i poată întreţine pe Nina şi pe Joe - iar lucrul ăsta era foarte important pentru el. După ce i-a cunoscut şi fermecat pe actorii celebri ai tinereţii sale, băiatul a avut bucuria de a se infiltra în sfera lor meteorică. El era mascota filmului, cel care îi delecta atât pe actori, cât şi pe cei din echipa de filmare, cu poveşti scandaloase, de care se îndoiau că erau adevărate, dar pe care

le admirau pentru originalitate. în cele din urmă, a reuşit să fie acceptat de Bogie şi Huston, care îl respectau pe scribul acela mărunţel pentru capacitatea lui de a bea mai mult decât ei toţi la un loc, precum şi pentru rezistenţa lui fizică nemaipomenită.

După ce a câştigat un concrus de skandenberg cu Bogie, băiatul simte în fiecare fibră că e bărbatul pe care şi l-a dorit Mama întotdeauna. A reuşit - deşi are doar un metru şi jumătate - să-l doboare pe marele Bogart, iar acesta să fie nevoit să stea la pat o săptămână.

Mamei i-ar plăcea detaliul ăsta... doar e foarte macho.

- *Nina,* îşi închipuie el că îi va spune Mamei lui cu mândrie, l-am învins pe *Bogart.* L-am doborât pe bietul om. O fi având el o aparenţă de dur, dar, de fapt, e un *mieluşel.* (Toţi am auzit, fireşte, tot felul de sume - două sute pare să fie numărul mediu, dar indiferenţa Mamei lui impune manevrarea cifrelor, de dragul impactului.)

Când o sună anume pentru a-i povesti incidentul, cu câteva zile înainte de Crăciun, nu reuşeşte să dea de ea. Soseşte ziua Crăciunului, trece, fără nici un telefon de la ea, dar asta nu e prima dată. Băiatul a petrecut mai multe Crăciunuri *fără* ea, decât cu ea. De obicei îi trimite un cadou într-o cutie, înfăşurat în foi de ziar şi expediat la cine

ştie ce adresă la care se află el în acel moment - costume de stofă sau papioane sau costume de baie noi, elegante -, dar anul acesta ştie că nu trebuie să se aştepte la nimic.
Acum *el* este cel care-i trimite *ei* cutii cu cadouri sau plicuri înţesate cu bancnote. Bani de care ea are nevoie ca să-şi continue viaţa aceea falsă; bani care o vor ţine pe ultima treaptă a ierarhiei sociale de la Café, după ce toate celelalte s-au rupt sub ea.
Povestirile lui, cândva respinse de *New Yorker,* sunt de mult obiectul unui război continuu între edituri.
Mai mult decât atât, s-a îndrăgostit de un bărbat bun. Un bărbat care e la fel de prezent pe cât era Nina de absentă. Jack - un bărbat de bărbat. Un bărbat aşa cum Mama lui şi-a dorit să fie şi *fiul* ei.
- Jack era *tout droit* când ne-am cunoscut, draga mea - atras de sexul opus ca de un magnet. Era căsătorit cu o fată *extrem* de drăguţă - o chema Joanie. Au trăit împreună în *Oklahoma* - dansatori de ansamblu, închipuieşte-ţi! Şi inseparabili, până când ea a fugit cu un alt băiat din ansamblu în timp ce Jack se lupta cu nemţii în străinătate. Asta i-a frânt inima într-o mie de bucăţele. Era hotărât să nu se mai îndrăgostească niciodată... asta, până m-a întâlnit pe *mine.*

Mamei băiatului chiar îi place de Jack - adică aşa, ca entitate separată, individuală. Când au făcut cunoştinţă, a flirtat cu el fără pic de ruşine, aşa cum a făcut cu toţi iubiţii lui Truman. Jack este exemplarul perfect. E arătos, într-un mod sălbatic, necizelat, ca un om din popor. Piele pistruiată de irlandez. Păr castaniu-auriu. Faţă osoasă, puternică, voce răsunătoare, de bariton. Şi-apoi Nina *adoră* bărbaţii care ştiu să danseze.
De fapt, pentru ea, singurul lui cusur e că interesul lui pentru fiul ei nu e unul simplu, platonic. Refuză să creadă că Jack e mai mult decât „prietenul apropiat" al fiului ei. Când propriii ei prieteni o contrazic, Nina se grăbeşte să precizeze:
- Jack a fost *căsătorit,* ce naiba! Cât despre Truman, el trebuie să-şi găsească fata potrivită şi să se aşeze la casa lui. Dacă cineva insistă - după câteva pahare de whisky -, Nina va îngâna:
Ascultă, ştiu şi eu ce e el *cu adevărat...* Dar sunt o mulţime de poponari care se căsătoresc cu fete de treabă.
Telefonul începe să sune la răsăritul soarelui în camera din Hotel de France et de Choiseul de pe strada Saint-Honore.
Băiatul şi Jack dorm, cu picioarele împletite.
Jack se întinde după telefon peste băiat, care dispare sub aşternuturi. Când aude accentul

cubanez puternic al lui Joe Capote urlându-i în ureche, Jack îi dă receptorul fără nici un cuvânt. E greu să înţelegi ce zice Joe şi într-una dintre zilele lui bune, darămite acum, când pare beat criţă...

- Joe... vorbeşte mai rar, îi aude Jack vocea de sub cuvertură. Nu pot... Ce-i cu Nina...? Joe... Ascultă-mă... Dă-mi-o la telefon. Rezolv eu tot... Ce...? Nu mai e? Unde a plecat, când se întoarce?

Apoi:

- Cum adică *nu mai* e...?

în acel moment, Jack simte că trupul băiatului, lipit de pieptul lui, începe să tremure când...

Jack îşi aminteşte că era cu freza în gură când a sunat telefonul - o treabă nasoală cu o obturaţie de canal.

Când se întoarce de la dentist, îl găseşte pe băiat stând pe Marele-Pat, punând receptorul înapoi în furcă. Băiatul se uită în sus la el cu ochii larg deschişi. îngroziţi.

- Mama nu mai e, Jack.

începe să plângă, dar lacrimile refuză să curgă. Jack se aşază lângă el şi îi ia în braţele lui musculoase trupul mic, înmărmurit.

Năucit, băiatul îl linişteşte:

- Nu-ţi face griji. E *în regulă.* A mai făcut asta, şi *întotdeauna* se întoarce, mai devreme sau...

într-o altă variantă a poveştii, băiatul este cel care îşi aminteşte că s-a întors dintr-o plimbare prin

Jardin du Luxembourg, în care ţurţurii atârnau din copaci ca nişte cioburi de Baccarat. La Hotel de France et de Choiseul îl aşteaptă o telegramă de la Joe Capote.

Când Jack se întoarce de la dentist, îl găseşte pe băiat ghemuit pe pat, cu haina de iarnă pe el. A plâns, dar e calm acum.

- Nina nu mai e, doar asta reuşeşte să spună la început.

Jack se întinde pe pat lângă el şi îl ia în braţe. Apoi îl aude repetând o incantaţie blândă, aproape ca un cântec de leagăn:

- Am bani. Nu trebuia să facă asta... Am...

O altă versiune include o *serie* de telefoane de la Joe, care, de îndată ce închide, sună din nou înapoi. Nu poate înţelege că ea într-adevăr nu mai e şi simte nevoia să audă vocea băiatului, subţire, melodică, având cadenţa aceea sudică specifică, pentru că ea îi aminteşte de Nina lui, umple oarecum golul rămas în urma ei.

- *Vorbeşte-mi,* îi spune Joe, în timpul convorbirii transatlantice.

Băiatul îşi dă jos ochelarii şi îşi freacă ochii umezi, iar lacrimile încep să-i curgă pe obraji.

- Ce să zic, Joe?

- Nu contează. Orice. Spune-mi o poveste... Spune-mi nişte bârfe din vechiul cartier. Nu-mi pasă despre ce vorbeşti. Vreau doar să-ţi aud vocea.

- Bine.

- Dar, Truman...?

-Da?

- Nu te opri. Continuă să vorbeşti, pentru că, dacă te opreşti, chiar şi preţ de o secundă, mă tem că o să-mi pierd minţile.

Aşa că băiatul, cu vocea sugrumată de emoţie, începe să-i povestească lui Joe Capote despre o fată de provincie, din Monroeville, pe nume Lillie Mae, care a strâns din dinţi şi a făcut totul ca să plece din amărâtul ăla de orăşel de provincie şi care s-a transformat, într- un gest dârz de autocreaţie, în Nina cea exotică a lui Joe.

Oricare ar fi ordinea, cert e că totul s-a întâmplat în primele zile din noul an, când băiatul este chemat acasă să-şi vadă Mama pentru ultima oară.

Lui Jack îi e tare ciudă pe ea. Tipic pentru Nina să-l tragă înapoi exact când îşi descoperă aripile.

S-a cumpărat un bilet de avion, iar băiatul şi-a făcut bagajul. S-a stabilit că vine un autobuz să-l ia de la Hotel de France et de Choiseul şi să-l ducă la aeroport. Valiza lui, Vuitton, e lângă uşă, cu o etichetă legată de mâner, pe care îi e scrisă destinaţia: New York.

Stă pe marginea patului, cu ochii pierduţi în gol. îşi îmbrăţişează strâns câinele la piept - cel pe care şi l-a cumpărat după ce a cunoscut succesul. Având în vedere că nimeni nu s- a ţinut de cuvânt, a trebuit să se ocupe singur de problemă. E primul buldog englez al băiatului - un căţeluş pe care l-a botezat Charlie J. Fatburger.

- Aşadar, Charlie, o să fii cuminte cât stai cu Jack, nu? îi şopteşte băiatul la ureche.

Charlie nu zice nimic, în afară de un gâfâit apatic. Jack e în dormitor când intră camerista de noapte, împiedicându-se de valiza de lângă uşă. O aude întrebându-l pe băiat - într-o engleză cu puternic accent local:

*-Alors!* Monsieur, cin'merge la New York...?

Vocea băiatului - blândă, tristă:

- Eu. *Eu* merg.

Auzindu-i vocea, ai zice că e un om foarte mic - chiar mai mic decât e în realitate. Personalitatea băiatului e, de obicei, atât de exuberantă, încât uiţi cât e el de mărunţel, de fapt.

După ce recepţionerul sună să-i anunţe că a sosit autobuzul băiatului, Jack îi cară valiza jos, la parter.

E o zi geroasă în Paris, temperatura a scăzut la trei grade Celsius. îmbrăcat într-o geacă second-hand, băiatul tremură de frig în timp ce ţine în

braţe căţeluşul, spunându-i, cu voce mângâitoare, ce băiat bun e.

Şoferul îi ia valiza, lăsându-i răgaz să-şi ia rămas-bun de la Jack, care, în felul lui stoic, încuviinţează, de parcă ar vrea să-i transmită curajul care-i lipseşte. îşi freacă nasul de gâtul grăsun al lui Charlie Fatburger înainte de a-l pune, cu mare grijă, în braţele lui Jack. Apoi, fără a mai rosti vreun cuvânt, băiatul se urcă în autobuz şi se aşază pe unul dintre scaunele goale. începe să ningă exact în clipa când autobuzul iese din curbă şi bate un vânt de gheaţă, care parcă-l propulsează spre aeroport, spre avionul care-l va duce la celălalt capăt al lumii, înapoi în New York.

Mai târziu ni se va părea unul dintre acele detalii gotice, care-i plac băiatului, pe care le adaugă povestirilor doar aşa, de dragul efectului, şi vom avea unele îndoieli că într-adevăr aşa s-a întâmplat... dar Jack, care nu se dă niciodată în vânt după romanţări, le-a jurat celor pe care-i consideră îndeajuns de demni pentru a sta de vorbă cu ei că într-adevăr aşa a fost.

Se pare că de data aceasta băiatul nu are nevoie să adauge lucruri inventate pentru a ne stârni mila.

Nu poate crede că ceea ce i s-a spus e adevărat până în momentul în care o vede.

E sigur că a fost o neînţelegere la mijloc şi se aşteaptă ca, după ce ajunge în Park Avenue 1060, în noul lui costum italian, cu vesta mov, de mătase, şi pantofi de lac care strălucesc, arătând ca un dandy perfect, Nina (cu câteva pahare de whisky la bord) să-l ia la rost, dispreţuitoare, şi să-l trimită să se schimbe.

- Cine te *crezi,* îl va provoca ea, cu siguranţă, afurisitul de Wilde? Te rog, fii drăguţ şi tai- o în camera ta şi îmbracă-te cum trebuie. Ţi-am dus costumul Brooks Brothers la călcat, îl găseşti acolo pregătit.

Doar după ce ajunge în apartamentul gol (ea şi Joe fiind siliţi, din cauza unor schimbări de situaţie, să-şi vândă bunurile în absenţa lui, pentru a-şi plăti creditorii). Doar după ce a îmbrăcat costumul acela Brooks Brothers albastru, clasic, care fusese preferatul ei întotdeauna - „Vezi, aaasia-i o ţinută clasică”, aproba ea, tărăgănat, pe un ton exagerat de suav, când el ceda insistenţelor ei şi-l îmbrăca. Doar după ce a văzut-o, în clădirea Frank Campbell de la intersecţia dintre Madison şi 81, cea mai distinsă capelă funerară din Manhattan, pentru care a plătit el - întinsă în sicriu, în singurul ei costum Chanel *autentic,* pentru care a economisit câteva luni bune ca să şi-l cumpere.

Doar *atunci* devine realitate.
Băiatul îşi adună toate forţele în timp ce se apropie de sicriu, aşteptându-se să vadă trăsăturile pe care le-a studiat atât de atent toată viaţa. Faţa lungă, tenul de porţelan. Buclele de culoarea mierii, aranjate la salon într-un semicerc în jurul feţei, semănând cu un nimb aruncat acolo, într-o parte.
Când reuşeşte, în cele din urmă, să arunce o privire, băiatul constată cu uimire că nu e Mama lui, ci o femeie mult mai în vârstă decât acea Nina cu care s-a războit cu câteva luni în urmă. Părul ei nu mai e vopsit blond, nu mai e îngrijit, ci brăzdat cu şuviţe cărunte. Va afla mai târziu că fusese nevoită să-şi anuleze vizitele la coafor - era un lux pe care ea şi Joe nu şi-l mai puteau permite. Era încă tânără, aproape patruzeci şi nouă de ani, dar părul cărunt o făcea să pară de şaizeci sau poate chiar mai mult.
- De ce nu mi-ai spus? îl va întreba băiatul pe Joe în timp ce stau aplecaţi peste cele două pahare de whisky, al patrulea - sau al cincilea? - rând, într-un bar de lângă East 56, într-una dintre zilele neguroase care au urmat. Nina îşi *iubea* părul... Aş fi putut să-i plătesc eu coaforul.
Joe, care era într-o stare permanentă de suferinţă şi beţie, va ridica din umeri.

în sicriu arată senină, cum nu a fost niciodată când era în viaţă, iar tenul îi este acoperit cu o bază groasă de fond de ten mortuar, aplicată de angajatorul de acolo, fapt ce-i dă chipului un luciu uniform, chiar dacă oarecum ceros. (I-ar fi plăcut detaliul acesta - l-ar fi numit „o strălucire proaspătă", ceva ce a citit în vreo revistă.) Buzele ei - mai subţiri decât ţinea minte băiatul, din cauza stresului şi problemelor - sunt vopsite cu roşul acela care o caracterizase şi care acum pare o simplă mânjeală, de o culoare nefirească.
O linie subţire, roşu-aprins.
Băiatul se uită lung la ea, de parcă ar studia o străină.
Mai târziu, când încearcă să reconstituie ultimele ei zile, Eleanor Friede - prietena cu care luase prânzul în săptămâna dinaintea morţii - îi va spune o poveste care aproape îi sfâşie inima îndurerată. Eleanor îşi va aminti că era cu puţin înainte de Ziua Recunoştinţei şi nu de Revelion, dar fişa legistului spune altceva. Au mers la Piaza, locul preferat al Ninei (ca şi al fiului ei, de altfel). Au stat la o masă retrasă din Oak Bar, care era practic în *bucătărie.* Nina a comandat ceva modest - o salată şi o singură felie de pâine, fără delicatesele care-i plăcuseră cândva. Tocana de pui cu coniac de la Piaza era un alt lux la care a renunţat, pe lângă altele. De altfel, poate că

mirosul uşor de alcool i-a tăiat pofta. S-a abţinut şi nu a comandat nici o picătură de vin, era după o perioadă de şase luni în care nu mai băuse deloc. A fumat ţigări True una după alta şi a dat pe gât mai multe cafele.

- Foarte tragic, reflectează Eleanor. Mai demult *adoram* să bem trei martini la prânz, noi două. La naiba, începeam dinainte de amiază, ni se părea nouă că-i mai bine aşa. Dar, în ziua aia, Nina stătea acolo, bând cafea după cafea după cafea. Tremura - nu ştiu dacă era din cauza sevrajului sau a cafeinei sau a nervozităţii, pur şi simplu. Dar nu era ea însăşi, asta-i sigur. Ar fi trebuit să-mi dau seama... Dacă aş fi *spus* ceva. Dacă aş fi *intervenit...*

Nina i s-a destăinuit lui Eleanor, povestindu-i despre recenta lor călătorie în Cuba, unde Joe sperase să facă destule parale cât să-şi salveze pielea. Autorităţile au roit ca nişte vulturi, Joe fiind acuzat de fraudă. Fusese condamnat pentru trei capete de acuzare şi îl aşteptau paisprezece ani la închisoarea Sing Sing dacă nu reuşea să dea înapoi cei o sută de mii pe care i-a deturnat de la patroni. Cuba era ultima lui speranţă de a face rost de suma cerută, dar şi această încercare, precum celelalte, a eşuat. Nina spusese că acea excursie fie le va rezolva problemele, fie le va

distruge vieţile şi se pare că a doua variantă s-a şi întâmplat.
A dat o ultimă petrecere, cu câteva luni înainte - se lăuda că va oferi bulevardului Park Avenue o seară pe care n-o va uita niciodată. A făcut o listă cu toţi prietenii şi cunoscuţii ei, apoi fie le-a încercuit numele, fie a trasat un X peste ele, după ce a cumpănit care cu ce îi greşise. Plănuise să dea o petrecere cu tema Mardi Gras - a făcut tocană şi sandvişuri şi gogoşi umplute cu brânză. Dar, când a început să umble vorba că Joe era condamnat şi va fi închis la Sing Sing, invitaţii nu au mai apărut. Nina a stat pe un scaun închiriat, în acel apartament imens, gol, al ei, cu capul în mâini, şi a plâns pentru tot ce a pierdut. A fost atât de aproape de a-şi atinge scopul în viaţă; *aproape* că a devenit o lady în societate. Dar a intervenit soarta şi a aruncat-o pe Lillie Mae înapoi în mocirla sărăciei de care s-a chinuit toată viaţa să scape.
Eleanor va raporta că, după ce farfuriile au fost luate de pe masa lor, în timpul acelui ultim prânz la Piaza, Nina şi-a scos pudriera şi rujul din poşetă. Acel ruj roşu al ei - pe care băiatul îl va asocia întotdeauna cu săruturi cu buze pline de zahăr şi cu maşinuţe de pompieri din tinichea, cumpărate de un escroc pe nume Daddy.

Va povesti cum Nina a scos o pensulă minusculă de buze din poşetă şi a scormonit cu ea în tubul gol de ruj până la ultimele *rămăşiţe* posibile. Cu o mână nesigură, îşi rujă buzele şi spuse, râzând cu tristeţe:

- Ei bine, s-a zis şi cu rujul ăsta. Ca şi cu restul.

*Kaput.*

- Păi, ia-ţi altul atunci - o să trecem chiar pe lângă

Bendel...

- Nu pot.

Truman o va asculta pe Eleanor povestindu-i:

- I-am zis: „Nina, pentru numele lui Dumnezeu, e doar un ruj - oricine-şi poate permite un ruj...!” S-a uitat la mine într-un mod ciudat, de parcă privea prin mine, şi a spus:

- *Eu* nu pot. S-a sfârşit.

Băiatul va scutura din cap, încercând din răsputeri să accepte aceste informaţii. Cum de nu a observat nimic? Dac-ar fi ştiut, i-ar fi trimis *cutii* întregi cu rujuri - roşu-vişiniu, roşu aprins, roşul merelor coapte, expediate chiar din Paris, ar fi plătit suplimentar pentru poşta rapidă.

Varsă lacrimi amare când vede trupul ei mic, ca de pasăre, pregătit de înmormântare la capela Frank Campbell, acoperit cu sute de cale superbe.

„Da' ce s-a întâmplat?”, îl întreabă băiatul pe Joe în timp ce stau pe rând pe cele câteva scaune rămase la 1060 Park după înmormântare. Invitaţii s-au adunat unde era loc, după ce ea a fost incinerată - arsă scrum, spre consternarea celor câteva rude mai conservatoare care-i rămăseseră.

- Mi-a zis să ies naibii din casă, aşa am făcut, e tot ce poate spune Joe drept explicaţie.

El însuşi pare incapabil să înţeleagă moartea ei - chinul de a da explicaţii e peste puterile lui.

Din ce reuşeşte să priceapă băiatul, după ce a tot pus întrebări în stânga şi-n dreapta la priveghi, Mama lui şi-a petrecut ultimele săptămâni într-o stare de beţie totală. începuse iar să bea, stresul provocat de faptul că totul s-a dus de râpă a fost prea mult, nu i-a putut face faţă trează. A ajuns la concluzia că atât de mult îi plăcea gustul acelui de-mult- interzis Mama-Juice încât îl bea de parcă era apă de izvor. După cum îi era obiceiul, se îmbăta prea tare şi avea tendinţa să se ia la harţă cu persoana care se nimerea să fie lângă ea. Când era cu Joe, pe care încă îl iubea cu pasiune năvalnică, furia ei se fixa asupra sculei lui hoinare - temperamentul lui latin şi accesele ei turbate de gelozie formau un cocktail letal când se dezlănţuiau.

în acea ultimă noapte, fratele Ninei, Seabon, venise să stea la ei, soţia fiindu-i internată la

Bellevue pentru o amigdalectomie. Cei doi fraţi au început uşor, cu câteva pahare de Bloody-Blood la prânz, şi au ţinut-o aşa până spre seară, încheind pe tărâmurile mai nesigure ale whisky-ului.
încolţit, Seabon îi povesteşte lui Truman la priveghi:

- Când Joe a ajuns acasă, Ninei i s-a părut că simte miros de parfum pe gulerul lui. Se aplecase s-o sărute, înţelegi. L-a acuzat că e un trădător nenorocit, aşa cum bănuise dintotdeauna - un *nemernic* bun de nimic, care a înşelat-o.

Joe a fluturat steagul alb al cămăşii sale de afacerist ratat, pe care şi-a dat-o jos şi s-a dus în vechea cameră a băiatului. Nina, dornică de confruntare, l-a urmat, iar Seabon, la rândul lui, s-a dus după ea.

- Să nu cumva să mă minţi, Joe Capote, se pare că a ţipat Nina, urcându-se pe vechiul pat al lui Truman şi aplecându-se peste el. Ştiu unde mergi tu nopţile, curvar netrebnic. Am pus pe cineva să te urmărească. Da, asta am făcut - să te urmărească un detectiv privat *a-de-vă-rat.* Iar el mi-a spus că scula ta s-a ţinut doar de nebunii!

Joe s-a rostogolit pe o parte, acoperindu-şi urechile cu o pernă. Nina i-a smuls-o din mâini (zice Seabon...), scoasă din minţi de furie pe întreaga ei viaţă.

- Eşti atât de prost, că nici n-ai destulă minte să ascunzi măcar dovezile - ţi-am găsit urme de spermă pe chiloţi, fir-ar să fie!

Joe s-a ridicat în capul oaselor, tremurând de nervi.

- Aşa ceva e imoral, Nina, să cotrobăi printre lucrurile personale ale unui bărbat. Eşti o târfă rea şi băgăcioasă!
- Iar tu eşti un netrebnic infidel, un neisprăvit.
- Eu *niciodată* nu ţi-aş umbla printre lucruri, a ripostat Joe.
- Am avut motive, a insistat ea, dar fără să-şi amintească dacă într-adevăr aşa fusese sau nu.

Seabon i-a spus mai târziu băiatului că l-a dus pe Joe cu maşina la singurul hotel pe care şi-l putea permite, West Side YMCA, iar el a pornit apoi spre biroul lui din Queens, să doarmă pe o canapea extensibilă. în tot acest timp, cât ei au fost plecaţi, Nina a reuşit să mai bea încă o jumătate de sticlă de whisky, împreună cu un pumn de Seconal. Există indicii că se răzgândise înainte de a-şi da duhul. Lângă corpul ei neînsufleţit - pe care l-a găsit Joe când s-a întors acasă înainte de a se crăpa de ziuă -, era un telefon cu receptorul ridicat, iar mâna nemişcată a Ninei era poziţionată de parcă ar fi vrut să-l apuce.

- Pe cine a încercat să sune? întreabă Truman cu voce sugrumată.

Chiar aşa, oare pe cine încercase să sune, fără să reuşească, în acele ultime momente, când simţea cum viaţa i se scurge din trup? Pe vreun doctor, să repare răul pe care şi-l făcuse cu mâna ei? Pe Joe, să-i spună că-i pare rău? Sau pe băiatul ei, pe care îl iubea şi- l detesta în egală măsură - fiul pe care nu şi l-a dorit niciodată, a cărui personalitate a făcut-o de ruşine, la fel cum talentul lui a făcut-o să se simtă mândră? Sau să le spună fiecăruia în parte să meargă la naiba pentru că i-au distrus imaginea unei vieţi pe care nu i-au oferit-o? Sau pur şi simplu telefonul a căzut când ea s-a prăbuşit inconştientă şi a lovit un obiect pe care n-avusese deloc de gând să-l apuce?
Nici băiatul, nici Joe nu vor afla niciodată răspunsul, pentru că Lillie-Mae-Nina-Faulk-Persons-Capote l-a luat cu ea în mormânt.

## Sună telefonul la un moment dat, în timpul priveghiului de pe 1060 Park. Joe, care a băut atât de mult încât de-abia se poate ţine pe picioare, merge încet, greoi, să răspundă

.– Rezzzzzzzzziden

ţa Capote..., zice Joe în receptor, gâlgâit. Herald *cine...?...* Nu cunosc nici un... Circumstaaaanţe...? *Nici o* suzzzzzpiciune... Da? Aşa, şi şe ştii *tu* despre asta?

Băiatul aude că Joe începe să ridice vocea şi îşi dă seama cine e la telefon.

Vulturii, încercuindu-i pentru atac.

- Ascultă aici, lingău mizerabil ce eşti... chiar că ai tupeu să suni aici şi să întrerupi o fffamilie... Da, a lui Truuuman Capote...

Băiatul se grăbeşte să intervină:

- închide, fir-ar să fie! *închide!* ţipă el la Joe, care lasă receptorul din mână ca ars.

Mai târziu, după ce aproape toţi musafirii au plecat, băiatul, acum adult, se aşază pe patul Mamei, tot în costumul Brooks Brothers, refuzând să-şi dea jos sacoul - de parcă, dacă poartă ceva ce i-a plăcut ei, ar putea, ca prin minune, s-o aducă înapoi. Ascultă fără pauză discurile ei preferate la vechiul gramofon, cu acul lui care-ţi zgârie auzul.

Invitaţii intră în vârful picioarelor să-i transmită condoleanţe şi să-l consoleze, povestindu-i cum a fost ultima dată când au văzut-o. Unul dintre ei îşi aminteşte cum stătea Nina şi se uita la vitrinele de la Tiffany în zori, îmbrăcată în acea rochie de seară veche de zeci de ani şi bând cafea rece dintr-o ceaşcă ieftină din polistiren.

- Mai erau câteva ore până să se deschidă - habar n-am ce făcea acolo, zice martorul, gânditor. Băiatul zâmbeşte în minte, în ciuda suferinţei care-l copleşeşte.

în sfârşit ceva legat de Nina care-i sună familiar...

- încerca să scape de Nesuferita Roşeaţă,

răspunde el.

Cum cartea lui nu e publicată încă, această

expresie le e cunoscută doar lui şi Mamei - iar ea

nu este prin preajmă să guste conotaţiile.
Mai târziu, când e întrebat cum a murit Mama lui, băiatul răspunde, de obicei, „de pneumonie”. Uneori, de „cancer galopant”. Alteori, zice că un infarct sau un atac cerebral a răpus-o.
Doar Nelle îşi dă seama că minte - îl cunoaşte îndeajuns de bine pe băiat - şi jură că va afla, cu timpul, adevărul despre decesul Ninei.
E foarte atent cui i se destăinuie, secretul morţii Mamei fiind cea mai valoroasă carte de joc a lui.
De-abia după un an, când o cunoaşte pe cea care *ar fi trebuit* să fie mama lui, sau iubita lui, sau ambele, spune băiatul adevărata poveste. (Ne referim la Babe, fireşte, ieşirea din scenă a Ninei i-a pregătit intrarea.)

Cu cei care n-au cum să verifice desfăşurarea faptelor, testează terenul cu o minciună mai îndrăzneaţă:

- Ştiţi, Mama mea a fost ucisă. în funcţie de reacţii, fie renunţă la subiect, fie îl amplifică: A fost ucisă de cei care au renegat-o. Ei au ucis-o cu sânge rece.

Privind în urmă, e clar că atunci s-a hotărât să ne învinovăţească pe noi - chiar dacă noi nici nu-l cunoşteam încă. Chiar dacă noi n-am dat niciodată ochii cu Lillie-Mae-Nina- Capote.

E în căutarea unui ţap ispăşitor - a unui criminal pe care să-l condamne - şi a decis că noi suntem acela. Noi toate, pătura privilegiată a societăţii, cele care l-am lăsat fără Mama lui.

Şi poate că tot atunci i-a venit măreaţa idee... să ne cunoască. Să se împrietenească cu noi. Să ne pedepsească pentru o crimă pe care habar n-aveam că am comis-o.

Să-i facă pe toţi cei din blestemata noastră clasă socială să plătească - pentru banii noştri şi pentru obiceiurile noastre şi pentru numele noastre celebre, indiferent dacă neam născut în bogăţie sau am parvenit prin căsătorii avantajoase.

Să ne facă pe toţi să regretăm - oricât ar fi durat să obţină asta - că i-am luat-o pe Mama de lângă el pentru totdeauna.

TREISPREZECE. 1975. GLORIA, CORIDO

Se pare că persoana cea mai indignată de măcelul lui Truman din *Esquire* e cea care a fost cel mai puţin afectată. Gloria e foarte supărată de când „La Cote Basque" a apărut pe standuri, e evident, am observat şi noi. Gloria, cea care a fost scutită de injurii. Gloria, cea care nu a fost menţionată nici măcar o dată.

Nu reuşim să-i înţelegem reacţia nici în ruptul capului, dar, de fapt, noi niciodată n-am înţeles prea multe din ceea ce gândeşte sau simte Gloria. Ne dăm seama pentru prima dată că e furioasă în timp ce luăm prânzul exact în locul acela, la scurt timp după tevatură. La masa noastră centrală, la care nici prin gând nu ne- a trecut să renunţăm de dragul unei poveşti fictive, negândite decât pe jumătate. (Dacă Truman a sperat că ne va alunga din localul care serveşte cel mai bun prânz din oraş, s-a înşelat amarnic...) După ce ne-am aşezat comod, pregătite pentru o masă lungă, trecem din nou în revistă cele întâmplate.

- *Serios,* acum. Vă vine să *credeţi* ce lucruri a putut spune despre Paley? perorează Babe, învârtind spanacul moale cu furculiţa. Ca să nu mai vorbim de *Slim,* Dumnezeule!

îşi mută privirea spre tovarăşa de suferinţă, în timp ce Slim soarbe calmă din martini!

Gloria ascultă impasibilă; ingerând datele odată cu porţia ei de *homard Thermidor.* Babe e cea dintâi care observă că obrajii Gloriei încep să se facă roşii ca racul, potrivindu-se aproape la perfecţie cu crustaceele de pe farfurii. Crezând că s-a înroşit din solidaritate pentru ea, Babe îi pune mâna pe braţ:

- O, draga mea, ştiam eu că vei înţelege, şi crede-mă... dacă ţi-ar fi făcut asta *ţie,* şi eu aş fi neagră de furie!

Gloria îşi retrage braţul din strânsoarea lui Babe şi scoate cu lingura ultimele bucăţi de homar din crustă.

- Cine ştie, poate *eu* urmez...
- Ce să zic... *sper* că nu. Fii recunoscătoare că ai scăpat de această nenorocire!
- Povestea nu s-a încheiat, mai sunt multe pagini, se răsteşte Gloria. *Mult* mai multe. Cel *puţin* şase sute.

Celelalte încuviinţează bolborosind:

- Da! Le-am văzut...
- Le-am *auzit...*
- Mi-a citit câteva fragmente...
- Un pachet, învelit în hârtie maro...
- ... legat cu mare grijă cu sfoară, Gloria completează propoziţia, părând, în mod ciudat,

consolată. Sunt sigură că eu urmez. Că mă păstrează pentru rolul principal din următorul capitol. *Kate McCloud* asta, despre care vorbeşte...? Mă tem că aceea sunt eu.
Ne uităm cu atenţie la Gloria şi distingem ceva curios în ochii aceia negri ai ei. Se preface că-i e teamă, se preface că eîngrijorată. Dincolo de aparenţa asta, e altceva...

E furie.

îşi aprinde o ţigară, o Sobranie Black Russian.

- Sunt sigură că eu urmez. *Ştiu* asta, pur şi

simplu. *Trebuie* să fiu eu...
Dăm toate din cap, sorbind din supă, oferind cuvinte de consolare, încercând să înţelegem de ce ar vrea cineva să fie subiectul calomniilor lui Truman.
Noi n-am reuşit niciodată să o cunoaştem cu adevărat pe Gloria. Foarte probabil că nici n-o vom cunoaşte vreodată.
O ştim, desigur - face parte din grupul nostru.
Luăm prânzul cu ea la Colony în fiecare marţi, la Basqueîn fiecare joi.
Ne întâlnim la Kenneth's pentru coafat şi saune - la ora unsprezece, în fiecare luni şi vineri.
Ne-am plimbat pe Marea Adriatică, cu *Seraphina,* iahtul de trei sute de tone al soţilor Guinness, şi cu

*Agneta* soţilor Agnelli, care, prin comparaţie, pare o bărcuţă cu pânze - aşa ne petreceam verile, la bordul celor două.
Când mergem în Palm Beach, suntem deseori invitate, nu numai la moşia Artemis a lui C.Z., ci şi la Gemini - impresionanta casă de pe malul mării a Gloriei. Atât de mare, încât o autostradă interstatală o împarte în două aripi, una orientată spre ocean, cealaltă spre lac. Am mers prin tunelul subteran care leagă cele două părţi, admirând piesele de mobilier în stil rococo pe care Gloria le-a ales pentru a distrage atenţia de la zgomotul infernal al traficului de deasupra.
Am luat cina în casa ei din Paris, de pe bulevardul Matignon, şi în apartamentul ei select din Waldorf Towers, unde are grijă ca legumele pe care le serveşte să fie chiar *mai mici* decât ale lui Babe. De fapt, sunt de-a dreptul *microscopice,* după cum a remarcat Tru.
Marella se întâlneşte cu Gloria când se nimeresc în acelaşi timp la cabanele lor din Elveţia - Vila Zanroc a soţilor Guinness fiind „o simplă casă de ţară”, sau cel puţin aşa susţine stăpâna ei, pentru că nici nu se compară cu castelul lor din Normandia, pe care puţine dintre noi l-am văzut.
Poate că cel mai mult am reuşit s-o cunoaştem, cât de cât, pe *adevărata* Gloria la casa ei din

Acapulco. Locul acela reflectă simplitatea ei, stilul ei elegant. Colibe indigene cu tencuială de ghips, netedă şi albă, răcoroasă la atingere chiar şi în zilele umede de vară. Acoperişuri de stuf sub care zăceam cu orele, ridicându-ne doar pentru a ne bucura de gustările exotice pe care am ajuns să le iubim: tamale învelite în pănuşi şi ceviche cu gust puternic, sărat.

Tequila curge la fel de liber precum conversaţia, iar noi distingem o notă de obtuzitate în cadenţa Gloriei, de îndată ce intră din nou în pielea fetei care fusese cândva. Deşi noi nu ştim cine a fost acea fată, desluşim câteva aspecte ale personalităţii ei la lumina lumânărilor aşezate pe mese pline cu flori de hârtie, o explozie de nuanţe primare.

„E mai uşor, de fapt, să ai şase case în loc de una”, se pare că s-a lăudat Gloria - în special presei. „Te urci pur şi simplu într-un avion şi /*h e c h o* - viaţa ta e acolo; nu mai trebuie să împachetezi”. (Se zvoneşte că ea şi Loel au garderobe ticsite cu haine în fiecare dintre ele - de la blănuri de iarnă până la rochii de seară şi *trajes de bafto**[2] pentru scufundări în mare.) „Nici nu-mi pot închipui cât de greu trebuie să fie să întreţii o *singură* gospodărie. Oare cine poate să trăiască douăsprezece luni în acelaşi loc?”

Ştim cu certitudine că toate astea sunt minciuni sfruntate. Nu plictiseala îi face pe soţii Guinness să fie tot timpul pe drumuri, ci dorinţa de a evita fiscul, l-am auzit deseori pe soţii noştri spunând asta; Bill, Gianni şi Winston mai ales cunosc toate detaliile, doar ei sunt în orbita lui Loel, pe post de piloni ai afacerilor şi ai industriei.
Truman ne-a spus pe şleau:
- Scumpo, ăia doi trebuie să fie tot timpul pe drumuri, altfel riscă să plătească taxe cu carul. Gloria îşi notează în jurnal când au ajuns la limită într-un anume loc şi trebuie să o ia la goană către alt loc. Nu i-aş spune chiar *fraudă...* Dar sunt un cuplu de *bandidos* de înaltă clasă.
Doar cei doi Guinness ar putea să facă evaziunea fiscală să pară aventuroasă...
Da, ştim că e una de-a noastră, dar n-am cunoscut-o niciodată dincolo de ceea ce ne permite ea să aflăm. Am fost nevoite să ne bazăm pe zvonuri, care există din abundenţă, până să ne iasă pe gât.
S-a născut în Mexic - măcar atâta lucru ştim sigur. Stilul ei abrupt, tăios, de a vorbi e condimentat cu câteva aspecte picante. Vocalele pronunţate în mod provocator. Vibrarea uşoară a lui „r”, pe care-l răsuceşte încet cu limba. Când umblă, îşi leagănă abia perceptibil şoldurile zvelte. Dând impresia de forme voluptoase, pe care nu le are

de fapt. îi invidiem coama, de un negru atât de închis, încât străluceşte cu nuanţe de albastru - mai negru decât am putea noi obţine vreodată de la maeştrii părului, la Kenneth. îşi poartă părul strâns la spate, răsucit într-o manieră desăvârşită - noi am arăta mult prea severe dacă ni l-am face aşa.

Am reuşit să aflăm şi alte frânturi din viaţa ei. Anume, că s-a născut Gloria Rubio - uneori Alatorre.

*Când* anume, asta e o altă chestiune. Ea e cea mai în vârstă din grupul nostru, cu *cel puţin* zece ani mai mare, bănuim noi, deşi reuşeşte să reducă diferenţa la patru sau cinci ani.

Că a crescut în Guadalajara - sau în agitatul México City. Uneori pe coasta din Veracruz.

Că tatăl ei a fost jurnalist, iar mama ei croitoreasă - deşi au existat întotdeauna vorbe şoptite, cum că originile ei au fost mai puţin salubre.

Babe, care o iubeşte pe Gloria la fel de mult pe cât o detestă - după ce presa le-a pus pe amândouă pe acelaşi calapod, numindu-le zeiţele vremii -, e prima care o apără când e atacată. Şi totuşi, când o apucă pe Gloria un acces de superioritate, am auzit-o pe Babe bodogănind iritată:

- A lucrat la început ca momeală pentru clienţii dintr-un club de noapte din México, *ştiaţi* asta, nu?

Truman, care era de obicei prezent la astfel de izbucniri, râdea pur şi simplu, plin de încântare.

- Dar, scumpa mea Babyling, era mult mai mult de-atât! Era o *compañera la baile paga*| Ne holbam la el fără să pricepem. O *dansatoare profesionistă,* dragă! Bărbaţii plătesc tariful şi pleacă!
- Exact, spunea Babe cu satisfacţie. Aproape o prostituată.
- Ai ceva cu prostituatele?
- Drept să-ţi spun, nu-mi pasă deloc ce face fiecare cu zonele ei inferioare. Da' de ce nu poate fi cinstită în legătură cu asta? De ce nu spune adevărul?
- Ah, dar povestea fiecăruia dintre noi conţine propriul adevăr *special,* nu crezi...?

Ochii lui Babe îi întâlnea pe ai lui, iar ea zâmbea. Mai puţin convinsă, Slim trăgea un fum în piept:

- O artistă a vrăjelilor.
- O *povestitoare, o* corecta Truman. Se apleca înainte şi, cu un aer conspirativ, îi spunea: N-ai auzit niciodată de un *corrido?*
- Un ce?
- Un *corrido,* dragă. Ce să spun, o caracterizează perfect pe Gloria.
- Corid-aaa...? îndrăznea Slim să sugereze, amintindu-şi de isprăvile lui Hemingway al ei.
- Corid-ooooo. O baladă populară, *en la tradición Mexicana.* Un omagiu adus faptelor

eroice. Epic. Liric... (ultima formă plăcându-i lui cel mai mult) *Narativ.*

- Cu alte cuvinte, confirmă Slim, o maestră a vrăjelilor.

- Sau... continua Truman, cu însufleţire, ceva mult mai subtil. Ceva mult mai rar întâlnit. Cădea pe gânduri, ciugulind o ceapă din cocktail. Dacă ştii să apreciezi *forma.*

Bineînţeles că Truman auzea zdrăngănitul chitarei, luptând pentru supremaţie cu fanfarele trupei de mariachi. Dar auzea în special vocea guturală, puternică, acoperind corul. Aspră şi profundă, un contralto mai degrabă masculin decât feminin, coaptă în lemn şi fum şi turbă.

Un bocet primordial, afirmându-i identitatea.

EL CORRIDO DE GLORIA GUINNESS

Ascultă, dragul meu Diablito...

Ascultă, al meu iubit,

Corido-ul Gloriei şi al lui Rubio

înainte ca viaţa cu Guinness să se fi ivit.

A fost o umilă fiică,

Cu un jurnalist de stânga tată...

Un copil al zilelor *Revolución...*

Şi-o spălătorească harnică drept mamă.

Avea nouăsprezece (poate douăzeci?) de ani
în acel iunie din 1933,
Şi-a schimbat cozile cu bucle de abanos,
Iar fuste-a purtat, scurte, şi cercei.
Locuia într-un apartament *cuarto.*
Cu ceilalţi, cinci, din familie,
Construit lângă o curte fetidă,
înconjurată de alţii o mie.
într-o seară fierbinte de vară,
în mahalalele din portul Veracruzului,
Şi-a rujat buzele cu roşu *cereza,*
Reinventându-se în Muză a Bărbatului.
într-o oglindă improvizată din cioburi
Şi-a pus roşeaţă în obraji fragmentaţi;
Prin crăpătura din fereastra-nţepenită
Intră duhoarea din deşertul celor damnaţi.

## Dar undeva, sub toate acele mizerii

,Ea a simţit un parfum delicat:
Boboci înmiresmaţi de bougainvillea

Ce i-au-ntărit hotărârea când a plecat.
Târându-şi picioarele, într-o rochie subţire -
Un voal alb, numai flenduri -,
Şi-a pus o floare în păr
Şi-a ieşit făr-a sta pe gânduri.
„Unde pleci?”, a strigat mama după ea,
Când Gloria a ieşit pe uşă.
„La clubul cel nou, să scap de aici...
Pe ringul de dans sunt ca o păpuşă!”
A pornit, săraca fată, prin pustietatea grea
înspre club, pe străzi murdare, pe mai multe căi
Unde, sub felinarele rare şi pâlpâinde,
O fluierau vagabonzii libidinoşi şi răi...
„Vino cu mine, îngeraş din ceruri...”
(Au fost şi alte propuneri, mai indecente.)
Ea a trecut, în grabă, pe lângă ei,
Nu avea timp de prostii, realmente.
A intrat hotărâtă în clubul plin cu fum,
Luând o atitudine de experimentată -
Ea nici nu ieşise din Veracruz,

Dar asta nu va şti nimeni, niciodată.
A trecut de fereastra ghişeului
Unde bărbaţii aşteptau să-şi plătească intrarea,
Să primească un lung şir de bilete,
Cu dansatoare frumoase să-şi bucure privirea.
Fete aliniate în holul cam şubred,
Aşteptând invitaţii la dans.
Unele indiferente, altele dornice,
Disperate să scape de acel suspans.
La bar, bărbaţi de tot felul...
Ţinând între mâini băutura.
Au plătit pentru plăceri garantate...
Acum, după o fată îşi plimbau căutătura.
Dar când Gloria Rubio păşit-a pe ringul de dans,
Parcă toţi înlemnit-au cu admiraţie..
.O priveau unduindu-şi lasciv şoldurile,
Dansând singură, tachinându-i cu temperaţie.
I-a trezit din letargie, i-a ridicat în picioare,
Cu farmecul ademenitor de fatală femeie,

Cei mai avuţi s-au prezentat, zece pesos de dans...
Fiecare nerăbdător să ajungă la scânteie.
Au fost mulţi tineri, dornici şi îngâmfaţi,
Care au tras-o aproape şi au strâns-o la piept,
Au fost şi tipi tăcuţi, timizi, cu mâini muncite,
Care i-au evitat privirea, în mod înţelept.
Au fost bărbaţi mult prea scunzi pentru ea,
Bărbaţi prea înalţi sau laţi îndeajuns,
Bărbaţi bâlbâiţi şi bărbaţi şchiopătaţi,
Bărbaţi cu secrete de ascuns.
Colegele dansatoare o priveau furioase,
Acceptând ce ea refuza cu desconsiderare,
Jurându-şi că la sfârşitul nopţii
Vor forma, împotriva ei, o confederare.
Era târziu în noapte când Gloria-l zări...
Un bărbat de pe alte meleaguri, stând separat.
Era slab şi spilcuit, cu mult mai bătrân;
Văzându-i impasibilitatea, inima i-a scăpărat.
A decis chiar atunci că el e alesul,

Şi-a mers către el, întâlnindu-i privirea,

El sta nemişcat, urmărind-o intens,

Iar ea ştia c-aşa bărbat nu va găsi nicăirea.

„¿Como se *llama?,* senorule chipeş”,

El priveşte lung, iar ea repetă: „Numele, mahăr”.

„Scholtens”, răspunde, „sunt venit din Olanda.

Şi afacerea mi-este cu trestie de zahăr.”

Gloria-i zâmbeşte, conducându-l spre ring,

Şi-au stat mult aşa, în strânsă-nvăluire;

în timp ce toată lumea dansa,

Ea a ştiut că era la prima aciuire.

- Draga mea - /D/os *mio!* Lucra la o fermă de *trestie de zahăr?* Era *fermieri* a ţipat Truman când a auzit povestea pentru prima dată.

Era într-un separeu, faţă-n faţă cu Gloria, în locul lor *muy proprio* - un loc unde mergeau de obicei ca să fie singuri. Să împartă secrete, pentru că aici nu le era teamă că ar putea fi cunoscuţi de-ai lor la mesele alăturate. Nici o ureche de aristocrat care să tragă cu urechea la pălăvrăgelile lor, oricât de zgomotoase sau de obscene.

Restaurantul Howard Johnson din Queens. Uneori, cel de pe Jericho Turnpike, New York State Route 25. Aceste expediţii erau pentru ei o ocazie de „a vizita mahalale”, căci, într-adevăr, nici unul dintre cei pe care-i cunoşteau - inclusiv partenerii lor - nu ar fi călcat pe acolo nici în ruptul capului.
în ziua cu pricina au ales Turnpike, Gloria luându-şi măsuri speciale de precauţie să nu fie recunoscută. *Niciodată* n-a vorbit despre señor Scholtens, sau despre faptul că ea a fost, cândva, señora lui. Dar ceva din ceea ce i-a spus Truman a făcut-o să se destăinuiască. Poate pentru că i-a vorbit despre Mama lui şi despre ambiţia ei de a se căsători cu cineva care s-o scape din Podunk, Alabama. Despre un bărbat pe nume Arch, care, îmbrăcat în costumul lui lucios şi afişând un comportament simandicos, aparent sofisticat, i-a făcut curte vorbindu-i despre New Orleans.
- Mama mea şi-a dat seama *pronto* că tatăl meu nu avea o leţcaie. în luna de miere a rămas fără *dinero* şi a trebuit să plătească ea. Dumnezeule, avea doar şaisprezece ani! Aşa că a făcut ce ar face orice femeie ambiţioasă - a pornit în căutarea unei prăzi mai mari, iar asta a ucis-o până la urmă. Şi apoi - de parcă ar fi făcut o declaraţie de dragoste în forma ei cea mai pură - Truman a

adăugat: Tu vei fi *noua* mea mamă, acum, că a mea nu mai e - mama mea *latina* adoptivă.

- *Su madre adoptiva,* a zâmbit Gloria.
- *Mamacita.* Mama mea şi-ar fi dat ochii din cap să fie *exact* ca tine... S-a străduit atât de mult să fie cubaneză, să treacă drept *Nina,* dar nu a reuşit să scape de sfrijita Lillie Mae dintotdeauna, de trecutul ei de provincială.

Acela a fost momentul în care Gloria a decis să-i spună Balada Sălii de Dans. Şi a nunţii cu señor Scholtens, soţul pe care s-a chinuit mult să şi-l şteargă din memorie. Truman a avut dreptate să protesteze când a auzit de trestia de zahăr - deşi s-a înşelat în legătură cu meseria lui de fermier.

- Nu era fermier, Diablito - era director de fabrică.
- Nici aşa nu era cu mult mai breaz!

Ea încuviinţă dând din cap. De fapt, încă o bântuia acea perioadă.

Duhoarea care o însoţea pretutindeni. Duhoarea care-i amintea mereu de cum e să te simţi prinsă în capcană. îşi închipuise că avea nevoie doar de o casă, nimic altceva. Orice, numai să scape de *patíos de vecindad,* cu barăcile alea improvizate, făcute de mântuială, în mijlocul unor curţi pline până la refuz; zece persoane într-o singură încăpere infectă. Pentru Gloria Rubio, orice ar fi

fost un progres, în comparaţie cu situaţia asta, în care trăiau toţi claie peste grămadă, vecini peste vecini - *vecinos asfixia vecinos* -, două sute într-o ogradă, cu muştele şi pungăşiile şi gunoaiele lor. Dar nu se aştepta deloc că va da peste o altă duhoare, cea a trestiei de zahăr.
Astfel, a descoperit că trestia de zahăr nu e deloc dulce. Din contră, mirosul pe care-l emana uzina părea produs de o necontenită putrefacţie. Pentru noua señora Scholtens duhoarea trestiei de zahăr a ajuns să echivaleze cu însuşi izul morţii. îşi imagina că îşi va lua viaţa, punându-şi otravă în băutură, poate adormind în cadă. Ce a împiedicat-o a fost teama că ar fi putut trece zile, dacă nu săptămâni, până i-ar fi descoperit cineva cadavrul, contopit în putregaiul uzinei.
Deşi señor Scholtens se stropea cu aftershave, ea nu simţea decât mirosurile toxice de trestie de zahăr, după ce acestea i s-au impregnat iremediabil în nări. Sub unghiile lui impecabil de curate, în foliculii firelor de mustaţă, în porii lui frumos parfumaţi - peste tot simţea prelingându-se mirosul coroziv de descompunere.
Ştia că trebuie să scape de el înainte s-o distrugă şi pe ea.
într-o seară, în timp ce el dormea, iar miasma lui persista pe propria-i piele, señora Gloria Scholtens stătea la măsuţa ei cu oglindă, rujându-se.

Culoarea buzelor ei deveni mai închisă, ca de *sangre.* Se ridică fără să facă nici un zgomot şi-şi trase pe ea un al doilea înveliş, sub forma unei rochii de seară. Se strecură afară, în noapte, atrasă de ritmul arzător al bolerourilor şi de miresmele din aer, mult mai plăcute.
Ştia că va găsi un cabaret. Ştia că va merge agale la o masă, savurând privirile bărbaţilor aţintite asupra ei. Ştia că va sta singură, cu capul sus. Ştia că, în cele din urmă, un bărbat bine îmbrăcat îşi va aduna curajul şi-i va oferi un pahar, iar ea, acceptându-i gestul cu un zâmbet seducător, va simţi cum îi va renaşte puterea.
Simţea cum ritmul muzicii începe să prindă viaţă în interiorul ei, înseninându-l, explodând în următoarea mişcare de...

l-auzi, Diablito! Oraşul Luminilor!

în Paris, într-o noapte de iarnă, rece!

Unde Gloria Rubio - singură din nou -

A dovedit că nimeni n-o întrece.

Rivalele erau în blănuri şi podoabe,

Dar ea stătea dreaptă, mândră nevoie mare -

Fată de croitoreasă sau dansatoare de club -,

Căci se va mărita pentru afirmare.

- Stai puţin, Mamacita! în ce *an* s-au petrecut astea? a întrerupt Truman, de data aceasta doar vorbind ca să treacă timpul, la barul circular din mijlocul piscinei de la Villa Vera Racquet Club, în timp ce lingea sarea de pe marginea paharului de margarita, cu golful Acapulco desfăşurându-se glorios în faţa lor. Lângă el, Gloria, ghemuită pe un scaun înalt, scufundat în apa cu clor, cu ochelari de soare şi o pălărie roşie pe cap.

- *¡Paciencia!* Ajung şi acolo...
- Şi nu erai *deja* căsătorită? Cu Domnul Trestie-de-Zahăr?
- Poate că eram, admise ea, în timp ce sorbea băutura ei răcoritoare de hibiscus, trecându-şi degetele peste un boboc decorativ din pahar. Poate că nu. A trecut atât de mult timp, nici nu mai ştiu cum eram.
- Şi cum ajungem de la Veracruz în Franţa?
- Prin Mexico City? Sau prin New York, oare?

Chiar că nu-mi amintesc.

- Nu eşti un narator credibil.
- Cine vorbeşte, señor „Săgărei”. Truman a

zâmbit larg, apreciativ:

- Touché, Mamacita! Touché.

- Ascultă aici, *pequeño niñato,* a zis *corrídista* pe un ton glumeţ, sarcastic, înainte de a lăsa naraţiunea să treacă la următoarea etapă, iar eroina ei, la următoarea încarnare.

Abia împlinise vreo douăzeci de ani,
în 1935, într-un decembrie cu zile line,
Şi totuşi, era împlinită la trup, cu vino-ncoa',
De parc-ar fi trăit multe vieţi pline.
Gloria Rubio cea enigmatică
Le-a dat motiv de dezbateri:
O fi în Franţa, în căutare de studii,
Printre studenţi scofâlciţi şi lefteri?
Unii o credeau o stângistă din Mexic,
Fugind de politice persecuţii,
De cruzii asasini ai propriului tată,
Care scrisese multe lucruri de proporţii.
Acum îi saluta din Guadalajara
(Veracruz era parte din istorie),
învăluită-n mister, eliberată de trecut -
Candidata ideală pentr-o mişcare combinatorie.
Unii credeau că are secretă avere;
Departe, în cont elveţian ascunsă;

Unii dezaprobau, şi totuşi tăcut-au

Când ea contelui Furstenberg îi fu mireasă.

S-au mutat la Berlin în iarna lui '36

Şi-aici devine totul mult mai confuz.

Fost-au zvonuri că are prieteni vătămători, de

vază,

Deşi „contesa” le primi cu un ferm refuz.

Bârfele s-au împrăştiat (oricare-o fi fost adevărul)

în vâltoarea războiului, cu mare vervă -

„Gloria Furstenberg - Trădătoare şi Spioană”!

Contesa e doar o mare...

- *Curvă?* a sugerat Truman, sugând dintr-o papaya şi scuipând seminţele. Gloria l-a stropit cu apă din piscină. Hai, scumpo - treci la subiect! *Ai lucrat* pentru nazişti sau nu? Gloria continua să soarbă din băutură fără să scoată nici un cuvânt. Pentru că prietena lui Slim, Aline - acum contesă de Romanones -, care făcea activităţi de spionaj pentru Aliaţi în Madrid în timpul războiului, zice că te ştia chiar bine... Şi că tu lucrai pentru cealaltă *tabără...*

Ea l-a fixat cu privirea, fără a trăda nici o emoţie.

- *Chismoso*a spus ea răstit, apoi s-a întors şi a mers înot spre scări. Interlocutorul ei a urmat-o, înotând stângaci cu toate membrele şi pişcând-o de călcâie.

- Păi, *bineînţeles* că-mi plac bârfele! Dar nu ăsta-i motivul pentru care te ascult! Ea a ieşit din piscină, trupul ei scânteietor semănând cu o zeiţă aztecă.

- Atunci *de ce* te interesează? Oare nu ca să mergi fuguţa la Slim şi la Babe şi la celelalte i/pas...? Apoi s-a învelit într-un prosop, s-a lăsat pe spate pe un şezlong de sub un palmier şi şi-a tras pălăria pe ochi, refuzând să se mai uite la el.

- *Pentru că,* Mamacita, mă interesează *povestea* ta. S-a întins pe şezlongul de lângă ea, lăsând soarele să-i usuce stropii de apă de pe corp, în timp ce ea îl privea neîncrezătoare. Eşti cea mai fascinantă femeie din câte cunosc. Eşti o eroină epică - mai mult, pentru că tu chiar ai *trăit* experienţele alea. Ea s-a simţit mai relaxată, auzind aceste cuvinte. Eu, Truman Garcia Capote - folosea numele „Garcia” doar când era cu Gloria -, jur solemn că nu voi divulga *nimănui* nimic din

ceea ce-mi spui. îţi jur cu mâna pe inimă, să mor eu.

- Mă îndoiesc.

Dintr-odată, el a lăsat la o parte orice înflorituri şi i-a spus cu voce gravă:

- Te rog. Trebuie să spui cuiva - orice o fi fost ce ai trăit. Şi aş fi onorat dacă aş fi eu acea persoană.

Ea l-a privit lung, apoi a inspectat cu precauţie clientela clubului. Ca şi cum printre turiştii în bikini, cu pielea lor aurie, bronzată, sau cu paharele de cocktail în mână, s-ar putea ascunde vreun turnător.

- Bine, i-a spus Gloria lui Truman. Dar nu aici, nu acum.

în seara aceea, când s-a simţit pregătită, i-a povestit totul. în intimitatea casei ei, situată mult deasupra golfului - sub acoperişul de stuf, ca o cupolă, care imita colibele din Veracruz. Ea a reluat, cu o voce răguşită, lirică, de parcă ar fi rostit o incantaţie, povestea următoarei ei încarnări.

Cea mai mitică baladă - a Valsurilor din timpul

Războiului.

Spre neutrul Madrid a pornit Contesa von

Furstenberg

Cu cei doi copii după ea, speriată.

Fiind contele departe, pe frontul rus,

Căsnicia lor rămase întortocheată.

- De ce „întortocheată”? a întrebat Truman, în

şoaptă. Plin de respect şi admiraţie.
Gloria n-a răspuns. A urmat un moment de tăcere; se auzea doar corul blând al greierilor, purtat de briză.

- L-am iubit pe Furstenberg... L-am iubit cu adevărat pe Franz-Egon. Am crezut că el era răspunsul la toate căutările mele. în acele saloane şi săli de dans, stând în picioare atâtea nopţi, atâtea ore, încât îmi sângerau din cauza efortului. Eu conduceam. Ademeneam. Toate acele trupuri... Nici unul care să se potrivească. Din clipa în care l-am cunoscut pe Franz - la *Le Bal des Petits Lits Blancs* în Paris -, *el* a fost cel care a condus. Mi-am zis: *Asta* e. Ultima pradă, nu voi mai fi nevoită să mai vânez vreodată!
- Şi pe urmă...?
- Ne-am căsătorit în Londra, ne-am mutat în Berlin, am avut copii... Ne iubeam la nebunie. Părea prea frumos ca să dureze. S-a dovedit că aşa a şi fost.
- Ce s-a întâmplat?

- Războiul. Şi-a aprins o Sobranie şi s-a lăsat pe spătarul scaunului. A fost repartizat în Rusia - Divizia 4 Panzer. De cum a plecat mi-am făcut nenumărate griji. Că va fi ucis sau mi se va spune că a fost dat dispărut. Că va rămâne fără picioarele alea frumoase ale lui. Că nu se va întoarce niciodată... I-am scris câte o scrisoare în fiecare zi, timp de un an.

- Iar el?

- Puţin, la început, apoi... *silencio.* Ochi enormi. îndureraţi.

- Draga mea.

- Am început să mă gândesc că poate a murit. Mi-am zis că, gata, de-acum sunt văduvă - doar ca să supravieţuiesc în acea perioadă. Era mai bine să ştii decât să nu ştii, chiar dacă era o chestie inventată de mine. Cred că am început aşa, pe nesimţite, să înnebunesc. M-am gândit serios să pun capăt acelei situaţii, poate chiar să mă... Apoi a zis cu voce stinsă: Ştiam că trebuie să regăsesc măcar o rămăşiţă din mine însămi - să recuperez măcar jarul din focul care ardea cândva în mine. Trebuia să fac ceva care să mă forţeze să revin la viaţă.

- Şi ce ai făcut?

O urmă de zâmbet în lumina slabă.

- Singurul lucru pe care ştiam să-l fac... Era în ajunul Sfântului Ion, în 1942, Contesa Furstenberg în oglindă se privea; Imaginea reflectată era înceţoşată, confuză, Şi se gândea că poate bolnavă era.
S-a dat cu un ruj de un roşu aprins
Şi-a îmbrăcat o rochie neagră, sclipitoare;
în jurul gâtului - un şir de perle nemaipomenit,
Şi-apoi a ieşit în oraş la plimbare.
A luat un taxi prin străzile din Berlin,
în căutarea unui palat de plăceri.
Cluburile Charlottenburg de mult s-au închis;
Erau acum alte locuri, cu multe petreceri.
în fiece seară se pregătea cu migală
Şi dansa lângă flăcări, în vâltoare.
în haine de sărbătoare, rătăcind în voia sorţii,
Se împrietenea cu nume răsunătoare...
De ce să nu lege tovărăşii cu sus-puşii Partidului,
Dacă favoruri putea să procure?
Pentru fiecare pas înainte şi mici libertăţi,

Contesa Furstenberg a plătit îndesat, în acea vreme
tulbure.
Noapte de noapte, petreceri în toi, Şampanie şi dans făr' de restricţii; Toţi beau şi cântau şi flirtau şi dansau Ca să uite, din juru-le, dezastrul de proporţii. Nimic nu-i oprea să-şi cinstească multele pofte, Nici măcar bombele ce cădeau când şi când.
O explozie-ntrerupea frenezia, poate o clipă,
Apoi, în acel haos infernal, ei continuau, dansând.
Aşa cunoscut-a Gloria mulţi bogătaşi,
Cei ce-o vor ajuta, la nevoie, să scape.
Pentru favorurile ei - transport şi vize i-au dat,
Iar ea i-a ţinut tot mai aproape.
Duse-i-se vestea prin Reich că-i de încredere,
Căci cinase cu de-alde Himmler şi Goering,
Până şi Herr Hitler uimit fost-a de-al ei farmec,
El...

- *Hitler?* a izbucnit Truman. Mamacita, vrei să spui că ai luat cine cu Fuhrer-ul *în persoană?*
- De câteva ori.
- Ascultă, îmi place, nu contest, *modul* în care povesteşti... Dar *ard* de nerăbdare să aflu. Chiar ai fost *spion nazist?*

Gloria a tras ultimul fum din ţigara Sobranie, apoi a stins-o în scrumieră.

- Am făcut ce trebuia. Ca să scap. Ca să-mi salvez copiii. Berlinul devenise un oraş periculos. Nu puteam rămâne acolo. Aşa că am adoptat tactica mea dintotdeauna. M-am făcut atractivă. Am sedus bărbaţi care deţineau posturi-cheie. I-am lăsat să se îndrăgostească de mine.
- Pentru cine ai lucrat?
- Pentru toţi. Generalul Wolff de la SS mi-a făcut rost de permisul de ieşire din ţară. Ambasadorul spaniol, de viză.
- Iar ceilalţi? Ce ţi-au oferit?
- Siguranţă.

-în schimbul a...?

- Uneori un dans, alteori mai mult de-atât. La fel ca-n vremurile de demult.
- Ai transmis pe ascuns secrete?
- Bănuiesc că da, dar n-am ştiut niciodată în ce constau acele secrete. Mi s-a dat un magazin de

îmbrăcăminte în Madrid. Modele făcute la comandă, cu programare. Să ne înţelegem - *nu* era un magazin de îmbrăcăminte. Au instalat un transmiţător în camera din spate. Când primeam un mesaj codat, îl trimiteam către Berlin.

- La Gestapo?

Gloria a încuviinţat din cap, dusă pe gânduri. închipuindu-şi nopţi liniştite în Piaza de Colon, zăbovind pe la mesele de lângă trotuar, cu pahare de vermut dulce în faţă. Străzi pietruite, pe care se plimbau agale îndrăgostiţi, ţinându-se de mână. Micul butic de pe Caile de Hermosilla, în al cărui salon erau expuse rochii elegante. Suluri de mătase de cea mai bună calitate şi dantelă cusută de mână, atât de scumpe încât descurajau orice posibil client. Scările şubrede care duceau către o încăpere ascunsă, în care se aflau tot felul de cabluri şi plăci cu coduri; enormul transmiţător prin radio, conectat la sediul SS. Cercurile ameţitoare în care s-a învârtit, petrecerile şi balurile şi croazierele. Bărbaţi cărora le-a sucit capul - sau sedus, de cele mai multe ori - pentru a le smulge secrete.

- Mamacita...? i-a întrerupt Truman reveria.

- Da, Diablito?

- Ai ucis vreodată un om?

- Din câte ştiu eu, nu. Dar asta nu înseamnă că nu s-a întâmplat.

Atunci Truman s-a ridicat de pe scaunul lui şi a mers să se aşeze lângă ea, bătând-o uşor pe umăr. Ea a turnat amândurora câte un pahar de mezcal, pe care l-au băut în tăcerea în care se auzea doar zgomotul necontenit al greierilor.

Ce a urmat, ştie toată lumea. A vorbit cu sinceritate despre experienţele ei de *după* război oricui a dorit să afle, căci până şi eşecurile îi confirmau ascensiunea. A ajuns prea sus ca să se mai poată prăbuşi vreodată, şi apoi nici nu-i păsa cine ce ştia. A vorbit despre aceste evenimente mai recente cu Truman mai demult, când s-a întâlnit de atâtea ori cu el la prânz, în diverse locuri - de la restaurante ieftine până la Le Cirque. De la puntea iahtului *Seraphina* până la pârtiile din St. Moritz. Lângă piscină, în vreuna dintre multele ei locuinţe. Lângă ring, unde au fumat trabucuri mici şi au pălăvrăgit, în timp ce Cassius Clay se bătea cu Sonny Liston în şase runde de curaj şi distincţie. Gloria era însoţită peste tot de discipolul ei, care se hrănea din poveştile pe care i le spunea.

Şi-aşa, Diablito, a revenit pacea,

în mai, ziua 8,1945.

Contele se-toarse acasă, dar soţia-i nu mai era-
Plecase, să scape se chinuise pe brânci.
întâlnise-un egiptean, cu opt ani mai tânăr,
Un prinţ ruinat, pe care l-a luat de bărbat,
Dar trei ani de trudă şi economii în Cairo
S-au dovedit a fi un efort exagerat.
Alţi doi ani trecut-au când a pus din nou mâna
Pe un bancher - ultima ei cucerire.
El era însurat cu una dintre „prietene” -
Dar ea nu regreta această şmecherire.
„Soţului meu îi plac bărcile, iar eu nu le suport”,
îi mărturisi, din păcate, prietena, cu simplitate.
„Gloria, dragă, fii drăguţă şi du-te cu el”
(Habar n-având că ea n-are moralitate).
Drept care Contesa-devenită-Prinţesă se-nălţă şi mai sus,
La braţul lui Loel Guinness cel bine-cunoscut.
El cumpăratu-i-a paşaportul şi dosarul de război,
Şi astfel faimoasa „La Guinness” s-a născut.
CODA

Gloria e la Howard Johnson, într-un separeu de lângă geam.

Noul local de lângă autostrada New Jersey Turnpike. Absurd de izolat, dar nu-şi poate permite să rişte. A îndrăznit să comande deja. Ştie ce va vrea el, doar e o persoană cu tabieturi. Şi-apoi, intenţionează să aibă cu el doar o întrevedere scurtă.

Să spună ce are de spus. Să se despartă rapid, definitiv.

Se apropie chelneriţa cu o tavă şi pune, una câte una, farfuriile pe masă.

- Aşa, scumpo, deci două supe de scoici, o salată pentru tine, iar pentru prietenul tău...

Aruncă o privire către locul gol din faţa ei - către jumătatea neocupată a acelui separeu din vinii de culoare turcoaz.

- O porţie mare de scoici prăjite, confirmă Gloria.
- Vrei să le ţin la căldură?
- Nu, mulţumesc. Va sosi curând, cu siguranţă.
- Poftă bună.

Chiar după ce chelneriţa se îndepărtează, se aude clopoţelul prins de uşa impunătoare, anunţând sosirea unui nou client. Gloria e şocată când vede cât de mult s-a îngrăşat - e de-a dreptul umflat. E mult prea gras pentru statura lui de pitic. El ridică

o mână când o zăreşte, iar chipul i se luminează, plin de speranţă. Totuşi, observându-i expresia impasibilă, îşi lasă capul jos, umil.
Se aşază lângă ea pe canapeaua separeului, care scoate, în acel moment, un sunet ciudat, de parcă ar fi suferit de flatulenţă. Ea râde fără să vrea. Babe n-ar râde niciodată de aşa ceva. Grosolănia ar face-o să roşească. Marella, fără discuţie, n-ar înţelege. Slim şi C.Z. sunt cu picioarele pe pământ, ar pricepe, dar umorul lor e mai degrabă acid (Slim) şi verbal (C.Z.). Cât despre Lee, ea urmează tradiţia Bouvier, ca sora sa, de altfel - ei îi lipseşte simţul umorului în totalitate (deşi amândouă ar susţine contrariul).
Truman se mută câţiva centimetri mai aproape de ea şi se aude iar acel sunet care-i face să râdă. Din fericire, gheaţa e spartă.

- Bună, Mamacita, spune el, uitându-se cu atenţie la fiecare detaliu al chipului ei, de parcă l-ar vedea pentru prima dată. Zâmbind nesigur, în semn de căinţă... tatonând terenul.

- Bună, Diablito.

Tăcere.

Apoi, aproape neîndrăznind să spere:

- Nu vrei să vorbeşti cu mine?

- Doar sunt *aici.*

- în alt loc vorbeşti cu mine?

-Nu.

- înţeleg. îşi ascunde dezamăgirea concentrându-şi atenţia asupra mâncării. Oh, uite! Preferatele mele. *Dos* feluri de scoici!

- Şi un martini sec. Ştiu că asta îţi place.

- Pentru că mă cunoşti.

- A trecut multă vreme. *Demasiadas comidas...*

- Nu-s niciodată prea *multe* prânzuri. Continuă să bea, urmărind-o cu privirea. Eşti supărată pe mine, Mamacita?

- Da, răspunde ea, uitându-se lung la el, cu o privire rece, plină de ciudă.

El se încruntă:

- Dar de ce? N-am scris nimic despre tine! Nici o silabă!

- *Tocmai!*

Se holbează la ea, nedumerit:

- Dar...

- Ştiai toate poveştile mele! Poveştile me/e! Ai fi putut scrie ceva măreţ. Cu multe pericole. O istorisire despre cineva care, din coate-goale, ajunge înstărit. Când colo, pe tine te preocupă

care *puta arrogante*[M] a sângerat pe *aşternuturile* lui Bill Paley...?

- Am vrut... am vrut să te menajez.

- Mulţumesc frumos.

- Am vrut să-i dau lui Bill o lecţie. De dragul lui

Babe.

- Şi chiar ai crezut că n-o s-o deranjeze? Diablito,

se pare că n-o cunoşti deloc pe Babe.

- Credeam că o cunosc.

Continuă să mănânce amândoi supa în tăcere.

- Draga mea, o întreabă Truman, căzut pe gânduri, mai ţii minte bătaia Clay-Liston? Runda a şasea?

- Bineînţeles. Amintirea acelor zile lipsite de griji o face să devină mai calmă, mai puţin înverşunată - acea perioadă când viaţa încă avea puterea de a te surprinde.

- Toată lumea zicea că e imposibil ca acel guraliv impertinent să reuşească ceva, poate doar să fie anihilat, după câte scotea pe gură. Dar... n-a fost aşa. Zâmbeşte melancolic, dus pe gânduri.

Gloria se uită la el, dând din cap:

- Oh, Truman. *Pequeño bastardo!* Tu chiar ai crezut că vei scăpa basma curată după tot ce ai scris...?

El ezită.

- Ştiam că se vor înfuria... dar credeam că, în

cele din urmă, se vor întoarce la mine.

- Ei bine, *asta* nu se va întâmpla.
- Ştiu asta acum. îmi dau seama. Apoi, cu ochii îngroziţi, vrând parcă să se confeseze, dar şi să o implore:

- Se *me fue le mano.* Gloria încuviinţează din

cap:

- Da, Truman, ai mers prea departe. Rugător:

- Mamacita... -Da?

- Iartă-mă. Apoi, şoptit... *Perdóname.* Ea şovăie,

mişcată de insistenţele lui.
- Aş vrea, Diablito... dar nu pot. Ochii lui se umplu de lacrimi. Gloria îşi tamponează uşor colţul ochiului.

- Problema e că Loel, care e atât de apropiat de

Bill şi de Babe... El aprobă din cap.
- înţeleg.

- Problema e că... am îndurat prea multe ca să ajung aici. Nu mă pot întoarce la...

Se opreşte aici, iar Truman se întinde peste masă şi-şi pune mâna lui minusculă pe mâna ei lungă:

- Draga mea. Ascultă-mă cu atenţie... *înţeleg.* Suntem nişte oportunişti lipsiţi de scrupule amândoi. Faci ce trebuie ca să supravieţuieşti.

Ea îi ia mâna tremurândă între ale ei. Stau aşa încă o jumătate de oră, apoi se ridică, el o sărută cu blândeţe pe obraz şi ies.

Se opresc, nemişcaţi, în marea de autoturisme din parcare. El se uită lung la ea, de parcă ar vrea să-şi imprime chipul ei în memorie.

Apoi, dând din cap, se întoarce şi se îndreaptă spre telefonul public, probabil ca să cheme un taxi.

Deodată, ea îl strigă înapoi:

- Truman?

- Da, Mamacita?

- De ce nu ai folosit poveştile mele?

- Pentru că ţi-am promis că n-o voi face.

-Ah.

Apoi, cu un zâmbet diabolic:

- Dar nu-ţi face griji, draga mea. Nu am terminat. Poate o să scriu ca un fluture şi o să înţep ca o albină...

îi face cu ochiul şi atunci o lacrimă îi curge pe obraz.

Se despart în parcarea aglomerată, mergând fiecare pe drumul lui.

## „Gata” (in limba spaniolă în original) „Costume de baie” (in limba spaniolă în original) „Bârfitorule” (in limba spaniolă în original) „Curvă arogantă” (in limba spaniolă în original

)PAISPREZECE. 1978. VARIAŢI UN EA Nr. 7

Stă culcat, întins pe spate, pe canapeaua spartană, ţinând strâns creionul în mână şi întrebându-se, într-o doară, de ce oare „a sta culcat” şi „întins pe spate” e o exprimare tautologică, având în vedere că cele două expresii sună atât de bine împreună.

Mintea lui are tendinţa de a prefera ritmul în locul logicii - cadenţa, corectitudinii. Deşi, în acest caz, se poate spune că repetiţia e pertinentă, el fiind vinovat în ambele sensuri, atât din punct de vedere moral, cât şi din cel al poziţiei.[45]

Creionul este Blackwing, marca lui de încredere - arma care, de cele mai multe ori, i-a slujit cu succes.
Caietul cu linii îi stă pe piept, cu foile lui galbene, de culoarea maionezei bine făcute. Nu ca mâzga aia galbenă, congelată, de la restaurantul din colţ. Seamănă mai degrabă cu cea preparată impecabil la Oscar's American Bistro de la Waldorf, de un galben palid, o nuanţă de cremă de ouă, mătăsoasă.
Gălbuiul impecabil al paginii se zgâieşte la el. Luminos, imperturbabil. Sfidându-l cu voioşia lui. Se întreabă de ce braţele nu-l ascultă. Se întreabă cine oare i-a strecurat otravă în paharul cu Orange Drink. îşi forţează braţul şi creionul Blackwing să se mişte, concentrându-şi întreaga voinţă pe acest singur gest. întotdeauna a fost de părere că o persoană poate realiza orice dacă îşi canalizează întreaga atenţie şi energie pe cea mai arzătoare dorinţă pe care o are.
Şi totuşi, oricât încearcă, creionul rămâne nemişcat, iar mâna care îl ţine, paralizată.
Mintea îi e foarte activă, într-o stare de adevărată frenezie; gândurile i se împiedică unul de altul, în graba inutilă de a câştiga întâietate. Forfotind într-un iureş brutal de substantive şi verbe, o înnegurare de imagini blocate într-un vârtej de adjective cu nuanţe de bijuterii.

- *Bineînţeles* că şi cuvintele au *culori,* ne informase el, exasperat de lipsa noastră de cunoştinţe. Exact ca o paletă de vopsele. Unele cuvinte efectiv *mocnesc* în cel mai intens roşu posibil. Altele ne oferă o gură de albastru deschis, ca apa limpede a unui râu, la ţară...

Râu... sau oare era un pârâu? Există vreo diferenţă? Are impresia că-şi aminteşte că nu există, diferenţa fiind stabilită de cine ştie ce nătâng care le-a dat denumirea cândva, dacă într-adevăr au primit vreo denumire. Nu - într-un pârâu te bălăceşti. într-un râu înoţi.

îşi aminteşte, pe neaşteptate, de un *pârâu* de cristal - în care înainta cu greu prin curenţii săi lini, cu pantalonii suflecaţi până la genunchi. Cei de culoarea cojii de ou, primiţi cadou de la Mama lui cu două zile de naştere în urmă şi pe care încă îi poate purta pentru că picioarele lui de piticot refuză să crească.

Are doisprezece ani şi, spre marea lui dezamăgire, arată *tot* de zece.

înaintează târşâindu-şi picioarele goale pe albia de piatră a pârâului. O vede pe Nelle ţopăind pe margine, înaintea lui, dar nu se grăbeşte, îi place senzaţia pe care o simte pe tălpile care ating suprafaţa lucioasă. *„Hai, Truman!"*[1]*, o* aude strigând dintre trestiile înalte cât casa. înainte de

a apuca să-i răspundă, îl vede... cu forma lui de şarpe, înotând unduit prin apa mică.
Rămâne nemişcat - asta i s-a spus să facă. A aflat despre astfel de lucruri din poveştile cu tineri indieni curajoşi, lăsaţi în voia sorţii în sălbăticie. Sau poate că tatăl lui i-a transmis această informaţie nepreţuită, atunci când, pentru prima dată, a venit să-şi ia fiul la pescuit. Poate că s-au întins pe mal, lângă un picnic cu sandvişuri picante, şi au stat aşa, urmărind cum trec bărcile pe râu şi imaginându-şi cum ar fi să călătorească împreună pe vreuna dintre ele - băiatul ca dansator de step, iar tatăl lui, campion la poker. Poate că tatăl lui şi-a luat un aer de cunoscător şi i-a spus, cu voce fermă, dar blândă în acelaşi timp: „Fiule, dacă dai vreodată de un mocasin de apă, să nu te mişti. Faci pe mortul şi aşa îl prosteşti pe bietul şarpe de nu se vede”. Poate că şi-a pus la punct momeala, a luat ultima bucăţică în timp ce bea o bere rece şi l-a lăsat şi pe băiat să încerce o dată, doar aşa fac bărbaţii. Poate că băiatul a încuviinţat din cap şi a pus informaţia deoparte în memorie, pentru situaţii ca aceasta. Sau poate că acea discuţie mult râvnită n-a avut loc niciodată... Poate că e doar o iluzie, precum excursiile pe plaja de pe Gulf Coast pe care tatăl lui i le-a promis, ademenindu-l cu închipuiri

captivante despre creveţi proaspeţi, abia prinşi, într-o găleată argintie, pe care-i vor curăţa ei înşişi şi-i vor mânca împreună, cu sos remoulade. Vor vizita locuri cu nume exotice - Pensacola. Panama City. Galveston şi Napoli - exact ca în Italia. Tatăl lui ar putea să vândă pielea vreunui şarpe cu clopoţei, iar poveştile lui despre paradisul de la marginea mării îl ţineau pe băiat ca pe jar. A sărit efectiv în sus de bucurie, în noul său slip, repezindu-se pe verandă să aştepte sosirea Cadillacului lui Tati. îşi pregătise deja în rucsac lopeţile şi toate cele necesare pentru a construi castele din nisip. Şi-a pus şi vreo două cărţi pe această temă. Ar putea, împreună cu tatăl lui, s-a gândit el, să frunzărească *Insula comorii* în timp ce stau la soare să se bronzeze. A aşteptat trei zile pe verandă, până când verişoara Jenny a insistat să meargă înăuntru la cină. Doar atunci şi-a dat seama că trebuie să ia astfel de aventuri la mare drept ceea ce erau de fapt, adică pură ficţiune. Poate că, într-adevăr, ştia din legendele Mohawk, dar a primit asigurări de la cineva că mocasinii de apă nu atacă decât dacă sunt ameninţaţi. îşi forţează corpul să rămână nemişcat ca un stâlp totemic, încercând din răsputeri să pară la fel de impasibil, deşi inima îi bate să-i sară din piept. Acum îi e clar că Tati sau Hiawatha - oricare dintre

ei era responsabil pentru acel sfat prost - l-au informat greşit. Ar fi trebuit să-i spună să fugă, să *fugă!,* cât putea el de repede, cu picioarele lui care, deşi scurte, îşi făceau bine datoria, el fiind cel mai rapid alergător din clasă. în loc să facă asta, stă nemişcat cu picioarele pe piatră, urmărind cu privirea cum cel mai lung mocasin de apă pe care l-a văzut vreodată înaintează spre el cu gura deschisă, lăsând să se vadă albul ca de bumbac din interior - un alb precum voalul care îi vor înveli, într-o bună zi, pe cei patru Clutter în sicriele lor, ascunzând chipurile zdrobite sub giulgiul subţire, transparent.
Oh, dar acest şarpe ştie foarte bine că el e viu, se îndreaptă direct spre el şi îşi înfige colţii hipodermici în carnea lui care tremură de frică.
Ce urmează e pierdut în ceaţă. îşi aude propriul strigăt - un urlet animalic, extrasenzorial.
Nelle - sau poate verişorii lui din familia Faulk Carter? - băieţii ăia mai mari, bine făcuţi, crescuţi la ţară cu napi şi zahăr - îi iau trupul minuscul în braţele lor vânjoase şi urcă malul râului purtându-l pe umeri. Aleargă prin pădurea de arţari până la cea mai apropiată fermă, lăsând în urma lor o dâră de sânge.
Exact ca acum, când e adult şi stă întins pe canapea în casa din Sagaponack, nefiind în stare

să ridice nici creionul, nici paharul cu Orange Drink, la fel şi atunci, băiatul simte că- şi pierde şi ultima picătură de vlagă, picioarele îi sunt complet amorţite. Simte veninul pulsându-i în vene, privându-l de puterea de a se mişca.
Băieţii lui Faulk îl cară pe scările verandei până în casă şi îl trântesc pe masa mare ca pe un sac de cartofi. Doamna Walters îi face loc, împingând la o parte carnea pe care o pregătea pentru cuptor, şi, cu îndemânarea unei femei de la ţară, îi inspectează rana. Se uită lung şi cu mare atenţie în pupilele lui dilatate. Fără a pierde nici o clipă, se repede afară pe uşa verandei şi merge la coteţ. în agitaţia de pene care se stârneşte, apucă gâtul firav al unui pui. Se întoarce în bucătărie şi ia un satâr de carne de pe suport, apoi, ţinând cu dibăcie pasărea care se zbătea aproape de extremităţile inferioare ale pacientului ei, ridică tăişul sus în aer. Neputând să-şi ridice capul, el simte mai degrabă cum se crispează, deşi pe trăsăturile lui, aflate în şoc septic (sau cel puţin aşa *spune* el...), nu se observă nici o schimbare. încearcă să-şi adune curajul pentru a suporta tăierea, imaginându-şi cât de diferită va fi viaţa lui cu un picior amputat. întrebându-se cum va fi să nu mai poată alerga sau sări niciodată... dacă va avea nevoie de cârje sau de un scaun cu rotile

pentru a merge la şcoală sau dacă va rămâne ţintuit la pat pentru totdeauna, aşa cum păţise bătrânul Marcel.
Satârul coboară pe marginea mesei, retezând capul puiului. Doamna Walter strânge gâtul deschis, frecând cu sângele gros, încă fierbinte, cele două urme de muşcătură de pe glezna lui umflată, care arată de cinci ori mai mare decât e în mod normal.
Domnul Walter a adus deja trusa cu antidotul la muşcătura de şarpe, din străfundurile dulapului de pe hol, dar doamna face un gest de respingere cu mâna, preferând înţelepciunea transmisă din bătrâni ştiinţei moderne. „Cutia aia sofisticată de la doctor n-o să-l ajute pe băiatul ăsta”, îl asigură ea. „Nimic nu-i mai bun pentru a scoate veninul decât sânge proaspăt de pui.”
- Draga mea, aproape că am *murit* în ziua aia, a tot depănat el firul acestei poveşti oricui era dispus să-l asculte. Dar femeia aceea de la ţară mi-a salvat viaţa cu leacul ei. Domnul Walter m-a dus acasă cu căruţa, eu stăteam neputincios în spate cu verişorii mei, care au tăiat încă trei cocoşi din coteţul de sârmă, să se asigure că viaţa nu-mi e în pericol. Nouă acest lucru ni s-a părut greu de crezut, atât din punct de vedere medical, cât şi logistic, dar cine eram noi să-l contrazicem?

Când ne-a povestit acest episod pentru prima dată, i- am apreciat abilitatea de a *răsuci adevărul* prin cuvinte atent alese. După cum spunea el însuşi, nu erau chiar minciuni propriu-zise... ci doar adevăruri relatate într-o formă mai interesantă, de dragul de a le face mai amuzante. Am reuşit să-i iertăm asta, pentru că exista o anumită mireasmă romanţioasă în minciunile lui Truman. Cam pompoase, pe de o parte, dar şi oarecum lirice, pe de altă parte. Fascinante.

- Eram paralizat - complet *paralizat. Luni* întregi n-am putut să mă dau jos din pat. Ascultă-mă pe mine, ştiu din experienţă... nu există nimic mai dureros decât să *vrei* să te mişti şi să nu poţi.

Acum, stând pe canapea, cu creionul Blackwing în mână, *vrea* să se mişte - măcar până la noptieră, să-şi mai toarne un pahar de Orange Drink.

Simte veninul curgându-i prin vene. Doar că de data asta şarpele e invizibil. Fără ochi albicioşi, fără gingii umflate, parcă îndesate cu tifon. Dar e prezent... îl simte.

*O, creator venerat! Nimicitor ponegrit! Arată-te!*

Cu un efort de voinţă, reuşeşte să-şi întoarcă privirea. Se uită la imaginea din oglinda uşii de la dulap, rămasă întredeschisă. Imagine despicată la jumătatea oglinzii, ca un caleidoscop. Se priveşte lung pe el însuşi, simţind mirare şi repulsie în

acelaşi timp. îşi aduce aminte de Lucian Cole şi de John White, de mâinile colorate, de fermieri, din episodul care i se întâmplase în Monroeville. „Gemenii lui siamezi”, forme separate ascunse după un cuier plin de costume. Amândoi morţi de mult, foarte probabil, Cole şi White, băiatul având el însuşi *cel puţin* cincizeci şi trei de ani.

în timp ce meditează la aceste calcule, limba îi atârnă în colţul gurii, iar imaginea ei din oglindă e fracturată în două seturi de dinţi ca de furculiţă.

Brusc, vede adevărul...

*El* este creatura veninoasă... un şarpe mutant cu două capete. Un singur corp, înveşmântat într-un caftan de mătase, materialul lucios licărind ca nişte solzi umezi în oglindă.

Era acel caftan pe care, în Marrakech, Yves a insistat să-l cumpere ca suvenir pentru şederea lui la Vila Oasis, să aibă o amintire din zilele petrecute în stilul boem al lui Saint Laurent. Toţi am fumat haşiş şi ne-am legănat pe scăunele sub cerul înstelat. Am băut cantităţi imense de ceai de mentă marocan şi şampanie amestecată cu apă de trandafiri. Am înfulecat fructe şi fistic şi ne-am hrănit cu sunetul propriilor noastre râsete. Yves purta un caftan. Marella, Lee şi Gloria purtau caftan - deşi Gloria a insistat că al ei era mai degrabă o djellaba mexicană în dungi. C.Z. şi Slim

au evitat să le poarte, cea dintâi considerându-le nepractice, iar cealaltă refuzându-le pe motiv că erau prea teatrale.
Tru şi draga lui Babe au făcut rost de caftane identice, el împrumutându-l de la Yves, iar ea cumpărându-l pe celălalt de la bazar. într-o seară s-au legănat împreună într-un hamac, în lumina crepusculară, şoptindu-şi confesiuni la ureche:
- Ştii ceva, Babyling, tu chiar *eşti* singura mea iubire adevărată, a spus el, mirosindu-i, în somnolenţa lui, parfumul plăcut al părului - un amestec de iasomie şi fum de ţigări turceşti, cumpărate într-o doară de la piaţă. Ea i-a zâmbit şi s-a ghemuit în braţele lui. Trupurile lor, învelite în acele mantii identice, păreau că se contopesc. O altă Hidră mitică - poate că asta a declanşat rememorarea.
Apoi i-a spus ceea ce-i spusese cu douăzeci de ani înainte, în acea zi când s-au cunoscut, la bordul avionului soţilor Paley: „Doi oameni sunt îndrăgostiţi atunci când nu e nevoie să-şi termine unul altuia propoziţiile”. îi lega acum ceva mai mult decât o prietenie. Erau mai mult decât iubiţi sau soţi.
Ea a încuviinţat din cap. S-au mai legănat aşa un timp, lăfăindu-se în căldura reconfortantă a acelui adevăr.

După o tăcere lungă, fortifiantă, Babe s-a tras înapoi - o tânără ingenuă, timidă, care vorbea cu greutatea de netăgăduit a adevărului.

- Cred că... tu eşti singura persoană din lume care ar putea să mă facă să sufăr cu adevărat.

Truman nu se aştepta la o asemenea declaraţie. A privit-o adânc în ochi şi a jurat - iar noi chiar am crezut că vorbea serios:

- Dar eu nu ţi-aş face rău *niciodată.*

Ea a reflectat asupra acestor cuvinte, aplecându-şi încântătoarea bărbie într-o parte şi mângâindu-i linia feţei cu mâna, ale cărei unghii arătau perfect, lăcuite şi îngrijite ca întotdeauna. Noi ştiam că ea îi iubea chipul, iubea trăsăturile lui neobişnuite, excentricitatea lui de spiriduş. Iubea urmele de păpuşă-băiat care fusese el cândva, cu mult înainte ca ea să-l cunoască. Iubea expresia de nerăbdare şi pasiune, de dorinţă de a reuşi, care se citea pe chipul lui, cu ochii aceia însetaţi de viaţă şi zâmbetele lui fascinante, care încălzeau orice salon în care domneau răceala, letargia. Felul în care însufleţea monotonia searbădă care era la ordinea zilei. Spre deosebire de Marella, care se simţea stingherită că era în grupul care se afla în centrul atenţiei, sau de Lee, căreia îi plăcea exclusivitatea, Babe adora talentul lui de a ne iubi pe fiecare în parte, în mod diferit. Şi felul în care el

umplea vidul nesfârşit din vieţile noastre, pe care propriile noastre greşeli l-au creat. El, care oblojea spaimele noastre stranii şi ne ridica moralul, când era nevoie. Babe vedea în toate acestea gestul suprem. Acela de a ne accepta pe noi, cele pe care viaţa le-a adunat într-un grup - perceput (fie adulat, ponegrit sau tratat cu indiferenţă) ca un întreg compact, omogen -, şi de a descoperi ceea ce era distinctiv şi remarcabil în fiecare dintre noi. Oricât de mult ne străduiam noi să dobândim întâietate în ochii lui, toate am acceptat, tacit, faptul că Babe era favorita lui Truman.

- Eşti persoana pe care o iubesc cel mai mult pe lumea asta. Nu ţi-aş face rău *niciodată,* a repetat el, după ce ea a încetat să-i mai mângâie conturul chipului cu vârful degetelor.

Ea a suspinat uşor şi şi-a întors faţa spre soarele care apunea - sau poate şi-a ţinut răsuflarea, nu se ştie precis.

- Ce să zic, eşti singurul care ar putea face asta. Bill n-ar putea. Nici Celelalte (nu suntem sigure dacă prin *Celelalte* se referea la noi sau la amantele lui Bill). Doar tu.

Truman a spus de nenumărate ori ce i-a răspuns atunci lui Babe - în timpul acelor prânzuri de câte şase ore, când prindea pe cineva dispus să-l asculte povestind despre caracterul aproape

religios al pasiunii lui pentru Barbara Cushing Mortimer Paley. Susţine cu tărie că a avut cele mai bune intenţii, că îi e devotat, lucru care, speră el în adâncul inimii, îl va ajuta într-o bună zi să i se ierte greşelile:

- N-aş putea să-ţi fac rău pentru nimic în lume.

Jur că nu voi face niciodată aşa ceva.

Ea i-a zâmbit, cuibărindu-se şi mai adânc în

braţele lui.

- Ştiu, dragul meu. Dar ai putea.

Au mai stat aşa, îmbrăţişaţi, legănându-se, încă o jumătate de oră, până când s-a lăsat întunericul, învăluindu-i.

în celălalt capăt al curţii se aprindeau, unul câte unul, felinarele din sticlă pictată, semănând cu nişte licurici multicolori. Babe a fost cea care a rupt tăcerea, inspirând adânc aerul înmiresmat al nopţii, în care persista încă parfumul brizei.

- Parfum de heliotrop, a declarat ea, mulţumită, expirând lung. Ştiai că e preferatul meu? Apoi, după o clipă de gândire: Oare planta asta creşte în Maroc?

- Habar n-am, Babyling. *Habar n-am.*

- Heliotrop..., a zis ea din nou, cu nostalgie, gândindu-se - suntem sigure - la grădina ei de

acasă, din Kiluna. Bănuiesc că e doar în închipuirea mea.

îşi aude propria voce, în depărtare, deşi, cum stă el acolo, comod, în hamac, buzele nu i se mai mişcă.

*-încetează...*

Şi-o imaginează pe Maggie, în deşertul de la Thirst's End, ridicându-şi capul la auzul unei expresii care îi sună familiar. Ştie că e doar o iluzie, doar Maggie a fost eutanasiată anul trecut. Labele din spate îi erau paralizate, precum picioarele lui după păţania cu şarpele, înainte de sângele de găină. Jack a venit cu maşina şi a dus-o la veterinar; pentru el era prea dureros. Cât a jelit după ea... S-a trântit pe jos, bătând cu pumnii în podea, şi a plâns în hohote până n-a mai avut lacrimi. Chiar şi acum începe să plângă când vede vreun câine pe plajă plimbându-se cu stăpânul lui. A avut buldogi toată viaţa lui adultă, dar acum nu-i vine să-şi mai ia altul. Nu suportă gândul că va pierde încă o fiinţă vie pe care o iubeşte.

- Jur, nu te voi răni niciodată...

*Dar chiar asta ai făcut, Truman... nu-i aşa?*

Uneori are impresia că o aude pe Maggie lătrând în dunele de lângă casa din Sagaponack sau urlând la lună, pe dealul unde i-a împrăştiat cenuşa.

*Jur că niciodată nu te voi face să suferi. Jur că niciodată...*
- La naiba, *încetează*! se trezeşte strigând, în capul oaselor.
Nu la Babe, cea care acum nu mai vorbeşte cu el şi a rămas, în ultimii ani, doar o frumoasă amintire. Nu la noi - căci, deşi el ne poate auzi, nu ne poate vedea sau localiza.
Vrea să spună mai multe, dar începe să râdă de propria-i neghiobie. Ce sens are? Amintirile nu-ţi răspund. Nici vocile invizibile, dacă nu vor să coopereze.
Simte un val de energie străbătându-i picioarele, stârnit de rezistenţa lui lipsită de convingere. Aşa leneş cum e, va alerga şi un afurisit de maraton, dacă asta îl va face să nu mai trăiască în trecut.
Sare din pat cu un avânt ferm, uşor maniacal. O ultimă încercare disperată de a se salva din ruinele gândurilor, din dărâmăturile lăsate în urmă de bombele pe care le-a creat cu mâna lui.
îşi ia mocasinii în picioare şi coboară pe scările spiralate în camera de zi. Treptele sunt vopsite albastru cobalt, ca podeaua, de altfel, lucru care-i oferă, după câteva pahare, plăcuta iluzie că păşeşte pe apă.
El însuşi a dărâmat pereţii de sus, creând astfel o lume deschisă spre înalt şi plină de lumină.
Rafturile de cărţi încadrează şemineul alb, din

cărămidă, înălţându-se pe două nivele. O fereastră la fel de înaltă domină unul dintre pereţi, oferind panorama dunelor de nisip de afară. Pe rafturi, am observat - printre preţioasele lui prespapieruri şi poze cu momente memorabile petrecute alături de vechile lui aliate - că exemplarele propriilor lui cărţi sunt mai numeroase decât cele de alţi autori. După ce ne-am uitat mai atent, ne-am dat seama că erau traducerile operelor lui, în diverse limbi, astfel că aveai impresia că a fost mult mai prolific decât în realitate. Nu prea am avut timp să le observăm îndeaproape, trebuie să precizăm, pentru că Truman păstra Sagaponack-ul doar pentru el, preferând să-şi primească invitaţii în locuinţa lui de la U.N. Piaza - salonul lui din cer! Ascunzătoarea din Hamptons are statut special, e lumea lui separată, cea pe care o împarte cu Jack, pentru care a cumpărat căsuţa alăturată, plină cu trandafiri şi viţă-de-vie. l-a arătat lui Jack actele de la ambele case, pe care le-a strecurat într-o cutie. Jack i-a spus odată lui Babe că acela a fost cel mai generos gest pe care l-a văzut vreodată - Truman oferindu-i în dar garanţia siguranţei.
Complexul lor rezidenţial, izolat de restul lumii, e menit să fie un templu închinat artei lor, deşi realizările nobile, constante, ale lui Jack rămân în

umbra geniului sclipitor al lui Truman, astfel că aproape nimeni nu acordă atenţie cărticelelor lui. Şi totuşi, din cele relatate de vecini, în ultima vreme Truman îşi petrece cea mai mare parte a timpului făcând vizite la magazinul local de băuturi. Sau stând ore întregi la restaurantul Bobby Van, din cătunul Bridgehampton, care are doar o singură stradă. Chelneriţele de acolo ştiu deja ce să-i aducă, sandvişuri cu şuncă, salată şi roşii sau cu brânză la grătar - şi că trebuie să-i reumple tot timpul paharul cu OJ-şi-gheaţă, prefăcându-se că nu observă când el mai pune rachiu dintr-o sticlă prost ascunsă într-o pungă de hârtie maro. Nu umblă fără geanta lui neagră de medic, din cotloanele căreia scoate mai multe tablete, pe care le înşiruie pe masa de Formica. Vitaminele lui, le spune el, presupunând, în mod eronat, că personalul de servire de acolo n-a văzut Metacualon în viaţa lui.

Se prefac că nu văd - asemenea nouă, au căzut şi ele pradă farmecelor lui Truman. Le flatează vanitatea flămândă, aşa cum a făcut cu fiecare dintre noi. „Gladys, cerceii ăia rotunzi, din aur, sunt de-a dreptul *nemaipomeniţi*! De unde i-ai cumpărat?”; sau „Te-ai gândit vreodată să-ţi faci permanent, Madge? Vei avea o aureolă à la Botticelli în jurul minunatului tău chip”; sau

„Dumnezeule, Ruthie, dar tu ai nişte oase de regină! Prietena mea *foaaaarte* apropiată, doamna Vreeland, ar trebui să te pună în revista ei!” (Bineînţeles că Diana fusese concediată de la *Vogue* cu aproape zece ani înainte, dar Galateele din Long Island ale lui Tru nu ştiu asta, şi nici nu le pasă. Ele sunt fericite că cineva le face să se simtă atrăgătoare, în ciuda uniformelor prost croite pe care sunt nevoite să le poarte în ture de câte opt ore.)
în casa de pe dune, se târăşte pe podeaua albastră, de scânduri, până în bucătărie - unde, prin fereastra de deasupra chiuvetei, se văd valurile, doar la câţiva paşi distanţă. Deschide frigiderul şi se uită, concentrat, la conţinutul lui, ezitând între mai multe opţiuni. Vede un cartof copt, umplut cu caviar, pe care şi l-a pregătit cu câteva zile înainte, dar nu a mai avut apoi poftă de el. Un ou, din care ar putea să-şi facă o omletă, dar nu prea are chef de aşa un efort. Ocheşte un borcan cu hrean - o străfulgerare de inspiraţie. N-are cu cine să se consulte, Jack fiind în Verbier, iar Mags în paradisul canin, dar şi-i imaginează aprobându-i o gustare lichidă, fortifiantă.
- Aşa mă gândeam *şi eu,* zice el. Un Bloody-Blood atunci. (Dacă se simte careva tentat să-l judece, trebuie să afle că s-ar putea mai rău... în

zilele în care e demoralizat, apelează la băutura lui preferată în astfel de situaţii, Power Shake - o banană, puţin lapte şi o jumătate de sticlă de whisky, amestecate în blender şi băute apoi cu paiul.) îşi ia o carafă din dulapul din bucătărie şi toarnă în ea o porţie generoasă de Stoli, care îl aşteaptă deja pe masă. Adaugă hrean, Worcestershire şi ce a mai rămas pe fundul cutiei de V8. La final, pune nişte cuburi de gheaţă şi amestecă toate ingredientele, scuturându-le bine. Deschide dulăpiorul lui special, unde îşi păstrează comorile ascunse, pe care le-a achiziţionat de-a lungul timpului. Două scrumiere Hermès, pentru care s-a târguit la o vânzare de bunuri, pe vremea când încă nu avea nici o leţcaie. O supieră Dodie Thayer, care aduce cu o căpăţână de lăptucă. Un set de cupe Baccarat - preferatele lui, pe care le scoate doar la ocazii speciale, la una în mână şi o ţine în bătaia luminii, admirându-i perfecţiunea estetică. Apoi, fără să ezite deloc, toarnă Bloody din carafă în pahar, hotărât că astăzi este una dintre acele „ocazii”.

Are un plan pe care e decis să-l ducă la capăt, iar acest lucru e motiv de sărbătoare.

- *Na zdorovie,* zice el în glumă, toastând în cinstea fantomelor din eter.

Cu paharul în mână, se întoarce în camera de zi, luând, în drum, telefonul alb din locul lui de pe

scări. Trage cablul neobişnuit de lung până la fotoliul de lângă foc - un fotoliu pe care l-a achiziţionat de la Salvation Army şi pe care Babe l-a ajutat să-l retapiţeze cu o catifea elegantă, aurie. Nu arată prea bine, dar îi aminteşte de ea, aşa că nici prin gând nu-i trece să-l schimbe. Aşază băutura cu grijă pe şemineu şi se întinde după o cutie de suvenire, din lemn, din care scoate cartea lui neagră, uzată. Cu mâzgăliturile ca de păianjen, a scris în ea sute de nume şi adrese - o constelaţie de cunoscuţi, adunaţi la un loc de-a lungul mai multor decenii de cel mai asiduu vânător de iluzii. De pe toată întinderea globului, din Kansas până în California, din Manhattan până în Mallorca, Monroeville şi înapoi. Răsfoieşte nostalgic paginile, trecându-şi vârful degetelor peste cerneala decolorată, oprindu-se la numele unor oameni de care îi e dor în mod deosebit.
După ce noi l-am părăsit, s-a dus la Tiffany şi şi-a cumpărat o agendă nou-nouţă - piele fină de aligator, pagini goale, curate, promiţătoare, l-a făcut plăcere să se gândească la numele pe care le va scrie acolo - noii prieteni pe care, n-avea nici o îndoială, şi-i va face în scurt timp, ca să compenseze pentru pierderea celor vechi. Ba chiar i-a cerut vânzătoarei să i-l împacheteze în

hârtie de culoarea oului de raţă şi să-l lege cu o panglică albă, de satin. Şi-a închipuit că o să-l înveselească să-l deschidă ca pe un cadou, prefăcându-se că l-a primit de la altcineva. Când l-a desfăcut în seara aceea, stând cu picioarele încrucişate pe podeaua din biroul lui de la U.N. Piaza, a constatat cu uimire că, de fapt, nu prea i-a făcut plăcere. Pielea de aligator nu-l mai încânta, aşa cum se întâmplase cu caietul vechi. Iar parfumul ei masculin nu-i mai stârnea simţurile ca mai demult, când îl simţise pentru prima dată. Nici paginile curate nu păreau să mai simbolizeze un nou început, aşa cum i se păruse în sanctuarul de la Tiffany. Dimpotrivă, îl duceau cu gândul la ceva gol, la un vid. A pus carneţelul la loc în cutie, pe care a restituitei, intactă, chiar în dimineaţa următoare.

O fi ea depăşită, dar *vechea* agendă îl face să se simtă bine. Nu contează că astrele din ea se estompează sau că s-au stins cu totul. Nu contează că cele care încă strălucesc puternic nu catadicsesc să-i răspundă la telefon sau la felicitări şi scrisori...

*Oare care dintre noi se gândeşte încă la tine?*

*Câte nume din acea cărticică se mai sinchisesc de tine?*

- Ştii, zice el cu voce tare, fără să se adreseze cuiva anume, în limba chineză, la „stea” i se zic*exîng.* Ei au propriul lor univers separat, împărţit în semne zodiacale.

*O treime...? O cincime? Sau mai puţin de-atât...?*

îşi pune mâinile pe urechi şi continuă să peroreze:

- Sunt grupate în Patru Simboluri, toate reprezentând creaturi mitice. Dragonul Albastru al Estului, Tigrul Alb al Vestului...

*Pe câte persoane din acea cărticică le doare în cot de ceea ce ţi se întâmplă acum?*

- Broasca neagră a Nordului şi Pasărea Purpurie a Sudului.

*Măcar înainte ne inspirai teamă. Acum ai parte doar de indiferenţa noastră.*

- Pasărea aia purpurie, cea din *sud,* e mai puternică decât crezi. O pasăre Phoenix roşie, feroce, cu pene care cântăresc cinci tone, veşnic acoperită cu flăcări, răsărind din...

*Nu te amăgi singur, T. Nu eşti nici o pasăre Phoenix, nici un balaur cu două capete. în cel mai bun caz, eşti doar un amărât de şarpe ordinar, trăind singur în mocirlă. Un nenorocit de beţiv infantil din Monroeville, care se sperie şi de umbra lui, ca întotdeauna.*

- O, dragile mele puicuţe, habar n-aveţi ce vă mai pregătesc! N-aveţi nici cea mai vagă idee de ce sunt încă în stare. Cu un aer sfidător, răsfoieşte printre adrese. Credeţi-mă - e doar începutul! Găseşte numărul dorit. Formează. Apoi, cu hârşâitul ăla de reptilă pe care am ajuns să-l detestăm, îşi adună curajul şi zice în receptor:
- Cu doom-nul Clay Felker, *s'il vous plaît.* Apoi, încântat de faptul că centralista pare să- l recunoască: *Daaaaaaa,* domnul Truman Capote la telefon, *într-adevăr...* Ce mai faci, scumpo? (Vreo fetişcană ambiţioasă, bănuim noi - care tocmai a absolvit Colegiul Vassar, probabil. Dornică să scape de scaunul de secretară şi să avanseze, flatând cu zel pe cine trebuie. *Puţin probabil că a citit ce ai scris...)*
- Păi, asta-i de-a dreptul minunat, continuă el. Ai putea verifica dacă domnul Felker are un minut liber...? Da, sigur, aştept. Se ridică, străbate încăperea, încercând să se trezească din amorţeală înainte de a se aşeza din nou în alt loc - acesta fiind scopul pentru care cablul telefonului e lung de un kilometru. încearcă mai întâi pe scaunul de nuiele, cu spătar, apoi se răzgândeşte şi se aşază pe un Chesterfield suplu, de piele, orientat spre fereastră. Urmăreşte cu privirea un

pescăruş care zboară prin faţa ei, când aude o voce în receptor:

- Truman! Asta *chiar* că e o surpriză. Vocea aceea groasă, răsunătoare, care seamănă cu o bubuitură de tunet, anunţând furtuna.

- Salutare, Clay.

- Ce mai faci?

- Bine. Bine. Ţie cum îţi mai merg treburile acolo, la *Esquire?*

- Nu mă pot plânge. Cum stai cu capodopera? Apoi, cu un râs viguros, ca întreaga lui persoană: Ai terminat-o?

- *Păăăăăi,* n-aş putea spune c-am *terminat-o.* în fond, e vorba despre un demers de proporţii epice. însă am *terminat,* zice el, făcând o pauză, atât pentru a creşte impactul, cât şi pentru a lua o înghiţitură din paharul lui cu Bloody, *ultimul* capitol.

- Aha. Curiozitate ţinută în frâu, ca un profesionist versat ce era.

- Mda - acum lucrez invers. De la ultimul capitol către primul. Şi e o adevărată minunăţie, te ţine *cu sufletul la gură.*

- Nu zău.

- Clay, dragule, te-am sunat să-ţi fac o propunere de afaceri.

- Ce ai pentru mine?

- Am decis că e momentul să mai public câteva fragmente - o rundă proaspătă de muniţie, cât să-i ţin pe jar.

Clay rămâne impasibil, nu zice nimic.

Truman se ridică de pe canapea şi începe să cutreiere din nou prin încăpere, înveselit:

- Având în vedere că ultimele mele texte în *Esquire* au avut un impact atât de exploziv, nu puteam să ofer noua bucată altcuiva. De aceea te sun personal. (Tăcere în continuare.) Alo...? Clay...? Ţi-a mâncat pisica limba?

Pauza e, se presupune, strategică. După cum spunem noi, a reuşit să-i stârnească interesul până şi marelui Clay Felker - patronul spiritual al Noului Jurnalism.

Dacă, în cazul lui Truman, bârfele erau artă, pentru Clay era material de publicat - chestii ce ţin de Big Story, acea secţiune care-i făcea pe cititori să se simtă jenaţi, dar care, în acelaşi timp, îi fascina, forţându-i oarecum să continue să citească. Dacă exista cineva care putea să vadă partea artistică din nebunia lui Truman, când era vorba despre *Rugăciuni împlinite,* apoi Clay era acela. Deşi aparent păreau firi diametral opuse -

unul scund, de un metru şaizeci, uitându-se în sus la lume, celălalt falnic, înalt de peste unu optzeci -, amândoi făceau parte din aceeaşi categorie specială. Un soi de intruşi amândoi, de idealişti Gatsby-eni.

O, da. Truman simte - chiar şi atunci când toţi ceilalţi îl lasă baltă - că dârzul şi puternicul Felker ar putea fi ultima lui speranţă.

- Deci...? Ce părere ai despre oferta mea?

Truman se întoarce acum pe canapea, nu e obişnuit cu pauzele când e vorba despre astfel de tranzacţii. Chiar e nevoie să-ţi amintesc de cât *amaaar* de vreme aşteaptă cititorii acest capitol - ultimul capitol al capodoperei mele, care mi-a luat douăzeci de ani...?

Interlocutorul lui trage aer în piept, apoi:

- Da, bineînţeles, Truman, ne-ar plăcea foarte mult să putem să-ţi publicăm capitolul. Foarte mult.

- Bun. Ştiam eu că aşa va fi. Mă bucur, Clay. Simt efectiv că-mi vine să sar în sus...

- Dar îţi dai seama că o să avem anumite condiţii...

Ei, *asta* l-a trezit la realitate. Marele Scriitor se zbârleşte când simte înţepătura cuvântului *condiţii,* cu care nu e obişnuit.

- Cum ar fi...?

- Vreau să-l citesc eu mai întâi.

-Şi...?

- Atât. Vreau să-l citesc.

E rândul lui Truman să rămână tăcut.

Clay continuă:

- Nu se pune problema că n-aş avea încredere că va fi excelent. întotdeauna ne trimiţi materiale de calitate, când ne trimiţi. Atâta doar că s-au auzit tot felul de zvonuri. Multe discuţii legate de termene-limită pe care nu le-ai respectat. Avansuri deja cheltuite... La naiba, Random House e în minus cu şapte sute de mii doar din cauza acţiunilor. Fox, cincizeci şi trei pentru drepturile de ecranizare, înainte de a-şi amortiza avansul.

-Aşa, ş/'...?

- Ascultă, Truman. Ştii şi tu la fel de bine ce vâlvă va stârni textul tău... Dar, dacă e să facem pasul acesta, vreau să mă asigur că nu rămânem în aer la final.

- Bine...

- Voi fi în Hamptons la sfârşitul săptămânii. Eu şi Gail avem acolo o casă, la vreo trei kilometri de-a ta - în Wainscott. Vin până la tine cu bicicleta sâmbătă.

- întâi să stabilim partea cea mai importantă. Cât sunt dispuşi băieţii de la *Esquire* să scoată din buzunar...?

- Cât ceri?
- Patruzeci şi cinci de mii.
- Câte cuvinte?
- Cine stă să le numere?
- Aproximativ.
- Vreo treizeci de mii.
- Vreo?
- Un dolar şi jumătate pe cuvânt...
- Un dolar.
- Treizeci şi cinci de mii. Total. Truman nu cedează.
- S-a făcut, zice Clay.

Truman dă pe gât restul de Bloody, zdrobind între dinţi ultima bucată de gheaţă.

- Splendid. Deja dansez de bucurie. (De fapt, el stă culcat pe Chesterfield ca un trântor.)
- Pe sâmbătă atunci. La zece dimineaţă.
- Micul dejun cu *Esquire,* rămâne stabilit. Pune receptorul la loc în furcă şi se îndreaptă spre bucătărie să-şi mai toarne un pahar din carafa cu care vrea să sărbătorească mica victorie.

La sfârşitul săptămânii, Clay pedalează cei trei kilometri la vest de Sagaponack. Asta îi dă ocazia să observe că această porţiune din South Fork, cu câmpiile ei în zare şi trestii care au crescut în neştire, evocă dezolarea din proza lui Truman din perioada petrecută în Kansas şi se întreabă dacă acesta e motivul pentru care autorul se simte aici ca acasă.
Ajungând la destinaţie, Clay se dă jos de pe bicicletă şi merge pe aleea şerpuită de la intrare până la o casă de plajă bătută de vreme. îşi lasă bicicleta sprijinită de o poartă şi se îndreaptă spre intrarea din spate, conform instrucţiunilor. Ulterior, stând de vorbă cu prietenii apropiaţi, va recunoaşte că îi bătea inima să-i sară din piept la gândul că va vedea un fragment din faimoasa carte *Rugăciuni împlinite.* Bineînţeles că îşi doreşte să obţină afurisitul ăla de capitol. A cochetat cu ideea de a se implica în acest fiasco de ani de zile. Cele trei fragmente obţinute de redactorii anteriori au fost cele mai mari realizări pentru *Esquire* de secole - practic, de când a fost înfiinţat. Era cea mai bună cale de a obţine titularizarea pe postul de redactor-şef.
Clay bate la uşa lui Truman. Aşteaptă. Se uită la ceas, bate din nou. Se aude doar vântul rece de septembrie, şuierând prin tufele din mlaştină.

Face un ocol până la fereastra din faţă şi se uită prin geam. Distinge vag silueta lui Truman, într-un halat de baie albastru, din pluş, întins pe canapea, stomacul lui protuberant mişcându-se ritmic în sus şi în jos. O mască neagră de dormit îi acoperă ochii. Prudent, Clay bate uşor în geam. Când vede că asta nu are nici un efect, se încumetă să bată tot mai tare, strigându-l pe Truman pe nume. Balena naufragiată se mişcă, apoi îşi dă jos masca, surprinsă de arătarea aceea din geam. într-un final, Truman întredeschide impunătoarea uşă, cu ochii înceţoşaţi. încurcat, confuz. Aproape cataleptic.

- Bună dimineaţa, Truman. Clay pune mâna pe clanţă şi o apasă uşor. Pot...? Truman se strâmbă, deranjat, ca un Nosferatu în miniatură când pătrunde, prin uşa deschisă, lumina soarelui, care era, de fapt, foarte domoală.

- C/aaaay. Am o migrenă *insuportabilă.* Pe cuvânt. De parcă mi-ar înfige cineva un piolet în ochi. Am luat o groază de Percodan, ar doborî şi un bivol... adică un stejar... Vezi? *Chiar* că sunt *totaaal* lipsit de coerenţă. Trebuie *neapărat* să mă întind...

Dă să închidă uşa, dar Felker o blochează cu piciorul.

- Ascultă, Truman, înţeleg că nu eşti în apele tale şi putem, desigur, să amânăm mica noastră discuţie. Ce-ar fi să-mi dai manuscrisul să-l citesc zilele astea şi luăm legătura luni? De acord?
- Mă tem că aşa ceva nu se poate. Truman îşi apasă degetele pe tâmple. Trebuie să îl dactilografiez mai întâi. Ştii, eu întotdeauna îmi scriu ciornele de mână, *exclusiiiv* de mână, şi *nimeni î*n afară de mine nu poate descifra jalnicele mele mâzgălituri.
- Dar, Truman, ne-am...
- Daaaaadar... mă doare capul, ce să fac. Ne vedem mâine. Şi cu asta închide uşa, lăsându-l pe Clay Felker să pedaleze înapoi la Wainscott cu mâna goală.

Cu asta ar fi putut să se încheie totul.

Şi, după cum le va povesti Clay urechilor clevetitoare din cele mai selecte taverne ale Manhattan-ului, nu prea se aştepta să mai primească vreo veste de la Truman - nici în ziua următoare, nici în săptămâna următoare, nicicând. Aşa că vă puteţi imagina surprinderea lui Clay când aude o bătaie în uşă în dimineaţa următoare. E ora zece fix. Clay, împreună cu partenera lui, Gail, şi cu fiica vitregă, Maura, sunt la micul dejun, citind ziarele de duminică. Gail priveşte dincolo de Clay, către uşa din spate a casei.

- Se pare că ai un vizitator.

Se întoarce şi vede, în geam, faţa de înger îmbătrânit a lui Truman. Lipită de sticlă, urmărind scena de familie dinăuntru cu o expresie visătoare, melancolică. Cu obrajii roşii, purtând un pulover aproape de aceeaşi culoare. O imagine de (relativă) sănătate. Faţa i se luminează când Clay se apropie să deschidă uşa.

- Saluturi şi salutări tuturor! Ii se adresează Truman melodios, de parcă făcea triluri. Apoi, arborând un rânjet sfidător: O, nu mai fi atât de mirat, Clay. Doar ţi-am *spus:* „Ne vedem mâine", nu?

Ţine în mâini o pungă maro, de hârtie, din care se vede, deasupra, un recipient de plastic cu chifle dulci.

- Ooo, ce *dimineaţă frumoaaaasă, oo, ce zi faimoasă...,* continuă el, fredonând un fragment din Rodgers şi Hammerstein în timp ce trece pe lângă el, târşâindu-şi picioarele şi punând punga pe masă.
- Truman, ea e fiica mea vitregă, Maura.

Truman îi zâmbeşte larg, fericit, unei încântătoare fetiţe de doisprezece ani, care îi întoarce cu sfială zâmbetul pe deasupra revistei cu benzi desenate.

- O, dar eşti o adevărată *păpuşă.* Mă bucur de cunoştinţă, Maura.
- Iar pe Gail o ştii.

- Desigur! Minunata doamnă Sheehy! Sunt un *mare* admirator al dumneavoastră. Mi-a plăcut la nebunie articolul acela din *New York* despre prostituate - „Pantalonii roşii şi Libidinosul”? Să ai curajul să-ţi pui o pereche de pantaloni deşucheaţi ca să le auzi *poveştile...* Asta înseamnă să lucrezi sub acoperire! Ştii, mai demult le vedeam pe fetele alea la Bear and Bull, bând cocktailuri Brandy Alexander sau hoinărind prin Lexington, în pantalonii ăia scurţi, simpatici - dragă, unii erau atât de scurţi, încât păreau de-a dreptul ginecologici. Să iei cu asalt taman *Waldorf-ui...?* Şi să scrii despre ele aşa cum ai făcut-o, surprinzându-le fragilitatea, disperarea lor tăcută, tainică... Se opreşte, iar în privire îi sticleşte ceva ce aduce a recunoaştere. A fost ceva foarte profund.

Gail zâmbeşte:

- în cazul ăsta, eşti binevenit să iei micul dejun cu noi.

- Cu ce să te servesc, Truman? O cafea? Un suc de grepfrut? Ouă pe pâine?

- Nişte suc de grepfrut ar fi *perfect* - dar doar o jumătate de pahar. Scoate din punga maro, de hârtie, ambalajul cu chifle dulci ca pe o ofrandă.

Astea sunt pentru voi. Proaspăt scoase din cuptor, de la Bobby Van. *Aproape* că au acelaşi gust ca gogoşile.

în timp ce Clay îi toarnă sucul, Truman îşi bagă mâna şi mai adânc în pungă şi scoate o sticlă de vodcă. De parcă ar fi lucrul cel mai firesc din lume să iei cu tine alcool la masa de dimineaţă a editorului tău.

- *Molte grazie,* zice el în timp ce desface sticla şi umple cu Stoli jumătatea goală a paharului, apoi bagă sticla înapoi în pungă şi trage o duşcă nemaipomenit de lungă.

Maura face ochii mari. Clay şi Gail schimbă priviri

îngrijorate.

- Eşti sigur că nu vrei cafea? Sau ceva de

mâncare?

Gail împinge gogoşile spre el.

- O, nu, mulţumesc. Tru se bate pe burtă. Trebuie să am grijă de siluetă. Asta-mi ajunge. De fapt, e atât de *plăcut* să beau şi altceva în afară de obişnuita mea Orange Drink. N-am mai băut un Greyhound de *secole.* Ooooo - de fapt, ştii ce ai *putea* să-mi aduci? Nişte sare.

Maura se năpusteşte să aducă solniţa şi i-o dă dubiosului musafir.

- O, mulţumesc, Maura. Ştiaţi că dacă adaugi sare la Greyhound devine Salty Dog? Părinţii mei iubeau la nebunie băutura asta, Salty Dog. Obişnuiau să bea câte două pahare în fiecare noapte, la patru fix. îşi aranjau nişte şezlonguri în curtea noastră din Monroeville şi îşi imaginau că sunt într-o croazieră de agrement, îndreptându-se spre locuri exotice. *{Poate că aşa au şi făcut... dar cu siguranţă niciodată împreună.)*

*-Apropo* de poveşti, intervine Clay, punând capăt, cu vocea lui puternică, spectacolului oferit de Truman. Sper că ai şi un manuscris în punga aia, pe lângă restul.

- Clay, dragule, ţi-am spus, e un *capitol.* Ultimul capitol...

- Din opera ta de căpătâi. Mda. Pot să-l citesc acum?

- Bineînţeles! Truman se întinde după punga lui cu cumpărături, dar doar pentru a scoate sticla de Stoli, să-şi mai toarne. Gestul e profund caracteristic pentru Truman, de aceea îl face teatral, pentru efect. Ca un magician extrem de îndemânatic şi priceput, căruia îi place la nebunie să-şi vâre mâna în joben şi să-şi tachineze publicul, arătându-i orice, numai iepurele promis nu.

- Chestia e că n-am apucat să-l termin de bătut la maşină. Am fost atât de abătut ieri... Nu m-am putut concentra deloc, oricât am încercat.
-Ah.
- în fine, ştii doar că îmi amintesc ce am scris în proporţie de nouăzeci şi patru la sută. Modest din partea lui Truman - de obicei zice nouăzeci şi şase. Aşa că m-am gândit să trec pe la tine şi să-ţi ofer capitolul *oral.*
- Oral, repetă Clay, cu o expresie impasibilă pe faţă, care ar fi putut rivaliza cu cea a celui mai bun jucător de poker.
Cu toate acestea, Truman nu se lasă descurajat, continuă pe linia adoptată:
- Fiecare personaj. Fiecare moment. întreaga daravelă. După ce îl termin de spus, nu va mai fi nevoie să-l *citeşti.* Pentru că l-ai *trăit* deja.
Mai adaugă un strop de sare la cocktailul Dog şi ia o înghiţitură sănătoasă. Aşază paharul pe masă şi începe să prindă viaţă. Ochii îi strălucesc de la adrenalină. Truman are un talent înnăscut pentru astfel de momente.
După cum spune el însuşi, *adoră* să vorbească...
- *Ei biiine...* Totul începe şi se termină cu Kate McCloud. Am mai întâlnit-o, dacă mai ţii minte, în primul meu capitol, „Monştrii intacţi”, şi în capitolul următor, care-i poartă numele. Plin de satisfacţie, râde scurt, înfundat. Măi să fie, ce i-a

mai ţinut în suspansul lor pretenţios! Pe toţi îi îngrozeşte gândul că această Kate e creată după o persoană reală - ceea ce şi e - şi că acea persoană *ar putea* fi ei. Dar să revenim la Kate şi la P.B. Jones, cel care e, după cum ştii, naratorul meu.

- Adică *tu.*
- N-am zis niciodată că *eu* sunt P.B.
- După „La Cote Basque”, cred că e greu de imaginat că ar putea fi altcineva. Ştii cum se zice, dacă dă din coadă ca un câine şi latră ca un câine... Şi chiar scrie o carte cu titlul *Rugăciuni împlinite.*
- A, desigur. Există o *parte* din P.B. care sunt eu... dar există şi o parte care nu-mi corespunde. Experienţele pe care le-a avut, lucrurile pe care le-a *făcut...* Din fericire, eu n-am avut parte de toate astea. Dar, crede-mă, diferenţele nu sunt foarte mari. El este cel care aş fi putut deveni, dacă una dintre piesele puzzle-ului ar fi fost alta. Pauză - îşi dă jos ochelarii, se freacă la ochi. Vezi tu... *eu* sunt, într-adevăr, P.B. Dar el e şi altcineva. Un băieţel frumos, teribil, care n-a avut nici cea mai mică şansă.

în timp ce Truman se întoarce către sticla de Stoli pentru ajutor, Clay îşi dă seama la cine face aluzie. La acea persoană a cărei pierdere l-a bântuit, atârnându-i pe umeri ca o povară preţioasă. Bărbatul ale cărui crimă şi viaţă au dus

talentele lui Truman pe culmi inimaginabile. Pierderea peste care nu poate trece.

Voind să-l încurajeze să continue, nu să-l sperie,

Clay spune precaut:

- Deci P.B. este un hibrid între tine şi Perry

Smith...

După un moment de tăcere, Truman îl priveşte din

ochi. încuviinţează din cap.

- Scriitor şi ucigaş. Cele două feţe ale lui lanus. Aşa suntem noi. Schimbă paharele şi, inspirând, reia firul: *Deeeeeci.* în timp ce Jonesy reprezintă ochii şi urechile, Kate McCloud e muza noastră. O întâlnim pe Kate, pentru prima dată, când P.B. e la Paris, la Ritz, în timpul...

-Şi *noul* capitol...?

-Ajung şi acolo...

- Truman, am citit „Kate McCloud”.

- Maura nu.

- Pe *mine* trebuie să mă convingi.

Sesizând nerăbdarea lui Felker, Truman trece mai

departe.

Adresându-i-se doar Maurei:

- Scumpa mea, tot ce trebuie să ştii e că au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi. Vor trece prin chinurile iadului, vor călători până în inima pământului, se vor lupta cu monştri de tot felul, dar vor avea parte de un final fericit. Apoi, după o clipă de gândire, zice: Primul şi singurul pe care-l voi scrie vreodată. Un final liniştit şi limpede precum un izvor în timpul verii. Un băiat... o plajă. Un câine sărind peste dune. Un bărbat şi o femeie, legănându-se uşor într-un hamac. Aşa mi-am dorit întotdeauna să închei o carte, cu o serie de imagini de film. Aşa va fi acest final şi, pe cuvântul meu, e divin, zice el cu voce nostalgică. Dar n-avem cum să ştim că ne îndreptăm într-acolo, când începem... O pauză scurtă. Apoi, redevenind ostentativ: Fapt care ne aduce la *ULTIMUL* meu capitol: „Cafeneaua cuşer a părintelui Flanagan, regină negresă, deschisă toată noaptea”, proclamă el, savurând şocul ce li se citeşte pe chipuri.

- Dumnezeule mare. Clay clatină din cap. *Asta* va trebui schimbat.

- Dar, scumpule, e o *metaforă.*

- Pentru ce?

- Capătul liniei. Ultima staţie a trenului. Gara terminus... Toţi cunoaştem un astfel de local, ca

acest „La Părintele Flanagan”, chiar dacă sub alt nume. E locul acela unde te lasă taxiul când nu ai unde să te duci. Pare infernal, dar veţi descoperi că e exact opusul.

- în fine, zice Clay, începând să piardă firul. Când ai ceva *scris...*
- Dar ţi-am spus, e deja *scris* în *mintea* mea. Hai să-ţi descriu începutul.

Clay îi aruncă o privire lui Gail, apoi se aşază la loc pe scaun. - Bine, Truman. scena îţi aparţine. Convinge-mă.

Truman se ridică, teatral, în picioare, colţurile gurii răsucindu-i-se într-un zâmbet hâtru.

TC: E o amiază înăbuşitoare în august. Acţiunea începe la o adresă ilustră de pe ParkAvenue, numărul 550, într- un apartament de la etajul al treisprezecelea - căminul eroinei noastre, Kate McCloud.

Ea stă *întinsă* pe pat, sprijinită pe un morman de perne, cu părul castaniu răsfirat pe suprafaţa lor. Tresare când sună telefonul chiar înainte de miezul zilei. Aşa ceva pur şi simplu nu se face.

Iubitul ei tocmai îi oferă plăcere, lingând-o de zor între picioare cu râvna unui husky căruia i se dă un os din unt de arahide.

CLAY: Ahhh-ajunge. Maura... şterge-o.

MAURA: Ştiu ce e ăla sex oral.

CLAY: De unde?

MAURA: De la şcoală.

CLAY (către Gail): Şi noi dăm bani pentru asta?

T.C.: E doar un mic detaliu. Şi nu mai urmează nimic deocheat.

CLAY: Despre ce e restul?

T.C.: Despre disperarea tăcută, aşa, ca în cazul fetelor Waldorf ale lui Gail. Şi despre dragoste. Şi paradis, în cele din urmă.

CLAY: Bine. Continuă.

T.C.: Aşadar. Să reluăm...

Telefonul de pe noptieră începe să sune. *Ţârnrmrrmr! Ţânrmrrmrr!*

Cu mişcări de contorsionistă, Kate se întinde, fremătând, după telefonul de pe noptieră şi ridică receptorul cu o îndemânare surprinzătoare.

înainte de a apuca să răspundă, se aude o voce:

- Kate? Katie, scumpo... tu eşti?

Copleşită de senzaţiile pe care le trăieşte corpul ei suplu, Kate reuşeşte să răspundă doar printr-un gâfâit lung, letargic.

- *Kate!* Eu sunt, *Zip*\ Răspunde! La celălalt capăt al firului, Jerry Zipkin, o molie socială lipsită de ruşine, care seamănă, la înfăţişare şi la voce, cu un lingău infect.

în ciuda mişcărilor dibace ale iubitului ei, Kate reuşeşte să-şi calmeze vocea şi să rostească pe un ton de plictiseală obişnuită:

- Bună, Jerry.
- Ce bine că ai răspuns. Eram pe punctul de a închide. Sunt aici, pe coastă, scumpo - în California -, şi trebuie să-ţi cer o favoare: te rog să vezi cum e Maggie.
- Cine?
- Maggie. Margaret Case. Vecina ta de sus.
- Mmmmmmmmm, poate că ar trebui s-o suni pe ea. Sunt cam ocupată momentan. Se uită în jos, la capul iubitului ei, care se mişcă înapoi, înainte şi lateral. Se străduieşte atât de tare, încât pare un lucru nepoliticos să-l opreşti.

- Mda, dar acum vorbesc cu tine şi te rog să mergi să baţi la uşa ei.

- La cine? întreabă Kate, înăbuşindu-şi un geamăt.

- La *Maggie,* Kate! *Vecina* ta.

- Jerry, nu o cunosc pe domnişoara Case, îi spune lui Zip, încurcată.

- Oh, păpuşo, spune-i pe nume, Maggie. Ar trebui s-o cunoşti. E o femeie minunată. Dar sunt îngrijorat din pricina ei. N-am reuşit să dau de ea tot sfârşitul ăsta de săptămână.

- Poate e în concediu, Jerry. Oamenii mai pleacă în august...

- Mda, spune Zip, nerăbdător să-şi continue explicaţiile. Da' tu nu ştii ce ştiu *eu...* Am primit un telefon săptămâna trecută de la Diana, din Paris. O ştii pe doamna Vreeland, nu? *Toată lumea* o ştie pe doamna Vreeland. Ei bine, ea mi-a povestit nişte lucruri de-a dreptul *înfricoşătoare...* Linişte, în afară de bubuitura unui tunet şi de răpăitul uşor al ploii. Kate îşi îndreaptă privirea dincolo de iubitul ei, către fereastră, încântată să vadă că a început să cadă o ploaie de vară.

- Deci Maggie a lucrat la *Vogue* o jumătate de secol, fir-ar. O porecleau teroarea de un metru jumate. îi băga pe toţi în sperieţi. Ei bine, după spusele Dianei, joia trecută, Maggie a ajuns la serviciu la fel cum a făcut şase zile pe săptămână în ultimii patruzeci şi cinci de ani. A intrat în holul de marmură şi a luat liftul, ca de obicei. După ce s-a aşezat la biroul ei - acelaşi birou pe care l-a avut timp de peste patru decenii -, se *pare că* cineva a bătut la uşă. Maggie şi-a ridicat privirea de pe negative şi a văzut doi tineri în salopete.

*Domnişoara Case? Am venit după birou.*

- Cred că-ţi poţi închipui nedumerirea lui Maggie.

*Dar acesta este biroul meu,* a spus Maggie. *Trebuie să fie o greşeală.*

*Ne pare rău, domnişoară Case.* Evitându-i privirea. *Nu e nici o greşeală.*

Bărbaţii i-au luat biroul, asta, după ce au golit tot ce era în sertare într-o cutie de carton. Au luat şi tablourile de pe pereţi, în urma cărora au rămas pătrate albe, curate, acolo unde, cu trecerea timpului, soarele a decolorat vopseaua în jurul ramelor. în tot acest timp, Maggie a stat pe scaunul ei de la birou fără să scoată o vorbă, cu o ceaşcă de cafea în mână, care se răcise de mult.

*Mă scuzaţi, domnişoară Case,* a spus unul dintre ei. *Va trebui să luăm şi scaunul.*

- Există ceva mai nemilos? Să-i faci una ca asta unei femei de optzeci de ani, care a muncit în biroul ăla atâta amar de ani, mai mult decât vârsta celorlalţi?

- O, Doamne! îi spune Kate lui Zip, neavând ce să zică, aşa cum se întâmplă în astfel de cazuri.

- Aşa că înţelegi de ce sunt îngrijorat din cauza lui Maggie, biata de ea. Am tot sunat-o. Portarul vostru a confirmat că au fost livrate cel puţin şase cutii mari la apartamentul 16A. A mai spus că servitoarea ei a ieşit şi s-a întors de două ori de joi încoace, dar că pe domnişoara Case nu a văzut-o să părăsească blocul! Jerry face o pauză. Ascultă, Katie, ştiu că ţie îţi place să-ţi vezi de-ale tale şi să nu te bagi în treburile altora... Da' te rog, ai putea să mergi şi să vezi dacă Maggie e bine?

Şi acela a fost momentul când - de parcă ar fi reacţionat la un semnal macabru - Kate a văzut-o.

O formă, căzând la fereastră odată cu şiroaiele de ploaie uşoară, o cădere ce pare că durează o clipă şi, în acelaşi timp, o eternitate. Un impermeabil ridicat, deasupra a ceea ce pare un manechin - umflat de aer, ca o paraşută.

Un trup suspendat, preţ de o fracţiune de secundă, în spaţiu, iar în fundal

un cer înnorat, încadrat de aripi kaki.

O fulgerare de gri platinat. O licărire de aur.

Apoi - nimic. Doar ploaia.

Kate întinde mâna şi-şi îngroapă degetele în părul iubitului, oprindu-i cu blândeţe mişcările. Se ridică din pat şi merge aşa, goală, la fereastră, încercând să-şi adune curajul pentru a înfrunta ceva mitic sau macabru, încă nu e sigură.

Se luptă cu dorinţa instinctivă de a-şi coborî privirea, în loc să se uite în sus, la cerul agitat. Speră să vadă vreo pasăre exotică, kaki, zburând spre înaltul cerului, schimbându-şi traiectoria. Preţ de o clipă, chiar crede că acest lucru e posibil. Cum nu vede nimic dincolo de norii negri, Kate îşi îndreaptă privirea în curte, unde zăreşte pe trotuar trupul lipsit de viaţă al domnişoarei Case, în mijlocul grădinilor îngrijite, pentru întreţinerea cărora toţi locuitorii din blocul 550 Park plătesc şaizeci de dolari pe lună.

îmbrăcată într-un impermeabil Burberry, strângând în mână o batistă elegantă.

Zdrobită, şi totuşi îngrijită, cu bun-gust.

Ploaia spălându-i trupul nemişcat.

Kate TI priveşte câteva clipe, apoi se întoarce la telefon.

Ridică receptorul, prin care îl aude peZIp gâgâlnd întruna:

-Alo? Kate? Katie? Eşti acolo?

Ea se aşază pe pat. îşi aprinde o ţigară. îşi trece mâna prin părul castaniu.

-Jerry... Am găsit-o pe Maggie.

Truman se opreşte, verifică reacţiile publicului. Trei perechi de ochi captivaţi îi dau destulă încredere ca să profite de momentele de linişte.

- Chiar a sărit pe geam? întreabă Maura.
- Da. Oficial, a fost suicid. Dar ea a murit de inimă rea. Mă gândesc la oamenii care, din pură întâmplare, tocmai atunci se uitau pe geam, când

a sărit ea. Dacă Babe Paley, care locuia la doar câteva blocuri distanţă, la St. Regis, ar fi văzut un corp căzând, oare s-ar fi gândit la acea tânără nefericită, care făcuse la fel când Bill a părăsit-o, cu ani în urmă? Oare Slim Keith, şi ea la doar câteva blocuri mai la vest, la Pierre, şi-ar fi ridicat privirea de pe hârtie sau din paharul de whisky? în cazul lui Maggie, am făcut-o pe Kate McCloud martoră, dar dacă nimeni nu i-a văzut căderea? Dacă nu a observat nimeni impermeabilul ei umflându-se cu aer în acele câteva secunde de imponderabilitate, înainte ca realitatea să prindă conturu-i hidos, iar gustul poetic să fie redus la o simplă greşeală de prost gust?

Mă gândesc la cel care a găsit-o pe trotuar, în faţa clădirii 550 Park - se zice că a fost vorba de un grădinar care sosise ca să cureţe gardurile vii, dar doamna Vreeland afirmă sus şi tare că servitoarea ei a fost cea care a văzut-o prima. Mă gândesc la cel care a trebuit să cureţe mizeria pe care nici măcar o haină încheiată perfect nu o putea ascunde.

Şi în cele din urmă mă gândesc la ce i-ar fi putut trece prin minte lui Maggie în timp ce se prăbuşea. Oare ce gânduri sau imagini i-au străbătut creierul în timp ce cădea, odată cu ploaia, în neant? Oare s-a gândit la tinereţea ei,

când dansa Charleston? Sau la primele iubiri şi ultimele săruturi, sau la cocktailuri Singapore Sling?

Oare Maggie Case s-a gândit la Azurest, acolo unde se vor încheia *Rugăciunile împlinite*? Un loc liniştit din Long Island, cu bărci pentru pescuit scoici pe malul apei. Familii pe plaje, cu feţe negre sau bronzate, bucurându-se de propriul lor paradis tainic. Sau la cafeneaua părintelui Flanagan, deschisă toată noaptea, unde vom sfârşi cu toţii în cele din urmă?

(Zâmbind către soţii Felker...)

- Chiar mă *întreb* toate astea.

Apoi îşi toarnă ultimele picături din sticla de Stoli

în pahar.

- Va face senzaţie, Truman. Clay, revenind la afaceri: Când o să-l primesc? îl public pe prima pagină.

- Curând... răspunde Truman enigmatic, ciugulind dintr-o chiflă. Mai trebuie să pun la punct unele detalii. Rămânem la treizeci şi cinci de mii, da?

- Da, treizeci şi cinci de mii, confirmă Clay.

Chipul lui Truman se luminează cu un zâmbet de o mie de waţi, mulţumit nevoie mare de rezultat.

Mai târziu, după ce a terminat sucul de grepfrut cu Stoli, îi cheamă un taxi şi se uită după el cum merge clătinându-se pe cărarea nisipoasă spre şosea. Se opreşte brusc, holbându-se nedumerit la numele firmei de taxi, inscripţionată pe uşa maşinii - „Hedge
End Cabs”, pe care Truman, cu mintea tulbure, îl citeşte *„Hope's* End”. Ezită, de parcă ar sta pe gânduri dacă să urce sau nu.
Soţii Felker se uită cum şoferul îi ia punga de cumpărături şi îl ajută să se instaleze pe bancheta din spate; îl văd făcându-le cu mâna şi îi răspund cu acelaşi gest. Apoi se întorc în casă şi încep să adune masa plină cu farfurii pe care s-a uscat gălbenuşul ouălorîn cele patru ore care au trecut de când s-au aşezat la micul dejun. (Aşa cum promisese, Truman le-a povestit restul capitolului în timp ce îşi savura băutura, plus bucăţi din alte două capitole.)
Şi atunci, stând lângă chiuveta plină cu spume, Clay îi mărturiseşte lui Gail, ea spălând, el ştergând vasele:
- Ştii, ar fi putut cere şi şase cifre pentru afurisitul ăla de capitol şi cred că n-aş fi refuzat.
- Serios.

- O, da. Treizeci şi cinci de mii e un chilipir pentru cartea asta.

Gail îi completează propoziţia:

- *... dacă* există într-adevăr.

Termină de spălat vasele în linişte, pierduţi în propriile lor gânduri, în propriile lor închipuiri ale Azurest-ului.

Referire la două dintre înţelesurile verbului „to lie” în limba engleză: „a sta culcat” şi „a minţi

”CINCISPREZECE. 1978. BABE. ELEGIE

După o viaţă întreagă în care a primit nenumăraţi oaspeţi, organizează prânzul suprem, capodopera carierei ei de gazdă neobosită.

E aici şi, în acelaşi timp, nu e. îi simţim prezenţa în cele mai mărunte detalii când ne apropiem de chelnerii în vestoane albe, cu mănuşi, care ne oferă băutura preferată a lui Babe, Pouilly-Fume de Ladoucette. Apare un alt regiment de servitori, cu cupe de şampanie, mişcându-se atent, cu iscusinţă şi rafinament, în timp ce servitoarele cară platourile cu aspic tremurător. Zâmbind forţat, cu inimile grele, urmărim paşii regizaţi ai chelnerilor, ştiind că nu ne putem aştepta la altceva de la ea.

în lungul prolog la această zi deosebită, s-a consultat cu noi în privinţa fiecărei opţiuni când am vizitat-o, împreună sau separat, şezând lângă

patul ei, în aceste ultime luni grele, confuze. Ca întotdeauna, sorbind cocktailuri Gimlet şi Vesper, preocupate de whisky şi de mahmurelile noastre, în timp ce Babe continua să fumeze îndrăgitele ei L&M-uri una după alta, savurând ultimele rămăşiţe de plăcere pe care i-o dădeau; o molie cochetând cu fatalitatea flăcării.
Fără a părăsi camera, şi-a planificat ceremonia de rămas-bun.
- *Două* meniuri? am exclamat noi, uitându-ne pe rând la teancul de liste, schiţe şi decupaje, reţetele fiind scrise de ea însăşi, cu scrisul ei citeţ, ordonat.
Ea s-a uitat lung la noi, de parcă am fi fost nişte fiinţe imposibil de prost pregătite şi ne-a răspuns fără nici o urmă de sentimentalism:
- Bineînţeles! Unul pentru cazul în care mor iarna, unul dacă mor primăvara. E de neconceput să se servească acelaşi lucru.
S-a întâmplat să moară vara. în data de 6 iulie, a doua zi după ce a împlinit şaizeci şi trei de ani, îmbrăcată într-o cămaşă de noapte din dantelă, adusă din străinătate, cu capul chel ascuns sub un turban elegant de satin. O mască intactă a perfecţiunii.
Ea însăşi s-a îngrijit de toate astea, iar ca un ultim efort şi-a machiat cu migală faţa. Cu mâna tremurândă, s-a dat cu rimei negru pe gene, iar pe

buze, cu un ruj care să se potrivească cu măsuţa din cinabru, parte din colecţia de care fusese atât de mândră. Şi-a pus trusa de machiaj pe suprafaţa ei lucioasă pentru ultima dată şi a căzut într-o stare de reverie indusă de morfină, plutind prin imaginile mentale ale picnicului al fresco pe care ni- l pregătise, hotărâtă să ne facă plăcere.
Dându-şi seama că era foarte probabil să-şi dea duhul în iunie, a făcut în aşa fel încât meniul şi aranjamentele de pe mese să se potrivească cu anotimpul. Aranjamente în boluri de porţelan chinezesc, pline cu cireşe negre. Salata de homar, pe tăvi, servită în cupe cu castraveţi. Ne plimbăm agale prin grădinile îngrijite ale iubitei ei Kiluna, cu vâlceaua luxuriantă şi straturile de flori impecabile, şi aproape că o vedem cum era cândva, cu pălăria ei mare de paie şi mănuşile murdare de pământ, scurmând solul şi plantând seminţele pentru azaleele din anotimpul următor.
Curăţând crengile uscate, săpând, îmblânzind vreji şi flori, lucru care nu i-a reuşit cu copiii ei nerecunoscători. Modelând arbuşti şi garduri vii cu foarfecile de grădină, admirând, încântată, felul în care ele se supuneau voinţei ei, aşa cum Bill şi privirea lui hoinară nu au reuşit niciodată.
Ne amintim plăcerea cu care ne plimba printre flori, arătându-ne cu mândrie preferata ei,

*Heliotropium arborescens* de culoare liliachiu-şters. Şi acum, în timp ce bem şampanie şi admirăm frumuseţea paradiziacă pe care a creat-o pe parcursul vieţii ei de câteva decenii, parcă simţim parfumul uşor, de vanilie, al florilor. Totul planificat cu minuţiozitate, de la gardurile vii şi copacii cu flori până la iazul oval, liniştit, lângă care Babe petrecea ore în şir.

Ultima dată când a avut putere să se plimbe până la vâlcea fără să fie ajutată, a dat peste un bărbat care îi admira proprietatea. Se găseau deseori oameni care hoinăreau prin valea împădurită şi erau întorşi din cale. Ne-a povestit cum i-a zâmbit bărbatului, care i-a zâmbit şi el, la rându-i. S-au salutat şi au vorbit puţin despre teren. Când să-şi ia la revedere, el a scos din buzunar o carte de vizită şi i-a înmânat-o. Ea a recunoscut imediat numele - era al unui escroc de agent imobiliar local, cunoscut pentru faptul că a cumpărat terenuri în Manhasset, pe care a construit suburbiile cu blocuri de apartamente. Şi-a dat seama că a fost trasă pe sfoară, prin linguşiri, să poarte un dialog cu duşmanul, aşa că i-a dat cartea de vizită înapoi, pe loc.

- Fă bine şi şterge-o, domnule Constructor, că eu de aici nu plec decât cu picioarele înainte!

(Babe s-a trezit adoptând accentul sudic al lui Truman pentru a-l respinge cât mai categoric.)
O simţim în briza uşoară, ni se pare că-i auzim râsul cristalin în foşnetul frunzelor celor doi tei, în timp ce mai multe lamentări ajung la urechile noastre, rostite de oameni care se uită la Bill:
- *Bietul* Bill. Cred că se simte atât de *singur...,* zic ei, abia mascându-şi adevăratele gânduri.
înăuntru, casa e plină până la refuz de flori, de parcă grădinile s-au extins până acolo. în faimoasa sufragerie lăcuită în roşu (după care s-a inspirat Truman pentru propria-i sufragerie), sunt nenumărate flori în vaze cloisonné, fiecare tip fiind ales de Babe, cu mâna ei, de la florăria Petrov de pe Sixth Avenue. Şi-a dorit foarte mult - aceasta fiind ultima ei şansă - ca ultimele ei opţiuni să stârnească mirare. Alegeri neobişnuite. Memorabile. Nenumărate fire de ranunculus, de un roşu sângeriu, care aminteşte de lacul de unghii preferat al lui Babe - o floare pe care o iubea pentru că devenea tot mai complexă, pe măsură ce se deschidea cu fiecare rând de petale delicate.
întotdeauna i-a plăcut latura arhitecturală a florilor de cireş, dar Bill făcea atâta caz când cădeau. „Ce-i cu porcăria asta roz peste tot?”, mormăia el când vedea ninsoare de petale pe vreo masă sau

pe vreun dulap. Babe a simţit o plăcere amară când le-a ales, gândindu-se că nu va mai fi de faţă să-i audă nemulţumirea şi să cureţe apoi dezordinea.
Bineînţeles că Slim, prim-locotenentul lui Babe, este cea care a pus în practică planul ei de bătaie până la ultimul detaliu. Şi, având în vedere devotamentul ei şi lunga lor prietenie, care a rezistat atâtor dificultăţi, nu e de mirare că Bill a ales braţul ei ca sprijin. Am mai vorbit despre asta, despre uşurinţa cu care par să relaţioneze Bill şi Slim, deşi de data asta, amândoi par atât de îndureraţi, încât nici cele mai cinice dintre noi nu îndrăznesc să facă vreo presupunere nepotrivită. Ştim cât de mult au iubit-o amândoi, cum au contat amândoi - în timp ce îndurau efectele nevoii ei înnebunitoare de perfecţiune - pe ea, de parcă ar fi fost o parte esenţială a propriilor lor suflete. Pe amândoi îi chinuie gândul că ea nu mai e să-i ajute să îndure zilele, cu toate neplăcerile lor. Stau unul lângă celălalt, Slim şi Bill, privind înainte, coapsele atingându-li-se uşor. De-abia au gustat din Poulet à l'Estragon, care bălteşte în vin şi sos.
în vremurile de demult, mai fericite, când Babe se îndrăgostise de această mâncare în restaurantele din Montmartre, Slim glumise pe seama numelui,

spunând că seamănă cu „pui à la *estrogen”.* Oricare i-ar fi fost denumirea, au decis că cea mai bună variantă se găsea într-un local lipsit de pretenţii, Le Moulin Joyeux, la care s-au mai dus de multe ori. Au ajuns la concluzia că ingredientul-cheie era aroma discretă de tarhon, deşi Babe credea că era vorba, mai degrabă, despre calitatea vinului folosit. Ca să-şi confirme bănuiala, l-a convins, prin linguşiri, pe bucătarul-şef de la restaurantul respectiv să-i dea reţeta. Vrăjit de frumuseţea acelor *femmes américaines,* bucătarul a scris şi ingredientele, şi instrucţiunile pe dosul unei felicitări pe care a găsit-o Babe în poşetă. O imagine cu un cap de balaur cocoţat pe Sacré-Coeur - o creatură înaripată, cu un gât extraordinar de lung şi cu o expresie severă pe chip. Babe ne-a trimis şi nouă câte una, precizând că trăsăturile acelea alungite îi aminteau de ale noastre. Slim, fumând lângă ea la o masă de cafenea, şi-a scos stiloul şi a adăugat „X, S & B” pe fiecare. Babe a păstrat una pentru ea şi una pentru Slim - iar reţeta, timp de ani de zile, într-o carte de bucate franţuzească. Slim le-a dat celor din batalionul de bucătari angajaţi pentru marele dineu felicitarea lui Babe cu colţurile îndoite, pe care era scrisă reţeta, ca să poată face un Poulet à

l'Estragon *mortal.* (Babe însăşi a folosit jocul de cuvinte, cu intenţie, bine-nţeles!)
Din când în când, Bill caută mâna lui Slim şi i-o strânge, de parcă ar avea nevoie de o asigurare că încă se află în lumea celor vii. Cu siguranţă că Babe a observat apropierea dintre ei, ba chiar s-a şi gândit că va deveni mai strânsă, în absenţa ei; că Slim va face mişcarea cea mai logică, în concordanţă cu comportamentul ei de până atunci, şi îi va lua locul la câteva zile de la moartea ei, adăugând numele Paley pe locul al patrulea, la lista ei de soţi. De fapt, bănuise că deja au plănuit asta. Amândoi şi-au câştigat o reputaţie dubioasă de-a lungul a zeci de ani. De ce ar face acum o excepţie? Doar toate am văzut- o cum îşi pierdea cumpătul cu Slim în ultima vreme, într-un hal în care n-o mai făcuse niciodată până atunci, am observat cum o privea pe Slim, aflată la celălalt capăt al saltelei de puf, mijindu-şi ochii, parcă încercând să dibuiască de ce se face vinovată de data asta. Când am încercat să discutăm cu Slim despre astfel de momente, ea pur şi simplu ne-a respins nedumeririle cu calm, indiferentă.
- Toate astea sunt din cauza morfinei, Babe nu e aşa.
Şi totuşi, în ciuda apropierii dintre ele, Babe trebuie să fi avut bănuielile ei, căci a lăsat un

mesaj sugestiv în testament, pe care l-a detaliat cu mare grijă. A alcătuit o listă de moştenitori, de teamă că mintea nu o va mai ajuta mai târziu, l-a inclus în ea pe toţi cei pe care nu trebuia să-i uite: familia, prietenii cei mai apropiaţi, secretarele, servitorii. Suita ei de zei ai frumuseţii, de la echipa de la coaforul Kenneth (care acum îi tăia şi îi vopsea perucile) până la manichiuristele, cosmeticienele şi stiliştii de la Bendel & Bergdorf. Antrenorii ei de pilâtes, experţii în decoruri şi bucătarii ei teribil de solicitaţi - cărora le lasă un pic în plus, ştiind foarte bine ce dificultăţi vor avea cu Bill când ea nu va mai fi prezentă să împace ambele părţi.
în lunile dinaintea morţii şi-a identificat şi catalogat toate bunurile pe care le deţinea, desemnând câte o persoană care să le primească pe fiecare. A scris numele, cadourile şi valoarea lor pe fişe cu linii, pe care le-a aranjat în ordine alfabetică, să fie uşor de consultat.
Pe unele dintre noi ne-a întrebat, şovăind, dacă avem vreo bijuterie preferată pe care ne- o dorim - vreo piesă anume din vasta ei colecţie care ne-a atras atenţia în mod deosebit. Unele dintre noi am respins ideea, simţindu-ne prost să vorbim despre iminenta ei moarte sau despre posibilitatea de a primi lucruri care îi aparţinuseră lui Babe. Altele

au acceptat direct, fără nici o jenă, justificându-şi francheţea prin faptul că ele doar onorau dorinţa lui Babe. Gloria a fost cât se poate de explicită, a zis că-şi doreşte caseta de bijuterii a lui Babe, cea din fildeş. (Normal, doar costă trei mii cinci sute de dolari!)

în alte cazuri, Babe ne-a întrebat pe fiecare în parte, în secret, ce credem că şi-ar dori celelalte. O cutie chinezească de porţelan, ornată cu lujeri de viţă, în culori primare (valorând *cel puţin o* mie), a fost pusă deoparte pentru C.Z.; ne-am felicitat că i-am sugerat asta, deoarece ştiam că-i va aminti de pasiunea lor comună pentru grădinărit. Doamna Vreeland primeşte cutia de farduri Fabergé, emailată în auriu şi alb, pe care Truman a admirat-o demult. Obişnuia să se joace cu ea pe măsuţa lui Babe, în timp ce, stând loial lângă ea, îi urmărea fascinat fiecare mişcare a pensulei, cu care îşi crea Faţa, de parcă ar fi fost o gheişă.

De fapt, nu doar că Babe a refuzat să-i lase lui Tru o amintire cât de măruntă, dar a lăsat instrucţiuni foarte clare să nu fie informat în legătură cu moartea ei - poate să afle din ziare, odată cu restul lumii - şi sub nici o formă să nu fie invitat la dineul pe care s-a chinuit atât să-l organizeze. E îngrijorată că nemernicul va încerca să găsească

vreun şiretlic prin care să fie admis, apelând la Bill sau la Slim într-un moment de slăbiciune, cerându-i lui C.Z. să pledeze în favoarea lui... spunând că întotdeauna a iubit-o, că va fi „tare nefericit fără Babyling a lui”, că „nu poate suporta gândul că nu-şi va lua rămas-bun de la ea...” rahat, rahat, rahat. Truman excelează în astfel de momente dramatice, iar Babe şi-a luat toate măsurile de precauţie, într-un ultim gest de sfidare, pentru ca el să nu acapareze atenţia asupra lui în timpul ieşirii ei glorioase de pe scena vieţii. Ba chiar i-a ameninţat, în starea aceea de nebulozitate provocată de morfină, pe Slim şi pe nemernicul ăla de Paley că ar face bine să-i urmeze instrucţiunile, căci ea „va fi cu ochii pe ei”...

Poate că, după cum spuneam, intenţia ei a fost să-şi afirme longeviva omniprezenţă în mai multe sfere, căci e evident că, fie din cauza opiumului, fie din instinct, îi suspecta pe Slim şi pe Bill că flirtează de ceva vreme.

Babe a fost cât se poate de clară în legătură cu asta în testament, unde i-a lăsat lui Slim două supiere japoneze din ceramică în formă de crab, care valorau mai nimic, adică doar două sute de dolari. Pentru cea mai dragă prietenă a ei, de treizeci de ani încoace? Poate că Babe încerca să

transmită ceva mai sugestiv prin faptul că a ales ceva care *putea* sugera infidelitate. O referire voalată la ceva mai mult decât un crustaceu nevinovat. Şi totuşi, pe Slim nu a tulburat-o câtuşi de puţin gândul ăsta; de fapt, chiar îi va face plăcere să mănânce supă de homar în supierele primite la multe dineuri viitoare, amintindu-şi de Babe, cu sentimente de afecţiune netulburată de alte gânduri sau bănuieli.

E primăvara lui 1978. Ştim asta pentru că săptămâna trecută a fost Pastele.

Fiind aprilie, Babe e încă în viaţă, deşi nu întru totul şi nu pentru mult timp.

A luat o decizie excentrică, aceea de a se muta în dressing, iar acum stă rezemată de patul imperial care a cerut să-i fie mutat acolo din dormitor, cuibărită confortabil în mijlocul lucrurilor ei. Există multă vanitate în acea încăpere, cu rafturi peste rafturi care conţin de toate, de la haine şi poşete la mormane de cutii învelite frumos, aranjate ca într- un tablou de natură moartă. în ultimele săptămâni s-a ocupat de aceste pachete, de când i-au sosit bijuteriile de la Chase Manhattan, căci vrea să lase în urma ei cadouri personalizate. Toate au fost livrate în acest dressing, care a devenit un fel de bârlog pentru ea şi în care stă zile întregi, împachetând meticulos - făcând pauze să tragă în piept fie din ţigară, fie din tubul de

oxigen - bijuterii preţioase care fuseseră cândva încuiate în seifuri şi pe care Babe le pregăteşte să fie răspândite în lume.
A adunat valoarea averii ei: bijuteriile, obiectele de artă, mobilele, blănurile, rochiile şi aşa mai departe - ca să nu mai zicem de acţiuni şi obligaţiuni, are foarte multe; un număr considerabil de acţiuni la CBS, pe care le-a achiziţionat înainte de a deveni valoroase. După calculele ei, se ridică undeva la opt milioane. Opt milioane de dolari. Oare suma asta reprezintă valoarea unei vieţi pe care, se teme ea, a trăit-o doar pe *jumătate*? Dar poate cineva să pună un preţ pe astfel de alegeri?
Acestea au fost întrebările pe care şi le-a pus în timp ce îşi completa notiţele şi încerca să stabilească ce se va întâmpla cu cele acumulate în timpul vieţii, după ce ea nu mai e.
Pe tot parcursul acestui proces, deşi s-a luptat cu durerea din corpul care o trădase, a împachetat cu grijă fiecare cadou, alegând exact culoarea de hârtie care ştia că ne place sau cu care ne asocia ea. Slim e întotdeauna galbenă - însorită, aurie. C.Z. este albastră - asociere liberă cu sângele albastru din Boston? Nu-şi poate aminti cu exactitate de ce, dar C.Z. e un albastru pal, de

gheaţă, în timp ce Marella e cobalt, evocând culoarea Mării
Adriatice. Gloria poate fi oricare nuanţă din bogata paletă de verde, frunze de palmier, limetă sau avocado copt. îndrăzneaţa Diana Vreeland este, desigur, roşu aprins. Truman *ar fi fost* portocaliu - o nuanţă deschisă de Hermès, o idee mai închisă decât cocktailurile lui cu suc de portocale. Să-l ia naiba pe Truman! N-o să primească nimic, a lăsat instrucţiuni foarte clare. Pentru fiecare cadou scrie, cu atenţie, câte o scrisoare de adio pe foile ei de corespondenţă, cu antet. Pe fiecare plic notează numele destinatarului, îl lipeşte, apoi îl leagă de cutie cu o panglică, făcând mai multe noduri, ca să fie sigură.
îşi adună toate forţele să-şi ridice trupul emaciat din pat şi parcurge lungul drum până la măsuţa de toaletă. Se aşază în faţa ei, atingând cu drag lucrurile împrăştiate pe ea; degetele i se opresc pe o perie de argint, o moştenire de familie, pe care o ţine etalată la vedere. în perii fini de porc mistreţ observă fire din părul ei castaniu, încărunţit, rămase acolo de ultima dată când a folosit-o. Smulge un smoc şi îl întoarce pe toate părţile, studiindu-l curioasă, incredulă, de parcă ar fi fost un obiect de spectacol. Privindu-se în oglindă, îşi desface eşarfa de mătase pe care şi-a

legat-o cu dibăcie în jurul capului, făcând astfel din ea un fel de turban improvizat. O dă jos, iar mătasea îi alunecă pe scalpul gol, lipsit de păr, creând o plăcere senzorială rară.

- E simplu, aude o voce zicând, pe un ton încurajator. Te apleci înainte, îţi acoperi ceafa cu un prosop, îţi dai jos şapca şi apoi răsuceşti vârful în sus până rămâne... aşa!

Propria ei voce. Şi apoi o alta - cu o octavă mai sus -, vocea unui copil.

- Nu vreau să înot.

- Dar, draga mea, *trebuie* să vrei să *înoţi.* Toţi copiii vor să înoate.

Babe călătoreşte cu gândul înapoi la o cabană de lângă plajă, de la Hôtel du Palais din Biarritz. E cu Kate, o fetiţă de opt ani, îmbrăcată într-un costum de baie în dungi. Are trăsăturile lui Bill şi părul tuns în stil bob, cu bretonul lung intrându-i în ochi. Arătând superb într-o rochie de plajă fără bretele, Babe stă în faţa ei. în contrast cu înfăţişarea ei fermecătoare, fetiţa e ştearsă. îi arată cum să-şi înfăşoare părul într-un prosop, pentru casca de baie.

- Vezi ce uşor e? Acum încearcă şi tu.

- Nu, mulţumesc, răspunde fata.

- Hai..., o îndeamnă Babe, întinzându-i prosopul şi casca.

- NU! Fata, sfidătoare, i le aruncă înapoi.

- Draga mea, încearcă Babe, vorbind încet, cu acel calm forţat, exagerat, pe care, din păcate, îl adoptă adulţii cu copiii. Ştiu că nu vrei să înoţi, pentru că ţi-e teamă că te vede toată lumea... Dar îţi dau cuvântul meu că nu vor vedea. îţi pui casca de baie, apoi îţi acoperi capul cu prosopul - apoi ne vom întoarce aici şi vom aranja totul la loc. Promit.

Fata refuză dând din cap.

Babe apelează la mită.

- Ştii păpuşa aceea Madame Alexander despre care ziceai că-ţi place? Ei bine, dacă încerci doar de data asta, promit că ţi-o cumpăr.

Fata e atentă acum. (Doar seamănă cu taică-său.)

- Promiţi?

- Pe cuvânt de onoare.

Şovăind, fata ia casca de baie de la mama ei. îşi dă jos peruca, lăsând la iveală capul pleşuv. Deasupra ochilor, unde fusese bretonul, sprâncenele lipseau cu desăvârşire. îşi pune repede casca de baie, încercând s-o tragă cât mai

jos. Babe scoate un dermatograf din trusa de machiaj pe care o poartă cu ea în sacoşa de plajă, de paie. Se apleacă şi completează spaţiile, desenând pe chipul lui Kate o pereche de sprâncene rezonabil de verosimile, dacă nu te uitai cu *prea* mare atenţie.

- Gata, zâmbeşte Babe. Fata îşi încruntă noile

sprâncene, îngrijorată.

Ca şi cum i-ar fi citit gândurile, mama o linişteşte.

- E rezistent la apă.

îi ţine fetei oglinda, să poată vedea cum arată. Pare mulţumită, ba chiar binevoieşte să ridice din umeri.

- E bine, cred.
- Arăţi minunat. (Amândouă ştiu că asta-i o exagerare.) Acum du-te să te distrezi, apoi faci cu prosopul cum ţi-am zis şi vii înapoi aici şi-ţi pun părul la loc - perfect.

Bagă peruca de copil în sacoşa de plajă, la adăpost de priviri curioase, şi ies amândouă afară, unde le întâmpină marea, plaja, o privelişte care-ţi taie respiraţia.

Babe nu a încetat niciodată să se învinovăţească pentru boala lui Kate.

Cu trei ani în urmă, în timpul unei rare *vacance en familie* în Cap d'Antibes, Babe a observat într-o seară, în timp ce o pieptăna pe Kate înainte de

culcare, cum i-a rămas foarte mult păr în perie. în dimineaţa următoare, Babe a verificat şi perna şi scurgerea de la cadă şi a găsit acelaşi lucru: o mulţime de fire de păr castaniu, căzut din bobul lung până la umeri al lui Kate.

Părul continua să-i cadă în fiecare zi. Mai întâi câteva şuviţe, apoi smocuri întregi. Până la sfârşitul vacanţei, copila a fost complet cheală. Cuprinşi de panică, soţii Paley au dus-o la toţi specialiştii din Manhattan. *Alopecia universalis,* li s-a spus. Incurabilă. Cauză neştiută, dar se credea că e asociată cu stres sever.

- Stres? a strigat Babe. Dar are doar *cinci* ani!

Specialiştii nu au putut spune cu certitudine dacă anxietatea cauzată de concedierea doicii ei favorite a jucat vreun rol (căci, deşi pe Kate o adora, pe copiii mai mari îi bătea) sau dacă desele absenţe ale părinţilor ei au contribuit la apariţia bolii.

Nouă ni s-a părut întotdeauna ciudat că Babe şi Bill şi-au instalat progeniturile - cei doi copii ai ei, cei doi ai lui, plus cei doi copii pe care-i aveau împreună - într-o casă de pe terenul reşedinţei Kiluna, separată de vila principală. Bineînţeles, oricine e de acord că e mult mai agreabil să ai de-a face cu copiii doar vizual, nu şi auditiv - şi chiar şi *asta* nu ţine mult. Dar să te debarasezi aşa de

copiii ăia şi să-i pui să locuiască într-o casă separată, practic în lumea lor... N-am fi îndrăznit niciodată să-i spunem asta lui Babe, dar poate că stresul acela a fost prea mult pentru mezina familiei Paley.
Au căutat tratament, au angajat psihologi care să-i ajute să facă faţă şocului, însă nu s-a putut face nimic care să stopeze căderea părului.
Babe i-a cumpărat lui Kate cele mai frumoase peruci şi le-a dus la Kenneth, să le taie şi să le stilizeze, într-o încăpere separată, de parcă lucrul ăsta era absolut firesc. Acum Babe este cea care merge la Kenneth cu propriile-i peruci, să aranjeze părul care nu-i al ei, să taie bucle care nu mai cresc, chiar şi numai de dragul ritualului.
în debaraua ei de pe St. Regis, Babe îşi dă jos eşarfa şi o pune pe măsuţa de toaletă. Pentru prima dată, când se uită atent în oglindă, observă, pe chipul ei obosit, o urmă de asemănare cu fiica ei. Pentru prima dată în toţi aceşti ani - sau poate pentru prima dată în viaţa ei - simte o oarecare empatie. Ceva ce seamănă cu o recunoaştere, cu o identificare.
Apucă marginea măsuţei şi se ridică în picioare cu oarecare dificultate. Merge înapoi în pat, la fişele şi cataloagele ei, şi deschide agenda cu planificări la pagina care conţine lista finală a cadourilor.

Scoate capacul stiloului şi adaugă un nume la sfârşit:

Kate Paley: colierul de turcoaze de la Schlumberger, şase sute de diamante;
colierul strâmt din coral auriu Panos;
tabloul pictat de unchiul el, JImmy Fosburgh, cu titlul *Mittens.*
Suma totală: 30 500 de dolari.

Asta apare chiar sub numele care i-a fost tăiat înainte, semn că resentimentele şi răzvrătirile lui Kate au fost iertate.

în zilele şi orele care îi marchează sfârşitul, Babe se gândeşte mult la ultima dată când a reuşit să se aventureze să iasă în lume, înainte de a începe lunga perioadă de veghe la St. Regis. Amintirea asta are o semnificaţie deosebită, pentru că a fost ultima dată când s-a simţit ea însăşi cu adevărat - când starea ei de sănătate părea că se îmbunătăţeşte, adică ultima dată când am putut să nutrim, în mod justificat, speranţe că-şi va reveni complet. Asta s-a întâmplat la bordul iahtului soţilor Guinness - în iunie, anul trecut, când Babe stătea la plajă cu orele. Pentru prima dată după o lungă perioadă, de la primul episod de pneumonie care, apoi, a dus la diagnosticul actual, nu se simţea pustiită. Nu era nevoită să facă nimic. Nu o bătea nimeni la cap să se alăture expediţiilor la te-miri-ce ruine la care, cândva, Gloria îi obligase pe invitaţii ei să participe. Nu se simţea constrânsă să citească vreo carte, căci zilele în care se preocupa de dezvoltarea ei

personală au apus. Nici o solicitare din partea nimănui, în afară de dorinţa colectivă a celor care o însoţeau de a vedea că-şi recapătă forţele cu fiecare zi ce trece, dar şi asta a încetat să mai fie o exigenţă apăsătoare.
Stătea toată ziua pe punte, pe şezlong, de la răsăritul până la apusul soarelui, fără să facă nimic, doar uitându-se în neştire la mare şi la înaltul cerului. Bucurându-se de licăritul turcoaz al Mediteranei. Simţind briza sărutându-i pielea. Ascultând cadenţa vorbelor marinarilor din ţara asta străină, în diversele porturi în care ancorau, întrebându-se cum or fi vieţile lor. Oare aveau căsnicii fericite? Copii? Se simţeau împliniţi în profesia lor? Oare viaţa lor, în general, valora mai mult decât averea lor în bani?
Urmărea lumina soarelui pe cer, urcând şi coborând, oferind o paletă bogată de culori, de la galbenul grepfrutului până la onix. Noaptea admira stelele fără a-şi mai bate capul să recunoască constelaţii pe care le ştia. Ceea ce o interesa acum era *necunoscutul.*
Deşi era vară, îşi ascundea trupul devenit piele şi os sub jersee lungi, ca să nu-şi şocheze tovarăşii. A avut totuşi noroc că faţa ei a rămas, în mare parte, neschimbată, aşa că, în timp ce restul corpului i se degrada vizibil, de la gât în sus era

aceeaşi Babe dintotdeauna. Purta o piesă de caşmir de la Valentino câte cinci zile la rând, era pur şi simplu comod. Nu-i mai păsa de ce cred ceilalţi. Chicotea când se gândea la vremurile când astfel de lucruri i se păreau importante. Când ea şi Gloria erau la apogeul acelei rivalităţi nemărturisite dintre ele. îşi amintea de parcă ar fi fost ieri acele veri consecutive, cu zeci de ani în urmă, când Gloria a tras-o pe sfoară.

- Care e ţinuta obligatorie? a întrebat-o Babe la telefon, înainte de a-şi face bagajele pentru croaziera lor anuală oferită de soţii Guinness - zece zile pe Marea Adriatică.

- O, Bebé, e ceva foarte intim, total lipsit de pretenţii. Doar câţiva prieteni apropiaţi. *Relajado.*

Aşa că Babe şi-a pus în bagaje pantaloni marinăreşti de bumbac şi pantaloni palazzo şi bluze albe, plus câteva rochii tip cămaşă, să fie sigură.

îmbrăcată într-o pereche de blugi închişi la culoare, bluză în dungi *marinière* şi o geacă cu nasturi marinăreşti, Babe aştepta cocktailurile, când a observat, nedumerită, că celelalte femei care ieşeau din cabine erau îmbrăcate în rochii de seară. Şocată, s-a uitat către La Guinness, care tocmai urca pe punte - „O, Doamne, am sosit *ultima*” - într-o rochie Balenciaga fără bretele, cu

tivul de flamenco atârnând după ea. Croiala îi scotea perfect în evidenţă conturul formelor. Truman, căruia întotdeauna îi plăceau farsele şi încurcăturile, a fost încântat de trăsnaie. în timp ce mesteca o măslină din paharul cu martini, se aplecă spre ea şi-i spuse, cu o expresie efervescentă pe chip:

- Babyling, draga mea, de data asta chiar că ţi-a făcut-o!

Vara următoare, Babe s-a asigurat că aşa ceva nu se va repeta. Şi-a luat cu ea trei valize pline cu ţinute alese cu meticulozitate. Rochii de seară atent croite pe corp, costume elegante, rochii făcute la comandă, care-i scoteau în evidenţă silueta. în prima seară, Babe s-a îmbrăcat impecabil, era imaginea perfecţiunii: într-o bluză Dior, nemaipomenită, în două nuanţe de roz, cu o fustă lungă până la pământ, de culoarea zmeurei, plus decolteu adânc - de culoarea pielii, creând, astfel, iluzia de goliciune. în urechi îi atârnau o pereche de cercei de morganit, iar pe mână trona un inel cu un imens diamant negru. Artificial, bineînţeles, făcut de Kennett Jay Lane, regele costumărilor false. Acest element era gluma ei personală, neştiută de nimeni, voia să vadă dacă La Guinness observă. însă, când Babe a apărut pe punte, gătită la patru ace, le-a găsit pe Gloria şi pe celelalte întinse pe perne, în blugi şi tricouri,

desculţe. Colac peste pupăză, la cină aveau costiţe de porc, care se puteau mânca doar cu mâna, astfel că te stropeai cu sosul acela lipicios peste tot. Cum stătea Babe aşa, îmbrăcată prea frumos, simţindu-se uşor ridicolă, fierbând de nervi în tăcere, Gloria, săritoare, a zis cu o voce care s-a auzit pe întreaga punte:

- O, Bebé, asta-i cea mai frumoasă rochie pe care am văzut-o vreodată! Acum îmi doresc să mă fi gândit *şi eu* să mă îmbrac elegant! Dar aş fi de-a dreptul îngrozită dacă te- ai păta cu sos pe materialul ăla *crêpe de chine* divin... Apoi, zâmbind maliţios, a spus: Nu vrei o baveţică, dragă? Sigur găsim noi ceva.

- Te-a bătut din nou, Baby! Guinness: doi, Paley: zero barat! Truman a sărutat-o pe obraz şi a izbucnit în hohote de râs.

Ultima lor croazieră la St. Tropez a fost total lipsită de această bătălie tăcută pentru supremaţie. Gloria a fost cât se poate de săritoare, aducându-i lui Babe lucruri care ştia că-i plac în mod deosebit. Un ibric cu ceai marocan de mentă, pe o tavă, cu bucăţi de rahat turcesc lângă. Un pahar de margarita cu gheaţă, decorat cu sare pe margine. O singură stridie pe o farfurie, aşezată pe un strat de gheaţă răzuită - doar de dragul gustului, căci Gloria ştia că Babe nu poate mânca mai mult.

Babe savura mineralitatea din ea, ţinând-o pe limbă de parcă ar fi fost un bănuţ de argint. Când Gloria s-a întors după farfurie, Babe i-a luat mâna şi a ţinut-o într-a ei.
Gloria s-a aşezat pe şezlong, lângă ea. Babe s-a uitat la ea. l-a zâmbit... iar Gloria a încuviinţat din cap.
Au stat aşa, Babe şi Gloria, aproape toată după-amiaza, urmărind soarele alunecând dincolo de orizont.
în zilele în care Babe se simte cât de cât mai bine (şi astea devin tot mai rare), face un efort şi se îmbracă să meargă în vizită la sora ei cea mai mare. Deşi e ea însăşi bolnavă,
Babe crede că Minnie se află într-o situaţie şi mai rea şi simte că e de datoria ei, de soră mai mică, să aibă grijă de ea.
Minnie trece printr-o perioadă groaznică, soţul ei a murit nu demult, tot de cancer. Cine nu cunoaşte situaţia ar putea spune că bolile fetelor din familia Cushing sunt contagioase, dacă n-ar fi Betsey plesnind de sănătate, mândră ca de un trofeu de faptul că ea n-are cancer. Acum, în apartamentul gol, cu zilele numărate, Minnie mărturiseşte că e îngrozită la gândul că trebuie să înfrunte singură aceeaşi soartă precum cea a lui Babe.

S-au înţeles tacit să nu vorbească despre Truman, pe care Minnie a refuzat să-l renege. Le-a rămas atât de puţin timp, încât nici una dintre surori nu vrea să-l irosească certându- se. Lucrurile ar fi putut continua aşa, fără ca vreuna dintre ele să-i menţioneze numele...

Cu excepţia unei după-amiezi ploioase, când Babe şi Bill au sunat la uşa apartamentului lui Minnie de pe East 64 Street. Şi soţii Paley de-abia îşi vorbesc - după ce, pe drum, Babe l-a tot bătut la cap pe Bill în legătură cu vreo lipsă de tact sau înţelegere de care dăduse dovadă. în timp ce aşteaptă, el încearcă s-o ia de braţ, să se împace după cearta din taxi.

- Draga mea, eu doar am spus că nu înţeleg de ce nu iei în considerare că ai putea *vorbi* cu dr. Berman despre...

- O, taci naibii din gură, Paley. Babe îi respinge mâna.

Apasă din nou soneria şi, văzând că nu răspunde nimeni, începe să se îngrijoreze, apoi bate.

- Minnie? strigă ea prin uşă.

Răsuflă uşurată când aude dinăuntru o voce surprinzător de voioasă: *Viiin!*

O clipă mai târziu, apare Minnie în uşă, o versiune mai neglijent îmbrăcată a lui Babe, cu o perucă mult mai puţin eficientă - seamănă mai degrabă cu Buster Brown din copilăria lui Kate. Zâmbeşte cum Babe n-a mai văzut-o zâmbind de foarte mult

timp. Ţine în mână un pahar inofensiv cu picior înalt, plin cu suc de portocale.

- Babe! Billy! Ce *surpriză...!* chicoteşte ea, îmbrăţişându-i. Poftiţi, intraţi... Noi tocmai purtam o conversaţie *extrem* de plăcută.

- „Noi”...? întreabă Babe, suspicioasă.

Minnie deschide uşa şi îi conduce înăuntru, cu paşi nesiguri. Soţii Paley merg în urma ei în holul pe pereţii căruia atârnă tablourile lui Jimmy şi care dă în camera de zi.

Acolo, cocoţat într-un fotoliu, îmbrăcat într-un pulover cu dungi şi cu o pălărie pe cap, e Truman.

Babe rămâne înmărmurită; Bill o atinge, protector, pe spate.

- Bună, Bill, zice Tru, ca şi cum totul ar fi fost normal şi firesc între ei.

- Truman.

Bill - scurt.

Tru se întoarce către Babe. Cu o voce mai blândă:

- Salut, Babyling. Reuşeşte să schiţeze un zâmbet slab, îndrăznind, preţ de o clipă, să spere. Ochii li se întâlnesc, ca întotdeauna, şi comunică fără vorbe.

*Te rog. Te rog, iartă-mă.*

Babe nu spune nimic. Doar îl priveşte lung.

Minnie radiază, clar că a băut câteva pahare de Orange Drink. E încântată de ceea ce, din perspectiva ei, e o reîntâlnire prea mult amânată.

- Aşadar! Iată-ne pe toţi împreună! Ia loc, Babe.

Bate cu palma pe canapea, lângă ea, exact în faţa lui Truman - care stă tolănit pe spate ca un papă, în vechiul fotoliu al lui Jim.

Babe se gândeşte că nu a mai văzut-o pe Minnie atât de fericită de la moartea lui Jimmy. Chipul ei gingaş - chiar dacă pare acum ameţită, din cauza *lui* - o emoţionează pe Babe într-un mod neaşteptat. Deşi a susţinut întotdeauna că ar prefera să fie arsă pe rug decât să stea în aceeaşi încăpere cu Truman după tot ce i-a făcut, acum, că se întâmplă, descoperă că nu se îndură să o priveze pe sora ei, care e pe moarte, de aceste clipe de fericire, doar din cauza durerii ei sufleteşti. Aşa că, de dragul lui Minnie, Babe se aşază, rigidă, pe canapea.

Truman se uită cu ochii înflăcăraţi, imploratori, la ea.

- Pot să te servesc cu ceva, Babyling?
- Nu, mulţumesc, răspunde ea, politicos.
- Eşti sigură...? Cafea? Ceai? Orange Drink?

încearcă să adopte un aer glumeţ, ridicând o sprânceană.

- Nu, mulţumesc.
- Dar un pahar cu Bloody-Blood? Ştiu cât de mult îţi place băutura asta a mea.

Bill intervine:

- De fapt, Truman, soţia mea...

Iarăşi începe - „soţia mea”. De parcă Truman n-ar cunoaşte-o infinit mai bine decât Paley. Bill se face că îşi drege vocea, doar pentru a avea plăcerea de a zice încă o dată:

- Soţia mea ia mai multe medicamente pentru boala ei, care e foarte gravă. Doctorii i-au spus să nu combine medicamentele cu alcoolul.

Minnie, foarte probabil urmând acelaşi tratament, soarbe fericită din paharul ei cu Orange Drink.
Truman se uită insistent la Babe. Cu ochii mari. îngrijorat.

- Cum mai eşti, Babyling?
- Bine, mulţumesc.

Rece ca gheaţa. Nu se poate abţine. Nu se poate preface. N-a iubit şi, totodată, detestat pe cineva atât de mult în toată viaţa ei. E extrem de dureros pentru ea să fie atât de distantă, dar îi e imposibil să mai aibă încredere în el, aşa cum a avut

cândva. Nu mai are putere să se lupte şi să-şi revină, în cazul unui alt...

Dintr-odată, Babe simte că nu mai poate respira. Inima... parcă cineva îi înfige o măciucă în piept.

*Nu pot... să respir...*

O, Doamne... a sosit clipa? Oare aşa va fi, după ce ea...

- Babe? spune Bill, îngrijorat. Se îndreaptă către ea. *Babe?!*

Faţa ei e roşie. Lacrimile îi curg pe obraji în timp ce tuşeşte. Şi tuşeşte....................................................................... Doamne, ce

*durere* groaznică... *Truman...!* strigă ea, în tăcere. Se uită la el - privirile li se întâlnesc, continuă să se privească lung.

O aude. încă funcţionează vechea telepatie între ei.

Truman sare în picioare, dar Bill e deja acolo, frecând-o pe spate şi strigând:

- Barbara, ce să-ţi dau?

*Nu ştie cum să te ajute,* îi spune Truman fără să rostească nici un cuvânt.

- Babe? se ridică şi Minnie, speriată, în ciuda ameţelii provocate de Orange Drink.

Babe observă tubul de oxigen al lui Minnie în celălalt capăt al încăperii. Se uită la Truman... apoi către tub. într-o secundă, Truman traversează

camera şi îi aduce oxigenul lui Babe. Ea se îneacă inspirând, gâfâie panicată, tuşeşte din când în când. în tot acest timp, privirea lui Babe rămâne fixată pe Truman, care, fără un cuvânt, o linişteşte.
Treptat, respiraţia începe să-i revină.
Inspiră... expiră... inspiră... ssssssspppppp... expiră... hhhhhsssssuuuuu... sssssspppp... hhhhhsssssuuuu... preţ de câteva minute, până când respiraţia îi revine la normal.

Pe măsură ce se calmează, încep să i se usuce

ochii.

Simte cum se retrage.

*Babyling...,* o imploră el din priviri. *Mă auzi?*

îşi dă seama, din expresia ei, că îl aude.
*Sigur că te aud, Truman... dar nu vreau să te ascult.* Se lasă pe spate pe canapea, în timp ce Bill îi aduce un pahar cu apă.

Cu voce tare, Truman spune:

- Eşti bine?

Babe îi răspunde cu o voce care pare a-i fi străină:

- Sunt bine acum. Mulţumesc pentru întrebare.

*Eşti în siguranţă cu mine - nu cu el. O să am eu grijă de tine.*

*Truman... tu eşti ultima persoană din lume cu care sunt în siguranţă.* Se uită lung, nu în ochii lui, ci prin ei, iar el îşi dă seama că a pierdut-o.

Până la sfârşitul acelei vizite de o oră, stau şi pălăvrăgesc. Soţii William S. Paley, fiica cea mare şi mezina familiei Cushing, şi ciudatul lor îngeraş - cel care a fost izgonit din paradis.

întrebaţi mai târziu, nici unul dintre cei prezenţi în acea zi în apartamentul lui Minnie nu-şi aminteşte despre ce au vorbit. Se ridică să plece, iar Minnie îi conduce la uşă, Bill, Babe şi Truman zâmbesc larg în timp ce fac cu mâna către Minnie, care se uită după ei cum se îndreaptă către lift. Vechiul triumvirat, din vremuri apuse.

După ce se închid uşile şi Bill apasă pe buton, zâmbetele dispar. Toţi trei privesc fix înainte. Pierduţi în propriile gânduri. îngroziţi, în fiecare fibră din fiinţa lor, de călătoria de treizeci şi patru de etaje în acel spaţiu claustrofobic, până la parter.

*Dar dacă izbucnesc în lacrimi? Dacă plâng în faţa ta?* spune nemernicul în tăcere, vrând ca Babe să-l audă. îşi întoarce privirea spre ea... Dar profilul ei graţios nu schiţează nici o mişcare. Nu se întoarce

să-i întâlnească privirea. E alegerea ei. Una dintre ultimele alegeri pe care le va face. Ea continua să se uite în faţă. După o aşteptare ce pare interminabilă, uşile se deschid cu un semnal sonor, iar Truman simte că îl cuprinde panica. Soţii Paley păşesc înainte, dar el nu renunţă. Picioarele înfipte în covorul de pe hol. Ei păşesc în lift şi se întorc, calmi, spre el - ei înăuntru, el afară.

- O, fir-ar! se preface mirat. Ştiţi, tocmai mi-am dat seama că mi-am uitat portofelul în apartamentul lui Minnie. Mă duc înapoi să-l iau.

Bill apasă butonul de aşteptare, oftând iritat.

- Nu, nu, Bill. Nu trebuie să aşteptaţi - n-aş vrea să vă reţin! Trebuie s-o duci acasă pe frumoasa noastră, să se odihnească. Din nou vechea familiaritate, atitudinea prietenoasă. Le face cu mâna să plece, arborând un zâmbet până la urechi.

Babe se uită lung la el, chipul ei lipsit de expresie.

- Bine, Truman. Bill dă drumul la butonul de aşteptare. Ai grijă de tine.

Apoi Truman se uită spre Babe, cuprins de nelinişte.

*Te rog, Baby. Te rog.*

*Tu eşti singurul care m-ai rănit cu adevărat.*

Şi, în acea fracţiune de secundă, înainte de a se închide uşile, un muşchi îi tresare în apropierea ochilor de culoarea burbonului. El crede că vede o lacrimă alunecând pe un obraz lipsit de expresie, apărat de masca neutralităţii. Asta a durat doar până s-au închis uşile, apoi ea a dispărut din viaţa lui pentru totdeauna.

Tocmai a trecut Pastele, iar ea, după ce s-a mutat în dressing, începe să viseze la Kiluna. Pe măsură ce petrece mai mult timp înăuntru, departe de lume, Babe se concentrează tot mai mult pe casă şi pe grădinile din jurul ei... simţind, după cum ne-a spus odată, când eram în vizită, o chemare a florilor şi arborilor ei.

Viaţa pare să-i graviteze tot mai mult în jurul unor astfel de lucruri absolute, şi nimeni dintre cei care o cunosc nu îndrăzneşte să o contrazică. Pare că o relaxează gândul că sfârşitul vieţii ei se apropie, aşa că se lasă în voia ultimelor lucruri care îi fac plăcere.

E aproape vară, iar ea începe să-şi exprime dorinţa de a vedea Kiluna o ultimă oară. De a avea parte de un ultim pelerinaj.

Ne-a fost groază de ziua asta, căci ea anunţă finalitatea pe care am tot evitat-o cu grijă. Bill refuză să creadă că sfârşitul e aproape, încă

telefonează unor specialişti de peste tot din lume, în căutare de tratamente experimentale, de acel factor imprevizibil care ar putea-o salva.
Dar Babe a insistat, iar Bill nu se îndură s-o refuze. Face această călătorie de rămas-bun în iunie, când florile încă păstrează prospeţimea primăverii, dar au avut răgazul să-şi deschidă petalele în deplinătatea splendorii lor.
Peluzele adâncite de la Kiluna erau la fel de magice cum îi rămăseseră ei în memorie, mirosul de iarbă proaspăt tăiată gâdilindu-i nările. Se bucură că are alergie la polen, că îi curge nasul şi i se umezesc ochii, astfel poate să-şi camufleze lacrimile. Strănuturile, care înainte i se păreau doar un neajuns incomod, acum o delectează, amintindu-i că e încă în viaţă. Au făcut rost de o maşină de golf, să poată vizita, pentru ultima oară, valea ei verde, atât de îndrăgită. Când ajung la iaz, fiul ei cel mare, Tony, o ridică din maşină şi o duce în braţe până pe mal, unde rămâne foarte mult timp.
Câteva ore mai târziu, după ce a absorbit cu nesaţ fiecare detaliu, cu simţurile exacerbate pentru a surprinde sunetele, parfumurile şi culorile care păreau mai vii decât de obicei - de o intensitate aproape orbitoare -, Babe se întoarce către copiii ei şi încuviinţează din cap. Ba chiar îl ia de braţ pe

nenorocitul de Paley, strângându-l uşor - cu o fărâmă de afecţiune.
Merg înapoi spre casă cu maşina de golf şi apoi, după o cină simplă cu sandvişuri, pe care Babe o refuză, se întorc în oraş.
în St. Regis, Babe renunţă la bârlogul ei special din dressing. Se reinstalează în dormitor, cu încrengăturile lui de lujeri de pe pereţi şi cu pernele pe care sunt desenaţi porumbeii cu pene de culoarea jadului.
în săptămânile care au urmat, aşteptând inevitabilul sfârşit, îşi aminteşte că în grădinile ei heliotropul e la fel de parfumat ca întotdeauna, florile lui liliachii întorcându-şi petalele delicate spre soare.

CODA

Participând la ultimul dineu al lui Babe pe porticul de la Kiluna, folosim şerveţele împăturite în formă de cale, admirăm aranjamentele florale din mijlocul meselor acoperite cu feţe de masă de in (singura concesie făcută tradiţiei) şi ne gândim la buchetul simplu pe care ea îl strângea în mână când s-a căsătorit cu Bill Paley, în timpul unei ceremonii modeste, cu băgare de seamă să nu atragă atenţia asupra caracterului ei irascibil sau asupra faptului că el era evreu sau asupra celor două divorţuri pe care le aveau amândoi la activ.

Ne duce gândul la acel Poulet â l'Estragon din Paris, în anii cinzeci, când eram cu treizeci de ani mai tineri, în perioada de apogeu a frumuseţii şi vigorii.
Babe avea dreptate, vinul din sos e la fel de important ca tarhonul. Parcă simţim gustul de citrice şi de vanilie din Rhone Viognier.
Ultimul desert ales de Babe e un sufleu din cacao amăruie, stropit cu Grand Marnier. Superb decorat, fierbinte, în ramekinuri individuale, cu o porţie mică de frişcă alături.
- Există persoane cărora nu le place frişca, ne-ar fi spus ea, pe un ton de cunoscătoare. Mai bine s-o pui separat, să fie alegerea fiecăruia.

## Şi, când ridicăm lingurile din cupele cu sufleul fierbinte de ciocolată, aproape că simţim, în textura lui uşoară, singurătatea lui Babe, iar gustul dezamăgirii ei ne zăboveşte pe limbă, după ce îi savurăm perfecţiunea

.ŞAISPREZECE. 1978. VARIAŢI UN EA Nr. 8

Stă întins pe sofaua Chesterfield, răsfoind numărul de duminică al ziarului *Times,* simţindu-se bine, transpirând din cauza caniculei. Truman a fost întotdeauna un cititor pasionat de ziare. Şi-a lărgit interesul, incluzând toate cotidianele din New York, plus *Washington Post* al îndrăgitei lui Kay-Kay, căci, deşi nu-i pasă de politică nici cât negru sub unghie, îi place să-şi sprijine prietenii. îşi ia *Garden City Teiegram,* să fie la curent cu ce se întâmplă în Kansas, şi, spre mâhnirea lui, *LA Times* - scris de nişte zombi imbecili care au scopul de a distruge ultimii neuroni ai altor zombi imbecili, după părerea lui Tru. E timpul pregătirilor pentru apocalipsă.
Pe vremea când petrecea mult timp în Europa, ziarele s-au dovedit a fi de un real folos, ajutându-l să păstreze legătura cu lumea pe care o lăsase în urmă. Când a stat cu Jack în Taormina aproape un an, Truman cobora în fiecare după-amiază în oraş, până la chioşcurile de ziare, cu care se înţelesese să-i aducă *New York Times* în fiecare zi.
Când stă la Sagaponack sau la Verber, i se duc ziarele acolo, iar când pleacă, suspendă livrarea lor. La U.N. Piaza, Sidney, portarul, îi aduce ziarele sus şi le lasă în fiecare dimineaţă pe preşul de la uşă, aranjate frumos într-un teanc.

Turuie ca o morişcă despre nu-ştiu-ce jurnalist care a lucrat pentru nu-ştiu-ce redactor, pentru cine-ştie-ce ziar sau revistă şi când. Studiază meticulos tipul de caractere ales şi calitatea tiparului. E pretenţios când vine vorba despre aranjarea în pagină - şi să nu cumva să-i vorbeşti despre titluri. Percepe instantaneu orice şiretlic de captare a atenţiei şi are un dispreţ deosebit pentru cele bazate pe jocuri de cuvinte. Căci, deşi nimeni nu-l întrece pe Truman când vine vorba să-şi dea frâu liber fanteziei în vorbire - sau în cărţile lui de ficţiune -, e cam purist în legătură cu presa scrisă.

Simte că există o legătură specială între el şi lumea presei, cel puţin aşa credem noi, pentru că îi e, într-un mod ciudat, îndatorat. La urma urmei, ziarul *New York Times* a fost cel care i-a oferit tema capodoperei sale. Când stătea el aşa, în pat, citind pe sărite ziarul, cum îi era obiceiul, i-a căzut privirea pe următoarea ştire:

HOLCOMB, KANSAS, 15 NOIEMBRIE [1959] Un fermier înstărit, producător de grâu, soţia lui şi cei doi copii au fost găsiţi morţi în locuinţa lor. Au fost ucişi prin împuşcare de la mică distanţă, după ce au fost legaţi şi li s-a pus căluş în gură... Nu s-au observat urme de luptă şi nimic nu a fost furat. Liniile telefonice au fost tăiate.

S-a oprit. Şi, preţ de o fracţiune de secundă, a simţit că nu mai poate respira. Citind acel scurt

fragment de ştire, a simţit ceva... sământa unei poveşti.
Mai existau câteva informaţii în scurta prezentare, dar nu multe. Trei sute de cuvinte în total. Dar era de-ajuns. Truman avea instincte puternice pentru astfel de lucruri. A tot căutat tema potrivită, să poată pune în aplicare tehnicile narative la care se tot gândise - jurnalismul ca formă de artă; adevărul ca ficţiune.
Dar nu asta e ideea - *ideea* e că, fără acea bucată de ziar, nu ar fi existat romanul *Cu sânge rece* şi fără *Cu sânge rece* nu ar exista, de fapt, nici Truman.
Cum stă aşa, pe pat, citind *Times,* se întinde să pornească ventilatorul, care flutură ziarele în timp ce se mişcă, suflând aer rece pe pielea lui transpirată.
Truman ştie că e iulie pentru că tocmai a trecut Ziua Independenţei, care a fost pe 4. Şi nici o persoană care locuia lângă mare nu a putut evita spectacolul acestei sărbători, cu artificii lansate din barcă la intervale regulate. Zâmbeşte amar de fiecare dată când le aude, gândindu-se la Maggie, cum ar urla ea din cauza lor, învârtindu-se în jurul dunelor, convinsă că se întâmplă ceva rău. Biata Mags nu mai era acolo, să audă exploziile *pop!*

*pop!* de acum trei zile - aceasta fiind prima Zi a Independenţei pe care o petrecea fără ea.
Prea supărat să stea singur în casă, fără Jack şi fără Mags, a chemat un taxi Hope's End şi s-a dus la Azurest. A luat cina la Ouisie, unul dintre restaurantele pe care le frecventa, unde a comandat creveţi prăjiţi şi bame, cu garnitură de găluşte prăjite. Totul în mălai şi stropit cu ulei fierbinte. Truman ştia că nu-i face bine - dar Truman face o mulţime de lucruri care nu-i fac bine în ultima vreme. Jack nu suportă să-l vadă mâncând toate porcăriile alea prăjite - „O să-ţi blocheze arterele, Truman. Ăla-i un infarct pe farfurie!” Dar apoi se gândeşte că e în vacanţă, iar Jack nu e de faţă să vadă ce mănâncă, e plecat mai tot timpul la Verbier.
Stă singur pe ţărm, meditând la natura pirotehniei şi ascultând o formaţie de jazz care cântă, acolo, pe plajă, versiuni mai lente ale unor cântece patriotice, ceea ce le conferă mai multă încărcătură spirituală. Vocile groase îl duc cu gândul la Lady Day, cu floarea de gardenia în păr, care să-i acopere pata cheală, unde şi-a pârlit părul cu ondulatorul. în mintea lui, cuvântul „ondulator” e asociat exclusiv cu fetele din sud (ele îi spun „baghetă”, de parcă ar avea puteri magice; fetele Yankee îi zic doar „fier”, de parcă

aranjarea părului ar fi o corvoadă). Gândul la fetele din sud îi stârneşte dorul de casă. îşi aduce aminte cum le citea lui Nelle şi Sook poveştile lui, în bucătăria vechii case de la fermă, uneori inventând pe loc şi spunându-i lui Nelle să le scrie după dictare. Lui Sook îi plăcea vocea lui înaltă şi melodioasă atât de mult, încât era fericită să-l asculte citind orice cu voce tare. Ventilatorul continuă să-i sufle aer în faţă, iar el şi-o aminteşte pe Sook, gingaşa, blânda Sook, cum se aşeza în balansoar cu trusa ei de cusut în poală, aşteptând ca el să-i citească anunţurile mortuare. Aproape că i se pare că aude sunetele vechiului balansoar, iar pe ea o vede zâmbind, încuviinţând din cap şi continuând să cârpească o pereche de izmene. Se trezeşte răsfoind înapoi la pagina cu anunţuri mortuare, întrebându-se dacă să citească unul de dragul vremurilor apuse...

Şi atunci face descoperirea.

Mai întâi, faţa ei. Faţa ei nespus de frumoasă. Prima lui reacţie e că a deschis el ziarul la pagina greşită, că acolo sunt ştiri din viaţa mondenă. Se gândeşte la frumuseţea ei, care impresionează tot mai mult cu trecerea timpului: în timp ce orice femeie tânără şi drăguţă poate întoarce capete doar etalându-şi prospeţimea, Babe s-a desăvârşit şi a înflorit - sau a înflorit şi s-a desăvârşit - odată

cu vârsta. Ca de fiecare dată, e fascinat de imaginea ei, nu mai vede nimic în jur.

Doar atunci începe să proceseze titlul:

BARBARA CUSHING PALEY MOARE LA 63 DE ANI;

DOAMNA MODEI ŞI A STILULUI DIN ULTIMELE TREI DECENII S-A DUS

PHASEN DE TRAUER

Se zice că prima etapă a suferinţei e negarea.
Se zice: adică aşa zice Kubler-Ross - dr. Elisabeth -, al cărei ghid în cinci paşi de combatere a efectelor suferinţei provocate de îngerul Morţii a făcut mare vâlvă la dineurile şi prânzurile noastre cu zece ani în urmă. Cunoşteam vag teoria - atât cât să dăm impresia că ştim despre ce e vorba. De atunci ştim cele cinci faimoase etape - negare, furie, negociere, depresie şi acceptare.

PHASE EINS: VERWEIGERUNG (NEGARE)

Truman se holbează la cuvintele pe care le citeşte, care pur şi simplu nu pot fi adevărate.
Ştie că se mai întâmplă ca fotografii să greşească, apoi sunt nevoiţi să publice o retractare pe o pagină specială în numărul din ziua următoare. Dacă nu e o glumă, sigur e o greşeală.
Caută cu disperare frenetică în celelalte cotidiane, sperând să nu găsească nimic despre Barbara Cushing Mortimer Paley, nici o fotografie cu ea, în care zâmbeşte senină.

Abia după ce a răsfoit ziarele *Post, Journal* şi zombificatorul *LA Times,* căutând înnebunit de nelinişte anunţurile mortuare, şi după ce îi întâlneşte privirea în alte trei imagini - abia atunci se gândeşte că *s-ar putea* să fie adevărat.



- Bună, scumpo... aş dori să vorbesc cu domnul William S. Paley, *s'il vous plaît.*

*Asta* ni se pare de necrezut. A avut tupeul - tupeul *neruşinat!* - să-l sune pe Bill la birou, la CBS? Tocmai azi?

- îmi spuneţi, vă rog, cine îl caută?

0 voce de recepţioneră, debordând de indiferenţă cordială.

Ezită înainte de a răspunde, întrebându-se dacă n-ar fi mai bine să folosească vreun pseudonim ingenios, în speranţa că i se va face legătura (nu că ar putea vreodată să-şi deghizeze vocea piţigăiată, de om mărunţel - deci planul acesta nu e realizabil).

- Truman Capote la telefon, spune el, pe un ton uşor sfidător.

- îmi pare rău, domnule Capote. Domnul Paley a ieşit, nu este în birou.

1 se pare lui sau vocea ei a devenit puţin mai rece?

- Şi când se întoarce?
- N-aş putea să vă spun, domnule Capote. Domnul Paley şi-a luat concediu... Să rezolve o chestiune de familie.

Astfel grăit-a domnişoara Fort Knox.

- Bine, dragă, asta ştiu *şi eu.* Tocmai de-asta sun.

Tăcere.

- Sun *în legătură cu* chestiunea de familie.

Tăcere din nou.

- Sunt un prieten al familiei. Un prieten *foarte*

apropiat...

*Foarte probabil că până şi secretara citeşte ziarele, Truman. Şi secretara ştie că asta nu mai e adevărat...*

- *Sun* în legătură cu ceremonia de înmormântare a doamnei Barbara Paley. Ai putea să- mi spui când şi unde va avea loc?
- îmi pare rău, domnule Capote. Nu pot divulga

aceste informaţii.

- Cum adică, „nu poţi divulga”?
- Aceste informaţii sunt de natură personală.

Doar familia vă poate da aceste detalii.

- Ai putea atunci să-mi dai o *adresă* la care va avea loc acest eveniment ultrasecret, măcar să pot să-i spun florarului meu unde să trimită un aranjament...?

O aude şovăind.

Apoi:

- Ascultă, scumpo, eu am fost cel mai bun prieten din lume al doamnei Barbara Paley *{„AM FOST” fiind cuvintele-cheie...).* Vreau doar să-mi spui dacă înmormântarea are loc la St. Regis sau la Kiluna.

- îmi pare extrem de rău, domnule Capote. Dar nu pot divulga...

- Nu poţi? Sau *nu vrei?*

- Domnule.

- *Dooomnulee,* o îngână el, lungind vocalele.

*Dooomnuleee*? Nu-s taică-tu, ce naiba!

- Domnule, mă tem că *tonul* dumneavoastră nu

este...

- Tonul?! *Tonul* meu? Ascultă, nenorocită îngâmfată şi insignifiantă! Vreau să ştiu când şi unde va avea loc ceremonia de înmormântare a doamnei Paley. Deci ai de gând să-mi spui, să-mi oferi informaţiile de care am nevoie, sau va trebui să vorbesc cu superiorul tău?

- îmi pare rău, domnule Capote, dar nu aveţi cu cine vorbi.

- Ser/oooos? Ei, nu mai spune. Vrei să zici că nu există o persoană care are o funcţie *superioară*? Nici un director? Nici un şef căruia trebuie să-i dai socoteală?

- Mă tem că nu.

- *Mă teeeem că nu,* repetă el, imitând-o perfect. Deci vrei să spui că tu, personal - tu, *Mademoiselle Secrétaire -,* eşti singura persoană responsabilă de Columbia Broadcasting System în această zi înnăbuşitoare de vară...?

- Exact, domnule Capote.

Oooh. Mai e şi obraznică. *Bravo ţie, domnişoară Vassar.*

- *Exact...* Ascultă, păpuşo. Nu prea îmi vine a crede asta. Cred că eşti o târfă nenorocită. Aşa că *du-te naibii,* tu şi calul tău, pe care l-ai călărit, de ai ajuns unde eşti - şi pe care foarte probabil îl cheamă *Bill Paley,* doar îl cunosc...!

Trânteşte receptorul, fierbând de mânie.

PHASE DREI: VERHANDELN (NEGOCIERE)

C.Z. a încercat. Dumnezeu îi e martor că a

încercat.

A vorbit personal cu Babe, la o cană cu ceai, când stătea lângă patul ei, apoi cu Slim, când au luat prânzul la Vadis. Bineînţeles că nimic nu a dat

rezultate. Babe se aşteptase la astfel de intervenţii. îl cunoştea prea bine.
După ce i-a închis secretarei lui Bill, Truman a sunat-o pe C.Z. şi a implorat-o să vorbească pentru el - lamentându-se că nu a apucat să îndrepte lucrurile cu Babe cât a fost în viaţă; măcar acum ar putea să-l lase să-şi ia *adio.* C.Z. îl ascultă în tăcere.
Despre faptul că din cauza lui *Bill* nu a reuşit el să ajungă la Babe. Bill, care încă îi purta pică pentru capitolul „Aşternuturile". Despre faptul că el a scris porcăria aia ca să o susţină pe Babe, să-i apere onoarea, făcându-l de ocară pe soţul ei, care nu vedea cât de specială era ea.
Tru îi spune lui C.Z. că poate şi *Slim* e de vină. Slim, de care îi e dor şi pe care o adoră, dar care, după cum se *ştie* prea bine, e ranchiunoasă. Despre cum i-a respins orice încercare de a-şi repara greşeala şi cum a ţinut-o pe Babe departe de el, ca să se răzbune...
Babe ar fi vrut să fie şi el acolo, n-are nici o îndoială, l-a spus chiar ea asta, din priviri, nu demult. Nu-şi puteau vorbi, bineînţeles, pentru că ceilalţi erau prezenţi, dar a auzit-o cât se poate de clar. Babe ar fi vrut ca el s-o ajute să-şi planifice înmormântarea.
Apropo de asta, ştia C.Z. unde se va ţine? Şi când?

Ar putea scrie un omagiu - sau poate o poezie? O poezie intitulată „Heliotrop”, după floarea preferată a lui Babe... Ar putea *vorbi* C.Z. cu Bill şi cu Slim? Se va comporta impecabil - va face tot ce-i vor cere. Va fi, practic, invizibil, ca o muscă pe perete, numai să-l lase şi pe el să participe...

C.Z. nu suportă să-i audă disperarea din voce. Ştie că ceea ce a făcut Truman în *Esquire* a fost o greşeală, dar adevărul e că ne învinovăţea şi pe noi în aceeaşi măsură.

- Cum poţi spune asta? Noi suntem *victimele*!
- Ştiam că e scriitor, ne reaminteaşte ea, fără să stea pe gânduri. N-ar fi trebuit să-i povestiţi despre treburile voastre personale. Ce *credeaţi* că va face cu toate acele poveşti?

Ascultându-l acum, atât de disperat, implorând să fie lăsat s-o vadă pe Babe o ultimă oară, chiar dacă moartă, C.Z. se gândeşte, fără să vrea, că şi Truman e o victimă, în felul lui.

Negocierea începe să se intensifice. Nu mai menţionează conspiraţii. Sau învinuiri. Doar imploră, cu disperare.

- Te rog, draga mea, pot veni la înmormântare? îl întrebi, ie *rog,* pe Bill? N-am să fac probleme, promit. Jur că nu pun gura pe băutură. Jur că nu iau nimic. Nici alcool, nici pastile. Vreau doar să *fiu* acolo. Cred că *Babyling* ar fi vrut...

în cele din urmă, C.Z., nemaiputând să-l audă, nemaiputând să-l menajeze, îi urlă în telefon:

- TRUMAN - pe un ton aspru, poruncitor -,

OPREŞTE-TE!

întrerupându-i diatriba, speriindu-l, să tacă.

C.Z. face o pauză lungă, el tremură, în aşteptare.
- Nu a fost Bill. Nu a fost Slim. C.Z. inspiră adânc. *Babe* a fost cea care nu a vrut să fii prezent.
Auzind aceste cuvinte, Truman simte cum îi fuge pământul de sub picioare, retezându-i- se şi ultimul firicel de speranţă.

Expertul în artă John Richardson este cel care furnizează următoarea curiozitate.
Cu câteva săptămâni în urmă, Richardson ne povesteşte cum a hoinărit prin Westbury, într-o după-amiază târzie, după ce a ratat prânzul. Tocmai se întorsese de la evaluarea unor piese din colecţia doamnei X, care a durat cu o oră mai mult decât anticipase. Nu din cauză că doamna X se gândea să *vândă,* dar experţii în artă au acest interes profesional, să ştie cine are ce piesă şi cât valorează. A fost, fireşte, îndeajuns de deştept să evite numele colecţionarilor, numindu-i doamna X sau domnul Y, lucru pe care Truman nu l-ar fi luat niciodată în considerare. Englez, nonşalant,

şarmant, fost director la Christie şi biograful lui Picasso - ce putea să nu-ţi placă la Richardson? Domnea o linişte stranie în restaurant, erau orele acelea de după agitaţia de la prânz, înainte să înceapă pregătirile pentru cină. Mesele din lemn închis la culoare şi separeurile părăsite. Sala principală goală, cu excepţia unei mese, la care se vedea o siluetă singuratică, aplecată deasupra unui pahar. Plăpândă, cu gura deschisă, ca o pasăre cu gâtul uscat, care avea nevoie de apă. Richardson ne povesteşte că, judecând după postură şi după părul rar, la prima vedere a crezut că era o persoană foarte bătrână. Un bătrânel - sau o bătrânică? Stătea într-un separeu cufundat în umbră, ascuns vederii. Văzându-i capul clătinându-se, s-a gândit că, poate, persoana aceea adormise. Apropiindu-se de o masă vecină, Richardson s-a uitat mai bine şi ceva din profilul omului i s-a părut familiar. Tocmai atunci, acea fantasmă şi-a ridicat capul şi l-a privit direct în ochi. A zis că a fost tare uimit când l-a recunoscut...

- Bună, Truman! Nu mă aşteptam să te găsesc aici.

A încercat să-şi ascundă şocul când a observat că nu părea mai tânăr nici când îl priveai în faţă.

- Nu trecuse *chiar atât* de mult timp de când nu-l văzusem..., ne povesteşte Richardson în

săptămânile care urmează, în casele noastre impresionante, unde ne laudă tablourile. Câteva luni, cel mult? La licitaţia Faberge, în primele zile din mai. Acum era iulie şi arăta cu zece ani mai bătrân, nu exagerez.

Gura strâmbă, uşor într-o parte. Ochii care i se rostogoleau în cap. Preţ de o clipă, Richardson s-a întrebat dacă nu cumva a avut sau avea chiar atunci un atac cerebral. Dar apoi pupilele şi-au revenit din uitătura aceea chiorâşă. A ridicat paharul care conţinea ce mai rămăsese dintr-un whisky cu gheaţă. Ţinându-I neglijent în mână, a băut ultimele picături.

- Buunăăăă... (căutându-i în memorie numele)... John.

A reuşit să articuleze un zâmbet vag. A chemat-o pe chelneriţă, care, aflată în celălalt capăt al încăperii, părea speriată. Bărbatul acela nu semăna deloc cu Fermecătorul Truman - nici măcar Fermecătorul Ticălos Truman, făcându-le complimente dulci (chiar dacă cu limba împleticită) lui Gladys, Madge şi Ruthie la Bobby Van, în Bridgehampton. Era ceva întunecat în el, ne-a lămurit mai târziu Richardson.

Chelnerilor nu le era frică de ce le-ar putea face *lor* - cu ei era întru totul politicos. Ceea ce le inspira teamă era faptul că părea că are de gând să-şi facă rău lui însuşi. Cu toate astea, chelneriţă

i-a dus, timidă, încă un whisky dublu, iar lui Richardson i-a înmânat un meniu.
- Doamne, ce foame mi-e! N-am pus nimic în gură toată ziua. Am fost tare ocupat cu o colecţie destul de bogată... A zâmbit. Năluca nu a zis nimic, continua să privească în gol. îmi cer scuze - n-am vrut să te deranjez. Mă bucur să te văd, Truman. Hai să ne întâlnim într-o zi la prânz, ce zici?
Invitaţia asta era nesinceră, dar, la drept vorbind, ce altceva poţi spune în astfel de situaţii? Richardson s-a aşezat comod în propriu-i separeu şi a ales repede o omletă şi o salată, să scape cât mai repede de acolo.

Pe urmă...

- John...? De ceee nu *acum...?*

Richardson, zâmbind forţat:

- Poftim?

- Ce ar fi să vii să stai aiiiici? Să luăm prââââânzul

*acum...?*
O, Doamne. Exact lucrul pe care nu-l poţi refuza - o invitaţie directă, şi încă din partea unui geniu. Un geniu aflat pe marginea unei prăpăstii, capabil de orice.

Ascunzându-şi stinghereala, Richardson s-a ridicat şi i s-a alăturat în separeul din colţ, aşezându-se în faţa lui, privindu-l cum îşi bea noul pahar de whisky îngrijorător de repede.

- Deci, Truman. Povesteşte-mi - la ce lucrezi în perioada asta?

O încercare de a face conversaţie banală. De a evita chestiunile personale, având în vedere situaţia dată.

- Heeeee... îngână Truman, liiiiioooo... *TROP*.

- Ah, lucrezi cu tropi? se încruntă Richardson,

încercând, în zadar, să înţeleagă. -NU.

Se strădui din nou - Dumnezeu ştie câte pahare de

whisky băuse.

- Heeee-lio-trop.

- Heliotrop? Adică... floarea?

Năluca păru că aprobă din cap, mulţumită că a reuşit să pronunţe cuvântul, adăugând - cu o expresie duioasă pe chip - un singur cuvânt.

- Babe.

- Babe... Babe Paley?

Părea o variantă dementă a jocului *Password.* Truman încuviinţă din nou, dând cu putere din cap.

- Frumoaaaaaaassa Babe... Scriu 'spre... *Babe - Heeelioootrop.* Va fi un... ăăă... Nu reuşea să-şi amintească ce voia să spună.
- Un roman?
- Nu - o scurtă... -... povestire?
- *Mai lungă...*
- O nuvelă...?
- DAAAAAAAAAA.
- O nuvelă despre Babe Paley, a zis Richardson, explicit. Năluca a dat din cap:
- *Heliotrop.*
- Interesant.
- Vezi tu, eu *am iubiiiiit-o.* Am fost îndrăgostit de ea - *încă* sunt îndrăgostit de Babe.
- înţeleg.
- Azzzi ia prânzul.

Richardson s-a încruntat, ştia că Babe murise cu o săptămână în urmă. S-a gândit, fireşte, că Truman nu e bine informat. Dar, aşa cum am spus întotdeauna, există, în general, un sâmbure de adevăr în tot ce spune Tru.

- Nu Bill... Nu Slimmmm... *Babe* îi cea care nu mă vrea. îi singura persoană care ar fi putut să mă rănească cu adevăraaat. Şi asta a şiiii făcut.
- Nu *tu* ai fost cel care a rănit-o pe ea, Truman? Scriind ce ai scris? şi-a permis Richardson să-i amintească.
- Am rănit-o... dar n-aaaam *vrut.* Am vrut să-l rănesc *pe el...* Pe cel care a înşelat-o... Nenoroşiiitul. N-am reuşit s-o văd... S-a întrerupt, pierdut în gânduri.

-Ah.

Apoi:

- John... ştii ce înseamnă *inflooo-rescenţă?* O *inflooo-rescenţă* îi un mănunchi de flori, cu o singură tulpină - creangă. Flooori separate - fiecare unică... Dar sunt ficsssate împreună, pe acelaşi lujer... aceeaşi tulpină. întooootdeauuuna în grup. Nu pot scăpa, sunt ţintuite acolo, una lângă alta. înţelegi?

S-a aplecat peste masă, dorind să-l facă pe Richardson să înţeleagă. Heliotropi separaţi şi totuşi iremediabil fixaţi împreună. Ca nişte fraţi siamezi... sau ceva cu două capete...

Pentru o clipă (ne povesteşte Richardson), Truman părea să-şi fi pierdut şirul gândurilor.
Apoi, de parcă ar fi reluat discuţia de la început:

- John, ştiai că numele de „heeeliotrop" vine de la o idee *foaaaarte* veche, care zice că *inflooo-rescenţă* îşi îndreaptă florile către soare?
- Nu, Truman. Nu ştiam asta.

Şi atunci, ca şi cum ar fi vrut să-i arate ce vrea să spună, Truman şi-a întors chipul spre cer, de parcă ar fi căutat să surprindă raze imaginare de soare în restaurantul întunecos, de parcă le simţea căldura pe obrazul lui ca de broască râioasă.
Ochii închişi. Expresie exaltată pe faţă.
Richardson spune că a plătit ce a comandat şi s-a scuzat să meargă la toaletă.
Când s-a întors, Truman stătea în aceeaşi poziţie în care îl găsise când intrase în restaurant, aplecat, mormăind fără încetare în paharul cu whisky. *Heliotrop... Heliotrop.*

Aproape imperceptibil.

*Heliotrop...*

PHASE FÜNF: ANNAHME (ACCEPTARE)

Zece zile după moartea lui Babe, Truman apare la televizor.
Ciudat, etapa „să-ţi dai frâu liber propriilor demoni la un canal de televiziune naţional" nu e inclusă, din câte ţinem minte, în schema lui Kübler-Ross.

Apariţia lui în cadrul emisiunii *The Stanley Siegel Show* fusese planificată de luni întregi. Să promoveze volumul încă neterminat, *Rugăciuni împlinite,* stârnind interesul maselor. Oricât de curios ar părea, a existat, într-adevăr, interes din partea oamenilor. Vremurile în care trăim nu sunt tocmai favorabile literaturii, ele promovează preocupări desfrânate, iar oamenii chiar au *vorbit* despre toată tărăşenia.

Ar fi trebuit să-l oprească cineva. Dar adevărul e că nu mai are cine să facă asta.

Ajunge la studio, sau cel puţin aşa ne informează sursele noastre, şi reuşeşte să înghită un pumn de Tuinal (deşi unii susţin că era Thorazine) înainte să înceapă filmarea.

Stă cocoţat în scaunul rotativ al lui Siegel, cu privirea nesigură şi limba scoasă, pe un fundal neutru, bej, ca toate decorurile de acest fel. Un personaj bolnav, grotesc, într-un pulover turcoaz, cu o pălărie maro aşezată strâmb pe cap, aşteptând filmarea. Cu ochii ieşiţi din orbite şi limba scoasă, seamănă cu unul dintre garguiele de pe Sacré-Coeur ale lui Babe - sau cu o jumătate de şarpe cu două capete.

Cu siguranţă Spiegel a prevăzut ruşinea la care îl supune - cumplita umilire. Orice prezentator cu conştiinţă ar fi anulat interviul.

Emisiunea începe cu o glumă, dar Truman a uitat şi contextul, şi poanta. Apoi începe să bolborosească ceva despre *Rugăciuni împlinite,* menţionând-o şi pe Babe - încurcându- le...

- Iar McCloud, Kate, nu-i cine... Nici nu am fost la *înmormântarea* ei... Nu McCloud, de fapt, vezi... Cealaltă... Nu mi sss-a dat voie la *prânZ..* Dar acum scriu... ummmmm... despre *Heliotrop,* înţelegi.
- Da, înţeleg asta.

Intuind importanţa momentului, ca orice animal de pradă însetat de sânge, Siegel îl încolţeşte, pregătindu-se de atac.

- Truman, mi-ai spus în culise că nu te-ai culcat de patruzeci şi opt de ore. E adevărat?
- Păăăăi, m-am *culcat,* dar n-am *dormit...* Râde lasciv, savurându-şi propriile gânduri. Adică mai mulţi oameni... Pierde şirul, gândurile alunecându-i în altă parte. Adică viaţa mea e atât de *ciudaaată.* Nu sunt *ca* alţi oameni.
- Da, n-am nici o îndoială... Pot să-ţi pun câteva întrebări serioase?
- Sssss-sigur, bâiguie Truman. Dă-i drumul. Mă simt perfect...
- Truman, vreau să te întreb - eşti alcoolic?

Truman tace, gândindu-se la întrebare.

- Ooo, *Doamne,* zice el cu un aer dispreţuitor, de parcă ar vrea să respingă o idee total lipsită de importanţă. *Allllcoolul* e cea mai *măruntă* dintre probleme. îşi dă ochii peste cap până i se vede albul din pupile, de parcă ar fi posedat de diavol. Adică, alcoolul e doar cireaşa de pe tooort... îşi tot duce mâna la ochi, cu degetele unite în formă de cârlig. Are o mâncărime care nu- i trece. Râde din nou, iar publicul din sală râde cu el. O reacţie pavloviană, semn de stingherеală. Dar una colectivă, fapt ce-l face pe Truman să creadă că e printre prieteni.

- Ai luat ceva, Truman? Marijuana? Cocaină?

Pastile?

- Aaaaazi?

- Da, Truman, azi-dimineaţă.

Siegel se preface îngrijorat.

Ce *nemernic,* ne gândim, simţind cum se trezeşte în noi sentimentul de loialitate, de mult îngropat. Oricât de mult l-am detesta pe Truman pentru ce-a făcut, tot ne simţim protectoare când vedem că cineva profită de situaţie cu neruşinare. Bietul ticălos e atât de încrezător, ceea ce e oarecum înduioşător, habar n-are, când e vorba despre astfel de lucruri. Crede că toată lumea e pur şi

simplu nerăbdătoare să afle ce are micul geniu de spus.
Adevărul e că noi ne dăm seama imediat când o persoană e falsă şi oportunistă.
Siegel continuă, făcând pe doctorul îngrijorat.
întinzându-i o funie cu care să se spânzure.
- Ce o să se întâmple, Truman, dacă nu rezolvi problema asta cu drogurile şi cu alcoolul? Ce. O. Să. Se. întâmple. Cu. *Truman?*
Siegel pune punct după fiecare cuvânt, pentru efect. Truman stă şi se gândeşte, de parcă ar încerca să găsească rezolvarea unei ghicitori interesante.
- Păăăăăăăăăiiiii... Bănuieeeesc că, în cele din
urmă... O să-mi pun capăt zilelor.
- Daaaaaaa, îl încurajează Siegel, exaltat,
simţind cum îi creşte audienţa.
Tru adaugă apoi, ca o idee ulterioară, vagă:
- O să-mi pun capăt zilelor - fără să *vreau.*
în sfârşit, după multă vreme, Truman a spus ceva ce *nu* e o tâmpenie.
Şi, oricât de detestabilă ni se pare persoana care a devenit, ne plânge inima de mila lui văzându-l aşa, nimicit, în acel talk-show de mâna a treia.
După aceea, nu-şi aminteşte nimic.

I se arată o înregistrare a interviului, iar el e nedumerit, uimit de propriu-i comportament. Ca şi cum s-ar fi uitat la altcineva - o persoană pe care abia o recunoaşte.
E *atât* de afectat, *atât* de oripilat, încât ne e teamă, de la distanţă, pentru siguranţa lui.
Ţinem minte că Truman are un pistol încărcat în sertarul din dulapul de la United Nations Piaza. întotdeauna i-a plăcut să se laude cu asta; i se părea că sună macho.
Mai multe persoane îngrijorate (în frunte cu C.Z.) l-au contactat pe Sidney-portarul, încredinţându-i misiunea de a confisca pe ascuns revolverul pe care detectivul Dewey i l-a dat lui Truman ca suvenir după ce a fost publicată cartea *Cu sânge rece,* „cu cele mai bune urări, de la prietenii săi din cadrul Biroului de Investigaţii din Kansas” - de teamă că acum îi va găsi, în sfârşit, o utilitate.
Truman pleacă în grabă la casa roasă de vreme din Sagaponack, zicând că vrea să scrie.
La urma urmei, asta-i tot ce i-a rămas. E singurul lui colac de salvare. Măcar dacă ar reuşi să scrie acest capitol, acest *ultim* capitol - l-ar întrece şi pe Marcel, cu cele şapte volume ale sale.
Măcar dacă... măcar dacă...
Fără nici o tragere de inimă, Jack îşi părăseşte refugiul din Verbier şi-l urmează pe Truman în Sagaponack. Se întoarce la locuinţa lor atât de

îndrăgită cândva, ale cărei acte de proprietate încă le ţine în cutiuţa lui Truman. Se întoarce la vântul care şuieră pe dune. Găseşte un morman de ziare pe gazon. Ţinând în mână unica sa valiză, uzată, Jack le ia şi le duce în casă.

- Truman? îl strigă el, deschizând uşa de la bucătărie.

Pe masă vede rămăşiţele ultimelor eforturi ale băiatului - borcanele cu caviar lăsate deschise. Ditto cele cu hrean şi cu măsline. Ouă pe jumătate prăjite, uitate pe farfurie; o tentativă de maioneză, de un galben scârbos, pe care o refuza în restaurante. Un bol cu supă Campbell de tomate - exact ca în picturile lui Andy, cum îi spunea lui Jack - şi un altul cu supă de scoici, deasupra cărora se formase o crustă. Şi sticle peste sticle, aşezate frumos una lângă alta pe blat - pastile, lângă votcă, lângă Orange Drink.

Jack îl găseşte la mansardă, în patul din care nu s-a ridicat de zile întregi.

- Truman...

Băiatul deschide ochii şi se uită la bărbatul înalt, pistruiat, din faţa lui, care i se pare, în acel moment, cel mai arătos străin. îşi dă seama instantaneu că trebuie să se comporte frumos ca să-i câştige afecţiunea.

- Salut, spune el.
- Salut, spune Jack, îngenunchind la căpătâiul lui.

Băiatul se uită lung la el, cu ochii umezi, zâmbind tâmp, stăpânit de timiditate în acest punct al relaţiei lor. Contrar firii sale, se gândeşte să-l lase pe acest străin să facă prima mişcare.

- Ce mai faci, Truman?

- Excelent, foarte bine. Ce mai faci *tuuuuuuu?*

- Sunt bine.

- Doar bine?

Băiatul nu se mai poate abţine - se întinde şi-i atinge obrazul pistruiat. Doamne, cât de atrăgător i se pare.

- Da, cam atât.

Degetele osoase ale băiatului mângâie pielea străinului, linia maxilarului, aşa cum fusese şi el mângâiat cândva, în timp ce zăcea într-un hamac, de o pereche de unghii de culoarea migdalei, îşi aminteşte vag...

Sau să fi fost unghii roşii, culoarea maşinilor de

pompieri, legănându-l în Marele-Pat?

- Truman... nu cred că eşti bine.

-Nu?

- Nu. Şi mă îngrozeşte gândul ăsta.

- Slavă *Domnului* - şi pe mine!

Se simte uşurat că, în sfârşit, a observat cineva.

Se apropie de chipul acela viril, spunându-i în şoaptă ce nu a mai spus nimănui - cea mai profundă temere a sa:

- Ştii, senzaţia de groază începe în piept, apoi urcă spre gât... Câteodată de-abia pot să respir. Mă bate gândul să-mi pun capăt durerii. înţelegi ce vreau să spun...?

îi zâmbeşte străinului, mulţumit şi uşurat că poate vorbi deschis, sincer.

Ce bărbat drăguţ - cât e de îngrijorat. Şi de blând. Şi totuşi... uite că plânge. Plânge în tăcere, lacrimile i se rostogolesc pe obrajii pistruiaţi, de parcă ar fi stat în ploaie.

- Ce s-a întâmplat? Ce s-a întâmplat, dragul meu?

- Truman, nu mă recunoşti, nu-i aşa?

Băiatul îşi concentrează întreaga atenţie pe chipul frumos al străinului. Oare unde-l mai văzuse?... îi pare familiar, asta-i clar. îşi fixează privirea pe pistrui, adunându-şi întreaga putere de concentrare - un efort herculean.

Brusc, îşi aminteşte. Mulţumit de el însuşi că ştia răspunsul, îi ia chipul în mâini şi-l priveşte în ochii aceia incredibil de verzi...

- Bineînţeles că ştiu cine eşti. Eşti Jack.

Zis cu nonşalanţă desăvârşită. De parcă ar fi fost lucrul cel mai limpede din lume.

Chipeşul Jack plânge în tăcere. Băiatul îl ia de mână şi, uitându-se în jos, îşi dă seama că a udat patul. Se simte dintr-odată stânjenit.

- Jack... îmi pare atât de rău, Jack.

Pentru ce anume îi pare rău, nu ştie nici el.

- *De ce,* Truman? De ce faci toate astea? Imensul tău *talent...* de ce-l distrugi? De ce ne distrugi pe *noi?*

- Fac toate astea, spune băiatul, într-un moment rar de luciditate, pentru că nu pot suporta durerea altfel.

Bărbatul îl ţine în braţele lui vânjoase, pline de pistrui. Se agaţă unul de celălalt în tăcere pentru că, la drept vorbind, nu mai au ce să-şi spună.

Mai târziu Jack va merge la parter şi va face curăţenie în bucătărie, după ce va fi schimbat lenjeria de pat şi hainele murdare ale băiatului. îi va face baie şi-l va spăla pe cap şi-l va îmbrăca într-o pijama curată. îi va face un ceai fierbinte şi supă şi-i va da să mănânce cu o lingură de argint. Se va aşeza pe un scaun lângă patul lui şi va aştepta să adoarmă, oferindu-i alinare.

Truman se va uita la el şi va zâmbi, iar când va închide ochii, le va vedea şi pe ele, aşezate în celălalt capăt al camerei, privindu-l.

Una dintre ele are bucle aurii şi buzele rujate cu cel mai intens roşu; cealaltă, păr castaniu cu

şuviţe argintii şi ochii de culoarea burbonului, privindu-l în timp ce pleoapele i se închid.
Când crede că a adormit, Jack se va băga şi el în patul acela îngust, de o persoană, potrivindu-şi poziţia în funcţie de cea a lui Truman cu grijă, să nu-l trezească.

## - Era obosit, le va spune mai târziu Jack celor ce se deranjau să întrebe. Atât de obosit... De parcă ar fi stat prea mult la o petrecere şi acum voia doar să doarmă

.ŞAPTESPREZECE. 1978. C.Z.. NEBUNIILE DE LA CLINICA . DE DEZALCOOLIZARE
Toate ştim că lui C.Z. (Dumnezeu s-o aibă în pază!) îi plac la nebunie învingătorii.
Această nevoie de a reuşi, de a-i ajuta pe cei din jurul ei să obţină succesul, e impregnată în fiecare domeniu din viaţa ei. Fie că e vorba despre vreo adormită, căreia i se pare că ar putea fi campioană la curse, sau despre vreo potaie cu trei labe pe care a salvat-o din iaz, ea îşi pune în aplicare acest principiu vital, neclintit, al ei, şi insistă până şi în cele mai lamentabile cazuri - fapt ce explică, fără îndoială, atitudinea ei faţă de Truman. Refuzul ei de a se lepăda de nenorocit se

înscrie perfect în filosofia ei de viaţă. O reticenţă în a se da bătută. O încăpăţânare optimistă care o depăşeşte pe a noastră.
Poate că faptul că e sportivă explică acest zel competitiv. Meciul ei de tenis de sâmbătă dimineaţa se joacă pe puncte, în timp ce noi ne hlizim, amuzate, la plasă, şi vorbim în şoaptă despre cea care stă puţin prea aproape de partenerul ei de dublu, trei terenuri mai jos, şi întrebându-ne dacă nu cumva ora unsprezece patruzeci şi cinci e puţin prea matinală pentru un Tom Collins.
E la fel de vehementă, în competitivitatea ei, fie că licitează la Christie's pentru biroul vechi, elegant, fie că mai cumpără un armăsar pentru grajdul ei din Templeton. Iar acesta nu e un simplu hobby, grajdurile ei se pot lăuda cu şaptesprezece boxe, în care sunt crescuţi şi antrenaţi campioni, lucru pe care Gloria îl ia în serios.
- întotdeauna mi-am dorit să câştig, răspunde ea, râzând cu poftă, când o tachinăm pe tema asta.
Pronunţând vocalele în felul ei special, patrician, ca o pasăre elegantă, cu un croncănit uşor melodic. Stilul ei de a lungi vocalele poate fi uşor confundat de o ureche neştiutoare cu vorbitul tărăgănat din sud, dar, pentru cei care îl

cunoşteau bine, era tipic pentru clanul Brahmin din Boston.

în fiecare dimineaţă se trezeşte, îşi ia echipamentul de călărie şi îşi antrenează caii înainte de micul dejun. Termină programul pe o zi întreagă înainte ca noi să ieşim pe uşă să mergem la prânz. Acesta-i un alt lucru care ni se pare curios - când e în New York şi stă la Sutton Place, e foarte pretenţioasă când vine vorba de prânz. Evită şi locurile care sunt la modă, şi pe cele clasice, având propria ei listă de preferinţe. Uneori, gusturile ei coincid cu ale noastre. Adoră 21, bineînţeles, dar orice restaurant, credem noi, care are afişat un călăreţ la intrare ocupă un loc special în inima lui C.Z.

în mod ciudat, preferă The Four Seasons altor localuri pe care le frecventăm noi. Fiind o clădire din sticlă, construită în jurul unui bazin, ne miră că lui C.Z. îi place atât de mult, doar mediul preferat de ea e dominat de estetica vilelor englezeşti. Carpete cu tot felul de modele care maschează urmele haitelor de câini. Carafe pe tăvi de argint, aşezate la vedere în biblioteci pline cu cărţi. Crose de polo şi foarfeci de grădină şi cizme de cauciuc pline de noroi.

Când o întrebăm de ce îi plac liniile severe, de sticlă, ale restaurantului The Four Seasons, ochii ei

par la fel de limpezi şi luminoşi precum materialul din care e construit localul respectiv.
- Vai, *dhaaa*-ga mea, da' e atât de maaa-deern!
De fapt, C.Z. a reuşit să înţeleagă imediat ceea ce voiau proprietarii să transmită... inovare, idei progresiste. Care să-i atragă şi pe localnici, şi pe cei în trecere. înlocuind moda galică din restaurantele din Manhattan cu *noua bucătărie americană.* Adevărul e că mâncarea era mai puţin importantă. Industria era ceea ce conta. The Four Seasons era locul propice în care să fii văzut că faci afaceri.
Noi eram pe deplin mulţumite să fim centrul propriilor noastre *petits univers* la Vadis sau Basque sau Cirque, dar C.Z. ura de moarte plictiseala acestei rutine.
- Nimeni nu *face* nimic aici, se lamenta ea când ni se alătura în vreunul dintre aceste localuri. Nimeni nu ţine pasul cu *viaţa*!
Acum, serios vorbind, comentam noi mai târziu - *de câtă viaţă ai nevoie ca să iei prânzul*? Treptat, am descoperit că, de fapt, C.Z. părea fascinată tocmai de lucrul pe care noi îl detestam la Four Seasons. în timpul rarelor noastre vizite, ne-am dat seama că, în jurul acelei atmosfere de agitaţii şi progresism, eram absolut ¡relevante acolo. Nimeni nu ştia că Babe e alergică la alune sau că

Slim nu suportă smântână. Nimeni nu-şi încetinea pasul când trecea pe lângă masa noastră, în speranţa că vor avea norocul să surprindă o frântură din discuţia noastră.

- O, Thoooaaamne, zicea C.Z., încântată de energia locului, care nouă ni se părea cam iritantă. Ce de lucruri se *întââmplă* între aceşti pereţi!
- *Care* pereţi? o întrebam noi, morocănoase. Doar o cutie mare, transparentă, care ne făcea să ne simţim invizibile.

în ciuda manierelor ei tradiţionaliste, C.Z. era cea mai modernă în gândire dintre noi toate. Ori de câte ori avea loc vreo schimbare în gusturi sau modă, ea o accepta cu braţele deschise, de parcă ar fi fost o călătoare dintr-o altă epocă, obişnuită cu schimbarea şi acceptând-o. Fără nostalgie. „Straşnica doamnă de vanilie.” Aşa-i spunea Truman lui C.Z. şi există, într-adevăr, o anumită răceală sau nepăsare în atitudinea ei. Şi totuşi, sub acea răceală aparentă se poate distinge o anumită căldură. Căci, chiar dacă stilul nostalgic nu o caracterizează deloc, la fel nu o caracterizează nici nestatornicia. Odată ce ţi-a devenit prietenă, îţi rămâne prietenă pentru totdeauna - indiferent de cât de jos ai căzut. Odată legătura creată, C.Z. îţi e devotată pe

deplin, aşa cum face şi cu caii ei campioni, pur-sânge. Ea *vreeeaaa* ca tu să câştigi.
Ştiam că nu-l va părăsi. Nu ne-a mirat deloc. Şi nici nu o învinovăţim pentru asta. Chiar şi în momentele de neagră disperare, în ochii lui C.Z., Truman are toate şansele să-şi refacă viaţa distrusă - să depăşească turma şi să obţină, din nou, victoria. Aşa că noi ştiam, când l-am îndepărtat pe Truman din vieţile noastre, că ea îi va rămâne alături. Că îi va bandaja lăbuţele şi îi va consola mândria rănită, la prânzul cu el când toţi ceilalţi refuză să facă asta. îl invită la dineurile ei. îl însoţeşte la teatru aşa cum a făcut dintotdeauna, încă din prima noapte în care s-au cunoscut, cu zeci de ani în urmă. Poate că, ne-am gândit noi, optimismul lui C.Z. se explică prin acel etos curajos, actoricesc. Spiritul de competiţie din sport i-a influenţat şi atitudinea, aşa cum a făcut-o şi scurta perioadă pe care a petrecut-o pe scenă. (Asta nouă încă ni se pare incredibil, cunoscând-o în prezenta-i încarnare.) O atitudine de spectacolul-trebuie-să-continue pe care Truman, mai bine decât oricine altcineva, o înţelege. Şi el are spiritul actoricesc în sânge. Prefăcătoria unui bătrân actor de vodeviluri.
- De fapt, eu *chiar* mi-am câştigat existenţa o perioadă, când eram mic, dansând step pe

vapoare, cu Tati. în timp ce el era la masa de cărţi, eu mă străduiam să le ofer tot ce pot! Aveam şi un costumaş elegant pe care mi-l dăduse Mama... îmi spuneau Micul- Dansator-în-Frac.

Nu o judecăm pe C.Z. că a încercat să-l salveze pe Truman după dezastrul de la *Siegel Show.* Dar avem de gând să observăm de la distanţă, ca nişte critici imparţiali, cum actriţa de odinioară încearcă să-l convingă pe Micul-Dansator-în-Frac să revină pe marea scenă a vieţii.

Fusese o intervenţie.

La o săptămână după moartea lui Babe şi după ce Truman nu a fost acceptat la înmormântarea ei, soţii Guest urmăreau emisiunea lui *Spiegel* cu oroare. C.Z. s-a întors către Winston şi i-a spus:

- Asta deja-i prea mult.

Având şi el experienţe dureroase (in cazul lui, lupta cu alcoolul), Winston i-a dat dreptate:

- Va muri într-un an dacă o să continue aşa.
- Şi ce taleeent... Trebuie să-l ajutăm, dhagul meu. Cineva trebuie să încerce să-l ajute.

Şi aşa s-a trezit Truman înşfăcat de pe drumul din faţa casei din Sagaponack, pe care se întorcea clătinându-se de la Bobby Van, şi băgat într-o maşină. O victimă a unui act de răpire. Apoi s-a trezit în grădina de la Templeton din Oyster Bay, certat de o blondă ca ale lui Hitchcock, cu picioare superbe şi o gură afurisit de mare.

L-au pus la umbra celor cinci tise, în grădina de la Templeton, într-un scaun Adirondack, care fusese mutat acolo anume pentru el. I s-a părut că-şi aminteşte că tisele au o semnificaţie deosebită în cultura antică, dar s-a gândit că trebuie să fi fost fie un simbol al vieţii, fie unul al morţii, o variantă ce părea prea tulburătoare pentru a fi analizată în profunzime. Le admira forma sculpturală, creată iniţial de către arhitectul peisagist Russell Page, pe care C.Z. îl împărţea cu Babe şi cu Ducele şi Ducesa de Windsor. Deşi menite să arate ca nişte abstracte aleatorii, Truman susţinea de mult că vede anumite forme în structura lor frunzoasă, iar când se adunau în jurul unei carafe cu ceai de mentă şi portocale, cum îi plăcea lui C.Z., el depăna tot felul de poveşti despre personajele care stau ascunse în ele. Poveştile deveneau şi mai interesante la un pahar de Bullshot - un cocktail cu votcă, suc de limetă, Tabasco şi un cub de supă de vită, pe care C.Z. îl servea cu religiozitate invitaţilor ei de vineri seara, care erau cazaţi în căbănuţa de lângă piscină - căsuţa de joacă a copiilor Guest, acum un motel al hedoniştilor. Sâmbătă dimineaţa avea obiceiul să le lase o carafă cu acel amestec unic hoinarilor ei musafiri înainte de a pleca în grabă la Clubul Piping Rock, să joace tenis.

Truman îşi amintea acele zile cu o nostalgie afectuoasă, dar, în dimineaţa respectivă, gazda lui, dând dovadă de o fermitate de neclintit, nu a vrut să-l servească decât cu ceai.

- Trebuie să recunosc, Sissszzy, s-a văitat Truman - deşi îi făcea plăcere să-i pronunţe numele ca la început, când fratele ei mai mic a încercat să-i spună „soră”, dar a pronunţat sunetele care vor deveni faimoasele ele iniţiale -, cred că doamna se dovedeşte a fi o gazdă cam zgârcită cu musafirul ei.

C.Z., în patru labe lângă un strat de flori din apropiere, şi-a înfipt degetele adânc în pământ. Simţea umezeala răcoroasă a solului, în care vibra viaţa. Aici era cea mai fericită, cu îngrăşământul şi râmele şi răsadurile. O atrăgea simplitatea acestei activităţi ce presupunea să-ţi murdăreşti mâinile pentru a obţine rezultate vizibile. Era ceva direct, clar, aşa cum era şi ea. Făceai un efort, aveai grijă de acea bucată de pământ, apoi ştiai că urmează să ai parte de roadele muncii tale.

După ce a smuls o mână de buruieni, s-a ridicat, şi-a scuturat praful de pe tricoul şi pantalonii scurţi în care grădinărea de obicei, expunând vederii faimoasele ei picioare.

- Asta, l-a informat C.Z., aşezându-se pe marginea scaunului lui în mijlocul tiselor, e o

răpire. *Nu* o vizită de curtoazie. E o intervenţie. Iar persoana vizată în această intervenţie nu are dreptul să ceară nimic. Ne-am înţeles?

- Da, şefa.
- Bun! Acum să vedem, ce ţi-ai dori la ultima cină?

Nu se putea abţine să nu-i facă pe plac, măcar din punct de vedere *culinar*. Va trece curând la programul de dezintoxicare, indiferent dacă-i place sau nu. Va da jos rapid kilogramele în plus, fără alcoolul care-l făcea atât de balonat. Fără pastilele care-l făceau să uite de câte ori a mâncat într-o zi. Fără alimente prăjite, pe care le halea ca să se simtă mai bine la prânzurile acelea nu foarte secrete de la Restaurantul Ouisie Azurest. Un regim de alimentaţie controlat, fără alcool - pentru totdeauna, dacă va funcţiona planul - îl va repune pe picioare în curând. îi putea face hatârul unei ultime plăceri.

Pupilele lui s-au dilatat de poftă neruşinată.

- OK, Sissy! N-ai cumva jambon copt, dintr-ăla *delicios,* cum aveai tu de obicei...? învelit în miere şi cu ananas deasupra? Sau macaroane cu brânză, pe care le serveai la petreceri, şi care aveau un gust *divin?*

- Cred că putem încropi ceva asemănător.

- Draga mea Sis! Cum mă răsfeţi!

- Ce să zic... savurează-le până mai poţi. Mâine începe o dietă nouă.

- Stăpâna Templeton-ului a decis.

- Exact. Acum, haide.

- Unde?

- Păi, fie o să culeg ahhrdeii din ghhrădina mea sau mă schimb şi fac o plimbare călare la magazin. Ce preferi?

- Scumpa mea! Nici una, nici alta.

- Nu se poate, n-am încredere în tine nici cât negrul de sub unghia ta. Când m-aş întoarce, te-aş găsi cu şase pahare de Orange Drink băute...! Deci ce alegi? O plimbare plăcută sau mă ajuţi să culeg?

- Sissy, ce-ar fi să iei o pauză, doar îmi porţi de grijă tot timpul. Iar eu vreau doar să mă întind la soarele ăsta cald, acolo, lângă piscină. O să închid ochii şi o să mă prefac că sunt în cel mai *exotic* concediu. Şi-ţi dau cuvântul meu că nu pun gura decât pe sticla de apă!

C.Z. s-a lăsat înduplecată, dar doar după ce i-a instruit pe servitorii de la bucătărie să fie cu ochii pe Domnu' Capote. Apoi, s-a îmbrăcat cu pantalonii de călărie şi cizme şi s-a dus la grajduri. Când s-a întors, o oră mai târziu, l-a găsit pe Truman moţăind ca un copil într-un şezlong, ţinând

în braţe o perniţă, de parcă ar fi fost perna lui favorită, fără de care nu putea dormi. Pe jos, lângă el, o sticlă inofensivă de Perrier. Doar mai târziu, când a observat că limba i se împleticea în gură în timp ce povestea tot felul de basme năstruşnice şi că părea să manifeste o predilecţie ostentativă pentru „berea lui Adam” - doar atunci s-a gândit să verifice sticlele acelea mari de Perrier din care băuse toată seara, ca să descopere că apa fusese înlocuită cu vodcă, astfel că el a băut tărie nediluată în doze de câte un sfert de litru.
Doamnelor şi tonţilor, avem plăcerea de a vă oferi piesa jucată de doamna Winston Guest, din Oyster Bay, şi de musafirii de la Palm Beach, intitulată...
NEBUNIILE DE LA CLINICA DE DEZALCOOLIZARE
PROLOG
CENTRUL D E TRATAMENT HAZELD EN

PACIENT........................................................................................................TRUMAN

CAPOTE

ÎNSOŢITOR

..................................................................................................................................

C.Z. GUEST

ALTITUDINE: 2 743 M VITEZA AERULUI: 482 KM/H (260 NODURI) TIMP

ESTIMAT PÂNĂ LA DESTINAŢIE: 2 ORE şI 55 MIN

Au zburat de nenumărate ori împreună de-a lungul anilor. între Idlewild, apoi JFK şi Palm Beach

International. Au zburat în Mexic, s-o vadă pe Marella. în Caraibe, să stea cu draga lui Babe.

Lui Truman întotdeauna i-a plăcut să zboare. Şi, deşi s-a bucurat de multe ori de intimitatea avionului CBS al soţilor Paley sau de luxul din cel al soţilor Guinness, cu mobilierul Louis XIV, exista ceva care-l atrăgea la zborurile *comerciale.*

- îmi plac la nebunie fetele alea drăguţe, cu fustele lor scurte şi pelerinele şi pălăriile elegante, împingând cărucioarele alea simpatice... (Că veni vorba...)

Şi-a întors capul să vadă pe unde a ajuns, pe culoar. C.Z. l-a înghiontit în coaste.

- Nici să nu-ţi treacă prin cap, dom'le. Eşti pedepsit. Pentru isprava de aseară.

- Dar, Sissy, aşa am şi spus, că nu pun gura pe nimic altceva decât pe sticle de apă! N- am făcut nici o promisiune în legătură cu ce era în ele...

A rânjit, privind-o pieziş... dar ea nu i-a răspuns la zâmbet.

- Truman. Nu e frumos din partea ta.

- Nici n-am zis că e.

- Te duc la Hazelden, fie că-ţi place sau nu, şi nu te scap din ochi până nu te predau personal unui doctor.

- în cazul ăsta, draga mea, ar trebui să sărbătorim până mai putem.

Piciorul îi tremura. Iar la tâmple i se formau picături de sudoare.

- O, *nuuuuuu.* Mâine, când te predau, trebuie să fii perfect treaz.
- Păi, asta-i o prostie.
- Cum aşa?
- Dacă mă predai treaz, ce-o să mai remedieze ei?

în zâmbetul acela plin de sine, ea a regăsit o urmă din vechiul Truman.

- Of, Truman. Trebuie să te opreşti. O să... o să păţeşti ceva ghroaznic dacă nu te opreşti.

Tocmai atunci a ajuns căruciorul cu băuturi în dreptul lor şi o stewardesă îmbrăcată într- o vestă ruginie şi cu cravată la gât i-a întrebat cu un aer indiferent:

- Cu ce vă pot servi?
- Două cafele, a răspuns C.Z., în numele amândurora. Fără lapte.

Truman a strâns-o de braţ, cu o mână tremurândă.

- Draga mea, te rog. Doar de data asta. Nu mă simt prea bine. Inima e de vină - cred că mi se frânge.

C.Z. l-a privit cu atenţie şi i-a desluşit teroarea din ochi.

- Te implor, Sissy - doar un păhărel, să mă calmez.

Lăsându-se înduplecată:

- Bine.

- Scumpo, s-a adresat el stewardesei, dă-ne, te

rog, şi două pahare de whisky.

- Cu apă minerală?

- Nu, simplu.

Ea a turnat în două pahare şi le-a aşezat pe tava din faţa lor. înainte de a apuca să-i mulţumească sau să-i spună cât de mult îi *place* cravata ei, care o făcea să semene cu *Annie Hali,* încă la modă, ea deja servea următorul duo de pasageri.

- Mă rog. Bănuiesc că nu te poţi aştepta la stil şi eleganţă într-un zbor spre *Minnesota.*

C.Z. s-a uitat la el cum a apucat paharul cu ambele mâini şi l-a dus la buze cu nerăbdare. A observat, mâhnită, că dinţii îi clănţăneau pe marginea paharului.

L-a golit dintr-o singură înghiţitură, iar corpul i s-a calmat vizibil.

- Mulţumesc, draga mea, a şoptit el.

S-a lăsat pe spatele scaunului şi a închis ochii, satisfăcut. Corpul lui a devenit atât de nemişcat, încât, preţ de o clipă, C.Z. s-a temut că nu mai respiră.

- Truman?

- Spune-mi o poveste, Sissy.

- Ăsta-i domeniul tău.

- Nu, nu e. Toţi avem poveşti de spus, draga mea. Iar tu ai una deosebit de interesantă. O adevărată capodoperă - în cinci acte pline-ochi cu acţiune.

-A, da...?

- Sigur că da. A deschis ochii. S-a întins după paharul ei... Pot? După ce ea încuviinţă din cap, el luă o înghiţitură modestă, hotărât parcă să savureze băutura încet de data asta. Povesteşte-mi despre Lucy.

- Lucy?

- Da, draga mea. Povesteşte-mi despre frumoasa Lucy Cochrane, *debutante extraordinaire.*

C.Z. şi-a dat seama unde bate.

- Truman, cunoşti povestea asta.

- Da, dar vreau să te ascult pe *tine* spunând-o, a zis el, anticipându-i un oftat. Te rog! în scurt timp voi fi în Alcatrazul clinicilor, blocat într-un

grup din ăla de sprijin înfiorător, în mijlocul unor nulităţi din Midwest care se tot plâng de brutele de soţi pe care le au sau de plozi şi cum au ele nevoie doar de un pumn de pastile ca să poată face faţă corvezilor zilei... în seara asta, în timp ce beau acest pahar, spune-mi ceva ce vreau să aud.

Tonul lui era atât de implorator, încât ea cedă. Ca întotdeauna, îi mânca din palmă. Uite, încep eu. Cortina se ridică şi o înfăţişează pe Lucy Cochrane, debutanta de vanilie. E cea mai rafinată debutantă pe care a văzut-o Bostonul vreodată, cu excepţia unui singur mic defect...

C.Z. a zâmbit. Adevărul e că lui Lucy Cochrane nu-i pasă nici cât negru sub unghie că e debutantă. Cea mai mare ambiţie în viaţă a lui Lucy Cochrane este să reuşească să iasă din înalta societate, o dată pentru totdeauna.

Până şi expresia feţei lui C.Z. părea să sugereze vechea ei personalitate, de când avea nouăsprezece ani şi era stăpânită de dorinţa de a scăpa.

## Actul I

### DEBUTANTA CEA REBELĂ

Totul a început cu mici gesturi de sfidare.

După ce a fost desemnată sărbătorita absolută a sezonului din anii *'37-38,* Lucy - sau C.Z., cum îi spuneau cei apropiaţi - şi-a petrecut majoritatea timpului la petreceri, bând cocktailuri dintr-un

flacon pe care-l ţinea ascuns, pentru a adăuga ceva în paharele mici de şampanie, şi numărând orele până când se putea întoarce la grajduri, să călărească. De fapt, singurii tineri din Boston care îi treziseră interesul erau bătăuşii de la Red Sox, pentru care avea o slăbiciune deosebită, şi echipa de hockey pe gheaţă Bruins. Adevărul e că Jack Kennedy şi toată gaşca de la Harvard o plictiseau de moarte, cu vocalele lor nazale (cam la fel cum le pronunţă ea, deşi mult mai puţin melodioase) şi cu discuţiile lor insipide (iar asta nu o caracteriza deloc). Un lucru îi era clar - ambiţiile ei depăşeau graniţele regiunii în care se născuse, în sufocanta Noua Anglie.
începuse să se întâlnească cu un tânăr chipeş pe care l-a întâlnit pe plajă şi care era stabilit în Boston, la Paza de Coastă. Jucase în câteva filme în California înainte de război. Un star pe nume Victor Mature. îl văzuse în trei filme: în rolul principal, de tânăr romantic, în *No, no, Nanette*; în cel de om al cavernelor, îmbrăcat în piei, în filmul *One Million B.C.;* şi în rolul de spadasin neînfricat în *Captain Caution.* într-o noapte, în timp ce se plimbau pe ponton, Victor s-a oprit şi i-a luat bărbia în mâna lui uriaşă. Ea crezuse că avea de gând să-i întoarcă faţa în sus spre el şi să o sărute în lumina lunii, dar el doar s-a uitat cu atenţie la

trăsăturile ei, apoi la profil, examinând fiecare unghi. S-a uitat şi ea lung în ochii lui cu pleoape grele (în legătură cu care nu se putea decide dacă i se păreau atrăgătoare sau respingătoare), apoi la buzele lui pline şi a aşteptat. în cele din urmă, el a zis, cu vocea aceea groasă a lui, de star:

- Ştii ceva, chipul tău e potrivit pentru lumea spectacolului. Bărbia are forma corectă, iar nasul ţi-e îndeajuns de scurt. Aşa şi trebuie, altfel, când bate lumina, o să se vadă o formă neplăcută în umbra proiectată. Deşi tu nu ai nevoie de lumină... Eşti ca luna de pe cer - luminată dinăuntru.

Victor a fost cel care i-a dat ideea. Adică să nu devină actriţă de dragul de-a juca în filme, ci să joace cu scopul de a-şi păta reputaţia, atât cât să o facă o partidă nedorită, când venea vorba de căsătorie, pentru bărbaţi „potriviţi” din „familii potrivite”.

într-o lună a recrutat-o pe sora ei şi alte câteva debutante să i se alăture într-un cabaret pe acoperişul de la Ritz din Boston. A cântat „Blue Skies” a lui Irving Berlin - puţin cam fals, dar asta se putea trece cu vederea pentru că arăta de-a dreptul extraordinar, într-o rochie de seară de culoare deschisă care-i punea în valoare corpul atletic, cu o tăietură până sus pe coapsă, fapt ce-i

scotea în evidenţă picioarele, despre care toată lumea spunea, când purta costum de baie sau pantaloni scurţi de tenis, că sunt nemaipomenit de frumoase. Se pare că întregul Boston a fost, la un moment dat, să vadă ce tertipuri mai pun la cale Debutantele Rebele de la Ritz, iar Lucy a fost extrem de mulţumită când grupul de la Harvard a tratat-o ca pe o femeie decăzută - sau cel puţin una rătăcită temporar.

S-a plimbat prin Boston în Chevroletul decapotabil, cu Victor Mature, savurând martini dintr-un termos şi sărutându-se în public.

Mama ei a fost, bineînţeles, oripilată.

într-o seară, Victor a invitat un bărbat. Slab, ten închis, păr lucios şi privire lacomă. S-a aşezat la o masă de la marginea scenei şi le-a studiat pe fiecare dintre tinerele doamne cu un ochi de cunoscător. Intensitatea privirii lui le stânjenea pe celelalte fete, i-au spus ele mai târziu lui Lucy, dar ea s-a uitat fix în ochii lui fără să clipească.

După ultimul cântec, sirenele s-au alăturat clienţilor regulaţi. Lucy şi-a dat după ureche o şuviţă rebelă, de culoare blond-platinat, şi a băut din paharul ei cu coniac Alexander. Victor i-a pus mâna pe braţ şi i-a spus:

- Domnul Shubert e producător, Luce. Pe Broadway. Conduce Organizaţia *Shubert...?*

Lucy dădu din cap şi zâmbi, de parcă ar fi ridicat din umeri, neştiind despre ce e vorba.

- Scumpa mea, care e numele tău? Prenumele, a întrebat el, cu accent slav, perceptibil chiar şi în vacarmul acela de voci şi muzică.

- Lucy.

- Lucy, vrei să fii actriţă?

- Nu neapărat. Dar aş vrea să fiu cineva.

- Atunci ascultă-mă pe mine. Nu ştii să cânţi şi, din câte văd, nu ştii nici să dansezi - deşi lucrul ăsta nu a fost niciodată un impediment pentru doamnele din lumea spectacolului. Ce vreau să spun e că nu ai talent. Dar ai chipul de care e nevoie în cinema, îl recunosc de la distanţă - iar tu, draga mea, îl ai. Un chip de vis.

Lucy a simţit cum obrajii ei palizi se înroşesc, dar

a acceptat cartea lui de vizită.

- Mulţumesc, a spus ea.

- Sună-mă.

- Aşa o să fac.

# Şi aşa făcu

.SCENETĂ

ALTITUDINE: 8,534 KM VITEZA AERULUI: 740 KM /H (399 NODURI) TIMPUL ESTIMAT

PÂNĂ LA DESTINAŢIE: 2 ORE şi 12 MIN

- Biata de tine... Chiar nu ştiai cine e *Shubert?*
- Habar n-aveam.
- Credeam că *toate* actriţele aspirante ştiu de Organizaţia Shubert.
- Dragul meu, singura mea ambiţie ca actriţă a fost să fiu destul de bună pentru a fi alungată din Boston.
- Şi ai reuşit?
- Şi încă cum!

A zâmbit larg, şi-a luat paharul de la el şi a început să bea. Când a văzut-o pe Annie Hali întorcându-se cu căruciorul de băuturi, Truman s-a uitat la C.Z., implorând-o din priviri.

Ea a oftat şi a cedat.

- Nici un strop de alcool de mâine, amice.
- Jur cu mâna pe inimă, draga mea. Făcându-i

semn stewardesei: *Domnişoară...?*

- Domnule?
- *Le même encore, s'il vous plaît.*

Fata s-a uitat la C.Z., care a încuviinţat din cap. Li s-au adus băuturile - iar C.Z. a aşezat paharul lui Truman pe tava dinaintea lui.

- Şi spune-mi, draga mea, a fost minunat?
- Ce să fie minunat?

- Cum ce, *Nebuniile,* bineînţeles. Să pici pe scenă. Să fii aproape goală şi să se uite la tine toţi perverşii ăia cu poftă şi invidie şi dorinţe *arzătoare...*
- Acasă le-am spus tuturor ce grozav e, asta-i clar.
- Dar de fapt...?

A băut cu poftă din paharul cu whisky. Ea a tăcut, dându-i răgaz corpului să-şi amintească senzaţia pe care o avusese când trebuia să ţină ridicată o cuşcă enormă - cu aripi de liliac deschise pe o distanţă de un metru şi jumătate în fiecare parte, decorate cu mărgele de parcă erau un candelabru supraîncărcat. încercând să-şi menţină echilibrul, cu buclele în toate direcţiile, sub o pălărie imensă. Cu zâmbetul electrizant pe chip şi cu muşchii obrajilor pulsând spasmodic din cauza efortului.

- De fapt, eram plictisită de moarte. Plictisită de costumaţii. Plictisită de lumini. Plictisită de stat în picioare, de umblat, de menţinut vreo poziţie până nu-mi mai simţeam braţele.
- Dar ai fost şi tu, cu siguranţă, atinsă - chiar şi puţin - de febra showbizului.
- Absolut deloc.

Actul II

FATAZIEGFELD

Contractul ei era clar. Era o animatoare - nu o dansatoare.

După cum bine şi-a dat seama domnul Shubert, nu ştia nici să danseze, nici să cânte. Dar strălucea pe scenă. Numele ei a fost scris ultimul, cu caractere mici. Nu avea un rol principal, era a treia blondă de la stânga. Chiar şi aşa, atrăgea priviri.

- Fata aceea *foarte* blondă, se spunea.
- Fata aceea petrecăreaţă din *înalta societate,* se şoptea.

De regulă, costumaţia ei era albă. Albă, ca să se potrivească cu blondul platinat al părului ei, o culoare atât de deschisă, încât părul părea transparent în lumina de pe scenă. Cu perle albe, plasate strategic pentru a acoperi părţile scandaloase, lăsând prea puţin loc fanteziei. Apogeul serii ei era când scăpa de greutatea costumului. Când îşi dădea jos roşul acela ţipător de pe buze şi se îmbrăca în hainele ei confortabile din stofă Harris şi îşi punea mocasinii, apoi mergea cu ceilalţi la barul de pe West 45, la un pahar de coniac Alexander. Erau multe petreceri, la care participau persoane mult mai interesante decât cei din Liga Juniorilor din Boston; petreceri la care lumea nu purta perle. Aşa l-a cunoscut pe

cel care-i va pune în scenă următorul act, la o petrecere de inaugurare sau ceva de genul ăsta.
Petrecerea cu pricina s-a ţinut sus, deasupra oraşului, în Sala Rainbow de la etajul şaizeci şi cinci al hotelului Rockefeller Piaza. Păşind în acea sferă de sticlă dintre nori, s-a simţit uşoară şi spumoasă ca o bulă umană de şampanie - iluzie amplificată de părul monocrom şi de rochia de seară pe care o purta.
Auzise despre ringul de dans rotitor, conectat în mod inteligent la o orgă Wurlitzer, care avea lumini ce-şi schimbau culorile în funcţie de stilul fiecărui cântec.
Formaţia era în toiul spectacolului, într-o atmosferă aurie, strălucitoare, pe ritm de foxtrot. A urmat o rumba lascivă, trandafirie, un cha-cha pe roşu aprins, apoi ritmul a alunecat într-un vals lent, albastru. Acela a fost momentul când a abordat-o el. Remarcabil de chipeş, cu pometi înalţi, trăsături bine conturate şi mustaţă bej, tunsă frumos. Interveni politicos, luând-o în braţe. Ea a zâmbit distant, formal, şi şi-a pus degetele lungi pe umerii lui laţi.

- O, bună seara, a spus ea.

- Bună seara, a răspuns el, buzele de-abia

mişcându-i-se.

- Minunat, nu-i aşa?

- Ce anume?

- Acesta e primul dans pe o culoare rece. într-adevăr, erau înconjuraţi de o luminiscenţă albastră, de parcă încăperea era scăldată în lumina lunii. îmi plac mai mult culorile reci. Ţie nu?

- De ce?

Colţurile buzelor lui încercau vag să schiţeze un zâmbet, scoţând la iveală gropiţele de sub pomeţii lui proeminenţi.

- Păi, bănuiesc că se potrivesc temperamentului meu. La urma urmei, o fată poate îndura căldura o perioadă, dar apoi vrea un pahar mare cu apă.

Atunci el a zâmbit larg, iar ea a putut vedea ce se ascundea sub expresia aceea severă, în mijlocul acelor trăsături frumoase, puternice, un set de dinţi mari, ca de iepure. Misterul a fost înlocuit pe loc cu blândeţe. Afabilitate.

- Asta nu mi se pare greu de crezut. Ai tu ceva special - se observă chiar şi de la distanţă. Un fel de răceală, bănuiesc. Un fel de detaşare.

- O, Doamne, chiar fac o astfel de impresie proastă?

El a zâmbit şi mai larg, lăsând să i se vadă dinţii laţi.

- Nu, nu. E vorba despre altceva... Nuanţe calde, ascunse dedesubt. E bine. E bine să ai ceva aţâţător.

Valsul a ajuns la final, iar formaţia a început să cânte o variantă a melodiei „Mood Indigo”. Când ea s-a retras, el i-a oferit din nou braţele.

-Pot?

Ea a zâmbit şi a acceptat noua invitaţie. îi plăcea zâmbetul lui de iepure. Era dezarmant. După ce s-au legănat pe acordurile solo ale clarinetului, el i-a spus:

- Mă cheamă Darryl, apropo.

- încântată. Lucy.

- Dacă nu sunt prea îndrăzneţ, cu ce te ocupi,

Lucy? Adoptând accentul ei Brahmin cel mai

puternic, zise:

- E *foarte* nepoliticos să întrebi o doamnă ce ocupaţie are. Şi e la fel de necuviincios să fiu întrebată ce vârstă am sau dacă-s divorţată sau dacă sunt mamă.

- Eşti?

- Nu. Nu. Douăzeci şi patru. Incertă. în ordine

inversă.

- Cu riscul de a părea banal, ţi-a mai spus cineva

că ai un chip potrivit pentru filme? -Da.

Indiferenţa ei l-a făcut să râdă.

- Şi cine ţi-a spus, dacă-mi permiţi să te întreb?

Vreun profesor? Tatăl tău? Vreun tip...?

- Victor Mature.
- Nu, zău? Dinţii i-au strălucit în lumina devenită acum liliachie. Am cumpărat cei patru ani rămaşi din contractul lui cu Hal Roach. Am plătit optzeci de mii pentru el. De îndată ce se termină războiul, eu...
- *Dumneavoastră* aţi cumpărat contractul lui

Victor? Dar eu credeam că vreun studio...

- Exact. Twentieth Century Fox.
- Tu eşti Fox?
- Nu, draga mea Lucy. Dar aş putea fi. Eu sunt

Zanuck.

- Ah, am înţeles. Da, am auzit de dumneavoastră

de la Victor.

- întotdeauna am fost de părere că omul acela are atingerea lui Midas. Publicul îl adoră - orice film în care apare se transformă în aur. Dar

regizorii nu văd asta - încă nu. Se limitează doar la înfăţişarea lui. Ei cred că e doar muşchi, fără pic de creier. Dar eu am planuri mari pentru el.

- Asta-i minunat, domnule Zanuck.

- Darryl.

- Darryl.

- Recunosc o vedetă de la un kilometru. Sau cel puţin potenţialul de vedetă.

- Bănuiesc că e nevoie de un talent deosebit pentru asta.

- Da, aşa e, Lucy, iar acum, ca să fiu sincer, recunosc asta în tine.

- Ah, a zis ea, neştiind ce să răspundă.

- Mda. Ce ai zice să-ţi aranjez o probă?
-Ha.

- Cum adică, „ha”?

- Păi, în primul rând, n-am deloc talent. Dar deloc.

- Aşa zici?

- Nu ştiu să cânt şi nu ştiu să dansez - foarte probabil că nu ştiu nici să joc un rol.

- Şi cine ţi-a spus asta?
- Domnul Shubert. De la Organizaţia Shubert.
- înţeleg. Care Shubert?
- Toţi.
- Ce-ai zice, Lucy... Lucy şi mai cum?
- Cochrane.
- Ei bine, ce-ai zice, domnişoară Lucy Cochrane, de următoarea propunere: iei avionul până în California, te prezinţi la probă şi apoi vedem noi cine a avut dreptate. Pot rezolva în aşa fel ca Victor să fie şi el prezent, să te simţi relaxată. Ce zici? Toate fetele vor să apară în filme, nu?

Ea a ridicat din umărul ei palid.

- Vinerea viitoare e prea repede?
- Nu pot, sub nici o formă. Am spectacol.
- Spectacol? Parcă ziceai că nu faci parte din showbiz.
- Am zis despre ocupaţia mea că e *incertă.*
- Ce spectacol?
- *Nebuniile Ziegfeld.*
- Rolul principal?

- A treia blondă de la stânga.

- în cazul acesta, a chicotit el, amuzat de sinceritatea ei, în timp ce se îndreptau în paşi de dans spre bar, nu prea ai de ce să stai pe gânduri, nu-i aşa? Vii la Hollywood, iar acolo, după cum intuiesc, te voi face vedetă. Ca pe prietenul tău, Victor. Zicând asta, a luat două cupe de şampanie de pe o tavă şi i-a întins una lui Lucy.

- Pentru viitorul nostru.

- Nu ştiu ce să zic, e o ofertă foarte tentantă, Darryl, dar, cum spuneam, am deja altceva planificat. Da' poate mă răzgândesc. îmi dai, te rog, cartea ta de vizită?

El a scos o carte de vizită dintr-un portvizit de argint pe care îl ţinea în buzunarul de la vestă.

- Poftim, Lucy Cochrane. Mă vei suna... Şi încă destul de curând.

Ea a continuat să-şi bea şampania, păstrându-şi gândurile pentru ea, în spatele atitudinii reci şi politicoase. Dar, după alte două săptămâni în care a trebuit să ridice coliviile alea de păsări încărcate cu mărgele pe scena de la Imperial, o nouă probă, de orice fel, i s-a părut o provocare binevenită.

în camera ei de la Ritz, a ridicat receptorul şi a format numărul biroului lui Zanuck, iar el a rostit doar şase cuvinte scurte:

- Lucy Cochrane... Ştiam că vei suna.

## Actul III

### VEDETA LUI ZANUCK

- Bine, Lucy, să încercăm din nou, a auzit vocea lui Zanuck, când aparatul de filmat era oprit. Stătea acolo, stângace, uitându-se în gol. în neant. Auzea zgomote în spatele aparatului de filmat şi, din când în când, pe cineva tuşind. Alţii şopteau, era clar, mai mult ca sigur îi criticau interpretarea (dacă se putea numi aşa - avea oarecare îndoieli).

Făceau probe în care ea avea un anumit rol, într-un anumit film, aşa cum au mai făcut de nouăsprezece ori în ultimele opt luni de când era acolo. Eşuase de nouăsprezece ori.

A trecut audiţia iniţială (datorită frumuseţii). I s-a oferit pe loc un contract de şapte ani, de aceeaşi durată cu cel al lui Victor Mature - căruia jumătate dintre actori îi spuneau „Manure”—. Şi apoi au început săptămânile de instruire. Lecţii de vorbire şi dicţie. De mişcare. Studiul scenei. S-a alăturat gloatei de fete care umblau cu cărţi pe cap şi care luau întregul proces *foarte* în serios, I-a trimis lui Zanuck o fotografie în care ţinea pe cap o podoabă Ziegfeld de un metru şi jumătate, cu menţiunea: MAI MULT DECÂT CĂRŢI...! Era invitată la toate petrecerile şi premierele, fotografiată de către departamentul de publicitate, care s-a folosit de imaginea ei de Debutantă Rebelă şi a relatat

despre întâlnirile ei aranjate cu actori tineri şi bine făcuţi, care o scoteau la cină la Musso & Frank.

- E doar o chestiune de timp - şi de un şenariu potrivit, a liniştit-o Zanuck, cuvântul „scenariu” împiedicându-i-se între dinţii de iepure. Vei reuşi. Eu nu mă înşel când descopăr o vedetă. *Răbdare,* draga mea.

Dar Lucy şi-a dat seama că era un caz pierdut. îşi auzea propria voce - atât de inexpresivă. Lipsită de moleşeala aceea dulce, pe care o avea în starea ei naturală. îşi simţea muşchii crispându-i-se, formând un fel de scut protector, când i se cerea să umble într-un fel sau altul. Simţea că face mişcări prea sacadate în timp ce ridica receptorul şi se prefăcea că spune „alo”. începuse să-i fie groază de scene cu telefonul, la probe. Groază când trebuia să citească scenariul acela plictisitor, darămite să înveţe replicile. Nu avea deloc chef să-şi aleagă hainele, să le îmbrace şi să meargă la filmări, unde clacheta aceea ridicolă, cu braţ de zebră, pocnea în faţa ei, pentru ca apoi, timp de patru minute - sau poate nici atât -, să interpreteze la comandă, de parcă ar fi fost o focă surdă.

Prefera să citească cărţi, nu scenarii - sau, mai degrabă, îi era dor să-şi petreacă timpul afară. Să călărească pe câmp, pe un cal pursânge, aşa cum

făcuse toată viaţa în Boston. După nouă luni de eşecuri, Lucy se săturase.
într-o dimineaţă de august, când căldura era atât de apăsătoare, încât parcă te sufoca, Lucy Cochrane nu s-a prezentat la studio pentru ora de dicţie. Absenţa i-a fost observată şi la ora de interpretare, unde un tânăr cu trăsături aspre a rămas fără parteneră. Domnul Zanuck a fost informat până la ora prânzului, iar el - Lucy fiind un fel de proiect favorit al lui - s-a ocupat personal de chestiune, l-a lăsat patru mesaje, care au rămas fără răspuns. A sunat acasă la ea, pe Doheny Drive, dar degeaba, nu mai era cine să răspundă.
Lucy se trezise în dimineaţa aceea cu sentimentul că ştie ce are de făcut. Aerul nemişcat avea o anumită claritate, în stagnarea lui. Parcă şi-a dat seama că în acel loc ciudat, în acel templu al visurilor de plastic, nu exista viaţă. Foarte probabil că era suportabil pentru cei care-şi doreau asta foarte mult. Ei puteau să aibă răbdare. Puteau să stea acolo încă şapte ani, urmărind cum li se veştejeşte potenţialul în aerul acela lipsit de viaţă. în capul ei, acea tăcere a făcut-o să-şi dea seama că era un loc fierbinte - un loc în care mocneau doruri în culori de roşu aprins şi portocaliu carbonizat. Pe când ea era o substanţă de un

albastru de gheaţă. Nu şi-a dorit asta niciodată. Nu fusese niciodată visul ei, aşa că de ce să-şi mai irosească timpul în locul ăsta? Cu sau fără contract, nu era o sclavă şi nu putea fi reţinută cu forţa. Ca şi cum ar fi fost cea mai simplă şi clară decizie din lume, s-a ridicat, şi-a luat costumele şi fustele şi pantalonii scurţi din sertare şi le-a pus frumos în valiza de pe pat. A ieşit din casă în lumina orbitoare şi nu a privit nici o clipă înapoi.

- Cum adică, pleci? a urlat Zanuck la telefon, când l-a sunat ea de la un telefon public din Gara Union. Unde pleci?

- încă nu ştiu sigur.

- Cum adică, nu *ştii?*

- încă nu m-am hotărât unde vreau să ajung.

- Să ajungi? îţi spun eu, ajungi la studio până mâine dimineaţă la ora 9.

- îmi pare extrem de rău, Darryl, dar n-am să mai fiu aici.

- Ai uitat că ai semnat un contract.

- Da, e păcat, într-adevăr - îmi pare rău şi pentru asta.

- N-o să mai obţii niciodată un rol, dacă faci asta.

- O, *Slavă Domnului,* atunci.

- Lucy, draga mea, ascultă...

- Rămâi cu bine, Darryl. O să te anunţ de îndată

ce mă hotărăsc unde vreau să merg.

Zâmbind mulţumită, a pus receptorul la loc şi a ieşit din cabina telefonică, hotărâtă să găsească un loc unde să bea ceva, să-şi sărbătorească eliberarea.

SCENETĂ
ALTITUDINE: 11,277 KM VITEZA AERULUI: 901 KM/H (486 NODURI) TIMP ESTIMAT PÂNĂ LA DESTINAŢIE: 55 MIN

Truman a căutat-o cu privirea pe stewardesă, dar n-a văzut-o nicăieri. Neavând de ales, a scos dintr-un buzunar interior al hainei de in un flacon argintiu.

C.Z. a ridicat o sprânceană critică:

- *Chiar aşa...?*

- Păi, draga mea, ce *puteam* să fac, să o tot *ţin ascunsă,* iar noi să stăm pe uscat? Şi- apoi, o s-o confişte doar mâine, când mă controlează, aşa că m-am gândit să mă simt bine până mai pot...

- Ulthima. Bine. Ai înţeles?

îi era greu să-i reziste când era Truman-de-Odinioară. Fericit, volubil. în ultima vreme nu prea a fost el însuşi.

- Cum spui tu, şefa. Da' până una-alta, nu vrei o gură, să te răcoreşti un pic?

Ea a împins paharul de pe măsuţă spre el, iar el a deschis flaconul şi a turnat cu grijă, încercând să-şi stăpânească tremurul mâinilor.

- Ştii ceva, prietene... vei fi ca nou în scurt timp.

*Trebuie.*

Drept răspuns, el a ridicat din umeri şi a luat o

înghiţitură zdravănă.

- Trebuie? *De ce?*

- Truman, dragul meu, încă mai ai de scris multe lucruri minunate. Tu eşti un campion. Apoi, cu convingere vehementă: Eşti un *învinghătoor.*
El a privit-o cu ochii larg deschişi:
- Scumpa mea Sis, chiar crezi că...? După tot ce s-a....?
Vocea i s-a stins.
Ea a aşezat paharul deoparte, l-a apucat de braţ şi l-a scuturat cu putere:

- Tu, Truman Streckfus Persons Capote, eşti cel mai bun scriitor pe care-l ştiu, şi încă mai ai multe de oferit. Trebuie să le arăţi tuturor că s-au înşelat. Tu creezi cele mai frumoase opere de artă.
- Dar, Sissy! Nimănui nu-i pasă. E prea târziu.
- Ascultă-mă cu atenţie. Nu e *niciodat'* prea târziu să-ţi revii şi să câştigi cursa.
L-a privit fix în ochi, până când el a clipit cu pleoapele lui de fluturaş şi şi-a coborât privirea spre paharul cu băutură.

- Mai puţin Truman, mai multă Lucy.

- Dă-o-ncolo pe Lucy, a zis cea care fusese, cândva, tocmai acea persoană.

- Sissy - ai promis.

- O, Truman, a trecut atât timp. Eu sunt eu - Lucy a fost o persoană parcă dintr-o altă viaţă.

- Amândouă sunteţi eroinele mele. Ea nu e mai puţin reală decât tine. Nu e mai puţin reală decât Nina sau Slim sau Holly Golightly sau Babe... Rostind numele lui Babe, ochii i s-au împăienjenit. Te rog, Sissy, mai povesteşte-mi despre Lucy. Tu şi ea sunteţi aceeaşi persoană, iar eu vă iubesc pe amândouă, aşa că...

- Bine, Truman. Dar numai de data asta.

- Deci. Unde merge o fată după ce renunţă la Hollywood?

- Alege un loc la întâmplare.

- în cazul lui Lucy?

- Mexic.

Actul IV

IN VINO VERITAS

Stătea pe un scaun la barul Ciro, de la Hotel Reforma. Măcar atât îşi amintea.
Alesese Mexicul pentru simplul motiv că nu mai fusese niciodată acolo - a văzut o reclamă într-o revistă în timp ce aştepta în Gara Union, cu un pahar de coniac Alexander în faţă, şi s-a gândit că arată impresionant. Mult cer, multe plaje cu nisip alb. Poze cu turişti făcând schi pe apă sau skydiving. Dealuri verzi. Flori de toate tipurile. Şi-a cumpărat un bilet către México City pentru simplul motiv că s-a întâmplat să-i atragă atenţia şi, nefiind nevoită să dea socoteală nimănui, a trimis o telegramă acasă după ce s-a instalat în camera de la Hotel Reforma.
într-o după-amiază, era la hotel şi savura un daiquiri, răsfoind paginile cu cursele de la Hipódromo de las Américas; acolo a găsit-o următorul ei rol. A abordat-o în cea mai puţin plauzibilă manieră - sub forma unui bărbat mare cât un taur, în salopetă stropită cu culori.

- *Buenas tardes, señorita.*

Lucy îşi ridică privirea de pe ziar:

- *Buenas tardes, señor.*

Barul era aproape pustiu, la ora aceea nu prea era frecventat.

*-¿Tu eres americana?*

*-Si.*

- *¿Cómo se llama?*
- *Mi nombre es* Lucy... Lucy Cochrane. A zâmbit, de parcă ar fi vrut să-şi ceară scuze. Mă tem că la atât se reduc cunoştinţele mele de spaniolă.

I-a zâmbit şi el, la rându-i, un zâmbet deschis, încrezător.

- în cazul acesta, să vedem cum reuşim să ne înţelegem cu engleza mea. Vă pot ţine companie?

Chipul lui ar fi fost amuzant, dacă expresia ochilor n-ar fi fost atât de sinceră. Ochi depărtaţi, la o distanţă foarte mare unul de celălalt. Cu adâncituri dedesubt - cearcăne permanente, prea profunde ca să mai poată fi îndepărtate.

Lucy ezită. Voia doar să citească paginile despre curse în linişte, dar încuviinţă din cap şi împături ziarul. El i-a spus barmanului:

- *Una botella de vino y dos copas.—*

Ea a făcut un gest, arătându-i paharul de daiquiri.

- Nu e nevoie, mulţumesc.

-Nu.

S-a aşezat pe scaunul de piele din faţa ei, iar burta i s-a ridicat aproape până la bărbie. Nu părea absolut deloc îngrijorat că asta i-ar putea

afecta farmecul. în ochii negri i-a licărit veselia. Savura acest spectacol patriarhal.

- Nu? l-a provocat ea. De obicei comand eu ce beau, domnule...
- Rivera.
- îmi comand singură, señor Rivera. Şi, după cum vedeţi, prefer un pahar cu daiquiri rece.
- Da. Dar. Astăzi, împreună, vom bea vin.
- Şi de ce credeţi că mi-aş schimba planurile pentru după-amiaza asta?
- Pentru că sunt o persoană foarte interesantă. Şi se vede că şi dumneavoastră sunteţi interesantă.

Ea a râs, în timp ce chelnerul, într-o vestă aurie, a adus două pahare şi o sticlă de Rojo.

- De ce vin?

Uriaşul s-a aplecat, a desfăcut sticla şi a turnat. Lui Lucy i s-a părut că burta lui imensă arăta de parcă era gata să plesnească.

- Există o expresie în latină în care cred - *in vino veritas.*
- Am avut ore de latină la şcoală, dar niciodată n-am fost atentă.
- înseamnă „în vin se găseşte adevărul”.
- în cazul acesta... Ea a ridicat paharul şi a spus: *A tu salud.*

- Pentru frumuseţea ta, a răspuns el. Cu siguranţă că o persoană care are un chip atât de radios e deja foarte sănătoasă. A dat pe gât un pahar, cu înghiţituri lungi, lente. Deci, señorita Cochrane. Eşti americancă? De unde vii?

- Din Los Angeles, bănuiesc... prin Boston şi

Manhattan.

- Ah - am fost şi eu în Manhattan. Pentru o scurtă

perioadă.

- Şi cum ţi s-a părut?

- *Lo odio!—* E plin de porci capitalişti. îl ştii pe fiul lui Rockefeller? Nelson? Mi-a făcut o comandă, să lucrez la clădirea lui.

- Eşti pictor, bănuiesc. Arătă cu capul către stropii care-i acopereau salopeta.

- Muralist. A comandat o pictură murală pentru holul de la *Treinta* Rockefeller Piaza.

- O ştiu foarte bine. Chipul lui Lucy s-a luminat la gândul podelei magice din Rainbow Room, cu spectrul ei de nuanţe. Şi-a amintit vag că fusese ceva scandal în presă.... Continuaţi, vă rog.

- El îmi cunoştea opera - ştia stilul în care pictez. Lucrări politice. Lucrări cu *una conciencia —...* Lucrări pentru oameni. Mi-a solicitat serviciile.

-Şi...?

- S-a eschivat de la adevăr. Voia ca eu să pictez omul obişnuit. Portretul omului care năzuieşte.

Omul la răscruce, aşa trebuia să se numească. O sărbătoare a tehnologiei. A efortului uman. O bătălie de clasă, l-am oferit cosmosul... universul. Ei bine, acel *rica puta*[m] a fost mult prea laş. S-a speriat când a apărut Lenin în fresca mea.

- A apărut?

- Mi-a zis că voia să fie acolo.

- Şi domnul Rockefeller?

- Mi-a cerut să-l schimb. Am refuzat.

- Cum, ce i-ai zis?

- I-am zis că prefer să-mi văd pictura murală distrusă decât compromisă de un *conejillo de pollo*[51] capitalist. Aşa că a luat dalta şi ciocanul, iar lucrarea mea a fost spartă într-o mie de bucăţi.

- îmi cer scuze pentru compatrioţii mei.

- *Gracias, señorita.* Apoi am pictat-o din nou. Aici, în Palacio de Bellas Artes. Chiar în anul următor. Am intitulat-o „Omul - Stăpânul Universului”. Pentru că universul era, din nou, în mâinile mele. Şi-a ridicat mâinile în aşa fel încât ea să i le poată admira. Arătau, într-adevăr, dibace. Prefer noua lucrare. E îndrăzneaţă, aşa cum trebuie să fie. Surprinde haosul lumii moderne. Faţa lui grasă s-a strâmbat de o plăcere răutăcioasă. Am mai adăugat un portret care trebuia inclus.

- Lasă-mă să ghicesc. Domnul Rockefeller?
- L-am aşezat lângă o *pedazo de culo*cu o lamelă de microscop cu sifilis atârnându- i chiar deasupra capului.

A râs zgomotos, satisfăcut.

- Mi-ar plăcea foarte mult să vă văd lucrările,

señor Rivera.

El şi-a reumplut paharul şi a turnat şi într-al ei.

- Spuneţi-mi, señorita Cochrane, cum vi se par

tablourile de pe pereţii aceştia?
Lucy a privit în jur. Pe pereţi, la distanţe egale, atârnau portrete de femei. Portrete senzuale. Toate nuduri. Trupuri de femeie, idealizate, majoritatea învăluite într-o perdea de flori. Crini mari cât capul, unele acoperindu-le discret chipurile, pentru a le ascunde identitatea, altele împodobind sexul femeii respective. Unele şi-au expus corpul în toată goliciunea lui, cu mâinile ridicate în păr şi cu sânii mândri îndreptaţi către privitor. Exista ceva simplu, rudimentar, în stilul în care erau pictate. Artă populară... şi totuşi seducătoare.

- Sunt foarte senzuale, a spus ea. Aduc un

omagiu formei feminine într-o manieră unică.

- în ce sens, unică?
- Păi, stilul e uniform... deci, la prima vedere, femeile par interschimbabile. Dar...
- Dar...?
- Dacă te uiţi mai îndeaproape, observi că fiecare femeie e idolatrizată într-un fel aparte. Atitudinile lor faţă de propria lor goliciune răzbat din poziţia în care stau... şi din felul în care se raportează la flori.
- Señorita Lucy, tocmai mi-aţi evaluat opera.
- Opera dumneavoastră? Dar parcă ziceaţi că sunteţi un muralist cu vederi politice.
- Sunt şi un admirator al formei feminine.
- Bine că mi-au plăcut!
- Señorita Cochrane, un critic cinstit e mai preţios decât o sută de linguşitori falşi.
- Sunt, într-adevăr, foarte frumoase.
- Doriţi un tablou?
- Mi-ar plăcea foarte mult! Dar încă nu am o locuinţă proprie, unde să-l atârn...

- Nu. Nu m-am exprimat clar. V-ar plăcea un tablou... cu dumneavoastră?

Lucy l-a privit lung, apoi a zis încet:

- îmi cereţi să pozez pentru dumneavoastră, señor Rivera?

- Diego. A încercat să se aplece mai aproape de ea, într-un gest rugător, dar îl împiedica burta. Vă văd, aşa cum cândva le-am văzut şi pe femeile din tablourile de pe aceşti pereţi, în forma dumneavoastră cea mai pură.

- Adică goală.

- Ştiţi, eu îmi dau seama - într-o clipă - când o femeie trebuie pictată. Când are ceva ce vreau să imortalizez. Cunosc forma feminină... şi ştiu cine trebuie pictată, pentru ca esenţa ei unică să dăinuie. A urmărit-o cu privirea în timp ce ea turna vin în ambele pahare. V-am jignit, señorita?

Pe chipul ei enigmatic a apărut un zâmbet:

- Ar conta?

- Absolut deloc.

- Ei bine, Diego, a zis ea, luând o înghiţitură de vin, cred c-ar trebui să-mi spui Lucy.

în ochii lui, era o cadână. *Odalisca*... o concubină dintr-un harem.

în timp ce celelalte portrete ale lui de la Ciro erau studii verticale, în care femeile pozaseră în picioare, iar în fundal aveau buchete simple de cale sau de alte flori locale, cel al lui Lucy va fi orizontal şi de cinci ori mai mare. îl va proiecta pe dimensiunile barului Reforma, unde va atârna, spre mândria locului. După ce s-a uitat o dată la *bonita* señorita Cochrane, conducerea barului a fost de acord, căci toţi erau de părere că avea cel mai frumos chip. Şi, deşi erau bărbaţi în toată firea, mulţi dintre ei cu soţii şi copii, au roşit la gândul frumuseţii ascunse sub hainele señoritei Cochrane.

Portretul lui Lucy va fi diferit de stilul de artă populară tradiţională pe care Diego îl adoptase în nudurile de până atunci. Al ei va fi o odă închinată portretisticii renascentiste - o Venus culcată. în tradiţia lui *Venus din Urbino* a lui Tiţian, cu graţia ei clasică. Sau a *Olympiei* lui Manet, cu lipsa ei radicală de modestie. Chiar a încercat să facă rost de un evantai din pene de păun, pentru a reproduce poziţia din *Marea odaliscă* de Ingres, dar s-a oprit apoi la o oglindă, pe care ea o ţine în

mână, să se poată vedea în timpul şedinţelor şi să se bucure de întregul proces.
Pentru aceasta a mers la studioul lui din San Ángel - două case, unite printr-un pod. Structuri moderniste, care alcătuiau o privelişte rară în mijlocul caselor de chirpici şi al fermelor din jur. Una albă cu roz (pentru Diego), cealaltă de un albastru cobalt (pentru Frida, soţia lui), iar între ele un gard viu de cactuşi şi o poartă comună. Impresia de simplitate şi linearitate se pierdea în studioul lui Diego, care era plin cu tot felul de obiecte mexicane tradiţionale. Ticsit cu tot felul de figurine *Los Júdás* şi reprezentări de diavoli din papier-máché, de toate formele şi mărimile. Costume uriaşe de păpuşi umane - *mojigangas,* a zis el că se numeau. Greutatea lor, contrabalansată de forţa celor care le purtau, i-au readus în minte lui C.Z. de chinul îndurat cu cuştile lui Ziegfeld, despre care i-a povestit cu un fior de oroare. El a râs, cu râsul lui robust care-i făcea burta aceea enormă să tremure.
- Ei bine, señorita Lucy, te asigur că va fi mult mai puţin extenuant să pozezi pentru mine. Va fi exact opusul.
l-a arătat un cearşaf din cea mai albă mătase, care era întins pe canapea. Două perne de puf îi aşteptau pletele de platină. Părea un pat destinat

unei prinţese, sau unei curtezane, sau unei combinaţii dintre cele două. I s-a dat un chimonou de culoare deschisă, în care să se schimbe când ajunge. După ce şi-a dat jos bluza, fusta, ciorapii şi lenjeria intimă, a revenit lângă el şi a observat pe masă, în spatele canapelei, o cupă cu vin. Alb, de data aceasta - să se potrivească cu părul ei, i-a explicat mai târziu. Şi el ţinea în mână o cupă, pe care a ridicat-o în cinstea ei.

- *În vino veritas.*

Ea a zâmbit şi s-a servit cu vin, savurând senzaţia

de lichid răcoros alunecându-i pe gât.

- Cum ai vrea să...?

El a indicat spre canapea.

- Vreau să te simţi liberă.

A lăsat halatul să-i alunece pe jos şi s-a întins pe o parte - cea stângă - pe jumătate întoarsă spre pictor. Simţea căldura soarelui pătrunzând prin ferestrele înalte. Urmărea particulele de praf plutind în aer.

- Perfect, señora Lucy...
- „Señora”?
- Da..., a intonat el, cu un fel de reverenţă.

Când ai venit aici, erai o fată. Iar acum eu te văd ca pe o femeie. Lucy şi-a simţit obrajii

îmbujorându-se. Vezi oglinda de acolo? Ea a încuviinţat din cap. Ia-o şi uită-te la tine. Să te vezi aşa cum te văd eu. îmbrăcată în nimic altceva decât în frumuseţe.

Ea a luat oglinda şi s-a uitat la propria-i imagine. Nu mai era debutanta rebelă sau actriţa machiată strident. Poate că, într-adevăr, s-a gândit ea, în timp ce-şi studia chipul în oglindă, aceasta este Lucy, femeia. Fără aşteptări, fără ambiţii. Doar un trup, un creier, un suflet.

- Lucy..., a zis pictorul, aproape în şoaptă.

Fără să se mişte, l-a fixat cu privirea şi a rămas aşa până când el s-a ridicat, s-a întins şi a informat-o că aveau tortilla de mălai umplute cu carne la prânz.

Privirea intensă a lui Lucy - din tabloul care a atârnat deasupra barului de la Hotel Reforma, forţându-i pe clienţii care-şi comandau băuturi să privească în faţă sexualitatea care mocnea sub aparenţa detaşată a cadânei culcate pe canapea - a fost cea care l-a inspirat pe Rivera să boteze tabloul *Veritas.*

SCENETĂ

ALTITUDINE: 6 400 KM VITEZA AERULUI: 748 KM/H (404 NODURI) TIMP ESTIMAT

PÂNĂ LA DESTINAŢIE: 32 MIN

- Şi acela-i portretul care a stat atârnat ani de zile la Templeton - în casa *cu piscină?*|

- Da, dragul meu. Exact acela. Să-ţi spun drept, nu prea am înţeles de ce s-a făcut atâta zarvă în jurul lui.

- Erai goală-puşcă, draga mea. Cred că fecioarele de pe *Mayflower* s-au răsucit în mormânt...!

- Nu era ceva ce nu s-a mai văzut... Două ouă ochiuri, cu gălbenuşul auriu în sus.

- O, dar jumătatea *de jos* e destul de îndrăzneaţă... Dar, dacă-mi amintesc bine, muntele lui Venus ţi-a fost acoperit cu o ghirlandă de flori, parcă...

- Crini. Roz Renoir. Au fost adăugaţi ulterior.

- Şi cum a ajuns acest portret scandalos de la Hotel Reforma la o casă cu piscină privată...? Mi se pare mie sau a fost mâna unui soţ gelos...? Aici intră în scenă vânjosul domn Guest?

Expresia chipului i s-a îmblânzit:

- Pentru Winston n-a fost nici o problemă - sau cel puţin aşa zicea. Doar că nu voia să- şi traumatizeze şi mai mult familia, având în vedere trecutul meu rebel. Nu voia ca vreunul dintre clanurile Phipps sau Churchill să se răzvrătească din cauza neruşinatei mirese.

- Cât a trebuit să scoată din buzunar...? a întrebat Truman.

- Cincisprezece mii de pesos. Cam trei mii de dolari.

- Un chilipir!

- Trei mii să-mi răscumpere reputaţia pe care m-am chinuit atât de mult să o compromit. Ce ironie, nu-i aşa?

- Păi, adevărul e, Sis, că nu ţi-a ieşit foarte bine. Ai ajuns exact în punctul din care ai plecat... înzecit! Familia de bancheri englezi Guest i-ar face pe cei din clanul Brahmin din Boston să plângă de invidie.

- Hmmmmm.

- Deci ai călătorit atât de mult, ca să ajungi tot o paradigmă a societăţii.

Ea zâmbi.

- Nu. Am călătorit atât de mult ca să găsesc un loc unde mă simt *acasă.*

Actul V

DOAMNA GUEST

Ar fi trebuit să-şi dea seama, va povesti ea mai târziu, că aceia care-i vor reda viaţa vor fi caii.

Plictisită de actele ei de rebeliune, C.Z. - care se lepădase de „Lucy” în favoarea poreclei ei din copilărie - s-a întors în Boston. încă o dată, şi-a găsit motivaţia în sport şi în disciplina exerciţiilor fizice. Iubea mirosul puternic de piele al hăţurilor, iubea clinchetul jucăuş al elementelor metalice. Pentru ea, cea mai plăcută senzaţie era să pună mâna pe pielea unui mânz. Era luată în serios în cercurile ecvestre, atât în ceea ce priveşte dresajul, cât şi ca săritoare. Era pasionată de vânătoarea de vulpi şi îi aprecia ritualurile ceremonioase. Era invitată cu regularitate la vânătorile din Middleburg, unde s-a întâlnit cu cea care, pe vremea aceea, mai era cunoscută încă drept Jacqueline Bouvier, deşi nu i-a plăcut niciodată de ea cu adevărat, domnişoara Bouvier fiind mai preocupată de a vâna soţi decât vulpi. C.Z. se afla acolo pentru sportul în sine. După vânătoare, se aşezau cu toţii la masă, bineînţeles, dar ea prefera să se abţină de la pălăvrăgelile obişnuite şi să se concentreze pe numere şi statistici - sorţii de izbândă din istoricul curselor. Sau pe pedigriul unui cal din rasa Quarter Horse. Sau pe scorul vreunui meci de polo.
în timpul unui astfel de meci, atenţia neastâmpăratei C.Z. Cochrane a fost atrasă de un învingător, ca ea. îl mai văzuse o dată pe teren,

într-un meci de caritate în Palm Beach. De fapt, se poate spune că totul a început cu mult timp înainte. Auzise tot felul de zvonuri despre un anume domn Winston Frederick Churchill Guest (văr de-al doilea cu bătrânul Bulldog însuşi), vedeta echipei de polo a Statelor Unite, considerat unul dintre cei mai buni jucători din lume.
Când a văzut un bărbat călare pe o splendidă iapă cenuşie, pestriţă, a sperat că el era celebrul domn Guest. Era cel mai priceput călăreţ pe care-l văzuse vreodată. în mod evident avea o forţă deosebită când lovea cu crosa, mingea parcă zbura - dar ceea ce a impresionat-o pe ea a fost blândeţea şi tactul cu care se purta cu iapa. A coborât din tribună, să se aşeze pe marginea terenului, să vadă mai bine. în timpul ultimei reprize, el a scos mingea dintr-o grămadă, a ieşit dibaci din grup şi a înscris golul câştigător de la o distanţă de douăzeci şi şapte de metri. Mulţimea a izbucnit în urale.
După ce s-a dat semnalul de final, el şi-a îndreptat calul în direcţia lui C.Z. Şi, spre marea ei surprindere, a privit-o direct în ochi - dar nu aşa, ca din întâmplare, ci cu intenţie vădită. De parcă o cunoştea deja.
Va afla mai târziu că el aşteptase momentul acela. Winston văzuse în ziare poze cu debutanta-

devenită-animatoare şi îşi dorise s-o cunoască. Se zvonea că, atunci când i-a văzut fotografia, a zis că ea era femeia cu care se va căsători, dacă va avea vreodată ocazia. Deşi astfel de idei exagerat de romantice o făceau pe C.Z. să se simtă jenată, ea într-adevăr a găsit în el un suflet înrudit. Un spirit de luptător, căruia îi place competiţia. Un campion.

El a coborât, şi-a scos casca şi s-a îndreptat spre ea, cu sudoarea curgându-i şiroaie prin cămaşa care, altfel, era de un alb impecabil, şi cu cizmele pline de noroi. Ce a simţit ea n-au fost doar nişte slabi fiori de emoţie - s-a cutremurat de-a dreptul.

A păşit spre ea - un bărbat de un metru nouăzeci şi trei, cu mâna întinsă.

- Lucy Cochrane. Te caut de ceva vreme.

- Oh, eu... l-a strâns ferm mâna. Toată lumea îmi spune C.Z.

El a zâmbit larg, ţinându-i mâna într-a lui puţin mai mult decât o strângere de mână obişnuită.

- Bine, atunci. O să-ţi zic Lucy.

în acelaşi an s-au şi căsătorit, într-o vilă cubaneză, înconjurată de palmieri şi de fluturi. Vila Finca Vigía, preţioasa proprietate a vechiului tovarăş de vânătoare al lui Winston, care îi era şi cavaler de onoare.

- Ea, a spus Winston cu mândrie, este luminoasa mea Lucy.

- *Encantada,* a răspuns gazda lor şi a sărutat mâna viitoarei mirese, mustaţa înţepându-i uşor pielea ca un arici alb.

Lucy a zâmbit:

- Mă bucur să vă cunosc, în sfârşit. Winston mi-a povestit multe despre aventurile pe care le-aţi avut împreună.

- Ţi-a povestit despre cea în care am împuşcat o turmă de rinoceri?

A început să-i descrie amănunţit acel episod glorios de vânătoare în timp ce îi conducea spre casa în care tronau coarne de cerbi şi colţi de elefant, ca mărturie a veridicităţii vorbelor lui. C.Z. a observat o femeie care stătea deoparte, urmărindu-i. O blondă vopsită, cu o privire încărcată de furie. De parcă mai văzuse toate astea.

Au fost conduşi pe o verandă acoperită, iar în aer se simţea parfumul de limetă şi de hibiscus dulce. în timp ce gazda era ocupată la măsuţa cu băuturi, pregătind un rând de Floriditas, C.Z. s-a întors către blondă, care, presupunea ea, era tot de-a casei.

- Ce hibiscus frumos! Eu nu prea am noroc cu el.

Blonda vopsită a zâmbit crispat.

- Păi, *Papa* întotdeauna zice că...

SCENETĂ

ALTITUDINE: 2,743 KM VITEZA AERULUI: 434 KM/H (234 NODURI) TIMP ESTIMAT

PÂNĂ LA DESTINAȚIE: 11MIN

- O, nu... nu mai vreau să aud de nenorocitu' ăla!
- Păi, Truman, ai vrut să auzi povestea lui Lucy. Ce să fac, dacă Lucy s-a nimerit să se mărite la Chez Hemingway...?
- *Toate* îl cunoaşteţi? Apare peste tot ca o buruiană, tocmai când te gândeai că ai scăpat de el.
- Vrei să auzi povestea sau nu?
- Partea asta, nu, draga mea. Nu când trec printr-un asemenea *calvar*. Nu putem să sărim peste nuntă şi să trecem mai departe?

A mai luat o înghiţitură de scotch.

- Ba da, sigur, dragule. Dar restu-i nemaipomenit de banal.
- Cred ca viaţa ta a fost oricum, numai banală nu.
- A fost, de când l-am cunoscut pe Winston - banală în cel mai minunat sens posibil. Am avut perioada mea rebelă. Am avut diverse experienţe, în celelalte acte. Apoi am găsit rolul care îmi era

menit mie. A trebuit doar să fiu puternică şi să merg până la capăt.

- Dragă Sis, pot să povestesc *eu* ultima parte?
- Credeam că n-o să mă mai întrebi.

El şi-a pus paharul deoparte şi s-a gândit o clipă. Apoi, cu vocea aceea înaltă, melodică, pe care C.Z. a ajuns să o îndrăgească - la fel ca Sook, Babe, Marella şi Slim, de altfel -, a început:

- A fost odată o doamnă grozavă, care s-a căsătorit cu un bărbat chipeş. L-a iubit şi atunci, şi în anii care au urmat. Şi-au construit o viaţă împreună, ocupându-se de caii şi câinii lor, care erau în număr foarte mare. Au avut un băiat şi o fată, simetria perfectă. îşi petreceau iernile în Palm Beach, verile în Templeton. Iar în perioadele intermediare călătoreau peste tot în lume. Casa lor era plină de tot felul de rase, de la musafiri aleşi - Ducele şi Ducesa de Windsor, Maharajahul şi Maharani de Jaipur - până la specimene exotice, precum Warhol şi Dali - în mijlocul cărora mai apăreau şi corcituri precum mizerabilul ăla de Truman Capote.
- Truman, tu *nu eşti* mizerabil...
- Şşş! Toţi se prezentau la ei pentru şuncă afumată şi macaroane cu brânză, dând din coadă ca o haită mare şi fericită. Chiar şi atunci când stilul lor de viaţă le-a depăşit posibilităţile financiare şi au fost nevoiţi să reducă din

cheltuieli, nu o dată, ci *de două ori* pe lună, doamna a abordat problemele cu pragmatismu-i caracteristic. Şi-au făcut un cămin din orice casă, fie că a fost vorba de vreo proprietate grandioasă sau o locuinţă modestă. S-a îmbrăcat cu hainele vechi şi a făcut agricultură fără nici o reţinere. Şi-a plantat singură legumele. Şi flori, de multe soiuri. în serele ei creşteau cele mai frumoase orhidee. Amândoi iubeau orhideele. Se purtau cu ele de parcă ar fi fost nişte bijuterii preţioase - dacă nu şi mai frumos, căci orhideele erau vii, aveau nevoie de îngrijire. Aşa cum aveau nevoie de îngrijire şi copiii şi caii şi câinii şi prietenii care nu mai erau în stare să-şi poarte de grijă singuri...

- Dragul meu, tu *poţi* să ai grijă de tine. Trebuie doar să încerci.

- îşi cumpărau orhidee unul altuia, ca simbol al dragostei ce-i unea. Tot felul de subspecii rare. Anii au trecut, iar doamna arăta la fel de frumoasă, ca un personaj din Raymond Chandler. Podoaba capilară de platină intactă, pofta de viaţă la fel...

- Apoi, într-o zi, a intervenit ea, continuând firul poveştii, în timp ce călărea pe un câmp din Oyster Bay, doamna a observat că se apropiau de un gard rupt. Când şi-a îndemnat calul să sară peste el, a zărit, pentru o clipită, două cuie ruginite care ieşeau dintr-un par. Când au sărit peste gard,

cuiele i-au sfâşiat pantalonii şi i-au sfârtecat, practic, piciorul. S- a uitat în jos şi a văzut sângele care îi curgea din rană, lăsând în urmă o dâră roşie. Thumnezeule, s-a gândit ea în timp ce galopa după ajutor. E groaznic ce mi s-a-ntâmplat. Rănile au fost bandajate rapid de îngrijitorul de cai, dar sângele nu se mai oprea, aşa că doamna a fost dusă în grabă la spital. I s-a spus că a fost cât pe ce să-şi taie o arteră sau o venă. Douăzeci şi patru de suturi şi două operaţii estetice mai târziu...

- Scumpa mea, a fost sinistru... Bine că n-ai rămas cu cicatrice.

- Da, dar îţi scapă ideea *principală.* Doamna a fost ţintuită la pat luni în şir, fără să poată călări - fără să ştie dacă se va mai putea *mişca* vreodată. Fără să poată să umble sau să alerge sau să joace tenis. Nu putea ieşi din casă. Nu făcea altceva decât să se uite la oribilul serial *Watergate* la televizor. Doamna era pe punctul de a-şi ieşi din minţi. Era deprimată. Mai deprimată decât fusese vreodată. Credea că nu mai are scăpare. Că ajunsese la scena finală, iar cortina căzuse. Şi cine a intervenit şi i-a amintit cât e de valoroasă?

El şi-a ascuns un zâmbet în mâneca de la haină:

- Ei, Sis. N-am făcut mai nimic.

- Ba da! Când mi-a venit ideea să scriu despre grădinărit şi mă temeam că nu-s în stare, tu mi-ai

spus: „Dragă Sissy, poţi face orice îţi pui în gând”. Mi-ai dat curajul de a scrie prima mea carte. Mi-ai dăruit încă un act.

- Ce să zic, nimeni nu ştie mai bine decât tine cum să facă lucrurile să crească.

- Ştiu eu mai multe, aşa că ascultă-mă bine, amice. O să faci şi tu la fel. O să ai cea mai spectaculoasă revenire pe care au văzut-o ticăloasele alea vreodată. O să te lupţi şi o să câştigi.

- Dacă zici tu, Sis. S-a cuibărit lângă ea. Dar, înainte de asta, ce zici de încă un pahar, de dragul vremurilor apuse?

BIS

ALTITUDINE: 0 KM VITEZA AERULUI: 0 KM/H (0 NODURI) TIMP ESTIMAT PÂNĂ LA

DESTINAŢIE: ATERIZAT

C.Z. nu a lăsat nimic la voia întâmplării.
îi aştepta o maşină la aeroport.
Doi hamali le-au luat bagajele - geanta lui C.Z. cu cele necesare pentru noaptea aceea şi valizele Vuitton ale lui Truman, cu etichete lipite pe ele. Ea a insistat să o ia înainte, iar hamalii să îi urmeze, ca să nu-l piardă din ochi.
S-au dus către un Lincoln Continental negru, unde aştepta un şofer cu inscripţia CAPOTE. Truman a încercat să se întoarcă, dar s-a trezit încolţit.

- Sissy, a spus el implorator, cred că am uitat ceva în avion. Dau o fugă înapoi să văd dacă l-a găsit însoţitoarea de bord. S-a întors spre terminal, dar s-a trezit că nu mai poate trece de cele două namile cu bagajele.
- Nici gând, amice. Te-ai duce în cel mai apropiat bar cât ai clipi din ochi.

L-a luat de braţ - care, a observat ea, îi tremura - şi l-a condus spre uşa deschisă a maşinii.
- Sau următorul avion spre casă..., a protestat el slab, în timp ce se urca în maşină.

După ce C.Z. s-a aşezat lângă el, a observat că piciorul îi tremura, de parcă ar fi fost electrocutat, l-a pus mâna pe genunchi, ca şi cum fi vrut să-l asigure că totul va fi bine, iar piciorul i s-a liniştit până când şoferul a pornit maşina.
- Bună ziua, i-a salutat el în oglinda retrovizoare.
- Bună, i-a răspuns C.Z. zâmbind. Hazelden Lodge, te rog. în centru, 15251 Pleasant Valley Road.
- Da, doamnă. Am adresa.
- *Plăcută...®,* se strâmbă Truman, plin de dispreţ. Plăcută ca o obturaţie de canal. S-a aplecat în faţă. Domnul... Cu cine avem plăcerea?
- Numele meu e Louis, domnule.
- Louis, nu ai cumva o sticlă de ceva spumos în furgonul ăsta mortuar?

Şi-a scos tabachera din buzunarul de la haină şi a luat două pastile la întâmplare.

- Nu, domnule. Dar am o sticlă de apă rece Perrier.

- Eşti absolut sigur că n-ai ceva acolo, în faţă? Trebuie să dau pe gât pastiluţele astea şi întotdeauna e mai plăcut dacă fac asta cu vechiul meu prieten. HEI! a ţipat el când C.Z. s- a întins şi i-a smuls pastilele din mână. A coborât geamul şi, spre disperarea lui Truman, le-a aruncat pe autostradă.

- S-a încheiat petrecerea, dragul meu, a zis ea şi a pus tabachera lui preţioasă în buzunar. Bosumflat, el s-a lăsat pe spatele scaunului. Piciorul a început din nou să-i tremure. Au mers aşa, în linişte, până când, în sfârşit, Truman n-a mai putut şi a zis:

- Sissy?

-Hmmm?

- Mai ţii minte când ne-am cunoscut?

- Bineînţeles. Eram la teatru - Mark Hellinger. La premiera piesei *My Fair Lady.* Când a fost asta...? în martie 1956? Sau în mai?

- Greşit, Sissy.

- în legătură cu martie - sau cu mai?

- în legătură cu *locul* unde ne-am întâlnit prima dată. Nu a fost la Teatrul Mark Hellinger, ci în *barul* de peste drum. Am intrat acolo în timpul antractului şi te-am văzut, stând în picioare cu Cecil...
- Divinul Cecil - a fost, într-adevăr, realizarea lui supremă. în special scena Ascot.
- Erai acolo, în pâcla aceea de fum de ţigară, ca o arătare. Mai ţii minte cu ce erai îmbrăcată?
- O, dragul meu, cum să mai ţin minte? Foarte probabil în ce găsisem, la întâmplare, în dulap.
- îţi spun eu, pentru că le-ai întrecut şi pe femeile din gaşca de Ascot a lui Cecil. Aveai o ţinută simplă, albă. Nici urmă de bijuterie care să-ţi ştirbească perfecţiunea pură.
- Domnul Bocher a creat acea rochie. A zâmbit, amintindu-şi. S-a gândit că trebuie să fie albă, în contrast cu multele flori care erau acolo.
- Chipul îţi era frumos şi curat ca al unei fetiţe, doar cu o idee de ruj pe buze. Iar părul îţi era de culoarea şampaniei din cupa pe care o ţineai în mână şi din care sorbeai *foooooarte* degajată, când m-am apropiat de tine.
- Truman, sunt convinsă că te înşeli.
- Dar aşa a fost, Sissy! Aveai o atitudine atât de rece, încât ar fi îngheţat şi Deşertul Gobi! Apoi însă, când Cecil a spus „Ţi-l prezint pe prietenul meu, Truman”, iar tu mi-ai strâns mâna cu puterea

unui războinic, am *ştiut* că ne vom înţelege bine. Şi am avut dreptate, nu-i aşa?

- Da, dragul meu, ai avut dreptate.

S-a întors şi a privit pe fereastră. Peisajul, trecându-i repede prin faţa ochilor ca prin ceaţă, era chiar frumos. Frunze de un verde smarald foşnind în copaci. Mici lacuri, din loc în loc. Sclipirile apei.

- Trebuie să recunoaştem, Truman, pare un loc foarte liniştit. Uită-te câtă *verdeaţă.* Şi-a scos mâna pe fereastră. Inspiră aerul ăsta *curat*\|

Truman a zâmbit şi a dat din cap aprobator, mângâindu-i mâna. Au continuat să meargă aşa, în linişte, bucurându-se de briza care intra prin fereastra deschisă.

Apoi a spus, în şoaptă:

-Sissy... Mi-efrică.

- N-are de ce să-ţi fie frică, Truman - oamenii ăia o să te *ajute.*

- Mi-e groază că... Se opri.

- Groază că *ce?*

El a clătinat din cap, cu gândul la spaima pe care o simţea.

- Truman....

înainte de a mai putea zice ea ceva, el s-a şters uşor la ochi cu mâneca şi a început să fredoneze. O melodie veselă, la care a adăugat câteva versuri. *Lasă în urma ta tristeţea, veştile rele... Dacă eşti trist, e uşor să te eliberezi de griji şi de probleme....*

O veche melodie din spectacolul *Nebuniile,* C.Z. a

recunoscut-o imediat.

Zâmbi.

- Irving Berlin?

El a aprobat din cap. I se părea că aude, în ritmul acela sacadat, sunetul unui banjo. Acordurile unui trombon. *Dacă-i spui tristeţii să plece, poate că o să refuze / Dar, de regulă, scapi de ea dacă o laşi în urmă...* Apoi, ca şi cum ar fi încercat să se convingă pe sine, a continut cu ardoare: *Fă aşa cum fac oamenii din sud, când îşi ascultă predicatorul! îşi scutură corpurile aşa, înainte şi înapoi / şi fiecare scuturătură aduce noroc...* S-a oprit, de parcă doar acum şi-ar fi dat seama de absurditatea versurilor.

- *Dovedind că există o caaaaaaale...,* l-a încurajat C.Z.

Când a văzut că el nu reia firul melodic, ea a continuat, uşor fals, să cânte refrenul. (Domnii Shubert au susţinut întotdeauna că ea nu-i în

stare să cânte.) *Lasă-ţi tristeţea în uuuuuurmă.* L-a înghiontit şi i-a spus:

- E rândul tău.

Truman s-a conformat, reluând cântecul cu entuziasm (chiar dacă uşor nevrotic), mai mult ca să-i facă ei pe plac. *Lasă-ţi tristeţea în urmă...* C.Z. i s-a alăturat într-un crescendo disonant:

- *Eliberează-te de tristeeeeeţe*\

Maşina s-a oprit în faţa unei case drăguţe. Portic cu boltă. Stâlpi albi. Şapte trepte cu balustradă din fier, care duceau spre intrare.

- Uite, arată minunat. Nu ştiu *de ce* ţi-ai făcut atâtea griji. Haide. Să mergem să te înregistrezi.

- Nu, Sissy. Rămâi aici şi fă-mi cu mâna - ca şi cum aş pleca într-o croazieră.

- Fii serios, Truman. Am venit până aici...

- Sis, nu trebuie să mă predai tu, personal. De-acum nu mai pot scăpa.

- Nu m-aş mira, din partea ta...

- Pot să fac asta şi singur. Pe cuvântul meu. A scos flaconul din cel mai ascuns buzunar al jachetei, l-a zâmbit prosteşte lui C.Z. şi a băut ce mai rămăsese pe fund. Apoi a pus capacul şi i l-a dat ei să-l păstreze, zicând:

- Promit... că o să-mi dau toată silinţa.

A sărutat-o pe obraz, în timp ce şoferul a deschis portiera. După ce el a ieşit din maşină şi a pornit-o pe drumul pietruit, C.Z. s-a aplecat afară pe geam şi a strigat după el:

- Nu uita, Truman Streckfus Capote, TU eşti un ÎNVINGĂTOR!

Parcă auzind sunetele vioaie de banjo şi de alămuri, Truman a urcat treptele, lovind cu călcâiele în paşi de dans. Pe ultima treaptă, s-a oprit şi şi-a dus mâna la o pălărie imaginară, salutând-o pe C.Z. înainte de a se lansa într-un alt dans înfocat, la porţile purgatorului.

Joc de cuvinte - prin înlocuirea lui „t” cu „n”, se obţine cuvântul „manure” care, în engleză, înseamnă „bălegar, îngrăşământ natural”

„O sticlă de vin şi două pahare” (in limba spaniolă în original) „îl urăsc” (in limba spaniolă în original) „Conştiinţă” (in limba spaniolă în original) „Curvă bogată” (in limba spaniolă în original)

„Porcuşor de Guineea” (in limba spaniolă în original), dar sensul este peiorativ, „şobolan” „Bucată de fund” (in limba spaniolă în original)

Aluzie la numele străzii pe care se afla clinica - Pleasant Valley Road (Valea Plăcută)

## OPTSPREZECE. 1966. VARIAŢIUNEA NR. 9. COMPOZIŢIE ÎN ALB ŞI NEGRU

Ne doream cu disperare să ieşim în evidenţă. Să fim percepute ca unice. *Originale.*

Cel mai rău lucru care ni se putea întâmpla la balul lui Truman era să ne pierdem în mulţime, indiferent că era vorba de grupul nostru sau de mulţimea de invitaţi. Gândul că ne-ar fi putut băga

cineva în aceeaşi oală cu toţi ceilalţi - oricine ar fi fost ei - ne chinuia teribil. Nu voiam să fim comparate cu nimeni, nici măcar cu persoanele cele mai apropiate nouă şi cu care eram deseori asociate: Babe şi Slim, doamna şi gagica; Marella şi Lee, obârşie regală şi urcarea pe scara socială prin mariaj; Gloria şi C.Z., corb şi porumbel. Uram ideea asta, de a fi *comparate.* Sau, şi mai rău - să fim comparate şi să ni se găsească defecţiuni.
De obicei nu ne deranja să ni se menţioneze numele împreună. Acceptam faptul că făceam parte dintr-o elită şi, deşi ne străduiam să avem fiecare o viaţă proprie, era plăcut, într-un fel, să ştim că aparţineam unei categorii sociale. Alteori însă, tânjeam să fim atât de excepţionale, încât nimeni - nici măcar Truman - să nu poată să spună că eram precum celelalte.
Pe scurt, dorinţa noastră era să ne *întrecem* una pe cealaltă.
Măştile s-au dovedit a fi o adevărată problemă, pentru că exista şansa să ne acopere feţele; să ne ascundă identităţile.
- Dar tocmai asia-i ideea, scumpo! a râs Truman.
Dădeau o notă de teatralitate, într-adevăr, şi era de admirat spiritul de egalitate pe care promiteau să-l încurajeze - „Astfel încât portarul să poată dansa cu ducesa”, a zis el, entuziasmat. Dar la ce bun să ne chinuim să fim remarcate, dacă trebuia

să ne ascundem în spatele unor afurisite de măşti? Asta ne făcea să arătăm toate la fel - exact ceea ce ne chinuiam să evităm. Dar Tru a insistat, iar noi n-am avut de ales şi am acceptat ideea ca pe o taxă de intrare. Am făcut tot ce-am putut, am cerut sprijinul modistelor, am căutat orice argument posibil.

- *Măşti™.* a râs Loel Guinness, cu dispreţ. Era la masă, în castelul lui franţuzesc, unde îşi termina platoul cu brânzeturi. în timpul acestui ritual îl lăsa pe Mister, pekinezul lui de primă clasă, pe masă, să mănânce mentă. Astea-s jocuri de copii!

Gloria a încercat din răsputeri să-l facă să-şi schimbe părerea.

- Dar, dragul meu, Diablito zice că măştile promovează egalitatea, că aşa oamenii pot să interacţioneze şi cu persoane din afara cercurilor obişnuite.

- Nu vreau să interacţionez cu cei din afara cercurilor mele... aşa-i, Mister?

Mister a dat din coadă şi a mers să bea din paharul cu apă al Gloriei.

- Dar, Loel, Diablito va fi *atât* de dezamăgit! Toată lumea bună o să fie prezentă. Va fi petrecerea secolului.

- Aşa ţi-a zis Truman? Sper că e măcar pe jumătate la fel de bun la scris pe cât e la a-şi face reclamă, a chicotit Loel, pe care nu prea-l interesa literatura.

Schimbând tactica:
- *Gianni* merge. Şi Stas şi Winston şi *Bill...*
- Ce să zic, a răspuns Loel, turnându-şi un pahar zdravăn de Bordeaux şi îndreptându- se spre fotoliul din biroul lui. *N-au decât* să se distreze, dacă merg. *Eu* voi fi acasă în pat.

Drept consolare pentru faptul că trebuia să meargă neînsoţită, Gloria, am aflat mai târziu, şi-a cumpărat o mască neagră cu pietre preţioase de la un giuvaiergiu din Paris, la un preţ confidenţial, care să contrasteze cu rochia albă din cristale cilindrice pe care i-a făcut-o la comandă Castillo, croitorul de lux, ales pentru faptul că aveau aceleaşi rădăcini latine. A decis să poarte la gâtul ei fragil nu unul, ci două coliere strâmte - unul de diamante, celălalt de rubine. Fericit că poate să lipsească, Loel - un avar *notoriu* - nu a avut nimic de obiectat de data aceasta.

Având în vedere cât se străduise, când îşi alesese stilistul, să aibă parte de ceva *sui generis,* Gloria s-a simţit tare decepţionată când a aflat că Babe - fără să ştie nimeni - îl alesese şi ea pe Castillo. Şi tocmai de la departamentul de comenzi de la Bergdorf, fapt ce făcea ca achiziţia europeană a Gloriei să nu mai aibă nici o semnificaţie deosebită. Cu siguranţa perfecţionistului, Babe a optat pentru o rochie dreaptă din zibelină, un

amestec de lână şi păr de cămilă. Singura ei podoabă: nişte rubine (false, din nou; pe cele reale le păstra în seif), care i-au fost cusute pe decolteu şi care formau o imagine regală, bizantină. Despicătura rochiei negre mergea până sus şi îi dădea un aer subtil de sex appeal, pentru că în seara asta specială până şi *Babe* avea chef de aventură.

Bineînţeles că ea a fost cea care l-a ajutat pe Truman să pună la punct meniul. Era şmecher din punctul ăsta de vedere, pentru că ne făcea pe toate să ne simţim implicate, într-un fel sau altul, dar, de obicei, Babe era cea care dirija totul.

- Babyling, eu vreau un bufet *luuung,* care să fie servit la miezul nopţii. Şi care să conţină toate alimentele care-mi plac. în primul rând, tocătura asta de pui, declară el în timp ce luau prânzul împreună la Oak Bar, îmi *toacă* meniul bucăţele, a zis el, râzând.

- Dragul meu, eşti *sigur*? E nemaipomenit de...

- Bineînţeles că sunt sigur. La naiba, în noaptea aia o să le servesc un infarct pe farfurie, fără nici o remuşcare!

- Omletă şi caviar?

El a protestat:

- Baby, poate că am câştigat eu ceva *dinero,* dar nu sunt făcut din bani! Mersi *frumos,* dar mai bine cheltuiesc banii ăia pe şampanie - a zis el,

referindu-se la cele patru sute de sticle de Taittinger pe care avea de gând să le comande - pe care vreau s-o servesc în cupe de cristal, rotunde şi perfecte ca sânul Măriei Antoaneta! Babe a râs, iar el a rânjit către ea. Ce?! Aşa au fost concepute. Deci. Da pentru omletă, taie caviarul care e *trop cher&* şi adaugă biscuiţi şi sos de carne. Şi apoi, spectaculoasa *pièce de résistance:* spaghete cu chiftele, a zis el, plesnind din buze.

- Truman, a pus Babe piciorul în prag (sau cel puţin a încercat). Nu poţi să inviţi la un eveniment rafinat, cu pretenţii, câteva sute de femei, să le ceri să poarte alb, şi apoi să le serveşti spaghete cu chiftele.

El a stat puţin pe gânduri:

- Pot alege să se îmbrace în *negru...*

- Sigur va fi un dezastru!

- Să înceapă potopul!

Şi a refuzat să cedeze. Chiftelele au rămas în meniu, deşi mai târziu, când a început să plouă tare, ne-am gândit că, poate, comentariul indiferent al lui Tru despre potop i-a adus ghinion în seara aceea, din punct de vedere meteorologic. S-a dovedit la fel de implacabil când a venit vorba despre regula strictă „FĂRĂ ÎNSOŢITORI, FĂRĂ

EXCEPŢII!” Deja au fost câţiva bărbaţi singuri care i-au refuzat invitaţia când au aflat că nu pot merge cu partenere. El a rămas tare pe poziţie, declarând: „Nu vreau necunoscuţi la petrecerea mea” (a se citi coate-goale).

Slim i-a spus verde-n faţă că aşa nu se poate. Ea era recăsătorită, cu lordul Kenneth Keith; dar ştia foarte bine ce chin e să fii considerată o Femeie-în-Plus.

- Truheart, s-a răstit Slim la el, când a consultat-o în legătură cu această chestiune, nu poţi, pur şi simplu *nu poţi* să le ceri unor femei în toată firea să-şi pună nişte afurisite de *măşti* şi să apară solo la Piaza! O să refuze şi gata. Trebuie să le dai voie să vină cu parteneri.

Şi atunci i-a venit lui Truman ideea cu *dineurile.*

- Dineuri?

- Da, dineuri *înainte* de bal - aşa toată lumea va sosi în grupuri... nimeni nu va fi singur! Soţii Paley pot organiza unul, şi soţii Burden, şi alţi câţiva. S-a abţinut să zică *Pam* şi Leland, de dragul lui Slim, dar exact la ei se gândea şi chiar aşa a şi fost.

Slim a recunoscut că planul ăsta ar putea fi bun, obiecţiile ei în numele Femeilor-în-Plus fiind doar *teoretice,* pentru că ea mergea cu fermecătorul Jerome Robbins. Jerry era însoţitorul ideal. Toate eram de părere că avea o coregrafie sublimă, chiar şi cele care dispreţuiam dansul. Şi-apoi,

fusese atât de grijuliu cu Slim după dezastrul cu Leland... Deşi afişa indiferenţă, Slim s-a pregătit pentru petrecerea lui Tru la fel de meticulos ca noi toate şi şi-a comandat o ţinută Galitzine, care i-a fost livrată direct din Capri. Mătase de culoarea stridiei. Lungă, pe corp. îndrăzneaţă. Sub aparenţa de sânge rece se simţea la fel de nesigură şi emoţionată ca o debutantă.
Slim a fost cea care i-a sugerat lui Truman să angajeze două trupe, căci el i-a cerut, bineînţeles, sfatul în legătură cu partea de spectacol a serii. Una pentru dansuri sociale, cealaltă pentru dansuri mai relaxate şi deşucheate. Au ales Orchestra lui Peter Duchin - cea mai căutată formaţie de societate, aşa cum fusese şi cea a tatălui său. Peter îi *cunoştea* pe invitaţii lui Truman - practic, făcea parte din tribul nostru, fapt pe care Tru l-a folosit ca să obţină o reducere. Iar pentru muzica mai modernă, Benny Gordon & Soul Brothers din Detroit. (Tariful lor fiind mult mai mic, Brothers l-au taxat pe Truman cu suma integrală.)
Lee, Marella şi Gloria au fost şi ele, bineînţeles, implicate în primele etape ale pregătirilor - pe iahturile şi avioanele lor, în vara dinainte. Au fost martore la continua schimbare a listei de invitaţi a lui Truman, făcând haz de cei care ofereau mită, în speranţa că vor fi şi ei incluşi. însă, pe măsură ce

se apropia ziua cea mare, rugăminţile s-au transformat în solicitări imperioase. Cei care, iniţial, au oferit bilete de teatru şi stilouri Mont Blanc şi cecuri cu sume de cinci cifre apelau acum la ameninţări. Gazda s-a trezit bombardată şi de cei excluşi, şi de ziarişti - care îl pândeau când intra sau ieşea din clădirea în care locuia.

- Am fost efectiv *vânat.* O biată vulpe urmărită de o mie de câini de vânătoare! Aproape că m-au sfâşiat în bucăţi, pe *cuvântul meu.*

Părăsise oraşul în marţea dinainte de eveniment. Doar Babe era la curent cu locul unde se afla el - şi care, am aflat mai târziu, nu era unul misterios, ci casa lui din Sagaponack -, iar dacă vreuna dintre noi trebuia neapărat să dea de el, ni s-a spus că trebuie să apelăm la ea.

Am acceptat asta - faptul că, dacă tot nu era invitata lui de onoare, Babe va avea rolul de gazdă neoficială. Această distincţie a devenit şi mai evidentă când s-au anunţat listele cu invitaţii la dineurile dinainte de bal, iar soţii Paley au fost trataţi ca nişte vedete de top, deşi, chipurile, toţi eram consideraţi egali. Tru a încercat să camufleze acest act de favoritism bătător la ochi şi a împărţit invitaţii la dineuri în categorii: cei cu politica la reşedinţa lui Jean (Kennedy) Stein. Scriitorii la soţii Lumeţ. Soţilor Hayward - Leland şi

Pam - li s-a desemnat grupul celor din showbiz, cu excepţia omisiunilor evidente. Betty i- a spus lui Slim că mai bine mănâncă cuie decât să stea la masă cu *Frank,* după tot ce i-a *făcut...* După o logodnă furtunoasă, ţinută în secret, presa a aflat de idila lor. Frank a crezut că Betty a fost cea care i-a dat de gol, aşa că s-a speriat şi a lăsat-o pe biata Betty cu ochii-n soare. Iar acum avea o *nouă* doamnă Sinatra, opusul guturalei Betty Bacall. Un spiriduş, o *copilă*| Mia Farrow, mai tânără decât propria lui *fiică,* pentru numele lui Dumnezeu!
Nici măcar Tru n-a îndrăznit să le includă pe Slim şi Betty în grupul acela exploziv; şi- apoi, şi-au exprimat cât se poate de clar opinia despre preferinţele culinare nefericite ale lui Pam. Astfel că au fost adăugate la lista lui Babe, laolaltă cu ceilalţi favoriţi ai lui Truman. Soţii Agnelli. Soţii Radziwill. Vreeland. Beaton. Gloria, *sans*— Loel. Detectivul Dewey şi soţia lui, Mărie, care au venit cu avionul din Kansas pentru acest eveniment. Chiar şi Truman şi Kay aveau de gând să treacă pe acolo, la un pahar, înainte de a merge înapoi să se ospăteze cu nişte carne de pasăre şi o sticlă de ceva în apartamentul lor din Piaza.
Singura care nu a fost inclusă în elita lui Babe a fost C.Z., ea fiind aleasă drept concesia pe care Tru o făcea unei gazde rivale, care era

nemulţumită că lista ei pentru dineu nu era îndeajuns de sclipitoare.

- Sissy. Agitat, Truman a sunat-o pe C.Z. Trebuie să-mi faci această mică favoare. Grupul Meehan are nevoie de o infuzie de sclipire.

- Truman, nu-mi paaaasă delooc unde cinăm, a zis ea, indiferentă, cu o voce tărăgănată (aşa cum se aşteptase el). E noaptea *ta.*

Bineînţeles că C.Z. s-a pregătit pentru seara serilor cu nonşalanţa ei obişnuită. L-a sunat pe dragul ei Mainbocher, care i-a trimis o ţinută simplă, pe gustul ei. Dantelă în două culori, fustă neagră, corsaj alb. Care-i etala braţele tonifiate de la atâtea ore petrecute cu racheta de tenis. Obişnuită să poarte tot felul de chestii pe cap din perioada Ziegfeld, ideea de bal mascat nici n-o speria, nici n-o încânta, iar masca ei albă - pene care ţâşneau în afară ca o fântână - părea o extensie naturală a propriului cap.

Cât despre aranjamente, Tru şi-a folosit cumpătarea în propriu-i avantaj. în mijlocul fiecărei mese a rânduit să se pună un suport de lumânări auriu cu lujeri răsucindu-se pe braţe. Fără flori, ceea ce l-a scutit de plata unei facturi substanţiale către florărie. O altă lovitură de maestru a fost să îmbrace economia într-o

poleială narativă atractivă, spunând: *„Oamenii* vor fi florile”.
în dimineaţa mult aşteptată a început să plouă torenţial şi se părea că singurul aspect al pregătirilor pe care Truman nu-l *putea* controla era vremea. Dar *chiar şi aşa,* a respins cu nonşalanţă neajunsul ca fiind o intervenţie dionisiacă, menită să învăluie petrecerea într-o aură dramatică.
Când s-a cazat la Piaza în acea dimineaţă, le-a spus angajaţilor de acolo, în timp ce-i cărau bagajele la apartament:

- Pur şi simplu *ador* ploile torenţiale, voi nu?

Iar celor din Kansas le-a spus, când i-au bătut la

uşă:

- Poate sunt bieţii Perry şi Dick, care plâng în cer

pentru că nu pot participa la distracţie.
Nu l-a contrazis nimeni, dar pe faţa detectivului Dewey se vedea că nu era de acord; după părerea lui, sufletele lui Dick şi Perry operau în ţinuturile de jos, nu în cele din înaltul cerului, asta, în cazul în care sufletele ticăloşilor ălora mai existau.
Din cauza roiurilor de avioane particulare care au aterizat în acea duminică, aeroportul LaGuardia a fost nevoit să-şi închidă pistele pentru toate celelalte zboruri planificate să sosească, fapt ce te

făcea să crezi că Truman deţinea controlul şi asupra cerului. Frank şi Mia au zburat din Palm Springs, Gloria cu soţii Rothschild de la Paris. Soţii Agnelii cu soţii Radziwill şi câţiva alţi aristocraţi din Roma, într-un avion în care erau mai multe bagaje decât pasageri. Aşa cum Gloria şi Babe l-au ales, separat, pe Castillo, la fel şi Lee şi Marella au descoperit că-şi comandaseră rochiile de la Mila Schon, deşi nimeni nu putea şti (în afară de doamna Schon) care dintre ele a abordat-o prima. Nefiind afectate de fervoarea rivalităţii dintre Paley şi Guinness, prinţesele Radziwill şi Agnelli au putut lesne observa că ţinuta modernă a lui Lee, cu paiete argintii, era foarte diferită de caftanul diafan al Marellei. în afară de stilist şi de nuanţa irizată, cele două ţinute nu prea aveau, din fericire, nimic în comun.
La amiază, gazda a fost zărită plecând de la Colony, cu Lee de braţ, arătând ca un motan care tocmai s-a ghiftuit cu smântână. Luaseră prânzul, fără să se grăbească, la fel cum făcuseră şi alţi invitaţi la bal, care împânzeau restaurantele populare din Manhattan. Păreau calmi şi stăpâni pe ei, Lee într-o rochie cu curea, Tru într-un costum gri, elegant, cu ochelari trandafirii pe ochi. Cei doi au trecut lin pe lângă explozia de bliţuri ale fotografilor care-şi protejau aparatele de ploaie

ţinându-le sub impermeabilele cu care erau îmbrăcaţi. Toţi strigau numele lui Truman, cerându-i detalii.
- A fost cel mai inteligent lucru pe care-l putea face, îşi amintea Lee, la mulţi ani după ce au rupt orice contact, într-una dintre rarele ocazii în care ne îngăduiam să vorbim despre acest subiect. Să nu-şi mai dea drumul la gură, măcar de data asta. Cu cât divulga mai puţin, cu atât mai aprig doreau să afle. Fie vorba între noi, eu cred că el a fost mai încântat de preliminarii decât de orice altceva.
Lee îl privise pe Truman - cel care niciodată nu era în stare să păstreze un secret, căruia îi plăcea la nebunie să se ridice în slăvi - cum le-a oferit doar un zâmbet celor care-l asaltau cu întrebări. Strigau. îl linguşeau. Dar băieţelul în costum elegant nu le-a răspuns; pur şi simplu a continuat să meargă spre taxiul care-i aştepta şi în care el şi Lee au urcat repede, scăpând, astfel, de potop.
între timp, Kay sosea la reşedinţa lui Kenneth, la insistenţele lui Truman. în casa de pe Fifth Avenue, unde Kenneth şi echipa lui ne aranjau buclele, era o adevărată nebunie, un du-te-vino continuu. Ne puneau blănurile în dulapuri frigorifice, ne mutau dintr-o încăpere într-alta, ne zoreau în sala de saună, apoi afară, aşteptând să ne uscăm sub candelabrele de sticlă Murano. în mijlocul acestui

balamuc de capete celebre, care pretindeau coafuri complicate, demne de Versailles, Kay, cu părul ei aranjat simplu şi cu pantofii ei practici, s-a simţit pierdută. Se uita la uşa rotativă, prin care intrau femei şi ieşeau fiinţe mitice. După ce a aşteptat două ore, s-a ridicat şi s-a apropiat de recepţie, menţionând, sfioasă, numele lui Truman. Când arogantele de la recepţie au înţeles că provinciala aceea neîngrijită era misterioasa invitată de onoare, au sărit ca arse. Au dus-o rapid pe Kay într- un lift care urca până la cer şi apoi au condus-o la sanctuarul din interior, oferindu-i cu mult zel cupe de şampanie.
Când Kenneth şi-a făcut, în sfârşit, apariţia - după ce a ondulat sute de bucle din părul binecuvântat genetic al Marisei Berenson -, a însoţit-o pe Kay până la faimosul lui scaun. Kenneth, un bărbat de bun-gust, îmbrăcat într-un costum Savile Row, a făcut un pas înapoi şi i-a studiat chipul doamnei Graham. Sub privirea lui scrutătoare, Kay şi-a simţit obrajii arzând, convinsă că o considera demodată şi neglijentă. Dar, când maestrul i-a luat în palme părul tuns bob, ca al unei cucoane de modă veche, s-a simţit la fel de seducătoare ca femeile care şezuseră pe acel scaun înaintea ei - Jackie, Marilyn, fiecare dintre noi, pe rând.
Kenneth a atins-o pe obraz şi a declarat că cel mai

bine s-ar potrivi o coafură tapată, sofisticată - o combinaţie între volumul lui Babe şi strălucirea lui Lee.

O oră mai târziu, Kay s-a întors la Piaza, cu o reţea de plastic aşezată cu grijă peste creaţia lui Kenneth (cea de care era cel mai mândru în seara aceea, a afirmat el mai târziu). S-a dus direct în camera ei, s-a aşezat la măsuţă, s-a machiat, lucru pe care îl făcea rar, dar a urmat sfatul prietenelor care erau experte în domeniu.

Apoi şi-a îmbrăcat rochia de seară Balmain, chiar înainte să vină Truman după ea.

Cu puţin înainte de ora opt, când a auzit bătăile în uşă, Kay a sărit să o deschidă.

Sosise piticul pretendent. Dichisit, într-un smoching clasic, făcut anume pe dimensiunile lui minuscule. în faţa lui stătea Kay, într-o rochie cu guler înalt, din mătase ivoar, cu mâneci clopot şi gulerul ornat cu hematite, care se potriveau cu pietrele preţioase cu care îi era acoperită masca. O ţinută simplă, lipsită de ostentaţie... şi totuşi plină de farmec.

Truman a făcut un pas înapoi şi şi-a dus mâna la inimă. A privit-o fascinat, de parcă ar fi fost cea mai reuşită creaţie. Creaţia lui. Eroina pe care, cu talentul său, o alesese pentru povestea lui. Cea care fusese cândva răţuşca cea urâtă era acum o

lebădă superbă, la fel ca Marella sau Babe sau oricare dintre noi.

- Ooo, Kay-Kay, a spus el, cu vocea aceea calmă, reverenţioasă, cu care ni se adresa când ne evalua în astfel de momente şi care, ştiam din experienţă, ne transmitea o senzaţie extraordinară de seninătate. Uită-te la tine...

- încă n-am apucat - nu aşa, gata îmbrăcată şi aranjată. Te aşteptam pe tine.

- închide ochii, a instruit-o el. E chiar mai bine dacă închizi ochii. A luat-o de mână şi a condus-o până la uşa de la dulap, unde era instalată o oglindă înaltă. A aşezat-o în faţa ei. Acum... *deschide*-i.

Ea a clipit, genele părând să se lipească puţin din cauza stratului gros de rimei cu care nu era obişnuită. Când s-a văzut în oglindă, cu Truman lângă ea, ochii i s-au umplut de lacrimi.

- Mulţumesc, Truman, a zis ea, în şoaptă. *Mulţumesc.*

Şi ochii lui s-au umezit, de parcă ar fi fost ceva contagios. Dar el s-a şters repede şi a spus, pe un ton dojenitor:

- Hai, Kay-Kay, încetează cu prostiile astea, altfel, va trebui să-ţi refac spoiala.

S-ar fi crezut că nu se potrivesc împreună; extremele unuia scoteau în evidenţă imperfecţiunile celuilalt. Statura minusculă a lui Tru o făcea pe Kay să pară uriaşă, în timp ce

înălţimea ei îl arăta pe el şi mai mărunt. Şi totuşi, când au intrat în sufrageria cu draperii de mătase a soţilor Paley, unde Babe aranjase frumos mesele cu lumânări şi tot felul de bunătăţi, Truman şi Kay - care, într-un alt context, ar fi putut fi considerat un duet de comedie - arătau perfect împreună.
în ciuda tuturor eforturilor noastre - şi, într-adevăr, arătam *divin* toate -, gazda şi invitata lui de onoare ne-au întrecut. Băiatul nostru cu câlţi blonzi strălucea mai puternic ca niciodată. Printr-o magie ciudată, în seara aceea era mai atrăgător decât Gianni cel bine făcut sau decât Bill, cu tot farmecul lui.
Iar Kay... Doamne... *Kay*| Din răţuşcă, devenise Lebădă, lucru pe care noi nu l-am fi crezut niciodată posibil.
Kay nu avea structura osoasă a lui Babe sau înălţimea elegantă a Marellei, dar strălucirea ei din acea seară nu ţinea de trăsături genetice şi ne orbea prin intensitatea şi frumuseţea ei. Pentru prima dată am văzut şi noi ceea ce Truman intuise în Kay, ceea ce au scos la iveală bunătatea şi iubirea lui. în prezenţa lor, rivalităţile noastre parcă s-au topit.
Nimic nu conta, în afară de acea seară, de acel moment. în afară de succesul lor. Succes care

exista independent de noi - şi la care ne bucuram să luăm parte.
Tru şi Kay au plecat după ora de cocktailuri a lui Babe, pentru că, ne-a spus el, era nerăbdător să se întoarcă la Piaza devreme. E bine că au procedat aşa, căci, având în vedere că străzile erau alunecoase şi, înspre Piaza, extrem de aglomerate, au ajuns cu o oră mai târziu decât se anticipase. Ca urmare, dineul lor în stil de picnic a eşuat, astfel că au înlocuit pasărea şi sticla cu linguriţe de caviar.
Chiar înainte de a coborî, Truman merse la oglinda din apartamentul lui cu o mască de domino simplă, neagră, în mână.
Cu câteva săptămâni în urmă, în drum spre Oak Bar, unde aveau întâlnire cu personalul de catering de la Piaza, Truman şi Babe au trecut pe lângă magazinul Cartier. Bijutierii decoraseră vitrina ca pe un omagiu adus balului mascat, cu două măşti alăturate, una încrustată cu diamante negre, iar cealaltă cu diamante albe. Neputând să reziste tentaţiei, Truman şi-a băgat capul în magazin şi a strigat către vânzătoare.
- *Pardon,* scumpo. Dar *combien? Pourles masques?—*
- Treizeci şi şase de mii, *monsieur,* a răspuns vânzătoarea. Arogantă. Franţuzoaică. Mândră de suma aceea considerabilă.

Truman a scos un fluierat uşor, apoi a zâmbit fericit către Monsieur Cartier.

- *Merci* mult, a zis el pe un ton melodios, în timp ce ieşeau ţanţoşi din magazin. Ajunşi din nou în stradă, a început să ţopăie pe Fifth Avenue, chicotind vesel şi repetând sacadat: Treizeci şi şase de mii. Treizeci şi şase de *mii*|

Apoi s-a oprit brusc şi s-a întors spre Babe *avec* un zâmbet misterios pe buze:

- Apropo, Baby. Mai am ceva de rezolvat, ceva mărunt de tot, înainte de prânz, dacă nu te superi...?

Babe l-a urmat la magazinul FAO Schwarz, ale cărui vitrine păreau să-l încânte la fel de mult ca acelea de la Cartier. Ochii îi străluceau în timp ce se uita la multitudinea aceea de păpuşi şi maşini de pompieri şi pistoale - din plastic, bineînţeles, dar el îşi amintea, de fiecare dată când vedea aşa ceva, de familia Clutter şi de anii în care s-a întrebat ce l-a făcut pe băiatul acela drăguţ, Perry, să apese pe trăgaci.

Refuza să se gândească la astfel de lucruri - acum erau momente de *bucurie* deplină -, aşa că a intrat foarte hotărât în magazin, plimbându-se prin raioane ca un profesionist cu experienţă. S-a oprit la secţiunea de costumaţii şi a ales de pe raft o mască neagră simplă, de domino. Şi-a pus-o la ochi şi s-a întors zâmbind larg către Babe:

- Treizeci şi nouă de cenţi! Cartier poate să se ducă naibii!

Câteva luni mai târziu, cu masca aceea simplă pe faţă, uitându-se în oglinda din apartamentul lui de la Piaza cu tapetul încărcat, studiindu-şi propria reflexie alături de cea a lui Kate, s-a simţit, bănuim noi, răzbunat. Şi, cu acel gest mult aşteptat, au început chefurile.

Am sosit la Piaza în grupuri, după cum planificaserăm, învăluiţi într-o atmosferă fremătândă de camaraderie. Ne-am lăudat reciproc alegerile vestimentare - şi ne-am mirat că am fost sincere. Nu existau Femei-ih-P/us sau Bărbaţi-de-fleze/vă. Nu eram doar nişte fiinţe necăsătorite fragile, în stare să simţim numai suferinţa sau teroarea de a fi singure. Eram parte dintr-un întreg nemaipomenit, sclipitor.

Am coborât exuberanţi, din maşini, fără să ne pese de ploaia care cădea în rafale. Neam înghesuit sub umbrele, trecând pe lângă fotografi şi pe lângă alţi spectatori care se adunaseră dincolo de baricade în drum spre uşile de la intrare, pe culoarele pe care le pregătise Truman pentru noi. Am trecut prin holul de marmură, scuturându-ne stropii de ploaie de pe hainele noastre elegante şi de pe blănurile ude. Cu inima bătându-ne cu putere, am trecut, în grup, pe lângă Palm Court şi am urcat scările până la

magazin, apoi am luat-o în jos pe coridor, unde ne aştepta un echipaj de filmare. Cine altcineva să primească drepturi exclusive de filmare, dacă nu CBS-ul lui Bill Paley, care transmitea live de la intrare? Doar era un veritabil *teatru,* insistase Bill, cu intenţia de a valorifica la maximum contrastul dintre Cei-care-Aveau şi Cei-care-Nu-Aveau.
Nici unul dintre noi nu s-a gândit - în timp ce păşeam, doi câte de doi, prin galeria boltită, pe coridorul cel lung - ce se va întâmpla când vom ajunge la capătul lui. Lee conducea procesiunea, trecând pe nesimţite pe lângă lumânările albe ce pâlpâiau de o parte şi de alta a interminabilului coridor cu oglinzi. Când a ajuns în prag, s-a oprit în faţa ultimei oglinzi şi, coborându-şi capul, şi-a verificat masca. Apoi, când şi-a ridicat bărbia şi şi-a studiat reflexia, s-a întâmplat ceva curios. Aşa cum Kay trecuse printr-o metamorfoză, din răţuşca singuratică într-una care făcea parte dintr-un grup, pentru Lee s-a întâmplat contrariul. în acel moment s-a văzut doar pe ea însăşi. Pe nimeni altcineva. Era masca *ei,* în formă de aripi, gata de zbor. Buclele *ei* cafeniu-roşcate care-i încadrau faţa, date după urechi ca să se vadă cerceii cu diamante care atârnau ca nişte pendule delicate. Fără Jackie în faţa ei sau lângă ea, fără nici una dintre noi. Doar Lee. Şi, în acel moment,

un fotograf i-a făcut poză, direct în oglindă, surprinzându-i mâinile mici, calme, înmănuşate, ţinând aripile de cristal. Strângând ferm din buze, cu o fracţiune de secundă înainte de a afişa un zâmbet satisfăcut.
La fel am păţit şi noi. Pe măsură ce înaintam spre casa scării şi ne apropiam tot mai mult de priveliştea monocromă a lui Truman, ne-am lepădat de învelişul colectiv care ne ţinea laolaltă şi am devenit fiinţe separate, nou-născute. Babe a păşit în vizorul camerelor de filmat, luând-o înaintea lui Bill şi strângându-şi în jurul corpului blana de nurcă. Ferindu-se de camerele de filmat, cu capul ei drăguţ aplecat, de parcă ar fi vrut să se adăpostească de o rafală de vânt, în timp ce Bill, mogulul cel zâmbitor, dădea mâna cu colegii sau îi saluta cu un gest din cap. în urma lui, Gloria venea încet, mişcându-se în stilul seducătoarei care fusese în tinereţe, unduindu-şi şoldurile şi punând, astfel, în mişcare mărgelele cilindrice care-i atârnau pe rochie şi care zornăiau ca nişte maracas în surdină. Se mişca atât de lasciv, încât camerele de filmat aproape că i-au ratat pe soţii Agnelli care treceau lin - Gianni cu mersul său grăbit, Marella încercând să ţină pasul. Până să întoarcă aparatele de filmat, n-au mai ajuns să surprindă decât o frântură din penele de struţ ale

Marellei, apoi au trecut, lăsând în urma lor o dâră de vapori.
Slim şi Betty zăboveau mai la urmă, dând târcoale, examinând scena cu perspicacitate. Slim era la braţul lui Jerry Robbins, care, ca întotdeauna, părea că pluteşte, nu umblă; Betty, cu soţul nr. *Dos,* Jason Robards. Robards deja căuta cel mai apropiat bar, deşi ceilalţi nici nu au observat, Betty fiind ocupată să vadă unde era nenorocitul ăla de Sinatra, iar Slim căutându-l din priviri pe scumpul ei Leland. C.Z. înainta pe coridor cu calmul ei obişnuit, lipsit de pedanterie, oprindu-se conştiincioasă pentru a vorbi cu Charlotte de la *Times* şi cu Suzy de la *Women's Wear Daily* - îmbrăcate şi ele în rochii de seară, cu carneţele de stenografie, pahare şi perle -, lăudând triumful lui Truman cu vocea-i lirică, sacadată.

- E într-adevăr o *minunăţie.* Suntem grozav de mândri de el.

- Da, dar petrecerea aceasta nu e pentru doamna *Graham*? a provocat-o Charlotte.

C.Z. zâmbi.

- Dhraga mea. E, *într-adevăr,* o pehtrecere pentru doamna Graham, dar nu te lăsa înşelată de

aparenţe... E şi o petrecere la care sărbătorim un eveniment publicistic de senzaţie. Şampania va curge ca Nilul - sau, în cazul lui Truman, ca un râu din Alabama.

L-a luat pe Winston de braţ şi au coborât scările către Muntele Parnassus al lui Truman. Au ajuns la primul punct de control, unde au prezentat cartela de intrare împreună cu invitaţiile originale - o masă aşezată chiar la intrare. Acolo stătea doamna Elizabeth Davies şi aduna cartelele de intrare care fuseseră trimise invitaţiilor cu câteva zile înainte, o ultimă tactică menită să descurajeze falsificările. Memorase toate cele 540 de nume.

C.Z. a salutat-o cu căldură.

- Bună seara, Lizzie. Au fost intruşi...?

- încă nu. Dar e devreme.

C.Z. a observat un individ înalt şi solid care păzea intrarea. Sidney, portarul de la hotelul lui Truman, United Nations Piaza, în frac, purtând o mască domino neagră, identică cu a lui Truman.

- Sidney! a zis C.Z., entuziasmată. Arăţi foarte bine. Ce *plăceeere*\

- Bună seara, doamnă Guest. Doi dintre cei care ar fi trebuit să asigure paza evenimentului domnului Truman au anunţat că sunt bolnavi, aşa că eu şi Carmine a trebuit să-i înlocuim.

A ridicat din umeri, sfios; nu părea nici pe departe o namilă bătăuşă, intimidantă, necesară la o astfel de petrecere.

- Nu ştiu de ce, dar cred că ai fi mai bun la dans decât la bătăi.

L-a sărutat scurt, prieteneşte, pe obraz, iar omul s-a înroşit. Din obişnuinţă, Sidney a deschis uşa pentru soţii Guest, iar ei şi-au continuat drumul spre sala de bal.

C.Z. şi-a ţinut respiraţia când au intrat în încăpere. O agitaţie ameţitoare. Imagini monocrome - câteva dintre ele statice, altele doar nişte pete fantomatice, mişcându-se prea repede pentru a fi identificate de retină. Prea agile pentru o clipire. Pe măsură ce ochii i se obişnuiau cu atmosfera, reuşea să distingă licăriri de culori, cu atât mai vii cu cât erau atât de puţine: hainele roşii ale chelnerilor, ca nişte mulete de matadori, mişcându-se fără oprire. Decoraţiunile aurii, în relief, de pe stâlpi şi tavane, draperiile de damasc. Verdele jad al lujerilor care se răsuceau în jurul suporturilor de lumânări. Era, s-a gândit ea, viziunea unui scriitor.

în timp ce aşteptau la recepţie, l-a auzit salutând fiecare musafir în parte cu vocea lui chiţăită:

- *Bine ai venit,* draga mea! îţi mulţumesc *foarte mult* pentru prezenţă! O cunoşti pe *scumpa* mea

prietenă, doamna Katherine Graham? *Kay*-Kay, aceasta este cutare sau cutare...

Trupa lui Duchin era în plină desfăşurare, iar ringul de dans începea să se umple. Corpurile de iluminat care împânzeau încăperea însufleţeau orchestra, după cum era obiceiul la astfel de evenimente dedicate elitei. Au cântat câteva acorduri din *Camelot* - care păreau a fi o dedicaţie pentru poetul Alan Lerner sau pentru grupul Kennedy; *My Fair Lady* - tot pentru Lerner, sau pentru Cecil Beaton, ale cărui modele Ascot fuseseră inspiraţia lui Truman pentru tema acelei seri. Apoi formaţia a cântat o variantă mai ritmată a melodiei „On the street where you live”, în timp ce înaintau toţi spre gazdă.

La scurt timp după ce s-a terminat această piesă, C.Z. şi-a amintit de o seară, cu zeci de ani în urmă, când un băiat cu înfăţişare ciudată s-a apropiat de ea la barul de la teatru în timpul pauzei la piesa cu acelaşi titlu. Cum l-a privit cu indiferenţă şi cât de hotărât era el s-o impresioneze. Cuplul dinaintea lor a înaintat, iar C.Z. a ajuns în faţa lui Truman. Amândoi au zâmbit. Cuvintele erau de prisos.

- *Oamenii se opresc şi cască ochii, pe mine nu mă deranjează...,* fredona Truman, în timp ce a luat-o de mâini.

- *Căci eu aici vreau să fiu, niciunde altundeva...,* a terminat versul C.Z., pe un ton înduioşător de fals.

- Straşnica mea doamnă de vanilie.

- E *minunat,* Truman.

- Eşti un adevărat spectacol. Arăţi ca o floare frumoaaaaasă, am spus-o întotdeauna.

- Şi tu arăţi fhoaaarte bine.

- O, nu cine ştie ce! a zis el, fericit.

- Ascultă, trebuie să-mi promiţi ceva, domnule Capote...

- Ce anume, Sis?

- Să te *bucuri* de petrecerea asta. De fhiecare moment.

- O, asta şi am de gând, Sissy! *Pe cuvânt*! i-a promis el, zâmbind larg.

Ea s-a aplecat spre el, atingându-i uşor obrazul, şi i-a şoptit în ureche:

- N-a mai existat *niciodată* aşa o petrecere şi nici nu va mai exista *vreodată.*

Ea îi făcu cu ochiul, el la fel, apoi soţii Guest au trecut mai departe, admirând-o pe Kay în splendida ei rochie Balmain. Armate de chelneri mişunau cu cupe de şampanie, dar ei s-au dus direct la *bahr,* unde C.Z. îi sugerase lui Truman, cu câteva săptămâni înainte, că ar putea extinde paleta monocromă servind martini cu ceapă de cocktail albă şi măsline *nehgre,* nu verzi. în timp ce priveau cum sunt scuturate cocktailurile cu eficienţă de bandă rulantă, C.Z. a auzit o voce familiară în spatele ei:

- Măi să fie. E chiar Lucy Cochrane.

A simţit mirosul de trabuc înainte de a se întoarce. A recunoscut sâsâitul subtil, l-a apărut în minte imaginea unui bărbat slab, cu păr de culoarea nisipului şi zâmbetul care-i dezvelea dinţii de iepure.

- Darryl..., s-a răsucit pe călcâie spre el.

Singurul lucru care rămăsese neschimbat la bărbatul pe care-l cunoscuse cândva era setul acela absurd de dinţi neregulaţi, ascunşi sub cascheta protectoare a buzei. Părul îi albise, era mai rar, părea că migrase spre sprâncene şi mustaţă, care era de două ori mai deasă decât fusese înainte. Ochelarii fumurii îi ascundeau ochii. Ea l-a îmbrăţişat. El a privit peste umărul ei către Winston:

- Ăsta-i individul care ţi-a distrus cariera?

- N-am avut niciodată o carieră.
- Era doar o chestiune de timp, Lucy. O chestiune de timp. Stinse trabucul şi-i întinse mâna lui Winston: Zanuck. Plăcerea e de partea mea.

Winston i-a strâns ferm mâna:

- Lucy mi-a povestit totul despre tine.

Zanuck a părut surprins.

- Eu credeam că acum toată lumea îţi spune B.C. sau A.D. sau ceva ridicol de felul ăsta. Mă bucur că domnul Guest ţi se adresează cu numele de botez.
- E o partidă bună.

Darryl a zâmbit. Trupa lui Duchin a început să

cânte o melodie mai lentă.

- Ce-ai zice să dansezi cu un vechi prieten?

Zanuck i-a oferit mâna, mai durdulie decât ultima

dată când o ţinuse într-a ei.

A luat o înghiţitură de martini şi a lăsat paharul lângă Winston. A mers cu Darryl spre ringul de dans, pe acorduri de foxtrot.

- Deci. Domnule Zanuck.
- Domnişoară Cochrane.

- Doamna *Guest* acum.

- Ştii, nu te-am iertat niciodată.

- Pentru ce?

- Pentru că ai plecat înainte să te fac vedetă.

- Cred că te-ai descurcat bine oricum, a râs ea.

S-a uitat, ca şi Zanuck, la grămada de baloane pe care Truman le atârnase printre candelabrele Baccarat.

- Nu seamănă deloc cu Rainbow Room, a zis Zanuck.

- Nu, aprobă ea. Dar e cu totul altceva.

El a cercetat-o cu atenţie, atingându-i cu mâna penele aranjate în formă de fântână arteziană care-i decorau capul, amintindu-şi de costumaţia Ziegfeld.

- A treia blondă de la stânga. Aşa mi-ai spus atunci. Au râs amândoi pe înfundate. Nu te-ai schimbat deloc, minunată Lucy Cochrane.

Ea n-a mai adăugat că *el* se schimbase destul de mult.

- Eşti fericită?

A privit peste umărul lui şi, dintr-un foc, i-a zărit pe Tallulah Bankhead, Betty Bacall, Henry Fonda - şi mulţi alţii din lumea spectacolului care îşi petrecuseră viaţa căutând cu încăpăţânare fericirea. Apoi, privirea i s-a oprit pe Winston, care era la bar, păzindu-i, loial, paharul cu băutură.

Atât de statornic. De nădejde. Căutându-i privirea prin ochelarii fumurii, i-a răspuns lui Zanuck:

- *Foarte* fericită.

El a zâmbit.

- Bravo ţie, Lucy Guest.

Când melodia s-a apropiat de partea crescendo, Zanuck - etalându-şi graţia de care era capabil -, a dus-o în paşi de dans pe C.Z. înapoi la bar, lângă Winston, care i-a înmânat paharul. Lângă el, Jason Robards, care comanda un whisky dublu, Betty, Slim şi Jerry Robbins.

- Betty, a zis Daryl, făcând un semn din cap în

direcţia ei.

- Daryl, a răspuns ea, detaşată.

Aruncându-i o ultimă privire lui C.Z., Zanuck a

ieşit.

- Ce-a fost asta?

Slim a ridicat o sprânceană către C.Z.

- Doar un vals printre amintiri.
- Ştii, i-a spus Betty lui C.Z., cred că ai fost singura pe care Zanuck nu a încercat s-o manipuleze să ajungă pe canapeaua lui...
- Poate de-aceea nu am obţinut nici un rhol!

- Din fericire, a spus Winston, petrecându-şi braţul protector peste umerii ei. Iar acum poate şi bietul tău soţ să danseze cu tine?
- Dftaa-gul meu, a intont ea, credeam că nu mă mai înthrebi!

în timp ce ei se alăturau mulţimii mascate ca să danseze pe ultima bucată dintr-o rumba, Slim şi Betty au rămas să privească, savurându-şi martini-urile. Era, într-adevăr, extraordinar, s-a gândit Slim, în timp ce măsura scena cu privirea, să vezi că atâţia mahări s-au conformat planului lui Truman.

Cu *artiştii* era altceva - ei merg şi la deschiderea unei staţii de autobuz. Dar să vezi economişti precum Ken Galbraith, sau prezentatori de ştiri, precum Ben Bradlee, trecând pe lângă de-alde...

Şi atunci i-a zărit.

Slim o înghionti pe Betty:

-Vin.

La o oarecare distanţă - Sinatra, cu o mască neagră, de pisică, cu mustăţi, la braţ cu o fătucă cu ochi de fluture. îndreptându-se spre masa principală de lângă scenă, pe care trona, anume pentru el, o sticlă de Jack Daniel's, căci Frank avea devotaţii lui printre chelnerii din Manhattan. Rochia *Directoire a* Miei îi făcu pe ceilalţi să

observe, în şoaptă, că un alt mic Sinatra era pe drum (alarmă falsă, după cum s-a dovedit mai târziu), deşi ea însăşi arăta ca o copilă, cu ochii ei mari, miraţi, de parcă tocmai plecase de la groapa cu nisip din parc.

Betty şi-a aprins o ţigară.

- De parcă o să dureze!

Slim a încuviinţat, chicotind. Atunci l-au observat.

Pe el.

La o secundă după Frank... Leland. îndreptându-se spre masa lui Sinatra, condus de Pam Churchill - Pam Hayward. Căci aşa o chema acum, n-avea rost să nege. Slim i-a urmărit mişcările în rochia aceea enormă, o monstruozitate antebelică, ce părea să aibă destulă mătase cât să sufoce o armată întreagă... S-a întors spre bar, mulţumită pentru prima dată că purta afurisita aceea de mască, măcar îi ascundea lacrimile. N-ar fi trebuit să vină. *Crezuse* că se împăcase cu gândul furtului, chiar dacă încă nu-l uitase pe Hay.

A simţit că o trage cineva de braţ. Jerry.

- Ce este asta? O înmormântare? Haide, Lady Keith.

Ignorându-i protestele, a luat-o de mână şi a tras-o spre ringul de dans, apoi a luat-o în braţe. Drăguţul Jerry - atât de puternic, şi totuşi, atât de

graţios în mişcări. Jerry, care îşi făcea partenera de dans, oricine ar fi fost ea, să arate de milioane. în cinstea gagicii supreme, Duchin a trecut lin la melodia lui Rodgers & Hart „Doamna e o vagaboandă”. Oare aşa era ea, s-a întrebat Slim - prea băieţoasă? Oare de aceea l-a pierdut în cele din urmă? Le simţea privirea îndreptată asupra ei - a lui Pam. A lui Frank. A lui *Leland.* A început să se clatine. Ca şi cum i-ar fi citit gândurile, Jerry a învârtit-o de câteva ori, chiar lângă scenă şi i-a şoptit la ureche:

- Nu te uita la ei, uită-te la *mine.*

A lăsat-o în jos, aproape de podea, şi a ţinut-o câteva clipe aşa, în strânsoarea lui fermă, iar ceilalţi au aplaudat. Când a ridicat-o din nou în braţe, Jerry a sărutat-o pe obraz.

Slim a simţit cum roşeşte din cauza atenţiei

îndreptate asupra ei.

- Cred că am mare nevoie de o gură de aer.

S-au îndreptat spre uşă, acolo unde Truman şi Kay

tocmai terminaseră de primit invitaţii.

Tru s-a grăbit spre Slim şi a tras-o deoparte.

- O, Big Mama, nu-i aşa că totul e *minunat*? Hai

să vezi *asta.*

A dus-o către un atrium lateral, unde chelnerii aranjau mâncarea adusă de la bucătărie. Un loc cu mâncare de mic dejun: ouă, biscuiţi şi sos Southern. în alt loc, faimoasa tocană de pui, aroma de coniac amestecându-se cu savoarea de spaghete şi chiftele, aşezate lângă ea.

- Fereşte-te de sos, a spus Babe, ieşind de sub arcadă şi alăturându-li-se.

- Ai venit să-l scoţi din meniu, Babyling, în speranţa că n-o să observ? a întrebat Truman, prefăcându-se supărat.

- Nu, ci doar să mă asigur că îl servesc cei mai buni chelneri. Şi că există apă minerală din belşug, în caz de urgenţe.

Tru se juca, drăgăstos, cu bijuteriile false care îi împodobeau partea din faţă a rochiei.

- Păăăăi... dacă cineva se împiedică şi te stropeşte cu sos, ne vom preface, pur şi simplu, că petele sunt nişte rubine în plus. în lumina caldă a lumânărilor, a început să se mişte în paşi de dans.

- Ah, ce bine ne distrăm, nu-i aşa? Nu-i aşa că e o petrecere *nemaipomenită*? Când le-a condus înapoi în sala de bal, salutând pe unul şi pe altul, au trecut pe lângă un unicorn în smoching.

- E *fabulos,* Truman! a zis creatura mitologică, entuziasmată. Unicornul şi-a ridicat masca, dezvăluindu-şi identitatea - era Billy Baldwin, decoratorul lui Babe.

- Billy! a zis Truman cu o voce stridentă. Te-ai *autodepăşit*\

în faţa lui erau două blănuri cu măşti de pisici - una neagră, cealaltă albă -, care acopereau în totalitate capetele unui bărbat şi al unei femei (soţii de la Renta, a informat-o Babe pe Slim, în timp ce pescuia un pahar de şampanie de pe o tavă care trecea pe lângă ea). Se vedea un cap uriaş de lebădă deasupra mulţimii - două pene încolăcite („soţia lui Bill Cunningham”, a informat-o Slim pe Babe, dându-i cupa goală unui chelner). Apoi pe lângă ele a trecut o pereche de urechi de iepure, din blană de nurcă, ce se potriveau cu o rochie împodobită cu acelaşi tip de blană (,>Asta-i scumpa de Candice Bergen”, le-a dezvăluit Truman mai târziu, „purtând urechile Marisei Berenson! Marisa a lipsit de la o probă, aşa că Halston a trebuit să le dea altcuiva!”) îi plăceau la nebunie astfel de bârfe mărunte, pe care le servea celorlalţi pe fragmente. Pan căutându-şi nimfele, mişcându-se cu repeziciune într-o parte şi în alta.

- Draga mea! şoptea el, pe un ton confidenţial. Femeia *aia* în dungi e cea care a ameninţat că-şi taie *venele* dacă n-o las să vină! - apoi dispărea din nou.

Babe şi Slim se uitau la Truman, care a luat-o de mână pe Kay şi a condus-o pe ring, unde dansatorii erau într-un vârtej de mişcări. Trupa lui

Duchin cânta legănându-se, iar el stătea aplecat la pian şi povestea cu prietenii lui în timp ce cânta. în lumina slabă, mărgelele şi decoraţiunile străluceau ca nişte stele, formând constelaţii jucăuşe, reordonându-se cu fiecare schimbare de partener, când cercul de trupuri se mişca. Deasupra tuturor, de parcă ar fi rivalizat cu zeii din Olimp, erau invitaţii care au fost îndeajuns de rapizi şi au pus mâna pe una dintre cele şase loje care se aflau pe peretele lateral al încăperii, iar acum stăteau la adăpost, în spatele balustradei, şi îi observau pe ceilalţi. Babe nu a fost deloc surprinsă că la loc de frunte printre aceştia se aflau Gianni, Stas şi Bill, servind drept baza de unde puteau opera soţii Agnelli, Radzwill şi Paley.

- Ce zici, Slim? a întrebat Irving Lazar „cel iute”. Ai chef de un cha-cha?

Slim s-a îndreptat spre ringul de dans cu Lazar, iar Babe şi-a croit drum către loja arcuită, unde Bill era angajat într-un tête-à-tête cu Gloria. Părea şi mai atent decât de obicei, s-a gândit Babe, căci biata Gloria n-a avut de ales şi a venit singură. Babe a pus mâna pe umărul lui Bill şi li s-a alăturat. El a bătut-o uşor pe mână, dar nu a întrerupt conversaţia pe care o purta cu doamna Guinness - nici nu şi-a dezlipit privirea de pe gâtul ei subţire, în jurul căruia colierele de pietre preţioase se ondulau precum şerpii Cleopatrei.

S-a apropiat de ei singurul fotograf căruia Truman i-a permis să intre în sala de bal.

- Pot...? a întrebat el politicos, arătând spre aparatul foto.

Ei şi-au aranjat ţinuta, iar Babe a observat că Bill se apleca spre Gloria cu un centimetru mai mult decât spre ea. Tot Gloria a fost cea care l-a luat pe Bill de talie când pozau, pe când cele patru mâini ale soţilor Paley au rămas pe masă, la vedere. Atât Gloria, cât şi Bill îşi dăduseră jos măştile, dar masca albă, Aldo, a lui Babe, continua să-i acopere chipul, după cum decretase Truman.

- Dragul meu, a spus Babe în timp ce fotograful

le făcea poză, unde ţi-e masca?

- Unde e ce? a întrebat Bill, zâmbind.

-Şi încă una...

- Masca ta. Babe a vorbit şi în timpul celei de-a doua poze, aşa că fotograful a renunţat şi a mers mai departe către soţii Agnelii.

- Ce-i cu ea?

- Trebuie să o purtăm până la miezul nopţii, ca să ne simţim liberi să *socializăm* cu oricine.

Gloria a ridicat din umeri, jucându-se cu colierele

de care Bill părea atât de atras.

- Mă durea îngrozitor capul din cauza ei.

Bill:

- Mie îmi provoca mâncărimi.

Şi-au reluat conversaţia.

Babe s-a ridicat, cu masca la locul ei, şi s-a aventurat pe ringul de dans. Văzând un bărbat pe care nu-l recunoştea, l-a bătut pe umăr.

- Vrei să dansăm? l-a întrebat ea, cu ochii ei de căprioară clipind prin tăieturile de la mască, creată anume să-i scoată în evidenţă.

- *Bineînţeles.*

După ce s-a uitat la mascata doamnă Paley, străinul a lăsat baltă ce avea de gând să facă. Babe a zâmbit fericită şi a trecut împreună cu el pe lângă stăpânul ceremoniei, care dansa cu prinţesa Radziwill.

- Vezi, draga mea, i-a zis Truman lui Lee, entuziasmat, uitându-se la Babe aprobator, totul merge şnur, exact cum am plănuit. Tânărul acela poate fi oricine! Un hoţ de pisici...
un gardian înarmat...

A salutat-o din cap pe Luciana Pignatelli, care sporovăia cu Marella într-o laterală a sălii. Şi ea avea o mască cu pene, dar, în mijlocul adorabilei ei frunţi, chiar între ochi, atârna un diamant de mărimea unei mingi de golf.

- Ştii că Luciana a împrumutat bijuteria aia de la bătrânul Harry Winston, care a fost încântat că va fi afişată, poate îşi va găsi un cumpărător. Se

zvonise că valorează şase sute de mii, deşi eu, unul, bănuiesc că Harry o să ceară mai mult de-atât!

în cinstea gazdei, orchestra a început să cânte o variantă mai vioaie a melodiei „A Sleepin Bee”, din spectacolul de succes de pe Broadway *House of Flowers,* pentru care el scrisese versurile. Truman dansa în jurul lui Lee, încercând, cu vechii lui paşi de step, să atragă atenţia celorlalţi către ringul de dans.

- Doamnelor şi domnilor, domnul Truman Capote, a anunţat Duchin, în aplauzele mulţimii.

Truman a făcut o plecăciune, apoi a tras-o pe Lee în dansul lui vioi.

- Draga mea prinţesă, nu-i aşa că asta e cea mai *senzaţională* petrecere la care ai fost vreodată?

Lee a râs.

- Dacă zici tu.

Fotograful oficial s-a apropiat de ei şi le-a făcut poze dansând. Valurile de nuanţe argintii ale rochiei ei străluceau sub luminile din jur. Ochelarii scriitorului de-abia ajungeau la umeri.

- Ce ziceam...? A, *daaaa* - deci bătrânul Harry i-a împrumutat Lucianei cele şaizeci de carate, cu condiţia să fie însoţită de agenţii lor, iar *eu* am zis că nu mă deranjează, atât timp cât erau voinici şi purtau măşti. Lee s-a uitat la cei trei bărbaţi care

roiau în jurul Lucianei, încercând în zadar să pară incognito, căci umflătura de la armă li se vedea clar prin fracul închiriat.
Unul dintre ei a observat că Lee se uita insistent la ei şi a părut că uitase complet ce îndatoriri avea, apropiindu-se să-i vadă mai bine dansând, pe ea şi pe Truman.
La miezul nopţii s-a anunţat cina, iar Lee şi Tru au mers cu ceilalţi către mesele încărcate, unde Babe s-a simţit răzbunată, tacit, când le-a văzut pe femei ocolind cu grijă farfuriile cu spaghete.
Lumea se aduna în perechi, cum se întâmplă de obicei la dineuri fără locuri prestabilite.
Stând singură la rând să-şi ia tocană de pui, Gloria a auzit o voce amuzată în spatele ei:
- Ce să zic, *aproape* c-a reuşit.
S-a întors şi l-a zărit pe Jack - Jack al lui Truman, care nu era văzut mai niciodată la evenimente publice. Purta un frac (un alt lucru extrem de rar la el) care se potrivea perfect pe silueta lui suplă, de dansator.
- Jack! Gloria l-a îmbrăţişat. Arăţi foarte bine.
- Rareori, când am ocazia.
în timp ce bucătarii de la Piaza turnau în farfurii tocana cremoasă, Jack a scuturat din cap:
- Mâncarea aia e infarct pe farfurie. Nu ascultă niciodată. Poţi să scoţi băiatul din Monroeville...
- Exact.

- Unde e „Pa”? (Aşa îl poreclea Truman pe Loel.)

Ea a reuşit să zâmbească în timp ce treceau cu farfuriile în mână, prin anticameră:

- Loel a zis că măştile sunt o copilărie.
- Trebuie să recunosc că sunt de acord cu el. Truman a spus că a mea e de-a dreptu' ordinară.

Jack a indicat spre masca pe care o dăduse jos; o fâşie de material negru îi atârna din buzunar. Ea a râs când el şi-a înfundat-o repede în palmă. Când au ajuns cu farfuriile în sala de dans, Jack s-a întors spre Gloria:

- Vrei să-mi faci onoarea de a fi partenera mea la cină? Se pare că partenerul *meu* e cam ocupat, a spus el, arătând înspre Truman, care se legăna printre mese, prea emoţionat ca să stea jos.

Gloria radia de fericire, încântată de elegantul ei însoţitor.

- Plăcerea e de partea mea, domnule Dunphy.

Şi-au ales o masă în capătul încăperii - cât mai departe de masa principală -, de unde să poată vedea ce se întâmplă şi să schimbe păreri, aşa cum făceau de fiecare dată când petreceau timp împreună, ceea ce nu se întâmpla foarte des, Jack având un program foarte strict, iar soţii Guinness nici unul.

- La ce te-ai referit, l-a întrebat Gloria, când ai spus că aproape a reuşit?

- Păi, a reuşit să adune aici pe toată lumea, practic. Toată această „nouă elită”, despre care a tot bătut câmpii, bazată pe merit - pe talent sau pe inteligenţă sau frumuseţe. Ideea e că adună într-un loc toate personajele sale ideale, le pune pe toate să poarte măşti, nerăbdător să vadă ce vor *face* când se vor întâlni, sperând să le poată amesteca într-un cocktail social ideal... şi-apoi, uite ce se întâmplă.

Jack a zâmbit larg, iar Gloria a privit în jurul ei, observând exact lucrurile despre care vorbise Jack. Mese care s-au împărţit de la sine în funcţie de interese, clasă socială, sau convingeri. Cei din lumea divertismentului cu cei din lumea divertismentului. Politicienii cu politicienii. Artiştii cu artiştii. Actorii de teatru şi film, amestecaţi, la fel şi scriitorii de ficţiune cu cei de non-ficţiune, dar cam atât. Cei din înalta societate stăteau deoparte - împărţiţi pe categorii şi subcategorii, nomazii separat de cei autohtoni, dar chiar şi în rândul lor, erau împărţiţi pe regiuni. Italienii stăteau împreună, deşi Marella şi Gianni făceau vizite în taberele celor din New York sau din Elveţia.

Chiar şi cei din Kansas aveau o masă separată, o elită în cadrul elitei, căci aveau statut dublu,

reprezentând produsul ficţiunii lui Truman. Gloria şi Jack au schimbat o privire şi au izbucnit în râs.

- N-am mai văzut aşa ghetoizare neruşinată în viaţa mea!

- De acord, a răspuns Gloria. Dar toate aceste suflete disparate au ceva în comun...

Jack a zâmbit, dragostea fiind mai puternică decât cinismul, în cazul lui.

- Truman.

Ea a încuviinţat din cap:

- E o personalitate neobişnuită.

- Asta aşa e.

- *Un verdadero original.*

- Cred că n-a mai existat cineva ca el până acum.

- Şi nici de-acum încolo.

Preţ de câteva clipe au rămas tăcuţi, urmărindu-l pe Truman, care trecea repede de la o masă la alta, impresionându-i şi pe cei mai recalcitranţi petrecăreţi. Care se bucurau de căldura privirii lui.

- Doamna Guinness, a zis Jack, ridicându-se în picioare, n-aţi vrea să vă învârt puţin pe ring?

- în sfârşit! Credeam că n-o să mă inviţi, a zâmbit Gloria. în alte vieţi am fost amândoi profesionişti, nu-i aşa?
Pe când foştii dansatori au ajuns pe ringul de dans, orchestra lui Duchin a terminat primul set de melodii de referinţă şi cei de la Benny Gordon şi Soul Brothers le-au luat locul. De la bun început şi-au îndeplinit misiunea cu succes - să ofere prilej de distracţie mai puţin oficială, mai plină de viaţă. După cum prevăzuseră Tru şi Slim, atmosfera s-a schimbat, după un cântec sau două, fraţii din Detroit au reuşit să-i facă pe toţi acei membri ai elitei Manhattan-ului să ţopăie cu pasiune pe ritmuri de frug.
Gloria şi Jack dansau cu foc, Jack lăsându-se total în voia mişcărilor, lucru care i se întâmpla rar. (Va mărturisi mai târziu că aceea a fost ultima noapte în care a dansat, fapt ce o făcea cu atât mai memorabilă.) Gloria era încântată, mai ales că nu mai dansase cu atâta *pasion* de foarte mult timp. în vacarmul acela de fanfare şi tobe şi ţipetele sălbatice ale lui Benny Gordon, a strigat:
- Jack, ce bine ştii să te *mişti*\
Truman şi Lee dansau frug. La fel şi Slim şi Betty, împreună cu Jerry Robbins, care s-a dovedit a fi la înălţime chiar şi lângă unul ca Jack. Lee dansa cu atâta foc, încât i-au căzut paietele argintii de pe

rochie pe parchetul fin. Gloria a dansat şi ea până când greutatea celor două coliere strâmte de la gâtul ei fragil i-a dat o migrenă cumplită.
Apoi Benny şi Brothers au cântat „Camei Walk”, o melodie de-a dreptul dezmăţată: *Pune-ţi mâinile pe genunchi, cu o umflătură în spate şi fă Mersul Cămilei...* La vederea doamnei Paley, aplecată atât de mult în faţă, încât i se vedea tăietura aceea iscusit plasată, care-i tot scosese la iveală coapsa - nu era simplă frumuseţe, ci carnalitate -, Benny Gordon s-a oprit din cântat şi s-a uitat lung la ea, cu admiraţie.
- Uau! Aşa *daaaaa.* Asta-i o femeie într-adevăr *frumoasă.* încurajată de aceste cuvinte de laudă, Babe a făcut Dansul Cămilei cu Jack şi Tru şi cu străinul cel chipeş care, după ce şi-a dat jos masca la miezul nopţii, s-a dovedit a fi un redactor de la Random House, proaspăt absolvent de facultate. Când Soul Brothers şi-au terminat numărul, toţi s-au înclinat cu veneraţie către muza lor, Barbara Paley.
Babe s-a întors în sala de bal, cu obrajii îmbujoraţi. Cu părul ciufulit. Ocolind balconul soţilor Paley, a luat o cupă de şampanie rece de pe o tavă ce trecea pe lângă ea şi s-a îndreptat spre mezanin. Doar aici, când s-a văzut singură, s-a minunat de ceea ce tocmai se întâmplase. Ea, Barbara Paley,

a fost considerată atrăgătoare. Nu frumoasă. Nu stilată. Altcumva... Ceva delicios de senzual. Privirile aţintite asupra ei o râvneau. O doreau. Cu o ardoare provenită dintr-o foame profundă, din nevoi şi gâfâieli, nu doar cu admiraţie călduţă.
Aceea a fost clipa când a simţit că se apropie cineva din spate.
întinzând mâna spre ea.
Cu siguranţă era un străin. Cineva care n-o cunoştea, care n-o încadra într-o anumită categorie. Cu siguranţă era...
Pe de altă parte, îi ştia mâinile.
Exact cum obişnuia s-o atingă - înainte de a se opri pe neaşteptate.
Mâinile au apucat-o de umeri şi au întors-o. Ea a vrut să zică ceva, dar buzele lui i le-au acoperit pe ale ei. O muşca, plin de dorinţă - îi simţea dinţii în carne. A apucat-o ferm de talie, mototolind părul alb de cămilă al rochiei. S-a uitat în ochii lui şi a văzut dorinţa pe care n-o mai simţise de mult faţă de ea. O privire rezervată târfelor lui.
-Bill...
- Nu spune nimic.
Din nou gura lui a acoperit-o pe a ei, sorbindu-i cu nesaţ respiraţia, în timp ce mâna lui lacomă a coborât în crăpătura rochiei şi i-a mângâiat coapsa.
Ieşind de la baie, însoţită de Luciana Pignatelli (urmată de gardienii înarmaţi ai lui Harry Winston,

care mai că nu intrau după ea în toaletă), Marellei i s-a *părut* că zăreşte nişte umbre în nişa mezaninului... deşi poate era doar o iluzie optică, generată de lumină.

Era slabă lumina în acel hotel - prăfuită, s-a gândit Marella. I se părea că într-un astfel de loc pândeau spirite pe la colţuri. Deşi se simţea vinovată să recunoască, adevărul e că nu înţelegea care era farmecul acelui loc. Era obişnuită cu baluri în palate adevărate, iar hotelul ăsta Piaza al lui Truman i se părea ciudat şi demodat, ca să nu zică mai rău. Şi să pui baloane lângă Baccarat? Ce, era o petrecere pentru copii? Cu toate astea, îl iubea pe Vero al ei şi era bucuroasă că el era fericit.

S-au întors la masa Agnelli, unde i-au găsit pe Gianni şi prietenii lui destul de agitaţi.

- N-am putea merge undeva să mâncăm ceva ca lumea? Şi să jucăm cărţi?

S-au stârnit discuţii în legătură cu localul din Manhattan care ar fi potrivit nevoilor lor. în Roma, existau cel puţin o duzină; pe Riviera, şi mai multe. Şi prinţesa Luciana era dornică să plece, epuizase lista de bărbaţi disponibili şi se săturase de gardieni.

Gianni s-a întors către Marella:

- Angelo, vii şi tu sau preferi să rămâi aici cu Lee şi Babe şi Gloria? Poate nu vrei să-l superi pe Piccolo Vero al tău.

Marella ar fi vrut să-i spună să rămână, să nu-l piardă în favoarea unui joc de cărţi. Dar a zâmbit şi a spus:

-*Amore mio,* n-am dansat toată noaptea. Vrei să dansezi cu mine înainte de a pleca?

Expresia chipului său dur, masculin, s-a îmblânzit.

- Desigur, *angelo.* A luat-o de mână şi s-au îndreptat spre ringul de dans, unde Duchin mai calmase atmosfera după Benny, oferind contrastul pe care Truman şi Slim îl plănuiseră cu atâta grijă. Formaţia interpreta acum o melodie lentă, de dragoste, a lui Lerner şi Loeve, „If ever I would leave you”. Acel *Camelot* groaznic, s-a gândit Marella, uşurată că măcar *Jacqueline* refuzase invitaţia lui Truman.

Gianni a luat-o în braţe şi şi-a domolit ritmul pentru ea. Agitaţia care-l cuprinsese cu câteva minute înainte făcuse loc unui calm blajin. Ea şi-a pus mâna pe inima lui, aşa cum mai făcuse şi înainte. A privit în sus, către el; el a zâmbit.

- Ce e, *angelo?*

- Inima ta.

- Ce-i cu ea...?

- E atât de minunat de liniştită.

-*Tu o* faci să fie aşa.

Ea a închis ochii şi s-a lăsat purtată în îmbrăţişarea lui. Hotelul ăsta simplu al lui Truman părea acum cel mai grozav palat.

- Gio-*vanni...*| a croncănit o voce, întrerupându-le momentul special.

Consoane englezeşti scurte. Vocale deschise. Marella a deschis ochii şi zărit-o pe femeia aia, Churchill, cu rochia ei ridicată în formă de clopot. Pe de-o parte, semăna cu o cioară hidoasă, pe de alta, cu o matroană victoriană în doliu.

- Bună, Pamela, a zis Gianni jovial.

- Giovanni Agnelli. A trecut atât de mult timp.

Bună, Marina!

Marella o salută din cap, fără să se mai deranjeze

s-o corecteze.

- Te superi dacă intervin...? Dragul de Leland vrea să plece în curând, de fapt tot grupul nostru. Şi chiar îmi doream să dansez puţin cu un vechi prieten.

Marella s-a dat la o parte, cedându-i cu graţie partenerul.

- Mulţumesc, draga mea, a spus Pam, cu buza de sus agăţată în cuspidă. Şi eu aş face la fel pentru tine. în timp ce ea a făcut un pas înainte, dornică să înceapă să danseze, Gianni a tras-o de mână pe Marella înapoi.

Cu vocea lui plăcută, de bariton, a spus:

- îmi pare rău, Pamela, dar acum dansez cu soţia mea.

Cu o amabilitate desăvârşită. Cu o politeţe desăvârşită. într-atât încât Pam n-a înţeles imediat, doar după câteva clipe. A afişat zâmbetul acela tipic englezesc, a încuviinţat vag din cap şi s-a întors la masa ei.

Gianni îi oferi din nou braţele Marellei. Ea păşi spre el şi se lăsă cuprinsă în îmbrăţişare. Uitându-se în ochii ei, a zis înc-o dată:

- Dansez cu soţia mea!

Marella şi-a pus capul pe pieptul lui, chiar în dreptul inimii lui calme. Nu era tocmai o declaraţie de iubire, dar era pe-aproape.

A plecat cu Gianni şi cu ceilalţi prieteni italieni, dar nu înainte ca gardienii lui Harry Winston să-i urmeze pe coridor şi să ia diamantul de şaizeci de carate de pe fruntea Lucianei. L-au pus într-o cutie de catifea, apoi într-o valiză cu lacăt, după care doi dintre gardieni l-au dus într-o maşină blindată. Lee a mers după ei până pe casa scării, făcând planuri cu Marella pentru prânzul de a doua zi. l-a făcut cu mâna, apoi a dat să se întoarcă în sala de bal. Deşi n-ar fi recunoscut nici în ruptul capului, n-a fost foarte surprinsă să-l vadă pe gardianul lui Harry Winston, care se holbase la ea toată noaptea, aşteptând-o.

Ea s-a îndreptat spre el, fără nici o expresie pe chip.
El a studiat-o prin masca neagră, de domino.
- Sunt Lee, a spus ea în cele din urmă, dar a intuit că acel detaliu nu prea avea importanţă în contextul dat.
S-a uitat fix în ochii lui şi a trecut pe lângă el. Un fel de invitaţie. El a urmat-o pe ringul de dans, unde au dansat încordaţi, fără să-şi vorbească, până la sfârşit.
în timpul meselor de prânz din săptămâna care a urmat, Truman zicea entuziasmat:
- Auziţi aici, ştiu din *surse sigure* că acel paznic al lui Harry Winston a fost *fou amoureux* de prinţesa Radziwill. Bietul om nu-şi putea dezlipi privirea de la ea. Noroc cu cei doi *amigos* ai lui, altfel Luciana ar fi putut să fugă cu diamantul ca o bandită de drumul mare!
Am mai dezgolit şi alte comori neaşteptate în timpul prânzurilor din săptămâna aceea şi mult timp după. Chiar şi când povesteam despre alte lucruri, Truman nu se putea abţine şi revenea la subiectul Lee, care a devenit mult mai interesant când am aflat că Lee l-a părăsit pe Stas, aşa că era tentant să speculăm pe seama celor întâmplate.
- Ştiţi, zicea Tru pe la mese, pe un ton confidenţial, aplecându-se către interlocutorii săi,

Lee n-a scos nici un cuvânt, dar, după părerea *mea,* atunci şi-a dat seama că nu mai vrea să rămână cu bietul Stas. N-a fost vorba despre paznic, efectiv. Mai degrabă, atunci şi-a dat seama că din viaţa ei lipseşte ceva de care avea nevoie. Poate că atunci a înţeles că, măritându-se cu Stas, de fapt se măritase cu o versiune a tatălui ei.

în afară de Lee şi paznicul ei, a mai fost un cuplu care a întruchipat promisiunea experimentului social al lui Truman. Astfel că Tru a simţit ca a avut perfectă dreptate, mai ales că era vorba despre scumpa lui Kay-Kay, care i-a mărturisit că cel mai remarcabil dans al ei din seara aceea a avut loc târziu. Partenerul respectiv nu a fost George Plimpton sau William Styron sau Arthur Schlesinger Jr. Nici Cecil Beaton sau Andy Warhol sau ursuzul de Norman Mailer, care, în impermeabilul acela şifonat, tot căuta ceartă.

A fost portarul lui Truman de la hotelul UN Piaza, Sidney. Şi-a luat inima în dinţi şi a invitat-o pe Kay la un dans, care a fost atât de plăcut, încât au mai dansat trei împreună. Când s-au despărţit, Sidney i-a sărutat mâna lui Kay, aşa cum văzuse că fac domnii în filme, şi i-a zis cu sinceritate deplină:

- Vă mulţumesc, doamnă Graham, pentru cea mai frumoasă noapte din viaţa mea.

Ulterior, Kay i-a povestit lui Tru că a fost profund impresionată de gestul lui.

Spre sfârşitul petrecerii, Truman a văzut o femeie care stătea la intrare, privind atent înăuntru. îmbrăcată într-o rochie neagră, simplă, de zi. Sfioasă.
Ceva din înfăţişarea ei i-a amintit de un tânăr de demult, care făcea muncă necalificată la o redacţie şi care lua prânzul pe furiş jos, la parter, la Oak Bar. Care se furişa în acel spaţiu sacru să arunce o privire înăuntru şi vedea acolo figuri fantasmagorice. Ce mult şi-a dorit să existe cineva care să fie amabil cu el! Să-l invite înăuntru...

S-a apropiat de ea şi i-a zâmbit.

- Bună seara, a spus el.

- Bună seara.

- Te-ai rătăcit, scumpo? Să te ajut cu ceva?

Femeia părea ruşinată:
- Eu... îmi cer scuze. Doar că, ştiţi, am citit atât de multe despre acest eveniment. Şi mi- am dorit tare mult să văd cum e.

Putea fi Mama lui, din perioada în care îşi spunea Lillie Mae.

- Atunci, pofteşte înăuntru. Vrei un pahar cu şampanie?

Faţa ei simplă s-a luminat:

- O, da. Da, vă rog.

Truman a luat-o de mână şi a dus-o în sala de bal. A observat cu plăcere cum cască ochii mari, uimită de ce vedea. Creaţia lui. O galaxie de supernove, de o strălucire orbitoare. Frumuseţe şi lumină. Propriul lui mic univers.

I-a făcut semn unui chelner, care s-a apropiat cu o tavă de argint plină cu cupe de şampanie.

- E Taittinger, a spus Truman cu mândrie, înmânându-i una. Patru sute de sticle. Iar aceste pahare sunt făcute după un model creat de mine.

Femeia a dat din cap şi a acceptat cupa din care a luat o înghiţitură bună.

Apoi, pe neaşteptate, i-a aruncat restul de şampanie în faţă. A fost ca şi cum s-a declanşat un mecanism ascuns în ea, iar mieluşeaua rătăcită a devenit un lup care-şi arăta colţii:

- Cum *îndrăzneşti?*

Truman s-a uitat la ea mut de uimire.

- Dar...

- Patru sute de sticle de *şampanie*?! Tu şi prietenii tăi bogaţi şi toate excesele voastre! Dar ce zici de sutele de oameni care vor ajunge acasă într-un sicriu de zinc? Sau fără vreun picior? Dar de victimele bombardamentelor din Cambodgia?

Grevele din cauza napalmului? De copiii nevinovaţi care au ars de vii? Sau de sutele de nevoiaşi care n-au locuinţă şi stau chiar în faţa uşilor acestui hotel? Ar trebui să vă fie ruşine!
Truman i-a ascultat diatriba, pălind. A simţit cum îl apucă cineva, protector, de braţ şi, întorcându-se, a văzut-o pe C.Z. împreună cu Sidney portarul-devenit-om de pază.

- Sidney, a zis ea apăsat, în stilul ei tărăgănat, cred că această tânără s-a rătăcit. Fii dhăguţ şi arată-i drumul... pe uşile acelea şi apoi pe scări.

- *Voi* sunteţi cei care v-aţi rătăcit. Sunteţi ca nişte aristocraţi odioşi - buni de ghilotină. Şi crede-mă pe cuvânt, soro, revoluţia e aproape.
C.Z. a căscat.

- Vai, dragă, sunt sigură că aşa e. Dar nu e încă revoluţie aici, în noaptea asta, înainte de zori. în fond, nu e nici locul, nici momentul potrivit.
Zicând acestea, l-a tras pe Truman din mijlocul acelei calamităţi şi l-a dus la o masă din celălalt capăt al sălii, unde l-a pus pe scaun şi i-a şters cu tandreţe faţa, cu un şerveţel. Lacrimile continuau să-i curgă pe obrajii îmbujoraţi.

- Truman, *dehgeaba* îţi tot şterg faţa dacă tu o uzi la loc.

- O, Sissy. Oare sunt o persoană groaznică? Am făcut ceva rău?

- O astfel de întrebare nici nu merită răspuns.

- Eu am vrut doar să dau o petrecere - ce-i atât de rău în asta?

Fără a sta pe gânduri, C.Z. a spus:

- Ridică-te.

- Nu, Sissy. Noaptea asta e compromisă.

- Truman Streckfus Persons Capote. Fă bine şi rihdică-te de pe scaun şi hai să dansăm!

A zis asta pe un ton atât de aspru, încât el s-a supus. Ea l-a condus pe ringul de dans, ţinându-l strâns de mână.

- Ascultă-mă bine, amice, a spus ea, în timp ce valsau. Nu e *nimic* compromis. Uită-te *în jurul tău.* Uită-te ce ai realizat! Toţi oamenii ăştia... Cei mai talentaţi şi cei mai inteligenţi oameni ai *secolului,* care au venit pentru tine.

- Pentru Kay..., a zis el, sfios.

- Truman. Toţi sunt aici pentru *thine.* Pentru că îţi apreciază cărţile. Pentru că te apreciază *pe thine.* Ai dat cea mai tare petrecere pe care a văzut-o cineva vreodată. Un act de creaţie, precum o carte sau o piesă de teatru sau un

tablou. Suntem aici pentru că te iubim. Amice, ai dat *lovitura.*

El a privit-o şi inimioara i s-a umplut de bucurie:

- Oare aşa să fie, Sis?

- Sunt sigură că aşa e. Şi-apoi, a zâmbit ea larg,

eşti un afhurisit de geniu.
Slim a trecut pe lângă ei, în braţele lui Jerry, şi i-a zâmbit larg lui Truheart al ei. Dansul lui Jerry şi compania lui Tru o făceau să se simtă de parcă plutea; de parcă baloanele irizate care atârnau din candelabre făcuseră schimb cu podeaua. S-a uitat în jurul ei, căutând cu privirea acea persoană cu care voia să împărtăşească bucuria. Persoana alături de care îşi petrecuse întreaga viaţă adultă. Persoana pentru care renunţase la atât de multe lucruri, ca s-o salveze, ştiind în adâncul sufletului că Betty ar fi făcut acelaşi lucru pentru ea, fără să stea pe gânduri. A zărit-o singură la o masă, căci Robards, nesimţitul, plecase deja acasă cu un taxi. Slim bănuia că se măritase cu el doar pentru a-şi alina mândria rănită *après* Frank. Ea a fost şi va fi întotdeauna doamna Bogart.
- Jerry..., a spus Slim. Uite acolo o doamnă care s-ar bucura să danseze cu un maestru ca tine şi care nu s-ar încurca în paşi, cum fac eu...

Jerry s-a uitat în direcţia indicată de Slim şi i-a făcut cu ochiul, cu un aer conspirativ. Cu mişcări line, a învârtit-o pe Slim până la masa lui Betty şi a schimbat o femeie măritată cu alta. Betty a părut surprinsă, dar încântată. Slim i-a luat ţigara din mână şi i-a spus, zâmbind:

- Ringul îţi aparţine. Fă-i praf, draga mea.

Duchin, aplecat deasupra clapelor pianului, i-a zărit pe Jerry şi pe Betty îndreptându-se către ringul de dans. Având spectacolul în sânge, ştia să recunoască un moment special. A oprit orchestra în mijlocul melodiei şi a atras atenţia tuturor asupra lor. în afară de câteva perechi mai zăpăcite, care au continuat să danseze în timp ce formaţia începea să cânte „Top Hat, White Tie and Tails” a lui Irving Berlin, restul mulţimii s-a despărţit în două precum Marea Roşie. Betty şi Jerry au început să danseze lin, alunecos, cu mişcări improvizate care păreau a fi parte dintr-o coregrafie atent planificată. Vorba versului - emanau *clasă* prin toţi porii.

Asta îşi dorise Slim pentru Betty în acea vară de demult, petrecută în Spania. Bucuria aceea pură pe care o văzuse în ochii lui Betty de fiecare dată când se uita la Bogart. Viaţa însăşi! O frumuseţe atât de profundă, încât parcă nici nu îndrăzneai să respiri în prezenţa ei.

Lee l-a tras deoparte pe paznicul domnului Harry Winston să-i poată vedea în voie, şi un zâmbet larg i-a apărut pe chip, lucru care i se întâmpla rar acelei femei aparent reci. Gloria a uitat de migrena insuportabilă - n-a mai simţit-o cât a durat cântecul. Truman, exaltat, a strâns-o pe C.Z. de mână:

- O, Sis..., a oftat el. Nimeni nu va uita *acest* moment...!

Babe, care încă orbecăia prin colţurile întunecate ale unei nişe din mezanin, a aflat mai târziu că ratase o privelişte memorabilă.

Când s-a terminat melodia, Marea Sală de Bal de la Piaza a izbucnit într-un ropot de aplauze. Duchin - care ştia cum să schimbe ritmul pentru a-i scuti pe Bacall şi pe Robbins de neplăcerea unor bisări nesfârşite - a început să cânte ceva simplu, iar ringul de dans s- a umplut din nou. Betty şi Jerry au continuat să danseze, râzând şi povestind.

Slim a zâmbit mulţumită. S-a întors spre bar şi a dat nas în nas cu...

- Salut, Nan.

Leland. Leland al ei. Arătând extrem de elegant în smoching, ca întotdeauna. O, Doamne. încă avea puterea să-i taie respiraţia.

- Salut, Hay, a răspuns Slim, sperând că el n-o să observe roşeaţa din obrajii ei.

Doar nu avea doisprezece ani! Fusese căsătorită zece ani cu bărbatul ăla, ce naiba!

- Păcat că nu am observat atracţia dintre ei mai demult. A arătat cu capul spre Jerry şi Betty, care dansau. Am fi putut da lovitura.

Au zâmbit, cu gândul la toate celelalte lovituri ratate. Apoi s-au privit şi au izbucnit în râs. Tensiune palpabilă, dar şi altceva... *Uşurare.* Uşurare să fie împreună, chiar şi pentru o clipă, chiar şi aşa, în trecere.

- Ce mai faci?

- Binişor. Tu?

- Şi eu.

- Deci. Doi bătrâni care o duc binişor. Ea s-a silit să zâmbească, l-a studiat ridurile de pe chip - unele erau mai adânci decât îşi amintea, altele erau noi, ca nişte ramificaţii.

- Auzi, Nan... S-a oprit, scărpinându-se la ceafă, un tic vechi pe care ea i-l ştia foarte bine. Noi plecăm imediat.

Slim a simţit o strângere de inimă.

- înţeleg. Păi... Mă bucur că te-am revăzut.

- Frank vrea să trecem pe la Jilly, ştii cum e.

Se mişca de pe un picior pe altul, stânjenit.

- Da. Cum spuneam...

în acelaşi timp:

- Dar mai întâi mă gândeam să...

- Mă bucur că te-am...

- La naiba, Nan, a spus el, exasperat. încerc să te invit la dans, înainte să plecăm. Emoţionat, şi-a trecut mâna prin părul argintiu, tuns scurt, băieţeşte. Apoi a adăugat, cu voce mai blândă: Ce zici?

Slim a zâmbit. Acelaşi Leland de odinioară. Ce mai prinţ!

- Bine.

S-au îndreptat spre ringul de dans, unde Leland i-a cerut lui Duchin să cânte o melodie anume. Care să fie? S-a gândit Slim. *South Pacific? Regele şi cu mine?* La semnalul pianului, orchestra a început să cânte o variantă mai vioaie a melodiilor din *Sunetul muzicii.*

Slim s-a uitat către Leland, scuturând din cap.

- *Glumeşti!* Vrei să deschidem Cutia *Pandorei?*

- Dintre toate variantele posibile...

Leland era de aceeaşi părere.

Cu toate acestea, ea a adoptat repede poziţia de dans lângă el şi au început să se mişte uşor, în doi paşi, pe coloana sonoră care le-a pus capăt căsniciei. Când a venit cântecul „My favorite things”, foştii soţi Hayward au început să chicotească, apoi - când privirile li s-au întâlnit -

nu s-au putut abţine şi au izbucnit într-un râs contagios, din toată inima.

- încetează! a zis Slim, râzând, fără să se poată uita la el. Lasă-mă să respir!
- Trebuie să recunoşti că e amuzant -un pic de comedie neagră.
- Păi, sigur că ţie ţi se pare amuzant, a spus ea, simţind cum îi reînvie spiritul glumeţ. Doar ai făcut o avere cu ele.
- Eşti nedreaptă. Ţi-am dat şi ţie un procent...
- Hai... cred că Maica din film a făcut mai mulţi bani decât mine, în cele din urmă.

Au râs amândoi. El o ţinea strâns de încheietura mâinii şi a tras-o mai aproape de el, şoptindu-i la ureche:

- Nan, dacă ai şti cât mi-e de dor!

Slim a simţit cum i se taie respiraţia.

- De *ce anume* ţi-e... dor?

- De tine. Mi-e dor de tine.

Simplu. Direct.

Şi-a ridicat ochii spre ai lui.

După o clipă de tăcere, el a adăugat:

- Mi-e dor de *noi.*
- Am fost un cuplu pe cinste, nu-i aşa? şi-a îngăduit Slim să recunoască. Apoi a întors capul, să nu-i vadă lacrimile. Când l-a privit din nou,

reuşise să şi le stăvilească. în fine, a zis ea, încercând să pară veselă. Senină. N-a fost să fie. Când, de fapt, simţea un gol în stomac care nu i-a dispărut niciodată. Cu siguranţă, eşti fericit. Lăsându-se în voia sentimentelor, s-a uitat în ochii lui şi a văzut adevărul. Era la fel de nefericit ca şi ea. El a strâns-o mai tare la piept şi i-a şoptit din nou la ureche:

- Tu ai fost singura iubire din viaţa mea, Nan. Până la urmă, i-a spus adevărul gol-goluţ. Tu eşti singura.

- Şi tu, pentru mine. Cuvinte care erau departe de a exprima tot ce simţea, dar ce altceva mai putea să spună?

Au continuat să danseze pe ultima melodie a lui Duchin din seria „Edelweiss”, care a îndurerat-o până-n adâncul sufletului. Ştia că şi el simte la fel, aşa cum ştiuse întotdeauna când împărtăşeau aceleaşi sentimente. Când a îndrăznit să se uite în ochii lui, a observat că el era pe punctul de - ochii lui, albaştri ca o sută de ceruri limpezi, erau umbriţi de nori de ploaie.

- Hei. Ce-i cu lacrimile astea? şi-a îngăduit să-i şteargă faţa bătută de vreme cu vârful degetelor. El a cutezat să-i ia mâinile într-ale lui, uitându-se la degetul care purtase cândva inelul simplu pe

care i-l dăruise şi pe care era acum verigheta altui bărbat.

Cât a mai durat melodia, i-a ţinut mâna într-ale lui,

în spaţiul acela dintre inimile lor.

- Vreau să ştii că o să te iubesc până-n ultima

clipă a vieţii mele, Nancy Hayward.

- Acum sunt Nancy Keith, i-a reamintit ea.

Mâna lui a zăbovit pe curbura spatelui ei.

- Pentru mine nu eşti.

în timp ce dansa astfel în braţele lui Leland, pe ringul de dans de la Piaza, pe ultima melodie de dragoste de care s-au bucurat când încă erau împreună, Slim s-a gândit că soţii vin şi pleacă, dar ea, la fel ca Betty, era o femeie care-i aparţinea unui singur bărbat şi care nu va fi niciodată cu adevărat o altă doamnă decât doamna Hayward.

Dar asta nu era... viaţa adevărată, fireşte.

Frânturile de perfecţiune rareori sunt aşa.

Şi, bineînţeles, nu a durat mult. Ştiam asta la vremea respectivă, însă nu ne-am închipuit că prăbuşirea va fi de aşa *proporţii.*

Ne dăm seama că am fost victime uşoare. Numai bune pentru povestea pe care o ticluia Truman în imaginaţia lui. Chiar şi aşa, ne-am lăsat amăgite

de jumătăţi de adevăruri şi de băuturi şi de iluzia frumuseţii. Ştiam, într-un fel, că totul era ficţiune, nimic altceva. Una dintre cele mai reuşite poveşti ale lui Truman. Ne-a adunat pe toţi acolo - toate personajele lui.

Poate că a avut dreptate când a insistat de atâtea ori că petrecerea lui *„nu* era pentru romanul *Cu sânge rece,* draga mea!”

El deja se gândea la *viitoarea* capodoperă, sau Marella, cel puţin, e convinsă de asta.

- Ne-a chemat acolo în noaptea aceea cu un motiv, ne-a spus ea. Lista aceea de invitaţi, la care am fost martore când a creat-o, nu era altceva decât lista de personaje pentru scumpa lui carte *Rugăciuni împlinite.* El îşi plămădea personajele în timp ce ne urmărea pe noi, jucându-ne măruntele noastre drame. Colecta intrigi pentru *ietteratura del pettegolezzo*[E] a lui, însuşindu-şi vieţile noastre de parcă ar fi fost ficţiune.

E un argument convingător. Ni se pare şocant câţi dintre cei care au fost prezenţi la petrecere apar în mizeria aceea a lui, publicată în *Esquire,* sau au fost puşi deoparte pentru volumul complet.

Unele dintre noi au ales să privească lucrurile separat, pe compartimente, considerând că seara aceea a fost organizată de un Truman care nu mai

există, aşa că amintirea ei poate rămâne neştirbită.
Din cauză că Truman a fost cine a fost, noaptea aceea va fi considerată întotdeauna perfectă - nimic nu o poate întrece. Dar, din cauză că a *devenit o* altă persoană, ea nu se mai poate repeta. A rămas cu el în trecut şi, pentru asta mai mult decât pentru orice altceva, nu-l putem ierta. întinarea sublimului nu se poate ierta.

## „Prea scump” (in limba franceză în original) „Fără” (in limba franceză în original) „Cât costă măştile?” (in limba franceză în original) „Literatura de bârfă” (in limba italiană în original

)NOUĂSPREZECE. 1961/1972/1979. LEE. ELUCUBRAŢIILE DE LA MIEZUL NOPŢII
Era o seară plăcută de primăvară, din câte se pare - în perioada aceea dintre Paşte şi 1 Mai, când florile de cireş cădeau ca nişte fulgi pe trotuar. Comunitatea politică era cuprinsă de agitaţie, afişându-şi rochiile de bal şi fracurile ca de pinguin. Domnii îşi purtau impermeabilele aruncate neglijent pe braţ. Doamnele preferau

gulerele din blană de nurcă, ce abia le acopereau umerii.
Era prima cină oficială a soţilor Kennedy de la Casa Albă - prima dintre cele patruzeci şi trei de care au avut parte în scurta lor perioadă de rezidenţă acolo, de trei ani -, dată în cinstea surorii Primei Doamne, Lee Radziwill, născută Bouvier, şi a soţului ei, prinţul Stanislas.
într-un colţ din Sufrageria de Stat fusese instalat un bar, unde se pregăteau cocktailuri martini. Majordomii umblau de colo colo, umplând pahare, poate cu o eficienţă exagerată. Când a început cina, vicepreşedintele Lyndon Johnson dăduse deja pe gât trei sau patru pahare de whisky. Pe masă erau boluri cu lalele galbene, aduse de departe, culoarea lor veselă reflectând frumuseţea primăverii. Jackie arăta incredibil într-o rochie de un verde închis, verde veronez, cu guler bărcuţă şi un V adânc în spate. Lee purta o rochie ecru, din mătase buclată. Pentru atmosferă, Pablo Casals a cântat Suita Nr. 3 de Bach. Stilistul lui Jackie, Oleg Cassini, a pus stăpânire pe sistemul Hi-Fi şi a inclus melodii în ritm de twist, lucru pe care, ulterior, secretarul de presă al Casei Albe s-a străduit din răsputeri să-l nege.
S-a întâmplat în timpul dansului de după cină.

Jackie stătea în Camera Albastră, când Gore Vidai, ameţit bine, s-a apropiat de ea, să povestească. Apoi, cu un gest care putea fi perceput ca fiind cam intim, şi-a pus un braţ pe după talia ei. înainte să-şi dea seama de ce se întâmplă, RFK era în spatele lui, îndepărtându-i braţul ofensator de pe corpul Primei Doamne.

- Aşa ceva nu se acceptă aici, s-a răstit Bobby,

după cum au mărturisit cei de faţă.

Cearta s-a mutat în sală, unde cei doi au avut un

schimb de cuvinte.

- Cine zice asta? îl provocă Vidai.

- *Eu* zic. Ieşi naibii afară.

- Dacă jigneşti un scriitor, i-a zis Vidai printre dinţi, ameninţător, lui RFK, să te aştepţi să se răzbune în scris.

Atunci, oamenii care asigurau paza i-au cerut lui Vidai să plece şi se pare că aşa a şi făcut, dar nu înainte de a...

Era o seară răcoroasă de toamnă în D.C., îşi vor aminti mai târziu cei prezenţi. Frunzele de ulm se aşterneau pe trotuar şi, din cauza umezelii, se lipeau de tălpi ca nişte batiste de hârtie.

Era cea de-a treia cină oficială a tinerilor soţi Kennedy la Casa Albă - în cinstea lui Gianni şi a

Marellei Agnelli, care veniseră cu avionul de la Torino.

Cocktailuri negroni curgeau din belşug la barul instalat în Sufrageria de Stat. Când a început cina, Lyndon Johnson dăduse deja pe gât cinci - sau poate şase - pahare de whisky. Ardea focul în fiecare încăpere, deşi temperatura de afară era plăcută. Pe masă erau aranjate dalii pastelate, în boluri de argint. Jackie arăta impecabil, într-o rochie lungă, în stil grecesc, de culoare galben-pai. Lee purta mătase roz. Pe Peluza de Sud s-a jucat o piesă cu subiect militar, după care invitaţii au revenit înăuntru, unde Oleg Cassini a pus stăpânire pe sistemul Hi-Fi şi a inclus ritmuri de twist.

S-a întâmplat în timpul dansului de după cină. Jackie stătea pe o canapea în Camera Roşie, când Gore - după ce a dat gata şase pahare de negroni de pe tăvile care circulau peste tot - s-a apropiat de ea cu paşi nesiguri, l-a pus mâna pe umărul gol, apoi a îngenuncheat lângă ea şi a început să-i povestească nişte chestii urâte despre mama ei, deşi de-abia dacă o cunoscuse. Când a vrut să se ridice, a descoperit că trebuie să facă un efort să se ţină pe picioare, aşa că s-a sprijinit de umărul lui Jackie. Bobby a apărut în spatele lui şi,

îndepărtându-i mâna, l-a făcut să-şi piardă echilibrul.

Gore a mers după el în hol, în culmea furiei:

- Ascultă aici, Băieţelu' lui Tati, să nu cumva să

mă mai atingi vreodată!

Bobby a râs:

- Şi cine eşti tu, mă rog? Da... exact. Eşti un

*nimeni.*

- Sunt scriitor, a răspuns Gore printre dinţi, au zis ulterior martorii. Şi-ţi mai spun ceva... noi *întotdeauna* avem ultimul cuvânt.

în acel moment au apărut cei de la Serviciile Secrete şi, politicoşi, i-au cerut lui Gore să plece, aşa că el s-a îndepărtat cu...

Alţii îşi amintesc de o petrecere de vară, în căldura sufocantă de iulie, când până şi gândul de a purta frac îi descumpănea pe domni. Doamnele erau îngrijorate că li se turtesc coafurile tapate, ca nişte sufleuri care se prăbuşesc, şi se temeau că transpiraţia va pătrunde prin mătase, creând nişte inele inestetice sub braţ.

Era o cină oficială, dată în cinstea soţilor Radziwill *şi a* soţilor Agnelli în cel de-al treilea an al mandatului lui Jack - deşi nu prea pare a fi adevărat, căci noi ştim sigur că Gianni şi Marella

şi-au petrecut lunile de vară la bordul *Agnetei,* plimbându-se pe Mediterană.
Cocktailurile curgeau din belşug în barul din Sufrageria de Stat - Mai Tai-uri polineziene, servite în pahare imense, deşi Jackie îşi învăţase lecţia şi-i instruise pe chelneri să fie mai reţinuţi cu umplerea paharelor (li s-a sugerat să nu fie prea scrupuloşi când îl servesc pe LBJ, care, de la al treilea pahar, savura, fără să ştie, ceai rece). Focul din şemineuri ardea slab, deşi luminile slabe ale candelabrelor păreau o replică la strălucirea lor. Păsări ale paradisului creau o atmosferă tropicală. Jackie arăta divin într-o rochie Nattier albastră, cu o curea lată în jurul taliei. Lee purta brocart roşu. O trupă de actori de la Teatrul American Shakespeare au jucat diverse piese ale bardului. Apoi a urmat trupa de balet a lui Jerry Robbins, iar Oleg Cassini a inclus nişte twist.
S-a întâmplat în timpul dansului de după cină. Jackie stătea pe o canapea în Camera Verde, când Gore - cu câteva cocktailuri Mai Tai la bord - a îngenuncheat lângă ea să-i spună ceva. Unii susţin că s-a aplecat şi i-a bolborosit nişte grosolănii - legate de Jack sau de Lee sau de mama ei.
- Gore, cred că ar trebui să pleci, i-a spus Jackie, cu vocea ei subţire, de copil.
- Bine, atunci, a îngăimat Gore şi a dat să se ridice, dar, ameţit cum era, n-a reuşit să se ţină pe

picioare. Ca să-şi menţină echilibrul, a apucat ce i-a venit la mână - întâmplarea face ca acel ceva să fi fost nodul de la cureaua lată din jurul taliei lui Jackie. Cum a apucat-o şi a tras de ea, cureaua s-a desfăcut, astfel că perfecţiunea ţinutei a fost distrusă.

în secunda următoare, Bobby l-a prins de umăr şi l-a tras de lângă Jackie, mârâind:

- Cine naiba te crezi?

Gore a răspuns cu aceeaşi monedă:

- Du-te naibii!

- *Tu* să te duci naibii, băiete! Ieşi dracului afară - să nu mai calci pe aici!

Cei de la Serviciul de Securitate al Casei Albe l-au dat afară, unde el a început să...

Truman - care nu fusese prezent în acea seară - opta, de obicei, pentru un amalgam de versiuni când se delecta povestind aceste întâmplări. Totuşi, deşi savura opţiunile narative când vorbea despre ruşinea adversarului său, era, cel mai adesea, părtinitor, preferând o variantă anume, pentru că era croită exact pentru plăcerea lui, încărcată până la refuz de hiperbole.

După cum povestea Truman, exact în noaptea aceea a primit un telefon de la scumpa lui Lee, nerăbdătoare să-i povestească toată tărăşenia. Cu

siguranţă că a adăugat tot felul de înflorituri, doar ştia cât de ahtiat e Tru după astfel de poveşti, ca un vagabond muritor de foame.

- *Truman,* a zis Lee entuziasmată la telefon, în timp ce îşi dădea jos rochia de seară şi îşi turna un whisky, n-o să-ţi vină să *crezi* ce am văzut în seara asta la *Maison Blanche...*

Astfel că Truman s-a trezit în lumina aurie din barul Bemelmans de la Hotelul Carlyle spunând exact acea poveste unui reporter începător de la *Playgirl,* o fiţuică de mâna a doua.

- *Păăăăi,* să *vedeeeeţi,* Gore era beat criţă, *quelle surprise,* taman la un dineu de la Casa Albă. Lee era acolo, deci cunosc povestea din sursă *foarte* sigură. Gore s-a dus direct la Jackie - în mijlocul Camerei de Est - şi şi-a pus laba aia de şobolan pe fundul ei. Apoi a început s-o insulte pe mama ei, pe care nici măcar n-o văzuse în *viaţa iui\|* Şi-atunci *Bobby* - care a avut întotdeauna o slăbiciune pentru domnişoara Jacks, ca pentru o cumnată sau nu - pur şi simplu n-a putut accepta aşa ceva. L-a ridicat pe micuţul Gore de jos, l-a tras după el până la uşă şi l-a aruncat afară, pe Bulevardul Pennsylvania! Tru se opri, să poată râde în voie. Perfect, nu-i aşa? Bietul Vidai - *îmbrâncit afară* din Casa Albă şi fără să mai aibă permisiunea de a mai călca pe acolo?!

Bău ultima gură de martini şi înghiţi bucata de ceapă îmbibată în gin.

- Trebuie să fiu la Lee într-o oră. Mă poţi însoţi pe drum, dacă vrei.

Scriitorul şi reporterul începător de la *Playgirl* au ieşit de la Carlyle şi au început să meargă încet pe stradă, cel dintâi îndreptându-se spre dineul lui Lee, celălalt ţinându-se după el.

- Bineînţeles că târâtura de Gore a ieşit în patru labe din ascunzătoare când Jack a fost ales preşedinte şi statutul lor servea intenţiilor lui. A fost invitat la Casa Albă o singură dată - şi atât. Chiar şi acea unică invitaţie a fost, după părerea mea, un semn de generozitate, având în vedere toate porcăriile pe care le-a spus despre *La familie* Kennedy...

în timp ce se apropiau de clădirea în care locuia Lee, în zona mai liniştită de pe Fifth Avenue, reporterul începător s-a aventurat să întrebe:

- Dar aţi fost prieteni la începuturi, când eraţi tineri, nu-i aşa? Dumneavoastră şi Gore...?

Truman se uita la frunzele din Central Park, absorbit de frumuseţea lor, de jocul de lumini, ca nişte flăcări ce pâlpâiau pe crengi! Cel mai mult iubea New Yorkul în astfel de momente. Când avea tendinţa să devină nostalgic. într-o clipă, şi-a amintit de tinereţea lui, când îl cunoscuse pe Vidai. Doi tineri plini de aere, mizând pe visurile lor în Oak Bar de la Hotel Piaza. Acelaşi cerc literar

în Veneţia, prea mic pentru amândoi. Luându-se la întrecere să vadă cine reuşeşte să fie în fruntea cetei de literaţi.

Truman a scuturat din cap în timp ce o briză răcoroasă îi ciufulea smocurile de păr care-i mai rămăseseră.

- Gore a fost întotdeauna mai dur decât mine. Ar fi făcut orice să-şi croiască, târâş, drum către vârf. Şi-ar fi vândut şi propria mamă lupilor, nu că asta ar fi însemnat mare lucru. Mamele noastre au fost amândouă nişte beţive. De fapt, ăsta-i singurul lucru pe care-l avem în comun... Ar fi fost în stare să sacrifice pe oricine ca să ajungă acolo unde- şi dorea. Eu îi preţuiesc pe *oamenii* din viaţa mea.

Şi, înfiorându-se uşor din cauza unei rafale de vânt, Truman a trecut strada şi i-a făcut reporterului cu mâna, apoi s-a îndreptat cu paşi vioi spre clădirea lui Lee.

Habar n-avea Truman că, dându-şi drumul la gură faţă de domnul *Playgirl,* va dezlănţui mânia lui Vidai şi a avocaţilor săi. Iar noi nici nu bănuiam că, în câteva zile - în acea toamnă din 1975 -, mizeriile scrise de Tru pentru *Esquire* vor fi pe tarabe; că era pe punctul de a ne trăda încrederea. Cu atât mai puţin putea Truman presimţi ceea ce îi pregătea Lee... Cea care, cu

timpul, îl va bate cu propriile arme, deşi e greu să-ţi dai seama dacă răzbunarea a fost intenţionată sau doar un atac accidental.
Lee stătea în mijlocul unei mări de cutii de împachetat, fragmentele vieţii ei împrăştiate haotic în juru-i. Un văl de catifea acoperea pereţii; cortul de carnaval, azuriu, deasupra căruia atârna tabloul mult preţuit din colecţia Radziwill: *Omul în cuşcă* de Francis Bacon. Stas îl cumpărase pe o nimica toată, să acopere datoriile pictorului la jocurile de noroc. 11- a dat lui Lee când l-a părăsit, la fel de generos în înfrângere ca atunci când o cucerise. Au trecut cinci ani de când l-a părăsit pe Stas, după cincisprezece ani de căsnicie. O criză a vârstei mijlocii, se putea interpreta şi aşa, deşi, la vremea respectivă, păruse mai mult de- atât. Până şi iluzia bogăţiei pe care i-a alimentat-o scumpul ei Stas s-a dovedit a fi, după moartea lui, exact asta. Iluzie.
Lee a privit figura aceea modernistă - singură, izolată, blocată într-un spaţiu meditativ, înăuntrul picturii - şi a simţit o anumită afinitate cu ea. Şi ea se simţea la fel, captivă - prinsă între tot mai puţine opţiuni. Privindu-l pe *Omul în Cuşcă,* s-a gândit la Stas.
Va trebui să-l vândă, bineînţeles. Avea nevoie de banii pe care-i va obţine pe acest Bacon - numai

să reuşească să scape de el la un preţ bun... Cât să-i menţină viaţa la suprafaţă, căci de ani de zile plutea în derivă pe oceane de incertitudini.

- Lee Radziwill Designs, a spus o voce în receptor.

- A sunat cineva, Sally?

- O, bună ziua, doamnă Radziwill. Da, avocatul

domnului Vidai, în legătură cu declaraţia.
Lee a oftat adânc. Naiba să-l ia pe Gore! întotdeauna l-a *dispreţuit* pe ciudatul ăla, atât cât îl cunoştea, căci erau oareşce rude îndepărtate prin a doua căsătorie a mamei lor. Ea şi Jackie au căzut de mult de acord că Gore era o piază rea - un carierist. Un snob. Un pseudo-intelectual. Cel mai sinistru bărbat pe care l-a cunoscut vreodată.
- Şi treisprezece telefoane de la domnul Capote. A lăsat mesaje. Să vi le citesc?
*Fir-arsă fie, Truman.*
- Nu. Lee a făcut o scurtă pauză. Mersi, Sally. Vin mâine la birou. Te rog să-mi faci o rezervare la Vadis pentru prânz.
- Foarte bine, doamnă Radziwill.
Lee a pus receptorul la loc şi a început să se joace cu un portvizit, un model victorian cu pete maronii din colecţia ei de pe birou. îi dăduse unul şi lui Truman, cu mulţi ani în urmă - cel mai valoros dintre toate, o bijuterie din perioada victoriană, care, probabil, îi aparţinuse lui Oscar Wilde,

conform spuselor negustorului de artă. Ceruse să se graveze pe el *Lui Truman - Rugăciunea mea împlinită.* Când l-a văzut, i-au dat lacrimile şi l-a ţinut lipit de obraz.

- O, draga mea prinţesă, asta înseamnă pentru mine mai mult decât îţi poţi da seama vreodată... Naiba să-l ia pe Truman! Cum a îndrăznit să o implice în mizeriile lui? Dacă tot a vrut să- şi dea drumul la gură şi să-şi distrugă *propria-i* viaţă, aşa să fie.

Dar, aşa cum îi reamintise Jackie, ea nu-şi putea *permite* să fie implicată în acel scandal.

în felul lui ciudat, Truman fusese îndrăgostit de Lee de la bun început.

- Oh, prinţesa Radziwill, zicea el, cu înflăcărare, oricui era dispus să-l asculte, este cea mai feminină fiinţă din lume - şi în acelaşi timp e sprintenă şi încăpăţânată ca un *gargon.* Prinţesa ştie să facă orice. Ştie să joace roluri. Ştie să scrie. E atât de nemaipomenit de *înzestrată*

Dacă şi-ar fi ţinut gura, ce bine ar fi fost, se gândea Lee adeseori.

- Draga mea, te putem face *infinit* mai importantă decât Jackie... Vom face din tine o actriţă! Cea mai mare vedetă de cinema din *lume...*

El insistase că ea era un geniu, îndemnând-o să-şi asume riscuri mari cât Everestul, când, de fapt, ea

ar fi preferat paşi mici. A împins-o spre prăpastie cu mult înainte de a fi pregătită. Doar pentru că *el* era un copil genial... sau cel puţin aşa *spunea,* ticălosul. A condamnat-o la eşec înainte de a începe.

în ultima vreme nu mai era Truman pe care îl ştia ea.

Venea la ea acasă, strângând în mâini servieta aceea neagră, ca de doctor. Se aşeza la cină, scotea o mână de pastile la nimereală şi le aranja în jurul farfuriei în funcţie de culoare, o paletă narcotică circulară. Apoi începea să le înghită, una câte una. Uneori începea de la cele de culoare deschisă şi continua cu cele de culoare închisă („ca şi cum te-ai retrage într-o peşteră confortabilă”), alteori de la culoarea închisă către cea deschisă („ca atunci când stai la soare”). Uneori se întindea pe canapea şi-şi înşira pastilele pe insula burţii lui, de parcă ar fi urcat pe o pantă, apoi ar fi ajuns în vârf în dreptul buricului şi ar fi coborât pe cealaltă parte. Lee i-a observat pe copii uitându-se la Truman cu privirea fixă, speriată.

îi era dor de cel care fusese cândva, l-ar fi prins tare bine să-l vadă pe vechiul Truman cum soseşte la întâlnirea de la prânz, entuziasmat în legătură cu vreun plan care s-o facă bogată - care să-i facă numele cunoscut pentru eternitate.

Lee întotdeauna a avut această impresie, că ea era un spirit deosebit, de artist - încă din copilărie. Truman şi-a dat seama de asta imediat. El, care *ştia* ce înseamnă talentul, a intuit că îl are şi ea, într-o oarecare măsură, şi a făcut tot posibilul să-l stimuleze.
Când el a hotărât că ar fi perfect să joace rolul pe care îl jucase Kate Hepburn în *Philadelphia Story* şi a rezolvat să se facă filmările în Chicago, cum putea ea să-l refuze? A fost prezent în sala de teatru la fiecare repetiţie, chiar dacă toţi cei din jur spuneau că ar fi trebuit să fie la masa lui, scriindu-şi următoarea capodoperă. „Lee este următoarea mea capodoperă”, l-a auzit spunând. Iar când el aplauda entuziasmat din colţurile întunecate ale sălii goale, *„Braaaaaavo,* Lee! Eşti minunaaaată, draga mea!”, l-a crezut. Bineînţeles că spectatorii care au venit s-o vadă pe „Lee Bouvier” (după ce ea insistase să i se folosească numele acesta) în costumaţiile ei Saint Laurent, cu coama aceea de leu aranjată de Kenneth, de fapt nu erau interesaţi de calităţile ei de actriţă. Ei voiau s-o vadă pe Prinţesa Radziwill: sora mai mică a lui Jackie Kennedy. Ce contează, biletele s-au epuizat, nu-i aşa? Când colegii ei actori îşi dădeau ochii peste cap (fără ca ea să vadă, sau cel puţin aşa credeau ei...) şi imitau, în bătaie de

joc, accentul ei de pension, ea se consola cu vorbele încurajatoare ale lui Truman: „Ce să faci, draga mea? Sunt geloşi pe faima ta!”
Când, după premieră, criticii nemiloşi au titrat LEE 0 DĂ ÎN BARĂ şi NU S-A NĂSCUT 0 STEA, Truman a convins-o, drăgăstos, că ei se hotărâseră să scrie recenzii negative dinainte. „Vai, scumpa mea prinţesă, dar ei au scris lucrurile alea cu *săptămâni* în urmă - înainte chiar să începi tu repetiţiile!” Când Jackie a reuşit să fie „plecată din oraş” (pe toată durata stagiunii), Truman i-a spus cu convingere: „Pur şi simplu nu *suportă* să te vadă în centrul atenţiei!”
Când şi-a folosit notorietatea pentru a-i obţine un rol într-un film TV care era o adaptare a clasicului film *Laura* pentru micul ecran, Lee urmând să joace rolul omonim, a convins-o că aşa ceva era dreptul ei înnăscut. în seara în care au difuzat *Laura,* l-a implorat pe Carson să dea o petrecere de premieră în apartamentul de pe acoperişul hotelului UN Piaza, câteva etaje mai sus de al său. Joanne, soţia lui Johnny - dorindu-şi cu disperare să impresioneze -, a organizat o masă ca pentru o armată cuceritoare. Caviar şi blinii şi şampanie rece. Cea mai bună votcă rusească şi un tort cu imaginea lui Lee. Au fost instalate televizoare peste tot, câte trei în fiecare încăpere, pornite pe

canalul CBS, pregătite să difuzeze victoria lui Lee. După ce Truman a rostit un discurs plin de entuziasm, invitaţii au ridicat paharele şi s-au aşezat comod, să vizioneze filmul. A fost nevoie doar de vreo două scene să observe că în film juca... Gene Tierney, nu Lee.

Unul câte unul, apoi în perechi, şi în cele din urmă în grupuri mici, invitaţii s-au ridicat şi au mers în vârful picioarelor pe balcoane, să fumeze, lăsându-i pe Tru, Lee şi Joanne Carson să urmărească dezastrul în linişte.

Lee ştia că Truman a apărat-o, aşa cum a făcut-o întotdeauna. *Cineva* trebuia să creadă în Lee. Şi era atât de măgulitor faptul că geniul generaţiei ei era susţinătorul ei... fie binecuvântat Truman. Şi apoi, naiba să-l ia! A avut încredere oarbă în el, l-ar fi urmat până la capătul pământului. De ce a trebuit să se schimbe? De ce a trebuit să se transforme în cel de acum? O bestie plină de cruzime. Un plicticos. S-a metamorfozat în varianta grotescă a tot ce iubise la el. Piticul care a devenit spiriduş nebun, cu o umbră întunecată în jurul lui, care o făcea să se simtă ciudat.

Prima dată când şi-a dat seama de acest lucru a fost în timpul unei veri care ar fi trebuit să fie extraordinară.

Era pe vremea când Lee era îndrăgostită până peste cap de fotograful Peter Beard. Beard fusese angajat de revista *Rolling Stone* să călătorească cu formaţia The Rolling Stones în turneul lor *Exile on Main St* din 1972 şi să se ocupe de fotografierea trupei. Truman fusese recrutat să scrie un articol despre turneu, intitulat provizoriu „în curând, printre noi”. Preluase fraza dintr-o imagine pe care o văzuse cândva. Dezolantă, în stil de gotic american. Un grup de fermieri care adunau cu furca baloturi de fân, fără să acorde importanţă norilor care anunţau furtuna („E metafora perfectă”, i-a spus Truman lui Jann Wenner. Ceva exaltant pentru rock-and-roll, s-a gândit Lee). Şi, având în vedere că cei doi „prieteni” ai ei erau implicaţi în turneu, proaspăt divorţata prinţesă Radziwill a fost invitată şi ea. Cei trei urmau să călătorească cu formaţia, cu avionul lor, şi să stea în aceleaşi hoteluri cu ei. Să treacă prin aceleaşi experienţe, pentru a surprinde toată nebunia. Obişnuită cu fastul caselor regale europene, Lee a avut senzaţia că a fugit cu circul. Cei din formaţie o plăceau - era frumoasă şi slabă şi-şi vedea de treburile ei. îi spuneau, afectuos, Radish.

Era visul acelei epoci - să mergi în turneu cu formaţia. Avionul era ticsit cu şampanie şi cocaină.

Cu fete care serveau trupa într-un compartiment separat, cu blănuri pe jos, în timp ce ceilalţi se prefăceau că-s prea obosiţi ca să observe. Toţi cei care făceau parte din suită erau implicaţi, mai mult sau mai puţin - de la cei responsabili cu echipamentul formaţiei până la electricieni şi la ochelariştii de la RP.

- E atât de *clar* că toată treaba-i o orgie, bombănea Tru către Lee, încât e de-a dreptul *puritană,* din cauză că respectă toate regulile jocului. Plictis Plictisescu. Unde-i *misterul,* fir-ar să fie?

Un medic privat din San Francisco, un soi de Timothy Leary[55] pentru săraci, le servea o gamă variată de pastile de toate culorile şi mărimile - „de la vitamina A până de sedativul Z” - pe care le plimba prin cabină, pe o tavă, în timpul fiecărui zbor, de parcă împărţea aperitive. La început, Truman a fost încântat de asta, dar regularitatea implacabilă i-a diminuat curând din plăcere. Ca şi în cazul sexului, ofertele doctorului Feelgood păreau atât de *inevitabile,* atât de strict planificate, încât Tru avea senzaţia că le distrugea toată satisfacţia amatorilor de astfel de desfătări. Dar ceea ce i-a plăcut într-adevăr la nebunie a fost cocktailul preferat al celor de la Stones, băutura neoficială a turneului - Tequila Sunrise -, pe care îl

descoperiseră de curând într-un bar din Sausalito. Lui Truman îi plăcea foarte mult băutura aceea în trei culori, cu tequila, suc de portocale şi sirop grenadine, care semăna cu un peisaj - o variantă romantică a băuturii lui obişnuite, Orange Drink.
în timpul concertelor de noapte, Lee şi Truman stăteau în culise, ea îmbrăcată într-un maiou şi blugi evazaţi sau într-o salopetă albă, destul de asemănătoare cu cea a lui Mick Jagger, iar Tru într-o ţinută băieţească, de cele mai multe ori într-un tricou polo pastel, care se potrivea cu pălăria cu boruri largi. La început, după cum a observat Lee, Truman savura energia spectacolului şi a atmosferei. După câteva săptămâni însă, a constatat că era tot mai puţin interesat de ce se întâmpla în jurul lui. Era clar că nu scrisese nici măcar o silabă din articol şi nu părea că o va face prea curând.
în fiecare noapte, Lee urca în limuzină după Truman, care n-avea chef de nimic, şi mergeau către următoarea destinaţie a formaţiei. Repetitivitatea îl plictisea la culme. A început să se plângă de nivelul de zgomot din culise. Pierdea vremea în spatele scenelor, împrietenindu-se cu angajaţii de acolo - care erau, susţinea el, infinit mai interesanţi decât formaţia. S-a apucat să fumeze marijuana în uşa de ieşire de pe scenă,

stând de vorbă cu admiratoarele care aşteptau acolo în fiecare noapte, doar-doar vor reuşi să-şi vadă eroii, dorindu-şi cu disperare să fie remarcate. Truman simţea imediat care era reporteriţa disperată să scrie un articol pentru ziarul şcolii, îi făcea rost de permis şi o plimba în culise. „Acces nelimitat, scumpa mea”. Lui Lee i se părea ironic faptul că el era mai preocupat de ce scriau acele începătoare decât de propriul lui articol pentru revista *Rolling Stone.*
Momentul din fiecare seară când Truman se mai însufleţea puţin venea spre sfârşitul spectacolului, când Mick închina către public (aceeaşi tărăşenie în fiecare seară), dădea pe gât câte o duşcă zdravănă din sticla de Jack Daniel's (iar Truman îl imita cu flaconul lui din buzunar), apoi îşi scotea muzicuţa şi formaţia începea primele acorduri de la „Midnight Rambler”. Asta era interesant de fiecare dată.
- E singura chestie specială pe care o fac. Variaţiunile de tempo. *Naraţiunea.* E ca o mini-operă. Ca o - să îndrăznesc oare? -, ca o *nuvelă?* într-adevăr, Mick juca un rol, iar performanţa artistică era dusă pe culmile artei. Cântecul se referea la Strangulatorul din Boston. în fiecare seară, după ce cânta preţ de şapte minute fix, Jagger îşi scotea cureaua de la salopetă şi se

arunca pe jos, după o serie de urlete animalice pe fondul unui duel de chitare în tonuri de blues. în acele momente devenea Strangulatorul DeSalvo, simulând modul în care acesta îşi ucidea victimele. Luminile se făceau roşii ca sângele. Când Lee îl privea pe Truman în acele momente îl vedea complet transformat, ca vrăjit, imitând mişcările lui Mick. Când tempoul creştea din nou, Truman arăta ca posedat, începând să ţopăie nebuneşte în loc, cu o intensitate care pe ea o speria. Ochii îi jucau în cap, sudoarea îi curgea în valuri de pe frunte, udându-i cămaşa. Apoi, la fel de brusc şi de intens ca implicarea de mai devreme, Truman se stingea ca şi cum cineva ar fi apăsat un buton şi era cuprins din nou de indiferenţă. Se întorcea spre cabina goală, se aşeza şi nu scotea un cuvânt.
Palid, uneori ţinând în mână sticluţa lui de buzunar, de parcă ar fi căutat un strop iluzoriu de ajutor.
De multe ori Lee îl urma pentru că era îngrijorată. într-o noapte, când arăta mai agitat decât de obicei, s-a strecurat în cameră şi s-a aşezat lângă el.

- Truman...? Eşti bine?

în oglinda din faţa lor, el a privit-o în ochi.

Tremura.

- Nu ştiu...

- Ce e? Ceva legat de cântecul acela...?

El s-a uitat lung la propria-i imagine din oglindă, de parcă ar fi căutat ceva, apoi din nou în ochii lui Lee.

- Perry.

-Ce?

- Perry Smith. îl simt în cântecul ăla în fiecare noapte. E ca şi cum mă absoarbe şi devenim o singură entitate. Un singur suflet... înţelegi?

- Da, Truman, înţeleg.

Şi atunci şi-a dat seama Lee că, de fapt, Truman

*nu* era bine.

în vila ei din piatră maro, telefonul a început să

sune tare, trezind-o pe Lee din reverie.

- Alo? Lee?

-Da...

- Sunt Liz - Liz Smith.

O, Doamne. Liz Smith. Redactorul de ştiri mondene, cu o activitate prolifică, de la *New York Daily News.* O tipă din Texas, binevoitoare, care

ştia cum să abordeze teme grele, care avea o voce joasă, guturală şi pe care n-o puteai aburi cu tâmpenii. Lui Lee îi plăcea mai mult de ea decât de ceilalţi editorialişti snobi şi cu pretenţii, totuşi, ăsta era ultimul lucru de care avea nevoie - afurisita de presă.

- Cu ce pot să te ajut, Liz? Bănuiesc că nu e un telefon de curtoazie...

- Nu, nu e. Ascultă, Lee, mi-e cam neplăcut să-ţi spun... Dar cred că o să fiu directă şi gata. E în legătură cu Truman.

- Ce-i cu el?

- în legătură cu procesul. Cu Gore...

La naiba! *Iarăşi* asta. Deci aşa se explică lunga listă de apeluri de la birou. N-are decât, pentru ea, povestea e încheiată. Şi asta, de câteva *luni* bune.

- Ce-i cu el?

- Păi, încercă Liz din nou, ştii că Gore îl dă în judecată pe Truman şi cere o sumă uriaşă - un milion, parcă - pentru calomnie, din cauza a ceea ce i-ai spus *tu...*

- Chipurile.

- Că Gore ar fi fost *îmbrâncit* afară de la Casa Albă...?

- Liz, ştii şi tu foarte bine că asta e deja poveste veche.

- Desigur, dar...

- Eu chiar nu înţeleg ce legătură mai are asta cu mine.

- Ei bine, Truman zice că *tu* ai fost sursa lui - tu i-ai zis că Gore a fost îmbrâncit. Ăsta pare să fie cuvântul-cheie, *îmbrâncit.* întregul proces atârnă de el.

Lee a oftat. S-a dus către bufetul de sub minunatul ei tablou *Omul în cuşcă.* Şi-a turnat un pahar de whisky. Era doar ora unsprezece, dar *serios* acum. Trebuia să îndure şi inchiziţia asta - pe lângă toate celelalte probleme pe care le avea pe cap...? Fără bani. Fără soţ. în curând şi fără casă. Cum îndrăzneşte...? Serios, cum *îndrăzneşte...?*

- Ascultă, Liz. Nu-mi amintesc să-i fi spus lui Truman aşa ceva. Şi-apoi, e bolnav. Ştii şi tu. Ştiu şi eu. E limpede ca lumina zilei. E bolnav şi are nevoie de ajutor. Cred că e...

- Tocmai a ieşit de la dezalcoolizare şi zice că nu-i răspunzi la telefon.

- Sunt foarte ocupată.

- Da, bineînţeles. Ascultă, Lee, ştiu că e al naibii de penibil, dar el m-a rugat să te sun să văd dacă nu cumva te-ai răzgândit şi ai fi de acord să depui mărturie în favoarea lui.

- Şi să mă incriminez pe mine, ca apoi nesuferitul ăla de Gore să se ia şi de *mine?* Nici

vorbă! S-a trezit vorbind ca Jackie: Pur şi simplu nu-mi permit, financiar vorbind.

- Da, înţeleg. Dar Truman te iubeşte atât de mult, el chiar credea că vei fi de partea lui... Trebuie doar să spui că acel incident a avut, într-adevăr, loc. Să spui: „Dl Capote nu a născocit nimic.” Un cuvânt din partea ta şi Gore nu mai are nici cea mai măruntă şansă.

Lee a luat o gură zdravănă de whisky. Apoi şi-a aprins o ţigară de pe tava de argint, încercase să se lase în ultima vreme, dar... s-o ia dracu! A oftat adânc.

- Liz, nu pot face aşa ceva. Cred că o să afli oricum - am fost citată de avocaţii lui Gore, ceea ce înseamnă că sunt într-o situaţie extreme de neplăcută. Truman va afla şi el mai devreme sau mai târziu - am semnat o declaraţie.

- Pentru Gore...?!

- Pentru *mine însămi.*

La naiba, parcă şi-au *pierdut minţile* oamenii ăştia.

- Ce le-ai spus?

- Că nu-mi amintesc să fi vorbit despre evenimentele din seara în cauză cu inculpatul, Truman Capote, şi că eu, de fapt, nu am fost prezentă în camera respectivă ca să pot fi martoră la episodul invocat.

- Dar Truman zice că...
- Mi se rupe de ce zice Truman. *Nu o* să risc să fiu dată în judecată din cauza unui conflict care nu mă priveşte deloc. Truman şi Gore sunt la cuţite de când eram eu în şcoala generală. De ce m-aş lăsa şi eu târâtă în toată povestea asta?

Fierbea de nervi din cauza lui Truman. Efectiv *fierbea.* Cum a îndrăznit să creadă că ea va risca totul, doar pentru că el n-a fost în stare să-şi ţină gura? Voia să termine conversaţia cu Liz.

- Vai de mine... Lee, Truman te *adoră,* asta l-ar putea distruge.

Lee şi-a dat frâu liber mâniei.

- Zău aşa, Liz. Deja e prea mult. Mi-a ajuns. M-am săturat ca Truman să tot trăiască pe spinarea mea, profitorul naibii! Şi apoi, ce mai contează...? Amândoi sunt doar nişte poponari şi atât.

în ziua următoare se ştia tot.

Când a ajuns la Vadis la amiază, să ia prânzul cu Jackie, Lee primise numeroase telefoane şi a fost luată deoparte de mai multe persoane implicate. Se pare că întregul Manhattan ştia că Lee i-a spus ceva lui Liz Smith, care i-a fost, apoi, raportat lui Truman. Piticul adormit a fost stârnit. în noaptea aceea a jurat răzbunare şi cică şi-a rezervat o apariţie la emisiunea *The Stanley Siegel Show,* pentru luni, la ora 9 dimineaţa.

Conştientă că toate privirile din încăpere erau aţintite asupra lor, Jackie şi-a păstrat masca de seninătate şi s-a aplecat mai aproape, ca şi cum ar fi vrut să bea din pahar. Apoi a spus în şoaptă:

- Peaks, ce naiba a/'z/s?

- O, Doamne, Jacks. E vorba despre disputa asta absurdă între Truman şi Gore. Nimic altceva.

- Dar trebuie să fi spus tu ceva care să-l fi scos din sărite în halul ăsta.

- Eu doar i-am zis lui Liz că nu mai contează, sunt doar doi... Brusc, Liz şi-a auzit propria afirmaţie cu urechile lui Truman. Poponari.

Rahat! Zâmbetul artificial al lui Jackie s-a şters brusc.

- Fir-ar să fie, Lee. Jackie şi-a aprins o ţigară şi a inspirat adânc, făcând un efort să pară degajată.

- Ce?! *Toată lumea* gândeşte la fel.

- Toată lumea *gândeşte* la fel, dar nu toată lumea le spune asta editorialiştilor de ştiri mondene de la *Daily News.* Nu eşti cu nimic mai brează decât *el*|

- Cum adică vrea *răzbunare*? Ameninţă şi el, cum face mereu! Ce-o să facă... o să mă bage în afurisita lui de operă, pe care ştim bine că n-o s-o termine niciodată? Serios, acum, tremur de frică.

- Roagă-te să nu aibă de gând să facă ceva mai

*drastic.*

- Treaba lui, poate să zică ce vrea. Doar îmi va întări spusele.

Şi-au continuat prânzul, fiecare pierdută în propriile-i gânduri.

Din fericire, a sosit chelnerul cu încă un rând de whisky.

Lee îşi promisese ei însăşi că nu va urmări emisiunea. Că nu-i va îngădui piticului terorist să o sperie. Avea o zi plină înainte. Să împacheteze. Să-i sune pe agenţii imobiliari. Avea o întâlnire cu cei de la Sotheby's în legătură cu tabloul de Bacon. O zi întreagă în care să ţină dezastrul la distanţă. Să fie a naibii dacă-l va lăsa pe Truman şi toată drama lui să-i influenţeze viaţa! A luat un Valium cu gura de whisky care rămăsese pe fundul paharului din seara precedentă. A părut să o calmeze, aşa că a adăugat puţin şi în cafeaua de dimineaţă, pe care de obicei o bea neagră. După ce a băut două ceşti, Lee s-a trezit în faţa televizorului, căutând canalul ABC la nouă fără cinci minute.

în cele două zile dinaintea emisiunii a primit telefoane de la aliaţi îngrijoraţi. Se zvonea că Truman plănuise o adevărată reprezentaţie artistică pentru Siegel. Pregătea un personaj nou,

căruia voia să-i facă astfel debutul, autoproclamatul „Poponar din Sud”. Sub această deghizare intenţiona să se răzbune - i s-a spus - şi a dat sfară în ţară că ar trebui să se teamă de ce avea să urmeze.

Lee s-a simţit cuprinsă de o stranie senzaţie de calm, în timp ce stătea în faţa televizorului, urmărind reclamele la detergenţi de vase, mâncare pentru bebeluşi şi aparate de bucătărie pentru gospodine. A încercat să se încurajeze. Cu siguranţă loialitatea lui era încă intactă, dincolo de ieşirile lui obişnuite. Cu siguranţă dragostea lui pentru ea îi va domoli mânia în cele din urmă.

Când a sunat telefonul, şi-a îngăduit o tresărire de speranţă: poate era Truman, care o suna de la studioul de televiziune, cu o criză de conştiinţă de ultim moment?

- Te uiţi la televizor? Jackie. Bineînţeles.
- Oarecum, a răspuns Lee şi a sorbit o gură de cafea cu whisky.

Nu şi-au mai zis nimic, se auzea introducerea muzicală a emisiunii: acordurile de pian ale lui Liberace. A apărut titlul, „THE STANLEY SIEGEL SHOW”, în lumini stridente, în stilul unei firme de cazino din Vegas.

Două scaune portocalii, rotative, aşteptau goale în faţa unor palmieri în ghiveci.

A apărut Siegel, într-un costum albastru. Deşi avea un microfon fixat la cravată, ţinea şi în mână unul lung, subţire, de efect. Un accesoriu.

- N-ar putea să semene atât de bine cu un vânzător de maşini second-hand nici dac-ar încerca, a pufnit ea.

Jackie n-a comentat nimic.

După repriza de glume de început, Siegel şi-a prezentat invitatul.

A intrat Truman, îmbrăcat cu grijă, observă Lee. Era într-una dintre ţinutele lui „Nina” - potrivite pentru băieţii cuminţi din sud -, costum de culoare deschisă din in, Brooks Brothers, vestă şi papion. Ba chiar şi-a pus şi o pălărie de paie, astfel că arăta de parcă tocmai ieşise dintr-o piesă de Tennessee Williams. S-a îndreptat spre Siegel să dea mâna cu el, uşor împleticit, dar şi-a camuflat nesiguranţa cu câţiva paşi de dans, de parcă ar fi fost parte din spectacol.

- E drogat, i-a zis Lee lui Jackie.

Truman şi moderatorul s-au aşezat pe scaunele rotative, musafirul arătând *très „chat qui a mangé le canari'*[1] ^. Lee s-a văzut nevoită să admită că arăta bine, pentru prima dată în ultima vreme. Slăbise. Nu avea riduri, iar părul lui cel rar părea că-şi revenise ca prin magie (extensii şi lifting facial, a aflat ea ulterior), amintind de acel Truman din urmă cu zeci de ani. în spatele ochelarilor,

ochii-i sclipeau, iar pielea avea strălucirea aceea sănătoasă, dată de bronzul la soare.
Siegel l-a salutat cu căldură. Ca pe un prieten vechi, regăsit de curând.

- Bună, Truman. Ce mai faci?
- îs biiiiine, clasa-ntâi, bine'nţăles, a răspuns invitatul său, vorbind tărăgănat, cum îi cerea rolul de ţăranoi pe care şi-l asumase.
- Mă bucur să văd că eşti mult mai bine decât data trecută când ne-am întâlnit.
- Păăăăăiii, mmdaaaa. Am fost la dezalcoolizare şi, pe cinstea mea, m-au vindecat!

Lee şi-a dat ochii peste cap când a auzit ultimul cuvânt.

- E o plăcere să te avem din nou aici. Cred că nu greşesc când spun că *tu* ai fost cel care ne-ai contactat pe *noi,* Truman, nu-i aşa? Pentru că voiai să vorbeşti despre ceva anume?
- Daaaaaa, aşaaaaa e! Dar vă avertizez, nu-i foarte cavaleresc ce am de gând să spun...
- Nu? Siegel, făcând pe nevinovatul.
- Nuuuu, nici vooorbă. Să vedeţi, îi vorba despre o prietenă foaaaaaaarte *apropiată* de-a mea. Divina, scumpa mea principesa *Radzilla...* Ca în Godzilla, dar ea nu-i nici pe departe la fel de prietenoasă.

- Spune-mi dacă mă înşel, Truman, dar prinţesa Radziwill nu e sora doamnei Kennedy...?

- Vai, Doamne, a oftat Jackie. Bineînţeles că mă bagă şi pe *mine* în asta.

*Taci din gură, Jacks,* s-a gândit Lee, dar a reuşit să se controleze şi să nu spună nimic.

- Ba daaaa, Radziwilla este sora mai mică a lui Jackie-Oh-Nu. Şi amândouă sunt nişte profitoare cum n-am mai văzut.

- Dar, Truman, nu e prinţesa Radziwill una dintre cele mai îndrăgite prietene ale tale?

- O *fost,* bine'nţăles, dragule. Dar vezi tuuuuu, asta o fost acu' câteva zile, după care *principessa* a hotărât să mă facă *poponar* când vorbea cu una dintre cele mai bune éditorialiste de ştiri moderne ale oraşului, don'şoara Lizz Smith, o tipă înaltă, atrăgătoare, ea însăşi dă orientare homosexuală. Am venit să vorbesc tocmai despre asta pentru că, trebuie să mărturisesc, mă intrigă tare mult. îşi făcea încălzirea, savurând cadenţa textului pe care-l pregătise. *Dacă principessa* tot are o părere atât de proastă despre poponari, n- a fost imprudent din partea ei să aibă încredere într-unui, în toţi aceşti ani?

I-a zâmbit provocator lui Siegel.

- Şi a avut încredere în tine, Truman?

- Oooo, şi-încă cuuum. Mi-a spus *toate* secretele ei picante. Şi asta o fost o greşeală tragică din partea ei, pentru că nu mi-s doar un

poponar. Io mi-s un poponar din *sud.* Şi ţin neapărat să vă zic, poponarii din sud îs tare *răutăcioşi.*

- Lee..., a oftat Jackie în receptor.

Lee s-a întins după carafa cu whisky.

*Nenorocitu 'naibii...*

- Din păcate pentru principesa Radzilla, poponarul din sud *aici de faţă* abia acum începe să-şi dea drumu'.

Truman a rânjit către cameră, de parcă voia să pătrundă cu privirea în sufletul lui Lee.

- Futu-i, a zis ea cu voce tare, recunoscând imboldul ucigaş care aştepta să iasă la iveală.

Cele care ne-am uitat în acele clipe la televizor, în zona metropolitană a New Yorkului, în dormitoare sau pe canapelele din living, sau în timpul micului dejun, îi ascultam cu atenţie fiecare cuvinţel. Folosind emisiunea ca pretext pentru o ţigară matinală sau un pahar de Bloody Mary sau pentru o plăcintă cu smochine de la Rigo de pe Madison. în capoate sau gata îmbrăcate. La telefon, ca surorile Bouvier, sau urmărind-o singure.

- Aşadar, a zis Siegel pe un ton de psiholog de doi lei, eşti aici pentru că prinţesa Radziwill te-a rănit. Nu-i aşa?

- Am o oră ş-am venit aci să spun ce ştiu. Şi crede-mă... ştiu *totul.*

Truman şi-a îndreptat privirea către o femeie care stătea în afara cadrului, urmărind: Sally Quinn, de la *Washington Post, o* favoare din partea scumpei lui Kay-Kay, acum în al zecelea an ca redactor. Din clipa în care Liz i-a povestit lui Tru despre trădarea lui Lee, a şi început să-şi pună planul în practică, l-a sunat pe cei de la *Siegel,* ştiind foarte bine că vor accepta imediat încă o reprezentaţie cu el. *Apoi* a sunat-o pe Kay şi i-a cerut un reporter care să scrie despre misiunea lui de răzbunare.

- Kay-Kay, va fi o comedie clasică a timpurilor noastre, ascultă-mă pe mine. Am nevoie de cineva priceput şi cunoscut care să scrie cum se face istorie.

Deşi ştia că nu era o idee bună, Kay i-a făcut pe plac.

La televizor, în direct, Siegel aproba din cap.

- Ce să zic, Truman, sper, de dragul îndelungatei voastre prietenii, că ceea ce vei spune nu va fi *prea* depravat.

*{Vrăjeli,* am fi vrut să strigăm. Javra aia nenorocită de moderator o să fie în culmea fericirii că îi creşte audienţa din cauza unei noi crize de-a lui Capote.)

- Păăăăăi, Stan, frumoasa, diafana *principesă,* după lunga noastră prietenie strânsă, a mers atât de departe, încât m-a respins ca fiind un biet

poponar. Se zice că poponarii sunt nişte scorpii. Aşa că să-i dăm drumul...
Ne era clar tuturor ce avea de gând. Voia să o facă praf pe Lee. Să facă absolut tot ce-i stătea în putinţă s-o distrugă pe cea care l-a trădat cu atâta uşurinţă, după tot ce a făcut pentru ea. Să folosească toate armele pe care le-a adunat de-a lungul anilor, iar ea i-a pus la dispoziţie un veritabil arsenal.
Sally Quinn va povesti ulterior că Truman îşi pregătise reprezentaţia în cel mai mic detaliu. Un monolog care să eclipseze toate monologurile, pe care l-a scris cu grija pe care o rezervă, de obicei, prozei sale. A calculat ritmul fiecărei propoziţii. A învăţat dialogul pe de rost. A exersat dicţia şi intonaţia. Şi, deşi un observator din afară ar fi zis că era cherchelit, el era doar euforic.
- Ce bine era dacă bietul Stas mai trăia să vadă spectacolul de azi, i-a zis Tru lui Sally Quinn în maşină, în drum spre studioul de televiziune. Odată, când îi făcea lui Lee tot felul de favoruri, obţinându-i roluri în filme, contracte pentru cărţi, ajutând-o să reuşească, Stas - pe care nu l-a preţuit niciodată, după părerea mea - m-a întrebat dacă mă străduiesc atât de mult pentru o persoană pe care o iubesc, ce-aş face pentru o persoană pe care o *detest*? Ei bine, o să aflăm

imediat. După ce termin, tot New Yorkul va şti ce târfă narcisistă e fata aia.
La televizor, în direct:
- Ooooo, Doaaaamne, *de unde* să încep...? Vreau s-o iau treptat, n-aş vrea ca prinţesa Pee[22] să tre'iască să cheme ambulanţa *prea* devreme... Să nu rateze cele mai picante momente! Şi-a tras pălăria, ştrengăreşte, pe un ochi. Să începem cu *numeroşii* ei iubiţi - deşi, trebuie să recunosc, *cuceriri* ar fi termenul cel mai potrivit, statistic vorbind. în special cele neîmpărtăşite.
O cunoştea îndeajuns de bine, ştia că îl urmăreşte împreună cu Jackie, aşa că a ţintit direct în punctul cel mai sensibil.
- Păi, în primul rând, *Principesa* a crezut că a pus mâna pe Onassis pentru ea însăşi, aşa că închipuiţi-vă cât de ofensată a fost când soră-sa mai mare i l-a înhăţat. N-ar vrea să vă zic asta, dar Radzilla a făcut o adevărată *criză..A* Nu că i-ar fi păsat de nătărăul ăla zbârcit, dar era *foarte* înamorată de petrolierele lui. Se înţelege, *amândouă* surorile Bouvier l-au ademenit şi l-au îndepărtat de scumpa Maria Callas, care a făcut greşeala să-l iubească cu adevărat şi să aibă *talent.* Bineînţeles că Lee e extrem de geloasă pe Jackie, şi Jackie pe Lee, într-un fel. E clar că doamna Jacks nu s-a bucurat când Lee a pus ochii

pe Peter Beard. Oh, *nu!* El era prea pasional pentru cele două regine de gheaţă - a făcut ce-a vrut cu ele şi apoi şi-a văzut de treburi. S-a mai distrat un pic cu Radzilla, care a făcut un scandal infernal când el a refuzat să-i fie fidel - ajunsese să le urmărească pe celelalte tinere cu care umbla. *Fireşte* că a schimbat-o cu un model care avea mai puţini kilometri la bord - de parcă cele două Bouvier nu s-ar fi aşteptat la *asta.* Ele cred că, dacă vorbesc cu voce de bebeluş, uităm data lor de naştere şi ne purtăm cu ele de parcă ar avea douăzeci de ani. Nişte mârţoage deghizate în iepe tinere, amândouă!

A zâmbit agreabil, de parcă ar fi fost cel mai inofensiv povestitor.

Adevărul e că reprezentaţia lui era, într-un fel, de o genialitate dementă. Singurul care părea că *nu* se bucură de toate astea era însuşi Siegel, care se tot sucea, stânjenit, în scaun. Truman se rotea într-al lui, fără nici o jenă.

- Am înţeles, Truman. însă...

- Câteodată a fost de-a dreptul nostim, a zis Truman cu voce tărăgănată, ignorându-l. De exemplu, Radzilla se încurcase în colanţii lui *Nureev* - şi când te gândeşti că nu şi-a dat seama că el trecuse de cealaltă parte... închipuiţi-vă ce şoooooc a avut când s-a dus să-i decoreze

apartamentul şi a dat peste sertare pline cu poze cu *scule* apetisante de-ţi lăsa gura apă...

Siegel a intervenit, încercând cu disperare să-şi ţină invitatul în frâu.

- Da, Truman. Am înţeles. E clar că Prinţesa te-a rănit foarte tare...

- Normal că m-a rănit! Auzi colo, „profitor!” Eu *am salvat-o* pe nerecunoscătoarea aia...

- Din câte înţeleg, Truman, l-a întrerupt Siegel din nou, încercând să schimbe subiectul, tocmai ai ieşit de la Hazelden, e adevărat?

- Eu... Truman a părut dezorientat.

Ca şi cum Siegel întorsese o lampă de benzină înspre aripile lui de ceară, iar el se prăbuşeşte înapoi pe pământ, precum Icar.

- Mă gândeam că poate ne povesteşti ce mai faci.

Poponarul din Sud a clipit nedumerit. Siegel i-a tulburat frumuseţea cadenţei discursului, pe care îl repetase cu atâta grijă. Şi-a dat jos ochelarii, s-a frecat la ochi, ceea ce l-a făcut să fie mai puţin Poponarul din Sud şi mai mult Truman.

- Păi, ai stricat toată distracţia, trebuie să recunosc.

Siegel, spăsit:

- Scuze, Truman. Continuă.

Truman încerca să-şi recapete ritmul:

- Şi apoi... apoi a fost Buckley - unu' William F. Radzilla a... a încercat să... - se chinuia în zadar să revină la scenariu - a încercat să-l seducă, să-l facă s-o lase pe nevastă-sa, cerându-i bătrâiorului sfaturi *spiritualei* A izbucnit într-un râs oarecum prea zgomotos.
- Crezi că ai reuşit să te laşi de droguri, Truman?
- Dar Radzilla? Nu prea o văd lăsându-se de tras la măsea.
- Da, în fine, a râs Siegel, stânjenit. S-a uitat la producător şi i-a făcut semn să introducă pauza. Vom relua discuţia după o scurtă pauză de publicitate.

Poponarul din Sud s-a holbat pur şi simplu la el, nevenindu-i să creadă că scandalul pe care-l pregătise cu atâta grijă era sabotat. S-a ridicat, şi-a deconectat microfonul şi l-a lăsat pe suprafaţa dură, portocalie, a scaunului rotativ.

Fără să-i mai adreseze nici un cuvânt lui Siegel, s-

a îndreptat spre Sally Quinn.

- Hai să plecăm de aici, scumpo.

CODA

în limuzină, Truman a turnat două pahare de şampanie din sticla deschisă, chiar dacă

ceremonialul nu mai avea gustul de triumf pe care-l anticipase când o lăsase acolo.
I-a zâmbit, dezumflat, lui Sally Quinn. Un maestru care *aproape* a reuşit să dea o reprezentaţie plină de virtuozitate - care-şi cunoştea potenţialul, dar pur şi simplu a dat greş de data asta.

- Totul era *teatru,* s-a lamentat Truman. Nu şi-a dat *seama?*
- Se pare că nu.
- Adică, e clar că omu' nu-i cel mai ager la minte, *totuşi.*
- Dacă ajută cu ceva părerea mea, eu cred că a fost o reprezentaţie superbă.

La auzul acestor cuvinte, chipu-i trist s-a înseninat. întotdeauna a pus botul la un compliment.

- O, mulţumesc, scumpo. Contează atât de mult pentru mine faptul că *tu* ţi-ai dat seama ce am încercat să fac! De aceea i-am cerut lui Kay-Kay să fii şi tu martoră. Lee m-a jignit, aşa că m-am transformat în versiunea extremă a *exact* ceea ce m-a acuzat că sunt. Asta şi trebuia să par, să joc rolul unui bulangiu nebun, dezgustător, pe care-l agăţi într-un bar.
- Păcat că n-ai apucat să zici totul, până la capăt.

- O, dar o voi *faaace,* draga mea. De aceea eşti *tu* aici. încă mai sunt multe lucruri care s-au adunat şi de care trebuie să mă eliberez! Acum putem să mergem să luăm prânzul, la restaurant sau *chez moi,* mâncăm noi ceva. Ce alegi?

Sally a ales să meargă înapoi la apartamentul lui Truman, gândindu-se că va fi mai onest acolo. După ce s-au aşezat comod în livingul lui în stil victorian, la un ceai, autorul din el s-a relaxat, iar omul-spectacol a revenit. Sally şi-a pregătit reportofonul şi l-a îndreptat spre el. El i-a zâmbit sfios.

- Eşti *sigură* că vrei să auzi toate astea...?

- Categoric.

- Ce anume ai vrea să afli? Pentru că am de

toate, crede-mă.

- Despre ce vrei să vorbeşti?

- O, sunt atât de multe, încât ne-ar lua zile întregi. Despre fiecare bărbat de care s-au folosit surorile Bouvier. Despre atitudinea lor, că li se cuvine totul şi orice. Despre obsesia fiecăreia pentru cealaltă. Sunt ca băieţii Kennedy - fac aceleaşi lucruri, sexual vorbind, alea două. Apropo de împărtăşirea experienţelor şi copierea lor! Dar nu despre asta e vorba cu adevărat, ci despre un

fel de competiţie morbidă. Jackie n-a putut nici măcar să *nască* fără ca Lee să încerce să ajungă în pantalonii lui Jack. Şi dintre toţi amanţii bogaţi şi bătrâiori pe care şi i-ar fi putut alege Jackie... Exact cel pe care-l dorea sora mai mică... Desigur, ironia *aici* e că *Bobby* i-a cerut lui Lee să rupă legătura cu Ari cu *ani* de zile înainte. A zis că o pune pe scumpa cumnată a preşedintelui într-o lumină proastă, să fugă cu aşa un desfrânat. Faptul că Jackie a pus rapid mâna pe el chiar după ce Jack şi Bobby au ieşit din ecuaţie e pur şi simplu *prea* ironic.

- Totul pare de-a dreptul incestuos.
- Draga mea, încă n-ai auzit nici *jumătate* din toată povestea. E ca şi cum fetele alea trăiesc, respiră şi gândesc folosind princiarul „noi”... *până când* e vorba doar despre ele două, atunci e fiecare pentru ea.
- Şi Lee ţi-a mărturisit toate astea? De-a lungul anilor?
- Radzilla îmi spunea *totul.* Nu putea nici să facă pârţ fără să-mi ceară părerea. Dar, vai, cât am iubit-o pe fata aia - am salvat-o, înţelegi? De mai multe ori. De aceea e atât de dureros ce a făcut. A surâs trist. Ştii, reuşesc să zâmbesc şi să mă comport ca şi cum ar fi ceva lipsit de importanţă. La urma urmei, sunt doar două personaje vrednice de milă, aş putea depăna multe poveşti despre

ele. Dar adevărul e că eu i-am fost alături lui Lee Radziwill când n-avea pe nimeni s-o ajute. Mi-am pus propria carieră deoparte o perioadă, ca să o pot sprijini pe a ei (Nu că ar fi avut vreun talent cu adevărat, săraca.) Lee nu era o persoană drăguţă. Nu era foarte caldă. De fapt, cei mai mulţi dintre cei care au cunoscut-o au considerat-o rece. Era interesată doar de ea însăşi. Era prefăcută, ambiţioasă, profitoare... dar am iubit-o. I-am fost cel mai loial prieten pe care l-a avut vreodată.

- Crezi că ai greşit când ai ales pe cineva atât de făţarnic?

- Am greşit că am avut încredere în ea. Am crezut că, dacă eu am sprijinit-o când a avut ea nevoie, o să facă şi ea acelaşi lucru pentru mine. La naiba, dac-aş fi ignorat-o sau părăsit-o de câte ori a fost cu moralul la pământ, ar fi dispărut cu *zeci* de ani în urmă. I-am fost alături când pierdea vreun post la care nu se pricepea, când a eşuat în căutările ei, când s-a despărţit de bărbaţii care nu erau potriviţi pentru ea. Şi-apoi, când am şi eu nevoie de acelaşi lucru din partea ei, ea mă trădează fără să stea pe gânduri. A fost cea mai proastă decizie a mea, să am încredere în narcisista aia.

- înţeleg de ce te afectează aşa de tare.

El a încuviinţat din cap, recunoscător că cineva îl înţelege.

- Lee a considerat că mă poate arunca la gunoi. Nu mi-a fost prea bine în ultimii ani. Acum sunt tare ca un taur, dar am tot fost prin spitale. Bănuiesc că *principessa* n-a considerat că merit să-şi facă griji pentru mine. Buuuuuuuuu. Din păcate pentru Lee Radziwill, subsemnatul, acest Poponar din Sud, e bine-mersi în New York City!

Dar, după toată această perioadă frenetică - după ce camerele de filmat şi reportofoanele s-au oprit, după ce s-au difuzat interviurile şi fragmente din ele, chiar şi după ce răzbunarea lui a fost consemnată în scris, în ziare, negru pe alb, pentru posteritate -, a descoperit că a rămas cu un gol în inimă; că ceea ce nu putea şterge era durerea de a fi fost desconsiderat. Desconsiderat de către o persoană în care a avut încredere absolută, cu toată fiinţa sa, şi care, în cele din urmă, a spus că el nu contează.

Avea o inimă uriaşă, şi-a spus el. Simţea că până şi aşa, rănită, va continua să bată cu atâta putere, încât se temea că o să-i sară din piept.

Dar ştia că exista acolo un gol în care Lee Radziwill şi-a înfipt harponul şi că acea parte din el nu se va vindeca niciodată.

Psiholog şi scriitor american, cunoscut pentru că a pledat pentru explorarea potenţialului terapeutic al drogurilor psihedelice

în anumite condiţii controlate

„Pisica după ce a mâncat canarul” (in limba franceză în original)

Joc de cuvinte: prin înlocuirea literei „L”, din „ Lee”, cu „P”, Truman obţine „Pee” (urină)

## DOUĂZECI. 1980. VARIAŢI UN EA NR. 10

DON SEÑOR TRUMAN CAPOTE ARE PLĂCEREA DE A VĂ

INVITA LA AL SĂU BAL AL RĂZBUNĂRII, ÎN PRIMA ZI A

PRIMĂVERII, OMIE NOUĂ SUTE OPTZECI, ORA ZECE

ANDALUZIA, SPANIA

ŢINUTA:

ARISTOCRAT ANDALUZ, CIRCA 1860 MĂŞTI PÂNĂ LA

MIEZUL NOPŢII

Când nu mai primeşte invitaţii, îi vine următoarea idee.

Nu prea îl mai invită nimeni nicăieri şi, deşi lasă impresia că nu-l afectează, adevărul e că îl doare. După părerea lui, cinci ani de penitenţă, în care a fost tratat ca un

proscris, au fost suficienţi, iar acum e timpul să se distreze din nou.

21 martie. Atunci a calculat el că e prima zi de primăvară. îi surâde ideea de a include ceva legat de ritualuri păgâne, mai ales că, de data asta, se va asigura că totul va fi cum trebuie - adică fără pompoşi îngâmfaţi, pe care să-i invite doar de dragul numelor pe care le poartă. Bine, *n-ar* recunoaşte nici în ruptul capului că data trecută aşa a făcut... dar, acum, fără nici un Sinatra care să plece la Jilly pe la ora două şi fără Gianni şi adunătura lui de italieni care să-şi dorească *una partenza anticipata* - adică să plece nepoliticos de repede - pentru a juca cărţi în camera din spate de la Elaine. Şi fără ticălosul

de Paley, care a refuzat să danseze data trecută, chiar dacă Babe a fost tot timpul pe ringul de dans.

De data asta gazda vrea destrăbălare adevărată. Fără restricţii. Fără reguli de societate. Băieţi cu băieţi. Băieţi cu fete. Fete cu fete. Poate şi alte combinaţii.

Şi-a închipuit pasiunea pe care a stârnit-o Stravinsky cu a lui glorioasă compoziţie *Ritualul primăverii,* care a iscat o *răzmeriţă* în toată puterea cuvântului la prima interpretare - măcel şi haos. Acel concert minunat, teribil, al lui Igor, tulburător prin disonanţa lui - pe mişcările celor de la Ballets Russes, care semăna cu un dans erotic

păgân, în coregrafia lui Nijinsky. Asta îşi dorea şi Truman, acest tip de artă şi viaţă, în care vezi sau citeşti sau auzi şi te opreşti şi te gândeşti *DUMNEZEULE MARE.*

Cam asta e reacţia pe care începe şi el s-o stârnească după *Rugăciuni împlinite,* nu? Incită şi înfurie - nu e ăsta, în fond, scopul artei?

Vrea sfâşieri de haine în colţurile cele mai întunecate. Nu doar sorbit de şampanie, ci răsfăţ fără nici un fel de restricţii. Boluri de porţelan cu pudră albă, care să te facă euforic. Tras pe nas şi fumat şi înghiţit şi de toate. Costumaţii, nu doar nişte simple măşti pe care invitaţii să şi le dea jos prea repede, zădărnicindu-i, astfel, experimentul.

Va avea grijă să facă lucrurile cum trebuie de data asta. Va fi balul viitorului, fără ifose şi protocoale. Deja începe să aibă tot felul de idei pentru noua petrecere.

în primul rând, îi va angaja pe cei de la The Rolling Stones. „Mick mă iubeşte, dragă”, se laudă oricui e dispus să-l asculte.

îşi imaginează un teren de tenis - un întreg şir. împodobite cu mătăsuri aduse direct din Spania, cu evantaie şi mulete şi un milion de trandafiri de hârtie. în gând, se vede îmbrăcat ca un Don Juan miniatural, întâmpinând señoras şi matadori în timp ce un grup de dansatori de flamenco lovesc cu foc în podea, pe ritmuri fierbinţi de chitare spaniole.

Sau poate că va renunţa la ideea cu terenurile de tenis şi le va spune invitaţilor să ia avionul spre Andaluzia, pe care o vor iubi, dacă n-au mai fost niciodată acolo. (Bine, e greu de imaginat cum se pot împăca The Rolling Stones cu flamenco, dar Truman ar respinge o astfel de obiecţie, spunând că e doar în etapa incipientă a planificărilor.)

Din nefericire pentru Truman, nici cel mai bun plan din lume nu se poate realiza în neant. Ar fi nevoie de pretenţioşii lui invitaţi, dar majoritatea dintre ei nu s-ar *apropia* de el nici în ruptul capului. începe să-şi facă un plan pentru o petrecere atât de mare, încât să

poată invita oameni de rând. Dacă data trecută a fost o petrecere doar pentru cinci sute de „prieteni apropiaţi”, de data asta va fi pentru o mie de străini. Şi, pe când se tot gândeşte cum să pună în practică această idee, în timp ce caută adrese, se întâmplă ceva extraordinar.

Altcineva găseşte soluţia *pentru* el.

Este vorba despre clubul de noapte al viitorului, exact cum şi-l imaginase Truman. Dar nu înalta societate contează acum, ci cea *nouă.* O lume egalitară, în care ciudaţii şi proscrişii au aceeaşi valoare precum o debutantă sau o vedetă rock, sau un actor, sau un

membru mai neînsemnat al vreunei familii regale.

O societate de inadaptaţi, de exhibiţionişti şi de târfe lipsite de orice reţinere - astfel că, în timp ce spuma societăţii l-a respins, în această minunată lume nouă el devine protectorul maselor.

E atât de încântat de idee, încât uită de propriul său eveniment.

încă din prima noapte, când cutreieră printre uşile în stil art deco, gata să se prăbuşească, e fascinat de club. Acest local a văzut multe. A fost operă în anii douăzeci. Teatru în anii treizeci. A găzduit studiourile televiziunii CBS în deceniile care au urmat. Truman îi simte pe cei care au vieţuit acolo - pe dansatorii Harlem din *Swing*

*Mikado* sau pe Jack Benny, cu râsetele lui. Până şi editorul lui Truman, Bennett Cerf - invitat frecvent al emisiunii *What's My Line* -, a filmat chiar între aceşti pereţi. Bennett a murit cu câţiva ani în urmă şi lui Tru îi e tare dor de el. Vine aici să comunice din nou cu el, şi cu toţi cei care au trecut pe acolo înaintea lui.

Localul a fost rebotezat 54 şi este condus de Steve Rubell - un proscris liliputan ca Truman, varianta întunecată a firii senine a lui Truman - şi de minunatul Ian Schrager - creierul operaţiunii. Reuşesc să creeze melanjul perfect. Ceva la care băiatul cu caietele lui de compuneri şi creioanele lui Blackwing doar visa. Fie că e vorba

de a ademeni celebrităţi sau de a culege aspiranţi din gloata de afară în fiecare seară, e în stare să organizeze o bacanală perfectă. „Să amestecăm salata”, vorba lui Rubbell.

în ceea ce-l priveşte, băiatul e mulţumit de invitaţii. în fond, a trecut atâta amar de vreme de când n-a mai primit nici una. E uimit să constate că e binevenit. Şi nu doar binevenit - chiar se trezeşte salutat cu ceva ce aduce a respect. Când intră Truman e ca şi cum toţi se aliniază şi fac plecăciuni, în semn de veneraţie faţă de micul lor semizeu. L-o fi respins societatea aleasă în trecut, dar el şi-a găsit una nouă. Una în care e, din nou, răsfăţat şi iubit. Chiar dacă sunt

nişte necunoscuţi, chiar dacă-s atât de drogaţi, încât mintea lor zboară pe culmi mai înalte decât zmeiele pe care le înălţase el cândva cu Sook pe câmpiile din Monroeville, constată că e extraordinar de impresionat când cineva îi apreciază prezenţa. Ba, mai şi primeşte câte un sărut de la vreunul dintre băieţii aceia cu bustul gol, care servesc cocktailuri în pantaloni scurţi, mulaţi - toţi ştiu cum îl cheamă, şi viceversa.

- Vai, Lance, dragă, ce picioare *fabuloase* ai. Şi se vede practic *tot* în pantalonii ăia scurţi!... Gary, fii drăguţ şi mai toarnă-mi un *pic* de Orange Drink... Jesús, chiar că eşti un nebunatic - nu! Nu mai vreau

înc-o linie - şi nici n-am chef să- ţi văd podoabele!

îi plac la nebunie culorile şi luminile stroboscopice şi globurile de discotecă. Şi imaginea cu „Omul din Lună” care apare din oră în oră pe un ecran, cu o lingură de cocaină îndreptată spre nas.

Sala VIP este în străfundurile subsolului, acolo poate sta tolănit pe canapele cu vedete de calibrul său. Locul cel mai obscen, rezervat pentru invitaţii cei mai înflăcăraţi, ceva ce lui Steve Rubell (într-un gest â la Truman) i s-a părut deşănţat şi nostim. Acolo o să fie şi Truman şi Andy şi Liza. Mick şi Bianca şi Halston. Tolăniţi pe canapelele din subsol, chiar sub

ringul de dans, sub bubuiturile muzicii şi ţopăiturile picioarelor pe parchetul de deasupra, într-un orgasm colectiv al desfrânării.

în băi şi în colţurile întunecate, pe balcoane, sexul curge liber ca apa de la robinet, dar Truman nu merge acolo pentru asta, ci ca să uite locul unde nu îi e permis să meargă.

Bineînţeles că-şi dă şi el seama că e o treabă grosolană şi de doi bani, în comparaţie cu sufrageria de la Kiluna sau cu grădinile din Manhasset sau cu iahtul *Agneta,* plutind pe apele de cobalt de-a lungul Coastei Amalfi. Bineînţeles că acelea sunt lucrurile care îl emoţionează... dar acum trebuie să se mulţumească cu ce are. Cu

tovărăşia celor care i-au rămas. Un circ grotesc, spectaculos, care le întrece pe cele pe care le-a creat cu mult timp în urmă în Monroeville.

La 54 - sau Cinquanta-Quattro, cum îi place lui Truman să zică - nimănui nu-i pasă nici cât negru sub unghie cine e Babe Paley. Cei mai mulţi nici n-au auzit de sălbatica Slim Keith sau de laşa de Gloria Guinness. O ştiu doar pe C.Z., căci ea a mai fost acolo cu el. Lui Truman îi place ideea că noi, celelalte, probabil că nici n-am putea intra. Am fi considerate prea înţepate, prea îngrijite, prea puţin extravagante ca să fim primite între acei pereţi cu lumini de toate culorile. Nu are nimic de-a face cu vârsta, observăm în scurt timp.

Doar Rubell o lasă să intre pe Gloria Swanson, şi ea, cu aluniţa ei înnegrită ca o hidoasă pată rococo, are peste şaptezeci de ani. La fel şi octogenara cunoscută drept Disco Sally, cu faţa ei zbârcită ascunsă sub ochelari fumurii, călărind bărbaţi tineri, bine făcuţi, şi dansând pe ultimele hituri în rochiile ei imense şi cizmele înalte până la coapsă - o noutate, dar una memorabilă. *Aproape* la fel de bună ca o doamnă cu barbă sau o sirenă într-un borcan sau jumătate dintr-un geamăn siamez din circurile lui Truman de demult.

Nu... Noi, grupul lui de odinioară, nu am avea ce căuta la 54 exact din cauza calităţilor pe care el le-a preţuit cel mai mult la

noi - subtilitatea, graţia. Eleganţa noastră discretă. Priceperea noastră de a purta o conversaţie. (Dacă pare că ne lăudăm, trebuie să precizăm, în apărarea noastră, că noi doar repetăm ce-a spus el.) Dacă e cinstit cu el însuşi, recunoaşte că astea sunt lucrurile de care îi e dor, lucrurile care au rămas acum într-un trecut social îndepărtat. Că îi e dor să aibă o conversaţie plăcută, aceasta fiind partea lui preferată de la orice petrecere. Acum Truman merge la Cinquanta-Quattro îmbrăcat în caftanul bej, de care avea şi Babe, şi pe care l-a primit de la Yves. Câteodată nici nu se mai sinchiseşte să se îmbrace şi merge aşa, în pijamaua lui de mătase. Are

întotdeauna pe cap pălăria lui panama şi, din cauza gălăgiei, e nevoit să strige când vorbeşte cu ceilalţi. îi încolţeşte bănuiala că Rubell face asta intenţionat - în încercarea de a zădărnici orice dialog. Dacă petrecăreţii de acolo nu se aud unii pe alţii, nu-şi dau seama cât de searbădă e tovărăşia celorlalţi.

Fireşte, cei mai mulţi dintre ei sunt fie beţi, fie drogaţi până peste cap; altfel ar observa cât de găunoasă e toată situaţia. Acolo nu te poţi aştepta la un răspuns plin de duh şi cu siguranţă nimeni nu vorbeşte despre Proust. Cei de acolo trebuie să fie tot timpul în priză, să facă ceva, să se mişte, să-şi facă plinul, pentru ca luminile să

li se pară magice, iar ringul de dans un tărâm de basm. Să nu devină conştienţi de deşertăciunea care-i înconjoară.

Totul e menit să le distragă atenţia. Ţevile neacoperite, de care unii sunt legaţi cu cătuşe, saltelele de plastic împrăştiate pe jos. Toaletele unisex. Sclipirea paietelor ieftine de pe haine, atât de diferite de ornamentele de pe rochiile de seară făcute la comandă.

Activitatea preferată a lui Truman e să urce în cabina DJ- ului, unde se aşază şi scrutează totul de sus. Rubell i-a arătat cum să pună un disc şi cum să manevreze luminile şi e cât se poate de fericit că micul lor protector urcă şi se joacă de-a Dumnezeu preţ de o oră,

aproximativ. Văzute de sus, din foişorul lui, trupurile care se zvârcolesc pe ringul de dans par de-a dreptul minunate. De la înălţimea aceea poate să se lase în voia închipuirii, plutind departe, departe. De la distanţă, privirile lor flămânde, ochii lor îngroziţi pot fi ignoraţi. Disperarea lor tăcută. De acolo par o mulţime sclipitoare de oameni frumoşi, şi nu o adunătură de tineri care-şi irosesc viaţa, clătinându-se pe marginea prăpastiei. Acolo, sus, la adăpost de restul mulţimii, Truman se poate gândi în voie la toţi cei pe care i-a cunoscut şi cărora le-ar fi plăcut tare mult să vadă acel spectacol.

Bătrânul Marcel e, fireşte, unul dintre ei; el ar cerceta atent

ritualurile contemporane de societate şi ar face nişte observaţii profunde. Toulouse-Lautrec la fel, căci există ceva aici, în Cinquanta-Quattro, care aminteşte de Moulin Rouge.

Se gândeşte la Cole Porter, dragul, deşteptul de Cole, şi la cât de mult i-ar plăcea ritmul de acolo, vacarmul tobelor, băieţii aceia frumoşi, dansând nestingheriţi cu alţi băieţi frumoşi, senzaţia de libertate. Şi la Billie, Lady Day, cu gardenia în păr, pe care şi-o închipuie povestind cu Diana Ross, care a jucat rolul ei într-un film - poate ar cânta melodii sentimentale împreună, dar care nu s-ar auzi din cauza trepidaţiilor, mai puţin

subtile, ale hiturilor lui Gaynor sau Summer.

Se gândeşte că i-ar fi plăcut să împartă această experienţă cu Babe, chiar dacă era un pic prea vulgară şi ieftină pentru gustul ei. Ar fi apreciat spiritul de transcendenţă şi ar fi savurat poveştile pe care le-ar fi ticluit el.

în unele nopţi, señor Capote coboară pe ringul de dans, unde, trebuie să recunoască, îi place la nebunie să-şi facă de cap, să se dezlănţuie. Cu toate acestea, Truman ar mărturisi fără ezitare că *nu suportă* muzica disco.

- Dragă, unde-i linia melodică? Unde-i *muzicalitatea*? Şi- apoi, fă bine şi include nişte *versuri,* te rog!

*I will survive, I will survive* - fir-ar să fie, *am înţeles,* nu trebuie să repeţi! Cole s-ar întoarce în mormânt ca titirezul dacă ar vedea lipsa asta de *creativitate.*

Băiatului îi e dor de muzica soul şi de rock-and- roii - de discurile pe care le ascultam după cină, când dansam cu toţii în picioarele goale pe covorul chinezesc din biroul lui de la UN Piaza. îi e dor de twist şi de frug şi de mersul cămilei, dar cel mai tare îi e dor de orchestrele de jazz din tinereţea lui.

Dar Truman nu e omul care să se lase descurajat de un astfel de detaliu, aşa că îşi dezvoltă o abilitate de a ignora total bubuiturile stupide ale muzicii disco. Merge pe ringul de dans, sub

lumina stroboscopică, şi nici nu mai aude pulsul monoton al melodiei „I Feel Love”. în timp ce trupurile aproape goale din jurul lui se rotesc pe muzica aceea insipidă, Truman aude *propriile* lui ritmuri aprinse - clarinetul asurzitor al lui Benny Goodman, frenezia din „Sing Sing Sing”. Ritmul nebun de *da-DA-da-de-DA-da, da-DA-de-DA-da* al tobelor! Impresionantele improvizaţii ale clarinetului lui Benny, dezlănţuirea deşănţată de alămuri.

Dacă închide ochii, reuşeşte să-şi închipuie că e din nou la El Morocco, în anii patruzeci, în învălmăşeala de pe ringul de dans, călcând-o pe Ann Woodward pe nervii ei sensibili. Câteodată, când

se loveşte de ei din greşeală, ceilalţi dansatori, în hainele lor din spandex împodobite cu paiete ieftine, se holbează la el de parcă ar fi de pe altă lume. N-au decât să se holbeze, pe băiat îl doare în cot.

El oricum deja şi-a întins aripile şi zboară departe de compania lor sordidă. Zboară cu gândul la alte timpuri şi alte locuri - pe care le-a pierdut, dar pe care le recuperează pe ring; zboară şi mai sus, către vremuri total diferite, departe de aceste timpuri fără suflet.

Uneori o învârte pe Babe pe ringul de dans, apoi pe Jack - un trio care îşi face de cap, aşa cum făcuse cândva la petrecerea lui.

Doar C. Z. - care l-a însoţit de câteva ori în clubul de noapte al

viitorului - ştie adevărul şi nu poate decât să spere că asta l-ar putea face fericit.

îmbrăcat în pijamaua lui de mătase sau în costumele albe de in, fără nimic pe dedesubt, cu pălăria trasă ştrengăreşte pe un ochi, cu transpiraţia curgându-i şiroaie pe chipul transfigurat, Truman Lindy ţopăie ore în şir printre prietenii lui de la discotecă, dansează cherchelit, cu mişcări frenetice, pe muzica orchestrelor de jazz din mintea lui

.DOUĂZECI ŞI UNU. 1983. FANTASIA. CEAIKOVSKI, OP. 20^

într-un separeu de la Howard Johnson-ul de pe autostrada Turnpike, piticul se aşază picior peste picior în faţa Gloriei - şi nu-şi mai încape în piele de bucurie.

Bea un cocktail Salty Dog, admirându-i inofensiva nuanţă de roz, un roz trandafiriu, ca sfârcul unei virgine; Gloria, un daiquiri de culoare asemănătoare, roşie.
Au trecut ani buni de când n-au mai luat prânzul împreună. Ani buni de când au *vorbit,* de fapt, căci ea s-a temut să nu-i supere de Loel sau pe Babe sau pe Bill.
Şi totuşi, având în vedere situaţia, a trecut atât de mult timp, încât ea s-o fi hotărât - bănuieşte el - să lase trecutul în urmă.
*Bineînţeles* că se întâlnesc în locul lor preferat, cel care e prea ciudat pentru celelalte. S- au decis să comande doar scoici, pentru că e o delicatesă, dar şi ca un gest de nostalgie, specialităţile din fructe de mare de la Howard Johnson fiind preferatele amândurora. în timp ce dau gata primul platou, băiatul se lamentează de situaţia jalnică în care se află.
- Ţie nu ţi se pare, Mamacita, că de multe ori nici nu-ţi vine să te mai *deranjezi* să te dai jos din pat în ultima vreme?
Chiar arată ca şi cum a reuşit asta doar pe jumătate, îmbrăcat într-un costum albastru în dungi, şifonat, ca acelea pe care i le cumpărase cândva Mama lui - deşi a uitat să-şi ia şi o cămaşă.

- *Serios,* acum. Spre deosebire de vremurile de demult, în ziua de azi nu prea ai unde să *mergi...*
Gloria oftează:

- Da. Păi, ce să zic. Pe vremea când eram noi mai tineri, existau nişte restaurante superbe, nu? (Cele mai bune dintre ele s-au închis în ultimii ani, din păcate, sau au fost invadate de clienţi *nepotriviţi* şi astfel s-au schimbat irevocabil.) Erau nişte cluburi de noapte minunate...
- Şi ce *petreceri...,* zice el, întrerupându-i şirul nostalgic.
- Nişte petreceri *extraordinare,* completează ea, cu chipul radiind de fericire, şi amândoi ştiu că se referă la Balul lui. Scutură din cap cu regret. Acum toţi vor doar să meargă la *discoteci,* continuă ea, cu dispreţ vizibil.
- O, Mamacita, tu n-ai fost niciodată la Cinquanta-Quattro. Era o discotecă grozavă - excelentă. (Dar proprietarii au fost arestaţi pentru evaziune fiscală, aşa că scumpa discotecă 54 a lui Truman s-a închis.) Avea un fel de magie... Tare mult mi-am dorit să te duc acolo. Lui *C.Z.* i-a plăcut la nebunie... încearcă să pară convins.
- Aiurea! zice ea, caustică. Nici nu se compară cu locurile pe care le frecventam *noi.*
- Nu, ai dreptate. Sunt o gaşcă de treabă, dar te plictiseşti repede cu ei. Nişte marionete avide de

publicitate, nimic mai mult. Le lipseşte ceea ce aveai *tu.*

- Ce aveam eu?

- Prestanţă.

Ea mai bea puţin din cocktail, ascultându-l cu atenţie.

- Adică, poate careva dintre ei să se compare cu o Betty Bacall? Sau cu una ca tine, sau cu o Babe sau cu o Slim? Până şi ticăloasele de surori Bouvier i-ar întrece fără probleme. Gaşca asta... nu seamănă deloc cu un cârd de Lebede. Nu sunt nici măcar răţuşte urâte - doar nişte răţuşte de *plastic.* Identice, făcute pe bandă rulantă, cu toptanul...

- Diablito, cred că trebuie să acceptăm faptul că vremea Lebedelor tale a trecut.

Stau amândoi şi, plini de respect, meditează în tăcere la această pierdere.

- Nu ţi se pare câteodată, zice el, cu un aer gânditor şi cu o notă de regret în voce, că toţi oamenii pe care i-ai îndrăgit *cu adevărat* sunt morţi...?

- Ba da, răspunde Gloria, zâmbind trist, cu înţeles.

El încuviinţează din cap. Apoi continuă amândoi să mănânce, bucuroşi că se înţeleg aşa de bine.

- Mi-a fost dor de tine, Mamacita.

- Şi mie mi-a fost dor de tine, Diablito.

El, cu solicitudine:

- Mai vrei un daiquiri, draga mea?

- Da - cred că mai vreau.

- Şi scoici...?

- Te rog.

Truman îi face semn chelneriţei.

- Vă rog să-mi mai aduceţi un Salty Dog. Iar señora doreşte încă un daiquiri - şi vom împărţi încă o porţie de scoici casino, *por favor.* Chelneriţa se uită lung la el, nedumerită, precaută. Dă să zică ceva, dar se răzgândeşte şi mâzgăleşte noua comandă pe bon, apoi îl pune înapoi pe farfurioara de lângă condiment şi merge încet, târşâindu-şi picioarele, să le aducă băuturile.

- Dumnezeule! După cum s-a uitat Fio la mine, ai zice că-s un monstru albastru, cu şase capete.

- Poate că n-a înţeles ce-ai vrut să comanzi,

Diablito.

- Atunci să mă pupe undeva!

Truman se întoarce să se uite după chelneriţa

îmbrăcată în haine de poliester.

- Cum îndrăzneşte să ne judece, dacă mai vrem

o farfurie cu minunatele alea...

Se întoarce spre masă şi, spre marea lui surprindere, descoperă că locul din faţa lui e gol. Se uită în jur, căutând-o pe Gloria, dar nici urmă de ea. Clopoţelul de la uşă sună încet, dar nu intră nimeni, nici nu iese. în cele din urmă, chelneriţa revine cu o tavă plină cu scoici, Salty Dog...

- Şi un daiquiri pentru... prietena dumneavoastră.

în aceeaşi seară, în timp ce lua cina cu Jack la La Petite Marmite, vizavi de UN Piaza:

- De-abia te-ai atins de mâncare, îi spune Jack băiatului, în timp ce acesta îşi taie carnea în cuburi minuscule, neapetisante.

- O s-o iau la pachet. Adevărul e că nu mi-e

foame, m-am îmbuibat cu scoici.

- A, da?

- Am luat prânzul cu Gloria azi.

- Truman. Jack şovăie. Gloria e moartă.

- Da, cred că ştiam... Apoi, calm: Când?

-în urmă cu doi ani.

- Cum...? Continuă să ferestruiască friptura.

Jack se uită la el atent, îngrijorat:

- Chiar nu-ţi aminteşti?
- Nu-s... sigur.
- Infarct. Loel a găsit-o pe podeaua din baia lor din Lucerne.

-Ah.

- Dar unii spun că s-a prăpădit la fel ca mama ta...
- înţeleg.
- Că s-a săturat şi a vrut să pună capăt la tot.
- Hmmm.
- Seconal, se pare.
- Păăăăăiii. Băiatul încearcă să rezolve în minte paradoxul, contradicţia între ce i-a spus Jack şi adevărul pe care-l cunoaşte doar el. Azi am luat prânzul împreună şi mi-a spus să- ţi transmit salutări, zice el, radiind de plăcere panglossiană.

O clipă de tăcere. Jack se ridică.

- Ne vedem acasă, spune el, lăsându-l pe Truman singur la masă, să reflecteze asupra dilemei.

Băiatul nu are nici o dovadă, dar e aproape sigur că Jack îl ţine ostatic.

E convins că viaţa lui e în pericol. Vrea să dea nişte telefoane, să ceară ajutor, dar puţini sunt cei care-i vor răspunde.

- Dhagul meu, îi spune C.Z. din Palm Beach, cu vocea ei autoritară, la telefon. Jahck nu încearcă să te răpească. De fapt, încearcă tocmai *contrariul.* Aşa că fii băiat cuminte sau
0 să plece cu primul avion înaphoi la Verbier cât ai clipi din ochi!
- Dar Sissy... tot vorbeşte despre mine la *timpul trecut.* De parcă sunt deja mort.
- Poate că, amice, ar trebui să te preocupe un pic mai mult *propria ta* proză, nu să-ţi phierzi vremea încercând să deconstruieşti spusele lui Jahck. Tăcere. Truman? Mă auzi?
- Da, Sis.

închide şi merge înapoi în pat. Stă întins, uitându-se în tavan. Urmărind cu privirea o spirală de praf în aer - un aer la fel de greu precum imponderabilitatea particulelor. Simte cum inima îi bate cu putere, împiedicându-se în propriul ritm, ca să...
Se opreşte. Expiră. înceţineeeeşte ritmul. *înceeeeet.*
Simte cum pulsul i se turează ca o...? îl vede cu ochii minţii, acel obiect de transport pe care îl are Gianni... Nu e o simplă şalupă, ci un...? Tocmai când e pe cale să-şi amintească cuvântul, se lasă păgubaş. Oare aşa de rău a ajuns...? Cuvinte

rătăcite, îndărătnice, metafore învechite. Răsuflate - imagini pe care niciodată nu le-ar fi... Chiar şi când era copil şi avea doar o maşină de scris Remington, cu taste înţepenite, pe care a găsit-o în... Nu el a fost scriitorul care a insistat, cândva, că o întreagă operă poate fi compromisă de ritmul greşit al unei propoziţii? în ultima perioadă are senzaţia că de-abia mai ştie să-şi scrie numele. Şalupe... Oare asta voia să...? Sau i-a venit cuvântul ăsta în minte doar pentru că se gândise la Marella? A văzut ceva anume - nu, a citit? - şi voia să-
1 povestească şi ei, ceva ce era convins că o va amuza, dar a uitat repede ce o fi...
O durere ascuţită. îşi duce mâna la piept. îşi simte inima spărgându-i-se într-o mie de... - letale - de parcă ar fi fost lovită de o...? Felul în care stăpâneşte limba e... Ca bătăile de aripi ale unui... Drăcia *dracului.* E un...? Cuvintele îi scapă. Vede obiectele cu ochii minţii, dar nu reuşeşte nici în ruptul capului să-şi amintească numele lor. Poate dacă ar reuşi să-şi ţină inima în cavitatea pieptului - aşa cum Jackie a ţinut la un loc bucăţile din craniul lui Jack, pe bancheta din spate a unei maşini, într-o piaţă numită Dealey, încercând cu disperare să nu lase acea preţioasă materie cenuşie să se scurgă. Dacă ar reuşi să-şi

stăpânească inima, să nu explodeze; să nu-şi piardă mintea aceea strălucită.
Se gândeşte că nimic nu-i mai înspăimântător decât să te înalţi până la nori în fiecare zi, încercând să desprinzi cuvintele din cer - să le răsădeşti -, nu, să le *ţintuieşti* pe foaia albă de...
Mototoleşte hârtia imaginară.
O, Doamne, ce groază - cumplita groază de acest joc de noroc, căci asta era, nu? Măcar de-ar reuşi să prindă cuvintele şi să le fixeze pe pagină.
Nu mai crede că expresiile şi cuvintele izvorăsc *din* el. Dimpotrivă, ele există ca entităţi separate şi singura speranţă pe care şi-o poate îngădui cineva este să le ademenească într-o capcană, ca să le folosească în scopuri narative. Nu mai are credinţa că un băiat genial poate spera să fie altceva decât un amărât de vânător. Dar chiar şi atunci, ele - având propria lor voinţă - pot refuza să coopereze.

*Aşa cum şi subiectele despre care ar vrea cineva să scrie pot să se împotrivească.*

A trecut atât de mult timp de când nu-i mai vin cuvintele, încât a şi uitat ce...

Se opreşte. Din mâzgălitul mental, printre gânduri. Stă perfect întins - pe pat sau pe podea sau pe canapea -, fără să se mai deranjeze să- şi aranjeze

pernele din creton, un ritual care părea să-l ajute cândva. La fel şi cu foile de hârtie galbene, creioanele Blackwing şi voluminoasa Smith Corona. Nu-i mai pasă de aceste accesorii. Pe când le adună, licărirea de speranţă pe care a simţit-o iniţial se va fi stins, lăsându-l copleşit de oboseală, după ce a eşuat înainte de a începe.
Manhattan-ul e cam aglomerat în ultimul timp. Când nu reuşeşte să fixeze cuvintele pe hârtie - lucru care se întâmplă cel mai adesea, trebuie să recunoaştem -, cutreieră străzile oraşului, uimit că întâlneşte atâţia oameni pe care îi recunoaşte. într-o după-amiază ploioasă, în timp ce se plimbă agale pe Fifth Avenue, zăreşte o femeie într-un impermeabil, stând în faţa vitrinei de la Tiffany. Are picioare de gazelă şi un corp sprinten, băieţos, al cărui contur se distinge clar chiar şi aşa, înfăşurat în acel scut împotriva vremii. Părul ei scurt e vopsit într-o mulţime de nuanţe - bej şi caramel, cu şuviţe de culoarea şampaniei. Ochelarii fumurii îi acoperă ochii, anulând impresia de zână pe care o dă înfăţişarea ei.
- Holly..., oftează el.
Se apropie câţiva paşi, cu grijă, să nu sperie fiinţa aceea neastâmpărată, dar mişcările lui tiptile, stângace, au exact efectul opus. Fata se întoarce brusc şi se uită la el de parcă ar fi un hărţuitor care se furişează şi o ia prin surprindere - cine

ştie, poate e chiar un exhibiţionist, în impermeabilul acela al lui. Face câţiva paşi înapoi, iar el vede imediat că a confundat-o.
în aceeaşi săptămână, într-un loc mai puţin salubru, dă peste o altă faţă cunoscută. Totul se petrece la Twilight, un bar la subsol pe East Side în anii douăzeci, unde merg bărbaţi mai în vârstă să cunoască băieţi frumoşi şi unde băieţii frumoşi rivalizează pentru afecţiunea celor în vârstă. Se refugiază acolo după o ceartă cu Jack, crezându-se unul dintre tineri, dar e de-a dreptul şocat când descoperă, după ce ajunge acolo, că, de fapt, e bătrân. Cum stă aşa, la bar, aplecat peste un pahar de whisky, ochii lui angelici zăresc în oglinda din faţa lui reflexia unui moşneag. îi trebuie câteva clipe ca să se recunoască. în timp ce meditează la această nefericită transformare, la cum a fost posibil ca băieţelul acela blond, frumos ca o păpuşă, să se fi schimbat într-o *Testudo graeca*[22] stafidită, se apropie de el un tânăr. Păr brunet, piele bronzată. Privire blândă. Şchiopătând.

- Bună seara, *amigo.*

Broasca ţestoasă îşi scoate capul din carapace,

timid şi încet, recunoscând vocea.

- Perry... Mijeşte ochii, nu vede prea bine în lumina slabă a birtului.

Tânărul zâmbeşte strâmb, aşa cum şi-l aminteşte.

- Sigur... Dacă aşa vrei tu.
- O, Doamne... Ce *uşurare.* Am crezut că... te-am văzut...

Observă că nu poate pronunţa cuvântul „spânzurat”, aşa că preferă să zâmbească, recunoscător că se înşelase. Bănuieeeeesc, reflectează el cu voce tare, că a fost o confuzie. Ce mai fac/7

- Super. Tu?
- în al nouălea cer acum, că te văd.
- Asta-i *nemaipomenit.*
- Vrei ceva de băut?
- Da, n-ar fi o idee rea, răspunde tânărul.

După vreo două pahare de whisky, îşi pune mâinile pe faţa tremurândă a broaştei ţestoase şi îi oferă un sărut înfocat, cu aromă de Mama-juice. Ce calde sunt buzele tânărului! Au gust de lemn dulce şi de nicotină şi de urmele lăsate de alţi bărbaţi. Cât de tare şi-a dorit să le sărute, cu mulţi ani în urmă, când a vizitat celula sub atenta

supraveghere a gardienilor, care poate că i-ar fi interzis accesul dacă ar fi fost prins într-o postură atât de intimă. *Cartea* fusese tot ce contase, mai mult decât propria-i dorinţă, care s-a aprins şi s-a stins sub presiunea voinţei lui. Dar aici, acum, buzele acelea sunt ale lui. *Perry...*

Savurând senzaţia, rămâne cufundat în gânduri,

cu ochii închişi.

- Apropo, pe mine mă cheamă Fred.

- Poftim? întreabă broasca ţestoasă, tot cu ochii

închişi, cuprinsă de extaz.

- Numele meu e Fred. Dar poţi să-mi spui Terry,

dacă preferi.

- *Perry,* îl corectează el.

Pleoapele îi tremură, deschide ochii şi vede...
Un tânăr cu trăsături latine şi cu dinţii ca nişte clape de pian crăpate. Cu piciorul în ghips, ceea ce explică şchiopătatul. Nu era personajul cu care îl confundase broasca ţestoasă.
- Cum vrei tu, *amigo...*
Tânărul începe să-l sărute din nou, cu lăcomie, dar nu mai e acelaşi lucru. Truman lasă o bancnotă mototolită pe tejghea şi se grăbeşte să iasă afară.
Nu toate întâlnirile sunt binevenite.

Este la Colony, ascuns într-un separeu de la bar, cu nasul într-o carte, mâncând zgomotos o supă indiană, groasă şi condimentată, şi are senzaţia că cineva se uită la el.
O privire sinistră...
Zăreşte în capătul îndepărtat al încăperii o femeie care se uită fix la el.
E singură, cu părul vopsit blond. îmbrăcată în nuanţe discrete, totuşi dând impresia că sub ele se ascunde un licăr de zorzoane. Buze lucioase. Cu ochii şi obrajii machiaţi. Seamănă leit cu...
- *Bang-Bang...,* îngână el, nevenindu-i să creadă.
Femeia nu zice nimic. Nu mănâncă nimic. Nu bea nimic. Pur şi simplu, stă acolo şi se uită ţintă la el.
îl cheamă pe chelner:
- Dragă, de când stă acolo doamna Woodward?
Face semn cu capul către blonda din celălalt capăt al încăperii. Chelnerul se întoarce, scrutează mesele.
- Nu e nici o doamnă Woodward aici, domnule Capote. *Doamna Vanderbilt* stă la masa ei de la ora douăsprezece.

Arată către o doamnă respectabilă care se află în separeul următor.

- Nu doamna *Vanderbilt.* Doamna Woodward, lângă ea. Doamna *Ann* Woodward.

Chelnerul se foieşte, jenat.

- îmi cer scuze, domnule Capote, dar nu cunosc nici o doamnă cu numele acesta.

Din celălalt capăt al încăperii, blonda îi zâmbeşte - batjocoritor?

*-Ann Woodward e chiar acolo,* ce naiba! Se vede limpede ca lumina zilei!

- Ah, da. Mă rog. Desigur. Domnule Capote, doriţi încă un pahar de Orange Drink?

Băiatul aprobă din cap cu un aer absent.

De îndată ce dispare chelnerul, Ann Woodward îşi îndoaie degetele vopsite cu lac roşu, mimând un pistol, îl îndreaptă fix spre Truman şi apasă pe trăgaci. El sare în sus şi ţâşneşte afară din restaurant, fără să mai aştepte nota de plată.

Câteva nopţi mai târziu, are loc spargerea. Coincidenţa face să fie Ajunul Crăciunului. Băiatul s-a asigurat că i se livrează un brad la etajul douăzeci şi doi. A comandat o cutie cu ornamente de la Tiffany şi a cumpărat o stea pentru vârf de la bazarul din Bronx. Lăsându-se în voia imaginaţiei, şi-a închipuit tot felul de scene, cu colinde în jurul pomului şi nenumărate pahare de lichior de ouă. Cu cadouri împachetate şi deschise şi dezmierdări în lumina caldă a şemineului.

L-a implorat pe Jack să vină acasă de la Verbier, să poată petrece Crăciunul împreună, lucru care nu s-a mai întâmplat de mulţi ani. Tru îi urăşte acum pe elveţieni. Jack dispreţuieşte profund New Yorkul, refuzând să plece din Alpi în perioada de vârf a sezonului de schi. Cu toate acestea, simţind neliniştea din vocea lui Truman, se lasă înduplecat de data asta.
După ce soseşte, Jack aruncă toate sticlele de băuturi şi pastilele lui Truman în pungi de gunoi. încă n-a descoperit rezerva de cocaină pe care Truman a ascuns-o între paginile unor cărţi. Acum îi face şi mai mare plăcere să recitească fragmente îndrăgite - anumite rânduri preferate din Flaubert sau Proust, întrepătrunse cu linii de cu totul altă natură, pe care le trage pe nas, pe furiş. Băiatul e atât de euforic la gândul că Jack vine acasă, încât ia câteva Thorazine ca să se poată bucura mai bine de aceste momente speciale - Thorazine, după care urmează o sticlă de votcă pe care o turnase într-o sticlă de NyQuil, în locul siropului împotriva răcelii. Jack se uită fugitiv la el, la limba care-i atârnă din gură, la ochii daţi peste cap, apoi se îndreaptă hotărât spre dormitor şi se îmbracă în haine de seară. Truman îl imploră să rămână, dar se pare că Jack

n-are chef să renunţe la *Macbeth*-ul lui Verdi pentru o tragedie mai puţin interesantă de acasă. Băiatul merge în biroul lui, ia cartea *Â la recherche du temps perdu* de pe raft, o deschide şi trage pe nas o linie frumoasă direct dintr-o madlenă. Jumătate de oră mai târziu, prăbuşit pe canapeaua victoriană, doarme cu bătrânul Marcel în braţe.

E trecut de miezul nopţii când aude zgomotul. Un

fel de...? Nu găseşte...

*Fâlfâit,* completăm noi. (Având în vedere în ce

stare e, măcar să-i dăm o mână de ajutor.)

Fâlfâit! (De parcă lui i-a venit în minte cuvântul

ăsta!)

Se aud nişte bătăi rapide, oare în camera alăturată...? Zăngănitul mai multor... Un bâzâit slab. Nu ştie cine sau ce anume face zgomotele acelea, dar e clar că e vorba de mai mulţi, de asta e sigur. Merge în vârful picioarelor în hol, trecând prin camera de zi şi uitându-se atent la colţul în care se află bradul. Locul în care îşi imaginase colinde şi dezmierdări. *Şapte lebede înotând, şase gâşte pe ouă, cinci... de aur...* îşi îndreaptă privirea spre pachetele ascunse sub brad, printre care e şi cadoul pentru Jack, un inel de aur de la Cartier,

împachetat cu grijă şi legat cu o fundă albăstruie, de culoarea oului de măcăleandru.
Crengile pomului aruncă umbre care par nişte forme nedesluşite, ameninţătoare. Se deschide fereastra, draperiile de creton flutură în vânt. Simte cum îi îngheaţă sângele în vine. Chiar dacă nu e în deplinătatea facultăţilor, ştie că n-a lăsat geamul deschis, şi e şi mai puţin probabil ca Jack s-o fi făcut, căci e în firea lui să *închidă* ceea ce Truman deschide.
Se aude un foşnet de după brad. Beteala se mişcă.
Cineva, *ceva* se ascunde în colţul acela.
- Cine-i acolo? strigă el, încercând să pară mai puţin speriat decât e în realitate. Hei? Te *văd* - ştiu că eşti acolo... întrezăreşte nişte umbre care se mişcă. Ţin să te avertizez, sun la poliţie... Când apasă pe întrerupător să aprindă lumina, sare o siguranţă. O *străfulgerare!* I se pare că zăreşte licărul mai multor perechi de ochi, iar luminiţele bradului se sting.
E în întuneric. Singur. Abandonat. Scoate un ţipăt şi ţâşneşte către uşă, bâjbâind după mânerul sferic de metal. îl întoarce spre stânga, apoi spre dreapta. Nu se mişcă. I se pare că aude râsete în spatele lui, un bâzâit slab, de rău augur.
întoarce încă o dată mânerul, împingându-se în uşă cu toată greutatea. Uşa se deschide brusc,

catapultându-l în hol. O ia la fugă - el, care zicea, cândva, că nu aleargă decât dacă e urmărit - spre uşa vecinilor şi începe să bată în ea, strigând: *Ajutor!* Ajutaţi-mă!

După vreo două minute se deschide uşa şi domnul Rothstein, vecinul lui Truman, se uită nedumerit afară, cu ochii tulburi.

- Domnule *Rothstein,* slavă Domnului! A avut loc o spargere! *Hoţii!*

Intră în apartament, împingându-l la o parte pe bietul om şi pe soţia lui, care apare şi ea în capot şi bigudiuri. Amândoi se holbează la musafirul nepoftit, cu halatul descheiat, gol pe dedesubt. Doamna Rothstein îşi revine prima şi îl conduce înăuntru.

- Truman, bietul de tine, pot să te servesc cu ceva?

- Da, scumpo - nu-mi place *deloc* că trebuie să cer, dar am nevoie disperată de o duşcă de ceva, să mă calmez. Şi te rog să-mi dai voie să folosesc telefonul tău, să sun la poliţie. S-ar putea ca *ei* să fie tot acolo!

O jumătate de oră mai târziu, când ajung poliţiştii, Truman a dat pe gât jumătate din sticla de votcă a soţilor Rothstein şi tocmai le relatează complicata lui teorie a conspiraţiei, conform căreia un anume Jack Dunphy, *fostul* său iubit, îl ţine ostatic - mai mult decât atât, se pune la cale uciderea lui.

- E clar că a plecat în seara asta ca să poată veni ei şi să facă ce au de făcut.

- Dar cum au intrat?

- O, dragă, pe fereastră. Eu *sigur* nu am lăsat-o deschisă!

- La etajul douăzeci şi doi?

- Păi, nu cunosc *tehnicile* pe care le folosesc, dar cu siguranţă au ei *metodele* lor.

Nu se fură doar de la parter, înţelegi.

Ar putea să-i descrie pe intruşi?

- *Asasini.*

Ar putea să-i descrie pe asasini?

- Păăăăi... cred că unul dintre ei era i-talian.

Chiar în timp ce îi descrie îşi dă seama că-s pură ficţiune. Dar, în toiul acţiunii, e convins că i-a văzut. în timp ce poliţiştii îi verifică apartamentul, i se adresează doamnei Rothstein.

- Mimi, apropo - pot să mai dau un telefon de la tine? Trebuie să vorbesc cu Liz Smith, de la revista *New York.* Ea va publica adevărul, aşa că, atunci când Jack va reuşi să mă lichideze, oamenii vor şti ce-a păţit bietul Caposey...

Când Jack ajunge acasă, după Verdi şi o cină târzie (a stat în oraş mai mult, în speranţa că la întoarcere îl va găsi pe Truman dormind), găseşte etajul al douăzeci şi doilea al hotelului United Nations Piaza împânzit de poliţişti. E luat la interogatoriu, o chestie de rutină, i se spune, în timpul căruia iese repede la iveală că toate acuzaţiile împotriva lui sunt nişte aiureli şi că acuzatorul lui a luat-o razna. După ce pleacă poliţiştii, Jack îşi face bagajul şi pleacă la casa lui din Sagaponack, pe care i-a făcut-o cadou un băiat pe care l- a iubit cândva.

- Dar, Jack, ce am *făcut*? Ce am *făcuuuuutl* se va văicări Truman în săptămânile următoare, căci nu-şi amintea deloc de acel episod sau de asasini.
Jack nu se lasă înduplecat, singura lui observaţie fiind:

- Nu poţi îndura la nesfârşit să vezi cum o persoană pe care o iubeşti se distruge sub ochii tăi; trebuie să te opreşti la un moment dat, altfel te distruge şi pe tine.

în dimineaţa de Crăciun, băiatul urcă cu liftul până pe acoperiş.

Zorii anunţă o zi de decembrie rece, senină, după ce a nins peste noapte.

Merge până la margine şi se uită în jos, în stradă. Maşinile mişună ca nişte furnici. Şi-o închipuie pe Maggie Case stând exact ca el, pe marginea acoperişului, înainte ca vântul să-i umfle haina

când a sărit, făcând-o să pară suspendată ca o paraşută într-un ultim moment al zborului.

*Am două aripi pentru ca să-mi ascund faţa... Două aripi pentru ca să zbor...* Aproape că aude corul baptist de îngeri, sublim ca orice recviem. *Zboară către zări...*

Se uită la clădirea de vizavi şi observă cu mirare o siluetă, care o oglindeşte pe a lui.

Trăsături latine. *Asemănătoare* cu ale lui Perry, dar nu... Unde a mai văzut chipul acela?

Soarele răsare în spatele acelei siluete, estompându-i trăsăturile, care acum par încunjurate de o aură de...

De pe cealaltă margine a abisului dintre ei, Truman dă din cap, în semn de înţelegere, şi i se pare că celălalt face şi el acelaşi gest. Apoi se întoarce, intră din nou în lift şi coboară la apartamentul lui, unde îl aşteaptă bradul şi unde deschide cutia cu inelul de aur pe care-l cumpărase pentru Jack şi şi-l pune pe deget, să nu se piardă.

Băiatul nu mai e sigur de ceea ce e real, dar e *convins* că ştie ce e fals.

Ceea ce e fals, şi nu are nimic de-a face cu adevărul, este o carte abjectă despre el, îl informează editorul lui, pe care a scris-o Mărie „Tiny” Rudisill, sora cea rea a lui Lillie Mae. O mătuşă pe care nu a întâlnit-o niciodată. Şi care răspândeşte minciuni despre copilăria lui -

numindu-l pe el anormal, iar pe Mama lui o curvă împuţită. Măcar există câteva persoane care sar în apărarea lui - printre care o altă mătuşă, pe care o *cunoştea,* Mary Ida, ultima rudă simpatică a băiatului, care a afirmat că a folosit acele pagini calomniatoare pe post de hârtie igienică la toaletă, un gest care, în mod ciudat, îl impresionează.
Un lucru poate şi mai important: cel mai mare aliat al lui a ieşit la iveală din umbrele trecutului. A ştiut dintotdeauna că ea îl va apăra când situaţia va deveni critică.

- Truman?

îi aude vocea la telefon, pentru prima dată de ani de zile - nu mai ţine minte de ce.

- Nelle! Aproape că izbucneşte în lacrimi, atât de bucuros e să-i audă vocea. Ai citit-o?

- N-am citit atâtea minciuni într-o singură carte de când sunt!

Auzind aceste cuvinte, se simte profund uşurat şi i se face dor de trecut. îl străbate gândul că ei doi sunt mai deştepţi decât toţi ceilalţi ticăloşi. Ea este prietena lui adevărată, iar el, al ei.
O săptămână mai târziu, e la aeroport, să ia avionul spre casă.

După ce a auzit vocea mânzei, care seamănă cu un nechezat, i s-a făcut un dor nebun de ţinuturile familiare din sud. Nu contează că Nelle trăieşte jumătate de an în Brooklyn, unde nu se întâlneşte mai niciodată cu ea. Nu contează că din cauza marelui *ei* succes - care n-a făcut parte din planul lui măreţ - s-a creat această distanţă între ei. Aude voci purtate de vânt care îl cheamă înapoi acasă, la taclale, pe verandă, la pâraiele cu apa mică şi la timpul care curge ca mierea.

- îmi arunc rucsacul pe umăr, îmi încalţ pantofii cei vechi şi mă întorc la ţinutul meu natal, unde trăiesc oameni de treabă, le spune el celor dispuşi să-l asculte: nu prea mulţi la număr, doar avocatul lui, editorul lui, Sidney portarul şi dentistul în cabinetul căruia se află acum - un dobitoc trist, care răsfoieşte *New Yorker* în timp ce-şi aşteaptă rândul pentru obturaţia de canal.

La ghişeul Pan Am, observă cu mulţumire că stilul vestimentar al angajatelor s-a îmbunătăţit considerabil de când n-a mai călătorit el - au dispărut pălăriile rigide de odinioară şi au fost înlocuite cu fedore de fetru, de culoare bleumarin.

- la te uită, dragă, ce ne asortăm! zice el, entuziasmat, în timp ce ele îi verifică datele. Are pălăria panama pe cap, ceea ce i se pare că îl face să arate ca un gentleman din sud. Arăţi exact ca

Ingrid Bergman din filmul *Casablanca,* când e pe punctul de a se urca în avion cu Victor Lazlo, lăsându-l pe bietul Rickîn urmă. Sigur că am cunoscut-o pe Ingrid - *şi* pe Bogie. Mare păcat că s-au dus amândoi! Priviri nedumerite. Vai, scumpo, nu ai auzit de *Casablanca*? Domnişoarele de la Pan Am scutură toate din cap. El zâmbeşte. Mă rog, bănuieeesssc că toate astea s-au petrecut înainte de a vă naşte voi. Are mare grijă de geanta în care se află preţioasele lui foi şi pe care, de data *asta,* o poartă cu el, legată la piept, conştient de ce se poate întâmpla dacă atenţia îi e distrasă de tot felul de lucruri în timpul călătoriei.
în avion, însoţitoarea de bord îmbrăcată într-un costum cu pantaloni plimbă căruciorul cu gustări şi băuturi, iar ceva din costumaţia ei îi aminteşte de Jagger. Devenind, în mod ciudat, nostalgic după nişte vremuri pe care nu le-a apreciat în mod deosebit, comandă, în cinstea lor, un Tequila Sunrise. Spre stupoarea lui, descoperă că acest cocktail îi aduce aminte de Lee, iar gândul acesta îi lasă un gust amar în gură. O cheamă înapoi pe stewardesă şi, pretextând că Sunrise e ceva demodat, se lasă pe spate în scaun.
începe să-i simtă prezenţa lângă el în timp ce adoarme. Se întinde către cotieră şi o simte

mângâindu-i braţul. Cu unghiile vopsite. în roşu aprins, perfect îngrijite...

Babe.

-în curând, Truman...

- Babyling.

- O să ajungi acasă în curând şi imaginează-ţi ce

bine o să fie.

El închide ochii şi încuviinţează din cap, zâmbind...

apoi adoarme pe umărul ei.
Se trezeşte peste două ore, când însoţitoarea de bord îl scutură uşor, cerându-i să-şi ridice scaunul şi măsuţa-tavă. Se freacă la ochi, năuc. Locul de lângă el e gol, cu excepţia unui pahar de plastic, care are o urmă slabă de ruj pe margine, lucru care nu-l surprinde absolut deloc. Are impresia că simte o mireasmă slabă de heliotrop în aerul stătut din cabină, dar nu e sigur că nu se înşală. Când coboară scările spre pistă, aerul încărcat de umiditate, de care uitase de mult, îl izbeşte cu putere ca un zid de cărămidă. Cămaşa şi costumul de in îi sunt ude leoarcă când ajunge să-şi ridice bagajele şi să găsească şoferul care-l aştepta chiar la ieşirea din acel iureş de bagaje care se învârt în carusel, cu semnul CAPOTE scris cu un marker roşu.

Şoferul - un bărbat sfrijit care seamănă leit, i se pare băiatului, cu alde Piele-şi-Os de la calea ferată din Monroeville - îi ia bagajul, care constă doar într-o valiză Vuitton, extrem de uzată. E posibil oare...? Dar vagabondul acela era foarte bătrân încă pe când el era copil. Acum, că şi băiatul îmbătrâneşte, cu siguranţă bietul Piele-şi-Os e mort de *foarte* mult timp.

- La Holiday Inn, *s'il vous plaît,* ciripeşte el de pe bancheta din spate a maşinii, căci nu găsise nici o limuzină care să-l ducă de la Birmingham la Montgomery, cu atât mai puţin la Monroeville.

- Da, să trăiţi! Am instrucţiunile aici.

Şoferul flutură o foaie de hârtie în oglinda retrovizoare. Truman scrutează bancheta din spate, deşi ştie că nu se poate aştepta să găsească vreo sticlă de ceva, apoi îşi scoate sticluţa de metal din buzunar.

- Sper că nu te deranjează dacă beau puţin din sticluţa mea...?

Şoferul ridică nepăsător din umeri.

Truman încearcă din nou să facă conversaţie.

- Ştii, *eu sunt* din Alabama - mă rog, originar din N'awlins, dar am crescut în Alabama. Nici aşa nu reuşeşte să obţină nici o reacţie. Am plecat la New York când aveam doar doisprezece ani şi n-am mai

fost pe-acasă aproape deloc de atunci. Am adus-o o dată pe nemernica aia de prinţesă Radzilla să vadă şi ea aceste meleaguri provinciale, simple, şi tot afurisitul ăla de oraş a crezut că suntem *logodiţi,* din cauza tatălui meu care a răspândit minciuna aia sfruntată.

Nici un cuvânt din partea lui Piele-şi-Os-pe-post-de-Şofer. Truman, agitat, îl întreabă:

- N-ai auzit niciodată de Lee Radziwill?
- Nu, domnule.
- Dar de sora ei sigur ai auzit, doamna Onassis...
- Nici.

Văzând că nu reuşeşte să-l impresioneze, povestitorul cel pitic se lasă pe spatele scaunului şi se uită pe geam la peisajele care trec cu repeziciune, începând să-şi amintească cu precizie lucrurile de care a încercat cu disperare să scape. Ajuns la Holiday Inn aproape de miezul zilei - un lanţ de hoteluri care i-a plăcut întotdeauna pentru că asigură anonimatul -, se cazează, apoi îşi umple găleata cu gheaţă de la aparat, bucurându-se de sunetul familiar, şi se îndreaptă cu paşi târşâiţi spre camera lui, unde îşi prepară ceva-cu-gheaţă. Scoate din geantă cele trei prespapieruri Faberge pe care le-a ales cu grijă din colecţia lui,

ca să-şi poată personaliza spaţiul. în culori aurii, tomnatice, şi nuanţe de verde, care-i amintesc de legumele miniaturale ale lui Babe, încălzindu-i sufletul ca întotdeauna. Morcovii ei absurd de mici, boabele de mazăre şi de porumb, minuscule. Le aranjează pe noptieră ca pe un altar, ştiind că noaptea, la lumina veiozei, vor scânteia ca nişte sticle de Mama-juice, din care şi-a adus un stoc serios.
îşi ia slipul şi halatul de baie din cuierul de pe uşă. Se duce la piscina hotelului, intră în apă şi începe să înoate câineşte. Şi-a lăsat pălăria pe şezlong, ca să se poată întoarce pe spate, aşa cum îi plăcea mai demult. Vrea să exploreze toate lucrurile simple pe care le-a ignorat de-a lungul anilor. Poate o să revină la numele de „Persons"; o să se mute înapoi în oraşul acela uitat de lume, unde scriitorii cu viziune pot vorbi pe şleau fără să stârnească un mare tărăboi.
E total acaparat de această idee, în timp ce îşi azvârle trupul pe spate, simţind apa adâncă învolburându-se în jurul lui. Poate să facă această mişcare fără să ameţească - ştie asta încă de pe vremea când era copil. Este unul dintre talentele lui speciale. încearcă să strige de bucurie sub apă, în toiul unui salt. I-ar plăcea să poată emite sunetele gâlgâite ale balenelor cu cocoaşă, pe

care le-a auzit pe un disc. Dar strigătele lui de sub apă se aud ca nişte chiţăituri, nu seamănă deloc cu cântecul rezonant al acelor vietăţi ale adâncurilor, cu care simte că are o anumită afinitate. Dar chiar şi aşa, se bucură de sunetul propriului său ecou slab, până când acesta se contopeşte cu un altul...

*Chiar ai crezut că poţi scăpa de noi, Truman...?*

Gâl... gâl... La naiba.

Nu *asta,* îşi zice el, iar noi ştim, pentru că îi putem citi gândurile. Nu *aici...*

*Nu poţi să te întorci la locul de unde ai pornit şi să te comporţi ca şi cum nu s-a întâmplat nimic. N-ai să scapi niciodată. Niciodată! Oriunde mergi, o să fii propriul tău prizonier. Singur. Abandonat...*

Băiatul ţâşneşte la suprafaţă, căznindu-se să respire.

Zguduit, merge înapoi în camera lui, unde dă pe gât un pahar de whisky cu viteza unei maşini a lui Agnelli.

Bâjbâie în geantă după o sticluţă de pastile - *orice* pastile - şi scoate trei, care se asortează aproape perfect cu altarul Faberge, amenajat în cinstea lui Babe.

Câteva minute mai târziu, e tolănit pe cuvertura maronie de pe pat, plutind pe un Orange Drink

lichid. Angajaţii hotelului au bătut la uşă de mai multe ori, după ce alţi clienţi l-au văzut îndreptându-se spre cameră într-o stare de agitaţie extremă. Sunt îngrijoraţi, nu primesc nici un răspuns.

- Domnule Capote? Vrem doar să ne asigurăm că sunteţi bine... Domnule Capote, deschideţi uşa, vă rog.

îi aude vag, de parcă ar fi captiv într-o cameră cu ecou, dar nu se poate mişca, vechiul venin îi curge prin vene.

- Domnule Capote, o să deschidem uşa acum. îi aude cum bagă un şperaclu în broască. Aude paşii lor precauţi, apropiindu-se. Managerul se apleacă peste el şi se uită atent la corpul lui paralizat - în clipa aceea băiatul simte cum îl cuprinde groaza la gândul că-l vor duce undeva, îl vor băga cu forţa într-un coşciug şi-l vor îngropa de viu. Sau mai rău, poate au venit ca să-i fure preţioasele lui pagini, pe care le-a ascuns cu grijă în seiful din încăpere. Simte cum instinctul de luptă pune stăpânire pe el, cum s-a întâmplat de atâtea ori când s-a trezit într-o situaţie-limită, şi atacă - picioarele lui scurte, butucănoase, lovesc cu toată puterea şi aproape că îl nimeresc pe domnul Manager în cap, dar îi ating doar urechea uşor. Având în vedere cât vitriol era în acel trup de pitic

şi ce consecinţe serioase ar fi putut avea acest lucru, angajaţii hotelului vor povesti mai târziu că se consideră norocoşi. Nu le-a venit să creadă că o persoană atât de scâlciată poate avea atâta forţă - ca o fiară muribundă pe care o împungi cu un băţ. Turbată. Disperată. Simte cum i se contractă muşchii, apoi... neant.
Apogeul întregului incident se dovedeşte a fi o mare dezamăgire - e dus în mare grabă la Centrul Medical Baptist, unde se stabileşte că a fost vorba doar despre o convulsie, de care a tot suferit el, intermitent, în ultimii ani, şi de care ne-am plictisit deja. A fost acolo tot tacâmul, obişnuitul şuier de sirenă şi ambulanţa şi echipa de doctori săritori. Patruzeci şi şase de trandafiri de la guvernatorul Wallace şi o plantă de la mătuşa lui, Mary Ida. După ce îl ţin sub observaţie două zile, îl externează, aşa că starea aceea de *jouissance* pricinuită de vizitarea meleagurilor natale, îi trece repede.
Fiindu-i interzis acum accesul în Holiday Inn, din motive evidente, se cazează într-un motel din apropiere - Doby's Hotel Court de pe Mobile Road, chiar la ieşirea din Autostrada Dixie. îi plac căsuţele acelea, cu verandele lor false. Pare a fi un loc predestinat pentru cineva care vrea să se

pună pe picioare. Plăteşte anticipat pentru o săptămână, să aibă timp să se recupereze.
Aici îl găseşte mânza. Deşirată, cu părul tuns scurt, bob - aceleaşi trăsături pe care şi le aminteşte, doar că acum apar la o doamnă de vârstă mijlocie. El nu zice nimic, nici ea - doar stă pe balansoar lângă el, aplecată înainte, ca şi el. Singurul lucru care lipseşte e bâzâitul sporovăielilor de pe verandă, dar o să le vină şi lor vremea. Deşi sunt două suflete care iubesc cuvintele, deocamdată nu par să aibă nevoie de ele.
în seara aceea, în timpul cinei - pui prăjit la pachet, pe care îl mănâncă din tăvi, în camera în care s-a instalat Nelle - descoperă că amândoi s-au gândit la acelaşi lucru.

- De ce îţi aminteşte locul ăsta? întreabă ea, cu o

licărire în ochi.

Fără urmă de ezitare:

- De acel hotel din Garden City. Seamănă *leit.*

- De parcă l-au luat din Kansas şi l-au trântit aici.

Zâmbesc amândoi, amintindu-şi cum s-au simţit când au ajuns în acel ţinut plin de câmpuri aride, când Nelle a consimţit să îl întruchipeze pe Vineri, după ce el s-a hotărât să meargă la Holcomb să

cerceteze cazul Clutter. Ea tocmai trimisese manuscrisul romanului Să *ucizi o pasăre cântătoare* editurii Lippincott şi era entuziasmată. O versiune pentru adulţi a aventurilor lor din copilărie. Nu şi-au închipuit ei pe-atunci, în acele zile ale inocenţei, că şase ani mai târziu vor da lovitura amândoi, la o scară ce depăşea cele mai îndrăzneţe speranţe, deşi au plătit cu vârf şi îndesat pentru acel succes, dar asta e o altă chestiune.
îi studiază cu atenţie profilul, bărbia puternică, frumuseţea pe care o distinge în trăsăturile ei, dacă se poate numi frumos un chip care n-are nimic ieşit din comun. El nu se dezice, îşi joacă rolul de crai; se apleacă mai aproape de ea şi o întreabă:

- Apropo, ţi-am mulţumit vreodată aşa cum

trebuie?

Nelle, aceeaşi dintotdeauna, refuză să-i facă jocul.

- Nu, Truman. Dacă tot veni vorba, să ştii că nu.
- Dar ţi-am *dedicat-o* ţie! *Lui Harper Lee, cu drag şi recunoştinţă...* Ce e? întreabă, observându-i privirea. *Ce?*
- *Lui Jack Dunphy şi Harper Lee,* îl provoacă ea, cu vocea ei tărăgănată, tipică ţinutului sudic. Cred că meritam un pic mai mult decât o vagă

„recunoştinţă”, alături de Jack, deşi mi-e tare drag. Tot ce a făcut Jack a fost să te *suporte.* Ceea ce, după cum bine ştim, nu e puţin lucru, au zis amândoi la unison, râzând.

- Dar *tu* mi-ai mulţumit *mie* pentru Dill din *Pasăre cântătoare...?* Consider că personajul ăla n-ar fi *existat* fără mine. Pur şi simplu ai *furat* de la mine toate manierismele! Ca un hoţ de suflete lipsit de scrupule! înfăţişarea mea, modul meu de a mă exprima, întregul meu afurisit de trecut!

Se preface supărat, dar ea-l cunoaşte mult prea bine. E doar un duel verbal. Când e vorba despre împunsături cu suliţa, e mai priceput să atace, decât să primească...

- Aşa cum ai făcut tu cu Slim şi Babe...?

Acceptă lovitura.

-*Aia* a fost cu totul... diferit, şi tu ştii asta.

- Oare?

Văzând că se închide în el, prefăcându-se ocupat cu pielea de pe pui, ea schimbă subiectul.

- Ce mai face Jack?

El ridică din umeri.

- *Truman.* Ce mai face *Jack*? de data asta pe un ton de avertisment, să facă bine să răspundă.

- Cred că Jack mă urăşte.

- Nu cred aşa ceva.

- Păi, să crezi. Vorbeşte despre mine de parcă aş avea o boală mortală.

- Poate ar trebui să-l asculţi.

- Şi să fac ce?

- Să te tratezi, fir-ar să fie. Ai mai făcut asta înainte, o poţi face din nou.

- De faaapt, nu cred că pot.

- Truman, arăţi ca naiba. Sunt îngrijorată. Cu siguranţă şi Jack e.

- Să nu râzi de mine - zice el, aproape şoptit -, dar cred că Jack se transformă în Nina - am *zis* să nu râzi! Am fost martor! Acum e Jack care strigă la mine, mă tot bate la cap cu una, cu alta, apoi pleacă din încăpere şi se întoarce sub înfăţişarea *ei*. Jur pe ce am mai sfânt, Nelle! Pleacă el şi apare ea. Apoi pleacă ea şi iarăşi intră Jack şi ţipă la mine. Pe cuvântul meu, e posedat de spiritul Ninei.

- Nu-mi pot imagina două persoane mai diferite decât Mama ta şi Jack Dunphy. Aşa că fă bine şi adună-te, până nu-l sperii de tot pe bietul om şi nu se mai întoarce niciodată la tine.

Nu se mai deranjează să-i spună că aşa l-a sfătuit şi C.Z., nici să-i povestească despre păţania de la

Crăciun, despre spargere şi despre ucigaşii plătiţi. Sau că foarte probabil deja l-a îndepărtat pe Jack pe vecie.

Lăsând impetuozitatea deoparte, îi pune mâna pe braţ.

- Truman... am sunat la spital. Mi-au zis că ai atacat un bărbat pentru că aveai o convulsie.

Tăcere.

- De cât timp?

-Hmmmmm?

- De *cât timp* ai astfel de crize?

Dă să zică o minciună, dar se opreşte, ştie că ea îşi va da seama - ca o nevastă bătrână de la ţară, care are darul profeţiei.

- De vreo doi ani.

Nelle cască ochii.

- Şi ce măsuri ai luat?

- Nici una, răspunde el, aproape amuzat de

nechibzuinţa lui.

- Truman...

- Pot să-ţi zic un secret, Nelle?

Ea încuviinţează din cap. Privindu-I cum tremură de nerăbdare, ca atunci când era copil şi voia să-i împărtăşească o Mare Idee.

Inspiră adânc şi, aproape în şoaptă, îi spune:

- Nu poţi spune nimănui, altfel, *quei* dezastru! Ce s-ar mai *bucuraaaaa* să afle *asta* cei care mă urăsc...

O pune să jure cu mâna pe inimă, cu acelaşi gest de seriozitate supremă pe care îl făceau în copilărie, apoi continuă:

- Am *murit* vara trecută. Nu o dată... ci de *două* ori!

Zâmbeşte fericit, mândru nevoie mare.

- Ce-ai făcut?

Ea se încruntă, sceptică, încredinţată că el n-a înţeles bine cele întâmplate.

- Am murit, literalmente - de două ori. Prima dată am fost mort treizeci de secunde. Apoi am fost viu patru ore. Apoi mort din nou preţ de treizeci şi *cinci* de secunde. Şi, crede-mă, n-a fost *deloc* neplăcut. Nu înţeleg de ce ni se spune în copilărie că moartea e ceva înfricoşător. Am avut parte de două morţi *diferite,* ambele fascinante...

- Unde s-a întâmplat asta?

- La spitalul din Southampton. Mi-a spus doctorul ce şi cum, dar n-a fost nevoie. îmi amintesc limpede, ca ginul din sticla de colo.

Nelle se uită la gin, gândindu-se (ca şi noi, de altfel) că poate tocmai aceea e problema lui.

- Deci...? Nu vrei să ştii ce s-a întâmplat?
- Ba da, bineînţeles.
- în primul rând, pierzi noţiunea timpului. Ar fi putut să fie treizeci de secunde sau treizeci de minute sau chiar treizeci de zile. Nu asta e important în starea aia. Când s-a întâmplat prima dată, eram pe un vapor, ca acelea care acostau în N'awlins, mai ţii minte? Iar eu eram pe o scenă - o scenă veche, de vodevil, cu scânduri şi lumini pe marginea scenei, pe podea, totul foarte grosolan. Ca în *Showboat,* înţelegi? în fine, eram încălţat cu pantofi de step şi îmbrăcat într-un smoching tare drăguţ, cu un joben înalt pe cap. Şi dansam cu foc, aşa cum n-am dansat niciodată în viaţa mea. De parcă spectatorii ceruseră să continui, voiau să mă mai vadă, să nu mă opresc. Şi tu erai acolo, cu tatăl tău, şi cu bătrâna doamnă Băgăreaţă...
- Adică mama mea.
- Îhî. Şi Nina şi Joe şi Sook şi verişoara Jenny, dar şi alţii, nu doar cei de prin părţile astea. Toată lumea era acolo, efectiv *toată lumea.* Profii ăia tembeli şi bărbaţii care m-au salvat, cu servietele şi testele lor de IQ. Răutăciosul de Robert Frost şi nesuferitul ăla de Hemingway. Toţi cei cu care am colaborat vreodată, toţi cei pe care i-am *cunoscut.* Toţi invitaţii de la petrecerea mea, cu tot cu măşti.

Madge şi Gladys şi Ruthie, de la Bobby Van din Bridgehampton. George şi Gene de la Colony. Bogie şi Betty şi Marele John Huston. Toţi îmi aplaudau, cu frenezie, eforturile. Până şi *Gore* s-a văzut nevoit să bată din palme, şi doar ştim cât de tare urăşte asta! Lipitorile alea de surori Bouvier şi fraţii Kennedy, tineri, frumoşi, în viaţă. C.Z. şi Winston şi Ducele şi Ducesa de Windsor. Gloria şi Loel şi Gianni şi Marella. Doctorii mei şi avocaţii mei şi editorii mei, fireşte. A, şi *la familie* Felker - Clay şi Gail şi micuţa Maura cea isteaţă. Cole şi White - de pe vremea spectacolului meu din Monroeville. Şi odiosul ăla de Chipper Daniels, care a râs de costumul meu de baie! Dragul meu Jack, care nu-şi mai încăpea în piele de mândrie. Maggie şi Bunky şi Charlie J. Fatburger, urlând cu încântare. Doamne, erau atât de *mulţi,* Nelle... Toţi cei pe care i- am cunoscut vreodată şi care acum ovaţionau ultima mea apariţie pe marea scenă a vieţii! Leland urmărea totul din culise şi mi-a propus un număr pe Broadway înainte ca eu să...

- *Slim* era şi ea acolo, Truman? îl întreabă Nelle, cu o voce tărăgănată, întrerupându-i rapsodia. Dar *Babe...?*

El tace, îndurerat. Dă din cap.

- Ştii..., începe Nelly aprinzându-şi o ţigară, probabil într-un gest subconştient de omagiu faţă

de cea despre care vorbeau, am văzut-o pe Babe... Cu puţin timp înainte să moară.

El se uită lung la ea. *Asta* cu siguranţă i-a tăiat pofta de vorbă.

- Nu mi-ai spus... până acum.

- Nu prea vorbeam noi în perioada aia. Şi-apoi, nu eram sigură dacă poţi face faţă.

El aprobă din cap, părând foarte mic.

- în fine, zice Nelle, expirând un nou nor de fum, s-a întâmplat la un dineu. Nici una dintre noi nu ştia că gazda era o cunoştinţă comună. Nu prea mai ieşea în perioada aia - sfârşitul îi era aproape.

- Şi ce s-a-ntâmplat? întreabă el, cu voce timorată.

- Ea mergea la toaletă, eu ieşeam de acolo. Ne-am ciocnit una de alta. S-a uitat la mine şi a izbucnit în lacrimi. Şi-a tot cerut scuze pe parcursul serii, m-a îmbrăţişat, aşa cum doar Babe ştia să îmbrăţişeze, şi mi-a spus că s-a bucurat foarte mult să mă vadă. Dar nu se putea opri din plâns. S-a simţit prost din cauza asta.

- De ce plângea, Nelle?

- O, Truman. Eşti atât de deştept, dar uneori poţi fi *îngrozitor* de greu de cap.

El se uită la ea clipind. Aşteptând.

- A plâns pentru că nu se aştepta să mă întâlnească... Şi nu se putea uita la *mine* fără să se gândească la *tine.*

Mai târziu, în aceeaşi seară, stau amândoi pe verandă, legănându-se uşor pe balansoarele care scârţâie. Bate o briză foarte uşoară. Se lasă întunericul ca un văl peste culorile purpurii ale amurgului.

- Vrei să-ţi povestesc cum a fost când am murit a doua oară?

- Lasă-mă să ghicesc, Iisus ţi-a înmânat Premiul Nobel.

- Nu. A fost ceva mult mai simplu. Eram la aeroport, la ghişeul de îmbarcare. Mă verificau fetele drăguţe de la Aeromexico - cele care poartă pălăriile alea elegante, fără boruri...

*Aşa cum purta Jackie pe vremuri...* a devenit deja un refren obişnuit.

- Exact, zice el, fără să-şi dea seama că poveştile lui devin tot mai mult *ale noastre.* în fine. Mi-au dat biletul, eu mi-am luat geanta şi m-am îndreptat spre banda transportoare. Eram pe un coridor, cel mai lung din câte văzusem

vreodată. în faţa mea, la ceva depărtare de mine, era cineva care... mă aştepta.

- Dumnezeu?

- N-aş zice, având în vedere că nu cred în El.

-Babe...?

-Nu.

- Mama ta?

- Nu... Sunt aproape convins că era un bărbat.

- Jack?

- Asta-i absurd, Nelle. Eu *trăiesc* cu Jack. Acum,

în prezent.

- Bine, atunci cine...?

- Nu sunt sigur. în spatele lui strălucea o lumină, aşa că nu i-am putut distinge trăsăturile. Da' cred că am văzut, ca o străfulgerare, lumina unei aripi de aur... Un accesoriu împachetat în hârtie de la Cartier.

- O, Truman. Cartier? Ce naiba are a face Cartier cu viaţa de apoi?

- Nu ştiu..., zice el, misterios. Mi-a amintit de o persoană pe care am cunoscut-o cândva. L-am ajutat cu ceva, iar el, la rândul lui, m-a ajutat pe mine.

- Cu ce anume?

- Mi-am pierdut cuvintele, iar el mi le-a înapoiat.
Nelle oftă.
- Nu ştiu dacă ar trebui să-i mulţumim sau să-i trimitem un mandat de arestare.
- Toată tărăşenia a durat treizeci şi cinci de secunde. După câte se pare, dacă mai rămâneam mort încă trei, aş fi fost mort de-a binelea.
- Slavă Domnului că n-a fost aşa.
- Nelle? Mai ţii minte concursul acela - de pe pagina pentru copii din *Sunshine?*
- Bineînţeles, tot timpul îmi aminteşti de el.
- Ei bine, mai ţii minte premiul? Cel pe care mi l-au promis?
- Ţin minte că am lins o sută de plicuri când nu ai primit ce voiai.
- Un căţeluş. Un pui de beagle.
- Şi ce-i cu asta?
- Nu ţi se pare de-a dreptul pervers din partea lor că nu mi l-au dat? Toată viaţa *asta* mi- am dorit, să am un câine - apoi am câştigat unul, cinstit, iar ei nu mi l-au dat. Să-i refuzi unui copil... E un act voit de cruzime, nu crezi? Iar eu urăsc cel mai mult cruzimea comisă cu bună ştiinţă, dinadins. E singurul păcat de neiertat, după părerea mea.

Nelle se uită la el, nedumerită.

- Dar, Truman... tu ai *avut* câine în copilărie.

-Eu?

Ca şi cum nu-i venea să-şi creadă urechilor. Ca şi cum Nelle ar fi ştiut răspunsul la o parte a vieţii lui pe care a uitat-o de mult, a rătăcit-o printre minciuni şi naraţiuni şi jumătăţi de adevăruri măsluite.

- O potaie drăguţă, pe nume Queenie. Ţi-a cumpărat-o Sook. Nu mai ţii minte?

Băiatul-bărbat neagă din cap, încercând cu fiecare fibră a fiinţei lui de pitic să distingă între realitate şi ficţiune.

în dimineaţa următoare este chemat la recepţie, unde găseşte o telegramă adresată lui. De mult nu s-a mai gândit cineva să-i scrie, aşa că acum simte acea bucurie vanitoasă, pe care o crezuse uitată.

Se uită îndeaproape - pe plic, la destinatar, scrie „LADY SLIM KEITH”.

De emoţie, inima parcă-i sare din piept.

Poate s-a hotărât, în sfârşit, să-l ierte! N-a renunţat niciodată la speranţa asta... Nu trece o zi în care să nu se gândească s-o sune, sau pur şi simplu să meargă la ea acasă şi s-o implore să-l ierte. Fusese convins că îl va ierta în cele din urmă. Oare de unde a ştiut unde e? - se întreabă.

Poate că această călătorie pe meleagurile natale a acţionat ca un fel de voodoo şi i-a redat favorurile ei măgulitoare. Rupe plicul, nerăbdător să vadă ce...

MI-A TRIMIS CINEVA CARTEA MĂTUŞIITINY. E ATÂT DE NOSTIM SĂ CITESC DESPRE ANTECEDENTELE TALE ŞI DESPRE COPILĂRIA TADETOATĂJENA.
-SLIM

Rămâne cu privirea aţintită pe foaia de hârtie, de parcă Slim însăşi ar fi scos limba la el din text şi l-ar fi lovit peste mâna care ţine răvaşul plin de venin.

Se întoarce în cameră, unde Nelle îşi face bagajul. Când se uită la el, observă că faţa lui e de o paloare cadaverică.

- Vrei să mergem să luăm micul dejun? întreabă el agitat.

- Credeam că nu mâncăm până la prânz.

- Putem să ne răzgândim - chiar vreau să iau micul dejun.

- Bine, dar eu am crezut că o să...

- La naiba, Nelle - trebuie să *beau* ceva! izbucneşte el. Apoi, cu capul plecat: Scuză-mă. îşi scoate tabachera din buzunar şi înghite pastile. îi dă telegrama de la Slim. Nelle o citeşte, ochii i se împăienjenesc de milă.

- O, Truman... îmi pare atât de rău.

- Acum putem merge, te rog, să-mi iau un Bloody-Blood?

După ce i-au strecurat chelneriţei o bancnotă de zece dolari să le facă băuturile mai tari, s-au aşezat la tejgheaua de la restaurantul hotelului, Nelle ţinându-l pe Truman de mâna tremurândă.

- Nu poţi să termini odată afurisita aia de carte? Poate că, după ce e publicată, după ce e *gata,* ai putea să laşi toate astea în urmă şi să te apuci de ceva nou.

- Nu... am aşteptat prea mult. Cu capul sprijinit pe mâna lui scheletică, respinge vehement ideea. Mâna lui, observă Nelle, e de om bătrân, şi totuşi, Truman are doar cincizeci şi ceva de ani. Trebuie să fie *perfectă,* după tot ce s-a-ntâmplat. Nu ajunge să fie bună. Trebuie să fie *grozavă.* Cea mai bună carte pe care am scris-o. încununarea tuturor talentelor mele.

- Dar, Truman, astfel de standarde implică nişte eforturi inumane.

- Exact. Se apleacă înspre ea şi-i şopteşte cea mai mare frică a lui. Mă tem că scrierea cărţii ăsteia... mă ucide. I se citeşte groaza în ochi.

Nelle îşi lipeşte fruntea de fruntea lui şi îl întreabă:

- De ce nu renunţi? Aşa ai făcut cu O *vară de răscruce* - şi apoi ai scris *Alte glasuri, alte încăperi.* Adevărul e că aşa ai procedat şi cu *asta* şi ai scris *Cu sânge rece.* Cine zice că n- o să fii în stare să scrii altceva? Ceva *mai bun...*

- Nu pot renunţa la ea, Nelle. A devenit un mod de a trăi. Dacă aş termina-o ar fi ca şi cum ai scoate un câine frumos sau un copil în curte şi l-ai împuşca în cap. Nu ar mai fi a mea niciodată... şi nu cred că-s în stare să fac faţă unei asemenea pierderi. Se uită în ochii ei, timid. Vezi tu, eu o visez. O *văd,* e la fel de reală aşa cum eşti tu aici, în faţa mea. întreaga afurisită de carte.

Nelle îi observă privirea plină de uimire, închipuindu-şi viziunile lui nocturne, a căror splendoare aparţine unui alt tărâm decât realitatea sordidă a luminii neiertătoare de dimineaţă, într-un motel ieftin, cu cocktailuri Bloody Mary.

- Trebuie să fie *perfectă.* Trebuie să compenseze pentru tot ce am pierdut.

Ea, martoră a obsesiei care îl devorează, clatină din cap dezaprobator.

- Truman. Ascultă-mă. N-ai putea să vorbeşti cu ele - cu cele care mai sunt în viaţă - şi să recunoşti că ai greşit?

- O, nu. Nici *voooorbă,* răspunde el, râzând.

Vechea tărie de caracter se întoarce, stimulată de un cocktail cu votcă şi sfidare. Furia pe care o simte faţă de fiecare dintre noi, dar şi iubire, în acelaşi timp. Furie pentru că nu l-am înţeles.

- în secunda în care îmi simt slăbiciunea, se vor năpusti asupra mea ca rechinii care adulmecă sânge în apă. Şi-apoi, de ce trebuie să dau *eu*

înapoi? Eu am dreptate! Ele sunt cele care nu au dreptate! Am o responsabilitate faţă de arta mea - faţă de talentul meu!

Ea îi pune mâna pe obraz, care pare bătrân şi, în acelaşi timp, proaspăt ca al unui nou- născut.

- E atât de frumoasă, Nelle, când o văd în faţa ochilor... Mai că nu-mi vine să cred că cineva e în stare să scrie proză atât de frumoasă. Trebuie să încerc... înţelegi? Să o duc la bun sfârşit.

- Tocmai asta mă îngrijorează pe mine.

- Nu-ţi face griji, Nell's Bells. O s-o scot eu la capăt - ai să vezi.

Băiatul se întoarce într-un apartament gol.

Fără Jack. Fără Nelle.

Linştea îl supără cel mai tare. I se pare

deconcertantă.

Nu prea a dormit în ultima vreme. Poate vreo două ore pe noapte, sau nici atât. Mai mult nu-l lasă nervii întinşi la maximum, oricât şi-ar dori. A făcut rost de la doctorul lui de o nouă pastilă pentru insomnie, care-l atrage din cauza denumirii poetice: Halcion.

Chiar dacă numele e scris greşit®[1], i se pare că acel oval mic, albastru deschis, e ca un paşaport magic care-l duce către zilele strălucitoare de demult. în fiecare noapte, cea mai mare plăcere a

lui este să-şi pună acel obiect sacru pe limbă şi să alunece în trecut, spre zilele liniştite, ca acelea petrecute în Shalimar-ul mamei, sperând în zadar să se trezească stăpânit de fericire. Aceste momente sunt sacrosancte, felul lui de a stabili o legătură specială cu tot ce a iubit şi a pierdut.
După şederea în Montgomery, se întoarce acasă. Sidney îi cară bagajele până la uşă, dar l-a însoţit cele douăzeci şi două de etaje mai mult pentru sprijin moral, simţind că băiatul e prea speriat să facă acea călătorie singur. Deschide uşa cu cheile lui Truman, aprinde luminile şi îi lasă valiza în hol.
- Gata, domnule Truman, totul e rezolvat.
- Sidney - îl opreşte băiatul când acesta se întoarce să plece. Ai putea să-mi faci o foarte mare favoare şi să verifici camerele?
- Să verific dacă sunt...?
- A, ştii tu. *Oameni.* Ţi-aş fi tare recunoscător dacă ai face asta. Şi aprinde luminile în fiecare dintre ele, te rog.
- Sigur, domnule Truman, răspunde Sidney, făcându-i pe plac.
Merge din cameră în cameră, cu băiatul pe urmele lui, oprindu-se în pragul fiecărei încăperi. Din bucătărie în birou în hol şi în dormitor.
- Nu e nimeni, îi spune portarul calm, după ce iese din budoarul lui Truman.
- Ai putea, te rog - ştiu că pare o idee prostească, dar eşti amabil să te uiţi şi în şifonier?

Şi sub pat? Sunt atât de *surescitat* de când cu spargerea...
Sidney se conformează, deşi au circulat tot felul de zvonuri în clădire cum că *nu a existat* nici o spargere, şi nici asasini. Domnul Capote, se pare, a luat-o razna.

- Totul e în regulă, îi raportează Sidney, după ce termină verificările. Şi să nu vă faceţi griji - eu sunt jos, dacă aveţi nevoie de ceva.
- Mă bucur tare mult, Sidney. Apoi, pe tonul lui cel mai *confidenţial:* Şi mica *favoare* despre care am discutat noi înainte să plec... Ai reuşit?
- Bineînţeles, domnule Truman. E în frigider.

Truman răsuflă uşurat.

- Bine, Sidney, foarte bine.

îl conduce până la uşă.

- Vă doresc noapte bună, domnule.
- Sidney, stai puţin - Truman îşi ridică mâneca şi îşi scoate ceasul pe care îl pune în mâna portarului. Pentru tine. Şi Bogie a avut unul, la fel şi Francis. Am...

Uită ce a vrut să zică.

- O, nu, domnule Truman, nu pot accepta.

- Nu mă jigni, Sidney - în semn de recunoştinţă,

pentru că te-ai ostenit pentru mine.

- Mă iertaţi, domnule, dar eu vă consider prieten.

Chipul lui Truman se luminează.

- Serios?
- Desigur, domnule. Vă sunt recunoscător pentru intenţie, dar ce-ar fi să o lăsăm pentru ziua mea? Aşa fac prietenii.

- Asta-i o idee grozavă! Când e ziua ta, dragul

meu? O să mi-o notez.

- Cinci iulie.

- Aşa facem, atunci! zice Truman, zâmbind fericit.

- Noapte bună, domnule.

- Noapte bună, Sidney.

închide uşa după portar, merge în birou şi scoate din sertar agenda jerpelită. Răsfoieşte până la 5 iulie, gândindu-se cu plăcere că e chiar ziua de după 4 iulie, pe care o iubeşte datorită focurilor de artificii şi a petardelor şi a candelelor romane. Când dă ultima pagină, vede ceea ce ştia deja că scrie acolo: 5 iulie... Barbara Paley.
Bineînţeles. Ziua de naştere a lui *Babe.* înainte să apuce să se întristeze de-a binelea, mâzgăleşte

numele lui Sidney sub al ei şi apoi se duce în bucătărie.
Deschide frigiderul, unde găseşte sticla de Stoli pe care a cumpărat-o Sidney în absenţa lui. Cum nu e nimeni în jur care să-l oprească, Truman îşi toarnă un cocktail Orange Drink generos, căci „prietenul” lui, grijuliu, i-a lăsat în frigider şi o cutie cu suc de portocale. Bea încântat. îşi scoate cutiuţa din buzunarul de la haină şi ia o pastilă liliachie, apoi una verde, care, împreună, parcă seamănă cu floarea preferată a lui Babe... *Doamne,* cât îi e de dor de ea în astfel de momente! La final, acea *pièce de résistance,* tableta ovală de Halcion, pe care o savurează ca o călugăriţă care primeşte împărtăşania.
Merge în dormitor şi se schimbă într-o pijama neagră, de mătase. Când închide uşa de la dulap, vede în oglindă o siluetă care stă în spatele lui. Sare în sus, speriat de moarte - ucigaşii plătiţi - asasinii! (Care, într-un fel, *ştie* că nu există. într-adevăr, sunt intruşi în apartamentul lui, dar sunt de altă natură.)
Dă să ţipe, dar se opreşte, căci recunoaşte persoana din spatele lui.
*-Joe...* Tu eşti?
în oglindă, Joe Capote - pe care l-a văzut foarte rar de când a murit Nina şi aproape deloc de când cea

de-a treia soţie a lui l-a hărţuit pe micul geniu. Oare aceasta să fie pedeapsa lui binemeritată?
Se freacă cu putere la ochi, adunându-şi curajul să se uite din nou în oglindă. Dar arătarea a dispărut. Nici urmă de Joe, Tati cel vitreg. Inspiră adânc şi ia un flacon de Dilantin din dulăpiorul cu medicamente. I s-a recomandat să le ia ca să prevină atacurile, iar el chiar asta îşi doreşte acum.
- O, Doamne, sper că n-a adus-o şi pe *Nina* cu el, bâiguie el, părând mult mai puţin afectat decât e în realitate.
Cu paharul de Orange Drink în mână, se duce în birou. Aude ceva... Un sunet slab, un fel de bâzâit, poate?
Se uită cu atenţie în jur şi observă o molie care, atrasă de lumină, e acum captivă în veioza lui de la Tiffany şi se tot zbate cu trupuşorul ei, uşor ca o şoaptă, atingându-se de bec. E doar o molie, râde el, în sinea lui. Cu toate astea, se aşază pe canapeaua victoriană cu spatele la perete, ca să nu se poată furişa nimic în spatele lui.
Şi atunci, zgomotul devine clar. Nu e de la aripile moliei, dar seamănă. Un fel de *bâzâit...* Tot mai tare. Se aude şi ceva care seamănă cu râsul lui Babe, în hohote... apoi al Gloriei. Se întoarce să vadă ce e, poate sunt umbrele lor, stafiile lor, sau

poate e doar o iluzie optică. Pe pervaz, lângă draperia de creton, două pene perfect albe. De porumbel, îşi spune el, le-o fi suflat vântul de afară. Dar, când întinde mâna să le ia, e absolut convins că provin de altundeva, oricât de absurd ar părea.

Două pene de lebădă, albe, perfecte.

Se întoarce pe canapea, tremurând. O fi o glumă? O glumă proastă din partea lui Jack, să-l sperie, să-l readucă la realitate? Sau poate că e un complot, cineva vrea să se strecoare în apartamentul lui şi să-i fure preţiosul manuscris? Manuscrisul! în ciuda groazei care l-a cuprins, se repede în hol, acolo unde se află încă servieta şi valiza lui, şi observă că aceasta din urmă a fost deschisă şi stătea afară cu maţele revărsate, fiecare lucruşor fiind aruncat pe te miri unde. Se opreşte - confuz, pe punctul de a-şi pierde minţile. Se repede după servietă şi, *slavă Domnului,* manuscrisul e acolo.

Opt sute de pagini, învelite în hârtie maro...

Bineînţeles că nu l-a pierdut! Şi-a învăţat lecţia, cu mulţi ani în urmă, când a început să ne simtă prezenţa. Se duce înapoi în birou, desface hârtia şi verifică, neliniştit, dacă toate paginile sunt acolo. Ţine manuscrisul aproape de el, de parcă vrea să-l protejeze de ochii iscoditori ai fantomelor, şi verifică fiecare capitol - din când în când râzând

pe înfundate. Uneori se încruntă şi ia un creion Blackwing să corecteze greşeli răzleţe de ortografie. Alteori, se uită lung la pagini, fascinat de propria-i scriitură. Pune cu grijă manuscrisul pe masă şi, simţindu-l în siguranţă acolo, se întoarce în bucătărie, să-şi mai toarne un Orange Drink. Şovăie... Oare ce miroase aşa...? O fi fum de ţigară? Nu se poate - s-a lăsat de ani de zile, după ce a văzut ce-a păţit Babe din cauza ţigărilor. Oare intră prin pereţi? Soţii Rothstein fumează? Nu se ştie niciodată, în ziua de azi. Adulmecă aerul cu priceperea unui somelier şi parcă percepe un iz floral în mirosul de fum. Parfum. Nu doar unul, ci mai multe. Diverse arome care-l încântau la petreceri, când femeile, după ce plecau, lăsau în urma lor mireasma lor caracteristică, un simbol inefabil al prezenţei lor acolo. I se pare că distinge mireasma dulce de iasomie pe care o purta Babe de atâtea ori, deşi aroma asta îi aduce aminte şi de Marella, chiar dacă parfumul ei avea o notă de bergamotă. Parcă simte şi mirosul puternic de mosc al Gloriei şi pe cel de orhidee al lui Lee, care umple aerul cu un iz de pericol. Simplicitatea plină de prospeţime a lui C.Z. şi a tuberozelor ei, sau Slim, cu mirosul ei de gardenii, amestecat cu romul lui Leland, care îi persistă în piele.

în timp ce traversează bucătăria, băiatul are senzaţia că miroase un buchet, ca şi cum fiecare dintre noi a fost acolo şi apoi a părăsit încăperea. Când ajunge în birou, aude un bang! Un sunet puternic, scurt, ca o împuşcătură. Se repede înapoi şi găseşte draperia înfoiată. Vântul a deschis fereastra - exact ca în noaptea spargerii. O rafală îi împrăştie paginile de manuscris prin toată camera, unele alunecă sub canapea, el se chinuie, în patru labe, să le recupereze.

*Ai grijă să fie toate, Truman. Doar nu vrei să pierzi vreo pagină...*

Ţâşneşte în picioare, cu ochii ieşiţi din orbite de groază. O zbugheşte înapoi pe canapea. Zgomotul de aripi care bat se aude tot mai tare, împresurându-l. Aripi... Perechi de aripi, care coboară. Imperceptibil.

Şase perechi de ochi, în diferite puncte ale încăperii, negri, strălucitori, lichizi, ca nişte stele. Constelaţia Cygnus, Lebăda - Crucea Nordului.

Se târăşte înapoi spre stinghia patului, stă lipit cu spatele de perete şi se holbează în jurul lui. La nimic, la tot. La ce nu vede, dar *simte* că e acolo. Ştie că se află în prezenţa a ceva, dar nu-şi dă seama ce poate fi acel ceva. El aşteaptă. Noi aşteptăm. Avem tot timpul din lume. în cele din urmă, îndrăzneşte să zică:

- E cineva acolo?

Linişte.

- Cine-i acolo?
- Nina...?

*Nu...*
Apoi cu un amestec de teamă şi ceva ce nu poate fi descris decât ca un licăr de speranţă:

- Babyling...?
- *Şi...* (îl îmboldim noi)
- Mamacita...?

Suspinul nostru colectiv răscoleşte draperiile.
*Truman, chiar nu ne cunoşti, după atât timp?*
Ne uităm cum creieraşul lui inert începe să pună totul cap la cap, deşi a mai făcut asta, dar a uitat. De fiecare dată a respins revelaţiile ca fiind nişte simple şi trecătoare efecte ale fenobarbitalului, ale Thorazinei sau ale altor pastile pe care le-a înghiţit. Nu e chiar atât de greu de crezut, la urma urmei! (Atenţie, viziunile astea pot fi provocate şi de Halcion.)

- Sunteţi *toate?*

Simte un val de căldură, care provine de la plăcerea noastră colectivă de a vedea că a ghicit.
El aşteaptă, noi aşteptăm. Ascultând şi pândind.

- Ce-ce-ce vreţi?

*Truman, tu ştiai că lebedele - fiinţe graţioase, fără nici o îndoială, şi de obicei inofensive - sunt în stare să lupte cu ferocitate atunci când sunt atacate? Când partenerii lor sunt ameninţaţi sau când cuiburile le sunt în pericol...? în astfel de situaţii, devin necruţătoare într-o clipită.*

Bănuim că ştie asta - doar capul îi e plin cu sute de informaţii inutile despre animale -, dar, întrebat în condiţiile de faţă, nu ştie ce să răspundă.

*Ştiai, de exemplu, că aripile lor au puterea de a rupe un braţ de om...?*

El clatină din cap cu înfrigurare.

*Ştiai că sunt cele mai rapide păsări de apă şi că migrează aliniindu-se în V? Vezi tu, ele au observat că, dacă se află lângă vârfurile aripilor vecine şi vârtejurile de aer create de ele, pot spori înălţimea la care zboară - astfel se autopropulsează cu forţa grupului. Ştii ce înseamnă asta?*

-Nu.

*înseamnă că unde-s multe, puterea creşte. Şi, când vine vorba despre o mulţime de lebede - suntem convinse că ştii lucrul ăsta, doar ţine de domeniul tău de activitate - avem la dispoziţie o multitudine de substantive colective. Stol. Cârd. Pâlc, grămadă, adunătură. Tânguire - nouă asta ne place cel mai mult. E poetic, nu crezi? Desigur, se referă la bocetul lebedei care e pe moarte.*

Inima îi bate să-i sară din piept. Cât de mult ar vrea să dispărem! I-ar plăcea să mai ia un Halcion, dar îi e teamă de ce suntem în stare dacă îndrăzneşte să facă vreo mişcare.
*Sigur ştii că lebedele simt când li se aproprie sfârşitul, şi atunci cântă cel mai frumos cântec, chiar în clipa în care se sting. Efectiv cântă şi apoi... finito.*
Micul lui piept se umflă uşor, discret - e prea riscant să înceapă acum să se dea mare, ar putea fi pedepsit pentru asta. *Bineînţeles* că ştie, de la Shakespeare şi Tennyson şi Dryden şi Proust! Câţiva dintre cei mai apropiaţi prieteni ai lui, din copilărie. *,Precum un lung cârd de lebede, albe ca zăpada / Care zboară sus, în înalt, spintecând cerul străveziu*Nu ar îndrăzni să ne pună răbdarea la încercare, recitând un fragment mai lung, dar se gândeşte că un distih eroic nu poate dăuna.

*Aşadar.* Linişte.

*Dar cartea, Truman? Ce ne zici despre* Rugăciuni

împlinite?

- Ce să vă zic? (Ni se pare nouă, sau tonul lui e

defensiv?)

*Cum merge?*

- Bine.

*E terminată?*

-Nu.

*E aproape terminată?*

-... Da.

*Mincinosule. Ai mai scris ceva, în afară de mizeriile care au apărut în* Esquire?

-Da!

*Sperăm că-ţi dai seama că timpul se scurge...*

îi simţim pulsul accelerând, îl privim cum îşi duce mâna la piept.

- încetaţi, vă rog! Nu vreau să vorbesc despre...

*Nu auzi ceasul din cer, ticăind fără oprire?*

- Tot am senzaţia că aproape am terminat - că sunt foarte aproape de finalul cărţii! Că mai am nevoie doar de o zi, doar de încă o zi ca să fie totul aşa cum trebuie, să scriu finalul - am nevoie de acea stare supremă de graţie. Dar *timpul...!*

*Tic. Tac. Tic. Tac.*

- Parcă vine un flaşnetar care tot accelerează ritmul, învârte manivela din ce în ce mai repede. Iar eu sunt maimuţa legată de cuşcă cu un lanţ, silită să danseze cu o viteză ameţitoare, încercând cu disperare să ţină pasul cu ritmul impus! O zi

devine o săptămână, care devine o lună, care devine un an...

*Care se prelungeşte la cinci, zece,*

*cincisprezece...?*

-Vă implor...

*Te-aigândit vreodată, Truheart... cine scrie, de*

*fapt, poveştile cui?*

- Poftim?

*Oare tu eşti cel care spui poveştile vieţilor noastre, sau noi suntem cele care o spunem pe-a ta?*

Totul pare un puzzle, un joc obscen de ventriloc.

*Măcar dacă ne-ai fi descris aşa cum suntem...*

- Dar asta am şi *făcut*| E *frumos*| E Proust!

*Bârfe goale!* lătrăm noi la el.

*Pettegolezzo!* adaugă Marella.

- Dar *întreaga* literatură e bârfă! strigă el, apărându-se. Ce mama naibii credeţi că e *Anna Karenina,* dacă nu bârfă? Sau *Madame Bovary,* sau *Război şi Pace?*

*Ce-o să te faci, Truman?* îl întrebăm, dispreţuitoare. *Cine eşti tu - ce eşti tu - fără scumpele tale cuvinte?*

- Eu..., începe el, dar îl întrerupem. îl asaltăm cu furie.

*Nimic! Doar un şobolan ofticat din...*

*Nedorit de nimeni - nefiresc...*

*O creatură ciudată, monstruoasă...*

*Un geniu, un ratat, un toxicoman...*

*O cobră ucigătoare, moartă pe dinăuntru,*

*împăiată în picioare...*

*Singur, părăsit...*

- îngrozit, oftează Truman.

N-a fost niciodată până acum atât de aproape de punctul în care *ştie* cum trebuie să fie cartea lui. Şi totuşi, niciodată atât de departe de realizare. Dacă şi-ar putea găsi curajul! Vede totul foarte clar - tot ce îşi doreşte, tot ce *are nevoie* să extragă din ceruri ca să devină nemuritor. Mii de personaje adunate la o magnifică serată în Shangdu - acel oraş chinezesc antic din Mongolia, Xanadu-ul la care s-a gândit bătrânul Coleridge când a scris *Kubla Khan,* el însuşi sub efectul unui evantai de halucinogene. Acolo băiatul vede râuri care sclipesc şi pe care poţi pluti. Lanuri de grâu unduindu-se. Mări de culoarea lapisului. Forme

netede din sticlă şi oţel, care răsar în locuri pustii.

Case mari de ţară, prin care bate vântul şi a căror raritate le face de-a dreptul frumoase. Vede iahturi şi şalupe şi avioane, schimbându-şi înfăţişarea între ele. Şi oamenii... Toţi cei pe care i-a cunoscut vreodată. Tot ce a văzut.

El stă deasupra acestui vast ţinut, încercând să-şi păstreze echilibrul cu graţie, planând deasupra viziunilor sale; lumea perfectă pe care a creat-o în mintea lui, din propriile-i gânduri.

Simţim imboldul de a ne înghesui şi noi acolo, lângă el, pe acea sfoară suspendată la înălţimea ameţitoare din închipuirea lui febrilă.

Ne face o plăcere bolnavă să-l vedem cum cade şi cum eşuează. Un spirit intim de *schadenfreude*[ee], având în vedere cât de apropiaţi eram.

Recunoaştem că noi nu existăm fără Truman, dar nici el nu există fără noi. S-a văzut silit să convieţuiească cu noi şi cu toată gălăgia şi strigătele şi furia noastră. El trăieşte cu resentimentele noastre, care supurează în interiorul lui. Noi suntem cancerul care-i devorează organele - ceea ce e un paradox, dacă stai să te gândeşti. Nu putem exista fără corpul gazdă, dar ne consolează faptul că-l distrugem.

Aşa că se impune întrebarea: oare comitem vreo formă perversă de hara-kiri în masă? Dar adevărul

e că ne doare în *cot.* Noi ne dorim răzbunare, atâta tot. Cu orice preţ.

- Eu doar am vrut să relatez *poveştile* voastre, se tânguieşte el. Ca în cele mai sublime romane. V-am iubit aşa cum aţi fost - propriile voastre creaţii absolute, ca marile eroine din literatură, Karenina sau Bovary, dar mai reuşite. Cu *muuult* mai reuşite. Pentru că sunteţi *adevărate.*

*Noi nu suntem personaje, create pentru a-ţi stârni ţie plăcere sau haz, Truman. Suntem femei. Femei adevărate. Iar ceea ce scrii tu acolo, cu atâta nonşalanţă şi superficialitate, sunt* vieţile *noastre.*

- Credeţi-mă, dragile mele - nu sunt *deloc* superficial!

*Vieţile noastre - nu ficţiune*! *Ai spus cele mai cumplite lucruri...*

- Nu *eu* le-am spus - ci P.B.! Nu puteţi învinovăţi un scriitor pentru ceea ce zic personajele sale.

*Dar atunci pe cine naiba AR TREBUI să*

*învinovăţim?*

- Nu ştiu, răspunde el, plângând. Pur şi simplu nu

ştiu...

*Vezi tu, doar un singur lucru nu poate fi iertat...*

- Da! Cruzimea voită, răutatea intenţionată! strigă el. *J'accuse, j'accuse, j'accuse.— Voi* sunteţi monştrii! Ce poate fi mai crunt decât să respingi

pe cineva cu atâta brutalitate? Pe cineva care v-a iubit atât de mult, aşa cum v-am iubit eu?

*Nu prea ne-ai dat de ales...*

- Eram un artist - întotdeauna un artist!

*Oare merită, în numele artei, să te alegi cu* asta...*? Să ne ucizi pe noi şi să te ucizi pe tine însuţi - pentru ceva ce nu vei duce niciodată la bun sfârşit?*

-încerc, din toate puterile! Plânge în hohote. Şi sunt *obosit...* atât de obosit.

*Poate că...* ne oprim, să-i captăm atenţia, *această carte nu e menită să fie terminată...*

Linişte.

*Pentru că nu mai eşti în stare, Truman... nu-i aşa?*

îşi ia capul greu în mâini şi-l scutură în semn de negare.

- Nu, şopteşte el, uşurat că altcineva a rostit ceea ce el nu e în stare să recunoască. Şi anume, că nu poate duce la capăt singurul lucru important pe care şi-l doreşte nespus. îl impresionează inexplicabil de mult faptul că noi suntem cele care am ghicit adevărata stare a lucrurilor.

*Vrei să se termine totul, nu-i aşa...?*

Aprobă din cap, cu un aer sumbru.

- îngrozitor de tare. O, cât de mult îmi doresc asta...

Nu mai pare artistul care face echilibristică pe sârmă, la înălţime, ci o creatură abisală, care stă pe fundul mării şi se uită lung la lumina ce străbate prin apă. Şi atunci îi vine ideea.

Atât de simplă, atât de limpede. Dintr-odată, ştie ce are de făcut, indiferent de rezultat...

Câteodată *lipsa* cuvintelor e preferabilă cuvintelor nepotrivite.

Şi acesta e momentul când aude...

O minunată, magnifică simfonie de voci, trâmbiţând vechiul, vestind noul. Un crescendo de bucurie, care înăbuşă pierderile şi durerea. Prin strigătele şi bocetele lor, dragile lui lebede din constelaţia Cygnus îl eliberează! Supremul cântec al lebedelor, poate cel la care lucrase, de fapt, în tot acest timp.

Aude vocile Noastre contopindu-se şi totuşi ne poate distinge pe fiecare dintre noi, soliste al căror timbru individual se ridică deasupra corului. Vocea clară, rezonantă, a lui Babe, o melodie familiară, care se adânceşte şi se maturizează cu timpul, odată cu polifonia nesiguranţei. Cadenţa vestitoare de moarte a lui Slim, pocniturile ritmice ale castanietelor, cu dansatori care se rotesc frenetic în minuscula încăpere. Aude strigătul

primitiv al Gloriei - povestea aventurilor ei impresionante. Un vals de mariachi, tachinând mandolinele unor Casanova sortiţi pieirii. Coloraturile ariilor pasionale ale Marellei, avântându-se tot mai sus, apoi scufundându-se din nou. Izbindu-se de bocetul armonicilor. Fumul scos de ţigara lui Lee, care se ridică şi se răsuceşte, împresurând vedenii cu regine de bar, îmbibate în gin, şi hoinari de la miezul nopţii, cu cadenţa unduitoare a ritmului de jazz. Aude melodii vechi de vodevil, pârâind la un gramofon. Forfota oamenilor de spectacol, falsetul lui C.Z. Bătăi din picioare, pe scândurile neregulate de pe scenele vapoarelor - *bătăi în podea - sărituri - pas lateral - pas înainte* şi, iar, *bătăi în podea - sărituri - pas lateral - pas înainte şi înapoi.* Tânguirea trompetei, sunetele metalice de pianolă. Cântece de leagăn în tonalităţi liniştitoare; o voce de mamă, suavă. Cântându-i unui băiat pe care nu şi l-a dorit, dar căruia i se părea că ea avea cea mai dulce voce când îi cânta, zâmbind şi ţinându-l în braţe.
Peste toate acestea, strigătul păsărilor de apă, care seamănă cu explozia de alămuri şi suflători. Cârdul lui Apollo, întinzându-şi gâturile acelea lungi, fermecătoare, şi scoţând un ultim răcnet colectiv, desfăşurându-se de-a lungul camerelor

lungi, curbate, pe distanţe de kilometri întregi şi spulberându-se ca o mie de raze ce izvorăsc dintr-un singur soare celest. Zburând mai aproape, tot mai aproape, înspre sfera aceea măreaţă, strălucitoare, vestind zorile printr-un suspin etern de bucurie.

Două aripi puternice se fac tot mai mari, trec prin perete şi îl împresoară. Ceasul Cartier ticăie apropierea zorilor. Ştie cui îi aparţin, nu e nevoie să se uite.

- Vi-cen-tee? Ai auzit? Se lasă pe spate, în căuşul unei aripi de aur, care se închide protector peste pieptul lui concav. *Asta* a fost *Rugăciuni împlinite.* E frumoasă.

Zicând acestea, băiatul dă drumul foilor, care cad, fluturând, pe jos ca nişte mănunchiuri de puf. Inima lui e plină, *atât de plină* de bucurie... însă mintea îi e uşoară ca o pană.

Plutind pe paginile albe, goale, care au fost, de atâta amar de vreme, colacul lui de salvare - asediat -, acum într-o croazieră de plăcere prin peşteri de smarald, scânteietoare, trecând rapid prin Egee, în cele din urmă pluteşte liber, fără ţintă, pe râurile calme ale gândurilor lui pustii.

„Lacul lebedelor”

Specie de broască ţestoasă mediteraneană „încântare” (in limba franceză în original)

în limba engleză, termenul „halcyon” înseamnă o idealizare a trecutului,

perioadă glorioasă. Versuri din *Eneida* de Virgiliu, în original citate din

traducerea lui John Dryden (1631 -1700) Exaltare (in limba germană în original)

Referire la *J'accuse...!"* („Acuz...!"), scrisoarea cu caracter politic şi moral, publicată de scriitorul francez Emile Zolaîn 1898. Expresia a ajuns să semnifice indignare şi protest faţă de cineva care deţine putere asupra altcuiva şi de care abuzează

## .DOUĂZECI ŞI DOI. 1984. RECVIEM

Băiatul are cincizeci şi nouă de ani când merge, în sfârşit, în China.

E singura ţară pe care n-a vizitat-o încă, ultimul popas dintr-o lungă listă de călătorii. Sunt ultimele zile din august, înăbuşitor de calde, şi mai este cam o lună până la ziua lui.

Are de gând să-şi sărbătorească vârsta de şaizeci de ani în stil mare, căci *poate că,* teoretic, e bătrân, dar băiatul se simte nemaipomenit de tânăr.

Stă cu Joanne Carson, una dintre puţinele victime ale capitolului „La Cote Basque" care încă

vorbeşte cu el. Fiind, într-o oarecare măsură, linguşitoare ca Truman, Joanne a fost încântată să fie inclusă în opera lui, chiar dacă a fost portretizată drept o încornorată acră, suferind de gonoree. îşi doreşte nespus de mult să fie asociată cu Truman, legenda literară, şi să se regăsească în panteonul lui de Lebede, dar noi o vom considera întotdeauna cel mult o lebădă de mâna a doua, de rezervă.
îşi dedică timpul şi energia dorinţelor musafirului ei ori de câte ori acesta catadicseşte să o viziteze. Păstrează piscina caldă, la temperaturi de jacuzzi, pentru ca el să poată sta acolo, pe prima treaptă, la orice oră, înarmat cu un caiet şi prefăcându-se că scrie - lucru pe care îl şi face, cu patos.
în timp ce păşeşte în apa aburindă, băiatul se întreabă dacă are destulă energie să înoate o tură câineşte, păstrându-şi, în acelaşi timp, pălăria panama deasupra apei. Cel mai adesea preferă să stea întins pe o plută de plastic şi să privească, prin ochelarii aceia de soare imenşi, încâlceala de crengi de eucalipt.
Joanne şi-a umplut casa răsfirată (o monstruozitate pe un singur palier, într-o zonă deosebit de periculoasă din Sunset) cu piei de lamă, balansoare din răchită şi tot felul de suvenire de la yoghini. A fost concepută în aşa fel

încât să semene cu o mănăstire tibetană, în care lumânările pâlpâie necontenit. Obiceiul ei era să le aprindă la ocazii speciale, dar băiatul a insistat că fiecare zi pe care o petrec împreună e „o ocazie specială”, astfel că lumânările ard tot timpul, iar comerţul cu ceară prosperă în cartierul Bel Air. Bănuim că fostul soţ, Carson, îi plăteşte o pensie alimentară copioasă, având în vedere că Joanne are un stil de viaţă care nu prea e pe măsura carierei ei din ultima vreme, aceea de „nutriţionist holistic”.

L-a inclus şi pe băiat în porcăria aceea de regim, dându-i să mănânce seminţe de cânepă, ceai cu lapte şi grâu încolţit din abundenţă. Se laudă că, atunci când stă cu ea, viciile lui par să dispară.

- Dragă, le va spune el ultimilor rătăciţi din anturajul lui slăbit, poate că e adevărat că, în California, ţi se mistuie neuronii, dar mâncarea de acolo e atât de *sănătoasă.* în fiecare dimineaţă Joanne îmi face suc proaspăt, într-un aparat special. Morcovi, măr şi grepfrut - un deliciu!

E întins pe plută, în piscina lui Joanne, cu paharul de cocktail pe burtă. Noi - şi Jack - şi oricine îl cunoaşte - ne întrebăm unde şi-a ascuns votca. în timp ce stă aşa, relaxat, sorbind din ceea ce bănuim noi că e tradiţionala lui Orange Drink, gândurile îi hoinăresc şi îşi aminteşte de piscina

lui de odinioară din Palm Springs şi de casa de pe Thirst's End. Căldura necruţătoare a amiezii îl duce cu gândul la Maggie, cum stătea ea întinsă la soarele acela puternic, gâfâind apatică. Ştie că Jack a făcut tot posibilul ca s-o salveze, la sfârşit, când labele din spate îi erau paralizate, şi regretă din tot sufletul că a insinuat contrariul, într-un moment de furie oarbă.

Se gândeşte la Jack, de care îi e cumplit de dor. Nu de hoaşca asta bătrână care a devenit Jack, care îl muştruluieşte de fiecare dată când băiatul ajunge la spital şi care îi ţine sub control pastilele, când se nimeresc să fie în acelaşi loc, lucru care se întâmplă din ce în ce mai rar. Nu de acest Jack, care încă are resentimente faţă de el pentru că a introdus abstinenţa în idila lor - şi sigur nu de acest Jack pudic, care, atunci când băiatul încearcă să îndrepte lucrurile şi să facă dragoste cu el, nu reuşeşte să se excite, şi asta, doar din ciudă.

El tânjeşte după Jack cel din tinereţea lui.

Băiatul închide ochii şi inspiră adânc miresmele de eucalipt şi de iasomie din grădina lui Joanne, lăsându-se în voia amintirilor. Simte cum căldura de august îi intră în piele, iar gândul îl duce la alte ţinuturi fierbinţi...

*Nu* la zilele cu arşiţă din Monroeville, deşi mai face vizite şi pe-acolo, să le vadă pe Nelle, pe Sook şi

pe Mama - care, în Monroeville-ul din închipuirea lui, nu pleacă cu maşina, abandonându-l, ci rămâne *cu* el. Stau la plajă pe iarba moale din curtea verişorilor Faulk, uitându-se cum se topesc cuburile de gheaţă de pe piepturile lor. Se dau împreună pe leagănele de pe verandă, bucurându-se de scârţâitul pe care îl fac în timpul mişcărilor înainte şi înapoi. Când, şi dacă, băiatul permite ca visul lui să fie tulburat de incidentul cu muşcătura de şarpe, Mama e cea care omoară cinci pui, de la care adună sângele ca să-l salveze. Ea e cea care îl ţine de mână şi îl mângâie pe cap şi îi spune ce băiat bun e el, în timp ce el bea dintr-o sticlă Mama-juice limpede, simţind focul băuturii alunecându-i ca lava încinsă pe...

Dar nu asta e amintirea pe care o alege acum. Astăzi, stând întins pe pluta de plastic în piscina lui Joanne Carson, călătoreşte mai departe, către ţinuturi mai exotice, l-au crescut aripi şi zboară altundeva, către o plajă retrasă din Maroc.

Băiatul are douăzeci şi patru de ani.

Ştie asta pentru că azi e ziua de naştere a lui Jack şi, în amintire, el împlineşte din nou treizeci şi cinci de ani, nu şaptezeci, câţi are acum, în realitate.

Se trezesc îmbrăţişaţi.

Uitase cât de fină poate fi pielea lui Jack, nu a mai mângâiat-o de ceva vreme. în reveria lui, băiatul

profită din plin de ocazie, când se iveşte, încercând să sărute acel trup mult iubit. Jack îi încântă auzul cu râsul lui răsunător. O, *Doamne,* ce mult a trecut de când a auzit râsul acela... Aproape că îi stă inima în loc de încântare.
Jack e iarăşi îndrăgostit de el - băiatul simte asta. A aşteptat de atâta amar de vreme ca sentimentele lui să reînvie, a aşteptat chiar şi atunci când făcea cuceriri sortite eşecului, când se certau la nesfârşit din motive meschine. A aşteptat în pofida trădărilor şi a metehnelor lor. în perioadele de insuportabilă singurătate.
în ultimii ani, băiatul a avut nevoie de dragostea lui Jack mai mult decât oricând. A simţit nevoia ca persoana pe care a adorat-o cel mai mult să înţeleagă anvergura pierderii pe care a suferit-o. Să simtă cu el ce înseamnă să fii părăsit. Pentru că a făcut ceva atât de abominabil, deşi *fără să vrea,* încât a fost alungat din paradis pentru totdeauna. Să înţeleagă ce înseamnă să ţi se refuze orice şansă de a-ţi repara greşeala, lucru care, poate, îl doare cel mai tare.
Ştim că are o inimă mare băiatul. Probabil că aici e problema lui - că are o inimă prea mare, prea plină de iubire nemărginită. S-a adunat atât de multă acum, fără a se putea manifesta, încât îi îngreunează până şi respiraţia.

Inima lui pare la fel de mare precum cea a unei uriaşe balene albastre, despre care a citit că are cea mai mare inimă dintre toate vietăţile de pe pământ - cântăreşte cât un avion, iar limba, cât un elefant. Aorta e atât de mare, încât un adult se poate târî prin ea. Băiatul se simte ca o *Balaenoptera musculus,* captivă într-un corp de crevete.

E tare dureros să simţi că ai atâta dragoste de oferit şi să nu mai ai cui.

A crezut că Jack îl va înţelege, dar se pare că a ajuns destul de repede la capătul răbdării - el neavând, de felul lui, multă răbdare cu astfel de lucruri. S-a produs o ruptură între ei, aşa că, pe lângă faptul că ne-a pierdut pe *noi,* l-a pierdut şi pe Jack. Nu va mai fi nicicând acel spiriduş vesel, nevinovat, de care s-a îndrăgostit Jack; va rămâne pe vecie mutilat de suferinţă.

Jack nu s-a îndrăgostit de un băiat cu o inimă de balenă albastră frântă. După ce ne-a pierdut pe noi - pe Babe, pe Slim şi pe restul - anatomia lui s-a schimbat. Jack nu mai ştie ce fel de mamifer e acum băiatul, aşa că nesiguranţa asta îl face incapabil să comunice cu el.

Dar, în călătoriile imaginare ale băiatului, Jack îl iubeşte fără nici o reţinere.

Prima dată când au mers la Tanger, a fost ca să-l cunoască pe Cecil Beaton. Jack ar fi preferat să

rămână în casa de pe stânca din Taormina, pe care o închiriau şi care era înconjurată de bougainvillea şi portocali plini cu portocale roşii, aromate.
Dar Truman voia la Tanger, iar Jack îi făcea pe plac în acele zile, la începutul relaţiei lor. Băiatul îl admira de mult pe Cecil. îl studiase de la distanţă - fascinat de artistul care se învârtea în cele mai distinse cercuri - „Cu cei din familii regale, dragul meu, îţi dai seama?!”
Lui Cecil i-a plăcut de Truman şi l-a transformat într-un fel de protejat al său. Alcătuiau o pereche nemaipomenită - englezul înalt şi subţire şi provincialul pitic, impertinent. Dar se înţelegeau de minune. Datorită lui Cecil, cei doi s-au trezit (spre încântarea lui Truman şi dezamăgirea lui Jack) incluşi într-o comunitate de artişti expatriaţi... Cecil şi Jane şi Paul Bowels şi nesuferitul de Gore Vidai, care-l detesta pe băiat la fel de mult precum era el detestat la...
Nu, băiatul nu va lăsa astfel de resentimente vechi să-i pângărească amintirile. Inspiră adânc mireasma de glicină, simte cum mirosul uşor medicinal de eucalipt îi răcoreşte plămânii obosiţi. Face un efort să călătorească înapoi pe o plajă, în ziua în care Jack împlineşte treizeci şi cinci de ani.

Plănuieşte să le ofere lui Jack şi micului oraş de expatriaţi o petrecere pe care să n-o uite prea curând. Timp de două săptămâni, el şi Cecil au petrecut ore întregi pe plajă, la Peştera lui Hercule din Cape Spartei, lângă palatul de vacanţă al regilor marocani.
Amândoi şi-au pus talentele la bătaie să pregătească totul pentru o aniversare de proporţii epice. Au decorat interiorul peşterii cu ţesături marocane. Au acoperit podeaua nisipoasă cu plăci de ciment, livrate într-o ladă din Marrakech. Au luat toate felinarele pe care le-au putut găsi în acel oraş izolat. Va fi multă lumină la petrecere, plaja aceea goală va arăta ca un harem de sultan.
- Cecil, dragul meu, îi spune băiatul în timp ce aranjează covoarele şi scaunele, narghilelele şi blănurile, ştii, în haremuri se dădeau de multe ori petreceri nemaipomenite. Fetele alea, săracele, erau sclave, dar asta nu le împiedica să se distreze şi ele din când în când. înotau în mare - pe plaje private, ca asta, şi cântau la instrumente muzicale şi din voce şi pictau şi dansau, toate în pielea goală...
Cecil ascultă doar pe jumătate. îl interesează mai mult să arate totul bine, şi nu neapărat să afle astfel de detalii.

- Se zice că Hercule a dormit în această peşteră înainte de a executa cea de-a unsprezecea muncă - culegerea merelor de aur din grădina Hesperidelor, continuă băiatul, fără să se simtă descurajat de lipsa lui de interes. Nu-mi pasă dacă avem mere - sau mâncare, la drept vorbind. E petrecerea mea...

- Şi a lui Jack, îi reaminteşte Cecil, în stilul lui englezesc caracteristic, scurtând vocalele.

- Bineînţeles că şi a lui Jack! Doar pentru el fac toate astea, nu...? Apoi adaugă, entuziasmat: Vor fi doar sticle cu băuturi fine şi narghilele pline cu haşiş!

Şi aşa face, iar când invitaţii coboară pe stâncile abrupte, conduşi de marocani în bustul gol, înarmaţi cu felinare, şi descoperă peştera decorată ca o cutie cu bijuterii, strălucind în întuneric, rămân muţi de uimire, chiar şi cei mai cinici dintre ei. Jack priveşte uluit, plin de admiraţie.

- Jack...! Jack...! Uită-te în sus, Jack!

Invitaţii se întorc şi îl văd pe Truman aşezat ca un paşă, cu picioarele încrucişate, pe o lectică improvizată, cărată de patru marocani voinici.

- Saluuuuut, Jack!

Băiatul îl vede pe iubitul lui pe plajă, în timp ce coboară, apropiindu-se tot mai mult. Jack stă în picioare, înconjurat de felinare ca de o aură de

lumină. Nu i se văd foarte clar trăsăturile, dar băiatul e sigur că liniile fine din jurul acelor ochi verzi, de irlandez, îi îndulcesc expresia feţei, aşa cum se întâmplă când zâmbeşte. E o imagine pe care băiatul şi-o va întipări în minte, să o poată revedea ori de câte ori doreşte.

- Jack! îl strigă el şi-i face cu mâna, de parcă l-ar vedea pentru prima dată.

Aşa pronunţă întotdeauna numele lui Jack - de parcă ar fi ceva nou şi minunat, de care nu se va sătura niciodată.

într-o piscină din California, băiatul intră în apă, amintindu-şi de o plajă din Maroc, unde petrecăreţii au făcut baie, goi, în ocean, în lumina palidă a lunii, în timp ce formaţia din Andaluzia continua să cânte.

Joanne a aranjat o „cameră de scris” pentru Truman.

Noi n-am văzut-o niciodată, bineînţeles, dar am auzit de ea... şi, ulterior, am văzut fotografiile publicate în ziare. Ne izbeşte cât de jalnic arată. Poate ea să-i spună „camera de scris” cât vrea, noi tot vedem ce e cu adevărat... Locuinţa servitoarei. O încăpere mică, goală, chiar lângă bucătărie, destinată, iniţial, personalului casei. Zice că gaura aceea de şobolani e a lui Truman şi ţine în ea lucruri pe care nu ştim cum el le suportă în preajma lui. Pentru cineva cu simţul estetic al

lui Truman, care venerează frumosul, tot ce se află în acea cameră pare extrem de respingător: un scaun jerpelit de răchită, o reproducere ieftină, decolorată, cu Madona şi Copilul - toate astea pentru un băiat care preţuieşte obiectele antice şi dispreţuieşte profund arta ca „propagandă religioasă”, după cum l-am auzit spunând în galeriile pe care le-am vizitat. Un balon de petrecere, pe jumătate dezumflat, aruncat acolo cu neglijenţă. Un pat cu baldachin, care arată ca luat din dormitorul unei fetiţe de zece ani şi dat de pomană. De barele de fier atârnă două paiaţe, foarte kitsch. (Noi ştim că, de când a fost martor la executarea lui Dick şi a lui Perry, Truman nu suportă să vadă obiecte care atârnă; cu siguranţă că noaptea stă treaz şi se uită lung, pierdut, cutremurându-se de groază, la acei măgăruşi din papier-mâche spânzuraţi de gât.)

Joanne jură că lui îi plac singurătatea şi izolarea în care se află. Că merge la ea pentru o cură de sănătate (deşi ea - nutriţionista - îi pune pe noptieră batoane de Snickers şi pungi cu M&M şi alune). „Nu există medicamente” în mănăstirea ei, insistă ea - deşi, probabil, nu s-a deranjat să ia în calcul servieta de doctor a lui Truman, în care găseşti orice, de la metacualon, codeină şi dilantin până la Thorazine şi valium.

- Draga mea, eu îmi iubesc pastilele - îmi fac atât de bine. Iau câteva şi mă simt de parcă mă îmbrăţişează în seara aia.

El „nici măcar nu bea” când stă în palatul ei de bunăstare şi sănătate, aşa susţine Joanne. Noi nu prea credem asta, Truman având un talent deosebit de a-şi ascunde băutura. Suntem sigure că adaugă alcool în sucul acela natural pe care i-l pregăteşte Joanne. De fapt, obsedata aia de sănătate ar rămâne mută de uimire dacă ar afla că băuturile cu proteine pe care le amestecă Truman în blenderul ei conţin o cantitate însemnată de whisky, pe care îl toarnă din sticluţa lui ascunsă.

Cu toate astea, în zilele în care se simte mai ambiţios, merg cu maşina la plaja din Malibu, unde înalţă zmeie artizanale, ca acelea pe care le înălţa cu Sook pe vremea când era „Buddy” al ei, în Monroeville. Uneori - dar asta nu se întâmplă foarte des - îşi adună puterile şi dă din mâini câteva lungimi de piscină.

îi spune lui Joanne că scrie, însă după cum recunoaşte ea însăşi, nu a văzut nici o pagină. A primit şi ea acelaşi recital, cu fragmente din *Rugăciuni împlinite,* dar, după cum bănuim noi, o prosteşte, aşa cum a făcut şi cu noi. Ea pretinde că a văzut, la un moment dat, un capitol -

explozivul „Cafeneaua cuşer cu regine negrese a părintelui Flanagan, deschisă toată noaptea”, pe care marele Clay Felker n-a reuşit să pună mâna oricât s-a străduit.

După zece ani, în care Truman a tot bătut din gură despre aceste faimoase „capitole”, noi, aproape toate, bănuim că ele nici nu există, de fapt - că sunt doar încă o născocire de-a băiatului.

Lee e de părere că a scris toată afurisita aia de carte, toate cele opt sute de pagini, dar că a distrus-o când a avut loc căderea lui în dizgraţie, la care nu se aşteptase. Pe de altă parte, C.Z. e convinsă că, dacă ar fi scris ceva, ar fi publicat fără întârziere. Acum nu mai are nimic de pierdut. Babe şi Gloria, dacă ar fi aici să le întrebăm, ar continua să spere că paginile există, ascunse undeva, şi că vor fi găsite la momentul oportun. (Poate că e/e, de pe lumea *cealaltă,* cunosc răspunsul la aceste întrebări, pe care îl vom afla şi noi când ne vom alătura lor.)

Slim zice că nu s-ar mira deloc dacă ar auzi că n-a mai scris nici o silabă de când a publicat mizeria aia în *Esquire.* După cum prea bine ştim, e înfiorător de leneş... Dar Marella îndrăzneşte să creadă - „Pe cuvântul meu, *există* şi restul cărţii. Mi-a povestit mie ce are de gând să scrie şi e de-a dreptul criminal!”

Truman, cu plăcerea lui obişnuită de a înflori orice poveste de dragul amuzamentului, tot îndrugă vrute şi nevrute în ultima vreme, despre te miri ce chei şi seifuri şi furturi inventate, l-a aţâţat pe jurnalişti cu poveşti despre dulapuri de depozitare din gări şi din bănci, plătite pe termen nelimitat. Editorul lui a primit prin poştă o listă din care nu se înţelege nimic, cu locuri misterioase din autogara Greyhound; avocatul lui a primit indicaţii să intenteze proces, în cazul unui furt. A oscilat, în mod constant, în aluziile pe care le-a făcut în legătură cu propria-i variantă a vreunui complot împotriva lui.

Truman şi Joanne călătoresc în diverse ţări, după ce el a stabilit itinerariile dinainte.

„Mâine mergem la Barcelona”, ar putea să spună el, la sosire.

în dimineaţa următoare, se prezintă în faţa gazdei sale cu o tavă pe care a pregătit gogoşi churro şi *café con leche.* îşi petrec după-amiaza cu cărţi de artă de la bibliotecă, uitându-se la imagini cu arhitectura lui Gaudi în timp ce iau prânzul, ciugulind tapas şi bând vin roşu Tempranillo. Ascultă discuri cu melodii spaniole la chitară şi critică opera lui Picasso şi Dali.

Au fost la Paris, Berlin, Tokyo, Moscova... fără a pune piciorul în vreun avion.

De data asta, Tru pronunţă destinaţia în stilul lui Johnny, de la emisiunea *Tonight Show* - „Iaaaaatăăă *ChinaV*

- Unde anume în China? întreabă Joanne.
- Shanghai. Tare vreau să merg acolo. Numai acolo n-am fost, ştiai?

îşi comandă mâncare la pachet, pe care o mănâncă pe podea, lângă foc, studiind hărţile şi imaginile cu Marele Zid. Mănâncă dim sum cu beţele şi se uită la fotografii cu Bund-ul din Shanghai, în anii treizeci, înfăţişând excesele acelei perioade glorioase. în timp ce beau ceai oolong, Tru îi povesteşte lui Joanne despre matahalele pe care le-a angajat în Monroeville ca să sape grădina de zarzavaturi a verişoarei Jenny, în căutare de comori orientale. îi dă un cadou - un borcănaş pentru medicamente, din porţelan - pe care l-a cumpărat de la un magazin din Chinatown.

în mod curios, în timp ce răsfoieşte un atlas,

Truman se opreşte şi spune:

- Eu chiar mă duc în China, să ştii.

- Asta-i nemaipomenit, Truman. Când?

- O, habar n-am. Curând... Da' mă duc.

Dar nu spune nimic despre biletul spre Los Angeles, doar dus, pe care şi l-a cumpărat

săptămâna trecută la un preţ mai mare decât de obicei. Nu a spus nimănui, nici măcar lui Jack, că după ce a fost externat de la spitalul din Southampton, s-a întors în oraş, unde, între pereţii din apartamentul lui de la UN Piaza, a început să le audă din nou...

Vocile. Vocile noastre.

Se *apropie, Truman... nu-i aşa?* Nu numai că ne aude, dar ne acceptă prezenţa ca pe o parte din fiinţa lui.

*Va sosi în curând... Va sosi în curând...*

„încetaţi!”, zice el, disperat, printre dinţi, la o pastilă liliachie - o nouă descoperire, numită Lotusate, care e foarte eficientă când e vorba să ţină la distanţă avertismente nepoftite.

Truman a sosit acasă la Joanne cu o zi înainte, în speranţa că se va simţi bine acolo, deşi acum se teme că îl lasă puterile. Joanne presupune că e din cauză că s-a drogat, în ciuda interdicţiilor medicilor.

- Nu, zice el încet, n-am luat nimic.

(Nu e tocmai adevărat, dar un cocktail de barbiturice e ceva normal pentru el, nici nu le mai ia în calcul.)

Arată foarte slăbit; ea îi face omletă pe pâine prăjită, ceva cât mai simplu. Apoi, el îi cere cărţile pe care ea i le trimite drept cadou de Crăciun în

fiecare an şi pe care apoi îi cere să i le personalizeze.

- Dar suntem abia în august, obiectează ea.
- Cred că m-aş simţi mai bine să ştiu că le-am rezolvat, răspunde el.

Se ocupă de grămada de *Muzică pentru cameleoni,* apoi continuă să-şi mâzgălească semnătura pe bucăţi de hârtie goale. Când Joanne se uită la el nedumerită, îi explică:

- Poţi să le păstrezi şi, mai încolo, să le lipeşti pe cărţi.

După ce termină cu semnătura lui pe fiţuicile de hârtie, e rândul ei să-l surprindă, cu un tort şi lumânări, ea având ziua de naştere chiar înaintea lui.

- Draga mea, ce să-ţi cumpăr de ziua ta? îţi doreşti ceva anume?
- Tot ce vreau este ca tu să scrii. Te rog, Truman - scrie.

*Da, Truman, scrie, dar nu porcăriile alea de bârfe...*

*Scrie ceva valoros.*

El o bate uşor pe umăr, iese afară şi se întinde la soare. Stă aşa aproape toată după- amiaza. Revine, nu cu un fragment din *Rugăciuni împlinite,*

ci cu un portret simplu, sub care e scris foarte frumos, cu stiloul: „în amintirea Willei Cather”. Vorbeşte despre cărţile ei şi îşi aminteşte cât de amabilă a fost cu el, când era tânăr. Se întâlniseră întâmplător în sala de lectură a bibliotecii din New York, pe vremea când el era doar un nimeni cu gura mare. îi vorbeşte acum - vocea unei scriitoare cu o cadenţă ca a lui.

înainte de a se retrage în camera lui, îi înmânează paginile lui Joanne.

- Poftim, Jo. La mulţi ani.

în ziua următoare se trezeşte şi începe să se pregătească pentru înot.

E mai devreme decât de obicei - abia ora cinci. Băiatul ştie asta pentru că vede soarele răsărind prin fereastra minusculă din camera lui.

Vrea să-şi ia costumul de baie, dar simte că-l lasă puterile.

Se aşază din nou pe pat aşa cum e, complet dezbrăcat. Simte că inima lui mare, de balenă, bate să-i sară din piept, iar el nu poate face nimic s-o liniştească.

începe să strige:

- Jo-Jo? Nici un răspuns. Jo-Jo...?!

Apoi, simţind cum îl cuprind groaza şi disperarea, ca atunci când era mic şi Mama lui îl încuia în camere de motel de doi bani, ca să poată pleca cu iubiţii ei, începe să strige şi mai tare:

*-JO!*

*Nu te-ai schimbat deloc, Truman.*

*Nu ne prosteşti tu pe noi...*

*Uită-te la tine...*

Spre deosebire de Mama lui, spre deosebire de *noi,* Joanne vine în fugă.

- Truman, ce e...? Ce s-a-ntâmplat?

El stă pe pat, gol. Cu slipul de baie tras până la genunchi. A rămas aşa, încremenit în efortul de a şi-l trage până sus.
Se uită la ea cu privirea fixă, speriată.

- Cred că mor, îi spune el, simplu.

Ea îi verifică pulsul, care e foarte accelerat, dar se gândeşte, aşa cum ne-am gândi şi *noi,* că e o alarmă falsă... întotdeauna a fost mai agitat.
Joanne se ridică:

- Mă duc să-ţi aduc nişte suc.

Băiatul o trage înapoi:

- Nu. Stai aici cu mine. Stai cu mine, să am cu cine *vorbi.*

Ea îi face pe plac şi se aşază lângă el, pe marginea patului. Băiatul începe să vorbească, nu zice nimic important, doar savurează timbrul propriei lui voci. Joanne îi verifică iar pulsul, în timp ce el îi povesteşte despre persoanele iubite - despre Jack şi Slim şi Babe, despre Mama lui cea nestatornică. Inima îi bate ca aripile unei molii, grea cât o şoaptă, captivă în pieptul lui.

- Truman, zice Joanne, cu degetele apăsându-i încheietura mâinii, cred că s-ar putea să fie o mică problemă... O să chem ambulanţa. Te ducem imediat la spital.

- Draga mea, *nu vreau.*

Băiatul o prinde de braţ cu o forţă surprinzătoare.

- Dar ai nevoie de îngrijiri medicale...

El se uită la ea, implorând-o din priviri. Sigur de ce se întâmplă.

- *Te rog.* Nu mai vreau doctori. Nu mai vreau spitale. Dacă mă iubeşti, dă-mi drumul.

Privirea lui Joanne o întâlneşte pe a lui, ochii i se umplu de lacrimi:

- Ce înseamnă asta, să-ţi dau drumul?

- Exact ce crezi că înseamnă.

- Nu pot face asta, Truman. Ai nevoie de *ajutor.*

- Jo. Nu te opune, ce-o să se-ntâmple, o să se-ntâmple, zice el, simţind cum îl cuprinde un calm ciudat. Vreau să mă duc - lasă-mă.

Joanne scutură din cap.

- Nu pot - sunt medic. (Nu prea înţelegem noi cum e ea *medic,* de vreme ce e doar nutriţionistă...) Ce o să le spun când află că, deşi

ştiam că eşti în pericol, nu am chemat ajutor? S-ar putea să am probleme...

- Păi, atunci nu le spune, prostuţo.

Ulterior, Joanne va povesti cum i-a zis, oftând:

- Truman, nu pot. Te rog, nu-mi cere asta. Nu

suport gândul că s-ar putea să te pierd.
Spre surprinderea noastră, ni se face milă de el când îl vedem în starea aceea, de copil necăjit, abandonat, secătuit, total lipsit de orgoliu şi de veninul care îl caracterizase cândva.
- Gândeşte-te că mă duc în China. Că acolo nu există nici telefoane, nici poştă, aşa că gândeşte-te la mine ca şi cum aş fi pur şi simplu plecat...
Tremură în timp ce rosteşte aceste lucruri. Mi-e frig... atât de frig. la-măîn braţe...
Joanne îl înfăşoară într-o pătură şi îl îmbrăţişează, legănându-l. Plânge tăcut. El vorbeşte încet, aproape în şoaptă. (Noi îl auzim, chiar dacă ea nu poate.)
îşi imaginează că e în braţele lui Jack, care-l strânge protector la piept, sau într-ale Mamei lui, care-l leagănă şi îi spune, cu o voce duioasă, ce băiat bun e el.
Se gândeşte cât de mult şi-a dorit să fie lângă Babe, la sfârşit. Cum ar fi ţinut-o strâns în braţe şi i-ar fi spus cât de mult o iubeşte - că e fiinţa cea

mai frumoasă pe care a cunoscut-o vreodată. în exterior şi în interior. Cum n-a vrut niciodată s-o rănească - pe ea sau pe oricare dintre noi.
Vede cu ochii minţii imagini cu noi, acele instantanee pe care le preţuieşte în mod deosebit. Cea în care se cuibăreşte lângă Slim, într-un tren îngheţat prin Rusia, acoperit cu vreo zece haine, încercând să se apere de frigul acela feroce, bând pahar după pahar de Mama-juice, savurând senzaţia pe care le-o dădea Mama-juice când se prelingea ca lava pe gâtlejurile lor. Cu Lee, de pe vremea când era frumoasă, în costumul de baie alb, înainte de a-l trăda, sorbind piña colada spumoasă din coajă de nucă de cocos, cu ochelarii de soare uriaşi pe ochi. Cu C.Z., în grădina ei, în pantaloni de călărie şi mănuşi de grădinărit până la coate, vorbindu-i despre primele flori care înfrumuseţează crengile proaspete de primăvară. Cu Gloria, în Acapulco, pielea ei măslinie ieşind şi mai tare în evidenţă prin contrastul cu djellaba albă pe care o purta - stând sub cupola aceea de stuf, care o proteja de soare, spiritul ei latin simţindu-se ca acasă acolo. Cu Marella, în timpul primului lor tur de-a lungul Coastei Amalfi, făcând plajă topless pe puntea lustruită, când ei i s-a aşezat o rândunică pe pieptul gol...
Sau poate întâmplarea asta a fost cu Babe?

Babe îi apare într-o sută de imagini simultane, cea mai persistentă dintre ele fiind, probabil, cea din timpul unui prânz intim, când chipul ei frumos se apleacă înspre el, să-i şoptească la ureche...
- Babe! strigă el, spunându-i cu voce stinsă tot ce simte nevoia să-i spună; tot ce nu a putut să-i spună cât era încă în viaţă.
în patul acela cu baldachin şi cele patru piñata pe care nu le va sparge niciodată, băiatul vorbeşte fără încetare - cuvintele care, cândva, refuzau să vină i se revarsă acum ca un râu din Alabama.
Vede tot, în imagini scurte, de film - fragmente de amintiri pe care le preţuieşte nespus. Ceea ce-şi va aminti... Ceea ce-i va apărea dinaintea ochilor când îi va sosi sfârşitul.
Ultimele cuvinte din *Rugăciuni împlinite,* pe care le-a scris înaintea celor dintâi. Ultima pagină, pe care a păstrat-o într-un loc foarte special încă din 1954, din ziua în care Mama lui s-a sinucis. Pentru ea a făcut tot ce a făcut, întotdeauna.
*Mai multe lacrimi se varsă din cauza rugăciunilor împlinite decât din cauza celor neîmplinite...*
Băiatul simte că plămânii lui de cetaceu de-abia pot să respire - sau poate e din cauza inimii?
Are senzaţia că se îneacă. Se închipuie pe marginea docului... A căzut în apă. Nu ştie să înoate, în această versiune a povestirii. Tot ce

poate face e să se lase în voia curentului blând, încercând să respire, agăţându-se de amintiri.

*E o zi toridă în Monroeville.*

*Căldură înăbuşitoare care face ca sopártele să*

*sfârâie pe trotuar.*

*Care frige perniţele labelor câinilor.*

Băiatul are opt, poate nouă ani, e într-o grădină în care bâzâie albinele. Sapă el însuşi straturile de legume ale verişoarei lui, Jenny, dorindu-şi cu disperare să-şi făurească un tunel până în China. Culege roşii coapte, ca acelea pe care le-a mâncat cândva cu un bărbat drăguţ pe nume Jack, cu bibanii de mare pe care tocmai i-au prins, după ce au înotat.

Aleargă printr-o pădure de arţari către un pârâu limpede ca lacrima, unde spală roşiile şi le curăţă de coajă, scoţând la iveală pulpa lor moale, strălucitoare.

Se aude un câine lătrând în depărtare, poate că e căţelul beagle pe care l-a câştigat la concursul de poveşti şi pe care nu l-a primit niciodată. Aude fragmente de cântec, venind dinspre Biserica Baptistă a micului orăşel provincial... *Am două aripi pentru ca să-mi ascund faţa... Două aripi pentru ca* să *zbor...*

Să zbor departe...

Băiatul face baie în pârâu, iar în aer se aud cântecul greierilor, sporovăielile femeilor pe verandă şi trilurile păsărilor cântătoare ale lui Nelle.
Scârţâitul leagănului de pe verandă, care seamănă cu orăcăitul broaştelor-bou de la locul lor de scăldat.
Apoi, înaintând prin apă, îl vede - un şarpe. Acelaşi mocasin de apă care l-a muşcat cu mulţi ani în urmă, când soţia fermierului şi verişorii lui au ucis cinci găini, stropindu-i muşcătura cu sângele lor, ca să-l salveze. Se uită la şarpele care se zvârcoleşte în apă, făcând-o să se unduiască uşor. înotând tot mai aproape...
Dar băiatului nu-i e frică. Rămâne nemişcat, aşa cum l-a învăţat cândva Tati - calm şi cu sânge rece.

Doar fac parte din aceeaşi specie.

*Eşti sigur că nu ţi-e frică, Truman...?*

*încetaţi,* zice băiatul cu voce tare, fără să se

adreseze cuiva anume.

Cadrul scenei se schimbă - zece ani mai târziu.
El are nouăsprezece ani, dar arată de doisprezece. E într-un club de jazz plin de fum din Manhattan, de pe West 52. The Famous Door.

Stă şi se uită fascinat la Lady Day, cu gardenia-i caracteristică în păr, deşi acum, în imaginaţie, optează pentru magnolie - ca acelea pe care le avea Nina pe spaţiul acela minuscul de la ieşirea de incendiu din apartamentul ei din Bronx. Ca aceea pe care Big Daddy a luat-o din suportul ei de plastic şi a pus-o în coama-caramel a lui Big Mama. Priveşte hipnotizat cum domnişoara Holiday, cu ochii ei tulburi din cauza heroinei, se uită la strălucirea ieftină a unei lavande dintr-un ghiveci, privire care se va vedea şi pe chipul băiatului, în câteva decenii, când va miji ochii în lumina roşie din sala de la clubul 54, în timp ce va dansa frenetic pe muzica orchestrelor de jazz pe care o aude în minte.

*Goodmorning, heartache, thought we'd saidgoodbye iast night...*[ea]

Băiatul are douăzeci şi nouă de ani. E în Italia. E îndrăgostit...

Stă pe o terasă din Taormina. Pereţi decoraţi cu bougainvillea şi parfum de portocale coapte în aer. Soseşte o barcă de pasageri de pe ţărm. Pe debarcader, cu o valiză în mână, cineva pe care băiatul îl cunoaşte foarte bine - un bărbat adevărat, cu pistrui şi păr brunet. Un bărbat care şi-a luat rămas-bun, din motive întemeiate, dar care acum s-a întors. Un bărbat care s-a

răzgândit. Un bărbat care se îndreaptă spre el, îl alege pe el.

- *Jack!* strigă băiatul, de parcă acea minunăţie de

bărbat tocmai intrase în viaţa lui.

Nu se va sătura niciodată de priveliştea asta.

Băiatul îmbătrâneşte într-o clipită, are acum

vârsta matură de patruzeci şi unu de ani.
Ştie asta pentru că a aşteptat această zi, dar i-a fost şi groază de ea în ultimii şase ani, atât de lungi. E ziua care marchează împlinirea lui ca artist, dar şi anihilarea lui, ca bărbat. Se apropie de el un alt bărbat, care şchioapătă şi care poartă haine de piele. Cu o mână tremurândă, duce ţigara la buze şi trage un ultim fum. îi zâmbeşte băiatului şi îi şopteşte la ureche...
*-Amigo.*
îi strânge mâna acelui om al legii care l-a prins, de parcă ar fi fost un prieten vechi, pe care tocmai l-a regăsit. Douăzeci de minute mai târziu, e mort, răsucindu-se la capătul unei sfori, cu ochii ieşiţi din orbite sub o mască neagră, delicată, care i-a fost legată peste ei ca să ascundă expresia hâdă a modului barbar în care a trecut în nefiinţă.
Imaginile apar cu mai multă repeziciune acum, de parcă ţin pasul cu pulsul lui tot mai accelerat...

O plimbare cu maşina prin Alpi, cu aerul atât de tăios, încât îi zgârie mucusul din plămâni. O furtună în Central Park, artificii care-ţi taie răsuflarea.
Panglicile de pe Champs-Elysees, care se lipesc de călcâiele pantofilor ca nişte alge fleşcăite, chiar înainte de a primi telefonul care îl anunţă că Mama lui s-a stins. Talazuri de fum, de un roşu intens, din încercările ei anterioare de a-l părăsi.
Barul Ritz din Paris. Liliacul din vestibul.
Un pui de buldog, urlând în dune - deşi nu e sigur dacă e Maggie sau un mascul pe nume Charlie J. Fatburger.
Hope's End... o grădină în deşert, un peisaj sfărâmicios, însetat.
Foşnetul crengilor din copacii melia azedarach şi râsul proaspăt, de mânză, al unei fete care se urcă în ei.
Iubire pură, incandescentă. Apoi iubire violentă, toxică.
Un cârd de lebede, penele lor mângâind suprafaţa calmă şi lucioasă a lacului ca nişte rochii de seară - sau rochiile lor de seară atingând podeaua ringului de dans ca nişte pene... nu mai ţine minte care.
- Frumoasa Babe - oftează băiatul.
Scârţâitul leagănului lui Sook cea dulce, când cârpeşte pantaloni de pijama, în timp ce el îi citeşte, cu vocea lui subţire, melodioasă,

necrologurile din ziare, despre oameni care au fost şi nu mai sunt şi despre cei care rămân în urma lor şi-şi vor vedea de viaţă fără ei.
O bătrână cu suflet de copil şi un copil cu suflet de bătrân, înălţând împreună zmeie artizanale.
- Sook, aşteaptă! Eu sunt, Buddy... Vin!
Şi apoi ea - Nina.
Ea însăşi aproape o copilă, cu buclele ei blonde din tinereţe. Buzele mai roşii decât maşina de pompieri pe care un escroc pe nume Daddy i-a dat-o cândva. îi întinde o cană cu Mama-juice, mângâindu-i părul alb, spunându-i ce băiat bun e el...
- Mama! zice el, cu voce tare.
Lichid amniotic cald în jurul inimii lui. Sau poate e ceea ce a dat afară pe gură, corpul având propria lui voinţă?
Ea îi zâmbeşte, oferindu-i mâna; el îşi întinde braţul ca de jucărie să o prindă.
- Mama! strigă el, din nou.
Cum Joanne Carson îl leagănă încet, el o confundă cu Lillie Mae. Deja i-au crescut aripi şi a zburat departe, planând deasupra Bund-ului.
Dintr-odată, se trezeşte că e înapoi în râul din Alabama, cu curenţii săi blânzi, pe care pluteşte. Zăreşte şarpele dând târcoale, încercuindu-l, dar nu-i mai pasă. I se pare că vede chipul unui înger, fără a-i distinge prea bine trăsăturile, înconjurat de o aură de lumină...

*Domnule Angelotti, am ajuns în oraşul semenilor tăi...?*

- Mama..., oftează el, pentru a treia şi ultima oară.

Şi uite aşa, în timp ce ea îl sărută uşor pe obraz, inima lui de balenă albastră plesneşte, iar Nesuferita Roşeaţă şi iubirea irosită explodează într-o mulţime de confetti roşii invizibile.

CODA

Cu o noapte înainte de a-şi da duhul, a căutat în buzunarele din pijamaua lui cu model Fu Manchu şi a scos dintre cutele ei de mătase o cheie. Fără să rostească nici un cuvânt, i-a dat-o lui Joanne, în timp ce se ospătau din mâncarea chinezească la pachet - găluşte, shumai şi Pui cu Opt Comori (după ce el l-a informat pe băiatul care le-a livrat-o că opt este un număr norocos în cultura chineză).

- Ce-i cu asta? l-a întrebat ea.

- *Rugăciuni împlinite,* i-a zâmbit el.

- Unde e?

Truman ridică din umeri, rânjind misterios.

întotdeauna i-au plăcut secretele.

- Oh... ar putea fi oriunde. în depoul Greyhound din Houston sau N'awlins... Sau într-o casetă de valori la vreo bancă din Elveţia sau de pe Wall Street. Odată am lăsat-o într-un seif de după

tejgheaua de la Barul Harry din Veneţia. Da' m-am răzgândit apoi şi am mutat-o într-unui de la Hotelul Ritz. De fapt... atâta am plimbat-o, de nici nu mai ştiu unde am lăsat-o ultima oară.

- Dar eu cum o să ştiu unde s-o găsesc, Truman?

El a făcut o pauză, a stătat câteva clipe pe gânduri, apoi i-a răspuns (iar noi suntem convinse că el crede cu tărie în ceea ce spune):

- O, nu-ţi face griji din cauza asta. Va fi găsită... când va vrea să fie găsită.

A continuat să ciugulească dintr-o ruladă cu ou şi n-a mai zis nimic, zâmbind larg, mândru nevoie mare.

„Bună dimineaţa, tristeţe, credeam că ne-am luat rămas-bun aseară...” - versurile unui cântec al lui Billie Holida

## YMULŢUMIRI

»

Foarte multe persoane au contribuit la crearea acestei cărţi. Mai ales că a fost nevoie de zece ani pentru cercetare şi de patru ani pentru a o scrie. Vorba lui

Truman: „Le datorezi foarte mult celor care ţi-au dat încredere”. Le datorez „foarte mult” următoarelor persoane...

în primul rând, superbelor mele complice, Lebedele onorifice: agenta mea, Karolina Sutton - campioană şi iubitoare de adevăr -, a cărei pasiune pentru scriitura de calitate a exercitat o influenţă pozitivă asupra fiecărei alegeri şi a cărei implicare în procesul literar îi va inspira pe mulţi şi de acum încolo. Jocastei Hamilton - care a fost singura editoare pentru Truman şi Lebedele noastre şi care a înţeles profunzimea şi patosul care se

ascundeau în spatele strălucirii lor exterioare, de la „al treilea whisky şi prima minciună”, şi care mi-a acordat libertate deplină să le spun poveştile aşa cum am crezut eu.

Lui Joan Didion, pentru generoasa permisiune de a folosi cuvintele ei ca introducere la cuvintele mele. Spusele ei au însemnat atât de mult pentru mine de-a lungul anilor, iar detaliile se dovedesc a fi incredibil de potrivite în acest context.

Sâmburele ideii pentru această carte mi-a venit în Provence, în 2006. Le mulţumesc lui Michael Ondaatje, Alan Lightman şi Russell

Celyn Jones pentru inspiraţie, în acea etapă timpurie.

*Cântecul lebedelor* s-a născut din orele petrecute la UEA Guardian şi a fost terminată în timpul studiilor de maşter în Ficţiune la Universitatea din East Anglia. Le datorez foarte mult ambelor campusuri.

Lui James Scudamore, primul care a auzit corul cântând şi fără îndrumarea căruia poate că această carte n-ar fi existat. Lui Jon Cook, a cărui încredere în potenţialul acestei cărţi mi-a deschis multe uşi şi mi-a permis să-mi continui călătoria.

La UEA, îndrumătorii şi colegii mei au contribuit la finisarea ultimelor încarnări ale cărţii. Lui Andrew Cowan, povestitor talentat, care a pus multe întrebări pertinente. Rebeccăi Stott, pentru ajutorul acordat în invocarea muzelor din trecut. Laurei Joyce, pentru încurajarea adunărilor viitoare. Lui Joe Dunthorne, pentru calmul lui în mijlocul furtunii. Lui Philip Langeskov, pentru prezentarea noului material. Lui Henry Sutton, pentru sprijinul acordat în etapa finală a cărţii. Şi tuturor susţinătorilor mei - a căror

implicare în proiectul Truman & Co. a fost esenţială.

*Cântecul lebedelor* n-ar fi ajuns nicăieri fără recunoaşterea oferită prin intermediul unor competiţii şi premii literare pentru romane-în-curs. Ele au fost paşaportul meu în călătoria dintr-o lume a aspiraţiilor către cea a realizărilor.

Echipei Premiului Bridport - lui Kate Wilson şi tuturor celor implicaţi. Sunt foarte mândră de faptul că am fost prima câştigătoare a Premiului Peggy Chapman- Andrews a cărei carte a fost publicată. Lui Aki Schilz şi tuturor celor de la TLC - în special

răposatei Rebecca Swift, o persoană minunată.

întregii mele „familii” de la Lucy Cavendish College Fiction Prize din Cambridge, în special lui Nelle Andrew, Allison Pearson şi Gillian Stern. Programul vostru pentru scriitoare debutante este extrem de important şi sunt foarte onorată să fac parte din el.

Candidei Lacey, de la Myriad First Drafts - care a promovat această carte încă din etapa incipientă, de pui de lebădă -, şi lui Elizabeth Enfield, cea care mi-a fost, la început, critic, apoi mi-a devenit prietenă.

Lui Richard Lee şi celor de la Historical Novel Society New Novel Award. Pasiunea voastră pentru ficţiune istorică este nepreţuită pentru oricine este implicat în acest domeniu.

Carolinei Ambrose şi celor de la Bath Novel Award, a căror bunăvoinţă este un sprijin constant pentru scriitori.

Celor care au fost, încă de la început, celelalte două perechi de ochi ale mele - Sarah Newell şi Megan Davis. Şi grupului meu literar din Londra, pentru motivaţia de după încheierea cărţii - Doamnei Davis (din nou), lui Emily Ruth Ford, Sophie

Kirkwood, Campaspe Lloyd- Jacob, Elizabeth Macneal, Richard O'Halloran şi Tom Watson.

Lui Lucy Morris şi Enrichetta Frezzato de la Curtis Brown - cum ar spune Truman: *„Merci miile fois!”*

Fenomenalei mele echipe de la Penguin Random House/ Hutchinson - editura Random House a publicat cărţile lui Capote pe parcursul întregii sale cariere. A fost o plăcere să colaborez cu ei.

Mulţumiri speciale pentru Najma Finlay şi Celeste Ward-Best, care au trâmbiţat cu foc povestea Lebedelor. Lui Lauren Wakefield,

pentru superba copertă. Lui Sasha Cox şi incredibilei sale echipe de vânzări. Şi Isabellei Everington, care a abordat perfecţionismul meu cu răbdare şi eleganţă. în cinstea voastră, a tuturor, închin un şir nesfârşit de pahare de negroni.

Cu riscul de a părea sentimentală, le admir nespus şi le sunt profund îndatorată eroinelor mele - Slim Keith, Babe Paley, C.Z. Guest, Gloria Guinness, Lee Radziwill şi Marella Agnelli. Şi lui Truman, a cărui proză a fost o inspiraţie pentru mine încă din copilărie şi care a devenit, între timp, atât alter ego,

cât şi prieten valoros, şi care mi-a adus multe bucurii pe parcursul scrierii acestei cărţi - de tine îmi va fi cel mai dor, Sperietoare!

Am avut norocul de a beneficia de foarte mult sprijin pentru cartea mea în aceşti ani. Bineînţeles că, pe parcurs, am avut parte şi de refuzuri, dar, privind retrospectiv, ele sunt la fel de valoroase precum aprobările. Nimic nu te stimulează mai mult decât să ţi se spună: *Nu, nu poţi.*

în încheiere, aş dori să le mulţumesc părinţilor mei, care nu au spus niciodată „Nu”, doar „Da” - *Da, poţi. Da, vei reuşi.* Aceste încurajări au fost totul pentru

mine. Sprijinul vostru constant mi-a dat putere şi este cel mai important şi mai valoros lucru pentru mine.

Şi dragului meu Dom, cel care, în ultimii patru ani, a acceptat în vieţile noastre un băiat genial şi şase Lebede superbe - o casă ticsită. Scrierea acestei cărţi a necesitat extrem de multă energie, iar tu ai fost alături de mine la fiecare pas, lucru pentru care îţi sunt veşnic recunoscătoare.

*

De-a lungul anilor, au existat numeroase surse inestimabile care m-au ajutat să recreez lumea lui Capote. Sunt recunoscătoare în

mod deosebit următorilor autori şi cărţi:

Operele complete ale lui Truman Capote, ale căror cadenţe se fac simţite în tot ce scriu. Pe lângă acestea -

Marella Agnelli, Marella Caracciolo Chia, *The Last Swan;* Aline Countess of Romanones, *The Spy Wore Red*; Judy Bachrach, „La Vita Agnelli”, *Vanity Fair,* Sally Bedell-Smith, *Grace and Power, Reflected Glory* si *În All His Glory,* Marilyn Bender, *The Beautiful People*; Susan Braudy, *This Crazy Thing Called Love*; lies Brody, *The Colony,* Gerald Clarke, *Capote* si *Too Brief a*

*Treat, The Letters of Truman Capote*; Josh Condon, *The Art of Flying;* Deborah Davis, *Party of the Century,* Diana DuBois *În Her Sister's Shadow,* John Fairchild, *The Fashionable Savages*; Nick Foulkes, *Swans: Legends of the Jet Set Society,* Alan Friedman, *Agnelli and the Network of Italian Power,* David Grafton, *The Sisters;* Lawrence Grobel, *Conversations with Capote*; C.Z. Guest, *First Garden*; Gloria Guinness, articolele din *Harper's Bazaar,* Anthony Haden-Guest, *The Last Party,* Brooke Hayward, *Haywire*; Clint Hill, *Mrs. Kennedy and* Me; M. Thomas Inge, *Truman*

*Capote: Conversations;* Slim Keith, Annette Tapert, *Slim: Memories of a Rich and Imperfect Life*; Shawn Levy, *Dolce Vita Confidential;* George Plimpton, *Truman Capote: În Which Various Friends, Enemies, Acquaintances and Detractors Recall His Turbulent Career,* Darwin Porter, *Jacqueline Kennedy Onassis: Life Beyond Her Wildest Dreams;* Sally Quinn, „În Hot Blood", „Hot Blood - and Gore", *The Washington Post,* Lee Radziwill, *Happy Times* si Lee; Lanfranco Rasponi, *The International Nomads;* Susanna Salk, C.Z *Guest: American Style*

*Icon*; William Todd Schultz, *Tiny Terror: Why Truman Capote Almost Wrote Answered Prayers*; Liz Smith, *Natural Blonde* si „Capote Bites the Hands That Fed Him”, *New York Magazine;* William Stadiem, *Jet Set,* Annette Tapert, Diana Edkins, *The Power of Style.*